

LAPORAN TAHUNAN 2020

STATUS KESIHATAN

PENDUDUK

Anggaran penduduk negeri Pulau Pinang pada tahun 2020 adalah seramai 1,773,600 orang. Taburan penduduk mengikut bangsa dan umur adalah seperti di Jadual 1.1

Jadual 1.1: Taburan Penduduk Mengikut bangsa dan Umur, 2020

Kumpulan Umur <i>Age Group</i>	Jumlah <i>Total</i>	Warganegara Malaysia <i>Malaysian Citizens</i>				Bukan Warganegara Malaysia
		Bumiputera <i>Bumiputra</i>	Cina <i>Chinese</i>	Indian <i>Indian</i>	Lain-lain <i>Others</i>	<i>Non-Malaysian Citizens</i>
Jumlah/ <i>Total</i>	1773.60	774.20	694.00	167.20	5.10	133.10
0 - 4	107.70	63.90	29.70	8.80	0.40	4.80
5 - 9	111.90	62.60	36.20	10.40	0.40	2.30
10 - 14	114.10	62.60	38.20	12.20	0.50	0.60
15 - 19	127.80	62.40	45.60	13.90	0.30	5.50
20 - 24	165.00	70.70	49.70	14.10	0.60	29.90
25 - 29	177.50	73.00	54.20	14.20	0.50	35.50
30 - 34	155.50	73.80	47.40	13.00	0.30	21.10
35 - 39	148.10	68.10	53.20	13.60	0.20	13.00
40 - 44	119.40	49.20	50.50	11.50	0.40	7.80
45 - 49	112.50	44.90	51.70	11.60	0.40	3.90
50 - 54	104.10	38.40	52.00	10.70	0.30	2.80
55 - 59	90.70	31.80	46.50	10.20	0.30	2.00
60 - 64	79.00	26.20	42.40	8.60	0.20	1.60
65 - 69	61.50	19.50	34.60	6.40	0.20	0.80
70 - 74	46.60	13.10	28.60	4.20	0.10	0.50
75 - 79	26.70	7.30	17.10	1.90	0.10	0.30
80 - 84	16.70	4.00	11.40	1.00	0.00	0.30
85+	8.80	2.60	5.10	0.80	0.00	0.30

Sumber: Jabatan Perangkaan Malaysia ** Taburan dan jumlahnya kali dengan 1000

TARAF KESIHATAN

Berikut adalah kadar-kadar penting di Pulau Pinang bagi tempoh 2016 hingga 2020.

Jadual 1.2: Kadar-Kadar Penting Di Pulau Pinang Bagi Tahun 2016-2020

Kadar-Kadar/Tahun	2016	2017	2018	2019	2020
Kadar Kasar Kelahiran	12.7	12.3	11.7	11.4	11.7
Kadar Kasar Kematian	6.2	6.2	6.4	6.2	6.4
Kadar Lahir Mati*	7.3	6.8	6.9	7.2	6.3
Kadar Kematian Perinatal*	11.9	10.6	11.1	10.6	10.5
Kadar Kematian Neonatal*	5.6	4.3	5.4	4.7	5.2
Kadar Kematian Bayi*	7.7	6.8	7.5	6.6	6.9
Kadar Kematian Ibu Bersalin**	31.4	44.9	27.5	32.6	33.8
Kadar Kematian Kanak-Kanak (bawah 5 tahun)	9.2	7.9	8.8	7.6	8.0

*Kadar kematian per 1,000 kelahiran hidup

**Kadar per 100,000 penduduk

KEMUDAHAN KESIHATAN

Perkhidmatan kesihatan primer di Malaysia adalah antara yang terbaik di negara-negara membangun. Klinik-klinik kesihatan menyediakan perkhidmatan yang komprehensif iaitu perkhidmatan pesakit luar, perkhidmatan bagi ibu dan anak, remaja, warga tua, kesihatan mental, pemakanan dan perkhidmatan rehabilitasi untuk kanak-kanak istimewa.

Perkhidmatan kecemasan, rawatan pesakit luar dan pesakit dalam disediakan di 6 buah hospital kerajaan dan juga di hospital-hospital swasta, disamping perkhidmatan sokongan rehabilitasi seperti fisioterapi dan carakerja. Empat buah hospital daripadanya iaitu Hospital Pulau Pinang, Hospital Bukit Mertajam, Hospital Sungai Bakap dan Hospital Balik Pulau menyediakan rawatan pesakit luar di Jabatan Pesakit Luar Am. Hospital Pulau Pinang, Hospital Seberang Jaya, Hospital Bukit Mertajam dan Hospital Kepala Batas merupakan hospital berpakar.

Jadual 1.3: Kemudahan Kesihatan Dan Hospital Kerajaan Di Negeri Pulau Pinang, Tahun 2019

Jenis Kemudahan/Daerah	Timur Laut	Barat Daya	Seberang Perai Utara	Seberang Perai Tengah	Seberang Perai Selatan	Jumlah
Hospital	1	1	1	2	1	6
Klinik Kesihatan (KK)	11	3	7	8	6	35
Klinik Kesihatan Ibu & Anak	3	1	0	1	0	5
Klinik Desa (KD)	3	12	20	11	10	56
Klinik Pergigian	8	4	6	6	5	29
Klinik Pakar Pergigian	7	1	4	5	0	17
Klinik Komuniti	1	1	3	3	2	10
JUMLAH	34	23	41	36	24	158

PENCAPAIAN STATISTIK

Perkhidmatan Pesakit Luar

Jadual 1.4: Kedatangan Pesakit Luar Ke Hospital Kerajaan Di Negeri Pulau Pinang Bagi Tahun 2020

HOSPITAL	KLINIK PAKAR	JABATAN KECEMASAN	JABATAN PESAKIT LUAR	JUMLAH PESAKIT LUAR
Hospital Pulau Pinang	379,138	102,502	98,119	579,759
Hospital Seberang Jaya	110,588	64,974	-	175,562
Hospital Bukit Mertajam	98,721	61,394	88,794	248,909
Hospital Kepala Batas	39,914	44,927	-	84,841
Hospital Sungai Bakap	5,678	41,868	75,168	122,714
Hospital Balik Pulau	876	34,165	65,410	100,451
JUMLAH	634,915	349,830	327,491	1,312,236

Nota:Tiada Jabatan Pesakit Luar di Hospital Seberang Jaya dan Hospital Kepala Batas

Jadual 1.5: Kedatangan Pesakit Luar di Klinik Kesihatan Awam Negeri Pulau Pinang Bagi Tahun 2020

PEJABAT KESIHATAN DAERAH	KLINIK KESIHATAN	KLINIK KOMUNIT I	KLINIK DESA	KLINIK KESIHATAN IBU & ANAK	JUMLAH PESAKIT LUAR
PKD Timur Laut	1,002,174	5,274	4,494	27,376	1,039,318
PKD Barat Daya	358,712	2,930	62,565	11,180	435,387
PKD Seberang Perai Utara	769,352	21,187	86,554	Tiada servis	877,093
PKD Seberang Perai Tengah	591,719	38,917	83,832	24,860	739,328
PKD Seberang Perai Selatan	286,915	6,748	51,405	11,821	356,889
JUMLAH	3,008,872	75,056	288,850	75,237	3,448,015

Perkhidmatan Jabatan Pesakit Luar

Perkhidmatan Jabatan Pesakit Luar disediakan di empat buah hospital di Pulau Pinang, iaitu Hospital Pulau Pinang, Hospital Bukit Mertajam, Hospital Sungai Bakap dan Hospital Balik Pulau sahaja. Hospital Seberang Jaya dan Hospital Kepala Batas merupakan hospital nuklear dan tidak menyediakan perkhidmatan Jabatan Pesakit Luar.

Jadual 1.6: 10 Sebab Utama Kedatangan Pesakit Luar (Baru) Ke Jabatan Pesakit Luar Bagi Tahun 2020

	Sebab-Sebab Utama	Bilangan Kedatangan	%
1	Disease of the respiratory system	62,722	35.53
2	Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified	37,088	21.01
3	Factors influencing health status and contact with health services	15,344	8.69
4	Disease of digestive system	10,246	5.80
5	Disease of the skin And Subcutaneous Tissue	10,115	5.73
6	Disease of The Musculoskeletal System And Connective Tissue	8,125	4.60
7	Disease Of Eye And Adnexa	5,606	3.18
8	Disease of the genitourinary system	5,281	2.99
9	Certain infectious and parasitic disease	4,780	2.71
10	Disease of the ear and mastoid process	4,149	2.35
	Jumlah (10 Sebab Utama)	163,456	92.59
	Lain-Lain Sebab	13,073	7.41
	Jumlah Kedatangan Baru	176,529	100.00

Perkhidmatan Kecemasan

Kedatangan pesakit ke Jabatan Kecemasan dikategorikan mengikut kod. Kod merah bermaksud kritikal, kod kuning semi kritikal dan hijau bermaksud akut tetapi tidak kritikal. Sebahagian besar dari jumlah kedatangan ke Jabatan Kecemasan adalah kes kategori kod hijau.

Jadual 1.7: Kdatangan Pesakit Ke Jabatan Kecemasan Mengikut Kod Bagi Tahun 2020

HOSPITAL	MERAH		KUNING		HIJAU		BUKAN KECEMASAN		JUMLAH	PURATA HARIAN
	BIL.	%	BIL.	%	BIL.	%	BIL.	%		
Hospital Pulau Pinang	7,177	7.00	20,483	19.98	41,510	40.50	33,332	32.52	102,502	280.06
Hospital Seberang Java	2,259	3.48	12,641	19.45	46,846	72.10	3,228	4.97	64,974	177.52
Hospital Bukit Mertajam	1,851	3.01	13,918	22.67	32,607	53.11	13,018	21.21	61,394	167.74
Hospital Kepala Batas	1,433	3.19	11,300	25.15	16,537	36.81	15,657	34.85	44,927	122.75
Hospital Sungai Bakan	811	2.37	4,387	12.84	28,967	84.79	0	0	34,165	93.35
Hospital Balik Pulau	828	1.98	9,304	22.22	24,976	59.65	6760	16.15	41,868	114.39
JUMLAH	14,359	4.11	72,033	20.59	191,443	54.72	71,995	20.58	349,830	955.82

Jadual 1.8: 10 Sebab Utama Kedatangan Pesakit (Baru) Ke Jabatan Kecemasan Bagi Tahun 2020

	Sebab – Sebab Utama	Bilangan Kedatangan	%
1	Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified	98,216	30.09
2	Disease of the respiratory system	87,862	26.92
3	Injury, poisoning and certain other consequences of external causes	46,707	14.31
4	Disease of digestive system	20,354	6.24
5	Disease of the circulatory system	14,369	4.40
6	Certain infectious and parasitic disease	13,184	4.04
7	Disease of the skin and subcutaneous tissue	12,729	3.90
8	Disease of genitourinary system	6,930	2.12
9	Endocrine, nutritional and metabolic disease	5,979	1.83
10	Disease of the eye and adnexa	5,604	1.72
	Jumlah (10 Sebab Utama)	311,934	95.57
	Lain-Lain Sebab	14,422	4.43
	Jumlah Kedatangan Baru	326,356	100.00

Perkhidmatan Klinik Pakar

Kedatangan baru pada tahun 2020 (126,091) telah menunjukkan penurunan berbanding dengan (149,878) tahun 2019. Jadual 1.9 menunjukkan 10 sebab utama kedatangan pesakit luar (baru) ke Klinik Pakar di hospital-hospital kerajaan di negeri Pulau Pinang pada tahun 2020.

Jadual 1.9: 10 Sebab Utama Kedatangan Baru Ke Klinik Pakar Bagi Tahun 2020

	Sebab – Sebab Utama	Bilangan Kedatangan	%
1	Disease of the eye and adnexa	17,540	13.91
2	Injury, poisoning and certain other consequences of external causes	15,921	12.63
3	Disease of the ear and mastoid process	12,762	10.12
4	Disease of digestive system	9,711	7.70
5	Disease of genitourinary system	9,019	7.15
6	Factor influencing health status and contact with health services	8,704	6.90
7	Disease of the circulatory system	8,410	6.67

8	Disease of the skin and subcutaneous tissue	6,329	5.02
9	Pregnancy, childbirth and the puerperium	5,322	4.22
10	Disease of the respiratory system	5,129	4.07
	Jumlah (10 Sebab Utama)	98,847	78.39
	Lain-Lain Sebab	27,244	21.61
	Jumlah Kedatangan Baru	126,091	100

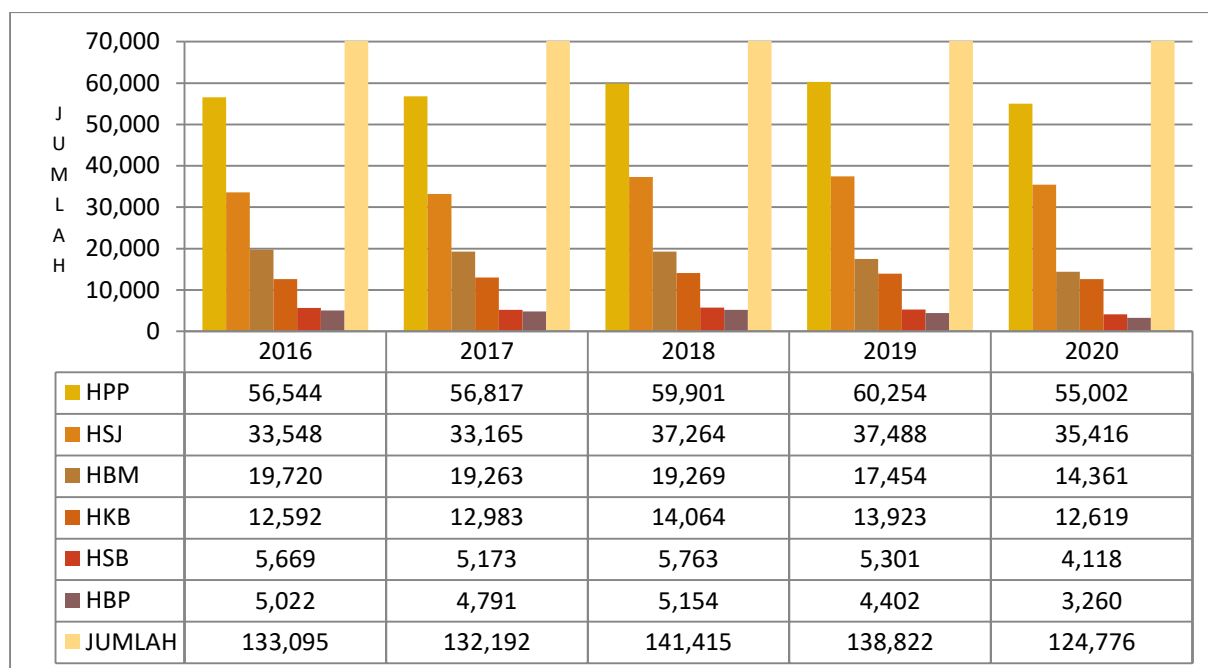
Perkhidmatan Pesakit Dalam

Kemasukan Hospital

Jadual 1.10: Kemasukan Ke Hospital Kerajaan Negeri Pulau Pinang Mengikut Disiplin, Tahun 2016-2020

HOSPITAL / TAHUN	2016	2017	2018	2019	2020
Perubatan Am	32,434	28,442	29,606	29,288	27,669
Pembedahan Am	12,570	12,078	12,545	11,359	11,058
Ortopedik	9,325	10,109	10,027	9,855	7,667
O&G	29,132	29,610	28,752	27,353	26,014
Paediatrik	25,503	22,406	27,345	27,355	21,199
Lain-Lain	24,131	29,547	33,140	33,612	31,169
Negeri	133,095	132,192	141,415	138,822	124,776

Rajah 1.1: Kemasukan Ke Hospital Kerajaan Negeri Pulau Pinang, Tahun 2016-2020

Kadar Penggunaan Katil (BOR)

Jadual 1.11: Kadar Penggunaan Katil (BOR) bagi Hospital Kerajaan Negeri Pulau Pinang, Tahun 2015 – 2020

HOSPITAL / TAHUN	Kadar Penggunaan Katil (%)					
	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Hospital Pulau Pinang	74.36	72.40	68.70	69.93	71.03	63.66
Hospital Seberang Jaya	105.32	82.42	84.94	96.28	96.08	90.84
Hospital Bukit Mertajam	65.22	70.91	69.64	71.98	67.12	54.84
Hospital Kepala Batas	65.95	90.23	88.06	72.38	73.20	68.59
Hospital Sungai Bakap	48.70	51.29	49.95	50.00	50.84	42.35
Hospital Balik Pulau	62.60	52.66	50.45	53.97	52.84	50.41
NEGERI	76.04	73.22	71.24	73.61	73.68	66.52

Jadual 1.12: Statistik Pesakit Dalam Di Hospital Kerajaan Negeri Pulau Pinang Bagi Tahun 2020

HOSPITAL	KATIL	JUMLAH KEMASUKAN	PURATA KEMASUKAN HARIAN	JUMLAH DISCAJ	JUMLAH HARI PESAKIT	JUMLAH KEMATIAN	ALOS (hari)
Hospital Pulau Pinang	1,158	55,002	150.28	55,735	269,822	2,221	4.84
Hospital Seberang Jaya	393	35,416	96.77	35,456	130,667	999	3.69
Hospital Bukit Mertajam	242	14,361	39.24	14,381	48,473	588	3.38
Hospital Kepala Batas	134	12,619	34.48	12,608	33,638	305	2.67
Hospital Sungai Bakap	105	4,118	11.25	4,127	16,276	107	3.94
Hospital Balik Pulau	72	3,260	8.91	3,285	13,283	61	4.04
NEGERI	2,104	124,776	340.92	125,592	512,259	4,281	4.08

ALOS - Average Length Of Stay (Purata harian kedinggalan)

Kelahiran

Jadual 1.13: Kelahiran di Unit Bersalin Hospital Kerajaan Bagi Tahun 2015 – 2020

HOSPITAL / TAHUN	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Hospital Pulau Pinang	3,649	4,515	4,574	4,457	4,519	4,511
Hospital Seberang Jaya	6,929	5,650	5,814	5,732	5,807	6,533
Hospital Bukit Mertajam	1,358	1,465	1,562	1,305	1,253	305
Hospital Kepala Batas	522	1,732	2,013	2,121	2,097	2,527
Hospital Sungai Bakap	211	260	183	124	99	61
Hospital Balik Pulau	338	266	230	203	201	147
NEGERI	13,007	13,888	14,376	13,942	13,976	14,084

Perkhidmatan Makmal

Jadual 1.14 menunjukkan ujian-ujian makmal yang dijalankan di hospital.

Jadual 1.14: Ujian Makmal Yang Dijalankan Mengikut Hospital Kerajaan Negeri Pulau Pinang, Tahun 2020

Jenis Pemeriksaan	Biochemistri	Microbiologi	Haematologi	Histopathologi	Cytologi	Forensic	Jumlah
BEBAN KERJA PESAKIT LUAR							
Hospital Pulau Pinang	1,722,175	96,852	413,501	0	10,752	0	2,243,280
Hospital Seberang Jaya	591,955	71,206	97,556	2,601	3,084	357	766,759
Hospital Bukit Mertajam	507,381	6,731	50,062	1	56	0	564,231
Hospital Kepala Batas	535,494	6,783	67,465	0	0	0	609,742
Hospital Sungai Bakap	321,822	1,368	24,103	0	9	0	347,302
Hospital Balik Pulau	219,162	2,035	16,863	0	0	0	238,060
Jumlah Kecil	3,897,989	184,975	669,550	2,602	13,901	357	4,769,374
BEBAN KERJA PESAKIT DALAM							
Hospital Pulau Pinang	1,523,245	156,226	490,688	133,817	8,577	0	2,312,553
Hospital Seberang Jaya	672,374	75,118	114,261	11,037	4,422	83	877,295
Hospital Bukit Mertajam	258,165	14,237	38,523	0	0	0	310,925
Hospital Kepala Batas	199,551	15,383	39,219	0	0	0	254,153
Hospital Sungai Bakap	74,670	644	7,993	0	0	0	83,307
Hospital Balik Pulau	40,552	592	6,428	0	0	0	47,572
Jumlah Kecil	2,768,557	262,200	697,112	144,854	12,999	83	3,885,805
JUMLAH BEBAN KERJA							
Hospital Pulau Pinang	3,245,420	253,078	904,189	133,817	19,329	0	4,555,833
Hospital Seberang Jaya	1,264,329	146,324	211,817	13,638	7,506	440	1,644,054
Hospital Bukit Mertajam	765,546	20,968	88,585	1	56	0	875,156
Hospital Kepala Batas	735,045	22,166	106,684	0	0	0	863,895
Hospital Sungai Bakap	396,492	2,012	32,096	0	9	0	430,609
Hospital Balik Pulau	259,714	2,627	23,291	0	0	0	285,632
Jumlah Besar	6,666,546	447,175	1,366,662	147,456	26,900	440	8,655,179

Perkhidmatan Tabung Darah Dan Pemindahan Darah

Jadual 1.15: Pendermaan Dan Penggunaan Darah Di Hospital Kerajaan Negeri Pulau Pinang, Tahun 2019 dan 2020

Aktiviti	Jumlah 2019	Jumlah 2020
Penderma Baru Sukarela	17,017	11,150
Penderma Tetap Sukarela	31,825	31,175
Jumlah Penderma	48,842	42,325
Jumlah Penerima	22,831	31,221
Bil. Unit Darah Digunakan	39,745	37,461
Bil. Unit Darah Tidak Sesuai	1,021	2,248
Bil. Unit Darah Habis Tempoh	672	465
Bil. Unit Darah hantar ke lain hospital	12,886	7,072
Jumlah Penggunaan Unit Darah	54,324	47,246

Sebanyak 5 buah hospital menyediakan komponen darah "*Whole Blood*" manakala 4 buah hospital menyediakan komponen darah yang lain kecuali komponen darah "*Apheresis Plasma dan Platelet*" yang hanya disediakan di Hospital Pulau Pinang.

Jadual 1.16: Penyediaan dan Penggunaan Komponen Darah Di Hospital Kerajaan Negeri Pulau Pinang Bagi Tahun 2019 – 2020

Aktiviti	Jumlah 2019	Jumlah 2020
Jumlah komponen darah :-		
Disediakan	90,758	107,659
Digunakan	65,681	61,757
Jenis Pemeriksaan Darah:		
Penderma Darah	1,245,379	792,470
Penerima Darah	1,212,975	1,408,529
Ante-natal	6,036	7,548
Lain-lain	10,085	8,874
Jumlah Pemeriksaan Darah	2,474,475	2,217,421

Perkhidmatan Pengimejan Diagnostik

Jadual 1.17: Perkhidmatan Pengimejan Diagnostik yang dijalankan di Hospital Kerajaan dan Fasiliti Kesihatan di Negeri Pulau Pinang Tahun 2020

Fasiliti	Pemeriksaan Am	Sistem Alimentari	Sistem Billari	Sistem Urinari	Sistem Vaskular	Sistem Reproduksi	Ujian Jantung	Tomografi Berkomputer	Ultra Sono Graphy	Pengimejan Mr	Pemeriksaan Tambahan	Jumlah
HPP	179,193	165	252	602	1,977	176	0	21,111	14,951	3,014	7,261	228,702
HSJ	85,799	29	62	52	0	79	30	18,491	20,195	1,949	2,891	129,577
HBM	58,701	0	0	0	0	0	0	0	4,266	0	0	62,967
HKB	37,279	0	0	0	0	0	0	0	1,533	0	0	38,812
HSB	29,667	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	29,667
HBP	22,166	0	0	0	0	0	0	0	571	0	0	22,737
PKD	38,615	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	38,615
NEGERI	451,420	194	314	654	1,977	255	30	39,602	41,516	4,963	10,152	551,077

Sokongan Klinikal

Jadual 1.18: Kedatangan Pesakit Sokongan Klinikal ke Hospital Kerajaan 2020

Hospital

<i>HPP</i>	5,690	2,659	68,582	57,211	5,937
<i>HSJ</i>	114	138	26,221	9,144	2,502
<i>HBM</i>	2,948	2,226	10,039	2,925	1,305
<i>HKB</i>	Tiada Servis	Tiada Servis	7,660	4,296	1,484
<i>HSB</i>	Tiada Servis	Tiada Servis	3,207	2,018	557
<i>HBP</i>	15	9	4,074	6,290	938
JUMLAH	8,767	5,032	119,783	81,884	12,723

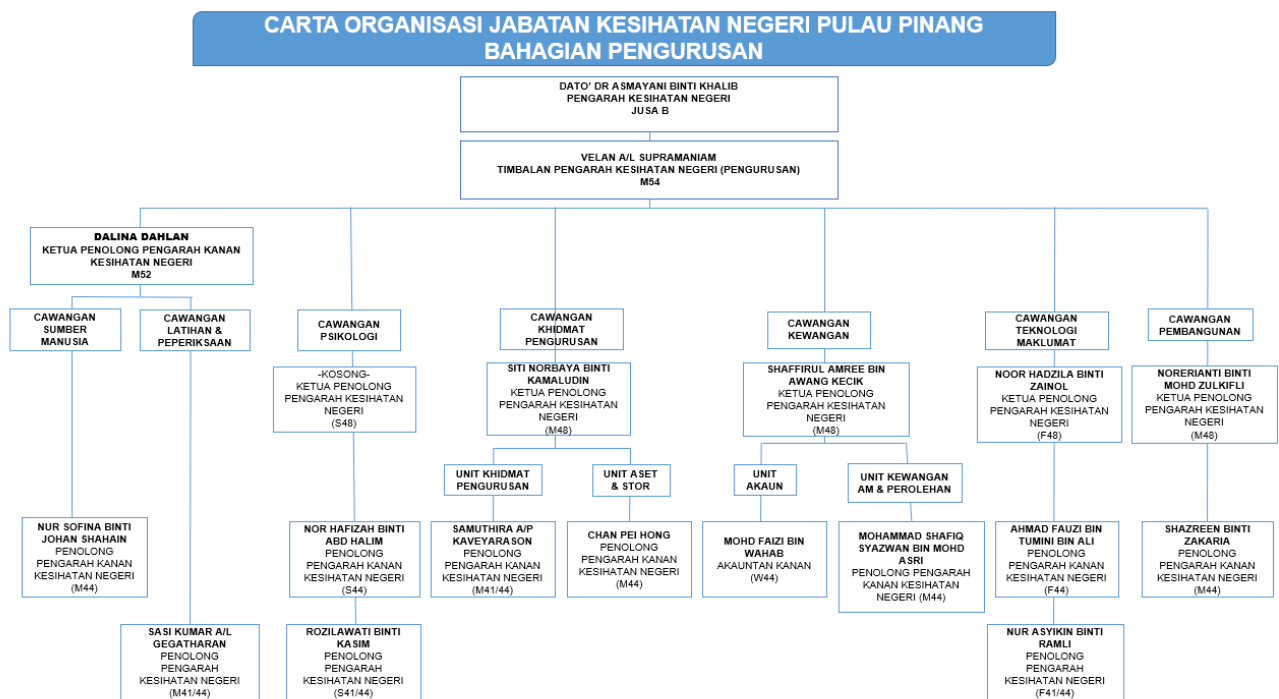
LAPORAN TAHUNAN 2020

BAHAGIAN PENGURUSAN

PENGENALAN

Bahagian Pengurusan merupakan bahagian yang menyokong bahagian-bahagian lain dalam pelaksanaan dasar-dasar yang berkaitan dengan bidang utama Kementerian Kesihatan Malaysia. Di peringkat negeri, Bahagian Pengurusan merupakan nadi kepada pencapaian objektif Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang. Fungsi Bahagian Pengurusan adalah meliputi semua aspek pengurusan iaitu pengurusan sumber manusia, kewangan dan akaun, psikologi dan kaunseling, pembangunan, teknologi maklumat, pentadbiran, pengurusan aset dan stor dan komunikasi korporat.

Beroperasi di Tingkat 7 dan 3, Bangunan MARA, Jalan Pengkalan Weld, Georgetown, Bahagian Pengurusan JKN Pulau Pinang diketuai oleh Timbalan Pengarah Kesihatan Negeri (Pengurusan), Pegawai Tadbir dan Diplomatik M54 dan terbahagi kepada enam (6) cawangan iaitu Cawangan Sumber Manusia, Cawangan Khidmat Pengurusan, Cawangan Kewangan, Cawangan Pembangunan, Cawangan Teknologi Maklumat dan Cawangan Psikologi dan Kaunseling.

TARIKH KEMASKINI : 18/6/2021

1.0 CAWANGAN SUMBER MANUSIA

1.1 OBJEKTIF

Objektif Cawangan Sumber Manusia adalah untuk memastikan keperluan sumber manusia di semua PTJ Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang (JKNPP) adalah mencukupi dan memenuhi keperluan agar penyampaian perkhidmatan kesihatan yang terbaik dan berkualiti dapat diberikan di semua fasiliti kesihatan kerajaan di Negeri Pulau Pinang.

1.2 PENCAPAIAN

1.2.1 Data Perjawatan

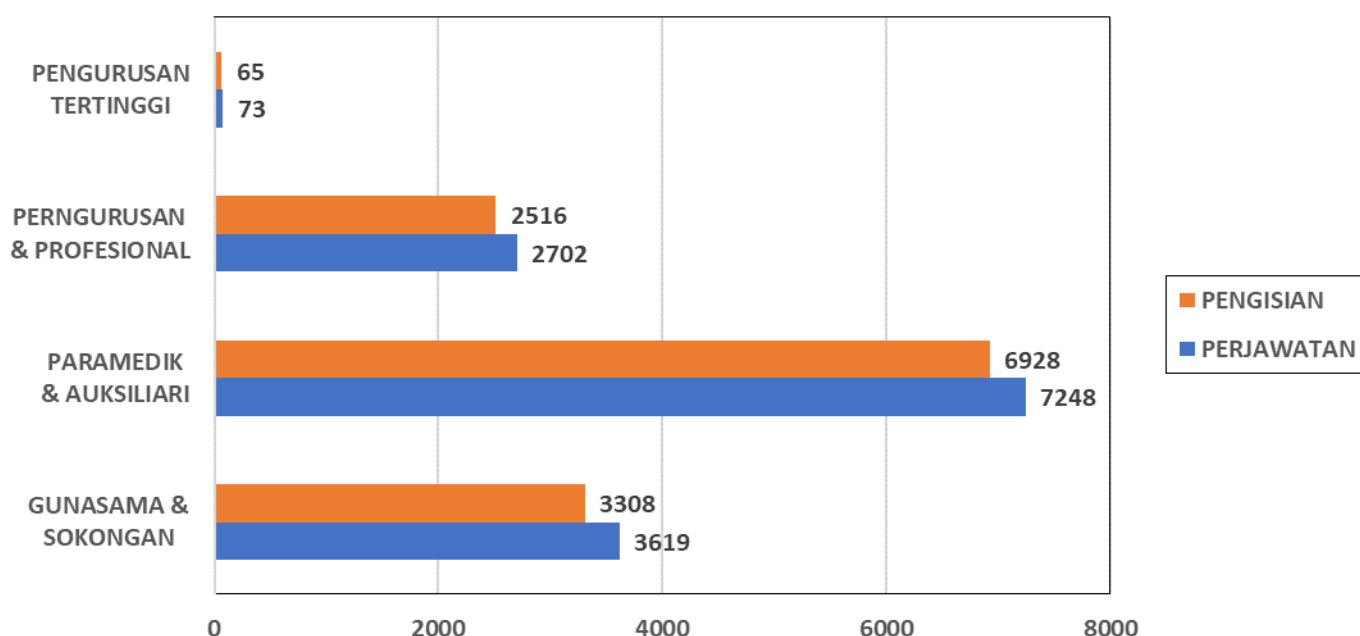
1.2.1(i) Kedudukan Perjawatan

Sehingga **31 Disember 2020**, terdapat sejumlah **13,642** perjawatan berbanding dengan **13,640** pada tahun 2019 di JKNPP yang meliputi **73 (gred Jusa C dan ke atas)** jawatan dari kumpulan Pengurusan Tertinggi (PT), **2,702** jawatan dari kumpulan Pengurusan dan Profesional (P&P), **7,248** jawatan dari kumpulan Paramedik dan Auksiliari (P&A) dan **3,619** jawatan dari kumpulan Gunasama dan Sokongan (G&S).

**RINGKASAN PERJAWATAN, PENGISIAN DAN KEKOSONGAN DI JKN PULAU PINANG SEHINGGA
31 DISEMBER 2020**

	PENGURUSAN TERTINGGI			PENGURUSAN & PROFESIONAL			PARAMEDIK & AUKSILIARI			GUNASAMA & SOKONGAN			JUMLAH			
	J	I	K	J	I	K	J	I	K	J	I	K	J	I	K	%
JKN Pulau Pinang	1	1	0	95	88	7	72	67	5	135	125	10	303	281	22	92.74
Pergigian				216	207	9	491	470	21	245	224	21	952	901	51	94.64
Farmasi				68	64	4				20	19	1	88	83	5	94.32
Hospital Pulau Pinang	59	50	9	826	727	99	2465	2340	125	1020	884	136	4370	4001	369	91.56
Hospital Seberang Jaya	8	9	-1	419	415	4	1023	995	28	467	441	26	1917	1860	57	97.03
Hospital Bukit Mertajam	3	3	0	179	201	-22	462	450	12	328	296	32	972	950	22	97.74
Hospital Kepala Batas	1	1	0	108	106	2	311	305	6	179	173	6	599	585	14	97.66
Hospital Sungai Bakap				71	56	15	189	186	3	168	156	12	428	398	30	92.99
Hospital Balik Pulau				65	57	8	156	146	10	123	111	12	344	314	30	91.28
PKD Timur Laut				188	158	30	501	471	30	205	187	18	894	816	78	91.28
PKD Barat Daya	1	1	0	73	70	3	307	284	23	153	143	10	534	498	36	93.26
PKD Seberang Perai Utara				143	136	7	473	451	22	208	204	4	824	791	33	96.00
PKD Seberang Perai Tengah				149	140	9	424	406	18	172	163	9	745	709	36	95.17
PKD Seberang Perai Selatan				80	70	10	299	286	13	123	119	4	502	475	27	94.62
PK Pelabuhan & Lapangan Terbang				2	4	-2	54	51	3	23	21	2	79	76	3	96.20
Pejabat RKPBV Negeri				8	7	1	21	20	1	26	23	3	55	50	5	90.91

Makmal Keselamatan & Kualiti Makanan				12	10	2				24	19	5	36	29	7	80.56
JUMLAH KESELURUHAN	73	65	8	2702	2516	186	7248	6928	320	3619	3308	311	13642	12817	825	93.95

Rajah1: Pembahagian Jawatan Mengikut Kategori Bagi Pengisian dan Perjawatan

Tahun 2020

Sehingga **31 Disember 2020**, jumlah pengisian jawatan di JKNPP adalah sebanyak **12,817 (93.95%)**. Demi kepentingan perkhidmatan, JKNPP mempunyai **2 orang** Pegawai Perubatan Pakar Kontrak Warganegara Malaysia yang masih berkhidmat secara kontrak selepas tempoh persaraan. Sehingga Disember 2020, seramai 131 orang pegawai dan kakitangan JKNPP meliputi pelbagai skim telah meletak jawatan.

PENGISIAN JAWATAN KUMPULAN PENGURUSAN DAN PROFESIONAL TAHUN 2020

JAWATAN/GRED	JUMLAH JAWATAN	PENGISIAN	PENGISIAN %
Pegawai Perubatan UD41/44/47/48/51/52/53/54	1368	1167	85%
Pegawai Perubatan Pakar UD47/48/51/52/53/54 Pakar 56	250	302	121%
Pegawai Pergigian Pakar UG47/48/51/52/53/54 Pakar 56	19	18	95%
Pegawai Pergigian UG41/43/44/47/48/51/52/53/54	197	189	96%
Pegawai Farmasi UF41/44/48/52/54	571	561	98%
JUMLAH	2405	2237	93%

PENGISIAN JAWATAN KUMPULAN PARAMEDIK DAN AUKSILIARI TAHUN 2020

JAWATAN/GRED	JUMLAH JAWATAN	PENGISIAN	PENGISIAN %
Jururawat U29 – U48	3674	3619	99%
Jurupulih Perubatan Fisioterapi U29 – U40	88	82	93%
Jurupulih Perubatan Carakerja U29 – U40	82	81	99%
Juru X-Ray Diagnostik U29 – U44	175	168	96%
Penolong Pegawai Perubatan U29 – U44	742	722	97%
Penolong Pegawai Kesihatan Persekitaran U29 – U44	258	238	92%
Juruteknologi Makmal Perubatan U29 – U40	310	299	96%
Penolong Pegawai Farmasi U29 – U40	190	182	96%
Juruterapi Pergigian U29 – U40	182	178	98%
Juruteknologi Pergigian U29 – U38	43	40	93%
Jururawat Masyarakat U19 – U26	971	849	87%
Penolong Jururawat U11 – U14	1	0	0%
JUMLAH	6716	6458	96%

PENGISIAN JAWATAN KUMPULAN GUNASAMA DAN SOKONGAN TAHUN 2020

JAWATAN/GRED	JUMLAH JAWATAN	PENGISIAN	PENGISIAN %
Penolong Pegawai Tadbir N29 – N36	36	30	83%
Penolong Pegawai Tadbir (Rekod Perubatan) N29 – N32	17	15	88%
Pembantu Tadbir (Perkeranian/Operasi) N19 – N26	423	408	96%
Pembantu Tadbir (Kewangan) W19 – W26	135	130	96%
Pegawai Khidmat Pelanggan N19	62	57	92%
Pemandu Kenderaan H11 – H16	403	371	92%
Pembantu Perawatan Kesihatan U11 – U16	1602	1432	89%
Pembantu Awam H11	305	291	95%
JUMLAH	2983	2734	92%

URUSAN PENEMPATAN DAN PERTUKARAN YANG DILULUSKAN OLEH PIHAK KEMENTERIAN DI PULAU PINANG

Sehingga 31 Disember 2020, JKN Pulau Pinang telah menguruskan sebanyak **1,866** anggota yang dihantar oleh pihak Kementerian untuk ditempatkan di semua PTJ di bawah JKN Pulau Pinang. Penempatan ini termasuk lantikan baharu, lantikan kontrak, pemangkuan, kenaikan pangkat dan pertukaran masuk dari negeri lain, manakala sebanyak **501** anggota telah diluluskan untuk bertukar keluar dari Pulau Pinang ke negeri yang dipohon.

Kategori	Kelulusan Penempatan Anggota ke Pulau Pinang oleh KKM	Kelulusan Pertukaran Keluar Dari Pulau Pinang oleh KKM
Pengurusan & Profesional	1092	252
Paramedik & Auksiliari	647	175
Gunasama & Sokongan	127	74
JUMLAH	1866	501

1.2.1(ii)URUSAN PERJAWATAN

a. Permohonan Perjawatan

Pada April 2020, Cawangan Sumber Manusia telah mengemukakan sejumlah **3,476 permohonan pertambahan perjawatan** bagi pelbagai jenis jawatan. Permohonan ini berikutan berlaku naiktaraf fasiliti kesihatan, pembinaan projek-projek baru fasiliti kesihatan dan pengukuhan struktur sumber manusia di fasiliti kesihatan sedia ada. Antara projek-projek yang melibatkan pertambahan perjawatan baru adalah Klinik Kesihatan Perda, Klinik Kesihatan Air Putih dan Projek Multi-storey Hospital Seberang Jaya.

b. Naziran Indeks Akauntabiliti Sumber Manusia (IASM)

BSM, KKM pada April 2019 telah memperkenalkan Indeks Akauntabiliti Sumber Manusia (IASM) yang bertujuan menyemak dan meneliti ketepatan pengurusan sumber manusia meliputi semua aspek perkhidmatan, perjawatan, pengurusan HRMIS dan pentadbiran tatatertib. Semua elemen semakan telah dijadikan satu indeks yang seragam dan boleh dirujuk oleh setiap PTJ dan JKN seluruh negara yang akan mengukur keberkesanan pengurusan sumber manusia di sesebuah organisasi KKM. Selaras dengan arahan BSM, KKM, Cawangan Sumber Manusia JKN Pulau Pinang telah melaksanakan sebanyak 4 naziran ke fasiliti – fasiliti berikut :

Bil	Fasiliti-Fasiliti	Tarikh
1	Pejabat Kesihatan Daerah Barat Daya	30.01.2020
2	Hospital Balik Pulau	24.06.2020
3	Hospital Bukit Mertajam	13.08.2020
4	Hospital Seberang Jaya	04.09.2020

Melalui naziran ini, tadbir urus sumber manusia di pejabat PTJ dapat diperkemaskan dan ditambah baik agar urusan perkhidmatan, perjawatan, pengurusan HRMIS dan pentadbiran tatatertib di semua PTJ adalah tepat dan mengikut peraturan yang berkuatkuasa.

Pegawai Sambilan Harian

Sehingga 31 Disember 2020, terdapat seramai **159 orang** Pegawai Sambilan Harian yang dilantik bagi memenuhi keperluan perkhidmatan seluruh PTJ di JKNPP. Namun pada Disember 2020, Kerajaan telah mengumumkan pelaksanaan inisiatif MYSTEP sebagai langkah jangka pendek untuk menangani isu pengangguran, membantu meningkatkan peluang pekerjaan dan pendapatan kepada rakyat dan seterusnya akan membantu Kerajaan mempercepatkan pemulihan ekonomi domestik secara amnya.

Inisiatif ini merupakan penambahbaikan dari pelantikan Pekerja Sambilan Harian (PSH) sedia ada di mana Personel MYSTEP akan menerima upah secara bulanan dan lain-lain kemudahan seperti cuti rehat dan sebagainya. Kerajaan juga telah bersetuju supaya tempoh perkhidmatan Personel MYSTEP adalah sehingga satu (1) tahun bermula 1 Januari sehingga 31 Disember 2021.

Selaras dengan hasrat tersebut, peraturan dan tatacara pelaksanaan perolehan perkhidmatan Personel MYSTEP ini hendaklah dilaksanakan sebagaimana yang telah ditetapkan dalam Garis Panduan Perolehan Perkhidmatan Personel MYSTEP yang berkuatkuasa mulai 1 Januari 2021.

1.2.2 URUSAN PERKHIDMATAN

1.2.2(i) Pengurusan Urusan Perkhidmatan Meliputi Urusan Perlantikan, Pengesahan, Kenaikan Pangkat, Prestasi Tahunan dan Persaraan

Cawangan Sumber Manusia dari semasa ke semasa memastikan urusan perkhidmatan anggota adalah teratur bermula dari dilantik secara tetap/kontrak ke perkhidmatan awam sehingga pegawai bersara atau meletakkan jawatan. Di sepanjang kitaran ini, semua proses-proses pengesahan, kenaikan pangkat, penilaian prestasi dan persaraan dibuat dengan teratur berdasarkan peraturan dan pekeliling yang berkuatkuasa.

1.2.2(ii) Pelaksanaan Pelantikan Tetap/Kontrak Bagi Pegawai Perubatan, Pegawai Pergigian & Pegawai Farmasi

BSM, KKM telah mengeluarkan garis panduan bagi tatacara pelaksanaan Pelantikan Tetap bagi Pegawai Perubatan dan Pegawai Farmasi. Berdasarkan kepada garis panduan dan penilaian prestasi semua pegawai berkenaan, sehingga Disember 2020, sebanyak 21 orang Pegawai Perubatan dan 11 orang Pegawai Farmasi berjaya dan menerima pelantikan tetap.

1.2.2(iii) Pemakluman Pekeliling Perkhidmatan dan Surat Pekeliling Perkhidmatan.

Berikutan pandemik COVID-19, Kerajaan telah mengeluarkan beberapa pekeliling berkaitan situasi semasa ini, antaranya pekeliling pemberian elaun khas sebagai imbuhan kepada petugas barisan

hadapan dalam melaksanakan tugas-tugas mengekang penularan wabak COVID-19. Antara pekeliling berkaitan adalah:-

a. Surat Pekeliling Ketua Setiausaha Kementerian Kesihatan Malaysia Bilangan 2 Tahun 2020 - Bayaran Elaun Khas Kepada Doktor dan Anggota Kesihatan dalam Menangani Penularan Wabak Covid-19.

Pekeliling ini bertujuan untuk menjelaskan pelaksanaan bayaran elaun khas kepada doktor dan anggota kesihatan dalam menangani dan membendung penularan wabak Covid-19 selaras dengan pengumuman Kerajaan menerusi Pakej Rangsangan Ekonomi 2020 pada 27 Februari 2020.

Kerajaan bersetuju untuk memberi elaun khas pada kadar RM400.00 sebulan kepada doktor dan kakitangan perubatan lain yang secara langsung terdedah kepada risiko koronavirus. Selain itu, Kerajaan juga bersetuju untuk memberi elaun khas sebanyak RM200.00 sebulan kepada kakitangan lain termasuk Pegawai Imigresen di pintu masuk yang terlibat secara langsung dalam pengurusan dan membendung wabak Covid-19.

Pegawai yang layak diberikan elaun ini adalah doktor dan anggota kesihatan yang diarahkan untuk melaksanakan skop tugas berikut:

- i. Menganggotai pasukan *Crisis Preparedness and Response Centre (CPRC)* bagi merancang, memantau dan mengkoordinasi pelan tindakan dalam menangani dan membendung wabak Covid-19;
- ii. Melaksanakan aktiviti pengesanan dan saringan awal kesihatan dari semasa ke semasa di pintu-pintu masuk utama negara seperti lapangan terbang, pelabuhan dan di pintu-pintu masuk lain;
- iii. Menganggotai *Rapid Assessment Team* dan *Rapid Response Team* (termasuk pemandu) di peringkat daerah dan Unit Rawatan Ambulatori di hospital untuk melaksanakan penilaian situasi dan pengesanan kontak di lapangan dan/atau membawa individu yang disyaki dan pesakit yang dijangkiti wabak Covid-19 bagi menjalani isolasi dan perawatan pemulihan;
- iv. Melaksanakan aktiviti pengesanan dan saringan kesihatan bagi wabak Covid-19 di pusat saringan dalam kawasan hospital dan klinik kesihatan yang ditetapkan seperti yang diperuntukkan dalam *Guidelines Covid-19 Management in Malaysia*;
- v. Melaksanakan aktiviti pencegahan dan kawalan infeksi di fasiliti kesihatan dan lapangan seperti melakukan tugas disinfeksi dan menguruskan sisa buangan yang berkaitan dengan wabak Covid-19;

- vi. Melakukan aktiviti pengawasan dan pemerhatian (*home surveillance*) ke atas individu yang menjalani pemantauan sendiri (*self-monitoring*) di rumah kediaman atau pusat kuarantin;
- vii. Mengumpul, mengangkut dan/ atau melaksanakan pengujian ke atas sampel yang diperolehi daripada individu yang disyaki atau pesakit yang dijangkiti wabak Covid-19 di makmal yang menjalankan ujian pengesanan wabak Covid-19; dan
- viii. Menguruskan kemasukan dan perawatan pemulihan bagi individu yang disyaki atau pesakit yang dijangkiti wabak Covid-19 ke wad isolasi hospital seperti yang ditetapkan dalam Guidelines Covid-19

Pada April 2020, Kerajaan telah melakukan penambahbaikan ke atas garis panduan pemberian elaun khas tersebut. Penambahbaikan ini meliputi beberapa skop seperti perluasan pegawai yang layak menerima pemberian elaun khas, penetapan semula syarat pembayaran elaun dan pengukuhan tanggungjawab Ketua Jabatan. Penambahbaikan ini membolehkan pegawai yang memenuhi syarat kelayakan menerima pemberian elaun khas RM600.00 sebulan.

b. Pekeliling Perkhidmatan Bilangan 5 Tahun 2020 - Dasar Bekerja Dari Rumah

Pekeliling ini bertujuan untuk melaksanakan keputusan Kerajaan berkaitan dasar Bekerja Dari Rumah (BDR) bagi pegawai Perkhidmatan Awam Persekutuan. Pegawai boleh dipertimbangkan untuk BDR berdasarkan syarat-syarat dan peraturan yang ditetapkan dalam pekeling perkhidmatan ini. BDR memperuntukkan pegawai melaksanakan tugas hakiki atau tugas-tugas rasmi lain dari rumah pada hari bekerjanya sama ada secara sepenuh hari atau separuh hari bagi sesuatu tempoh, mengikut kesesuaian tertakluk kepada kepentingan perkhidmatan awam dan diambil kira sebagai hadir bertugas.

Bagi pegawai yang diarah atau dibenarkan BDR, perkara-perkara yang berikut hendaklah dipatuhi:

- (a) sentiasa berada di rumah sebagai tempat bekerja dalam tempoh waktu bekerja yang ditetapkan;
- (b) sentiasa boleh dihubungi dalam tempoh, hari dan waktu bekerjanya;
- (c) sentiasa bersedia untuk hadir ke pejabat atau mana-mana lokasi lain yang diarahkan oleh Ketua Jabatan dalam tempoh yang munasabah; dan
- (d) semua undang-undang, peraturan, pekeling dan arahan yang berkuat kuasa dan terpakai kepada pegawai awam dari semasa ke semasa, termasuk antara lain :
 - (i) Akta Rahsia Rasmi 1972 [Akta 88];
 - (ii) Arahan Keselamatan;
 - (iii) Peraturan-peraturan Pegawai Awam (Kelakuan dan Tatatertib) 1993

[P.U (A) 395/1993]; dan (iv) Akta Tatacara Kewangan 1957 [Akta 61].

1.2.2(iv) Permohonan Pertukaran melalui HRMIS

Mulai Mac 2020, Bahagian Sumber Manusia KKM telah menetapkan agar semua pertukaran keluar negeri bagi pegawai dari kumpulan paramedik dilaksanakan melalui sistem HRMIS. Ketetapan ini menjadikan permohonan pertukaran adalah lebih cepat dan ringkas.

1.2.2(v) Pengurusan Tatatertib Khusus Kepada Pengerusi Lembaga Tatatertib

Cawangan Sumber Manusia pada Ogos 2020 telah menganjurkan Kursus Pengurusan Tatatertib Khusus Kepada Pengerusi Lembaga Tatatertib di Hotel Bayview Pulau Pinang. Kursus ini bertujuan untuk meningkatkan kemahiran dan pengetahuan peserta dalam menguruskan kes-kes tatatertib di peringkat jabatan. Kursus ini melibatkan 35 orang peserta dari semua PTJ Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang.

Cawangan Sumber Manusia telah menjemput penceramah daripada Jabatan Perkhidmatan Awam, Encik Ahmad Rafeein bin Ahmad bagi menyampaikan pengisian program.

1.2.2(vi) Urusan-urusan lain bagi perkhidmatan

Sehingga kini, semua urusan-urusan perkhidmatan dijalankan mengikut sasaran yang telah ditetapkan seperti urusan kelulusan perakuan menanggung kerja, kelulusan permohonan pelbagai jenis cuti dan kelulusan permohonan keluar negara. Bagi tahun 2020, kelulusan keluar negara bagi tujuan persendirian ditangguhkan berkaitan penularan wabak COVID-19. Manakala bagi kelulusan pelbagai jenis cuti, mulai Mac 2019, BSM, KKM telah menguatkuasakan penurunan kuasa kelulusan pelbagai jenis cuti kepada semua Ketua PTJ di JKN Pulau Pinang. Hal ini bagi memastikan semua Ketua PTJ bertanggungjawab sepenuhnya untuk memantau pergerakan dan keberadaan pegawai dan kakitangan masing-masing.

Cawangan Sumber Manusia sentiasa memantau pemberian kelulusan pelbagai jenis cuti ini supaya kelulusan adalah sebagaimana peraturan dan tidak memberikan kesan implikasi kewangan kepada pegawai mahupun kerajaan.

1.3 UNIT LATIHAN/PEPERIKSAAN

1.3.1 PENGENALAN DAN FUNGSI

Unit Latihan/Peperiksaan di Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang berperanan untuk mengenalpasti keperluan latihan dan menyediakan peluang untuk berkursus bagi semua anggota Jabatan Kesihatan

Negeri Pulau Pinang supaya Jabatan mempunyai tenaga manusia yang berpengetahuan, cekap dan terlatih untuk melaksanakan fungsi-fungsi serta operasi Jabatan dengan tahap profesionalisma yang tinggi, kompeten dan berkualiti. Di samping itu, Unit Latihan/Peperiksaan juga memproses dan menyelaras permohonan latihan klinikal, elektif, sangkutan, industri yang melibatkan pihak luar daripada Institusi Pengajian Tinggi Awam/Swasta, Institusi Latihan Kementerian Kesihatan Malaysia dan lain-lain lagi.

1.3.2 AKTIVITI DAN PENCAPAIAN

Di sepanjang tahun 2020, Unit Latihan/Peperiksaan telah melaksanakan pelbagai kursus, seminar dan latihan. Ini adalah bagi memastikan setiap anggota di Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang dapat mengikuti latihan yang secukupnya seperti yang digariskan dalam Pekeliling Perkhidmatan Bilangan 6 Tahun 2005.

Antara aktiviti-aktiviti yang dijalankan adalah seperti berikut:-

a) Program Transformasi Minda (PTM)

Program Transformasi Minda (PTM) merupakan kursus wajib yang perlu dihadiri oleh semua anggota perkhidmatan awam yang baru dilantik sebagai syarat pengesahan dalam Perkhidmatan Awam. Bagi tujuan ini Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang telah melaksanakan Program Transformasi Minda (PTM) untuk semua pegawai dan anggota lantikan baru dari pelbagai skim di Negeri Pulau Pinang. Unit Latihan/Peperiksaan telah melaksanakan siri Program Transformasi Minda (PTM) seperti yang berikut:-

Program Transformasi Minda Bagi Kumpulan Sokongan I dan II		
Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang		
Bilangan Siri	Bilangan Peserta	Tarikh & Tempat Penganjuran
Siri 1/2020	98 orang	Hotel Park Avenue, Sungai Petani 2 Mac 2020 – 6 Mac 2020

* Program ini melibatkan pegawai lantikan baru pelbagai gred jawatan.

Program Transformasi Minda Bagi Kumpulan Sokongan I dan II

Program Transformasi Minda (PTM) Pegawai Perubatan Siswazah UD41		
Bilangan Siri	Bilangan Peserta	Tarikh & Tempat Penganjuran
Siri 1/2020	84 orang	Hotel Swiss Inn, Sungai Petani 3 Februari 2020 – 7 Februari 2020
Siri 3/2020	50 orang	The Star City Hotel Alor Setar 20 Julai 2020 – 22 Julai 2020
Siri 4/2020	46 orang	Bukit Merah Laketown Resort 24 Ogos 2020 – 26 Ogos 2020
Siri 5/2020	68 orang	Bukit Merah Laketown Resort 30 September 2020 – 2 Oktober 2020
Siri 6/2020	50 orang	Hotel Park Avenue, Sungai Petani 2 November 2020 – 4 November 2020

* Program ini melibatkan Pegawai Perubatan Siswazah UD41 sahaja.

Program Transformasi Minda Pegawai Perubatan Siswazah UD41

b) Program Peningkatan Pembantu Perawatan Kesihatan (PPK)

Unit Latihan dan Peperiksaan dengan kerjasama Bahagian Perubatan JKNPP telah melaksanakan Latihan Peningkatan Pembantu Perawatan Kesihatan mengikut Surat Pekeliling Ketua Pengarah Kesihatan Bilangan 16.

Latihan Peningkatan PPK Tahap I sebanyak dua (2) siri dan Tahap II sebanyak satu (1) siri telah dilaksanakan sepanjang tahun 2020. Seramai 49 orang Pembantu Perawatan Kesihatan telah menghadiri Latihan Peningkatan PPK Tahap I dan seramai 40 orang Pembantu Perawatan Kesihatan telah menghadiri Latihan Peningkatan PPK Tahap II secara keseluruhannya.

c) Kursus Pos Basik

Unit Latihan dan Peperiksaan telah dipertanggungjawabkan untuk melaksanakan dan memproses permohonan, pemilihan dan pelaksanaan Kursus Pos Basik bagi Anggota Sains Kesihatan Bersekutu (ASKB) untuk mengikuti Kursus Pengkhususan/Diploma Lanjutan bagi bidang yang berkaitan dengan Perubatan. Jawatankuasa Pemilihan Calon Kursus Pos Basik yang dipengerusikan oleh Timbalan Pengarah Kesihatan Negeri (Perubatan) telah memilih anggota AKSB yang layak untuk mengikuti kursus tersebut mengikut keperluan perkhidmatan dan kepakaran masing-masing.

Tahun	<u>Sesi Mac/Mei</u>
	Bilangan Permohonan Calon
2020	105 Orang

d) Latihan Dalam Perkhidmatan (LDP)

Latihan Dalam Perkhidmatan (LDP) adalah peruntukan yang diberikan di bawah vot pembangunan untuk melahirkan modal insan yang berproduktiviti dan berdaya saing di Kementerian Kesihatan Malaysia. Pelan Operasi Latihan dilaksanakan bagi mencapai matlamat Kementerian dan Jabatan untuk meningkatkan produktiviti dan kecekapan sumber manusia.

Aktiviti/ latihan/ kursus yang dianjurkan oleh Unit Latihan dan Peperiksaan di bawah peruntukan ini adalah melibatkan keseluruhan jawatan di Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang.

Antara aktiviti/ latihan/ kursus yang telah dilaksanakan adalah seperti berikut:-

AKTIVITI/ LATIHAN/ KURSUS YANG DILAKSANAKAN PADA TAHUN 2020

Bil	Nama Kursus
1.	Bengkel E Sijil Siri I
2.	Bengkel E Sijil Siri II
3.	Bengkel Expect Best Get Best
4.	Taklimat Perlaksanaan Fungsi Permohonan Pertukaran Dalam Aplikasi Hrmis bagi Pegawai Skim Paramedik Dan Aukiliari
5.	Kursus Pengurusan Tatatertib Khusus untuk Pengerusi Lembaga Tatatertib

(f) Urusan Pengambilan dan Temuduga

Bagi tahun 2020, Unit Latihan dan Peperiksaan telah membantu pihak Suruhanjaya Perkhidmatan Awam (SPA) dan Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) melaksanakan urusan temuduga Ijazah Pertama, Latihan Bertaraf Separa Diploma dan Sijil. Urusan temuduga ini telah dilaksanakan pada tahun 2020 dan berpusat di Bangunan Persekutuan Pulau Pinang, Jalan Anson.

Bil	Skim	Bilangan Temuduga
1	Juru X-Ray U29	1 kali
2	Penolong Pegawai Tadbir N29	1 kali
3	Penolong Jurutera JA29	1 kali
4	Juru X-Ray (Diagnostik) U41	1 kali
5	Jururawat U41	1 kali
6	Pembantu Perawatan Kesihatan U11	1 kali
7	Pegawai Psikologi Secara Kontrak (Contract for Service)	2 kali

h) Latihan Elektif (*Elective Posting*)

Latihan Elektif (*Elective Posting*) adalah salah satu latihan yang diwajibkan untuk para pelajar perubatan yang berdaftar dari institusi yang diiktiraf bagi memenuhi kriteria kurikulum pembelajaran pelajar. Sebanyak 304 permohonan latihan elektif bagi pelajar dari Institut Pengajian Tinggi (IPT) Tempatan dan Antarabangsa telah diproses sepanjang tahun 2020.

i) Latihan Industri dan Klinikal

Latihan Industri adalah salah satu latihan yang diwajibkan untuk para pelajar IPT (bagi jurusan tertentu), manakala Latihan Klinikal adalah bagi pelatih ILKMM untuk memenuhi kurikulum pembelajaran mereka. Sebanyak 32 permohonan Latihan Industri dan 56 permohonan (secara kumpulan) Latihan Klinikal telah diproses oleh Unit Latihan Dan Peperiksaan sepanjang tahun 2020.

2.0 CAWANGAN KEWANGAN

2.1 OBJEKTIF

Cawangan Kewangan Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang terdiri daripada Unit Kewangan Am, Unit Akaun dan Unit Perolehan.

a. Unit Kewangan Am

Bertanggungjawab dalam pengurusan belanjawan peringkat Pejabat Pengarah dan Negeri. Unit ini juga merupakan urusetia yang bertanggungjawab memproses permohonan-permohonan yang memerlukan kelulusan di peringkat Pengarah Kesihatan Negeri dan juga Kementerian seperti pinjaman kenderaan, pinjaman komputer, bayaran balik telefon bimbit, elaun perpindahan ke rumah yang dibeli dengan pinjaman kerajaan dan banyak lagi.

b. Unit Akaun

Berperanan menguruskan pembayaran bil, terimaan dan hasil, gaji, akaun amanah dan deposit. Unit ini juga memproses permohonan-permohonan yang memerlukan kelulusan Pengarah Kesihatan Negeri dan Kementerian seperti Pendahuluan Diri Emolumen Terlebih Bayar, Bayaran Penyediaan Laporan Perubatan dan lain-lain.

c. Unit Perolehan

Berperanan menguruskan urusan perolehan peringkat ibu pejabat merangkumi pembelian terus, sebut harga dan tender. Unit ini juga merupakan urusetia bagi sebut harga yang diturunkan kuasa kepada Pengarah Kesihatan Negeri iaitu perolehan sebut harga sehingga RM1 juta dan semua tender peringkat negeri.

Selain itu, Cawangan ini juga memainkan peranan sebagai tempat rujukan untuk semua PTJ bagi menyelesaikan sebarang permasalahan berkaitan kewangan dan perolehan. Oleh kerana itu, setiap aspek pengurusan kewangan dan perolehan akan dipastikan mematuhi Arahan Perbendaharaan, Pekeliling-pekeliling Perbendaharaan dan Surat Pekeliling Perbendaharaan di dalam 1 Pekeliling Perbendaharaan (1PP), Perintah Am, Pekeliling-pekeliling dan Garis Panduan Dalam Kementerian Kesihatan Malaysia serta lain-lain peraturan semasa yang berkuatkuasa.

2.2 PERUNTUKAN DAN PERBELANJAAN MENGURUS 2020

2.2.1 Peruntukan

Pada tahun 2020, sejumlah **RM 1,310,658,415.87** telah diterima oleh Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang daripada pihak Kementerian Kesihatan Malaysia. Jumlah tersebut telah menurun sebanyak 3.71% berbanding peruntukan bagi tahun 2019.

Perbandingan peruntukan mengurus bagi tempoh lima tahun ke belakang bagi Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang adalah seperti dijelaskan di dalam jadual dan rajah di bawah:

Peruntukan Mengurus Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang Bagi Tempoh 2016-2020

Tahun	Peruntukan Diterima	% Peningkatan/ Penurunan
2016	1,096,382,764.23	(1.13)
2017	1,198,229,353.06	8.00
2018	1,298,478,154.90	8.36
2019	1,361,142,816.80	4.60
2020	1,310,658,415.87	(3.71)

Pecahan Peruntukan Mengikut Objek Am Bagi Tahun 2020

Objek Am	Jumlah Peruntukan (RM)	Peratus (%)
10000	812,472,753.00	61.99
20000	490,721,467.47	37.44
30000	6,696,809.40	0.51
40000	759,956.00	0.06
50000	7,430.00	0.00

**Peruntukan Mengurus Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang Mengikut Program Dari
Tahun 2016 Hingga 2020**

Program	2016 (RM)	2017 (RM)	2018 (RM)	2019 (RM)	2020 (RM)
Pengurusan	10,139,911.80	11,926,732.30	10,079,695.00	11,860,490.00	11,558,112.90
Kes. Awam	208,649,438.00	206,099,047.69	236,080,204.50	264,136,760.73	259,560,815.49
Perubatan	801,811,768.60	812,772,550.00	808,302,805.15	836,953,414.00	832,298,675.00
P & ST	14,931,746.83	11,924,544.60	7,583,366.00	8,416,839.00	9,922,168.11
Pergigian	46,294,702.00	48,446,900.21	48,513,197.25	66,008,239.72	57,611,777.00
Farmasi	6,426,538.00	6,618,420.00	6,862,035.00	7,271,190.00	8,624,983.72
BKKM	5,724,840.00	3,613,871.95	6,027,829.00	6,753,990.00	6,877,727.00
Khusus	1,860,848.00	96,629,886.31	164,649,023.00	157,413,652.35	124,204,156.65
Dasar Baru	543,971.00	197,400.00	10,200,000.00	2,310,615.00	0.00
One-Off	0.0	0.00	180,000.00	17,626.00	0.00

2.2.2 Perbelanjaan

Secara keseluruhan, pada tahun 2020 Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang telah membelanjakan **4.48%** lebih daripada jumlah peruntukan yang diterima. Prestasi perbelanjaan jabatan ini berbanding peruntukan yang diterima untuk lima tahun ke belakang dijelaskan seperti jadual berikut:

Prestasi Perbelanjaan Berbanding Peruntukan Sebenar Dari Tahun 2016 hingga 2020

Tahun	Peruntukan Diterima	Perbelanjaan	% Perbelanjaan
2016	1,096,382,764.23	1,146,455,819.04	104.57
2017	1,198,229,353.06	1,217,252,317.79	101.73
2018	1,298,478,154.90	1,294,927,023.08	99.73

2019	1,361,142,816.80	1,345,209,616.82	98.83
2020	1,310,658,415.87	1,369,345,472.73	104.48

Seterusnya adalah perbandingan bagi perbelanjaan dengan peruntukan yang diterima mengikut pecahan program bagi tahun 2020 yang dijelaskan dalam jadual di bawah:

**Pecahan Peruntukan Belanja Mengurus Berbanding Perbelanjaan Sebenar
Mengikut Program Bagi Tahun 2020**

Program	Peruntukan (RM)	Perbelanjaan (RM)	% Perbelanjaan (RM)
Pengurusan (010000)	11,558,112.90	11,167,501.76	96.62
Perubatan (020000)	832,298,675.00	865,423,245.08	103.98
Kes. Awam (030000)	259,560,815.49	279,661,497.42	107.74
Pergigian (040000)	57,611,777.00	58,914,638.93	102.26
Farmasi (050000)	8,624,983.72	8,834,201.88	102.43
P & ST (060000)	9,922,168.11	9,801,960.42	98.79
BKKM (070000)	6,877,727.00	6,775,657.00	98.52
Khusus (080000)	124,204,156.65	128,766,770.24	103.67
Dasar Baru (090000)	0.00	0.00	0.00
One-Off (100000)	0.00	0.00	0.00

2.3 PENGURUSAN PEROLEHAN

Bagi tahun 2020, sebanyak **17 sebut harga** peringkat ibu pejabat telah diuruskan oleh Unit Perolehan JKN Pulau Pinang yang melibatkan pelbagai jenis perolehan bekalan, perkhidmatan dan kerja yang secara keseluruhan bernilai **RM3,154,976.06**. Manakala bagi perolehan secara tender pula, sebanyak **6 tender** telah diproses melibatkan pelbagai jenis perolehan bekalan, perkhidmatan dan kerja yang secara keseluruhan berjumlah **RM15,639,059.09**.

Senarai perolehan tersebut adalah seperti jadual di bawah;

a) Sebut harga Yang Dilaksanakan Bagi Tahun 2020

Bil	Tajuk	Bekalan/ Perkhidmatan/ Kerja	Nilai (RM)
1	PERKHIDMATAN PENCUCIAN PEJABAT JABATAN KESIHATAN NEGERI PULAU PINANG, TINGKAT 3 & 7, BANGUNAN MARA, PENGKALAN WELD BAGI TEMPOH SATU (1) TAHUN	PERKHIDMATAN	38,032.80
2	PERKHIDMATAN PENYEWAAN MESIN FOTOSTAT DI JABATAN KESIHATAN NEGERI PULAU PINANG BAGI TEMPOH DUA (2) TAHUN	PERKHIDMATAN	415,019.76
3	KERJA-KERJA PEMBAIKAN KEMASAN LANTAI TERMASUK KERJA BERKAITAN DI MAKMAL KESELAMATAN DAN KUALITI MAKANAN PULAU PINANG	KERJA	29,071.50
4	PELAKSANAAN SEMULA PROJEK TERBENGKALAI BAGI KERJA-KERJA MENAIKTARAF DUA BUAH KUARTERS SEDIA ADA TERMASUK LAIN-LAIN KERJA BERKAITAN KEPADA KLINIK KESIHATAN SUNGAI BAKAP	KERJA	472,946.00
5	KERJA-KERJA PENGGANTIAN BUMBUNG BILIK GERAKAN UKAPS DAN LAIN-LAIN KERJA BERKAITAN DI KOMPLEKS KESIHATAN BUTTERWORTH, SEBERANG PERAI UTARA, PULAU PINANG	KERJA	129,650.00
6	PERKHIDMATAN MENCETAK DAN MENGHANTAR BUKU REKOD KESIHATAN IBU (KIK/1(a)96 DAN KIK/1(b)96 , BUKU REKOD KESIHATAN BAYI DAN KANAK-KANAK (0-6TAHUN) LELAKI DAN PEREMPUAN SERTA KAD SIMPANAN KLINIK REKOD KESIHATAN BAYI DAN KANAK-KANAK LELAKI DAN PEREMPUAN UNTUK CAWANGAN PEMBANGUNAN KESIHATAN KELUARGA JABATAN KESIHATAN NEGERI PULAU PINANG	PERKHIDMATAN	207,000.00
7	PEROLEHAN PERALATAN MAKMAL REFRIGERATED CENTRIFUGE UNTUK MAKMAL KESELAMATAN DAN KUALITI MAKANAN NEGERI PULAU PINANG	BEKALAN	53,000.00

Bil	Tajuk	Bekalan/ Perkhidmatan/ Kerja	Nilai (RM)
8	PEMBAIKAN DAN PM (PREVENTIVE MAINTENANCE) BAGI PERALATAN AB SCIEX 4000 QTRAP LCMSMS UNTUK MAKMAL KESELAMATAN DAN KUALITI MAKANAN NEGERI PULAU PINANG	PERKHIDMATAN	125,000.00
9	MEMBEKAL DAN MENGHANTAR BAHAN KIMIA DI UNIT RESIDU 'DRUG' UNTUK MAKMAL KESELAMATAN DAN KUALITI MAKANAN NEGERI PULAU PINANG	BEKALAN	75,175.00
10	PENYELENGGARAAN BERKALA BAGI PERALATAN GAS CHROMATOGRAPHY (GC 2010 PLUS), UHPLC SYSTEM, NEXERA X2 (LC30AD), HPLC SYSTEM, PROMINENCE (LC20AT) DAN LCMSMS (LC30AD & LCMS 8040) UNTUK MAKMAL KESELAMATAN DAN KUALITI MAKANAN NEGERI PULAU PINANG	PERKHIDMATAN	68,100.00
11	MEMBEKAL DAN MENGHANTAR BAHAN KIMIA DAN CONSUMABLE DI UNIT MIKROBIOLOGI UNTUK MAKMAL KESELAMATAN DAN KUALITI MAKANAN NEGERI PULAU PINANG	BEKALAN	128,308.00
12	PEROLEHAN SEBUTHARGA BAGI PEMBELIAN RTK-ANTIGEN BAGI KESIHATAN AWAM JKN PULAU PINANG	BEKALAN	493,900.00
13	PEROLEHAN MEMBEKAL 1 UNIT KOMPUTER RIBA TYPE A, 1 UNIT KOMPUTER RIBA TYPE B, 1 UNIT KOMPUTER PERIBADI TYPE A, 4 UNIT KOMPUTER PERIBADI TYPE B, 3 UNIT KOMPUTER PERIBADI TYPE C, 1 UNIT KOMPUTER PERIBADI TYPE D, 3 UNIT KOMPUTER PERIBADI TYPE E DAN 11 UNIT PENCETAK DI JABATAN KESIHATAN NEGERI PULAU PINANG	BEKALAN	67,150.00
14	PERKHIDMATAN MEMBEKAL DAN MENGHANTAR BAHAN KIMIA, REAGEN DAN CONSUMABLE UNTUK MAKMAL KESELAMATAN DAN KUALITI MAKANAN NEGERI PULAU PINANG	BEKALAN	497,557.00
15	PEROLEHAN BEKALAN INK DAN TONER PENCETAK BAGI UNIT STOR, JABATAN KESIHATAN NEGERI PULAU PINANG	BEKALAN	138,196.00
16	PERKHIDMATAN MEMBEKAL, MENGHANTAR, MEMASANG, MENGUJI, MENGKONFIGURASI DAN MENTAULIAH SEWA MILIK 17 UNIT PC DAN 3 UNIT LAPTOP UNTUK BAHAGIAN PENGURUSAN, JABATAN	PERKHIDMATAN	99,990.00

Bil	Tajuk	Bekalan/ Perkhidmatan/ Kerja	Nilai (RM)
	KESIHATAN NEGERI PULAU PINANG BAGI TEMPOH 4 TAHUN MULAI 1 JANUARI 2021 HINGGA 31 DISEMBER 2023		
17	PERKHIDMATAN KAWALAN KESELAMATAN DI JABATAN KESIHATAN NEGERI PULAU PINANG BAGI TEMPOH ENAM BELAS (16) BULAN	PERKHIDMATAN	116,880.00

b) Tender Yang Dilaksanakan Bagi Tahun 2020

Bil	Tajuk	Bekalan/Perkhidmatan / Kerja	Nilai Sebenar (RM)
1	PERKHIDMATAN PEMBERSIHAN KAWASAN DAN PENCUCIAN KLINIK-KLINIK DAN BANGUNAN PEJABAT KESIHATAN DAERAH SEBERANG PERAI TENGAH BAGI TEMPOH 3 TAHUN	PERKHIDMATAN	2,214,806.40
2	MEMBEKALKAN REAGENT UNTUK UJIAN ' BLOOD GAS, ELECTROLYTES, OXIMETRY AND METABOLITE' BAGI TEMPOH EMPAT (4) TAHUN UNTUK HOSPITAL PULAU PINANG DAN HOSPITAL SEBERANG JAYA	BEKALAN	4,685,054.28
3	KERJA-KERJA MENAIKTARAF KOLEJ KEJURURAWATAN PULAU PINANG TERMASUK LAIN-LAIN KERJA BERKAITAN KEPADA KOMPLEKS KECEMERLANGAN KESIHATAN PULAU PINANG, DAERAH TIMUR LAUT, PULAU PINANG	KERJA	2,479,016.65
4	PERKHIDMATAN KAWALAN KESELAMATAN TANPA SENJATA (STATIK) BAGI TEMPOH DUA (2) TAHUN DI HOSPITAL KEPALA BATAS	PERKHIDMATAN	2,737,445.76
5	PERKHIDMATAN MEMBEKAL, MENGHANTAR DAN MENYERAHKAN PELBAGAI JENIS INK, RIBBON DAN TONER BG TEMPOH SATU (1) TAHUN DI HOSPITAL PULAU PINANG	BEKALAN	1,885,672.00
6	PERKHIDMATAN PENCUCIAN BANGUNAN DAN PEMBERSIHAN KAWASAN BAGI FASILITI KESIHATAN DI BAWAH PEJABAT KESIHATAN DAERAH SEBERANG PERAI SELATAN BAGI TEMPOH TIGA (3) TAHUN	PERKHIDMATAN	1,637,064.00

2.4 PENGURUSAN HASIL

Pengurusan hasil utama di JKN Pulau Pinang adalah bayaran bagi perkhidmatan pesakit luar dan pesakit dalam. Berikut adalah maklumat mengenai kutipan hasil tersebut:

2.4.1 Kehadiran Pesakit Luar Dan Nilai Kutipan Bagi Keseluruhan Tahun 2020

KATEGORI	WARGANEGARA		BUKAN WARGANEGARA	
	KEHADIRAN	KUTIPAN (RM)	KEHADIRAN	KUTIPAN (RM)
PERUBATAN	502,326	2,404,152.25	16,196	2,170,870.15
KESIHATAN	687,975	1,180,657.50	20,235	960,865.90
PERGIGIAN	135,121	833,517.00	298	14,477.00
JUMLAH	1,325,422	4,418,326.75	36,729	3,146,213.05

2.4.2 Kehadiran Pesakit Dalam Dan Nilai Kutipan Bagi Keseluruhan Tahun 2020

PTJ	WARGANEGARA		BUKAN WARGANEGARA	
	KEHADIRAN	KUTIPAN (RM)	KEHADIRAN	KUTIPAN (RM)
HPP	31,624	2,578,229.50	793	2,126,029.46
HSJ	24,032	1,835,853.50	2,244	3,996,296.00
HBM	7,922	499,232.00	196	321,438.50
HKB	8,040	542,495.50	45	88,493.50
HSB	2,310	190,692.70	31	39,888.80
HBP	1,851	119,147.50	22	24,179.50
JUMLAH	75,779	5,765,650.70	3,331	6,596,325.76

2.5 PENGAUDITAN DAN NAZIRAN KEWANGAN

Sebagai cawangan yang bertanggungjawab dalam Pengurusan Kewangan dan Perolehan, Cawangan Kewangan, JKN Pulau Pinang tidak terlepas daripada menerima lawatan auditan dan naziran oleh agensi-agensi yang berkaitan. Bagi tahun 2020, pengauditan dan naziran yang telah dijalankan ke atas Cawangan ini adalah:

- i. Penilaian Prestasi Pengurusan Kewangan Dan Akaun Bagi Urusan Kenaikkan Pangkat Ke Gred Utama JUSA B - YBrS. Dr. Asmayani Binti Khalib oleh Jabatan Audit Negara Negeri Pulau Pinang pada 20 hingga 21 Julai 2020
- ii. Verifikasi Laporan Prestasi Pengurusan Kewangan Dan Akaun Untuk Kenaikan Ke Gred Utama JUSA B - YBrS. Dr. Asmayani Binti Khalib Oleh Jabatan Akauntan Negara Malaysia Pada 23 Julai 2020

Secara keseluruhan prestasi pengurusan kewangan di JKN Pulau Pinang adalah cemerlang dan Cawangan ini sentiasa berusaha memperbaiki prestasi supaya dapat menjadi contoh kepada PTJ-PTJ di bawahnya

Selain itu, Cawangan ini juga melaksanakan naziran ke PTJ di bawahnya sebagai sebahagian daripada sasaran kerja tahunan Cawangan ini. Tujuan utama naziran diadakan adalah untuk melihat sendiri pelaksanaan proses kewangan peringkat bawahan di samping merapatkan hubungan antara pegawai dan anggota kewangan JKN dan PTJ. Naziran yang dijalankan melibatkan semua unit di bawah Cawangan ini iaitu Unit Belanjawan, Unit Perolehan dan Unit Akaun. Bagi tahun 2020, sebanyak 1 PTJ telah dilawati iaitu Pejabat Kesihatan Pelabuhan & Lapangan Terbang

2.0 CAWANGAN KHIDMAT PENGURUSAN

3.1 OBJEKTIF

Cawangan Khidmat Pengurusan adalah salah satu cawangan di bawah Bahagian Pengurusan, Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang. Cawangan ini diterajui oleh Ketua Penolong Pengarah (Khidmat Pengurusan) dan dibantu oleh seorang Penolong Pengarah Kanan (Aset), Penolong Pengarah Kanan (Khidmat Pengurusan) serta seorang Pegawai Tadbir Tinggi dan dua Penolong Pegawai Tadbir Kanan.

Cawangan Khidmat Pengurusan dipecahkan kepada empat (4) unit iaitu Unit Pentadbiran, Unit Komunikasi Korporat, Unit Pengurusan Am dan Unit Pengurusan Aset dan Stor.

3.2 UNIT PENTADBIRAN

Unit Pentadbiran bertanggungjawab memastikan pengurusan pejabat teratur dan lancar seperti urusan surat-menyurat, pengurusan fail, tempahan bilik mesyuarat, pembersihan pejabat, pengurusan kontrak sewaan, pengurusan utiliti dan juga perkara-perkara berkaitan keselamatan pejabat.

Selain itu, antara peranan Unit Pentadbiran juga adalah menjadi urusetia kepada majlis-majlis penting Jabatan dengan dibantu oleh Cawangan-cawangan lain di Bahagian Pengurusan JKN Pulau Pinang. Unit ini juga bertanggungjawab membantu memberi khidmat nasihat kepada Bahagian dan PTJ di bawah JKNPP berkaitan protokol untuk penganjuran sesuatu majlis.

Bagi tahun 2020, beberapa program telah dirancang namun terpaksa dibatalkan apabila Perintah Kawalan Pergerakan (PKP) dilaksanakan oleh kerajaan bagi membendung penularan waba Covid 19. Antara program-program yang dirancang dan dilaksanakan oleh Unit Pentadbiran adalah:-

Bil.	Majlis / Aktiviti	Tarikh
1.	Majlis Anugerah Perkhidmatan Cemerlang 2019*	28 Oktober 2020
2.	Majlis Tilawah Al-Quran	Dibatalkan kerana PKP

3.	Majlis Jasamu Dikenang	Dibatalkan kerana PKP

** Majlis Anugerah Perkhidmatan Cemerlang tahun 2019 hanya diadakan di peringkat Pejabat Pengarah dan TPKN sahaja kerana arahan PKP.*

Selain itu, antara peranan lain Unit Pentadbiran adalah:-

a) Penganjuran Perhimpunan Pagi

Dalam usaha memastikan semua anggota Pejabat Pengarah Jabatan Kesihatan Negeri sentiasa mendapat maklumat terkini tentang isu semasa, polisi dan dasar baru negara, makluman terkini tentang aktiviti dan pencapaian Jabatan, dan paling utama mendengar amanat daripada Pengarah Kesihatan Negeri, Jabatan ini telah menetapkan bahawa perhimpunan bulanan atau perhimpunan pagi diadakan setiap hari Rabu minggu pertama setiap bulan, bertempat di ruang legar Aras 7 Bangunan MARA. Setiap perhimpunan akan mengikut tema yang telah ditetapkan untuk sepanjang tahun. Untuk tahun 2020, tema perhimpunan bulanan adalah seperti berikut:

BULAN	TEMA PERHIMPUNAN
Januari	Amanat Pengarah JKN Pulau Pinang
Februari	" I am and I will "
Mac	Kesihatan Tanggungjawab Bersama
April	(PKP)
Mei	Amanat Pengarah JKN Pulau Pinang (Secara maya)
Jun	(Dibatalkan kerana PKP)
Julai	#StrongerTogether
Ogos	Norma Baharu, Senyum Baharu
September	Nak Cantik, Tempah Maut
Oktober	Food Safety, Everyone's Business
November	Diabetes- Nurses Make The Difference bersempena World Diabetes Day 2020

Disember	Norma Baru

Mengambil kira situasi semasa Covid 19, Perhimpunan Pagi pada tahun 2020 telah diadakan secara maya dan juga secara kehadiran terhad.

b) Urus Setia Mesyuarat Pagi

Mesyuarat Pagi merupakan mesyuarat berkala pengurusan tertinggi peringkat JKN Pulau Pinang yang menjadi medium untuk merancang aktiviti dan gerak kerja jabatan dan menyelesaikan sebarang isu dan permasalahan yang timbul. Mesyuarat ini dipengerusikan oleh Pengarah Kesihatan Negeri, dan dianggotai oleh semua Timbalan Pengarah Kesihatan Negeri, Ketua Penyelia Jururawat Negeri dan Ketua Penyelia Penolong Pegawai Perubatan Negeri. Cawangan ini yang bertindak selaku urus setia sentiasa memastikan mesyuarat ini dapat dijalankan mengikut jadual yang ditetapkan setiap bulan.

Pada tahun 2020, mesyuarat telah diadakan sebanyak sebanyak 6 kali. Selebihnya telah digabungkan dengan Mesyuarat Pengurusan Covid-19 Peringkat JKN Pulau Pinang (5 kali) memandangkan keahlian anggota mesyuarat yang sama.

c) Pencalonan Pengurniaan Darjah dan Pingat Kebesaran Negeri dan Persekutuan

Pada setiap tahun, penghargaan diberikan kepada anggota yang berjasa di dalam perkhidmatan awam negara. Ianya terdiri daripada Pencalonan Pengurniaan Darjah dan Pingat Kebesaran Negeri dan Persekutuan. Pada tahun 2020, sebanyak 80 orang anggota telah dicalonkan bagi peringkat persekutuan dan negeri Pulau Pinang dan ditunjukkan seperti jadual di bawah :-

BIL.	NAMA PINGAT	BILANGAN PENCALONAN
PERSEKUTUAN		
1.	KESATRIA MANGKU NEGARA (KMN)	
2.	AHLI MANGKU NEGARA (AMN)	
3.	PINGAT PANGKUAN NEGARA (PPN)	
NEGERI		
1.	DARJAH GEMILANG PANGKUAN NEGERI (D.G.P.N)	
2.	DARJAH YANG MULIA PANGKUAN NEGERI (D.M.P.N)	

3.	DARJAH SETIA PANGKUAN NEGERI (D.S.P.N)	8
4.	DARJAH JOHAN NEGERI (D.J.N)	23
5.	BINTANG CEMERLANG NEGERI (B.C.N)	8
6.	PINGAT GAGAH PERWIRA (P.G.P)	
7.	PINGAT KELAKUAN TERPUJI (P.K.T)	6
8.	PINGAT JASA KEBAKTIAN (P.J.K)	30
9.	PINGAT JASA MASYARAKAT (P.J.M)	4
10.	PINGAT BAKTI SETIA (P.B.S)	
11.	SRI KELANTAN	1

d) Urus Setia Pemilihan Anggota Pasukan Perubatan Rombongan Haji

Unit ini juga bertanggungjawab mengurussetiakan pemilihan ahli rombongan pasukan perubatan ke Tanah Suci pada setiap tahun. Permohonan yang diterima daripada pegawai dan anggota JKN Pulau Pinang akan dihantar ke Kementerian Kesihatan Malaysia untuk pemilihan oleh satu jawatankuasa khas yang ditubuhkan di peringkat Kementerian.

Pada musim haji 1441H/2020M, tiada permohonan diproses oleh Unit ini kerana rombongan haji ke tanah suci telah dibatalkan disebabkan pandemik Covid-19.

3.3 UNIT KOMUNIKASI KORPORAT

a) Pengurusan Aduan

Unit ini bertanggungjawab menyelaras semua aduan yang diterima dan merekodkannya di dalam SisPAA. Semua aduan yang diterima akan disalurkan kepada Bahagian atau PTJ yang berkenaan untuk diambil perhatian dan tindakan. Secara keseluruhannya, jumlah aduan yang diterima sepanjang tahun 2020 adalah sebanyak 553 aduan dengan pencapaian KPI pada tahap 100 %.

b) *Mystery Shopping DO-IT-YOURSELF (MS DIY)*

Objektif *Mystery Shopping Do-It Yourself* atau MS DIY ialah untuk mengukur kualiti perkhidmatan di IPKKM dan Fasiliti Kesihatan; mengukur pematuhan peraturan-peraturan dan pekeliling-pekeliling yang sedang berkuatkuasa di Ibu Pejabat

Kementerian Kesihatan Malaysia (IPKKM) dan fasiliti; mengukur maklumat mengenai perkhidmatan yang disampaikan; serta mengukur tahap kepuasan pelanggan.

Pegawai Pelaksana terdiri daripada dua (2) orang pegawai dari setiap bahagian di Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang seperti Bahagian Pengurusan, Perubatan, Kesihatan Awam, Bahagian Kesihatan Pergigian, Bahagian Perkhidmatan Farmasi dan Bahagian Keselamatan dan Kualiti Makanan (bergred 36 ke atas).

Pegawai yang telah dilantik bagi tahun-tahun sebelumnya tidak dibenarkan untuk dicalonkan semula.

Pada tahun 2020, akibat situasi Covid 19, MS DIY telah dijalankan sebanyak satu kali sahaja berbanding dua kali seperti tahun-tahun sebelumnya, iaitu pada bulan Julai melibatkan fasiliti-fasiliti kesihatan seperti Hospital, Klinik Kesihatan (KK), Klinik Pergigian (KP), Klinik Ibu dan Anak (KKIA), Klinik Desa (KD) dan Klinik Komuniti (K.Kom).

MS DIY yang diadakan pada 3-10 Julai 2020 melibatkan Hospital Pulau Pinang, Hospital Seberang Jaya, Hospital Kepala Batas, Klinik Kesihatan Teluk Bahang, Klinik Kesihatan Bayan Lepas, Klinik Kesihatan Kepala Batas, Klinik Kesihatan Mak Mandin, Klinik Kesihatan Ibu & Anak Perai, Klinik Pergigian Jalan Angsana, Klinik Komuniti Telok Air Tawar, Klinik Komuniti Bandar Tasek Mutiara dan Klinik Desa Kubang Ulu.

3.4 UNIT PENGURUSAN ASET DAN STOR

Fungsi Unit ini adalah seperti berikut:

- Menguruskan Aset Jabatan;
- Merancang dan menguruskan pelaksanaan urusan pendaftaran Aset Alih Kerajaan (KEW.PA-2, KEW.PA-3, KEW.PA-4, KEW.PA-5);
- Merancang dan menguruskan pelantikan Pegawai Aset, Penerima Aset, Pegawai Pemeriksa Aset, Lembaga Pemeriksa Pelupusan, Pegawai Stor, Pegawai Penerima Stok, Pegawai Pemeriksa Stor, Pemverifikasi Stor dan pencalonan nama bagi Jawatankuasa Penyiasat Kehilangan di JKNPP dan PTJ di bawahnya;
- Menguruskan permohonan kelulusan Sumbangan Hadiah di JKNPP dan PTJ di bawahnya;
- Merancang dan menguruskan pelaksanaan tugas berkaitan pemeriksaan Aset Alih Kerajaan di JKNPP dan memantau pelaksanaannya di PTJ di bawahnya;
- Menguruskan permohonan kelulusan pelupusan Aset Alih Kerajaan dan stok di JKNPP dan PTJ di bawahnya;

- Merancang dan menguruskan pelaksanaan pelupusan Aset Alih Kerajaan dan stok di JKNPP dan memantau pelaksanaannya di PTJ di bawahnya;
- Menguruskan kes kehilangan dan hapuskira Aset Alih Kerajaan dan stok di JKNPP serta memantau pengurusannya di PTJ di bawahnya;
- Merancang dan menguruskan hal ehwal pengurusan stor di JKNPP dan memantau pelaksanaannya di PTJ di bawahnya;
- Merancang dan menguruskan pelaksanaan pemeriksaan stor di JKNPP dan memantau pelaksanaannya di PTJ di bawahnya;
- Merancang dan menguruskan hal-hal berkaitan verifikasi stor di JKNPP dan memantau pelaksanaannya di PTJ di bawahnya;
- Merancang dan menguruskan pelaksanaan Sistem Pengurusan Aset (SPA) dan Sistem Pengurusan Stor (SPS) di JKNPP dan memantau pelaksanaannya di PTJ di bawahnya.
- Urusetia Mesyuarat bagi Mesyuarat JPAK, Pengurusan Kuarters dan Kenderaan serta Tukar Fungsi Kuarters.

3.4.1 PRESTASI PENCAPAIAN TAHUN 2020

a) KEDUDUKAN SEMASA HARTA MODAL (HM) SEPANJANG TAHUN 2020

TAHUN SEMASA	HM	
	KEDUDUKAN AWAL SUKU TAHUN	
	Kuantiti	Nilai Perolehan Asal (RM)
Baki Dibawa ke hadapan	32,403	600,380,570.33
Suku Tahun Pertama	68	1,243,183.14
Suku Tahun Kedua	585	6,537,937.49
Suku Tahun Ketiga	439	13,196,005.16
Suku Tahun Keempat	761	30,951,130.27
Jumlah Besar Tahun Semasa	1,853	51,928,256.06
Jumlah Keseluruhan	34,256	652,308,826.39

b) KEDUDUKAN SEMASA ASET BERNILAI RENDAH (ABR) SEPANJANG TAHUN 2020

TAHUN SEMASA	ABR

	KEDUDUKAN AWAL SUKU TAHUN	
	Kuantiti	Nilai Perolehan Asal (RM)
Baki Dibawa ke hadapan	83,650	33,183,274.16
Suku Tahun Pertama	541	175,921.00
Suku Tahun Kedua	1,305	636,077.25
Suku Tahun Ketiga	1,213	495,128.50
Suku Tahun Keempat	2,111	743,471.42
Jumlah Besar Tahun Semasa	5,170	2,050,598.17
Jumlah Keseluruhan	88,820	35,233,872.33

C) KEDUDUKAN SEMASA STOK SEPANJANG TAHUN 2020

TAHUN SEMASA	STOK	
	KEDUDUKAN AWAL SUKU TAHUN	
	NILAI	KADAR PUSINGAN STOK
Baki Dibawa ke hadapan	29,768,411.92	2.64
Suku Tahun Pertama	29,768,411.92	2.04
Suku Tahun Kedua	36,941,077.61	2.65
Suku Tahun Ketiga	49,858,219.88	3.12
Suku Tahun Keempat	56,025,985.45	3.00
Jumlah Besar Tahun Semasa	172,593,694.87	3.78
Jumlah Keseluruhan	202,362,106.79	-

3.4.2 Aktiviti Yang Dijalankan

Antara aktiviti yang dijalankan oleh Unit Aset pada tahun 2020 adalah pemantauan dan pertandingan pengurusan Stor Alat Tulis telah dilaksanakan pada 16 November sehingga 23 November 2020. Berikut adalah senarai pemenang bagi stor terbaik:

Kategori Pejabat Timbalan:

1. Stor Utama Alat Tulis TPKN Farmasi

2. Stor Utama Alat Tulis TPKN Pergigian
3. Stor Utama Alat Tulis Pejabat Vektor Negeri

Kategori Hospital:

1. Stor Utama Alat Tulis Hospital Pulau Pinang
2. Stor Utama Alat Tulis Hospital Kepala Batas
3. Stor Utama Alat Tulis Hospital Seberang Jaya

Kategori Pejabat Kesihatan Daerah:

1. Stor Utama Alat Tulis PKD Seberang Perai Selatan
2. Stor Utama Alat Tulis PKD Seberang Perai Tengah
3. Stor Utama Alat Tulis PKD Seberang Perai Utara

Kategori Pejabat Pergigian Daerah:

1. Stor Utama Alat Tulis PPD Seberang Perai Selatan
2. Stor Utama Alat Tulis PPD Seberang Perai Tengah
3. Stor Utama Alat Tulis PPD Barat Daya

3.5 UNIT PENGURUSAN AM

3.5.1 Pengurusan Kenderaan

Keperluan Kenderaan Jabatan adalah salah satu perkara yang diberi penekanan utama oleh Jabatan untuk semua PTJ dalam melaksanakan tugas-tugas di luar pejabat serta aktiviti Jabatan.

Pada tahun 2020 bilangan kenderaan dan pemandu bagi seluruh Pulau Pinang adalah seperti berikut :-

BIL	PTJ	Jumlah Kenderaan	Jumlah Pemandu
1	JKNPP	14	8

Di

2	TPKN (P)	2	2
3	TPKN (BKMM)	3	1
4	TPKN F	6	3
5	TPKN G	3	2
6	HPP	53	55
7	HBM	20	29
8	HSB	15	20
9	HSJ	29	39
10	HKB	17	19
11	HBP	17	18
12	PKD TL	31	34
13	PKD SPU	38	35
14	PKD SPT	33	23
15	PKD SPS	22	18
16	PKD BD	26	21
17	PPD TL	17	11
18	PPD SPU	20	12
19	PPD SPT	11	8
20	PPD SPS	7	5
21	PPD BD	8	5
22	PELABUHAN	4	4
23	UPK	2	1
24	RKPBV	2	3
JUMLAH		400	376

samping mengurus kenderaan di bawah Bahagian Pengurusan, unit ini juga melakukan pemantauan pengurusan kenderaan PTJ-PTJ di bawah JKNPP dari semasa ke semasa bagi memastikan kenderaan jabatan diurus dengan baik mengikut peraturan yang berkuatkuasa. Selain itu, unit ini juga dipertanggungjawabkan untuk memantau saman-saman dan kemalangan kenderaan jabatan JKNPP seluruh Pulau Pinang. Maklumat-maklumat ini dikumpul dan dibentangkan dalam Mesyuarat Pengurusan Kenderaan yang diadakan dua kali setahun yang dihadiri oleh semua pegawai yang mengurus kenderaan PTJ.

Sepanjang tahun 2020, bagi seluruh Pulau Pinang, sebanyak 414 saman yang melibatkan kenderaan jabatan direkodkan (termasuk saman tertunggak dari tahun-tahun sebelumnya) dan JKNPP telah berjaya menyelesaikan 284 saman iaitu 69%.

Manakala bagi saman yang melibatkan kenderaan di bawah pihak SPANCO iaitu kenderaan khas jawatan dan juga kenderaan jabatan, sebanyak 27 saman PBT dan 86 saman PDRM direkodkan pada tahun 2020 (termasuk saman tertunggak). Daripada jumlah tersebut sebanyak 21 saman PBT dan 19 saman PDRM telah berjaya diselesaikan oleh PTJ yang terlibat.

3.5.2 Pengurusan Kuarters JKNPP

Bahagian Pengurusan diperuntukkan 12 unit kuarters untuk kegunaan anggota daripada JKNPP. Unit ini merupakan urusetia yang bertanggungjawab memproses permohonan untuk menduduki kuarters tersebut, manakala penyelenggaraan kuarters dilakukan oleh pihak Edgenta Sdn. Bhd, di bawah seliaan Hospital Pulau Pinang.

3.5.3 Pengurusan Penyewaan Bangunan dan Klinik Komuniti

Unit Pengurusan Am juga memproses permohonan perjanjian penyewaan bangunan/ruang pejabat dan Klinik Komuniti. Pada tahun 2020, fasiliti yang terlibat adalah seperti berikut:-

BIL	LOKASI
1	Klinik Komuniti Taman Perwira Indah, Permatang Tinggi, Bukit Mertajam
2	Klinik Komuniti Taman Seri Delima, Seberang Perai Tengah
3	Klinik Komuniti Bandar Putra Bertam, Kepala Batas
4	Outdoor Klinik , Hospital Lam Wah Ee, Lebih Muntri
5	Klinik Komuniti Telok Air Tawar Butterworth
6	Klinik Komuniti Pinang Tunggal, Kepala Batas
7	Tgkt 3 dan 7, Bangunan MARA, Pengkalan Weld

3.6 PENGURUSAN SUMBANGAN SEPANJANG TAHUN 2020 KETIKA MUSIM PANDEMIK COVID-19

Sepanjang tahun 2020, susulan daripada pandemik Covid 19 yang melanda negara, Cawangan Khidmat Pengurusan telah dipertanggungjawabkan untuk menyelaraskan sumbangan yang diterima daripada pelbagai pihak yang ingin bersama-sama membantu perkhidmatan kesihatan

menghadapi cabaran pandemik ini. Komitmen yang diterima daripada pertubuhan bukan kerajaan, syarikat swasta, persatuan serta orang awami telah banyak membantu Jabatan ini dalam menangani penularan wabak Covid-19. Secara keseluruhannya sebanyak RM 3 juta nilai sumbangan telah diperolehi yang melibatkan pelbagai jenis barangan sumbangan yang diagihkan ke seluruh fasiliti kesihatan termasuklah Pejabat Timbalan Pengarah Kesihatan Negeri, Pejabat Kesihatan Daerah dan Hospital di negeri ini.

Bantuan dan sumbangan yang diperolehi daripada Kerajaan Negeri Pulau Pinang, orang perseorangan, syarikat swasta, serta Pertubuhan Bukan Kerajaan (NGO) seperti alatan perubatan, alatan bukan perubatan, peralatan perlindungan diri (PPE), pelitup muka, cecair pembasmi kuman, termometer, barangan keperluan peribadi, al-Quran, makanan serta barangan lain telah disalurkan bagi kegunaan para petugas barisan hadapan dan juga para pesakit.

Sumbangan yang diberi ini telah dan akan dimanfaatkan dengan sebaiknya untuk membantu petugas barisan hadapan kesihatan di negeri kita dalam memerangi wabak Covid-19 di negara ini.

Sumbangan oleh pihak Khenpo Sangpo Rinpoche Persatuan Penganut Agama Buddha Samye Pulau Penang berupa Face mask - 2000 pcs dan Jumpsuit - 20 pcs

Sumbangan oleh pihak Gold Choice Food Industries Sdn. Bhd. berupa Surgical Mask 3,000 keping, Coffee 50 pekset dan minuman bijirin 50 pekset

Sumbangan oleh pihak Kerajaan Negeri Pulau Pinang berupa Face mask - 100,000 pcs, Face shield 50 pcs.

4.0 CAWANGAN PEMBANGUNAN

4.1 OBJEKTIF

Cawangan Pembangunan, Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang adalah merupakan sebuah cawangan di bawah Bahagian Pengurusan yang berfungsi untuk :

- i. Menyelaras permohonan perbelanjaan PTJ JKNPP di bawah pelbagai Peruntukan Butiran Pembangunan;
- ii. Menyelaras permohonan projek-projek di bawah Rancangan Malaysia;
- iii. Memantau projek-projek yang telah diluluskan di bawah Rancangan Malaysia;
- iv. Menghadiri mesyuarat berkaitan projek;
- v. Menyelaras maklumat tanah-tanah di bawah Kementerian Kesihatan Malaysia (tanah kosong, tanah yang disewakan);
- vi. Menyelaras maklumat premis di bawah Hospital dan Klinik di seluruh Pulau Pinang;
- vii. Urus Setia kepada Jawatankuasa Premis JKNPP.

4.2 PENCAPAIAN

Bagi tahun 2020, Cawangan Pembangunan JKNPP telah diluluskan peruntukan projek di bawah Rancangan Malaysia Ke-12 (RMKe-12) sebanyak RM 1.52 billion dan siling bagi tahun 2020 adalah sebanyak RM 150 juta yang melibatkan 10 buah projek. Terdapat 14 projek di bawah

RMKe-12 RP1 di mana 6 projek masih dalam pembinaan, 4 projek belum dimulakan dan 4 projek baru. Status kemajuan bagi 5 projek dalam pembinaan adalah melebihi 50% setakat bulan Disember 2020.

Manakala di bawah peruntukan P42 JKNPP telah menerima RM 113,237,161.40 sepanjang tahun 2020 bagi kesemua PTJ di bawah JKNPP di mana peratus perbelanjaan adalah sebanyak 100%. Sebanyak 21 projek yang diluluskan di bawah Kerja-kerja Naiktaraf, Ubahsuai dan Pembaikan, di mana kesemuanya telah berjaya disiapkan sepenuhnya.

Antara perancangan bagi tahun 2020 yang telah dicapai adalah seperti Pembukaan Klinik Kesihatan Di UTC Komtar, Penyiapan dan Penyerahan Projek Klinik Kesihatan Sungai Bakap dan Projek Blok Wanita & Kanak-Kanak yang telah bermula pada 22 Disember 2020.

4.3 UNIT PROJEK

4.3.1 Bagi tahun 2020, Unit Projek telah mengadakan beberapa siri mesyuarat dan turut menghadiri mesyuarat seperti berikut :

4.3.1.1 MESYUARAT TINDAKAN PEMBANGUNAN JKNPP

(Diurusetia oleh Cawangan Pembangunan JKNPP)

4.3.1.2 MULTI STOREY HOSPITAL SEBERANG JAYA.

(Diurusetia oleh JKR Pasukan Khas)

4.3.1.3 KLINIK KESIHATAN (JENIS 2) DENGAN KUARTERS BANDAR PERDA

(Diurusetiakan oleh JKR Pulau Pinang)

4.3.1.4 BLOK KLINIK PAKAR & WAD HOSPITAL PULAU PINANG

(Diurusetiakan oleh JKR Cawangan Kerja Kesihatan)

4.3.1.5 PELAKSANAAN SEMULA PROJEK TERBENGKALAI BAGI KERJA-KERJA MENAIKTARAF DUA BUAH KUARTERS SEDIA ADA TERMASUK LAIN-LAIN KERJA BERKAITAN KEPADA KLINIK KESIHATAN SUNGAI BAKAP

4.3.1.6 KERJA-KERJA PEMBANGUNAN SEMULA ILKKM GEORGETOWN KEPADA KOMPLEKS KECERMELANGAN KESIHATAN PULAU PINANG (BLOK BUNGA TANJUNG DAN BLOK BUNGA RAYA)

4.3.1.7 CADANGAN KLINIK KESIHATAN JENIS 3 (KK3) DENGAN KUARTERS, AIR PUTIH, DAERAH BARAT DAYA, PULAU PINANG

4.3.1.8 NAIKTARAF JABATAN KECEMASAN DAN PESAKIT LUAR, HOSPITAL BALIK PULAU

(Diurusetikan oleh JKR Cawangan Kerja Kesihatan)

4.4 LAWATAN TAPAK PROJEK

BIL.	MESYUARAT	TARIKH MESYUARAT
1.	KLINIK KOMUNITI UTC	24 Ogos 2020
2.	LAWATAN KERJA YBMK KE HOSPITAL SEBERANG JAYA	13 Jun 2020
3.	LAWATAN PENCEROBOHAN TANAH TELUK BAHANG	16 Jun 2020
4.	LAWATAN TAPAK PROJEK GENTIAN KK BTM	17 OGOS 2020
5.	LAWATAN TAPAK KK RELAU	2 SEPTEMBER 2020
6	LAWATAN TAPAK PROJEK KK 2 BAYAN LEPAS & PREMIS KLINIK GANTIAN	7 SEPTEMBER 2020
7	LAWATAN TAPAK SIMPANG 3 BERAPIT (PROJEK PEMAGARAN KUARTERS PKD SPT)	28 SEPTEMBER 2020
8	LAWATAN TAPAK PROJEK BLOK PAKAR & WAD HOSPITAL PULAU PINANG (CAWANGAN ARKITEK IBU PEJABAT JKR)	1 OKTOBER 2020

4.6 LAPORAN PRESTASI PERBELANJAAN PERUNTUKAN PEMBANGUNAN TAHUN 2020

Bil	Perkara	Siling	Belanja	Tanggung	Belanja + Tanggung	Baki (siling-bt)	Peratus Belanja	Peratus Belanja+Tanggung
1	BP 105 Latihan Dalam Perkhidmatan	RM552,742.60	RM551,640.39	RM-	RM551,640.39	RM1,102.21	100%	100%
2	BP 105 Latihan Dalam Perkhidmatan (KHAS)	RM4,500.00	RM4,500.00	RM-	RM4,500.00	RM-	100%	100%
3	BP201 Pembaikan Sistem Kebakaran Di Klinik	RM174,710.00	RM174,710.00	RM-	RM174,710.00	RM-	100%	100%
4	BP202 BAKAS	RM162,582.00	RM162,581.20	RM-	RM162,581.20	RM0.80	100%	100%
5	BP202 Sanitasi	RM135,010.00	RM135,009.30	RM-	RM135,009.30	RM0.70	100%	100%
6	BP203 PSK	RM6,904,353.00	RM6,904,352.09	RM-	RM6,904,352.09	RM0.91	100%	100%
7	BP300 Naiktaraf HPP Fasa II/Naiktaraf Kemudahan Haemodialisis	RM203,500.00	RM203,500.00	RM-	RM203,500.00	RM-	100%	100%
8	BP300 PSH	RM82,581,359.00	RM82,579,707.55	RM-	RM82,579,707.55	RM1,651.45	100%	100%

9	BP500 RND	RM8,248.00	RM8,237.67	RM-	RM8,237.67	RM10.33	100%	100%
10	BP600 Ubahsuai, Naiktaraf Dan Pembaikan Fasiliti Kesihatan	RM3,485,289.00	RM3,485,288.46	RM-	RM3,485,288.46	RM0.54	100%	100%
11	BP700 Bayaran Pemberimilikan/pembelian /Pengambilan Tapak Projek Fasiliti Kesihatan	RM321,869.00	RM321,869.00	RM-	RM321,869.00	RM-	100%	100%
12	BP900 Penyelenggaraan Kuarters KKM	RM994,966.00	RM994,350.20	RM-	RM994,350.20	RM615.80	100%	100%
13	BP1100 Naiktaraf Peralatan Perubatan dan Bukan Perubatan	RM8,431,842.00	RM8,134,695.26	RM-	RM8,134,695.26	RM297,146.74	96%	96%
14	BP1100 MEET	RM9,276,190.80	RM9,275,717.87	RM-	RM9,275,717.87	RM472.93	100%	100%
	JUMLAH	RM113,237,161.40	RM112,944,396.66	RM-	RM112,944,396.66	RM301,012.74	99.74%	99.74%

4.7 UNIT TANAH & PREMIS

Unit ini bertanggungjawab menguruskan permohonan sewaan premis demis serta tanah-tanah di bawah seliaan JKNPP. Pada tahun 2020 bilangan premis demis di bawah seliaan Unit Pembangunan JKNPP adalah sebanyak 96 premis dengan 10 PTJ terlibat.

Selain itu, unit ini juga bertanggungjawab memantau lot-lot tanah di bawah seliaan JKNPP, iaitu keseluruhannya berjumlah 155 lot. Lot-lot tersebut terletak di daerah Seberang Perai Utara (42 lot), daerah Seberang Perai Tengah (31 lot), daerah Seberang Perai Selatan (27 lot), daerah Barat Daya (28 lot) dan daerah Timur Laut sebanyak 27 Lot tanah.

4.7.1 LAWATAN TAPAK KE TANAH-TANAH KEGUNAAN KKM

BIL.	TANAH	TARIKH LAWATAN
1.	Lawatan Naziran Tanah di PKDSPS	15-17 Januari 2020
2.	Lawatan Pencerobohan Tanah di Teluk Bahang	16 Jun 2020
3.	Lawatan Tapak Simpang 3 Berapit (Projek Pemagaran Kuarters Pkd Spt)	28 eptember 2020

4.7.2 MESYUARAT JAWATANKUASA KHAS PENYEWAAN PREMIS

BIL.	BILANGAN MESYUARAT	TARIKH MESYUARAT
1.	Bil. 1/2020	17 Februari 2020
2.	Bil. 2/2020	12 November 2020

4.7.3 LAWATAN TAPAK KE PREMIS

BIL.	PREMIS	TARIKH LAWATAN
1.	Hospital Sungai Bakap	15 Januari 2020

4.8 PERLAKSANAAN KURSUS DAN BENGKEL

KURSUS ANJURAN CAWANGAN PEMBANGUNAN JABATAN KESIHATAN NEGERI PULAU PINANG

BIL.	KURSUS	TARIKH / TEMPAT KURSUS

1.	MESYUARAT ASAS PENTADBIRAN TANAH	16-18 Mac 2020 / Institut Tanah Dan Ukur Negara, Tanjung Malim

5.0 CAWANGAN TEKNOLOGI MAKLUMAT

5.1 PENGENALAN

Cawangan Teknologi Maklumat merupakan salah satu cawangan di bawah Bahagian Pengurusan. Berpandukan Pelan Strategik Teknologi Maklumat Kementerian Kesihatan Malaysia bagi tempoh 2016 hingga 2020, Cawangan Teknologi Maklumat merupakan tonggak dan landasan utama untuk merencanakan pelaksanaan Sistem Penyampaian Perkhidmatan Kesihatan menjadi lebih efisien dan efektif.

5.2 FUNGSI CAWANGAN TEKNOLOGI MAKLUMAT

1

Melaksana dan memantau Dasar JPA, MAMPU dan Kementerian Kesihatan Malaysia serta memastikan Pelan Strategik Teknologi Maklumat Kementerian Kesihatan Malaysia (PSTM KKM) 2016-2020 difahami dan dipatuhi

2

Memastikan semua aplikasi e-Kerajaan dan eKesihatan dilaksanakan

3

Pemantauan projek-projek utama Kementerian Kesihatan Malaysia di Fasiliti Kesihatan

4

Pelaksanaan Dasar Keselamatan Teknologi Maklumat dan Komunikasi Kementerian Kesihatan Malaysia dan pematuhan ePatuh

5

Mewujudkan sistem aplikasi baru yang dipohon untuk kegunaan di Fasiliti Kesihatan

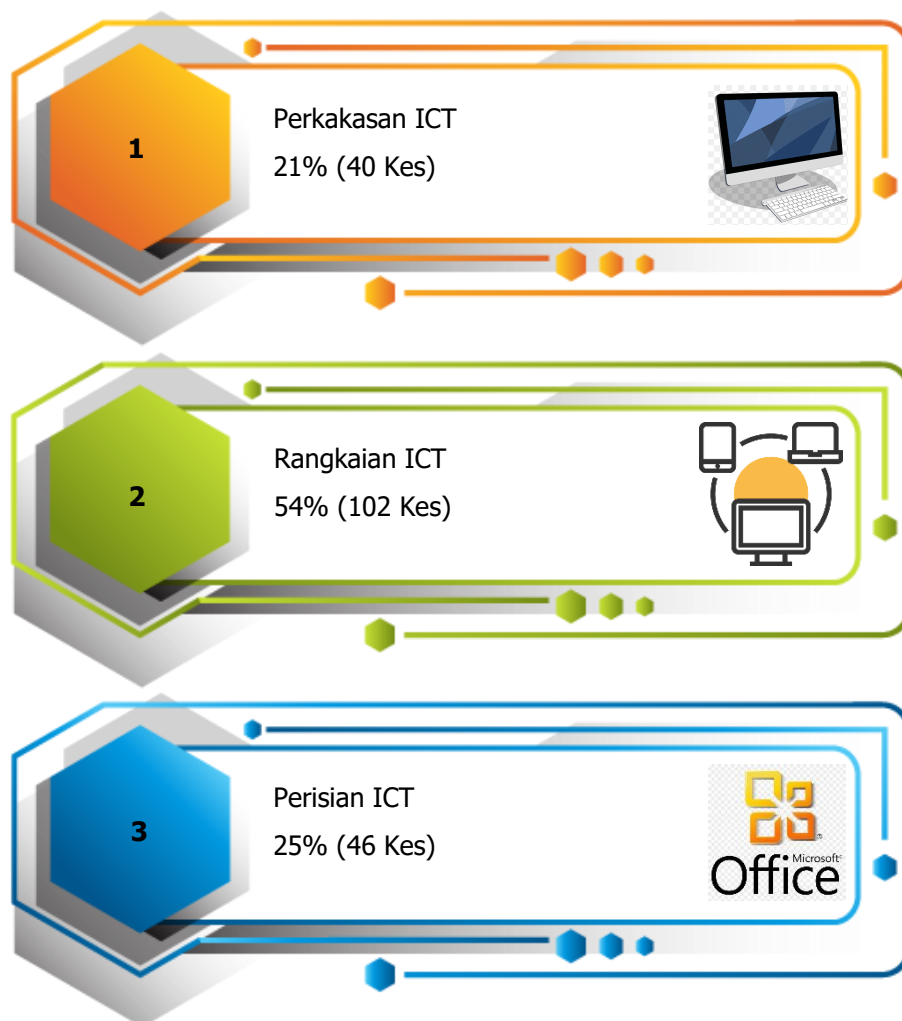
5.3 AKTIVITI DAN PENCAPAIAN

5.3(i) Menyediakan Khidmat Sokongan Teknikal Teknologi Maklumat Dan Komunikasi (ICT)

Khidmat sokongan teknikal ICT merupakan tugas utama Cawangan Teknologi Maklumat. Kerja-kerja khidmat sokongan teknikal melibatkan kerja-kerja pembaikan, penambahan dan pemasangan perisian dan aplikasi serta rangkaian. Pada tahun 2020, pencapaian bagi khidmat sokongan teknikal ICT adalah seperti berikut:

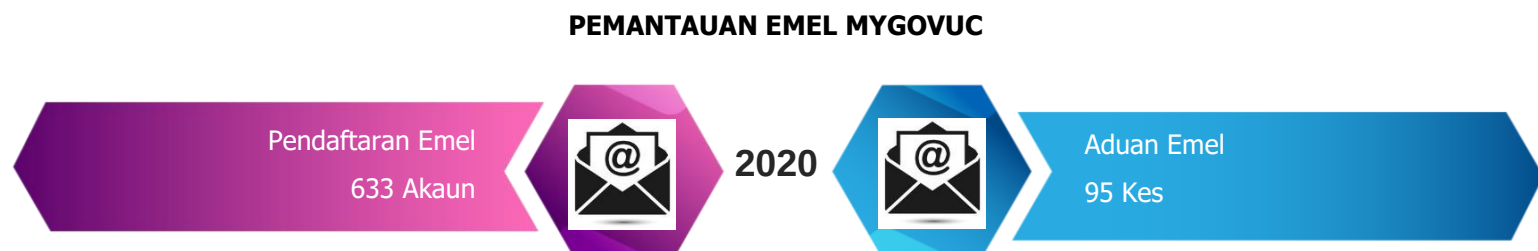
KHIDMAT SOKONGAN TEKNIKAL ICT

ADUAN ICT : 188 KES

5.3(ii) Pemantauan Emel 1GovUC

Pengurusan pendaftaran Emel dalam masa 1 hari bekerja selepas permohonan. Maklumat pendaftaran emel baru dan aduan yang telah diselesaikan adalah seperti carta di bawah.

5.3(iii) Mengkoordinasi Dan Menyelaras Pelaksanaan Aplikasi eKerajaan Dan eKesihatan

Memastikan kesediaan aplikasi eKerajaan dan aplikasi eKesihatan. Menyelesaikan permohonan instalasi aplikasi eKerajaan dan eKesihatan dalam masa 2 hari bekerja. Pembaikan masalah aplikasi eKerajaan dan eKesihatan dalam masa 1 hari bekerja.

5.3(iv) Perolehan Peralatan ICT

Memberi khidmat nasihat kepada pengguna di dalam aspek perolehan ICT. Senarai bilangan peralatan ICT yang telah dibuat adalah seperti di bawah :

20 Bantuan Khidmat Nasihat Berkaitan ICT :

8 Bantuan – PKD SPU

4 Bantuan – PKD SPT

2 Bantuan – PKD SPS

4 Bantuan – PKD DTL

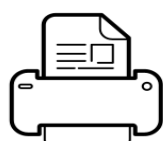

12 Unit Komputer Peribadi

2 Unit Komputer Riba

5.3(v)

raan Peralatan ICT

11 Unit Pencetak

4 Unit Lesen Microsoft Office

128 Unit Lesen Antivirus

Bagi tahun 2020, program sewaan peralatan ICT adalah seperti berikut :

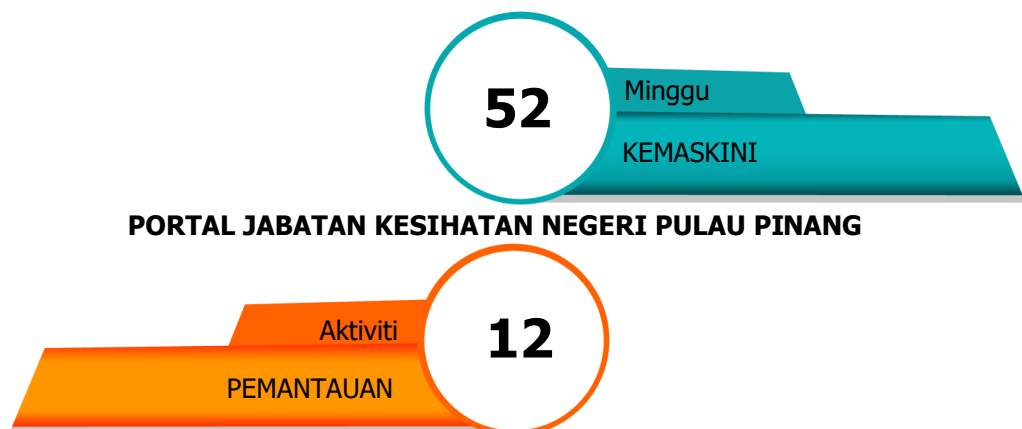
17 Unit Komputer Peribadi

3 Unit Komputer Riba

5.3(vi) Pembangunan Dan Penyelenggaraan Portal Jabatan

Aktiviti kemaskini Portal JKN dilaksanakan secara purata seminggu sekali. Pemantauan kandungan Portal Bahagian dan Hospital pada setiap bulan.

5.3(vii) Pembangunan Baru Sistem Aplikasi

Satu sistem aplikasi baru telah dibangunkan oleh Cawangan Teknologi Maklumat iaitu:

- a) Sistem Simpel (eLatihan)

5.4(viii) Persembahan Multimedia

Cawangan Teknologi Maklumat telah menyediakan tiga persembahan Multimedia melibatkan satu majlis seperti berikut :

- a) Majlis Anugerah Perkhidmatan Cemerlang Peringkat Negeri pada 28 Oktober 2021.

5.3(ix) **Kursus ICT**

Cawangan Teknologi Maklumat telah mengadakan kursus seperti berikut:

Tajuk Kursus CME	Tarikh	Peserta
Setup UTP Cable	28.10.2020	12 peserta
Setup AccessPoint	6.11.2020	12 peserta
Google Meet Introduction Setup Mesin Fotostat Kyocera	13.11.2020	12 peserta
Adobe Photoshop	20.11.2020	12 peserta
Skype SFB Introduction	27.11.2020	12 peserta
Technology of Photography	4.12.2020	12 peserta

6.0 CAWANGAN PSIKOLOGI KAUNSELING

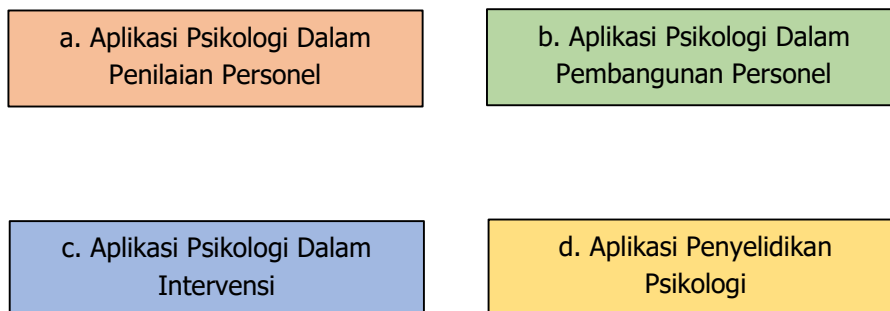
6.1 OBJEKTIF

Cawangan Psikologi Kaunseling (CPsiK) adalah di bawah Bahagian Pengurusan Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang (JKNPP).

Objektif CPsiK ialah:

- i. menyampaikan perkhidmatan psikologi kaunseling yang seragam dan holistik untuk kesejahteraan individu, organisasi dan komuniti;
- ii. meningkatkan pengetahuan, kemahiran dan kecekapan Pegawai Psikologi secara berterusan;
- iii. melaksanakan perkhidmatan berteraskan etika dan peruntukan perundangan yang berkaitan.

Pendekatan psikologi dan kaunseling adalah dengan menekankan aspek pembangunan, pencegahan dan pemulihan dalam pembangunan modal insan. Ketiga-tiga aspek ini dilaksanakan melalui empat (4) aplikasi iaitu:

a. Aplikasi Psikologi Dalam Penilaian Personel

Cawangan Psikologi Kaunseling menyediakan perkhidmatan pentadbiran dan pentafsiran **Ujian Psikometrik** seperti ujian personaliti TAJMA, Inventori Personaliti Sidek (IPS), Inventori Personaliti Warna Sidek (IPW), Inventori Minat Kerjaya Sidek, dan pentadbiran **Ujian Saringan** seperti DASS, Ujian Personaliti A & B, Gaya Daya Tindak serta lain-lain ujian psikometrik dan saringan yang berkaitan.

Perkhidmatan ini diberikan berdasarkan kepada permintaan atau keperluan semasa Pegawai Psikologi mengendalikan sesi kaunseling, CME, Kursus Pembangunan Modal Insan, Program Transformasi Minda dan intervensi psikososial yang lain.

Aplikasi Psikologi dalam Penilaian Personel bagi tahun 2020	
	Bil.peserta / klien
Pentadbiran dan pentafsiran Ujian Psikometrik	433
Pentadbiran Ujian Saringan	30 (Klien MHPSS)

b. Aplikasi Psikologi Dalam Pembangunan Personel

Aplikasi ini memfokuskan kepada program pemulihan dan pencegahan dimana input dari aspek psikologi dan kaunseling diberikan melalui **penyampaian ceramah dan aktiviti berbentuk praktikal**. Antara topik ceramah ialah berkaitan **psikologi, pengurusan stres, kemahiran komunikasi berkesan/ positif, kemahiran asas kaunseling, bimbingan kerjaya, budaya korporat dan kemahiran sahsiah, peningkatan konsep sendiri dan sebagainya**. Berikut merupakan program anjuran Cawangan Psikologi Kaunseling bagi tahun 2020:

Bil	PROGRAM	TARIKH & TEMPAT PROGRAM	JUMLAH PESERTA	OBJEKTIF PROGRAM
1.	Program <i>Keep Calm Keep Going</i>	16 – 17 Mac 2020 Rumah Peranginan Persekutuan Pulau Pinang	48 orang	i. Membantu para peserta mengenalpasti trait personaliti yang dominan dalam diri sendiri.
2.	Kursus Pra-AKRAB Tahap I	10 – 11 Ogos 2020 Bilik Seminar Pusma, Tingkat 5 Bangunan MARA, Pulau Pinang	26 orang	i. Melatih ahli AKRAB yang baru untuk membantu warga kerja dari segi bimbingan dan kemahiran daya tindak selaras dengan Aplikasi Psikologi dalam Pengurusan Sumber Manusia.
3.	Bengkel <i>Cognitive Behavioral Therapy</i> (CBT)	24 Ogos 2020	5 orang	i. Pegawai Psikologi memerlukan kemahiran dan pengetahuan tambahan untuk menjalankan sesi kaunseling dan program-program yang berkaitan

4.	Kursus Orientasi Peg.Psikologi Kaunseling CFS	27 – 28 Oktober 2020 Park Avenue Hotel, Sungai Petani, Kedah	10 orang	i. Memberi pendedahan kepada para peserta tentang pentadbiran dan pengurusan kes-kes kaunseling di Kementerian Kesihatan Malaysia

Selain itu, Pegawai Psikologi juga turut menerima undangan sebagai penceramah/ urus setia bagi program-program yang melibatkan anggota kesihatan dan komuniti seperti berikut:

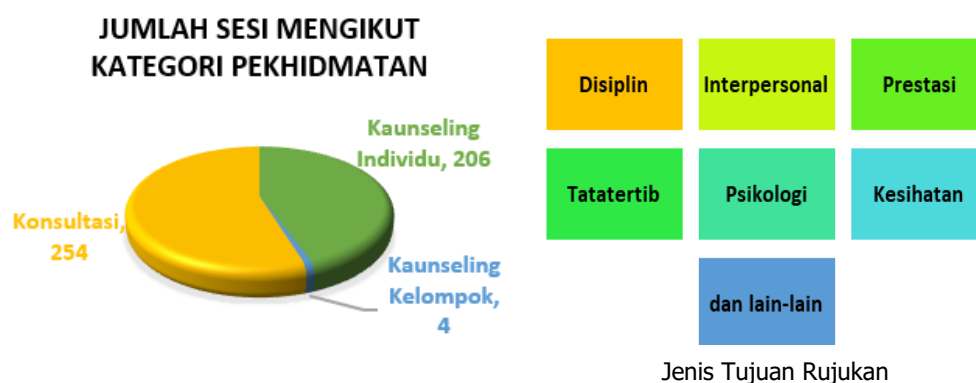
Jenis Program / Ceramah	Jumlah Jemputan
Program Transformasi Minda, <i>Softskill</i> , Sikap, Kepimpinan, Kerja Berpasukan, Komunikasi, Psikologi, Budaya Kerja, Pengurusan Emosi, Pengurusan Stres, Kemahiran Kognitif dan lain-lain	31

c. Aplikasi Psikologi Dalam Intervensi

Memberikan perkhidmatan psikologi dan kaunseling kepada personel kesihatan agar dapat mencapai kesedaran sendiri secara optimum melalui Intervensi Personal.

i. Sesi Kaunseling

Sesi kaunseling adalah terdiri daripada individu dan kelompok serta perkhidmatan konsultasi yang berbentuk nasihat dan pendapat turut dijalankan. Terdapat dua (2) kaedah klien mendapatkan **perkhidmatan kaunseling iaitu sama ada secara sukarela atau rujukan daripada ketua jabatan/ unit**. Manakala jenis kes pula terdiri daripada beberapa tujuan rujukan iaitu disiplin, interpersonal, prestasi, tatatertib, psikologi, kesihatan dan lain-lain. Berikut merupakan statistik sesi kaunseling yang dikendalikan sepanjang tahun 2020:

ii. Talian Sokongan Psikososial

Pasukan Perkhidmatan Kesihatan Mental dan Sokongan Psikososial (MHPSS) Pulau Pinang telah diaktifkan semasa Negara dilanda Pandemik Covid-19 pada Mac 2020. Justeru, talian sokongan psikososial melalui **kaedah telefon dan emel rasmi** dilaksanakan bagi mengekang penularan wabak Covid-19 dan demi membantu individu yang terkesan secara mental. Bentuk perkhidmatan yang diberikan adalah bantuan **sokongan emosi Psikologi Kaunseling, Spiritual, dan maklumat Covid-19**

Talian ini dikendalikan oleh Pegawai Psikologi di Cawangan Psikologi Kaunseling serta tiga (3) orang sukarelawan Kaunselor Berdaftar.

iii. Sesi Bimbingan AKRAB Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang (JKNPP)

Pendekatan bimbingan AKRAB JKNPP adalah untuk membantu rakan sekerja dalam penyelesaian masalah serta membimbing dalam kemahiran daya tindak. Pendekatan bimbingan AKRAB kepada anggota yang memerlukan perkhidmatan adalah sama ada secara rujukan atau sukarela:

ISU RUJUKAN	KESIHATAN	KEWANGAN	DISIPLIN	LAIN - LAIN	JUMLAH SESI
JUMLAH	8	7	7	97	119

d. Pentadbiran dan Pengurusan Cawangan

Aktiviti	Sasaran 2020	Pencapaian 2020
1. Naziran ke PTJ	3	3
2. Laporan Keterhutangan Serious	2	2

3. Mesyuarat Tindakan Pegawai Psikologi KKM Negeri Pulau Pinang	2	4

KESIMPULAN

Sepanjang tahun 2020 Bahagian Pengurusan telah berjaya mencapai sasaran kerja yang ditetapkan. Walaupun berdepan dengan pandemik Covid 19 dan pelaksanaan norma baru dalam kehidupan dan juga cara bekerja, Bahagian ini tetap berusaha memastikan penyampaian perkhidmatan adalah berterusan. Adalah menjadi komitmen Bahagian ini untuk memberikan perkhidmatan sokongan yang terbaik demi memastikan "core-business" Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang iaitu memberikan perkhidmatan perubatan dan penjagaan kesihatan yang terbaik dapat dilaksanakan dengan sempurna, selaras dengan hasrat kerajaan dan ekspektasi rakyat terutamanya di Pulau Pinang

BAHAGIAN PERUBATAN

PENGENALAN

Program Perubatan di peringkat negeri Pulau Pinang diketuai oleh Timbalan Pengarah Kesihatan Negeri (Perubatan) yang telah dipertanggungjawabkan dalam semua aspek penyediaan perkhidmatan rawatan perubatan melalui 6 buah hospital kerajaan manakala hospital swasta pula dipantau oleh Cawangan Kawalan Amalan Perubatan Swasta (CKAPS).

CAWANGAN PERKEMBANGAN PERUBATAN

Cawangan Perkembangan Perubatan di peringkat negeri Pulau Pinang diketuai oleh Timbalan Pengarah Kesihatan Negeri (Perubatan) yang telah dipertanggungjawabkan dalam semua aspek penyediaan perkhidmatan rawatan perubatan di setiap hospital KKM di Negeri Pulau Pinang.

Cawangan Perkembangan Perubatan di Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang dianggotai oleh 2 orang Ketua Penolong Pengarah Kanan (Pegawai Perubatan UD52) dan seorang Ketua Penolong Pengarah (Pegawai Perubatan UD48). Cawangan Perkembangan Perubatan mempunyai 3 portfolio utama iaitu 1) Seksyen Perkhidmatan Klinikal 2) Seksyen Perkhidmatan Operasi Hospital 3) Seksyen Pembangunan & Sumber Manusia Perubatan. Pelaksanaan terhadap portfolio-potfolio berkenaan di peringkat Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang adalah seiring dengan matlamat dan hala tuju Cawangan Perkembangan Perubatan, KKM. Cawangan ini sentiasa berhubung rapat dengan unit-unit di bawah Perkembangan Perubatan, KKM dan juga sentiasa mendapat nasihat dan bimbingan daripada Pengarah Kesihatan Negeri dan Timbalan Pengarah Kesihatan Negeri (Perubatan).

Cawangan Perkembangan Perubatan juga sentiasa berganding bahu dan bekerjasama dengan semua unit di setiap hospital di Negeri Pulau Pinang bagi melancarkan dan menjayakan setiap program yang dijalankan terutamanya dalam meningkatkan mekanisma penambahbaikan dalam mempromosikan tatacara yang boleh digunapakai dalam meningkatkan perkhidmatan hospital-hospital.

Struktur Dan Peranan

Seksyen Perkhidmatan Klinikal

1. Menyelaraskan & memantau program-program perubatan serta servis perkhidmatan Klinikal di hospital termasuk kolaborasi dengan Bahagian lain
2. Memantau perkembangan program di setiap hospital serta mengenalpasti isu-isu berkaitan Perkhidmatan Klinikal
3. Memastikan Perkhidmatan yang diberi mengikut SOP yang telah ditetapkan KKM
4. Membantu dan menyediakan mesyuarat-mesyuarat Perkhidmatan Direktorat

5. Memantau dan menyelaraskan aktiviti-aktiviti Sistem Casemix termasuk audit diagnosis klinikal dan koding dan bengkel kemasukan data kewangan Sistem Casemix
6. Memantau proses kerja Sistem SMRP
7. Memantau dan membantu menyelaraskan aktiviti-aktiviti Peka B40 di hospital

Seksyen Perkhidmatan Operasi Hospital

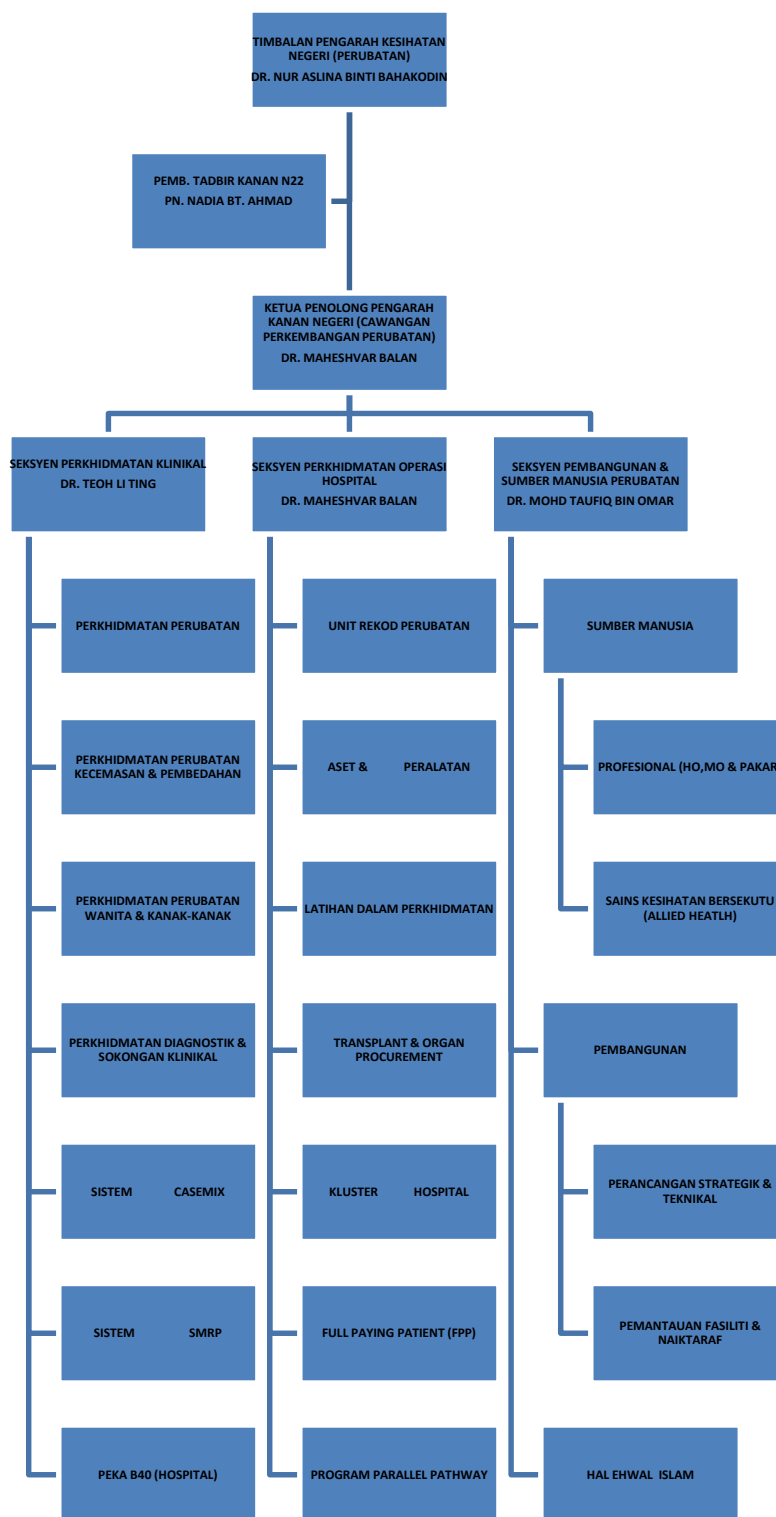
1. Meancang, menyelaraskan dan memantau Peruntukan LDP dan Pelaksanaan Kursus/Bengkel di Hospital
2. Memohon Peruntukan Tambahan LDP Bagi Bahagian Perubatan & hospital
3. Membuat Cadangan Agihan Peruntukan Perbelanjaan/Peruntukan Pertengahan Tahun/Peruntukan Tambahan bagi hospital
4. Mengawal perbelanjaan kewangan hospital bersama Unit Kewangan JKNPP
5. Merancang & menyelaraskan projek2 pembangunan & aset mengikut keperluan hospital bersama Unit Pembangunan JKNPP
6. Melaksanakan "*snapshot*" secara berkala di semua hospital.
7. Memantau pelaksanaan dan operasi Hospital Kluster Pulau dan Hospital Kluster Seberang Perai

Seksyen Pembangunan & Sumber Manusia Perubatan

1. Menghadiri mesyuarat bersama unit pembangunan (projek naiktaraf hospital), unit kejuruteraan (maintenance dsb) dan bahagian kesihatan awam (kursus pemeriksaan kesihatan bakal jemaah haji, mesyuarat semakan kematian ibu/anak bawah 5 tahun) bagi menyelaraskan perancangan dan pengemaskinian isu-isu berkaitan
2. Menjalankan aktiviti akrab JKNPP sebagai wakil bahagian perubatan. (2 kali/setahun)
3. Menyelaraskan perlantikan ahli lembaga pelawat hospital, mesyuarat mmk kesihatan dan hal-hal berkaitan
4. Liputan Perubatan - menyelaraskan, memberikan nasihat dan menyediakan pasukan liputan perubatan kepada orang kenamaan dan orang awam mengikut sop yang ditetapkan
5. Kospen Plus Bahagian Perubatan - mencapai pencapaian 100% dalam saringan anggota. (50 orang)
6. Penempatan Pegawai Perubatan - Pegawai ditempatkan mengikut keperluan perkhidmatan dan kesesuaian anggota, Memohon tambahan Perjawatan Baru/Pindah Butiran mengikut keperluan, Menyelaraskan penempatan Pegawai Perubatan di bawah Program Perubatan dan memantau pelaksanaan Program Perubatan Siswazah

7. Penglibatan dalam kursus program transformasi minda pegawai perubatan siswazah ud41 bersama unit latihan JKNPP dengan memberikan ceramah ekspektasi ketua jabatan, ekspektasi masyarakat dan medikolegal.(5 siri)
8. Pemantapan hospital mesra ibadah hospital dengan kerjasama jabatan hal ehwal agama islam Pulau Pinang

CARTA ORGANISASI CAWANGAN PERKEMBANGAN PERUBATAN JABATAN KESIHATAN NEGERI PULAU PINANG

PERKHIDMATAN RAWATAN PERUBATAN KEMUDAHAN HOSPITAL

OBJEKTIF

Merancang, menyelaraskan, mengawas dan menilai pelaksanaan program rawatan perubatan yang meliputi perkhidmatan diagnostic, rawatan pemulihan dan promosi kesihatan yang bersesuaian untuk memastikan perkhidmatan yang lebih cekap, berkesan dan mudah diperolehi oleh pesakit.

PELAKSANAAN

Perkhidmatan rawatan perubatan yang disediakan di 6 buah hospital kerajaan dengan jumlah 2,113 buah katil. Perkhidmatan yang disediakan merangkumi perkhidmatan rawatan pesakit luar (rawatan kecemasan, pesakit luar berpakar dan tanpa pakar serta rawatan pesakit luar am), perkhidmatan rawatan pesakit dalam, perkhidmatan diagnostik dan sokongan serta rawatan rehabilitasi.

Empat buah hospital menyediakan pelbagai jenis perkhidmatan pakar iaitu Hospital Pulau Pinang, Hospital Seberang Jaya, Hospital Bukit Mertajam dan Hospital Kepala Batas manakala perkhidmatan kepakaran di Hospital Sungai Bakap dan Hospital Balik Pulau disediakan melalui lawatan pakar berjadual.

AGIHAN BILANGAN KATIL HOSPITAL

	NAMA HOSPITAL	JENIS HOSPITAL	BILANGAN KATIL
1	Hospital Pulau Pinang	Hospital Negeri	1158
2	Hospital Seberang Jaya	Hospital Berpakar Major	393
3	Hospital Bukit Mertajam	Hospital Berpakar Minor	242
4	Hospital Kepala Batas	Hospital Berpakar Minor	134
5	Hospital Sungai Bakap	Hospital Tanpa Pakar	105

6	Hospital Balik Pulau	Hospital Tanpa Pakar	81

Perkhidmatan Kepakaran Yang Disediakan Di Hospital Kerajaan Di Pulau Pinang

Kepakaran	Sub-kepakaran	Hospital					
		Hosp Pulau Pinang	Hosp Seberang Jaya	Hosp B.Mertajam	Hosp Kepala Batas	Hosp Sg. Bakap	Hosp Balik Pulau
Anestesiologi	Anestesiologi	1	1	1	1		
Anestesiologi	Rawatan Rapi	1					
Anestesiologi	Rawatan Kesakitan Kronik	1					
Anestesiologi	Anaesthesiologi Kardio	1					
Perubatan Kecemasan	Perubatan Kecemasan	1	1	1	1	1C	1C
Forensik	Forensik	1					
Perubatan Am	Perubatan Am	1	1	1	1C	1C	1C
Perubatan Am	Dermatologi	1		1V		1V	
Perubatan Am	Penyakit Berjangkit & Kawalan Infeksi	1	1V				
Perubatan Am	Nephrologi	1	1	1C	1V	1V	1V
Perubatan Am	Respiratori	1	1	1V	1V	1V	1V
Perubatan Am	Kardiologi	1	1V	1V	1V		
Perubatan Am	Endokrinologi	1	1V				1V
Perubatan Am	Gastroenterologi	1	1V				
Perubatan Am	Geriatrik	1V	1			1C	1C
Perubatan Am	Neurologi	1	1	1C	1V		
Perubatan Am	Perubatan Palliatif	1		1V			
Perubatan Am	Rheumatologi	1	1V		1V		
Perubatan Am	Hepatologi						
Perubatan Am	Haematologi	1	1V				
Perubatan Am	Perubatan Oncologi						
Pembedahan Am	Pembedahan Am	1	1	1C	1C	1V	1V
Pembedahan Am	Penjagaan Luka & Trauma						
Pembedahan Am	Kolorectal Surgery	1					
Pembedahan Am	Pembedahan Neuro	1					
Pembedahan Am	Pembedahan Pediatrik	1	1V				

Pembedahan Am	Pembedahan Plastik	1					
Pembedahan Am	Pembedahan Urologi	1					
Pembedahan	Pembedahan Kardiorasik	1					
Pembedahan	Pembedahan Payudara & Endokrin	1					
Pembedahan Am	Pembedahan Hepatobiliari	1V					
Pembedahan	Pembedahan Gastroenterologi						
Pembedahan Am	Pembedahan Vaskular		1V				
Onkologi	Onkologi	1			1V		
Onkologi	Radioterapi	1					
Perubatan Nuklear	Perubatan Nuklear	1					
O&G	O&G	1	1	1	1	1V	1V
O&G	Maternal Fetal	1	1				
O&G	Gynaecologi	1				1V	
O&G	Urogynae						
O&G	Perubatan Reproduksi		1				
Oftalmologi	Oftalmologi Am	1	1V	1	1V	1V	1V
Oftalmologi	Glaukoma	1					
Oftalmologi	Vitreo-retinal	1					
ORL	ORL	1	1	1	1V		
Ortopedik	Ortopedik	1	1	1V	1V	1V	1V
Ortopedik	Joint Arthroplastik						
Ortopedik	Pembedahan Spine	1					
Patologi	Patologi	1	1	1			
Patologi	Hematologi	1	1				
Patologi	Histopatologi	1	1				
Patologi	Mikrobiologi	1	1				
Patologi	Patologi Kimia	1					
Patologi	Patologi Anatomi	1					
Pediatrik	Pediatrik	1	1	1	1	1V	1V
Pediatrik	Neonatologi	1	1			1V	
Pediatrik	Rawatan Rapi Paediatric	1					
Pediatrik	Paediatric Endokrin	1					
Pediatrik	Hematologi Onkologi	1					
Pediatrik	Klinikal Genetik	1					
Pediatrik	Paediatric Neurologi	1	1V				

Pediatrik	Pediatrik Nephrologi	1	1V				
Pediatrik	Paediatrik Kardiologi	1	1V				
Psikiatri	Psikiatri	1	1V	1	1V	1V	1V
Psikiatri	Psikiatri Budak & Remaja	1					
Perubatan Sukan	Perubatan Sukan						
Perubatan Transfusi	Perubatan Transfusi	1	1		1		
Radiologi	Radiologi	1	1	1C	1V		1V
Radiologi	Interventional Radiologi	1					
Rehabilitasi	Rehabilitasi	1					
Pembedahan Pergigian	Pembedahan Pergigian	1	1				
Pembedahan Pergigian	Pembedahan Pergigian Kanak-kanak	1	1V				
Pembedahan Pergigian	Pergigian Path & Med		1				
Pembedahan Pergigian	Forensik Odontologi	1					
Pembedahan Pergigian	Pergigian Keperluan Khas		1				
Jumlah Pakar Residen		62	24	9	5	0	0
Jumlah Pakar Visiting		2	14	5	11	11	10
Jumlah Pakar Secara Servis Kluster		0	0	4	2	3	3

V – Pakar Visiting

C – Perkhidmatan Pakar secara Servis Kluster

HOSPITAL KLUSTER

Negeri Pulau Pinang mempunyai 6 buah hospital yang terbahagi kepada 2 buah kluster iaitu Kluster Seberang Perai dan Kluster Pulau. Jumlah penduduk di negeri Pulau Pinang adalah sebanyak 1,806,500 juta orang (DOSM, 2020).

Hala, tuju pelaksanaan Hospital Kluster adalah penyampaian perkhidmatan hospital yang berkualiti, selamat dan bersepadu, melibatkan semua hospital di dalam kluster melalui sistem pengurusan perkhidmatan kesihatan yang lebih efisien. Sistem Hospital Kluster menerapkan penyampaian penjagaan berdasarkan 'patient-centred care' bagi memastikan perkhidmatan yang komprehensif, berterusan dan lancar dapat diberikan.

Hospital Kluster Seberang Perai telah ditubuhkan pada tahun 2016. Hospital Kluster Seberang Perai melibatkan kolaborasi 4 buah hospital yang terletak di Seberang Perai negeri Pulau Pinang.

Hospital-hospital ini berada di kawasan geografi yang berdekatan selaras dari segi - aliran perkhidmatan dan pesakit. Ia digabungkan di bawah satu tadbir urus dan berfungsi sebagai sebuah Kluster Seberang Perai yang akan menyediakan perkhidmatan kepakaran kepada semua pesakit yang berada di dalam liputan rangkaian.

Empat hospital yang terlibat dalam Hospital Kluster Seberang Perai adalah:

1. Hospital Seberang Jaya- Hospital Pakar Major (Lead Hospital)
2. Hospital Bukit Mertajam- Hospital Pakar Minor (Non Lead Hospital)
3. Hospital Kepala Batas- Hospital Pakar Minor (Non Lead Hospital)
4. Hospital Sungai Bakap – Hospital Tanpa Pakar (Non Lead Hospital)

Hospital Kluster Seberang Perai yang melibatkan perkongsian / penggabungan segala sumber, fasiliti dan kepakaran berkaitan antara **Hospital Seberang Jaya** sebagai Lead Hospital dan **Hospital Bukit Mertajam, Hospital Kepala Batas** dan **Hospital Sungai Bakap** sebagai Non-Lead Hospital, untuk membolehkan penyampaian perkhidmatan kepakaran kepada komuniti setempat:

- HSJ – *Trauma Centre of Excellence*
- HKB – *Surgical Expansion Centre of Excellence*
- HBM – *Medical Expansion Centre of Excellence*
- HSB – *Chronic Care and Geriatric Centre of Excellence*

Hospital Pulau Pinang (HPP) mula beroperasi di tapak Jalan Residen pada tahun 1854. HPP terletak di daerah Timur Laut dengan keluasan 62.99 ekar, merupakan sebuah Hospital Negeri dengan 19 kepakaran dan 55 subkepakaran. Hospital Balik Pulau mula beroperasi pada tahun 1880 dan terletak di daerah Barat Daya dengan keluasan 6.8 ekar. Ia merupakan sebuah Hospital Tanpa Pakar. Perkhidmatan yang telah diintegrasikan di Hospital Kluster Pulau adalah Perkhidmatan Kecemasan, Perubatan, dan Oftalmologi. Manakala perkhidmatan yang dikoordinasikan melibatkan perkhidmatan Onkologi dan Obstetrik & Ginekologi.

Hospital Kluster Pulau yang ditubuhkan pada 1 Mac 2019 melibatkan perkongsian / penggabungan segala sumber, fasiliti dan kepakaran berkaitan antara **Hospital Pulau Pinang** sebagai Lead Hospital dan **Hospital Balik Pulau** sebagai Non-Lead Hospital, untuk membolehkan penyampaian perkhidmatan kepakaran kepada komuniti setempat.

- HPP – *Tertiary Referral Centre for Northern Region*
- HBP - *Geriatric and Rehabilitation Centre of Excellence*

Sistem Casemix

Semua hospital di Pulau Pinang terlibat dalam pelaksanaan sistem casemix di Malaysia. Hospital Pulau Pinang memulakan pelaksanaan sistem casemix pada tahun 2013 manakala Hospital Seberang Jaya, Hospital Bukit Mertajam, Hospital Kepala Batas dan Hospital Sungai Bakap telah melaksanakannya mulai

Oktober 2016 dan Hospital Balik Pulau juga telah melaksanakan Sistem casemix pada Oktober 2019. Pelaksanaan Sistem Casemix ini diterajui oleh Unit Casemix, Bahagian Perkembangan Perubatan, KKM.

Terdapat 2 jenis audit dilakukan iaitu ketepatan dokumentasi diagnosis klinikal yang melibatkan Pakar/Pegawai Perubatan dan juga ketepatan penetapan koding ICD-10 yang melibatkan Pegawai/Penolong Pegawai Rekod Perubatan. Audit diagnosis klinikal perlu dijalankan terlebih dahulu di peringkat hospital manakala audit koding pula dibuat secara berpusat di peringkat negeri.

Pada tahun 2020, semua hospital yang terlibat dengan casemix di negeri Pulau Pinang telah berjaya melaksana audit ketepatan & kesempurnaan dokumentasi klinikal dan ketepatan penetapan kod ICD-10 . Pencapaian audit casemix keseluruhan adalah seperti di bawah.

LAPORAN AUDIT KETEPATAN & KESEMPURNAAN DOKUMENTASI KLINIKAL DAN KETEPATAN PENETAPAN KOD ICD-10

a	b	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l	m	n	o	p	q
Bil	Hospital/ Disiplin	Jumlah discaj tahun 2019	Jumlah sampel	Bil. sampel yang diaudit				Kada r respo n [e/d] %	Dokumentasi Klinikal				Kod ICD-10			
				Dokumentasi		Kod ICD-10			Ketepatan Diagnosis Utama		Kesempurnaan Diagnosis- diagnosis lain		Ketepatan Diagnosis Utama		Ketepatan Diagnosis- diagnosis lain	
				A+IA	C+IC	A+IA	A+IA		Bil	%	Bil	%	Bil	%	Bil	%
1.	HPP	60,826	625	625	526	625	526	100	566	90.56	377	71.67	614	98.24	513	97.53
2.	HSJ	37,466	600	600	521	600	521	100	551	91.83	444	85.22	589	98.17	510	97.89
3.	HBM	17,489	601	601	461	601	375	100	543	90.35	212	45.99	593	98.67	371	98.93
4.	HKB	13,948	623	623	529	623	474	100	564	90.53	259	48.96	596	95.67	447	94.30
5.	HSB	5,300	544	544	446	544	426	100	534	98.16	331	74.22	529	97.24	408	95.77
6.	HBP	4,399	515	515	515	515	515	100	495	96.00	406	78.00	512	99.00	470	91.00
Jumlah keseluruhan		139,428	3508	3508	2998	3508	2837	100	3253	92.73	2029	67.68	3433	97.86	2719	95.84

Nota:

e: Jumlah A+IA dari Documentation Accuracy (for office use) bagi Main Condition / Cause of Death Diagnosis as Audit Definition

f: Jumlah C+IC dari Documentation Completeness (for office use) bagi Other Condition / Antecedent Causes Diagnosis as Audit Definition

g: Jumlah A+IA dari Code as PER-PD 301 bagi Main Condition / Cause of Death Diagnosis— as PER-PD 301 / as per OPD card

h: Jumlah A+IA dari Code as PER-PD 301 bagi Other Condition / Antecedent Causes Diagnosis— as PER-PD 301 / as per OPD card

k: (j/e)x100

m: (l/f)x100

o: (n/g)x100

q: (p/h)x100

Pencapaian Audit Ketepatan & Kesempurnaan Dokumentasi Klinikal Dan Ketepatan Penetapan Kod Icd-10

Tahun 2020

Jumlah Pencapaian Negeri

Indikator 1 – Ketepatan Dokumentasi Diagnosis Utama

Sasaran - $\geq 90\%$

Pencapaian (%)

Negeri:	92.73
Hospital Pulau Pinang:	90.56
Hospital Seberang Jaya:	91.83
Hospital Bukit Mertajam:	90.35
Hospital Kepala Batas:	90.53
Hospital Sungai Bakap:	98.16
Hospital Balik Pulau	96.00

Indikator 2 – Ketepatan Penetapan Koding ICD-10

Sasaran - $\geq 90\%$

Pencapaian (%)

Negeri:	97.86
Hospital Pulau Pinang:	98.24
Hospital Seberang Jaya:	98.17
Hospital Bukit Mertajam:	98.67
Hospital Kepala Batas:	95.67
Hospital Sungai Bakap:	97.24
Hospital Balik Pulau	99.00

Indikator 3 – Ketepatan Dokumentasi Diagnosis-diagnosis Lain

Sasaran - $\geq 60\%$

Pencapaian (%)

Negeri:	67.68
Hospital Pulau Pinang:	71.67
Hospital Seberang Jaya:	85.22
Hospital Bukit Mertajam:	45.99
Hospital Kepala Batas:	48.96
Hospital Sungai Bakap:	74.22
Hospital Balik Pulau	78.00

Indikator 4 – Ketepatan Penetapan Koding ICD-10 Diagnosis-diagnosis Lain

Sasaran - $\geq 60\%$

Pencapaian (%)

Negeri: 95.84

Hospital Pulau Pinang: 97.53

Hospital Seberang Jaya: 97.89

Hospital Bukit Mertajam: 98.93

Hospital Kepala Batas: 94.30

Hospital Sungai Bakap: 95.77

Hospital Balik Pulau 91.00

UNIT REKOD PERUBATAN

Unit Rekod Perubatan berperanan menguruskan aktiviti pengurusan rekod perubatan, pengurusan lembaga perubatan, pengurusan statistik hospital, klinik-klinik kesihatan dan juga hospital/rumah bersalin swasta serta aspek lain yang berkaitan dengan fungsi unit ini sebagai pengurus maklumat bahagian perubatan. Unit ini juga bertanggungjawab untuk menguruskan perkara-perkara berkaitan dengan perkhidmatan rekod perubatan agar mematuhi garis panduan dan prosedur yang telah ditetapkan oleh Kementerian Kesihatan Malaysia bagi membantu dalam memberikan perkhidmatan rawatan perubatan yang cekap dan berkesan.

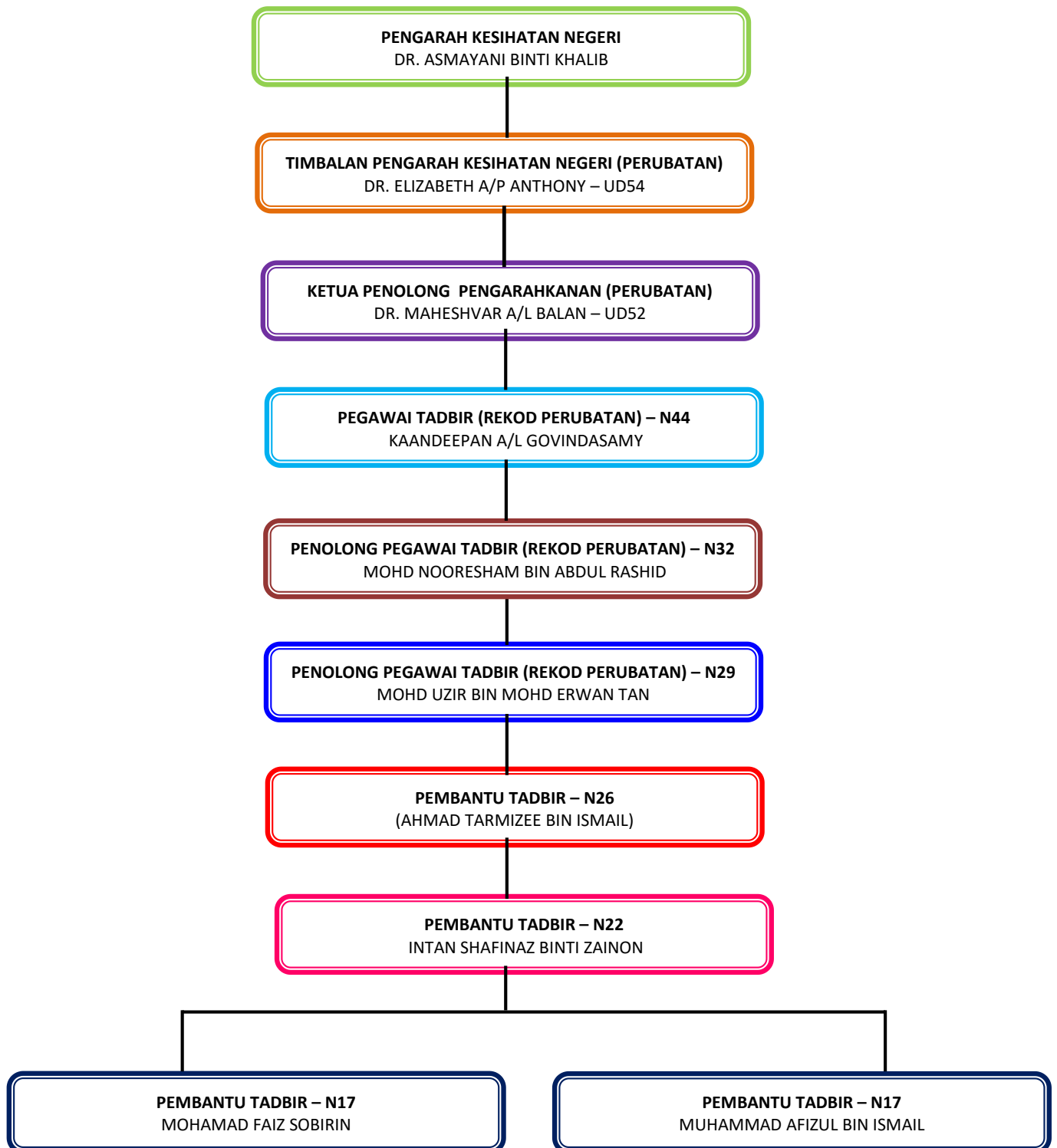
Sumber Manusia

Penjawatan di Unit Rekod Perubatan Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang setakat Disember 2020

Jawatan/Gred	Penjawatan	Isi	Kosong
Pegawai Tadbir (Rekod Perubatan) N41/N44	1	1	0
Penolong Pegawai Tadbir (Rekod Perubatan) N32	1	1	0
Penolong Pegawai Tadbir (Rekod Perubatan) N27	1	1	0
Pembantu Tadbir N26	1	1	0
Pembantu Tadbir N22	1	1	0
Pembantu Tadbir N17	2	2	0
JUMLAH	7	7	0

CARTA ORGANISASI

CARTA ORGANISASI UNIT REKOD PERUBATAN JABATAN KESIHATAN NEGERI PULAU PINANG

Pencapaian QAP (NIA) Dan KPI Program Rekod Perubatan

Unit rekod Perubatan hospital mempunyai 2 indikator NIA dan 2 indikator KPI yang perlu mencapai sasaran yang ditetapkan

Pencapaian NIA 1; Rekod Perubatan

Jadual 3.2 menunjukkan pencapaian NIA penyediaan laporan perubatan bagi hospital-hospital negeri Pulau Pinang pada tahun 2020 mana telah mencatatkan pencapaian yang cemerlang bagi 6 buah hospital iaitu > 90. Secara keseluruhan untuk negeri Pulau Pinang adalah mencapai standard iaitu 93.33.

Jadual 3.2: Statistik Penyediaan Laporan Perubatan (QAP-NIA) Hospital- Hospital Kerajaan Tahun 2019-2020

HOSPITAL	Tempoh laporan	TAHUN 2019			TAHUN 2020		
		N	D	%	N	D	%
<i>Hospital Pulau Pinang</i>	4 minggu	9,572	10,440	91.69%	8,935	9,758	91.57%
<i>Hospital Seberang Jaya</i>	4 minggu	6,403	6,939	92.28%	5,679	6,093	93.21%
<i>Hospital Bukit Mertajam</i>	4 minggu	2,734	2,845	96.10%	2,129	2,225	95.69%
<i>Hospital Kepala Batas</i>	2 minggu	1,241	1,333	93.10%	1,096	1,148	95.47%
<i>Hospital Balik Pulau</i>	2 minggu	790	793	99.62%	698	705	99.01%
<i>Hospital Sungai Bakap</i>	2 minggu	1,040	1,040	100%	934	934	100%
Jumlah		21,780	23,390	93.12%	19,471	20,863	93.33%

N= Numerator = Laporan perubatan yang siap dalam tempoh yang ditetapkan

D= Denominator = Jumlah permohonan laporan perubatan

Standard: Tidak kurang daripada 90% laporan perubatan yang siap

Jadual 3.3: Statistik Rekod Perubatan 'Despatch' Dari Wad (QAP-NIA) Mengikut Hospital di Pulau Pinang Bagi Tahun 2019-2020

HOSPITAL	TAHUN 2019			TAHUN 2020		
	N	D	%	N	D	%
<i>Hospital Pulau Pinang</i>	48,445	60,162	80.52%	45,600	54,295	83.99%
<i>Hospital Seberang</i>	34,825	37,575	92.68%	34,396	35,462	96.99%
<i>Hospital Bukit</i>	14,422	14,499	99.47%	12,709	12,735	99.80%
<i>Hospital Kepala Batas</i>	13,270	13,933	95.24%	12,232	12,618	96.94%
<i>Hospital Balik Pulau</i>	4,399	4,399	100%	3,285	3,285	100%
<i>Hospital Sungai Bakap</i>	5,192	5,287	98.20%	4,056	4,127	98.28%

JUMLAH	120,553	135,855	88.74%	112,278	122,522	91.64%

N= Numerator = Jumlah rekod perubatan despatch dari wad dalam masa 3 hari (72 jam)

D= Denominator = Jumlah discaj hospital

Standard: Tidak kurang daripada 95% rekod perubatan pesakit discaj

Jadual 3.4: KPI 1: Percentage of completed request for medical reports that were sent to the doctors within the stipulated period

HOSPITAL / TAHUN	2020		
	N	D	%
Hospital Pulau Pinang	9,319	9,758	95.50%
Hospital Seberang Jaya	5,679	6,093	93.21%
Hospital Bukit Mertajam	2,111	2,212	95.43%
Hospital Kepala Batas	1,525	1,568	97.26%
Hospital Balik Pulau	668	668	100%
Hospital Sungai Bakap	934	934	100%
JUMLAH	20,236	21,233	95.30%

N= Numerator = Total number of completed requests for medical reports that were sent to the doctors within the stipulated period

D= Denominator = Total number of complete requests for medical reports

Standard: ≥ 90% (state & Specialist hospital within 10 days, Non specialist hospital within 5 days)

Jadual 3.5: KPI 2: Percentage of medical records for Specialists Clinic appointment that were traced within 3 working days

HOSPITAL / TAHUN	2020		
	N	D	%
Hospital Pulau Pinang			
Hospital Seberang Jaya	68,801	70,394	97.74%
Hospital Bukit Mertajam			
Hospital Kepala Batas	23,310	23,780	98.02%

Hospital Balik Pulau	328	328	100%
Hospital Sungai Bakap	3,691	3,691	100%
JUMLAH	96,130	98,193	97.90%

N= Numerator = Number of medical records traced not more than 3 days of completed request

D= Denominator = total number of medical records requested for tracing

Standard: ≥ 95 %

Statistik Laporan Perubatan

Sebanyak 23,039 permohonan laporan perubatan yang lengkap telah diproses dan disiapkan pada tahun 2020 (Jadual 3.6)

Jadual 3.6: Penyediaan Laporan Perubatan bagi Tahun 2020

Hospital	Penyediaan Laporan Perubatan, 2020			Jumlah
	Laporan Pegawai Peubatan	Laporan Ringkas Pakar	Laporan terperinci pakar	
Hospital Pulau Pinang	9,096	93	32	9,221
Hospital Seberang Jaya	8,429	9	6	8,444
Hospital Bukit Mertajam	2,318	15	0	3,,290
Hospital Kepala Batas	1,439	0	0	1,439
Hospital Balik Pulau	668	0	0	668
Hospital Sungai Bakap	934	0	0	934
	22,884	117	38	23,039

Statistik Rekod Perubatan Pesakit

Jadual 3.7: Peminjaman Rekod Perubatan Bagi Tahun 2020

Hospital	Bilangan Rekod Perubatan Pesakit Yang Dipinjam	Jumlah

	Wad	Klinik Pakar	Individu/ka jian	Laporan perubatan	
Hospital Pulau Pinang	5,633	4,041	3,854	13,199	26,727
Hospital Seberang Jaya	2,740	70,394	2,285	8,444	83,863
Hospital Bukit Mertajam	2,333	398	577	3,160	6,468
Hospital Kepala Batas	1,566	27,612	948	1,439	31,565
Hospital Balik Pulau	863	11021	156	668	12,708
Hospital Sungai Bakap	660	4,212	124	933	4,996
JUMLAH	13,795	117,678	7,944	27,843	166,327

CAWANGAN KAWALAN AMALAN PERUBATAN SWASTA (CKAPS)

Cawangan Kawalan Amalan Perubatan Swasta (UKAPS), Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang telah ditubuhkan pada tahun 2003 bagi mengawal (*control*), mengawalselia (*regulate*) dan memantau (*monitor*) pelbagai jenis kemudahan dan perkhidmatan jagaan kesihatan swasta. Fungsi utama CKAPS adalah untuk pelaksanaan dan penguatkuasaan Akta Kemudahan dan Perkhidmatan Jagaan Kesihatan Swasta (KPJKS) 1998 [Akta 586] yang telah dikuatkuasa pada 1 Mei 2006 bagi menggantikan Akta Hospital Persendirian 1971.

Secara keseluruhannya, pencapaian aktiviti CKAPS bagi tahun 2020 adalah baik dan mencapai sasaran yang telah ditetapkan.

PENGURUSAN CKAPS

Pengurusan CKAPS Pulau Pinang diketuai oleh seorang Ketua Penolong Pengarah Kanan UD56 dan dibantu oleh 4 orang Pegawai Perubatan dari Gred UD48 hingga UD54, seorang Penyelia Penolong Pegawai Perubatan Gred U36, 4 orang Jururawat Gred U32, 2 orang Penolong Pegawai Perubatan Gred U32, seorang Pembantu Tadbir N22 dan seorang pemandu H11.

Untuk memantapkan perkhidmatan, organisasi cawangan ini telah dibahagikan kepada beberapa sub unit untuk melaksanakan aktiviti-aktiviti perkhidmatan teras seperti Unit Pendaftaran, Unit Pelesenan, Unit Aduan dan Unit Penguatkuasaan. Semua aktiviti CKAPS yang dijalankan adalah berpandukan *Standard Operation Procedure (SOP)* yang sedia ada.

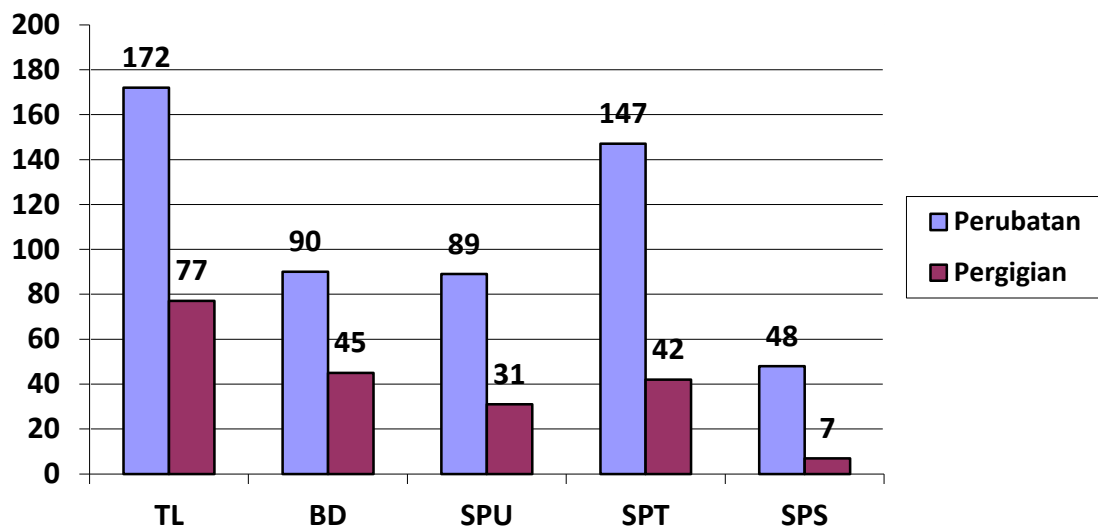
AKTIVITI CKAPS

1. Aktiviti Pendaftaran

Semua klinik perubatan swasta dan klinik pergigian swasta perlu berdaftar dengan Kementerian Kesihatan Malaysia seperti yang diperuntukkan di bawah Seksyen 27, Akta Kemudahan dan Perkhidmatan Jagaan Kesihatan Swasta 1998 [Akta 586]. Apabila sesebuah klinik itu telah berdaftar, adalah mudah untuk mengawal dan mengawalselia klinik tersebut bagi memastikan semua peruntukkan di dalam Akta dan Peraturan dipatuhi.

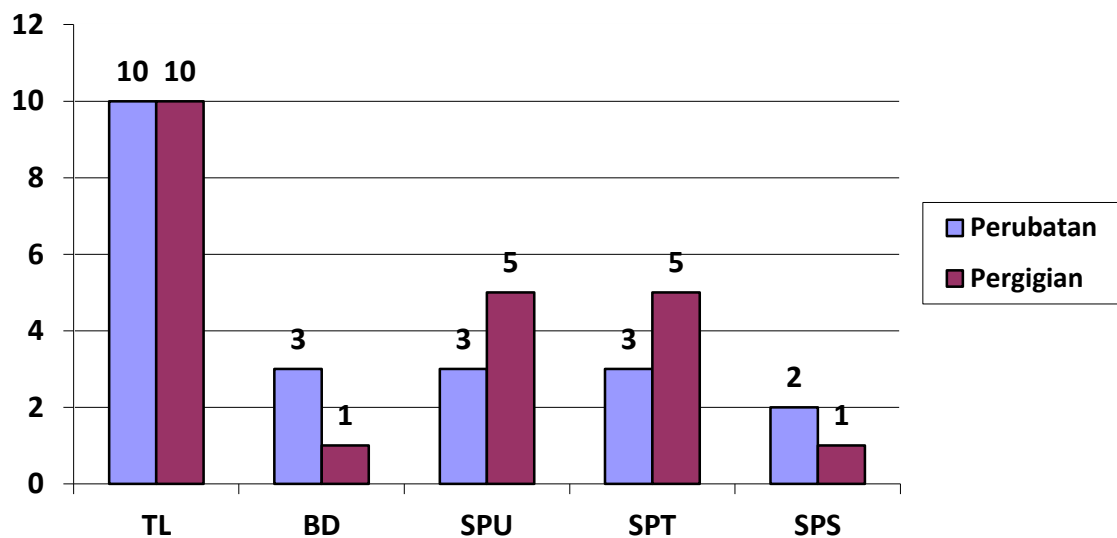
Jumlah klinik swasta di negeri Pulau Pinang sehingga 31 Disember 2020 adalah sebanyak 748 klinik, iaitu 546 buah klinik perubatan swasta dan 202 buah klinik pergigian swasta. Taburan klinik-klinik swasta ini mengikut daerah adalah sebagaimana yang ditunjukkan di dalam Rajah 3.1.

Rajah 3.1: Jumlah Bilangan Klinik Perubatan dan Pergigian Swasta di Negeri Pulau Pinang mengikut daerah sehingga Disember 2020

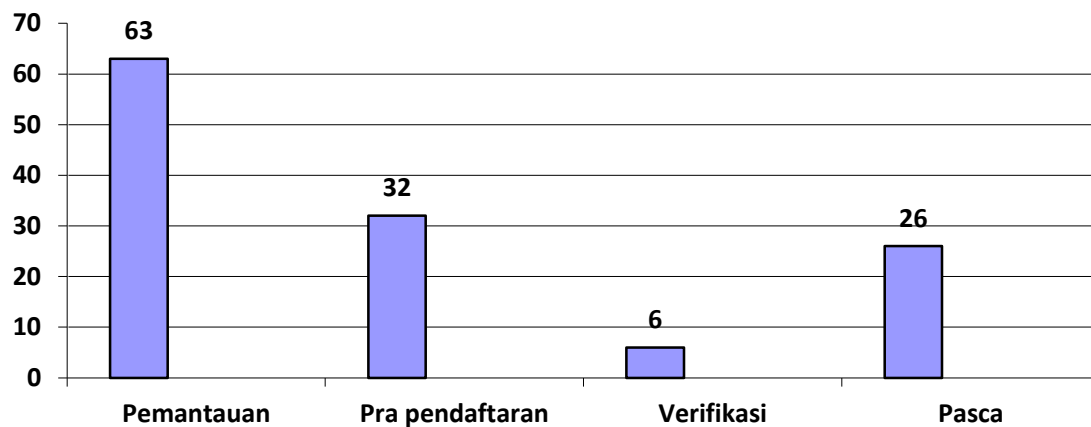
Terdapat sebanyak 51 permohonan pendaftaran klinik baru sepanjang tahun 2019 yang meliputi 31 buah klinik perubatan dan 20 buah klinik pergigian swasta, (Rajah 3.2). Terdapat juga sebanyak 4 buah klinik perubatan yang memohon untuk pelupusan dalam tahun 2020.

Rajah 3.2: Menunjukkan jumlah permohonan baru pendaftaran Klinik Perubatan Swasta dan Klinik Pergigian Swasta untuk tahun 2020.

Selain dari menjalankan pendaftaran klinik baru, unit pendaftaran juga menjalankan aktiviti-aktiviti lain bagi memastikan Akta 586 dan peraturan-peraturannya dipatuhi oleh semua klinik-klinik swasta dan pusat jagaan kesihatan swasta berlesen. (Rajah 3.3).

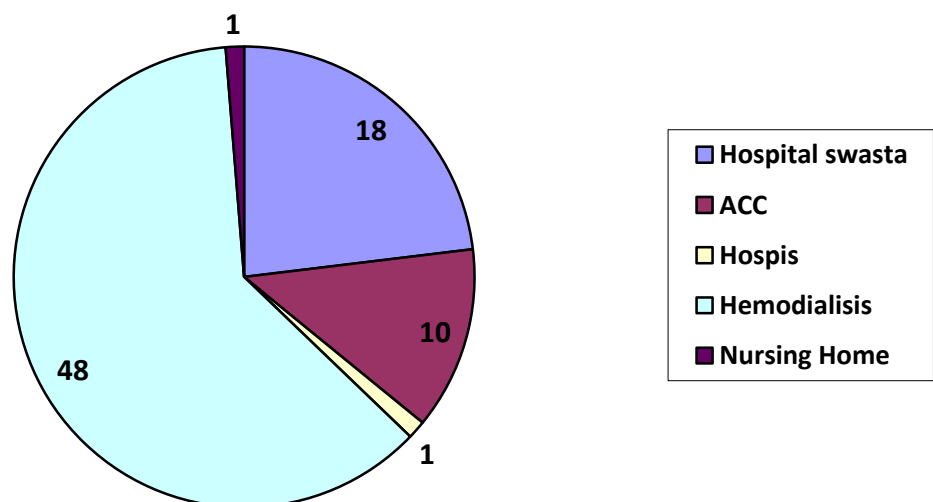
Rajah 3.3: Jenis dan jumlah aktiviti unit pendaftaran yang dijalankan dalam tahun 2020

2. Aktiviti Pelesenan

Sehingga 31 Disember 2020, terdapat 78 Kemudahan Perkhidmatan Jagaan Kesihatan Swasta (KPJKS) yang dilesenkan di negeri Pulau Pinang yang terdiri daripada 48 buah Pusat Hemodialisis Swasta, 18 buah Hospital Swasta, sebuah Hospis Swasta sebuah Pusat Jagaan Kejururawatan Swasta (*Nursing Home*) dan 10 buah Pusat Jagaan Ambulatori Swasta (ACC). (Rajah 3.4).

Rajah 3.4: Jumlah Kemudahan dan Perkhidmatan Jagaan Kesihatan Swasta (KPJKS) berlesen sehingga Disember 2020.

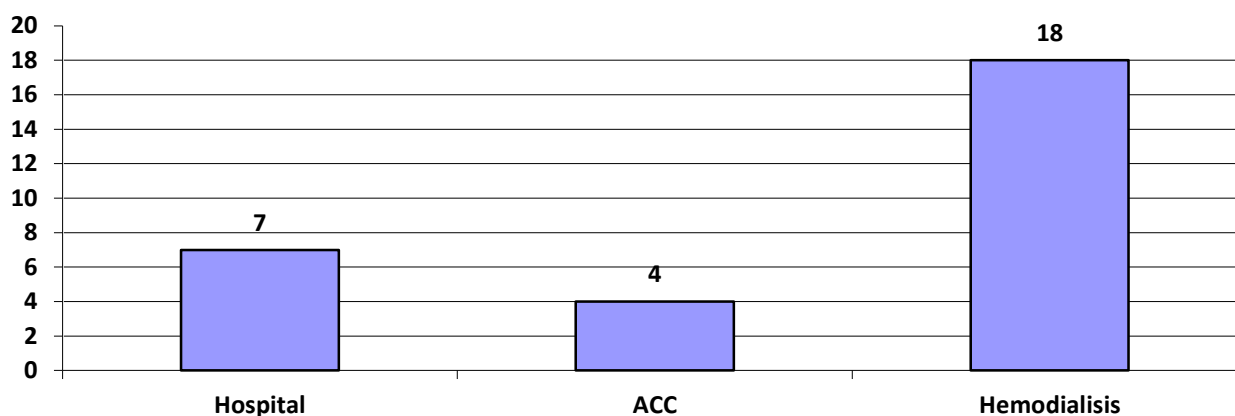
Aktiviti utama unit pelesenan ialah memproses permohonan pembaharuan lesen dari semua KPJKS yang berlesen setiap 2 tahun sekali sebagaimana yang diperuntukkan di bawah Seksyen

22, Akta 586. Walau bagaimanapun, permohonan bagi pembaharuan lesen hendaklah dibuat enam bulan sebelum tarikh tamat tempoh lesen tersebut.

Pada tahun 2020, terdapat sebanyak 29 buah KPJKS perlu memperbaharui lesen dan pihak CKAPS Pulau Pinang telah menerima kesemua permohonan pembaharuan lesen yang diperlukan dalam tempoh yang telah ditetapkan. Tempoh Kawalan Pergerakan yang dilaksanakan di seluruh negara tidak menjejaskan mana-mana pembaharuan lesen KPJKS di Pulau Pinang.

Pembaharuan lesen bagi tahun 2020 melibatkan 18 buah Pusat Hemodialisis Swasta, 7 buah Hospital Swasta dan 4 buah Pusat Jagaan Ambulatori Swasta (ACC). (Rajah 3.5).

Rajah 3.5: Jumlah Keseluruhan KPJKS berlesen yang telah membuat permohonan pembaharuan lesen 2020

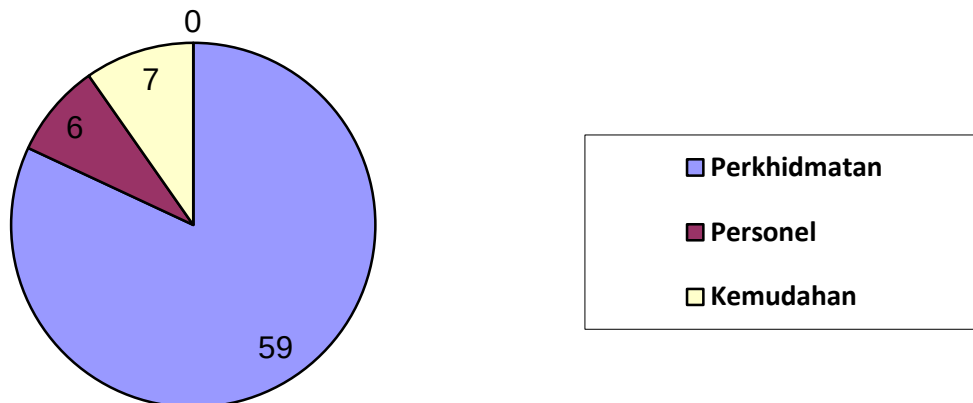
Unit pelesenan juga menjalankan lawatan pemeriksaan verifikasi bagi pindaan lesen dan juga lawatan ke premis-premis baru. Pada tahun 2020, sebanyak 11 lawatan pemeriksaan verifikasi telah dilakukan yang meliputi 9 lawatan ke Hospital Swasta dan 2 lawatan ke Pusat Hemodialisis Swasta. Bagi lawatan ke premis baru, terdapat sebanyak 7 lawatan pra-pelesenan yang melibatkan 1 Hospital Swasta, 2 Pusat Jagaan Ambulatori Swasta dan 2 Pusat Hemodialisis Swasta yang telah dilakukan pada tahun 2020.

3. Aktiviti Aduan

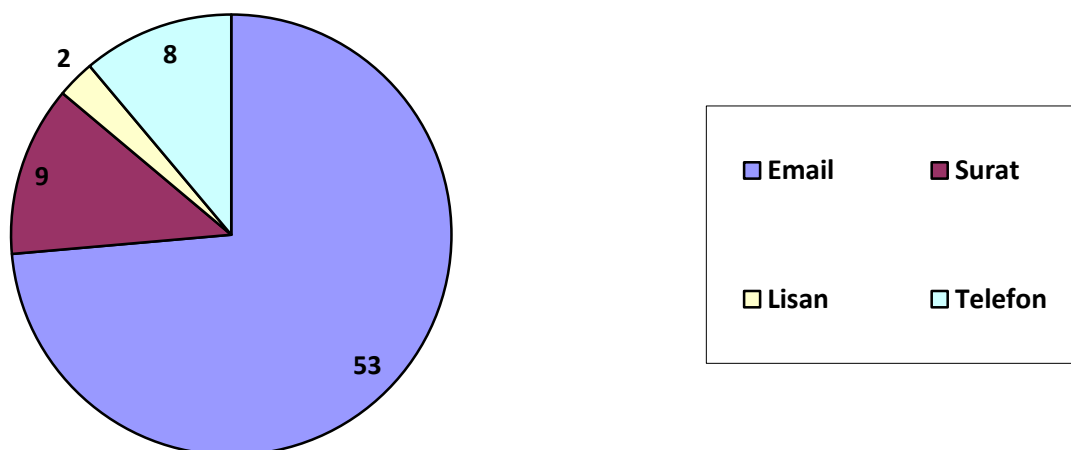
Pengurusan aduan terhadap KPJKS adalah tertakluk kepada Seksyen 36, Akta 586 dan Peraturan 40, Peraturan-Peraturan Kemudahan dan Perkhidmatan Jagaan Kesihatan Swasta (Hospital Swasta Dan Kemudahan Jagaan Kesihatan Swasta Lain) 2006 atau Peraturan 27, Peraturan-Peraturan Kemudahan dan Perkhidmatan Jagaan Kesihatan Swasta (Klinik Perubatan Swasta atau Klinik Pergigian Swasta) 2006.

Sepanjang tahun 2020, terdapat sejumlah 72 aduan yang telah diterima oleh pihak CKAPS yang berkaitan KPJKS. Kategori aduan adalah seperti di Rajah 3.6 dan cara aduan diterima seperti di Rajah 3.7.

Rajah 3.6 : Kategori aduan yang di terima bagi tahun 2020

Rajah 3.7 : Cara aduan diterima bagi tahun 2020

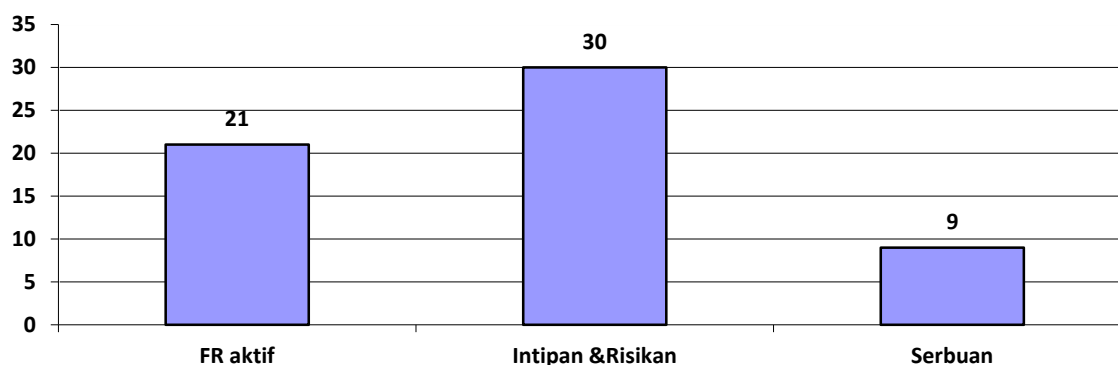
Dari sejumlah 72 aduan yang diterima, 46 aduan dikendalikan oleh CKAPS HQ kerana aduan dihantar terus ke CKAPS HQ. 26 aduan telah diselesaikan secara siasatan oleh pihak CKAPS Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang.

4. Aktiviti Penguatkuasaan

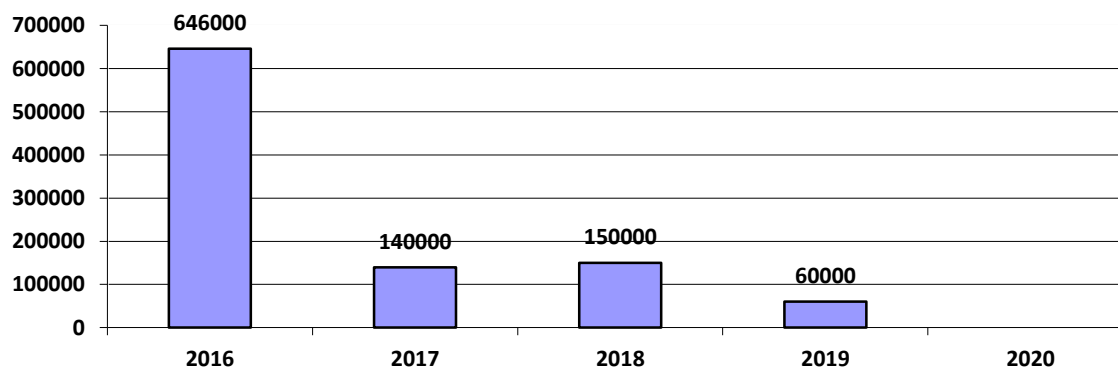
Aktiviti penguatkuasaan yang dijalankan adalah bagi memastikan klinik-klinik swasta dan premis jagaan kesihatan swasta yang terdapat di Pulau Pinang mematuhi kehendak dan keperluan Akta 586 dan Peraturan-peraturan KPJKS yang telah ditetapkan. Terdapat sebanyak 21 fail risikan yang masih aktif.

Sepanjang tahun 2020, sebanyak 30 intipan dan risikan telah dilakukan oleh unit penguatkuasaan. Unit ini juga menjalankan pemantauan bersama-sama unit lain seperti unit aduan, unit *Traditional Complimentary Medicine* (TCM) dan Cawangan Penguatkuasaan Farmasi (CPF). Selain dari itu, sebanyak 9 aktiviti serbuan telah dijalankan yang melibatkan kes-kes seperti premis tidak berdaftar dan juga klinik-klinik perubatan swasta yang menjalankan perkhidmatan estetik tidak berdaftar.

Rajah 3.8 : Aktiviti Penguatkuasaan bagi tahun 2020

Rajah 3.9 : Jumlah Denda Yang dikenakan sehingga Disember 2020

Rajah 3.9 menunjukkan jumlah denda yang dikenakan ke atas premis yang telah dijalankan aktiviti serbuan. Walaubagaimanapun, bagi kes serbuan yang dilakukan pada tahun 2020

kesemuanya masih dalam proses siasatan di peringkat Ckaps HQ (kertas siasatan di peringkat negeri telah selesai) dan belum dikenakan sebarang denda.

CAWANGAN KUALITI PENJAGAAN PERUBATAN

Struktur dan Peranan

Cawangan Kualiti Penjagaan Perubatan (CKPP) di Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang berperanan dan bertindak sebagai badan yang memantau dan menyelaras program-program berkaitan inisiatif kualiti perkhidmatan kesihatan di setiap hospital KKM di negeri Pulau Pinang.

Cawangan Kualiti Penjagaan Perubatan di Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang diketuai oleh seorang Ketua Penolong Pengarah Kanan UD54 (Pegawai Perubatan) dan dianggotai oleh 2 orang pegawai perubatan lain (Ketua Penolong Pengarah Kanan UD52 dan Ketua Penolong Pengarah UD48) dan 2 orang Ketua Jururawat U32. Cawangan Kualiti Penjagaan Perubatan mempunyai 3 fungsi utama iaitu 1) Sektor Kualiti, Inovasi & Penambahbaikan Perkhidmatan 2) Sektor Keselamatan Pesakit & Kawalan Infeksi 3) Sektor Kesihatan Awam dan Keselamatan & Kesihatan Pekerjaan. Perlaksanaan terhadap portfolio-potfolio berkenaan di peringkat Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang adalah seiring dengan matlamat dan hala tuju Cawangan Kualiti Penjagaan Perubatan (CKPP), KKM. Cawangan ini sentiasa berhubung rapat dengan unit-unit di bawah CKPP, KKM dan juga sentiasa mendapat nasihat dan bimbingan daripada Pengarah Kesihatan Negeri dan Timbalan Pengarah Kesihatan Negeri (Perubatan).

Cawangan Kualiti Penjagaan Perubatan juga sentiasa berganding bahu dan bekerjasama dengan semua Unit Kualiti di setiap hospital di negeri Pulau Pinang dan juga berkongsi idea dan cara kerja dengan Unit Kualiti Perubatan daripada Jabatan Kesihatan Negeri yang lain bagi melancarkan dan menjayakan setiap program kualiti yang dijalankan terutamanya dalam meningkatkan mekanisma penambahbaikan dalam mempromosikan bentuk, tatacara atau kaedah baru yang boleh digunapakai dalam meningkatkan kualiti perkhidmatan hospital-hospital.

Aktiviti Dan Pencapaian Sepanjang Tahun 2020

- 1) Bengkel *Patient Safety* dan *Incident Reporting* (Bahagian Perubatan) , Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang telah dianjurkan pada 12-13 Mac 2020 bertempat di Hospital Bukit Mertajam. Bengkel ini memberi pendedahan dan pengetahuan kepada keselamatan pesakit dan kepentingan pelaporan insiden bagi setiap kes-kes yang terlibat.

- 2) Sambutan Minggu Keselamatan Dan Kesihatan Pekerjaan peringkat Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang telah diadakan pada 18 Ogos 2020 di Hospital Seberang Jaya. Beberapa slot ceramah berkaitan keselamatan dan kesihatan di tempat kerja dan sesi penyampaian hadiah telah diadakan di Dewan Mutiara, Hospital Seberang Jaya.
- 3) *Lean Healthcare Refreshment Course* Bahagian Perubatan, Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang telah diadakan pada 15 September 2020 di Hospital Bukit Mertajam.
- 4) Bahagian Perubatan, Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang telah menghantar penyertaan video pendek bersempena Sambutan *World Patient Safety Day* pada 17 September 2020 anjuran Unit Keselamatan Pesakit, Kementerian Kesihatan Malaysia dengan slogan "*Speak Up For Health Worker Safety*". Cawangan Kualiti Penjagaan Perubatan juga turut mengadakan Sambutan Minggu Keselamatan Pesakit Peringkat Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang dan diikuti dengan *virtual conference* Sambutan Minggu Keselamatan Pesakit Peringkat Kementerian Kesihatan Malaysia pada 17 September 2020.
- 5) Cawangan Kualiti juga turut menyertai *virtual conference 4th National Pain Free Conference* dengan tema "*The many facets of pain : Forging ahead with multidisciplinary approach*" pada 23-24 September 2020.
- 6) Sambutan *World Hand Hygiene Day & World Antibiotic Awareness Week 2020* Peringkat Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang telah diadakan pada 2 Oktober 2020 bertempat di Hospital Pulau Pinang. Majlis perasmian disempurnakan oleh Timbalan Pengarah Kesihatan Negeri (Perubatan) iaitu Dr Elizabeth A/P Anthony. Beberapa slot ceramah dan penyampaian hadiah telah berlangsung sepanjang program ini. Sekalung tahniah diucapkan kepada Hospital Kepala Batas yang telah berjaya mendapat tempat pertama *Anugerah Star Rating Hand Hygiene* Bahagian Perubatan 2020.
- 7) Bengkel *Safe Surgery Saves Lives* telah diadakan pada 13 Oktober 2020 bertempat di AHCOE Training Centre, Sg. Pinang. Objektif penganjuran bengkel ini adalah untuk memberi pengetahuan terhadap kepentingan keselamatan pesakit yang akan menjalani prosedur pembedahan. Penekanan terhadap kemahiran dan komunikasi dititikberatkan dalam mengendalikan proses dan prosedur sebelum, semasa dan selepas sesi pembedahan.
- 8) Pertandingan Audit Klinikal Kluster Seberang Perai dengan kerjasama Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang telah diadakan pada 21 Oktober 2020 di Dewan Nilam, Hospital Kepala Batas dengan penyertaan 6 hospital. Ketua juri yang dijemput adalah bekas Pengarah Hospital Pulau Pinang iaitu YBhg. Dato' Dr. Norsidah Binti Ismail.

- 9) Cawangan Kualiti Penjagaan Perubatan, Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang telah menyelaras sesi audit (*cross audit*) bagi pengumpulan data HPIA dan KPI Perkhidmatan Klinikal 2020 yang melibatkan kesemua 6 hospital yang berlangsung pada 17 – 28 Disember 2020. Semua auditor lantikan KKM /JKN dan *auditee* yang terlibat mematuhi SOP yang telah ditetapkan.
- 10) Program KOSPEN PLUS Bahagian Perubatan, Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang telah mencapai matlamat saringan anggota 100% bagi tahun 2020. Kakitangan Hospital Kepala Batas dipilih menjadi KOSPEN AKTIF TOP TEN Kementerian Kesihatan Malaysia 2020.
- 11) Hospital Kepala Batas menjadi Juara Pertandingan Persembahan Media Program Kelestarian Peringkat Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang.
- 12) Beberapa projek inovasi hospital-hospital telah berjaya ke mendapat penyertaan di peringkat Anugerah Inovasi KKM 2020 . Antaranya :

KATEGORI	PROJEK	HOSPITAL
PRODUK	MABYBELT	JAB. O&G, HOSPITAL SEBERANG JAYA
PERKHIDMATAN	RADIOLOGY MADE EASY 2.1	JAB. RADIOLOGY, HOSPITAL PULAU PINANG
PERKHIDMATAN	DERMACARE	JAB. FARMASI, HOSPITAL SG. BAKAP

Senarai Pemenang Projek Audit Klinikal (Klinikal & Sokongan Klinikal) Sempena Pertandingan Audit Klinikal Kluster Seberang Perai Anjuran Bersama Bahagian Perubatan Peringkat Jabatan Kesihatan Negeri (Jkn) Pulau Pinang 2020

NO	HOSPITAL / JABATAN	TAJUK PROJEK
PEMENANG KATEGORI KLINIKAL		
1.	Jabatan Perubatan, Hospital Sungai Bakap	JOHAN Clinical Audit On Femoral Catheter Insertion By First Attempt In Hospital Sungai Bakap

2.	Jabatan Pergigian, Hospital Seberang Jaya	NAIB JOHAN A Clinical Audit For Clinical Intervention Of Maxillofacial Fractures Within 14 Days From Onset Of Trauma
3.	Jabatan Kecemasan & Trauma, Hospital Bukit Mertajam	TEMPAT KETIGA Pre-Hospital Care Activation Time For Priority One Ambulance Call In Hospital Bukit Mertajam
PEMENANG KATEGORI SOKONGAN KLINIKAL		
1.	Unit Pemulihan Carakerja, Hospital Balik Pulau	JOHAN Audit On The Readmission Of Geriatric Patients In Balik Pulau Hospital
2.	Jabatan Farmasi, Hospital Sungai Bakap	NAIB JOHAN Clinical Audit On Medication Error Detected Before Dispensing In Out- Patient Pharmacy Department Hospital Sungai Bakap
3.	Jabatan Farmasi, Hospital Bukit Mertajam	TEMPAT KETIGA Clinical Audit On Prescription Of Electrolytes From Medical Ward, Hospital Bukit Mertajam

PENSIJILAN BAGI HOSPITAL-HOSPITAL DI PULAU PINANG 2020

Hospital	Akreditasi /ISO	Hospital Bebas Kesakitan (Pain Free)	Hospital Rakan Bayi	GMP	HACCP	Kafeteria Sihat (BESS)
Hospital Pulau Pinang	ISO -	20/10/2016- 19/10/2019	12/6/2017- 11/6/2020	1/12/2016- 30/11/2019	1/12/2016- 30/11/2019	7/2/2017- 26/2/2020

Hospital Seberang Jaya	Perancangan Penilaian Akreditasi (2022)	28/2/2018-27/2/2022	26/7/2017-25/7/2021	08/12/2020-08/12/2023	09/12/2020-08/12/2023	31/12/2020-30/01/2023
Hospital Bukit Mertajam	Audit Pemantauan ISO 16 – 17.08.2021	Masih menunggu tarikh penilaian daripada KKM	4/12/2018-3/12/2021	8/4/2018-1/8/2021 (Audit pembaharuan telah dibuat pada 14.04.2021)	9/4/2018-1/8/2021 (Audit pembaharuan telah dibuat pada 14.04.2021)	26/4/2017-25/4/2020
Hospital Kepala Batas	Akreditasi MSQH 5th 18/4/2019 – 19/4/2023	Masih menunggu tarikh penilaian daripada KKM	24/7/2018-23/7/2021	19/9/2019-18/6/2022	Dalam proses permohonan	Tukar tender baru
Hospital Sungai Bakap	Audit Peringkat 1 dijalankan semula pada 16-17/11/2020 secara atas talian	-	4/12/2018 – 3/12/2021	8/10/2020 - 7/10/2023	8/10/2020 - 7/10/2023	-
Hospital Balik Pulau	Akreditasi 21/9/2017-20/9/2021	-	4/12/2017-3/12/2020	8/2/2018-7/2/2021	8/2/2018-7/2/2021	-

PENCAPAIAN AUDIT HPIA/KPI PERKHIDMATAN KLINIKAL BAGI PROGRAM PERUBATAN, JABATAN KESIHATAN NEGERI PULAU PINANG BAGI TAHUN 2020

Bil	Hospital	Jumlah indikator yang dipantau	Jumlah indikator yang diaudit	Jumlah indikator yang <i>Fully comply</i>	Jumlah indikator yang <i>Non-compliance (NC) / Partial Compliance (PC)</i>	Pencapaian (%)

1	Hospital Pulau Pinang	164	54	54	-	100%
2	Hospital Seberang Jaya	87	32	32	-	100%
3	Hospital Bukit Mertajam	74	28	27	1	96.43%
4	Hospital Kepala Batas	67	25	25	-	100%
5	Hospital Sungai Bakap	55	24	24	-	100%
6	Hospital Balik Pulau	58	20	20	-	100%
	Pencapaian Negeri	505	182	181	1	99.45%

UNIT KEJURUTERAAN

Unit Kejuruteraan Negeri (Operasi Hospital) merupakan satu unit yang telah dipertanggungjawabkan untuk memantau pelaksanaan projek Penswastaan Perkhidmatan Sokongan Hospital (PSH) oleh syarikat konsesi bagi setiap hospital di negeri Pulau Pinang mengikut kehendak dalam Kontrak Perjanjian Konsesi yang telah termeterai pada 1 April 2015. Antara perkhidmatan yang disediakan oleh syarikat konsesi di dalam projek ini adalah:

- a) *Facilities Management Services (FMS)*
- b) *Facilities Engineering Maintenance Services (FEMS)*
- c) *Biomedical Engineering Maintenance Service (BEMS)*
- d) *Linen and Laundry Services (LLS)*
- e) *Cleansing Services (CLS)*
- f) *Clinical Waste Management Services (CWMS)*

Dalam Perjanjian Konsesi yang baru ini turut diperkenalkan *Sustainability Program* di mana program seperti *Energy Management* (EM), *Indoor Air Quality* (IAQ) dan *Reduce, Reuse, Recycle* (3R) dijalankan di setiap hospital.

FUNGSI UNIT

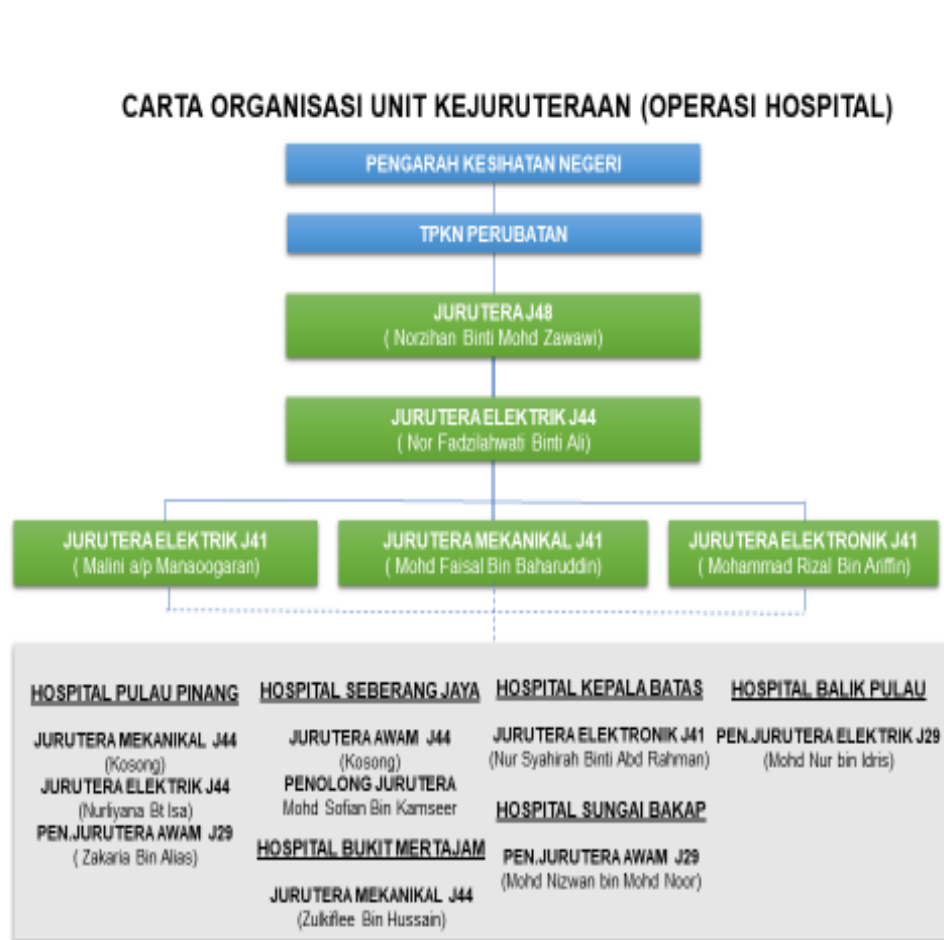
- a) Memantau pelaksanaan penswastan perkhidmatan sokongan hospital (PSH) bagi perkhidmatan pendobian (LLS), pencucian (CLS), pengurusan sisa-sisa klinikal (CWMS), kejuruteraan fasiliti (FEMS), kejuruteraan biomedikal (BEMS) dan pengurusan fasiliti (FMS) serta *Sustainability Program* agar ianya dilaksanakan mengikut kehendak dalam Perjanjian Konsesi.
- b) Untuk melindungi kepentingan Kementerian Kesihatan Malaysia dan pengguna-pengguna hospital dengan memastikan keperluan di dalam Perjanjian Konsesi dipenuhi.
- c) Memastikan Perkhidmatan Sokongan Hospital yang diberikan adalah cekap dan selamat.
- d) Memberi nasihat teknikal dari semasa ke semasa kepada hospital.

STRUKTUR ORGANISASI

Cawangan ini diketuai oleh seorang Jurutera Operasi Kanan Gred J48 dan dibantu oleh seorang Jurutera Operasi Gred J44 dan tiga (3) orang J41 (Disiplin Mekanikal, Elektrik dan Elektronik).

Cawangan Kejuruteraan Negeri (Perubatan) turut disokong dengan wujudnya Unit Kejuruteraan Operasi di setiap hospital di negeri Pulau Pinang bagi membantu pelaksanaan aktiviti pemantauan projek ini di peringkat hospital. Bilangan Jurutera Gred J44, J41 dan Penolong Jurutera Gred J29 di hospital-hospital adalah seperti di Rajah 3.10.

Rajah 3.10: Struktur Organisasi Unit

AKTIVITI DAN PENCAPAIAN

A. Berikut merupakan aktiviti-aktiviti yang telah dianjurkan oleh unit sepanjang tahun 2020:

BIL	AKTIVITI	TARIKH	TEMPAT
1	Mesyuarat Penswastaan PSH Peringkat Negeri Bil 1/2020	23 Disember 2020	Hotel Park Royal Batu Feringghi
2	Mesyuarat Teknikal Bersama Edgenta Bil 1/2020	14 Jan 2020	JKNPP, Bangunan MARA
3	Mesyuarat Teknikal Bersama Edgenta Bil 2/2020	10 Ogos 2020	Hospital Seberang Jaya
4	Mesyuarat <i>Memuktamadkan Variations</i> Bil 1/2020 Peringkat KKM	29-30 Jan 2020	MITC Melaka

5	Mesyuarat Memuktamadkan Variations Bil 1/2020 Peringkat JKN	21 September 2020	JKNPP, Bangunan MARA
6	Bengkel Memuktamadkan Spesifikasi Projek	24-25 Februari 2020	MPC Kepala Batas
7	Mesyuarat <i>Sustainability Program</i> dan <i>Sinking Fund</i> Bil 1/2020	18 Mei 2020	JKNPP, Bangunan MARA
8	Mesyuarat <i>Sustainability Program</i> dan <i>Sinking Fund</i> Bil 2/2020	3 Jun 2020	JKNPP, Bangunan MARA
9	Mesyuarat <i>Sustainability Program</i> dan <i>Sinking Fund</i> Bil 3/2020	6 Julai 2020	JKNPP, Bangunan MARA
10	Kursus Green Building	3 Oktober 2020	St. Giles Hotel
11	Bengkel 3R untuk 6 buah Hospital	28 Sept – 2 Okt 2020	St. Giles Hotel dan Ixora Hotel
12	Bengkel Perkhidmatan Sokongan Hospital (PSH)	4-6 Mac 2020	ILP Kepala Batas
13	Bengkel ASIS	1-2 Julai 2020	Iconic Hotel

B. Pelaksanaan *Sustainability Program* di bawah kontrak Penswastaan Perkhidmatan Sokongan Hospital terdiri daripada tiga (4) program utama iaitu Pengurusan Tenaga (*Energy Management*), *Indoor Air Quality* (IAQ), *Reduce, Reuse, Recycle* (3R) dan *Green Building Index* (GBI). Program ini dijalankan di setiap hospital menggunakan peruntukan yang diberikan mengikut perancangan aktiviti yang telah dipersetujui oleh jawatankuasa ketiga-tiga program yang terlibat. Berikut merupakan pencapaian dan senarai aktiviti yang telah dilaksanakan di bawah program SP sepanjang tahun 2020 :

Jadual 3.8: Peruntukan dan aktiviti program SP 2020

STATUS SF TAHUN 2020					
RM 5,856,781.09 38 PROJEK					
HOSPITAL PULAU PINANG	HOSPITAL SEBERANG JAYA	HOSPITAL BUKIT MERTAJAM	HOSPITAL KEPALABATAS	HOSPITAL SUNGAI BAKAP	HOSPITAL BALIK PULAU
FEMS 7 PROJEK	FEMS 5 PROJEK	FEMS 1 PROJEK	FEMS 2 PROJEK	FEMS 3 PROJEK	FEMS 2 PROJEK
RM 1,696,750.00	RM 511,384.82	RM 441,602.25	RM 319,770.80	RM 765,729.00	RM 250,000.00
BEMS 5 PROJEK	BEMS 5 PROJEK	BEMS 3 PROJEK	BEMS 1 PROJEK	BEMS 2 PROJEK	BEMS 2 PROJEK
RM 177,044.22	RM 858,000.00	RM 298,250.00	RM 158,000.00	RM 172,250.00	RM 208,000.00
RM 1,873,794.22	RM 1,369,384.82	RM 739,851.25	RM 477,770.80	RM 937,979.00	RM 458,000.00

Jadual 3.9 : Peruntukan Sinking Fund Tahun 2020

HOSPITAL PULAU PINANG STATUS SF (FEMS) TAHUN 2020		
Tajuk/Projek	Fasa	Kos Projek (RM)
Kerja-kerja Pembaikan Semua Blok A Dan Lain-lain Kerja Berkaitan	1	402,000.00
Kerja-kerja Penggantian Seftil Dan Pembaikan Kalo Air Di Tandas Serta Kerja-kerja Lain Berkaitan Di Hospital Pulau Pinang Fasa 2	1	400,700.00
Kerja-kerja Menambah Tempat Letak Kereta (TLK) Serta Kerja-kerja Lain Berkaitan Di Hospital Pulau Pinang	1	100,000.00
Kerja-kerja Membaiki Sistem Negative Pressure di Ward C 16 Hospital Pulau Pinang	1	50,000.00
Kerja-kerja Pemasangan Sistem Pencegah Kebakaran Di Blok A dan Kerja-kerja lain Berkaitan di Hospital Pulau Pinang	1	200,000.00
Kerja-kerja Penambahbaikan Sistem Penghawa Dingin Berpasang di Klinik Anestesi dan Kerja lain Berkaitan di Hospital Pulau Pinang	2	35,100.00
Kerja-kerja Resurface Jalan Utama Dan Kawasan Letak Kereta Serta Kerja-kerja Lain Berkaitan Di Hospital Pulau Pinang	2	98,700.00

HOSPITAL PULAU PINANG

STATUS SF (BEMS) TAHUN 2020

Tajuk Projek	Puan	Kos Projek (RM)
Kerja-kerja naklartipbaikan peralatan Defibrillator Cardiolife	1	19,950.00
Kerja-kerja peribadikan Defibrillator Cardiolife	1	5,140.00
Kerja-kerja untuk membeli alat Gastroscopes di Unit Endoscopy	1	24,800.00
Kerja-kerja untuk membeli alat Gastroscopes di Unit Endoscopy	1	27,434.82
Kerja-kerja nak taraf balik MRI bagi penggantian modernization peralatan MRI dibawah Program Replacement Through Maintenance (package C)	1	99,719.40

HOSPITAL SEBERANG JAYA

STATUS SF (BEMS) TAHUN 2020

Tajuk Projek	Puan	Kos Projek (RM)
Kerja-kerja pembelian dan pemasangan aksesori peralatan MRI dibawah Pakej B Program Replacement Through Maintenance (RTM) - IIR Monitoring For Remote Monitor & MultiGas Module	1	100,000.00
Kerja-kerja pembelian dan pemasangan aksesori peralatan MRI dibawah Pakej B Program Replacement Through Maintenance (RTM) - IIR Injector	1	125,000.00
Kerja-kerja pembelian dan pemasangan aksesori peralatan MRI dibawah Pakej B Program Replacement Through Maintenance (RTM) - MR Syringe & Volumetric Pump	1	135,000.00
Kerja-kerja pembelian dan pemasangan aksesori peralatan MRI dibawah Pakej B Program Replacement Through Maintenance (RTM) - MR GA	1	200,000.00
Kerja-kerja nak taraf balik IIR bagi penggantian modernization peralatan MRI dibawah Program Replacement Through Maintenance (package C)	1	200,000.00

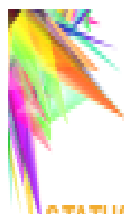

HOSPITAL SEBERANG JAYA

STATUS SF (FEMS) TAHUN 2020

Tajuk Projek	Fasa	Kos Projek (RM)
Kerja-kerja Penggantian Nurse Call Dan Lain-lain Kerja Berkaitan Fasa 2 Hospital Seberang Jaya	1	109,434.82
Kerja-kerja Menambah Tempat Letak Kereta (TLK) Serta Kerja-kerja Lain Berkaitan Di Hospital Seberang Jaya	1	164,180.88
Kerja-kerja Penggantian Sebahagian Bumbung Dewan Bedah	1	111,950.88
Kerja-kerja Pembinaan Dan Penggantian Pintu UFB Dan Lain-lain Kerja Lain Yang Berkaitan Hospital Seberang Jaya	2	16,861.20
Kerja-kerja Pembinaan Lapisan Kalis Air Dan Penggantian Vinyl Di Tandas Dewan Bersalin Di Hospital Seberang Jaya Serta Kerja-kerja Lain Berkaitan	2	19,818.80

HOSPITAL BUKIT MERTAJAM

STATUS SF (FEMS) TAHUN 2020

Tajuk Projek	Fasa	Kos Projek (RM)
Kerja-kerja Penggantian Sistem Vacuum Serta Lain-lain Kerja Berkaitan Di Hospital Bukit Mertajam	1	441,882.25

STATUS SF (BEMS) TAHUN 2020

Tajuk Projek	Fasa	Kos Projek (RM)
Kerja-kerja naklart/pembinaan peralatan Tomopon	1	18,800.00
Kerja-kerja naklart/pembinaan peralatan Computed Radiography (CR) serta lain-lain kerja berkaitan	1	125,888.00
Kerja-kerja naklart/pembinaan peralatan Scanning System, Ultrasound, General Purpose	1	156,458.00

HOSPITAL SUNGAI BAKAP

STATUS SF (FEMS) TAHUN 2020

Tajuk Projek	Fasa	Kos Projek (RM)
Kerja-kerja Pendawaian Semula Telephone System, PABX di Hospital Sungai Bakap	1	82,794.00
Kerja-kerja Penggantian Jangkasa Tungga Sedia Dan Pendawaian Ular Akhir Serta Kerja Lain Berkaitan Di Hospital Sungai Bakap	1	475,935.88
Kerja-kerja Penggantian Bumbung di Unit Hemodialisis dan Unit Rekod serta Kerja-kerja Lain di Hospital Sungai Bakap	1	288,000.88

STATUS SF (BEMS) TAHUN 2020

Tajuk Projek	Fasa	Kos Projek (RM)
Kerja-kerja naklart/pembelian peralatan Hemodialysis	1	47,258.00
Kerja-kerja naklart/pembelian peralatan Computed Radiography c(CR) serta lain-lain kerja berkaitan	1	125,000.88

HOSPITAL BALIK PULAU

STATUS SF (FEMS)TAHUN 2020

Tajuk Projek	Fasa	Kos Projek (RM)
Kerja - kerja Penggantian Bumbung Serta Kerja-kerja Lain Berkaitan Di Hospital Balik Pulau	1	288,000.88
Kerja-Kerja Penggantian Sistem Retikulasi Paip Luaran Serta Kerja-kerja Lain Berkaitan di Hospital Balik Pulau	1	50,888.00

STATUS SF (BEMS)TAHUN 2020

Tajuk Projek	Fasa	Kos Projek (RM)
Kerja-kerja naklart/pembelian peralatan Radiographic Units, Mobile	1	158,888.00
Kerja-kerja naklart/pembelian peralatan Warning Units, Patient, Radiant, Infant	1	58,000.88

C. GAMBAR-GAMBAR AKTIVITI

Kursus Green Building Tahun 2020

Mesyuarat Penswastaan Negeri Bil 1/2020

Pertandingan Video Sustainability Programme 2020

CAWANGAN PERUBATAN TRADISIONAL & KOMPLEMENTARI (CPTK)

Pejabat Cawangan Perubatan Tradisional & Komplementari (CPTK) Zon Utara telah beroperasi sejak 15 September 2010 di bawah Bahagian Perubatan, Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang. Tanggungjawab kerja cawangan ini merangkumi kawasan liputan melibatkan 3 buah negeri di zon utara iaitu Pulau Pinang, Kedah dan Perlis. Di bawah CPTK Zon Utara terdapat 2 Unit PT&K yang beroperasi di hospital iaitu di Hospital Kepala Batas dan Hospital Sultanah Bahiyah, Alor Star.

SUMBER MANUSIA

BIL	JAWATAN	GRED	NAMA PEGAWAI
1	Ketua Penolong Pengarah Kanan	UD52	Dr Mohd Iyas bin Mohd Ridzwan
2	Pembantu Tadbir	N17	Nur Farhana binti Hamid Sultan
3	Pemandu	H11	Jamil bin Che Mud

AKTIVITI

I. Pengendalian Aduan

Sebanyak 6 aduan rasmi telah diterima sepanjang tahun 2020 berkaitan perkhidmatan PT&K di Zon Utara. Daripada 6 aduan tersebut, 3 merupakan kesalahan iklan, 1 kesalahan produk tidak berdaftar, 2 lain-lain aduan.

Pejabat CPTK 100% telah berjaya memberi maklumbalas penerimaan aduan dalam tempoh 24 jam, memberi maklumbalas progress aduan dalam tempoh 14 hari bekerja dan menutup semua kes dalam tempoh kurang dari 4 bulan.

II. Lawatan Pendidikan

CPTK Zon Utara telah mengadakan lawatan ke atas premis-premis perkhidmatan PT&K bagi tujuan lawatan pendidikan dan pemeriksaan sebanyak 23 kali sepanjang tahun 2020, walaupun terdapat kekangan Perintah Kawalan Pergerakan dalam tempoh beberapa bulan dalam tahun 2020. Pada tempoh lawatan tersebut, 9 saringan iklan telah dibuat ke atas premis yang terlibat dalam aktiviti pengiklanan perkhidmatan.

III. Aktiviti Penguatkuasaan

Pada tahun 2020, aktiviti penguatkuasaan dan pendakwaan di mahkamah tergendala oleh kerana Perintah Kawalan Pergerakan (PKP). Tiada kes serbuan kerana semua aduan dapat diselesaikan dengan teguran lisan dan surat amaran. Bagi tahun 2020 juga, tiada kes pendakwaan di mahkamah di bawah CPTK Utara mahupun BPTK KKM.

V. Taklimat Akta PT&K 2016

Pada tahun 2020, pejabat CPTK telah Berjaya mengelolakan Taklimat Akta PT&K 2016 sebanyak 2 kali. Satu taklimat secara bersemuka telah dijalankan pada 25 Februari 2020 di Auditorium F, KOMTAR yang telah memberi manfaat kepada seramai 29 orang pengamal PT&K di zon utara. Selepas Perintah Kawalan Pergerakan (PKP), taklimat telah dijalankan secara atas talian pada 16 Jun 2020 yang melibatkan 6 peserta sebelum semua aktiviti Taklimat Akta diambil alih sepenuhnya oleh BPTK KKM> Dalam masa yang sama, hebahan hasil kajian berkaitan PT&K telah dilakukan kepada pengamal sebagai langkah pelaksanaan Pelan Tindakan PT&K Blueprint 2018-2027 semasa Taklimat Akta dijalankan.

VI. Pameran PT&K

Aktiviti Pameran PT&K terpaksa ditangguhkan sepanjang 2020 diatas kekangan PKP. Namun, CPTK telah melakukan penyebaran poster dan risalah kepada fasiliti kesihatan di Zon Utara dan juga secara atas talian.

VII. Pemantauan Unit PT&K

Pemantauan Unit PT&K oleh pegawai CPTK dijalankan 1 kali setahun bagi setiap unit sepanjang tempoh 2020 bagi memantau aktiviti dan perkhidmatan di Unit PT&K. Pemantauan di Unit PT&K Hospital Kepala Batas (HKB) telah dijalankan pada 30 Januari 2020 dimana Unit PT&K HKB mencapai 98.6% markah pencapaian manakala pemantauan Unit PT&K Hospital Sultanah Bahiyah, Alor Star dijalankan pada 11 Februari 2020 dengan pencapaian 60.27% markah.

VIII. Program Perkhidmatan Tradisional Postnatal (PTP)

Bermula pada 2019, CPTK Zon Utara telah memulakan pelaksanaan program PTP di Zon Utara yang melibatkan penglibatan kesemua 3 buah negeri dengan kerjasama Bahagian Kesihatan Awam JKN masing-masing. Di Pulau Pinang, perkhidmatan ini melibatkan KK Kepala Batas & KK Seberang Jaya. Di Kedah, perkhidmatan ini ditawarkan di KK Bandar Alor Setar & KK Air

Hitam, manakala KK Beseri bagi negeri Perlis. Sesi temuduga pengamal serta latihan telah dijalankan kepada semua pengamal terpilih.

Perancangan pada tahun 2020 ialah untuk meluaskan program ke semua daerah di negeri Pulau Pinang yang melibatkan semua Pejabat Kesihatan Daerah (PKD) namun terpaksa ditangguhkan bagi memberi tumpuan ke atas penularan wabak Covid-19 yang melanda Negara.

IX. Sesi Tadbir Urus bersama Pihak Berkuasa Tempatan (PBT)

CPTK Zon Utara telah menjalankan sesi tadbir urus bersama Pihak Berkuasa Tempatan (PBT) di negeri Pulau Pinang iaitu Majlis Bandaraya Pulau Pinang (MBPP) dan Majlis Bandaraya Seberang perai (MBSP) bagi membincangkan tentang isu-isu berkaitan peraturan, penyeliaan, penguatkuasaan dan lain-lain perkara yang melibatkan perkhidmatan Perubatan Tradisional & Komplementari (PT&K).

CAWANGAN ADUAN & MEDIKOLEGAL

Cawangan Aduan & Medikolegal JKNPP ditubuhkan pada tahun 2015 selaras dengan peningkatan kes-kes aduan berpotensi medikolegal dan kes saman yang melibatkan anggota kesihatan di Pulau Pinang. Unit ini juga menguruskan semua kes-kes aduan Bahagian Perubatan JKNPP di dalam Sistem Pengurusan Aduan Awam (SisPAA) dan mendapat bantuan serta nasihat secara terus dari Cawangan Medikolegal, Bahagian Amalan Perubatan, KKM. Unit ini diketuai oleh seorang Ketua Penolong Pengarah UD48 dan dibantu oleh Penolong Pengarah UD44 serta seorang Pembantu Tadbir (P/O) N19.

Fungsi Utama :

- Menyelaras, menyiasat, menyelesaikan dan menambahbaik kes-kes aduan perubatan klinikal
- Menyelaras dan menyiasat serta membantu Cawangan Medikolegal, Bahagian Amalan Perubatan, KKM menyelesaikan apa-apa aduan medikolegal atau berpotensi medikolegal berkaitan hospital kerajaan di Pulau Pinang
- Menguruskan penawaran ex gratia di peringkat negeri bagi penyelesaian luar mahkamah
- Menguruskan pelaporan Lampiran A bagi kes-kes pembayaran penyelesaian luar mahkamah dan atas perintah mahkamah di Pulau Pinang
- Memberi kesedaran kepada doctor dan paramedic mengenai isu-isu kecuai klinikal dengan cara memberi ceramah dan menganjurkan kursus-kursus medikolegal peringkat negeri

Aktiviti-aktiviti sepanjang tahun 2020

- Mesyuarat Medikolegal Bersama Penasihat Undang-Undang Negeri Pulau Pinang telah diadakan pada bulan 10 Julai 2020 di Bilik Mesyuarat Utama, JKN Pulau Pinang.
- Mesyuarat antara Caw. Aduan dan Medikolegal JKN Pulau Pinang dan ketua-ketua unit medikolegal bagi setiap hospital di Pulau Pinang sebanyak tiga kali setahun pada bulan Februari, Mei dan September 2020.
- Penganjuran *Kursus Avoid Complaints & Medicolegal Ligitations By Effective Communication* yang berlangsung pada 3 & 4 Ogos 2020 di AHCOE Healthcare Simulation Centre.

Gambar-gambar aktiviti

Mesyuarat Medikolegal Bersama Penasihat Undang-Undang Negeri Pulau Pinang
10 Julai 2020
Bilik Mesyuarat Utama, JKN Pulau Pinang

Kursus Avoid Complaints & Medicolegal Ligitations By Effective Communication
3 & 4 Ogos 2020
AHCOE Healthcare Simulation Centre

4. BAHAGIAN KESIHATAN AWAM

Bahagian Kesihatan Awam, Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang terletak di Tingkat 37, Kompleks Tun Abdul Razak (KOMTAR). Bahagian ini diketuai oleh Timbalan Pengarah Kesihatan Negeri (Kesihatan Awam) Dr. Rafidah Binti Md Noor . Aktiviti-aktiviti di bawah Program Kesihatan Awam adalah luas dan menyeluruh demi untuk memastikan individu, keluarga dan masyarakat amnya sihat sejahtera. Struktur pentadbiran Bahagian Kesihatan Awam terdiri dari 14 Cawangan dan 5 Pejabat Kesihatan Daerah beserta sebuah Pejabat Kesihatan Pintu Masuk Antarabangsa.

OBJEKTIF

Objektif Umum Bahagian Kesihatan Awam adalah:

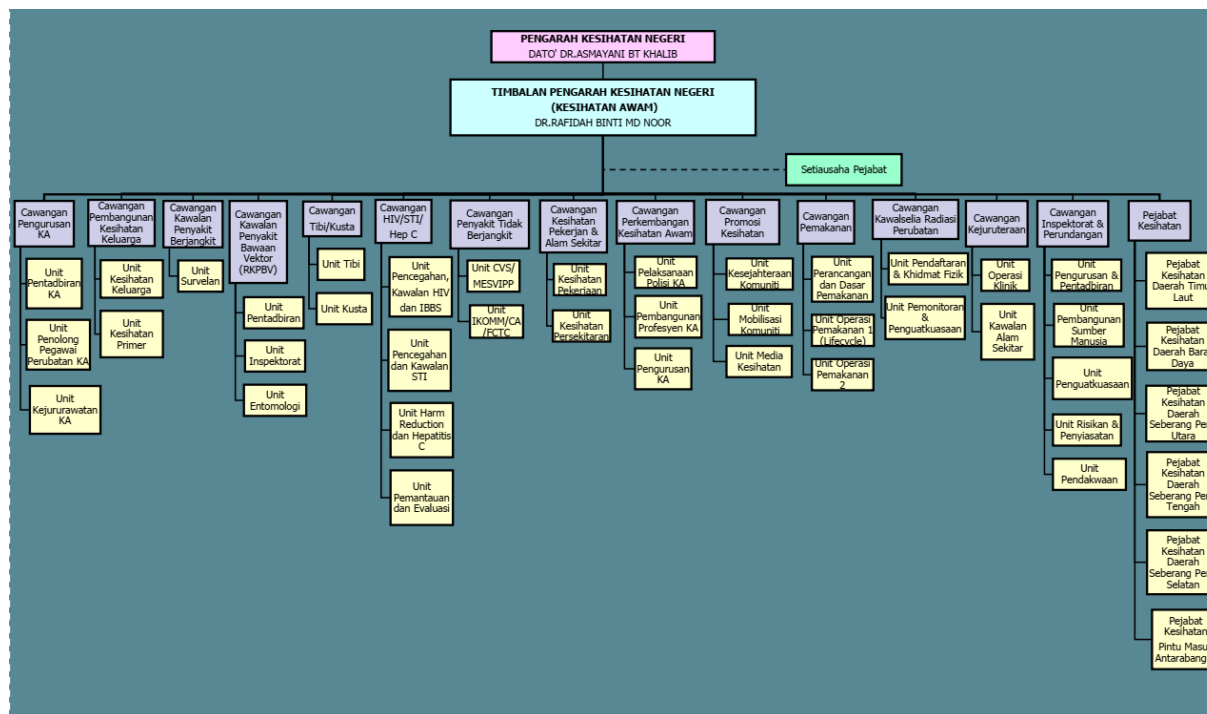
1. Meningkatkan status kesihatan dan kualiti kehidupan individu, keluarga dan masyarakat ke arah kehidupan yang sihat dan produktif.
2. Menyediakan perkhidmatan yang cekap, berkesan dan komprehensif melalui perkhidmatan promotif, preventif, kuratif, rehabilitif dan paliatif di setiap peringkat lapisan masyarakat.
3. Mencegah insidens dan prevalens penyakit berjangkit dan tidak berjangkit.

Objektif Khusus Bahagian Kesihatan Awam adalah:

1. Untuk meningkat dan mengekalkan kesihatan fizikal, mental dan sosial sesebuah individu, keluarga dan masyarakat.
2. Mengurangkan morbiditi dan mortaliti
3. Menggalakkan cara hidup sihat, keadaan tempat kerja yang sihat dan selamat dan persekitaran yang bersih.
4. Menguatkuasakan undang-undang kesihatan awam.

CARTA ORGANISASI BAHAGIAN KESIHATAN AWAM NEGERI PULAU PINANG

4.1 PROGRAM CAWANGAN PEMBANGUNAN KESIHATAN KELUARGA

PENGENALAN

Cawangan Pembangunan Kesihatan Keluarga (CPKK) menyediakan perkhidmatan yang meliputi perkhidmatan promotif, preventif, kuratif dan rehabilitasi dalam penjagaan kesihatan asas. Cawangan ini merangkumi dua unit iaitu Unit Kesihatan Keluarga dan Unit Kesihatan Primer. Perkhidmatan yang disediakan oleh cawangan ini adalah komprehensif yang meliputi semua peringkat umur dan diberikan melalui fasiliti kesihatan awam. Skop perkhidmatan terdiri dari empat komponen iaitu penjagaan kesihatan keluarga , rawatan kecemasan, sokongan klinikal dan informatik kesihatan.

KEDUDUKAN KEMUDAHAN KESIHATAN

Perkhidmatan kesihatan kepada rakyat di negeri Pulau Pinang adalah diberikan melalui kemudahan seperti berikut.

Jadual 4.1: Bilangan Kemudahan Kesihatan di Negeri Pulau Pinang bagi tahun 2011-2020

Jenis Kemudahan	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Hospital	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
Klinik Kesihatan	27	27	29	29	30	30	30	30	30	34
Klinik Kesihatan Ibu dan Anak	6	6	6	6	6	6	6	6	6	6
Klinik Desa	60	60	60	60	60	60	59	59	59	56
Klinik Komuniti	7	11	16	19	20	24	24	22	20	10
Jumlah	106	110	117	120	122	126	125	123	121	112

Di bawah Kesihatan Awam, pada keseluruhannya terdapat 112 buah Klinik kerajaan yang meliputi 34 Klinik Kesihatan (31 Klinik Kesihatan memberi perkhidmatan Pesakit Luar serta Perkhidmatan kesihatan Ibu dan Anak dan 3 buah Klinik Kesihatan cuma memberi perkhidmatan Jabatan Pesakit Luar) , 10 Klinik Komuniti yang memberi perkhidmatan pesakit luar manakala , 56 Klinik Desa dan 6 buah Klinik Kesihatan Ibu dan Anak memberi tumpuan kepada kesihatan ibu dan anak. Pada tahun 2020 , UTC KOMTAR telah dibuka secara rasmi pada 17 Ogos 2020 dan telah dimasukkan sebagai Klinik Kesihatan di bawah daerah Timur Laut. Terdapat 7 buah Klinik Komuniti di negeri Pulau Pinang yang telah dipersetujui untuk ditutup selepas tamat kontrak, manakala 3 buah Klinik Komuniti dan klinik Desa telah di dinaiktaraf menjadi Klinik Kesihatan Glugor, Klinik Kesihatan Bukit Tengah dan Klinik Kesihatan Valdor.

AKTIVITI DAN PENCAPAIAN

UNIT KESIHATAN KELUARGA

PERKHIDMATAN KESIHATAN IBU DAN ANAK

Jadual 4.2: Purata Kedatangan Ibu Mengandung Ke Klinik Kesihatan/Hospital KKM dan swasta (semua agensi) Mengikut Daerah Bagi Negeri Pulau Pinang tahun 2018-2020.

Daerah	2018		2019		2020		Nisbah Lawatan Antenatal ke KK Tahun 2020
	Baru	Jumlah	Baru	Jumlah	Baru	Jumlah	
Timur Laut	5828	88321	7437	84147	6665	77985	1:12
Barat Daya	4014	54294	3903	54077	4066	57375	1:14
Seberang Perai Utara	5334	66056	5039	66353	4843	62446	1:12
Seberang Perai Tengah	5966	72881	6267	69882	5574	64481	1:11
Seberang Perai Selatan	3022	36552	3021	36423	2810	36108	1:12
Jumlah	24164	318104	25667	310882	23958	298395	1:12

Terdapat penurunan jumlah kedatangan baru ibu mengandung ke kemudahan kesihatan sebanyak 1709 iaitu dari 25667 pada tahun 2019 ke 23958 pada tahun 2020. Jumlah keseluruhan kedatangan ibu mengandung pada tahun 2020 juga telah menurun sebanyak 12487 berbanding dengan tahun 2019. Nisbah kedatangan keseluruhan bagi seorang ibu sebanyak 12 kali.

Jadual 4.3: Kedatangan Ibu Mengandung Baru Di Kawasan Operasi Negeri Pulau Pinang bagi tahun 2020

DAERAH	KLINIK KERAJAAN	HOSPITAL KERAJAAN	KLINIK/ HOSPITAL SWASTA	HOSPITAL ANGKATAN TENTERA	JUMLAH KESELURUHAN
Timur Laut	3708	0	2957	0	6665
Barat Daya	3455	2	506	103	4066
Seberang Perai Utara	4477	85	260	21	4843
Seberang Perai Tengah	4947	63	564	0	5574
Seberang Perai Selatan	2646	0	164	0	2810
NEGERI	19233	150	4451	124	23958

Pada tahun 2020, 80.3% dari ibu mengandung baru di negeri Pulau Pinang telah memilih kemudahan Klinik Kesihatan Kerajaan untuk berdaftar dan membuat pemeriksaan kesihatan (terdapat peningkatan berbanding dengan tahun 2019 iaitu 78.5%) dan cuma terdapat 0.6% yang memilih hospital KKM. Sementara itu terdapat penurunan kedatangan di hospital/klinik swasta iaitu 18.6% berbanding 20.6% pada tahun 2019 dan 0.5 % ibu mengandung ialah dibawah jagaan Hospital Angkatan Tentera.

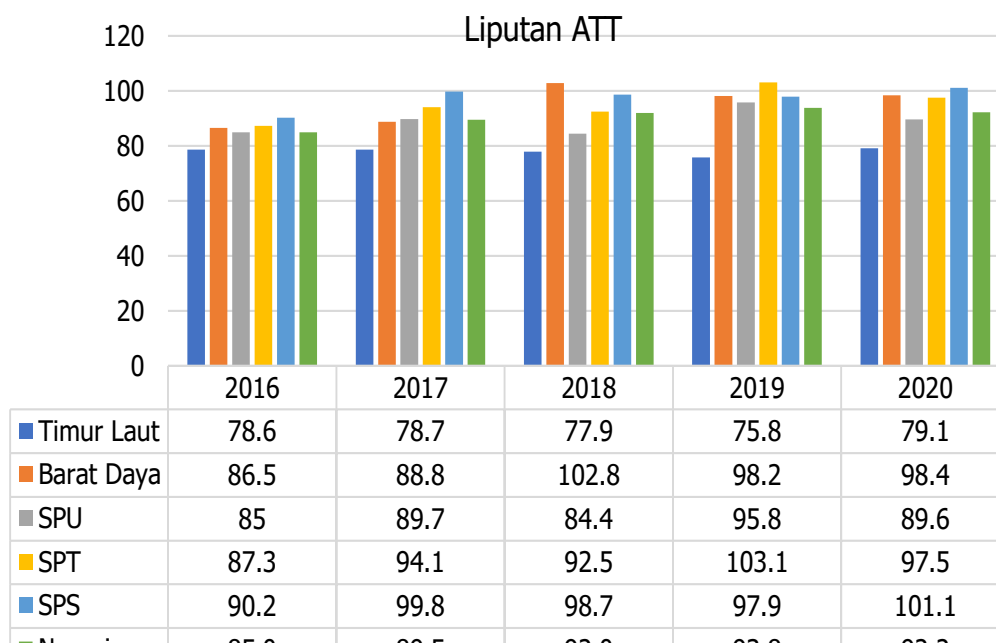
Jadual 4.4: Kedatangan Ibu Hamil (Baru) < 12 Minggu Di Klinik Kesihatan (KKM) bagi tahun 2018-2020.

	Kedatangan ibu Hamil baru di Klinik Kesihatan			Kedatangan Ibu hamil baru < 12 minggu			% kedatangan		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Timur Laut	4283	4091	3708	3769	3737	3273	87.9	91.3	88.3
Barat Daya	3499	3443	3457	3410	3314	3340	97.4	96.3	96.6
Seberang Perai Utara	4840	4617	4562	4424	4290	4289	91.4	92.9	94.0
Seberang Perai Tengah	5178	5343	5010	4587	4712	4507	88.6	88.2	90.0
Seberang Perai Selatan	2714	2765	2646	2510	2629	2548	92.5	95.1	96.3
NEGERI	20514	20259	19383	18700	18682	17957	91.2	92.2	92.6

Untuk lawatan pertama ibu mengandung < 12 minggu ke Klinik Kesihatan Kerajaan, sasaran KKM ialah $\geq 70\%$. Bagi tahun 2020, peratus kedatangan ibu hamil baru < 12 Minggu Di Klinik Kesihatan (KKM) didapati meningkat sebanyak 0.4% dari 92.2% pada tahun 2019 ke 92.6% pada tahun 2020.

Liputan Imunisasi Tetanus Toksoid Bagi Ibu Mengandung

Rajah 4.1: Liputan Imunisasi Tetanus Toksoid (ATT) Bagi Ibu Mengandung Mengikut Daerah Di Pulau Pinang Tahun 2016-2020

Denominator Anggaran Kelahiran Hidup bagi tahun 2020 adalah 20705

Bagi tahun 2020, liputan imunisasi Tetanus Toxoid bagi ibu mengandung di Pulau Pinang telah menurun dari 93.8% ke 92.2% mengikut denominator anggaran kelahiran hidup.

Kelahiran

Jadual 4.5 : Kelahiran Dalam Kawasan Operasi Pulau Pinang

Tempat	2016		2017		2018		2019		2020	
		%	Bil	%	Bil	%	Bil	%	Bil	%
Hospital /Klinik kerajaan/hospital tentera	14172	67.3	14663	69.9	14742	70.9	14606	71.97	14731	72.7
Hospital/rumah bersalin swasta	6777	32.2	6176	29.5	5962	28.7	5635	27.8	5481	27.0
Kelahiran di rumah oleh Bidan kerajaan@swasta	21	0.09	90	0.43	42	0.20	31	0.15	27	0.13
Kes BBA	29	0.14	7	0.03	9	0.04	3	0.01	3	0.01
Lain-lain kelahiran tidak selamat di rumah/ tempat	53	0.25	17	0.08	16	0.08	20	0.10	24	0.12
JUMLAH	21052	100	20953	100	20771	100	20295	100	20266	100

Terdapat sedikit penurunan dalam bilangan kelahiran berdaftar di Pulau Pinang berbanding dengan tahun 2019 iaitu 20295 kepada 20266 tahun 2020. Peratus kelahiran selamat adalah 99.7%. Manakala peratus kelahiran tidak selamat adalah 27 kes (0.13%) iaitu BBA dan kelahiran tidak selamat di rumah dan lain-lain tempat.

Lawatan Ke Rumah

Jadual 4.6: Bilangan lawatan Mengikut Daerah di Negeri Pulau Pinang bagi Tahun 2018-2020

DAERAH	Jumlah Keseluruhan Lawatan Ke Rumah			Purata Lawatan ibu Postnatal dan bayi baru lahir		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Timur Laut	59207	63417	52035	9.5	9.9	10.3
Barat Daya	42842	46659	43560	10.3	10.6	9.8
Seberang Perai Utara	76268	74903	67838	9.6	10.4	10.5
Seberang Perai Tengah	75512	74531	67375	10.1	10.8	11.4
Seberang Perai Selatan	87430	80261	47869	10.9	10.9	11.0
NEGERI	313199	314693	278677	9.9	10.4	10.6

Aktiviti Lawatan Rumah telah dibuat mengikut penjagaan kesihatan ibu, penjagaan kesihatan kanak-kanak dan lain-lain lawatan seperti kes-kes yang dirujuk dari Hospital, kes penyiasatan/kajian, dan lain-lain. Lawatan postnatal di rumah dijalankan pada hari 1, 2, 3, 4, 6, 8, 10, 15, 20 selepas bersalin. Bagi tahun 2020, perkhidmatan ini dilakukan dengan mengikut SOP yang ditetapkan disebabkan oleh pandemik Covid-19. Sebanyak 183097 lawatan postnatal telah dijalankan untuk 17172 ibu postnatal baru di negeri Pulau Pinang. Bagi setiap daerah dan negeri Pulau Pinang, purata lawatan postnatal bagi setiap ibu selepas bersalin lebih kurang 10 kali.

Kedatangan baru Kanak-kanak Ke Klinik Kesihatan (KKM)

Jadual 4.7: Kedatangan Baru Ke Klinik Kesihatan bagi Bayi 0 – 1 Tahun, 1- 4 tahun dan 5 – 6 Tahun mengikut Daerah Bagi Negeri Pulau Pinang Tahun 2018-2020

DAERAH	0 - 1 tahun			1-4 tahun			5-6 tahun		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Timur Laut	4025	3703	5362	12920	12124	11343	5331	5031	4153
Barat Daya	2961	3672	3821	8157	8508	7219	1354	1641	1400
Seberang Perai Utara	5812	6002	5522	12793	13772	11241	3152	3912	2597
Seberang Perai Tengah	7270	6436	6465	13245	13354	11473	2151	2443	1659
Seberang Perai Selatan	2974	4513	3507	7855	9387	9731	2031	2676	2573
NEGERI	21687	24326	24677	53436	57145	51007	14019	15703	12382

Kedatangan baru bayi 0-1 tahun telah meningkat sedikit pada tahun 2020 berbanding dengan tahun 2019. Pencapaian kedatangan baru bayi dan kanak kanak berumur 0-1 tahun adalah 89.2% berbanding dengan 85.8% tahun 2019 (sasaran yang ditetapkan oleh KKM adalah 75%). Pencapaian kedatangan baru kanak-kanak berumur 1-4 tahun telah menurun sebanyak 6138 pada tahun 2020. Pencapaian adalah 49.18% (sasaran yang ditetapkan adalah 60%). Pencapaian kedatangan baru kanak-kanak berumur 5-6 tahun pada tahun 2020 juga menurun sebanyak 3321. Pencapaian adalah 27.27% (sasaran yang ditetapkan adalah 20%).

IMUNISASI UNTUK BAYI DAN KANAK-KANAK

Pencapaian program imunisasi di kalangan bayi bagi semua kelahiran di negeri Pulau Pinang mencapai sasaran kementerian iaitu melebihi 95.0%.

Liputan BCG Bayi Di Bawah 1 Tahun

Jadual 4.8: Liputan BCG Bayi Di Bawah 1 Tahun Bagi Negeri Pulau Pinang Untuk Tahun 2010-2020

Tahun	Bil.Penerima	*Kelahiran Hidup (TBIS)	Peratus (%)
2010	22052	22213	99.3%
2011	23282	23433	99.4%
2012	25608	25759	99.4%
2013	23380	23509	99.5%
2014	24493	24630	99.4%
2015	23380	23509	99.5%
2016	23081	23247	99.3%
2017	22601	22752	99.3%
2018	21982	22153	99.2%
2019	20795	20903	99.5%
2020	21320	21450	99.4%

* Semua Kelahiran di Pulau Pinang (KKM dan swasta) beralamat di Negeri Pulau Pinang

Liputan Polio Dos Ke-3 bagi bayi 0–1 Tahun

Jadual 4.9 : Liputan Polio Dos Ke-3 bagi bayi 0–1 Tahun bagi Negeri Pulau Pinang Tahun 2018 – 2020

DAERAH	2018		2019		2020	
	Bil	% Liputan	Bil	% Liputan	Bil	% Liputan
Timur Laut	4974	99.3	4882	101.5	4565	102.8
Barat Daya	3558	105.3	3576	105.4	3678	110.6
Seberang Perai Utara	5101	99.2	5060	98.4	4932	97.6
Seberang Perai Tengah	5359	97.9	5452	105.0	5192	101.9
Seberang Perai Selatan	3118	112.0	3023	103.3	3101	110.9
NEGERI	22110	101.5	21993	102.5	21468	103.7

*Denominator Anggaran Kelahiran Hidup (IDS) bagi tahun 2020 adalah 20705

Liputan Dtap/HIB Dos Ke-3 bagi bayi 0-1 Tahun

Jadual 4.10: Liputan Dtap/HIB Dos Ke-3 bagi bayi 0-1 Tahun bagi Negeri Pulau Pinang Tahun 2018 -2020

DAERAH	2018		2019		2020	
	Bil	% Liputan	Bil	% Liputan	Bil	% Liputan
Timur Laut	4974	99.3	4882	101.5	4565	102.8
Barat Daya	3558	105.3	3576	105.4	3678	110.6
Seberang Perai Utara	5101	99.2	5060	98.4	4932	97.6
Seberang Perai Tengah	5359	97.9	5452	105.0	5192	101.9
Seberang Perai Selatan	3118	112.0	3023	103.3	3101	110.9
NEGERI	22110	101.5	21993	102.5	21468	103.7

*Denominator Anggaran Kelahiran Hidup (IDS) bagi tahun 2020 adalah 20705

Liputan Immunisasi MMR Bayi 0-1 Tahun

Jadual 4.11 : Liputan Immunisasi MMR Bayi 0-1 Tahun, Bagi Negeri Pulau Pinang Tahun 2018-2020

DAERAH	2018		2019		2020	
	Bil	% Liputan	Bil	% Liputan	Bil	% Liputan
Timur Laut	5806	95.2	5839	95.7	5,651	92.64
Barat Daya	3520	95.1	3643	101.2	3,486	94.22
Seberang Perai Utara	5067	95.6	4995	94.3	5,173	97.60
Seberang Perai Tengah	5327	95.1	5488	96.3	5,154	92.04
Seberang Perai Selatan	3044	101.5	3067	98.9	3,063	102.10
NEGERI	22764	96.1	23032	96.8	22527	95.05

*Denominator Bayi 1-<2 tahun (anggaran) bagi tahun 2020 adalah 23700

Liputan Immunisasi Hepatitis B Dos ke 3 bagi Bayi 0-1 Tahun

Jadual 4.12: Liputan Immunisasi Hepatitis B Dos ke 3 bagi Bayi 0-1 Tahun Bagi Negeri Pulau Pinang Tahun 2018-2020

DAERAH	2018		2019		2020	
	Bil	% Liputan	Bil	% Liputan	Bil	% Liputan
Timur Laut	5063	101.1	4877	101.4	4925	110.97
Barat Daya	3523	104.3	3685	108.6	3610	108.57
Seberang Perai Utara	5059	98.4	5053	98.3	4896	96.91
Seberang Perai Tengah	5400	98.7	5415	104.3	5568	109.28
Seberang Perai Selatan	3112	111.8	3002	102.6	3268	116.92
NEGERI	22157	101.7	22032	102.6	22267	107.54

* Denominator Anggaran Kelahiran Hidup (IDS) bagi tahun 2020 adalah 20705

Kadar Kematian Bayi Dan Kanak-Kanak Dibawah 5 Tahun

Jadual 4.13 :Kadar Kematian Lahir Mati dan Kanak-Kanak Dibawah 5 Tahun bagi negeri Pulau Pinang tahun 2016-2020

TAHUN	2016	2017	2018	2019	2020
SBR	7.3	6.8	6.9	7.2	6.3
PMR	11.9	10.6	11.1	10.6	10.5
NMR	5.6	4.3	5.4	4.7	5.2
IMR	7.7	6.8	7.5	6.6	6.9
U5D	9.2	7.9	8.8	7.6	8.0

*Data tahun 2020-masih memerlukan verifikasi di peringkat kementerian

Pada tahun 2020, terdapat penurunan kadar kematian stillbirth (SBR). Terdapat peningkatan kadar kematian neonatal (NMR), bayi 0-1 tahun(IMR) dan kematian kanak-kanak bawah umur 5 tahun (U5D) berbanding tahun 2019.

PROGRAM SARINGAN CONGENITAL HYPOTHYROIDISM

Program Saringan *Congenital Hypothyroidism* telah dimulakan di Malaysia pada tahun 1998. Bagi Negeri Pulau Pinang , Hospital Pulau Pinang telah memulakan Saringan *Congenital Hypothyroidism* pada tahun 2000 dan Semua Hospital Daerah dan Hospital Swasta juga menjalankan saringan *Congenital Hypothyroidism* mulai tahun 2006.

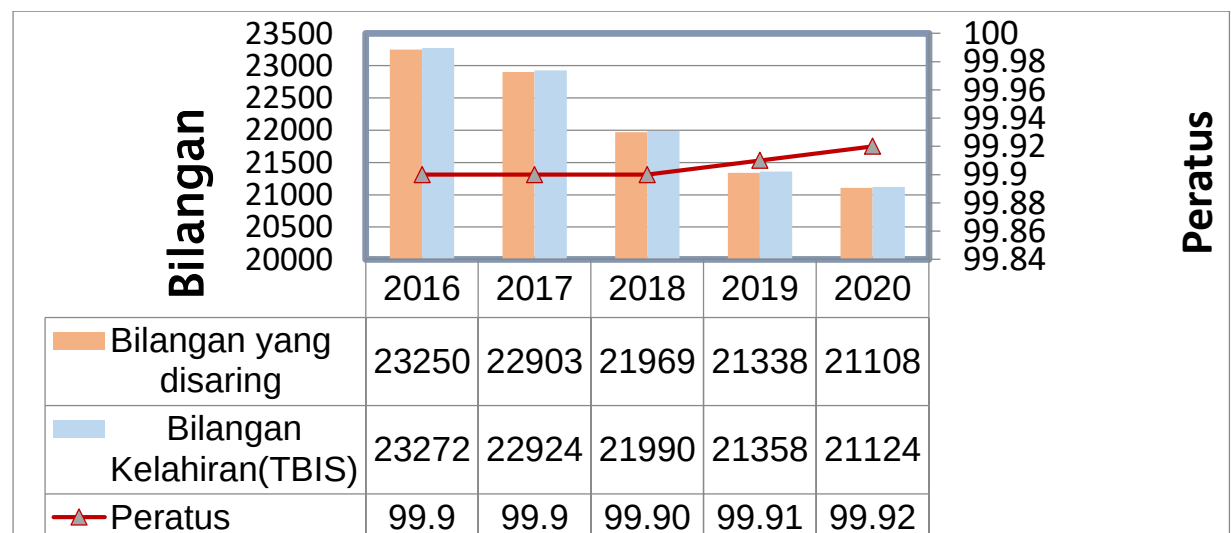
Objektif utama:

Objektif program adalah untuk mengesan awal bayi yang baru lahir yang mengalami masalah *Congenital Hypothyroidism* dan memberi rawatan yang sewajarnya untuk mencegah kecacatan mental.

Objektif Khusus:

1. Membuat saringan kepada semua bayi baru lahir untuk mengesan kes *Congenital Hypothyroidism*.
2. Memastikan bayi yang baru lahir dengan *Congenital Hypothyroidism* menerima rawatan dalam tempoh 2 minggu pertama.

Rajah 4.2. : Program saringan congenital Hypothyroidism bagi negeri Pulau Pinang 2016-2020

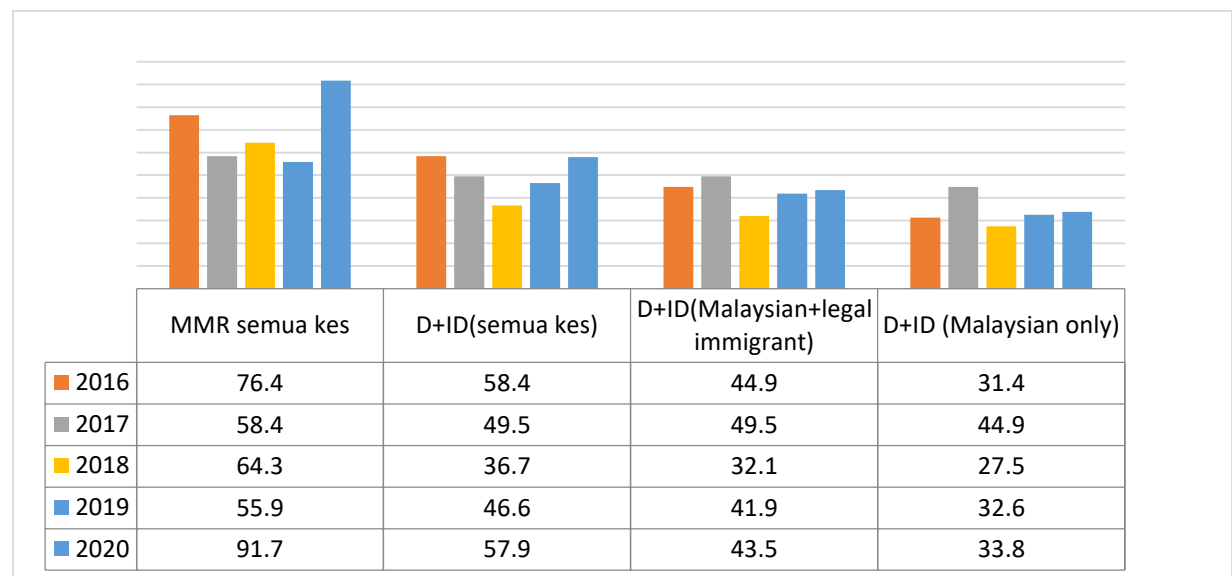
Kadar Kematian Ibu

Sasaran *Sustainable Development Goal* ialah *Target 3.1* iaitu mengurangkan kadar kematian ibu pada kadar kurang daripada 70 bagi setiap 100,000 kelahiran hidup pada tahun 2030. Untuk Malaysia, sasaran adalah untuk mengurangkan kadar kematian ibu pada kadar 8.7 bagi setiap 100,000 kelahiran pada tahun 2030. Untuk negeri Pulau Pinang, sasaran ialah mengurangkan kadar kematian ibu pada kadar 11.9 bagi setiap 100,000 kelahiran pada tahun 2030. Bagi tahun 2020, jumlah kematian ibu adalah 19 kes dimana 12 orang warganegara dan 2 orang bukan warganegara berizin dan 5 orang bukan warganegara tanpa izin. 11 kes diklasifikasi sebagai kes *Direct*, 1 kes *Indirect* dan 7 kes *fortuituos*. 13 kes adalah *preventable* dan 6 kes *not preventable*.

Jadual 4. 14: Bilangan Kes Kematian ibu mengikut klasifikasi kes bagi tahun 2016-2020

Klasifikasi kes	2016	2017	2018	2019	2020
<i>Direct (D)</i>	8	10	4	6	11
<i>Indirect (ID)</i>	4	1	4	4	1
<i>Fortuitous (F)</i>	5	2	6	2	7
JUMLAH	17	13	14	12	19

Rajah 4.3 :Kadar Kematian Ibu bagi negeri Pulau Pinang 2016-2020

PERKHIDMATAN PERANCANG KELUARGA

Secara keseluruhan, jumlah Pengamal Perancang Keluarga (Baru dan Semula) di Negeri Pulau Pinang pada tahun 2020 telah menurun sedikit sebanyak 23 kes berbanding dengan tahun 2019. Daerah Seberang Perai Utara dan Barat Daya tidak dapat mencapai sasaran yang diberikan pada tahun 2020. Namun, pencapaian negeri adalah sebanyak 99.8% daripada sasaran yang diberikan.

Pengamal Baru dan semula ke Klinik untuk Program Perancang Keluarga

Jadual 4.15: Jumlah Pengamal Baru dan semula ke Klinik untuk Program Perancang Keluarga 2019 – 2020

DAERAH	Pengamal Perancang Keluarga (Baru dan Semula)					
	Sasaran 2019	Jumlah 2019	% Pencapaian	Sasaran 2020	Jumlah 2020	% Pencapaian
Timur Laut	3151	3415	99.7	3415	3447	100.9
Barat Daya	1728	1913	91.4	1913	1753	91.6
Seberang Perai Utara	2106	2630	83.3	2630	2349	89.3
Seberang Perai Tengah	3693	3439	116.8	3439	3629	105.5
Seberang Perai Selatan	2442	2748	128.3	2748	2944	107.1
NEGERI	13120	14145	103.7	14145	14122	99.8

Amalan Perancang Keluarga Yang Berkesan Dikalangan Wanita Berisiko

Program Amalan Perancang Keluarga berkesan ialah semua wanita yang berisiko tinggi untuk mengandung telah didaftar dan mengamalkan kaedah perancang keluarga yang berkesan (kod 1). Pada keseluruhannya pencapaian telah menurun dari 84.1% pada tahun 2019 ke 83.9% tahun 2020.

Jadual 4.16: Jumlah wanita yang mengamalkan kaedah Perancang Keluarga yang berkesan (kod 1) bagi tahun 2019 – 2020

DAERAH	2019			2020		
	Bil. Kes Berisiko Yang Didaftarkan (QAP/PK/20)	Kes Berisiko Amal Kaedah Berkesan	Pencapaian % Kes Berisiko Amal Kaedah Berkesan	Bil. Kes Berisiko Yang Didaftarkan (QAP/PK/20)	Kes Berisiko Amal Kaedah Berkesan	Pencapaian % Kes Berisiko Amal Kaedah Berkesan
Timur Laut	995	799	80.3	948	763	80.5
Barat Daya	434	388	89.4	360	298	82.7

SPU	894	735	82.2	794	671	84.5
SPT	1694	1416	83.4	1853	1533	82.7
SPS	955	841	88.1	770	697	90.5
Negeri	4972	4179	84.1	4725	3962	83.9

Sasaran KKM: 80%

PERKHIDMATAN PENYARINGAN PAP SMEAR DI KLINIK KESIHATAN

Pencapaian saringan pap smear bagi klinik-klinik kesihatan di Negeri Pulau Pinang pada tahun 2020 telah menurun secara mendadak di sebabkan oleh keadaan COVID semasa/pelaksanaan perintah kawalan pergerakan. Pencapaian hanya 51.2% berbanding dengan 83.2% pada tahun 2019 daripada sasaran yang ditetapkan oleh KKM. Mulai tahun 2017 sasaran wanita yang perlu menjalani pap smear telah ditukar dari wanita berumur 20-65 tahun kepada wanita 30-65 tahun sehingga sekarang.

Jadual 4.17 : Jumlah Pengambilan Pap Smear di Klinik Kesihatan 2018-2020

DAERAH	Jumlah Pengambilan Pap Smear			Sasaran			Peratus Pencapaian		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Timur Laut	4881	5355	3807	8754	8754	9193	55.8	61.2	41.4
Barat Daya	2983	2992	1367	3171	3171	3278	94.1	94.4	41.7
Seberang Perai Utara	3850	4763	2234	4187	4187	4341	92.2	113.8	51.4
Seberang Perai Tengah	4520	4484	3105	5689	5689	6016	79.5	78.8	51.6
Seberang Perai Selatan	2531	2534	2574	2405	2405	2500	105.2	105.4	102.9
NEGERI	18775	20128	13087	24206	24206	25328	77.6	83.2	51.7

**denominator – 25328*

(Sasaran Liputan wanita untuk disaring oleh Klinik Kesihatan dari KKM untuk tahun 2020)

Perkhidmatan penyaringan Pap Smear di semua Agensi

Mulai tahun 2017, sasaran kumpulan umur wanita untuk disaring telah berubah dari wanita 20-65 tahun ke wanita berumur 30-65 tahun. Sasaran liputan yang ditetapkan oleh kementerian kesihatan adalah 43298 untuk tahun 2020. Pengiraan peratus liputan pencapaian cuma mengambil kira slaid klien dalam kumpulan umur 30-65 iaitu 28924. Pada keseluruhannya liputan pencapaian telah menurun secara mendadak berbanding dengan tahun 2019. Pencapaian negeri adalah 66.8% dan tidak dapat mencapai sasaran yang ditetapkan.

Jadual 4.18: Jumlah pengambilan Pap Smear di Semua Agensi 2018-2020

DAERAH	Jumlah Pengambilan Pap Smear			Sasaran			Peratus Pencapaian		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Timur Laut	27918	24894	16291	14964	14964	15715	186.6	166.4	103.6
Barat Daya	4135	3718	2146	5421	5421	5604	76.3	68.6	38.2
Seberang Perai Utara	5210	6273	3536	7157	7157	7421	72.8	87.7	47.6
Seberang Perai Tengah	5816	5631	4304	9726	9726	10284	59.8	57.9	41.8
Seberang Perai Selatan	2623	2599	2647	4112	4112	4274	63.8	63.2	61.9
NEGERI	45702	43115	28924	41380	41380	43298	110.4	104.2	66.8

**denominator - 43298 (Sasaran Liputan wanita untuk disaring oleh semua Agensi untuk tahun 2020)*

PERKHIDMATAN PEMERIKSAAN KLINIKAL PAYU DARA

Jadual 4.19: Jumlah Pemeriksaan Klinikal Payu Dara tahun 2018- 2020

DAERAH	Sasaran			Jumlah Pemeriksaan Klinikal payudara			Peratus Pencapaian		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Timur Laut	34792	38350	38840	35409	35405	33733	101.8	92.3	86.9
Barat Daya	11992	13690	13960	15699	19106	13942	130.9	139.6	99.9
Seberang Perai Utara	17233	19360	20090	20325	22787	23601	117.9	117.7	117.5
Seberang Perai Tengah	22042	25030	25540	26206	27080	24897	118.9	108.2	97.5
Seberang Perai Selatan	9608	10870	11090	12694	12453	12747	132.1	114.6	114.9
NEGERI	95667	107300	109520	110333	116831	108920	115.3	108.9	99.5

Terdapat penurunan sebanyak 7911 klien dalam jumlah pemeriksaan pada tahun 2020. Dimana pencapaian pemeriksaan klinikal payu dara telah menurun dari 108.9% ke 99.5% disebabkan wabak Covid-19 dan perintah kawalan pergerakan yang telah mengurangkan kedatangan klien ke Klinik Kesihatan pada tahun 2020. Sasaran yang diberikan juga telah meningkat sebanyak 2220 .

PROGRAM I-JEJAK

Program i-Jejak adalah sistem secara online yang digunakan untuk merekod maklumat ibu dan maklumat kelahiran dalam pengendalian kes ibu mengandung dari antenatal, kelahiran dan postnatal. Sistem ini diadaptasi dari sistem i-Jejak yang digunapakai oleh Jabatan Kesihatan Negeri Sembilan. Tujuan utama sistem diwujudkan ialah untuk memantapkan pengendalian kes ibu mengandung semasa fasa antenatal, kelahiran dan postnatal disamping dapat meningkatkan kerjasama antara hospital dan klinik kesihatan serta klinik desa secara *online*. Penggunaan sistem ini turut dapat mewujudkan pangkalan data rekod antenatal, kelahiran dan postnatal. Penggunaan sistem ini merangkumi pendaftaran antenatal di peringkat klinik kesihatan dan klinik desa, pendaftaran kelahiran di peringkat hospital dan data kelahiran yang telah di '*key in*' di hospital dapat di *akses* di klinik kesihatan dan klinik desa secara *real time* untuk tindakan seperti lawatan postnatal.

Untuk pelaksanaan sistem I-Jejak ini network 1 GOVNET telah disediakan di semua 31 buah klinik kesihatan yang memberi penjagaan kesihatan Ibu dan anak dan 6 buah klinik kesihatan Ibu dan Anak, manakala 54 klinik desa dibekalkan dengan talian *Streamyx*. Sistem ini juga boleh diakses di semua Pejabat Kesihatan Daerah, 6 hospital dan Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang.

Sistem i-jejak ini telah mula dilaksanakan di Pulau Pinang pada tahun 2016. Jumlah pendaftaran dari tahun 2016 sehingga 2020 adalah sebanyak 95,493 . Pada tahun 2020, seramai 13088 ibu hamil telah didaftar berbanding 14756 pada tahun 2019. Faedah yang didapati dari sistem i-jejak ini ialah wujudnya *Real Time Notification* yang penting bagi memudahkan tindakan segera diambil. Sistem ini juga memudahkan pemantauan rapi aktiviti-aktiviti pengesanan kes-kes berisiko, pengesanan laporan kelahiran dan menjejak anak melalui maklumat kelahiran.

UNIT KESIHATAN PRIMER

PERKHIDMATAN RAWATAN PESAKIT LUAR DI KLINIK KESIHATAN

Di negeri Pulau Pinang terdapat 34 buah Klinik Kesihatan, 10 buah Klinik Komuniti dan 56 buah Klinik Desa yang beroperasi memberikan perkhidmatan pesakit luar. Jumlah kedatangan pesakit di fasiliti kesihatan adalah seperti di bawah:

Jadual 4.20: Jumlah Kedatangan Pesakit Di Fasiliti Kesihatan Negeri Pulau Pinang Dari Tahun 2016 Hingga 2020.

Daerah	2016	2017	2018	2019	2020
Timur laut	782466	834867	871183	970370	844515

Barat Daya	256025	288859	383070	317870	284180
Seberang Perai Utara	626680	709167	703514	750276	657151
Seberang Perai Tengah	514001	561763	512455	548308	496431
Seberang Perai Selatan	225168	255837	279996	238006	221477
Jumlah	2404340	2650494	2750218	2824830	2503754

Pada tahun 2020, terdapat penurunan jumlah kedatangan pesakit di fasiliti kesihatan iaitu sebanyak 11.4% (321076 orang) berbanding tahun 2019. Penurunan jumlah kedatangan pesakit ini adalah disebabkan oleh pandemik Covid 19 yang melanda negara.

PERKHIDMATAN RAWATAN PESAKIT LUAR DI KLINIK KOMUNITI (KKOM)

Di negeri Pulau Pinang terdapat 10 buah Klinik Komuniti yang beroperasi memberikan perkhidmatan pesakit luar. Jumlah kedatangan pesakit di Klinik Komuniti adalah seperti di bawah:

Jadual 4.21: Jumlah Kedatangan Pesakit Di Klinik Komuniti Negeri Pulau Pinang Dari Tahun 2016 hingga 2020

Daerah	Klinik Komuniti	2016	2017	2018	2019	2020
Timur Laut	Jelutong	18098	15288	14013	12897	3417
	Batu Feringhi	6422	7045	6862	3689	Tutup
	Lebuh Macallum	1252	7034	8615	2446	Tutup
	Glugor	626	7368	8940	5739	Naiktaraf
	Penang Times Square	3755				
Barat Daya	Sungai Ara	19559	23051	19025	15832	2930
	Sungai Batu	14015	12475	12870	8501	Tutup
	Taman Seri Genting	9597	11078	11396	8073	
Seberang Perai Utara	Teluk Air Tawar	20749	18983	16914	15269	5607
	Bagan Ajam,	19329	14681	12298	7439	Tutup
	Bandar Putra Bertam	13778	12200	14856	12671	3976
	Taman Merbau Jaya	12772	13050	12108	1699	Tutup
	Taman Kemaju	15087	14564	11797	8125	Tutup
	Bagan Dalam	7527	9455	8941	3948	Tutup
	Pinang Tunggal	19641	23824	21913	18706	11604
Seberang Perai Tengah	Alma	34837	35062	23055		
	Bandar Perda	20739	19817	19674	19752	14070
	Taman Perwira	13324	13338	15305	19238	12736
	Taman Seri Delima	15448	18066	19859	16696	12111
	Bukit Tengah	780	6245	7585	5112	Naiktaraf

Seberang Perai Selatan	Batu Kawan	12888	13089	12949	11694	2528
	Nibong Tebal	25480	24686	24350	14370	
	Simpang Ampat	19194	19966	19243	17835	4220
	RTC Pulau Pinang	746	3138	3560		
	Valdor	1165	8073	10151	7483	Naiktaraf
Jumlah		326788	351576	322568	237214	75056

Pada tahun 2020, terdapat penurunan jumlah kedatangan pesakit di Klinik Komuniti iaitu sebanyak 68.4%(162158 orang) berbanding tahun 2019. Penurunan jumlah kedatangan pesakit ini adalah disebabkan oleh pandemik Covid 19 yang melanda negara dan juga terdapat penutupan Klinik Komuniti di negeri Pulau Pinang.

PERKHIDMATAN SELEPAS WAKTU PEJABAT (*EXTENDED HOURS*)

Perkhidmatan Selepas Waktu Pejabat di Klinik Kesihatan adalah bertujuan untuk mengurangkan kesesakan pesakit yang mendapat rawatan *cold case* di Jabatan Kecemasan dan Trauma Hospital. Klinik Kesihatan yang menyediakan perkhidmatan *Extended Hours* ini adalah Klinik Kesihatan Bayan Baru dan Klinik Kesihatan Seberang Jaya. Waktu operasinya adalah dari jam 5.00 petang hingga 9.30 malam pada hari bekerja dan dari jam 8.00 pagi hingga 12.00 tengahari pada hari Sabtu. Operasi perkhidmatan ini ditutup pada hari kelepasan umum dan juga hari Ahad.

Jadual 4.22: Jumlah Kedatangan Pesakit Perkhidmatan Selepas Waktu Pejabat (*Extended Hours*) Dari Tahun 2016 Hingga 2020

Klinik Kesihatan	2016	2017	2018	2019	2020
Bayan Baru	13500	12819	12473	14574	10575
Seberang Jaya	15579	13954	13055	11860	5447
Jumlah	29079	26773	25528	26434	16022

Pada tahun 2020, terdapat penurunan jumlah kedatangan pesakit perkhidmatan selepas waktu pejabat iaitu sebanyak 39.4% (10412 orang) berbanding tahun 2019. Penurunan jumlah kedatangan pesakit ini adalah disebabkan oleh pandemik Covid 19 yang melanda negara.

PERKHIDMATAN BERINTEGRASI MELALUI KONSEP *REVIEWED APPROACH (REAP)*

Perkhidmatan ini bertujuan untuk mengintegrasikan semua perkhidmatan kesihatan mengikut semua peringkat umur merangkumi aspek promotif, pengesanan faktor risiko (preventif), rawatan (kuratif) dan rehabilitatif ke arah perkhidmatan ` *Holistic* ' dan juga mengintegrasikan sumber (sumber manusia, infrastruktur dan kewangan) dalam perancangan dan penyampaian perkhidmatan kesihatan dengan lebih berkesan.

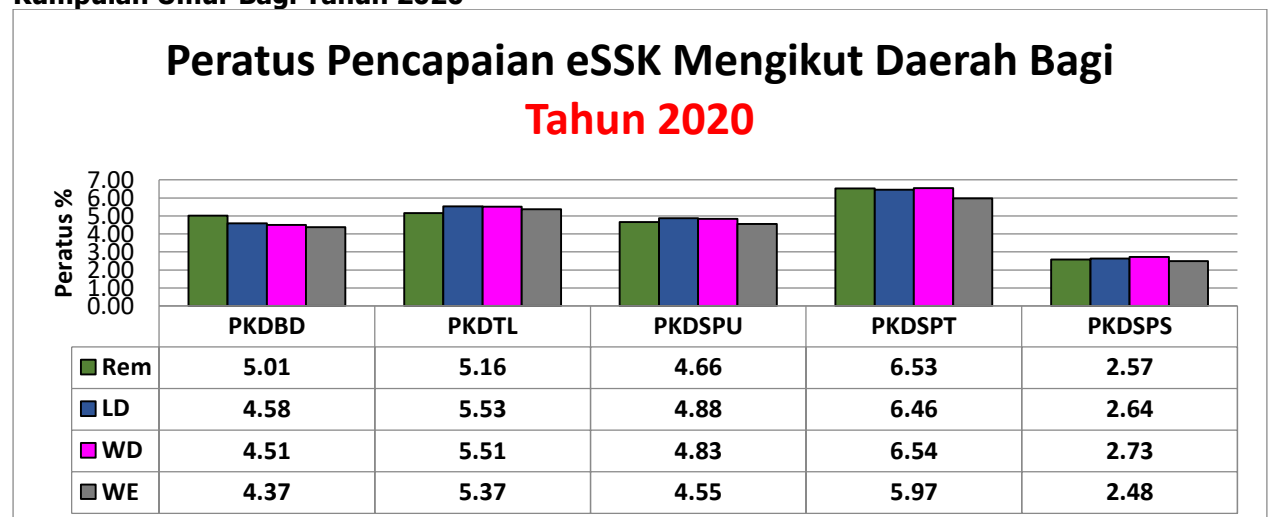
Perkhidmatan integrasi ini telah dilaksanakan di Klinik Kesihatan pada tahun 2008 dengan hanya 5 buah Klinik Kesihatan melaksanakannya. Mulai tahun 2011, semua Klinik Kesihatan telah memulakan perkhidmatan berintegrasi. Pelanggan yang datang ke Klinik Kesihatan akan disaring menggunakan Borang Saringan Status Kesihatan (BSSK) mengikut kategori iaitu remaja, lelaki atau wanita dewasa dan wargaemas. Sasaran yang ditetapkan adalah 5% dari jumlah populasi mengikut umur disesuatu kawasan.

Jadual 4.23: Perbandingan Pencapaian Saringan REAP Mengikut Kategori Dan Populasi Dari Tahun 2019 Dan Tahun 2020

Kategori	Saringan Status Kesihatan (BSSK) Tahun 2019 & 2020					
	Remaja		Dewasa		Wargaemas	
Tahun	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Saringan	13219	11552	51970	46302	13562	12160
Populasi	236000	233000	920000	926000	249000	260500
Peratus Pencapaian Saringan	5.6%	4.9%	5.6%	5.0%	5.4%	4.7%

Pada tahun 2020, saringan dewasa telah mencapai sasaran yang ditetapkan iaitu sebanyak 5.0% daripada jumlah populasi dikawasan kecuali bagi saringan remaja dan warga emas, berbanding pada tahun 2019.

Rajah 4.4: Peratus Pencapaian Saringan Status Kesihatan Mengikut Daerah Dan Kategori Kumpulan Umur Bagi Tahun 2020

Saringan Remaja

Golongan remaja yang berumur diantara 10-19 tahun disaring menggunakan Borang Saringan Status Kesihatan (BSSK) bagi mengenalpasti faktor risiko yang terdapat pada remaja tersebut. Pada tahun 2020 sebanyak 11552 orang remaja telah disaring. Terdapat penurunan jumlah remaja yang disaring

iaitu sebanyak 12.6% (1667 orang) berbanding pada tahun 2019. Hasil daripada saringan tersebut mendapati risiko-risiko seperti berikut:

Jadual 4.24 : Bilangan Remaja Yang Mempunyai Morbiditi Bagi Tahun 2018 Hingga Tahun 2020

Saringan Remaja		2018	2019	2020
		Bilangan (%)	Bilangan (%)	Bilangan (%)
Bilangan Remaja Yang Mempunyai Morbiditi/Masalah	Kes Seksual/reproduktif	84 (0.6)	92 (0.7)	30 (0.3)
	Kes Mental	75 (0.5)	60 (0.5)	24 (0.2)
	Masalah Pemakanan	1159 (8.7)	1173 (8.9)	970 (8.4)
	Masalah Tingkahlaku Berisiko	311 (2.4)	159 (1.2)	151 (1.3)
	Masalah fizikal	81 (0.6)	59 (0.5)	14 (0.1)
	Jumlah	1710 (12.9)	1543 (11.7)	1189 (10.3)

Masalah kesihatan yang paling banyak dikesan bagi golongan remaja adalah masalah pemakanan diikuti dengan masalah tingkahlaku berisiko, masalah seksual/reproduktif, kes mental dan masalah fizikal, walaupun terdapat penurunan bilangan keseluruhan risiko berbanding pada tahun 2019.

Saringan Lelaki Dan Wanita Dewasa

Golongan lelaki dan wanita dewasa yang berumur diantara 20-59 tahun disaring menggunakan Borang Saringan Status Kesihatan (BSSK) bagi mengenalpasti faktor risiko yang terdapat pada golongan dewasa tersebut. Pada tahun 2020, sebanyak 46302 orang dewasa telah disaring. Terdapat penurunan jumlah dewasa yang disaring iaitu sebanyak 10.9% (5668 orang) berbanding pada tahun 2019. Sebanyak 8310 orang lelaki dewasa dan 7286 orang wanita dewasa yang disaring mempunyai masalah kesihatan. Hasil daripada saringan tersebut mendapati risiko-risiko seperti berikut:

Saringan Dewasa		2019		2020	
		Lelaki	Wanita	Lelaki	Wanita
Bilangan Dewasa Yang Mempunyai Morbiditi/Masalah	Kes Seksual/reproduktif	2 (0.0%)	3 (0.0%)	2 (0.0%)	73 (0.2%)
	Kes Mental	8 (0.0%)	32 (0.1%)	7 (0.0%)	34 (0.1%)
	Masalah Pemakanan	2998 (5.8%)	2958 (5.7%)	2345 (5.1%)	2023 (4.4%)
	Masalah Berat Badan (Over)	9257 (17.8%)	8418 (16.2%)	5921 (12.8%)	5102 (11.0%)
	Masalah fizikal	36 (0.1%)	51 (0.1%)	35 (0.1%)	54 (0.1%)

	Jumlah	12301 (23.7%)	11462 (22.1%)	8310 (17.9%)	7286 (15.7%)

Jadual 4.25: Bilangan Dewasa Yang mempunyai Morbiditi Bagi Tahun 2019 dan Tahun 2020

Masalah kesihatan yang paling banyak dikesan bagi golongan lelaki dan wanita dewasa adalah masalah berat badan diikuti dengan masalah pemakanan, masalah fizikal, kes mental dan kes seksual/reproduktif, walaupun terdapat penurunan bilangan keseluruhan risiko berbanding tahun 2019.

Saringan Warga Emas

Golongan warga emas yang berumur ≥ 60 tahun disaring menggunakan Borang Saringan Status Kesihatan (BSSK) bagi mengenalpasti faktor risiko yang terdapat pada golongan warga emas tersebut. Pada tahun 2020, sebanyak 12160 orang warga emas telah disaring. Terdapat penurunan jumlah warga emas yang disaring iaitu sebanyak 10.3% (1402 orang) berbanding tahun 2019. Hasil daripada saringan tersebut mendapati risiko-risiko seperti berikut.

Jadual 4.26 : Bilangan Warga Emas Yang Mempunyai Morbiditi Bagi Tahun 2019 dan Tahun 2020

Saringan Wargaemas		2019	2020
		Bilangan (%)	Bilangan (%)
Bilangan Warga Emas Yang Mempunyai Morbiditi/Masalah	Kes Seksual/reproduktif	0 (0.0%)	1 (0.0%)
	Kes Mental	43 (0.3%)	20 (0.2%)
	Masalah Pemakanan	1251 (9.2%)	732 (6.0%)
	Masalah Berat Badan (Over)	4234 (31.2%)	2691 (22.1%)
	Masalah fizikal	48 (0.4%)	50 (0.4%)
	Jumlah	5576 (41.1%)	3493 (28.7)

Masalah kesihatan yang paling banyak dikesan bagi golongan warga emas adalah masalah berat badan diikuti dengan masalah pemakanan, masalah fizikal, kes mental dan kes seksual/reproduktif, walaupun terdapat penurunan bilangan keseluruhan risiko berbanding tahun 2019.

Saringan Kesihatan Berkala Bagi 40 Tahun Ke Atas

Saringan kesihatan bagi anggota perkhidmatan awam dijalankan secara berkala bagi anggota berusia 40 tahun ke atas. Terdapat sebanyak 18 buah jabatan/agensi termasuk kesihatan telah mengambil bahagian. Jumlah anggota perkhidmatan awam yang diperiksa dan mempunyai masalah perubatan adalah seperti berikut;

Jadual 4.27 : Jumlah Anggota Perkhidmatan Awam Yang Diperiksa Pada Tahun 2020

Bil	Jabatan/Agensi	Jumlah Yang Diperiksa	Jumlah Bermasalah Perubatan
1	KESIHATAN	259	39
2	PDRM	65	9
3	PENDIDIKAN	60	7
4	BOMBA	142	21
5	MARDI	82	13
6	ATM	0	0
7	KASTAM	31	2
8	KEMAS	0	0
10	MPPP	74	18
11	LESEN JPJ	0	0
12	SPA	0	0
13	IMIGERESSEN	0	0
14	KPDNKK	0	0
15	LKIM	10	2
16	MARA	8	2
17	KWSP	11	2
18	JKR	58	3
Jumlah		800	118

Pada tahun 2020, sebanyak 800 orang anggota perkhidmatan awam telah diperiksa dan daripada jumlah tersebut iaitu sebanyak 14.8% (118 orang) mempunyai masalah perubatan. Anggota tersebut telah diberikan rawatan lanjut di Klinik Kesihatan.

PROGRAM PEMERIKSAAN KENDIRI DI KLINIK KESIHATAN (*SELF MONITORING*)

Program pemeriksaan sendiri diperkenalkan di Klinik Kesihatan untuk memberi kesedaran kepada pelanggan yang hadir ke klinik bahawa mereka berupaya bertanggungjawab untuk mengetahui dan memantau status kesihatan mereka sendiri. Pelanggan tidak perlu mendaftar di kaunter malah waris juga berpeluang untuk membuat pemeriksaan sendiri.

Jadual 4.28 : Bilangan Faktor Risiko Yang Dikesan Dalam Pemeriksaan Kendiri Pada Tahun 2019 Dan Tahun 2020.

Faktor Risiko Yang Dikesan Dalam Pemeriksaan Kendiri	2019	2020
	Bilangan (%)	Bilangan (%)
Kurang Berat Badan	277 (3.6%)	379 (6.6%)
Lebih Berat Badan	561 (7.3%)	302 (5.3%)
Obesiti	168 (2.2%)	64 (1.1%)
Merokok	1259 (16.4%)	1106 (19.3%)
Tekanan Darah $\geq$ 140/90mmhg	2189 (28.6%)	643 (11.2%)
Jumlah	7660	5731

Pada tahun 2020, sebanyak 5731 orang telah mengambil bahagian dalam program pemeriksaan sendiri di Klinik Kesihatan. Walau bagaimanapun terdapat penurunan jumlah yang mengambil

bahagian iaitu sebanyak 25.2% (1929 orang) berbanding pada tahun 2019. Pelanggan tersebut telah dirujuk dan diberikan rawatan lanjut di Klinik Kesihatan.

PERKHIDMATAN DI DEPO TAHANAN IMIGRESEN

Di negeri Pulau Pinang terdapat sebuah Depo Tahanan iaitu Depo Tahanan Imigresen di Juru yang terletak di daerah Seberang Perai Tengah.

Jadual 4.29: Lima Jenis Masalah Penyakit Utama Yang Dikesan Di Depo Tahanan Pada Tahun 2019 Dan Tahun 2020

Jenis Masalah Penyakit Utama Yang dikesan di Depo Tahanan	2019	2020
	Bilangan Kes	Bilangan Kes
Penyakit Sistem Respiratori	305	271
Penyakit Kulit Dan Tisu Subkutaneus	87	210
Penyakit Sistem Penghadaman	112	125
Penyakit Sistem Muskuloskeletal	49	96
Penyakit Mata	3	10

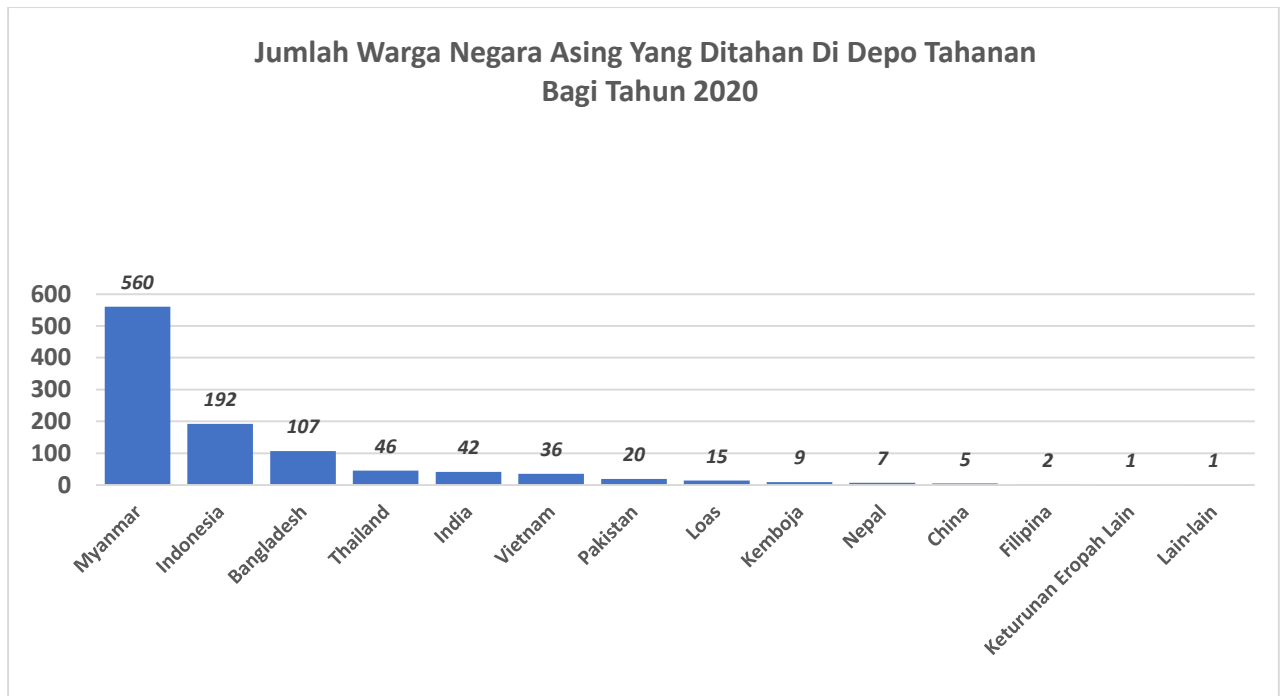
Masalah penyakit utama yang dikesan di Depo tahanan adalah penyakit sistem respiratori, diikuti dengan penyakit kulit dan tisu subkutaneus, penyakit sistem penghadaman, penyakit sistem muskuloskeletal dan juga penyakit mata.

Jadual 4.30: Bilangan Lawatan Oleh Anggota Kesihatan Di Depo Tahanan Pada Tahun 2019 Dan Tahun 2020

Lawatan ke Depo Tahanan	Bilangan Lawatan	Bilangan Lawatan
Pegawai Perubatan	27	25
Penolong Pegawai Perubatan Dan Jururawat	27	5
Jumlah	54	30

Pada tahun 2020, sebanyak 30 kali lawatan telah dilakukan oleh anggota kesihatan ke Depo Tahanan dan sebanyak 1043 orang telah diperiksa dan diberikan rawatan.

Rajah 4.5: Jumlah Warga Negara Asing Yang Ditahan Di Depo Tahanan Bagi Tahun 2020.

Pada tahun 2020, terdapat sejumlah 1043 orang di Depo Tahanan Imigresen Juru. Daripada jumlah tersebut, warga negara asing yang banyak adalah warga Myanmar diikuti dengan Indonesia, Bangladesh, Thailand, India, Vietnam dan lain-lain warga negara.

SARINGAN KESIHATAN DI INSTITUSI PENJAGAAN

Saringan Kesihatan ini bermula sebagai usaha di bawah Program NBOS yang telah dilaksanakan sejak bulan Julai 2012. Bermula dengan 3 daerah iaitu Daerah Timur Laut, Daerah Seberang Perai Utara dan Daerah Seberang Perai Tengah. Dua lagi daerah iaitu Barat Daya dan Seberang Perai Selatan melaksanakannya bermula bulan Ogos 2012. Anggota yang terlibat dalam merealisasikan program ini dibahagian kesihatan terdiri daripada Pegawai Perubatan, Pegawai Sains Pemakanan, Pegawai Pergigian/Jururawat Pergigian, Penolong Pegawai Perubatan, Jururawat, Jurupulih Anggota, Jurupulih Carakerja, Pegawai Teknologi Pemakanan dan Penolong Pegawai Kesihatan Persekitaran.

Perkara	Daerah											
	TL		BD		SPU		SPT		SPS			
Institusi Berdaftar Sahaja	Bil	Bil. Disaring (%)	Bil	Bil. Disaring (%)	Bil	Bil. Disaring (%)	Bil	Bil. Disaring (%)	Bil	Bil. Disaring (%)	JUMLAH ASAS	PENCAPAIAN

Bilangan Institusi	10	100%	2	100%	9	100%	6	100%	1	100%	28	28 (100%)
Bilangan Wargaemas di Institusi	548	95%	46	100%	299	97%	270	89%	39	100%	1202	1138 (94.7%)
Bilangan Wargaemas Terlantar di rumah	0	0.00%	0	0.00%	2	100%	0	0.00%	0	0.00%	2	2 (100%)

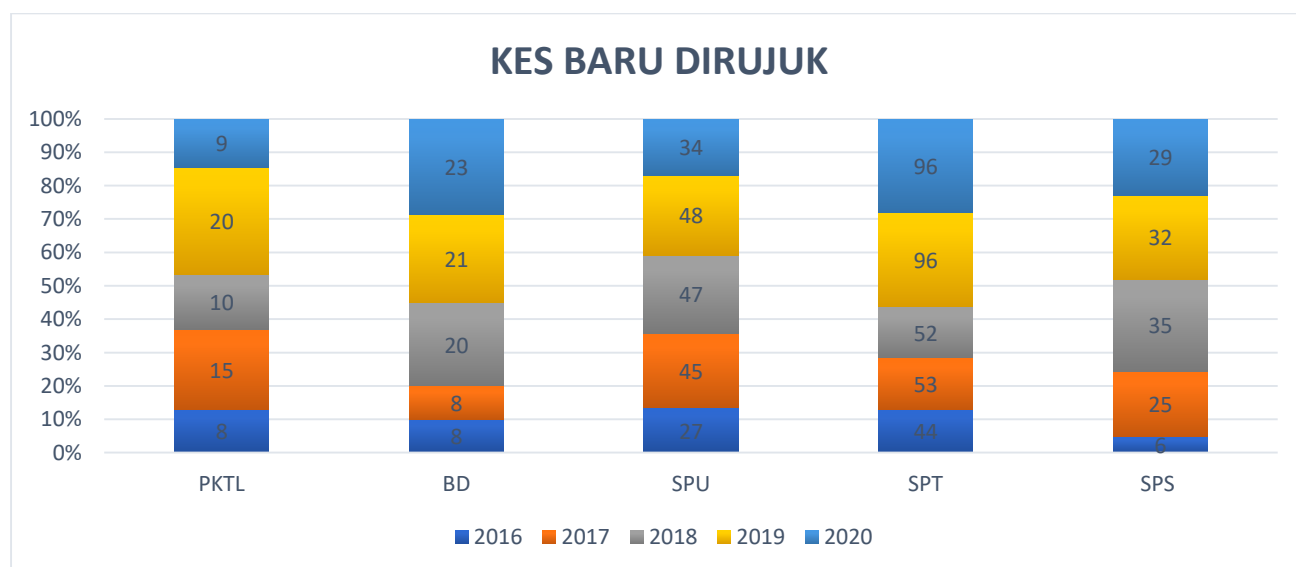
Jadual 4.31: Data Asas Untuk Daerah Yang Menjalankan Saringan Institusi Bagi Tahun 2020.

PERKHIDMATAN PERAWATAN DOMISILIARI DI KESIHATAN PRIMER

Perkhidmatan Perawatan Dimisiliari (PPD) merangkumi perkhidmatan perawatan dan rehabilitasi yang disediakan di rumah untuk memastikan kesinambungan penjagaan pesakit yang didiscaj awal dari hospital bagi menyokong keluarga pesakit melalui latihan penjaga dalam aspek jagaan pesakit di rumah dan mengurangkan kemasukan semula pesakit ke hospital melalui jagaan berkualiti di rumah dan komuniti.

PPD dimulakan pada tahun 2012 melalui penyelarasan perkhidmatan perawatan di rumah yang sedia ada dan aktiviti NBOS7 1 Malaysia Family Care. Di Pulau Pinang sebanyak 25 dari 30 buah Klinik Kesihatan menyediakan perkhidmatan ini dan 6 buah hospital rujukan.

Rajah 4.6: Bilangan Kes Baru Domisiliari Dirujuk Mengikut Daerah Dari Tahun 2016 Hingga Tahun 2020

PANEL PENASIHAT KLINIK KESIHATAN (PPKK)

Panel Penasihat Klinik Kesihatan (PPKK) memainkan peranan sebagai penghubung diantara Klinik Kesihatan dan masyarakat. Di negeri Pulau Pinang terdapat 31 PPKK yang telah ditubuhkan iaitu melibatkan 26 buah Klinik Kesihatan dan 5 buah Klinik Kesihatan Ibu dan Anak. Setiap PPKK ini diberikan peruntukan kewangan sebanyak RM5000.00 setahun bagi melaksanakan program kesihatan yang dirancang.

Jadual 4.32: Jumlah Peruntukan Dan Perbelanjaan Bagi Aktiviti PPKK Pada Tahun 2020

Bil	Daerah	Bilangan PPKK	Jumlah Peruntukan (RM)	Jumlah Perbelanjaan (RM)	Baki	Peratus Dibelanjakan (%)
1	Timur laut	10	50000.00	0.00	50000.00	0.0
2	Barat Daya	4	20000.00	0.00	20000.00	0.0
3	Seberang Perai Utara	6	30000.00	0.00	30000.00	0.0
4	Seberang Perai Tengah	6	30000.00	0.00	30000.00	0.0
5	Seberang Perai Selatan	5	25000.00	3500.00	21500.00	14.0
	Jumlah	31	155000.00	3500.00	151500.00	2.3

Pada tahun 2020, kebanyakan aktiviti PPKK tidak dapat dilaksanakan kerana masalah pandemik covid 19 yang melanda negara. Peruntukan kewangan yang diterima tidak dapat dibelanjakan manakala keahlian PPKK juga telah ditamatkan.

KONSEP DOKTOR KELUARGA (*FAMILY DOCTOR CONCEPT*)

Konsep Doktor Keluarga (*Family Doctor Concept*) diperingkat Perkhidmatan Kesihatan Primer adalah salah satu pendekatan untuk mengukuhkan perkhidmatan penjagaan kesihatan primer. Sekumpulan Pegawai Perubatan akan ditetapkan untuk melihat klien-klien daripada wilayah operasi yang sama. Hal ini membolehkan klien dan seluruh keluarga yang tinggal bersama mendapat rawatan secara berterusan dari kumpulan doktor yang sama termasuk promotif dan preventif. Berikut adalah klinik kesihatan yang telah melaksanakan konsep doktor keluarga sehingga tahun 2018. Bilangan Klinik yang melaksanakan FDC pada 2019 tiada penambahan disebabkan pertambahan FMS berlaku banyak pada tahun 2019 dan klinik diberi masa untuk membuat perancangan bagi pelaksanaan FDC pada 2020. Namun disebabkan pandemik COVID-19 2020 pelaksanaan konsep FDC di Klinik Kesihatan diberi penangguhan bagi membolehkan penumpuan diberi kepada usaha-usaha mengekang penularan COVID-19 di Fasilitas Kesihatan Primer.

Jadual 4.33: Klinik Kesihatan yang menjalankan Konsep Doktor Keluarga

Daerah	2014/2015	2016	2017	2018
Barat Daya			KK Bayan Baru	KK Bayan Lepas
Timur Laut			KK Bandar Baru Air Itam KK Sungai Dua(TL)	KK Jalan Perak KK Jalan Macalister
Seberang Perai Utara		KK Penaga	KK Kepala Batas KK Sungai Dua (SPU) KK Tasek Gelugor	KK Mak Mandin KK Butterworth
Seberang Perai Tengah		KK Bukit Minyak	KK Seberang Jaya	KK Kubang Semang
Seberang Perai Selatan	KK Bandar Tasek Mutiara (projek rintis)		KK Bukit Panchor	

PERKHIDMATAN PENJAGAAN LUKA MENGGUNAKAN *MODERN WOUND DRESSING*

Perkhidmatan penjagaan luka merupakan perkhidmatan asas yang disediakan di klinik kesihatan . Namun sejak tahun 2018, skop perkhidmatan ini telah diperluas dengan menggunakan bahan-bahan perawatan luka yang terkini. Bahan-bahan perawatan luka ini memiliki kelebihan dengan meningkatkan oksigenisasi diperingkat tisu dan lebih menggalakkan penumbuhan tisu baru pada luka pesakit. Perawatan moden ini telah mengurangkan kekerapan keperluan mencuci luka dan menyingkat masa penyembuhan. Bahagian daripada perkhidmatan ini juga adalah penubuhan pasukan penjagaan luka di klinik masing-masing dengan melibatkan anggota-anggota yang mempunyai dedikasi dalam perkhidmatan ini yang telah menerima latihan yang diperlukan untuk melaksanakan perkhidmatan ini.

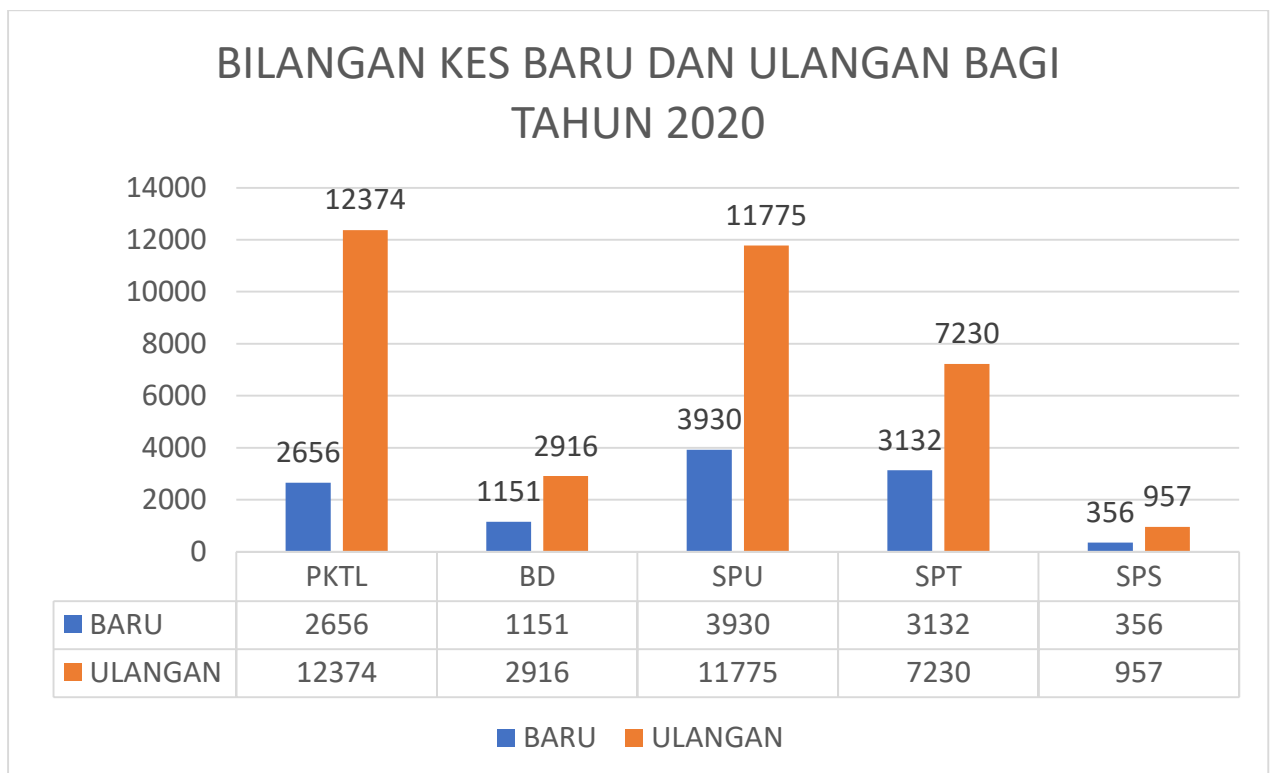
5 buah Klinik Kesihatan perintis telah dipilih pada tahun 2018 bagi mewakili setiap daerah iaitu KK Butterworth (PKD SPU), KK Seberang Jaya (PKD SPT), KK Bukit Panchor (PKD SPS), KK Sungai Dua TL (PKD TL) dan KK Bayan Lepas (PKD BD). Pada tahun 2020, perkhidmatan Pasukan Penjagaan Luka ini telah dikembangkan kepada 18 buah Klinik Kesihatan yang mempunyai Pakar Perubatan Keluarga.

Jadual 4.34 : Klinik Yang Mempunyai Pasukan Penjagaan Luka Pada Tahun 2020

Daerah	Klinik Kesihatan Dengan Pasukan Penjagaan Luka 2020
PKD Timur Laut	KK Jalan Perak KK Jalan Macalister KK Bandar Baru Air Itam (Jalan Angsana) KK Jalan Macalister

PKD Barat Daya	KK Bayan Baru KK Bayan Lepas KK Teluk Bahang
PKD Seberang Perai Utara	KK Mak Mandin KK Sungai Dua (SPU) KK Kepala Batas KK Tasek Gelugor KK Butterworth KK Penaga
PKD Seberang Perai Tengah	KK Bukit Minyak KK Kubang Semang KK Seberang Jaya
PKD Seberang Perai Selatan	KK Bandar Tasek Mutiara KK Bukit Panchor

Rajah 4.7 : Jumlah Kehadiran Klien Untuk Perkhidmatan Penjagaan Luka Pada Tahun 2020

4.2 PROGRAM CAWANGAN KAWALAN PENYAKIT BERJANGKIT

PENGENALAN

Cawangan Kawalan Penyakit Berjangkit terdiri dari Cawangan Kawalan Penyakit Berjangkit, Unit Survelan, Cawangan Kawalan Penyakit Bawaan Vektor, Cawangan TB/Kusta dan Cawangan HIV/STI/Hep C.

Kawalan Penyakit Berjangkit terdiri daripada penyakit saluran pernafasan, penyakit bawaan air dan makanan (FWBD), penyakit cegahan vaksin (VPD), penyakit zoonotik, penyakit bawaan vektor, penyakit HIV/AIDS dan penyakit kelamin serta penyakit-penyakit yang digelar sebagai *New & Emerging Diseases*.

Objektif

Objektif utama program kawalan penyakit : -

- a) Mencegah dan mengurangkan kejadian penyakit berjangkit.
- b) Mengesan kejadian wabak penyakit berjangkit pada tahap awal dan mengambil tindakan efektif untuk mengawal penularan penyakit.
- c) Mengurangkan kadar morbiditi dan mortaliti penyakit berjangkit di Negeri Pulau Pinang.

Objektif-objektif ini disempurnakan melalui sistem surveilans dan pemantauan dari pembangunan tenaga anggota kesihatan yang terlibat di semua peringkat negeri dan daerah.

UNIT KAWALAN PENYAKIT BERJANGKIT/ SURVELAN

PENYAKIT BERJANGKIT YANG PERLU DILAPORKAN

Pada masa sekarang sebanyak 31 penyakit yang perlu dilaporkan mengikut Akta Pencegahan dan Pengawalan Penyakit Berjangkit 1988. Bermula pada tahun 2020, Disamping itu ada juga penyakit lain yang perlu dinotifikasi secara arahan pentadbiran walaupun tidak tersenarai dalam Akta ini iaitu penyakit COVID-19 bermula pada tahun 2020, Brucellosis, Melioidosis dan Chikungunya juga dipantau dan perlu dinotifikasi. Semua kes yang dilaporkan adalah melalui program **aplikasi eNotifikasi**. **Jadual 4.35** menunjukkan penyakit berjangkit utama yang dilaporkan di Negeri Pulau Pinang dari tahun 2015 hingga tahun 2020.

Jadual 4.35 : Bilangan Kes Penyakit Berjangkit Utama Yang Dilaporkan Di Negeri Pulau Pinang 2016 Hingga 2020

Penyakit	Tahun				
	2016	2017	2018	2019	2020
Dengue Fever / Dengue Haemorrhagic Fever	2756	2681	6071	4119	1043
Tuberculosis (all forms)	1385	1348	1228	1427	1452
Measles	7	15	9	17	2
HIV Infections (all forms)	105	211	250	312	362
Keracunan Makanan	609	872	1147	633	327
Hepatitis B	20	51	55	104	129
Syphilis (all forms)	57	82	179	249	332
Malaria	3	9	7	6	2
Hand, Foot & Mouth Disease	3019	1553	5253	3040	568
Typhoid & Paratyphoid Fever	4	6	6	13	4
Leptospirosis	43	80	97	54	42

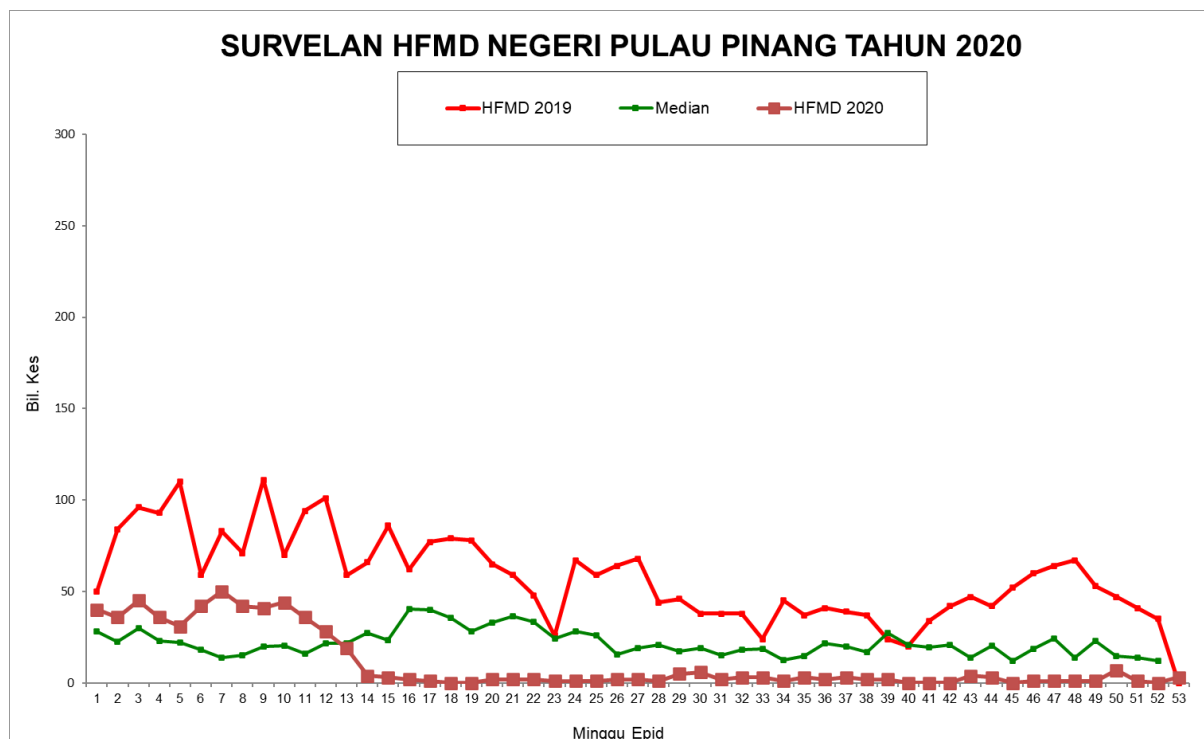
PENYAKIT TANGAN, KAKI DAN MULUT (HFMD)

Bagi tahun 2020, sebanyak 568 kes HFMD telah dilaporkan berbanding 3040 kes pada tahun 2019 iaitu penurunan sebanyak 81.32%. Sepanjang tahun 2020, sebanyak 17 wabak telah dilaporkan berbanding 69 wabak yang dilaporkan pada tahun 2019. Sebanyak 4 Tadika, 11 Taska, 1 Pra sekolah, dan 1 Pusat Jagaan Harian telah diarahkan tutup di bawah Akta Pencegahan dan Pengawalan Penyakit Berjangkit 1988 akibat daripada Kluster HFMD iaitu melebihi 2 kes yang dilaporkan.

Jadual 4.36 : Bilangan kes Penyakit Tangan, Kaki dan Mulut (HFMD) yang dilaporkan mengikut Daerah, Negeri Pulau Pinang Dari Tahun 2011 – 2020

Tahun	BIL. KES HFMD MENGIKUT DAERAH					
	SPU	SPT	SPS	T. LAUT	B. DAYA	PULAU PINANG
2011	32	44	70	377	51	574
2012	102	138	172	995	172	1,579
2013	119	105	67	795	119	1,205
2014	128	154	136	906	125	1,449
2015	100	105	70	424	59	758
2016	121	439	381	1815	263	3019
2017	63	236	226	838	190	1553
2018	498	745	777	2159	1192	5253
2019	376	413	343	1209	704	3040
2020	74	139	53	184	118	568

Rajah 4.8 : Survelan HFMD di negeri Pulau Pinang pada tahun 2020

PENYAKIT CAMPAK (MEASLES)

Bilangan kes campak yang disahkan bagi tahun 2020 menurun kepada 2 kes, iaitu sebanyak 88.23% berbanding 17 kes pada tahun 2019. Siasatan kes measles merupakan KPI bagi semua PKD perlu dilakukan siasatan dalam tempoh 48 jam setelah notifikasi diterima. Setiap kes campak perlu dilaporkan melalui sistem surveilan penyakit measles secara atas talian iaitu :- <http://emeasles.moh.gov.my/login.aspx> untuk memastikan bahawa Malaysia menuju kepada fasa eliminasi penyakit ini.

Jadual 4.37 : Bilangan kes Measles dari Tahun 2016-2020

Tahun	2016	2017	2018	2019	2020
Measles	7	15	9	17	2

Berdasarkan **Jadual 4.37**, didapati penyakit measles dilaporkan adalah 100% di kalangan kanak-kanak yang belum bersekolah dan berumur di bawah 12 tahun. Daripada jumlah 2 kes tersebut, 1 (50%) orang kanak-kanak belum layak menerima imunisasi MMR, 1 (50%) tidak diketahui status imunisasi.

Jadual 4.38: Penyakit Campak (Measles) mengikut kategori pecahan umur dan jantina yang dilaporkan di Negeri Pulau Pinang Tahun 2020

	0-6m	7-9m	10-12m	2-6y	7-12y	13-17y	18-25y	26-44y	>45y
Lelaki	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Perempuan	0	1	0	0	0	0	0	0	0

PENYAKIT BAWAAN AIR DAN MAKANAN (FWBD)

Penyakit bawaan air dan makanan merangkumi Kolera, Tifoid, Hepatitis A, Disenteri dan Keracunan Makanan. Oleh kerana liputan bekalan air selamat dan tandas curah yang baik di negeri ini, maka kejadian penyakit-penyakit bawaan makanan dan air minum yang berlaku di negeri ini adalah terkawal.

Bagi kes keracunan makanan, sebanyak 327 kes dengan 15 episod wabak telah didaftarkan pada tahun 2020 berbanding tahun sebelumnya iaitu 633 kes dengan 26 episod wabak. Data ini menunjukkan penurunan kes sebanyak 48.34%.

Tiada kes Kolera dilaporkan di Negeri Pulau Pinang dari tahun 2016-2020. Manakala kes Tifoid dilaporkan bagi tahun 2020 adalah sebanyak 4 kes. Pada tahun 2020, tiada kes Disentri didaftarkan, manakala 4 kes Hepatitis A dikesan.

Jadual 4.39 : Kadar kejadian penyakit Kolera , Tifoid, Keracunan Makanan dan Hepatitis A Negeri Pulau Pinang 2016 – 2020

Tahun	2016		2017		2018		2019		2020	
	Kes	IR	Kes	IR	Kes	IR	Kes	IR	Kes	IR
Kolera	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Tifoid	6	0.36	8	0.48	6	0.34	13	0.73	4	0.22
Keracunan Makanan	609	35.45	872	49.99	1147	64.92	633	35.42	327	18.10
Hep.A	0	0	0	0	1	0.06	1	0.06	4	0.22
Disenteri	0	0	0	0	1	0.06	0	0	0	0

Nota :- IR = Bil. Kes x 100,000 penduduk / Jumlah Penduduk 2020

PENYAKIT BATUK KOKOL (WHOPPING COUGH)

Terdapat 5 kes penyakit batuk kokol positif dilaporkan di Negeri Pulau Pinang bagi tahun 2020 berbanding 33 kes pada tahun 2019 iaitu penurunan sebanyak 84.8%. Jika terdapat diagnosa kes dibuat berdasarkan pemeriksaan klinikal oleh pakar Pediatrik, maka perhatian akan diberikan kepada penyiasatan terperinci dan pengambilan sejarah imunisasi bagi setiap pesakit.

Jadual 4.40: Penyakit Batuk Kokol (Whoping Cough) yang dilaporkan di Negeri Pulau Pinang Tahun 2016 – 2020

Tahun	2016	2017	2018	2019	2020
Penyakit Batuk Kokol	4	6	27	33	5

SURVELAN AFP (ACUTE FLACCID PARALYSIS, AFP)

Negeri Pulau Pinang telah mengesan sebanyak 2 kes AFP sepanjang tahun 2020 berbanding 7 kes pada tahun 2019. Pencapaian ini tidak menepati sasaran negeri iaitu minimal 7 kes perlu dikesan dan tergolong dalam lingkungan umur <15 tahun. Kesemua kes yang dilaporkan disiasat dengan terperinci dan dipantau sehingga mereka pulih. Tiada kematian akibat AFP dilaporkan.

Jadual 4.41: Survelan AFP Bagi Tahun 2016 Hingga 2020

	2016	2017	2018	2019	2020
Jumlah penduduk	1,717,700	1,746,300	1,766,800	1,787,000	1,806,500

Penduduk <15 tahun	477,000	478,100	340,200	335,600	333,700
<i>'Expected AFP cases at rate of 1 per 100,000 <15 yrs. Old'</i>	4	4	4	4	7
<i>Expected AFP cases reported</i>	4	4	4	4	7
<i>AFP cases reported in Penang</i>	4	6	27	7	2
<i>Percentage of stool sample taken</i>	100%	100%	100%	100%	100%
<i>Percentage of AFP follow-up after 60 days.</i>	100%	100%	100%	100%	100%

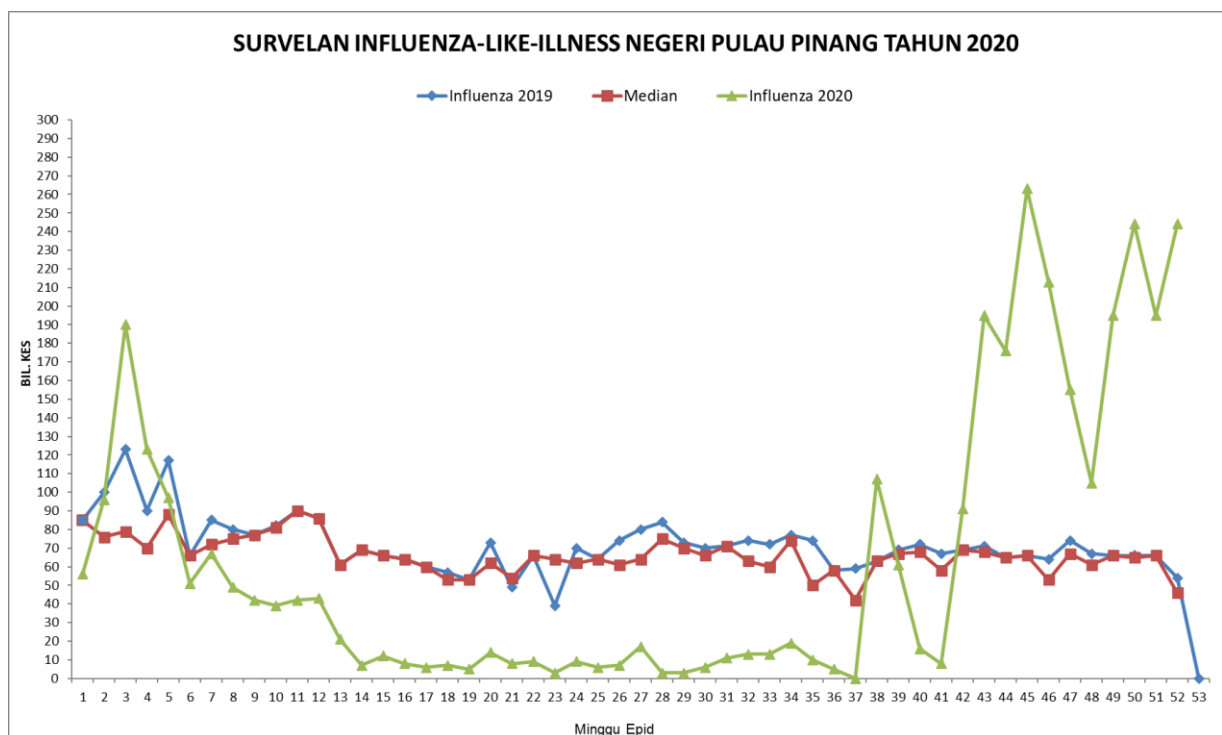
SURVELANS INFLUENZA-LIKE ILLNESS (ILI)

Sepanjang tahun 2020, klinik sentinel ILI untuk negeri Pulau Pinang adalah Klinik Kesihatan Seberang Jaya di daerah Seberang Perai Tengah yang menjalankan aktiviti surveilans makmal termasuk pengambilan sampel klinikal setiap minggu untuk analisa. Disamping itu semua kes ILI di pantau daripada 2 klinik terpilih di setiap daerah masing-masing. Pada tahun 2019, sebanyak 3,683 kes ILI dan 30 kluster kes ILI dilaporkan di seluruh negeri Pulau Pinang berbanding pada tahun 2018 sebanyak 4,803 kes ILI dan hanya 10 kluster kes ILI dilaporkan.

Jadual 4.42: Bilangan Kes ILI Yang Dilaporkan Bagi Tahun 2011 – 2020

Tahun	BIL. KES ILI MENGIKUT DAERAH					
	SPU	SPT	SPS	T. LAUT	B. DAYA	P.PINANG
2011	88	863	266	323	164	1,704
2012	119	345	246	217	30	931
2013	443	194	123	232	152	1,144
2014	402	339	131	2724	381	3977
2015	310	149	152	3067	172	3910
2016	812	149	41	2148	94	3244
2017	583	472	25	2086	227	3393
2018	491	1920	107	1642	644	4803
2019	446	2006	120	249	855	3683
2020	192	801	446	621	1486	3581

Rajah 4.9 : Survelan ILI di negeri Pulau Pinang pada tahun 2020

Pengukuhan Aktiviti Survelan Bagi Pandemik COVID-19

Bermula Mei 2020, KKM telah mengarahkan setiap negeri untuk menjalankan aktiviti surveilans ILI COVID-19 sebagai langkah pengesanan awal jangkitan kes sporadik COVID-19 tempatan di kalangan komuniti. Melalui surveilans ini ditetapkan 5 sampel saringan bergejala COVID-19 sehari sebanyak 3 kali perminggu (hari isnin, rabu dan jumaat) perlu dihantar ke Hospital Pulau Pinang. Klinik Kesihatan sentinel yang terpilih untuk surveilans ini adalah Klinik Kesihatan Jalan Perak Timur Laut dan Klinik Kesihatan Bayan Baru Barat Daya.

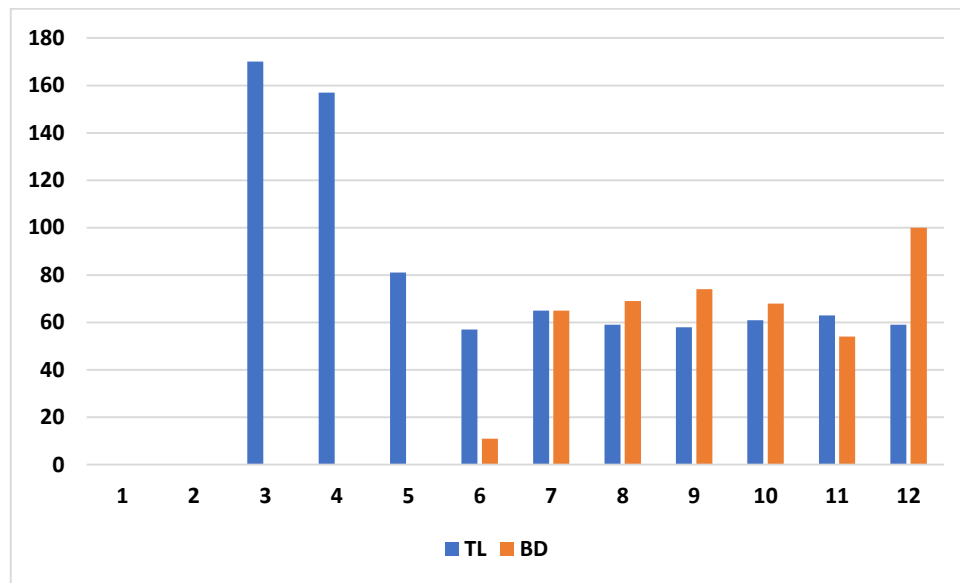
Jadual 4.43 : Bilangan Kes dan Bilangan Kematian Covid-19 Yang Dilaporkan dalam tempoh (Mei 2020 – Disember 2020)

DAERAH	BIL. KES	BIL KEMATIAN
TIMUR LAUT	1392	8
BARAT DAYA	1037	0
SEBERANG PERAI UTARA	159	1
SEBERANG PERAI TENGAH	226	2
SEBERANG PERAI SELATAN	900	0
LAIN-LAIN	4	0

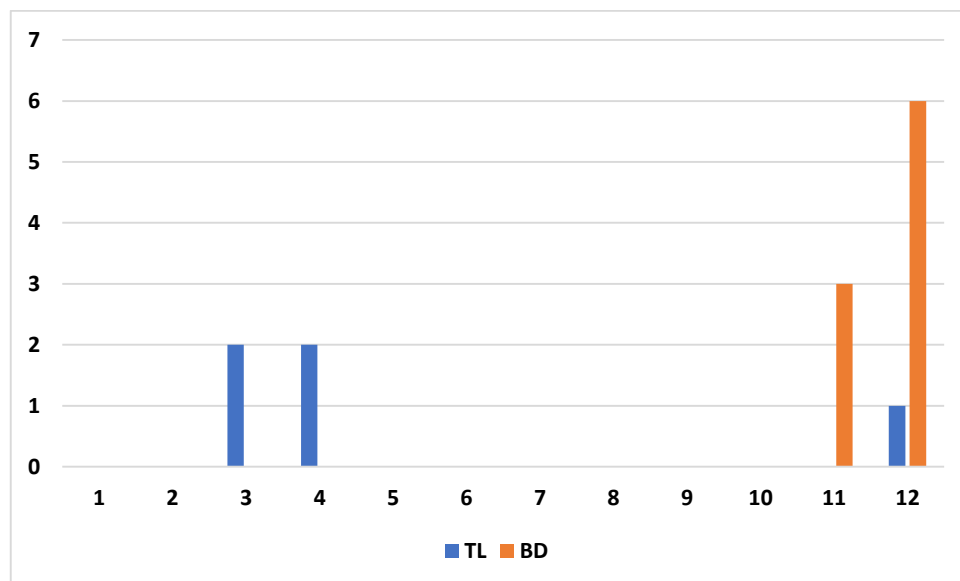
Jadual 4.44 : Data Sampel ILI COVID-19 di Klinik Sentinel Pulau Pinang

BULAN	TL		BD	
	BIL. SAMPEL	POSITIF	BIL. SAMPEL	POSITIF
JAN	0	0	0	0
FEB	0	0	0	0
MAC	170	2	0	0
APRIL	157	2	0	0
MEI	81	0	0	0
JUN	57	0	11	0
JULAI	65	0	65	0
OGOS	59	0	69	0
SEPTEMBER	58	0	74	0
OKTOBER	61	0	68	0
NOVEMBER	63	0	54	3
DISEMBER	59	1	100	6
JUMLAH	830	5	441	9

Rajah 4.10 : Graf ILI Sentinel Covid-19 Pulau Pinang Tahun 2020

Rajah 4.11 : Graf Positif ILI Sentinel Covid-19 Pulau Pinang Tahun 2020

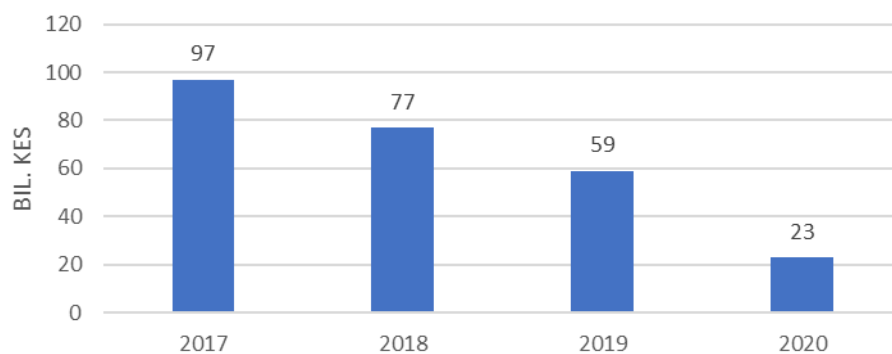

PUI MERS-CoV

Pada tahun 2014, negara telah berdepan dengan situasi kejadian Middle East Respiratory Syndrome Coronavirus (MERS-CoV) dan selaras dengan saranan WHO, saringan dan pemantauan secara berterusan telah dipertingkatkan di Pintu Masuk Antarabangsa (PMA) dan juga semua fasiliti kesihatan di kalangan Jemaah Haji / Umrah yang pulang ke negeri.

Pemantauan bermula di lapangan terbang antarabangsa semasa kepulangan Jemaah haji. Pada tahun 2020, sebanyak 8 kes disiasat berbanding 47 kes pada tahun 2019 untuk PUI MERS-CoV . Angka tersebut menunjukkan penurunan sebanyak 82.98 % berbanding tahun 2019 berikutan pada tahun 2020 negara telah dilanda wabak Covid-19 dan mengakibatkan penerbangan antarabangsa ditutup buat sementara waktu. . Kesemua pesakit adalah bebas dari penyakit MERS-CoV apabila keputusan makmal dikeluarkan.

Rajah 4.12 : Graf Bil. Kes MERS-CoV Negeri Pulau Pinang (2017-2020)

EVENT BASED SURVEILLANCE

Bengkel Pengendalian Wabak dan Bencana 2020, Bahagian Kesihatan Awam, Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang telah diadakan pada 24-26 Ogos 2020 bertempat di Hotel Seri Malaysia, Kepala Batas. Tujuan kursus ini dianjurkan untuk meningkatkan kesediaan peserta yang terdiri dari Pakar-Pakar Perubatan Kesihatan Awam, Pegawai Perubatan dan Kesihatan, Pegawai Kesihatan Persekitaran dan Penolong Pegawai Kesihatan Persekitaran tentang menguruskan wabak dan bencana di pelbagai peringkat pentadbiran kesihatan di Pulau Pinang. Selain itu telah ada pembentangan dan perbincangan wabak-wabak yang berlaku di Pulau Pinang sepanjang tahun 2019 dan 2020 untuk tujuan pelarasan pengurusan di peringkat daerah dan negeri.

RUMUSAN

Sepanjang tahun 2020, pencapaian Cawangan Kawalan Penyakit Berjangkit dan Survelans memuaskan dan menepati sasaran yang ditetapkan walaupun dalam waktu menghadapi Pandemik COVID-19. Kesemua kes yang dilaporkan telah disiasat dan diambil tindakan bagi mengelak penularan penyakit berjangkit.

CPRC Negeri terus berperanan dalam pemantauan, perancangan serta respon untuk kejadian *Disaster, Outbreak, Crisis dan Emergency (D.O.C.E)* di negeri Pulau Pinang.

4.3 PROGRAM CAWANGAN TB/KUSTA

KAWALAN TB

PENGENALAN

Penyakit Tuberkulosis atau TB merupakan sejenis penyakit berjangkit yang merupakan antara penyebab kematian tertinggi di dunia. Di Malaysia, anggaran kes baru yang direkodkan adalah antara 20,000 hingga 25,000 setahun dengan jumlah kematian mencecah 2,000 setahun. Pulau Pinang mencatatkan sebanyak 1452 kes TB dengan kadar notifikasi 83.2 per 100,000 penduduk, berbanding 88.2 per 100,000 penduduk pada tahun 2019. Jumlah kematian TB pula adalah sebanyak 149 kes iaitu kadar kematian 8.3 per 100,000 penduduk berbanding 8.4 per 100,000 penduduk pada tahun 2019. Pelbagai usaha melibatkan pelbagai agensi giat dijalankan dalam usaha mengawal penularan penyakit TB di Pulau Pinang.

OBJEKTIF

Objektif utama Program Kawalan TB adalah untuk mengawal penularan penyakit TB di Pulau Pinang. Ini selaras dengan sasaran *End TB Strategy* oleh Pertubuhan Kesihatan Sedunia (WHO) yang menetapkan agar kadar insiden Penyakit TB dikurangkan sebanyak 90% menjelang tahun 2035. Sasaran bagi Kadar Sukses Rawatan TB pada tahun 2020 adalah melebihi 86% dan Kadar Kematian TB adalah kurang daripada 5 per 100,000 penduduk.

PENCAPAIAN PROGRAM

Kadar Notifikasi Penyakit TB

Bagi tahun 2020, kadar notifikasi penyakit TB bagi semua kategori kes adalah 83.2 per 100,000 penduduk dengan jumlah kes sebanyak 1452 kes. Pecahan kes mengikut daerah adalah seperti dalam **Jadual 4.45**.

Jadual 4.45: Pecahan Kes mengikut Daerah-daerah di Pulau Pinang bagi Tahun 2020

Daerah	Bilangan Kes	Peratus (%)
Timur Laut	576	39.7
Barat Daya	200	13.8
Seberang Perai Utara	228	15.7
Seberang Perai Tengah	316	21.8
Seberang Perai Selatan	132	9.1

Daripada jumlah 1452 kes, 1325 kes (91%) adalah kes baru manakala baki 127 kes (9%) adalah kes yang dirawat semula yang terdiri daripada kes berulang, kes setelah gagal rawatan dan kes setelah terhenti rawatan.

Taburan Kes Mengikut Jenis TB

Terdapat 756 (52.1%) kes PTB smear positif, 436 (30%) kes PTB smear negatif dan 260 (17.9%) kes Ekstrapulmonari TB bagi tahun 2020. Taburan jenis TB mengikut daerah adalah seperti di **Jadual 4.46**.

Jadual 4.46: Taburan Jenis TB mengikut Daerah di Pulau Pinang (2020)

Daerah	PTB Smear Positif	PTB Smear Negatif	Ekstra-PTB	Jumlah
Timur Laut	279	204	93	576
Barat Daya	105	55	40	200
Seberang Perai Utara	130	54	44	228
Seberang Perai Tengah	172	82	62	316
Seberang Perai Selatan	70	41	21	132
Pulau Pinang	756	436	260	1452

Pecahan Kes Mengikut Variabel Sosiodemografi

Secara keseluruhan, analisa menunjukkan bilangan kes yang hampir sama dalam semua kategori umur. Bilangan tertinggi adalah dalam lingkungan umur 65 tahun ke atas iaitu 266 kes (18.3%) diikuti oleh lingkungan umur 55 - 64 tahun iaitu 259 kes (17.8%). Bagi kategori umur bawah 15 tahun pula, terdapat sebanyak 13 kes (0.9%) telah dilaporkan. Analisa berdasarkan jantina pula menunjukkan daripada 1452 kes yang dinotifikasi, sebanyak 952 (65.6%) adalah lelaki dan 500 (34.4%) adalah perempuan. Berdasarkan kumpulan etnik, majoriti kes adalah dari kumpulan etnik Melayu, 587 kes (40.4%), diikuti oleh Cina, 539 kes (37.1%), bukan warganegara, 179 kes (12.3%), India, 130 kes (9.0%) dan lain-lain, 17 kes (1.2%). Ringkasan adalah seperti di **Jadual 4.47**.

Jadual 4.47: Bilangan dan Peratus Kes TB mengikut Variabel Sosiodemografi (2020)

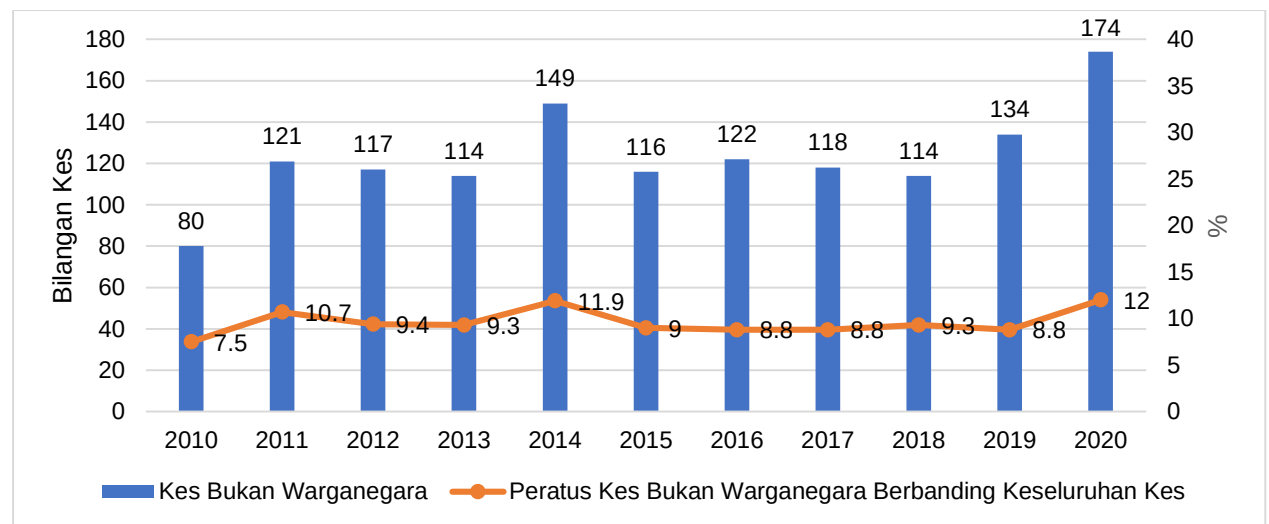
Variabel Sosiodemografi	n	% (N=1452)
Kumpulan Umur, tahun		
< 15	13	0.9
15 - 24	198	13.6
25 - 34	250	17.2
35 - 44	236	16.3
45 - 54	230	15.8
55 - 64	259	17.8
≥ 65	266	18.3
Jantina		
Lelaki	950	65.6
Perempuan	500	34.4
Kumpulan Etnik dan Kewarganegaraan		
Melayu	587	40.4
Cina	539	37.1
India	130	9.0
Lain-lain	17	1.2
Bukan Warganegara	179	12.3

Jumlah Kes TB di Kalangan Warga Asing

Sebanyak 174 (12%) kes TB dilaporkan berlaku di kalangan warganegara asing bagi tahun 2020. Pecahan kes mengikut negara asal: Indonesia 77 kes (44.3%); Myanmar 49 kes (28.2%); Nepal 16 kes (9.2%); Bangladesh 11 kes (6.3%); India 6 kes (3.4%), Thailand 5 kes (1.7%); Vietnam 4 kes (2.3%); Filipina dan Amerika Syarikat masing-masing 2 kes (1.1%); Kemboja, Australia, Finland dan Iran masing-masing 1 kes (0.6%).

Bilangan dan peratusan kes TB dalam kalangan bukan warganegara dari tahun 2010 hingga 2020 diringkaskan dalam Rajah 4.13.

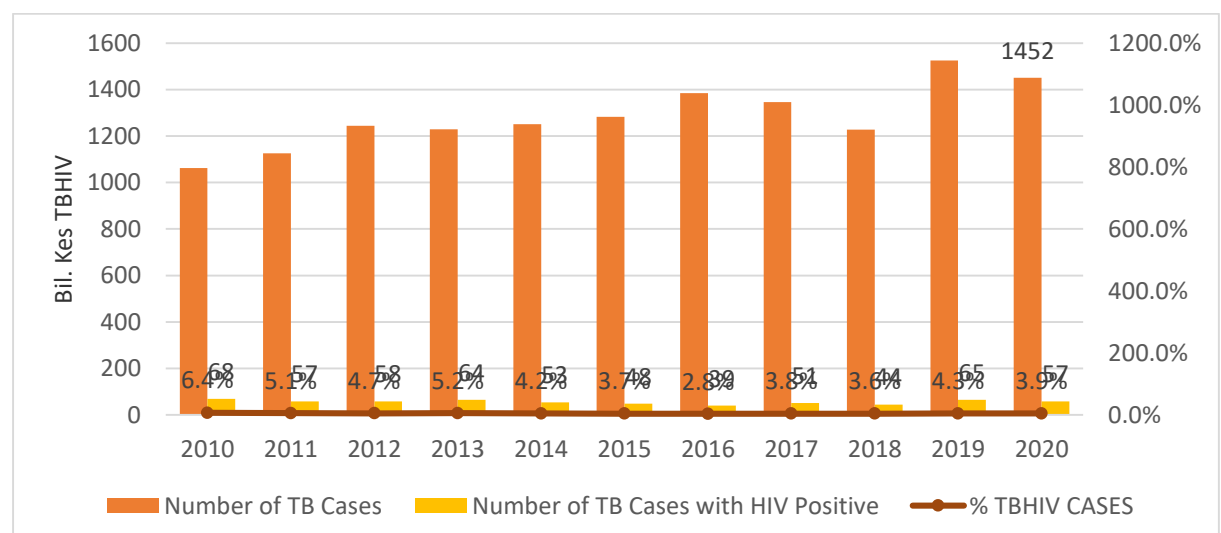
Rajah 4.13 : Bilangan dan peratus kes TB di kalangan bukan warganegara 2010-2020

Jangkitan Bersama TB/HIV

Sejumlah 57 kes (3.9%) TB/HIV berbanding keseluruhan kes TB dikesan bagi tahun 2020. Daripada jumlah tersebut, 53 kes disahkan HIV positif sebelum dikesan mengidap TB. Tren surveilan jangkitan bersama TB/HIV adalah seperti rajah di bawah:

Rajah 4.14 : Bilangan dan Peratus kes TB/HIV, Pulau Pinang, 2010-2020

Saringan Penyakit TB Di Institusi

Antara aktiviti utama program kawalan TB adalah aktiviti saringan berkala di institusi-institusi iaitu Penjara, Puspén, Depoh Tahanan dan Pusat Jagaan Warga Emas. **Jadual 4.48** menunjukkan bilangan saringan yang telah dilakukan di institusi-institusi yang terlibat.

Jadual 4.48: Saringan Penyakit TB di Institusi

Institusi	Bilangan Kemasukan Baru	Bilangan Disaring	Positif TB
Penjara Pulau Pinang	3631	3631	12
Penjara Perai	4513	4513	9
CCRC (Kg. Selamat)	673	673	1
Cure & Care (B.M)	219	219	0
Depoh Tahanan Juru	1474	1474	0

Saringan Kontak

Pengesanan kontak adalah kaedah penting untuk mengenalpasti punca jangkitan dan sebagai langkah pengesanan awal kes. Setiap kes TB aktif boleh menjangkiti sebanyak 10-15 orang. Pada tahun 2020, sebanyak 12,971 orang kontak telah diperiksa dan daripada jumlah tersebut, sejumlah 19 orang (0.15%) telah disahkan menghidap TB.

PENCAPAIAN INDIKATOR KUALITI

Pencapaian Indikator Kualiti yang dipantau di bawah Program Kawalan TB adalah seperti jadual berikut:

Jadual 4.49 : Pencapaian Indikator Kualiti Program Kawalan TB

Bil.	Indikator	Sasaran	Pencapaian 2020
1.	Kadar Pengesanan Kes	> 95%	81.9%
2.	Pemeriksaan Kontak Kali Pertama	70-80%	86.6%
3.	Kadar Kematian TB per 100,000 penduduk	< 5	8.3
4.	Kes TB di kalangan Kanak-kanak	< 1%	0.9%
5.	Liputan Pelalian BCG	> 98%	99.4%
6.	Kadar Sukses Rawatan TB (Warganegara)	≥ 86%	87.7%
7.	Kadar Sukses Rawatan TB (Bukan Warganegara)	≥ 75%	56.9%

Analisa Hasil Rawatan

Kadar sukses rawatan bagi kes-kes warganegara yang layak dianalisa pada tahun 2020 (kohort 2019) adalah 87.7%, iaitu sebanyak 1038 daripada 1183 kes. Hasil analisa yang dilakukan terhadap baki 145 kes, terdapat 83 kes (7.0%) mati disebabkan TB (*direct TB death*), 45 kes (3.8%) terhenti rawatan, 12 kes (1.0%) gagal rawatan dan 5 kes (0.4%) masih dalam rawatan.

Jadual 4.50: Analisa Hasil Rawatan TB (Warganegara) 2020

Hasil Rawatan	n	% (N=1183)
Sembuh	571	48.3
Sempurna rawatan	467	39.5
Mati (<i>Direct TB death</i>)	83	7.0
Terhenti rawatan	45	3.8
Gagal rawatan	12	1.0
Masih dalam rawatan	5	0.4

Kadar sukses rawatan bagi kes-kes bukan warganegara yang layak dianalisa pada tahun 2020 (kohort 2019) adalah 56.9%, iaitu sebanyak 58 daripada 102 kes. Analisa mendapati terdapat 27 kes (26.5%) pindah, keluar & hilang, 11 kes (10.8%) mati disebabkan TB (*direct TB death*) dan 6 kes (5.9%) terhenti rawatan.

Jadual 4.51: Analisa Hasil Rawatan TB (Bukan Warganegara) 2019

Hasil Rawatan	n	% (N=102)
Sembuh	28	27.5
Sempurna rawatan	30	29.4
Pindah Keluar dan Hilang	27	26.5
Mati (<i>Direct TB death</i>)	11	10.8
Terhenti rawatan	6	5.9

Saringan Golongan Berisiko Tinggi TB

Selaras dengan matlamat Pertubuhan Kesihatan Sedunia (WHO) bagi menamatkan epidemik TB menjelang tahun 2035, Kementerian Kesihatan Malaysia telah memulakan saringan sistematik golongan berisiko tinggi TB sebagai salah satu strategi utama dalam kawalan dan pencegahan penyakit TB mulai tahun 2015.

Pelaksanaan program saringan ini merangkumi kontak kepada pesakit yang telah disahkan menghidap penyakit TB; pesakit HIV; pesakit kegagalan buah pinggang dalam rawatan dialisis; penghuni penjara; penghuni dan pelanggan Klinik Cure & Care Rehabilitation Centre (CCRC); penghuni pusat jagaan warga emas; pesakit *Rheumatoid arthritis* dalam rawatan *anti-TNF*; pesakit

kencing manis; warga emas berumur 60 tahun ke atas; pesakit *chronic obstructive pulmonary disease* (COPD); pelanggan Klinik Berhenti Merokok; dan pelanggan berdaftar perkhidmatan *methadone* dan perkhidmatan penyalahgunaan substan yang berkaitan.

Kaedah saringan yang disarankan ialah menggunakan x-ray dada. Pada tahun 2020, sejumlah 22,520 saringan telah dilakukan dan hasil saringan mendapati 54 pesakit telah dikesan menghadapi penyakit TB aktif.

Jangkitan TB Pendam

Jangkitan TB pendam adalah satu keadaan apabila tubuh individu terdedah kepada mikrobakterium tuberculosis. Kuman ini memiliki keupayaan untuk kekal hidup di dalam tubuh manusia dalam keadaan dorman iaitu fasa tidak aktif selama bertahun-tahun. Pesakit TB pendam kebiasaannya mempunyai sistem imun badan yang baik dan tidak mengalami sebarang gejala. Pesakit TB pendam tidak boleh menjangkiti orang lain, tetapi mempunyai risiko yang tinggi untuk bertukar menjadi TB aktif pada masa akan datang apabila imuniti pesakit berkurang, seperti faktor peningkatan usia, dijangkiti penyakit seperti kencing manis atau HIV. Rawatan berupa ubat diberikan bagi menghalang kuman tersebut aktif dan dapat dibunuh sepenuhnya.

Pada tahun 2020, satu program saringan TB melalui kaedah IGRA telah diperkenalkan dalam Program Kawalan TB Kebangsaan, di mana ujian ini boleh mengesan tindak balas imun terhadap bakteria TB. Bagi negeri Pulau Pinang, saringan telah dimulakan pada November 2020 dan sebanyak 32 sampel telah dihantar. Daripada bilangan tersebut, 2 sampel (5.7%) didapati positif dan dimulakan rawatan, manakala baki 30 sampel (85.7%) didapati negatif.

RUMUSAN

Secara keseluruhannya, Pencapaian Program Kawalan TB Negeri Pulau Pinang masih di tahap yang kurang memuaskan. Beberapa indikator kualiti dalam program kawalan TB tidak mencapai sasaran yang ditetapkan termasuk kadar pengesanan kes yang rendah dan kadar kematian yang tinggi

Dalam pengesanan kes baharu di Malaysia, masih terdapat jurang yang luas iaitu kira-kira 10 peratus berbanding anggaran kes sebenar oleh Pertubuhan Kesihatan Sedunia (WHO). Pengesanan awal kes sangat penting untuk memastikan rawatan dapat dimulakan dengan segera dan mengelakkan berlakunya komplikasi. Kadar kematian yang tinggi juga berpunca dari kes-kes lewat diagnosa.

Justeru itu, usaha-usaha pendidikan kesihatan kepada masyarakat telah dipertingkatkan bagi memberi kesedaran kepada masyarakat tentang bahaya dan kesan TB. Kaunseling telah diberikan

kepada pesakit TB tentang kepentingan untuk patuh jadual rawatan untuk mengurangkan kadar kejadian cicir atau terhenti rawatan. Kaedah promosi kesihatan berkaitan penyakit TB juga telah dipelbagaikan agar maklumat dapat disebarkan kepada semua lapisan masyarakat sesuai perkembangan teknologi semasa.

Sektor TB/Kusta, Kementerian Kesihatan Malaysia sentiasa berusaha mempertingkatkan pelbagai kajian penyakit TB daripada aspek surveilans, saringan, diagnosis dan rawatan untuk memastikan Program Kawalan TB Kebangsaan sentiasa ke hadapan dan berjaya mencapai sasaran sifar TB menjelang 2035.

KAWALAN KUSTA

PENGENALAN

Penyakit kusta merupakan penyakit berjangkit kuno yang telah dikesan sejak 600 tahun sebelum Masihi lagi, namun di Malaysia tiada sejarah yang dicatatkan bila dan di mana penyakit ini mula bertapak. Malaysia bagaimanapun telah berjaya mengekalkan status eliminasi kusta seperti mana yang ditetapkan Pertubuhan Kesihatan Sedunia (WHO), iaitu kadar prevalen kurang dari 1 kes bagi setiap 10,000 orang penduduk dan kadar insiden kurang dari 1 kes bagi setiap 100,000 penduduk.

Bagi tahun 2020, sejumlah 177 kes baru kusta telah dikenal pasti di Malaysia, dengan kadar insiden 0.55 per 100,000 penduduk. Bagi negeri Pulau Pinang, jumlah kes baru yang dikesan pada tahun 2020 adalah sebanyak 8 kes dengan kadar insiden 0.44 per 100,000 penduduk.

Pecahan Kes Mengikut Variabel Sosiodemografi

Statistik menunjukkan daripada 8 kes yang dinotifikasi, 4 kes (50%) adalah lelaki dan 4 kes (50%) adalah perempuan. Taburan kes mengikut umur pula menunjukkan 3 kes (37.5%) adalah dalam lingkungan umur 21-30 tahun, 3 kes (37.5%) dalam lingkungan umur 31-40 tahun dan 2 kes (25%) adalah 50 tahun ke atas. Pecahan mengikut keturunan pula menunjukkan 2 kes (25%) berbangsa Cina, 3 kes (37.5%) berbangsa Melayu dan baki 3 kes (37.5%) adalah bukan warganegara. Ringkasan adalah seperti di **Jadual 4.52**.

Jadual 4.52: Pecahan Demografik Kes Kusta di Pulau Pinang 2020

Variabel Sosiodemografi	n	% (N=8)
Kumpulan Umur, tahun		
< 20	0	0
21 - 30	3	37.5
31 - 40	3	37.5
41 - 50	0	0
> 50	2	25.0
Jantina		
Lelaki	4	50.0
Perempuan	4	50.0
Kumpulan Etnik dan Kewarganegaraan		
Melayu	3	37.5
Cina	2	25.0
India	0	0
Lain-lain	0	0
Bukan Warganegara	3	37.5

Taburan Mengikut Kategori Kes dan Daerah

Kusta dapat diklasifikasikan berdasarkan manifestasi klinikal dan hasil calitan kulit pesakit. Pesakit yang menunjukkan calitan negatif dikategorikan sebagai kusta *paucibacillary (PB)*, sementara pesakit yang menunjukkan positif dikategorikan sebagai kusta *multibacillary (MB)*. Pembahagian ini penting untuk menentukan regim rawatan pesakit.

Pada tahun 2020, kesemua 8 kes yang dikesan adalah dari MB. Taburan kes kusta mengikut daerah adalah seperti dalam **Jadual 4.53**.

Jadual 4.53: Pecahan Kes Kusta mengikut Daerah di Pulau Pinang (2020)

PTJ	Bilangan Kes Baru Dikesan
Timur Laut	2
Barat Daya	0
Seberang Perai Utara	0
Seberang Perai Tengah	6
Seberang Perai Selatan	0
Pulau Pinang	8

RUMUSAN

Secara keseluruhan, pencapaian program kawalan kusta Negeri Pulau Pinang adalah memuaskan. Pengesanan awal kes adalah penting supaya rawatan awal dapat diberikan dan komplikasi penyakit dapat dielakkan. Promosi kesihatan berkaitan penyakit kusta juga telah diperhebatkan lagi bagi meningkatkan kesedaran masyarakat tentang penyakit kusta dan supaya mereka tampil membuat pemeriksaan jika mengalami gejala dan tanda-tanda penyakit kusta.

4.4 PROGRAM CAWANGAN HIV / STI / HEP C

PENDAHULUAN

Program Pencegahan dan kawalan HIV/STI/HEP C merupakan salah satu program di bawah kawalan penyakit berjangkit dengan matlamat untuk mencegah transmisi penyakit HIV/STI/HEP C, mengurangkan morbiditi dan mortaliti akibat jangkitan dan mengurangkan impak penularan HIV/STI/HEP C ke atas individu, keluarga, komuniti dan negara.

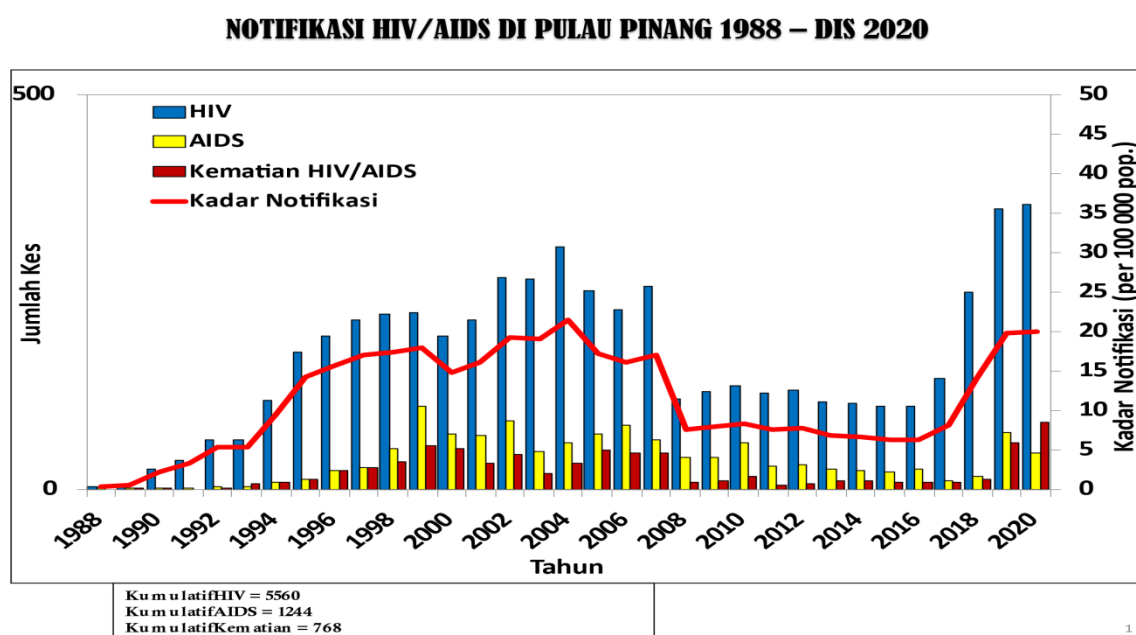
ANALISA KEDUDUKAN SEMASA PENYAKIT HIV / AIDS

Tren Penyakit HIV / AIDS / Kematian

Data surveilans jangkitan HIV diperolehi melalui notifikasi kes. Saringan HIV dijalankan melalui program-program saringan HIV antaranya:

- i. Program saringan HIV di *Cure and Care Rehabilitation Centre* (CCRC) dan di penjara
- ii. Program saringan HIV secara rutin untuk ibu mengandung (PMTCT)
- iii. Saringan HIV kepada pesakit kelamin
- iv. Saringan HIV kepada pesakit TB
- v. Saringan HIV secara sukarela atau tanpa nama
- vi. Saringan HIV kepada penderma darah
- vii. Saringan HIV kepada klien program pengurangan kemudaran
- viii. Saringan HIV untuk bakal pengantin beragama Islam (telah bermula pada Januari 2007 di negeri Pulau Pinang)

Rajah 4.15: Tren jangkitan HIV / AIDS di Pulau Pinang, 1988-2020

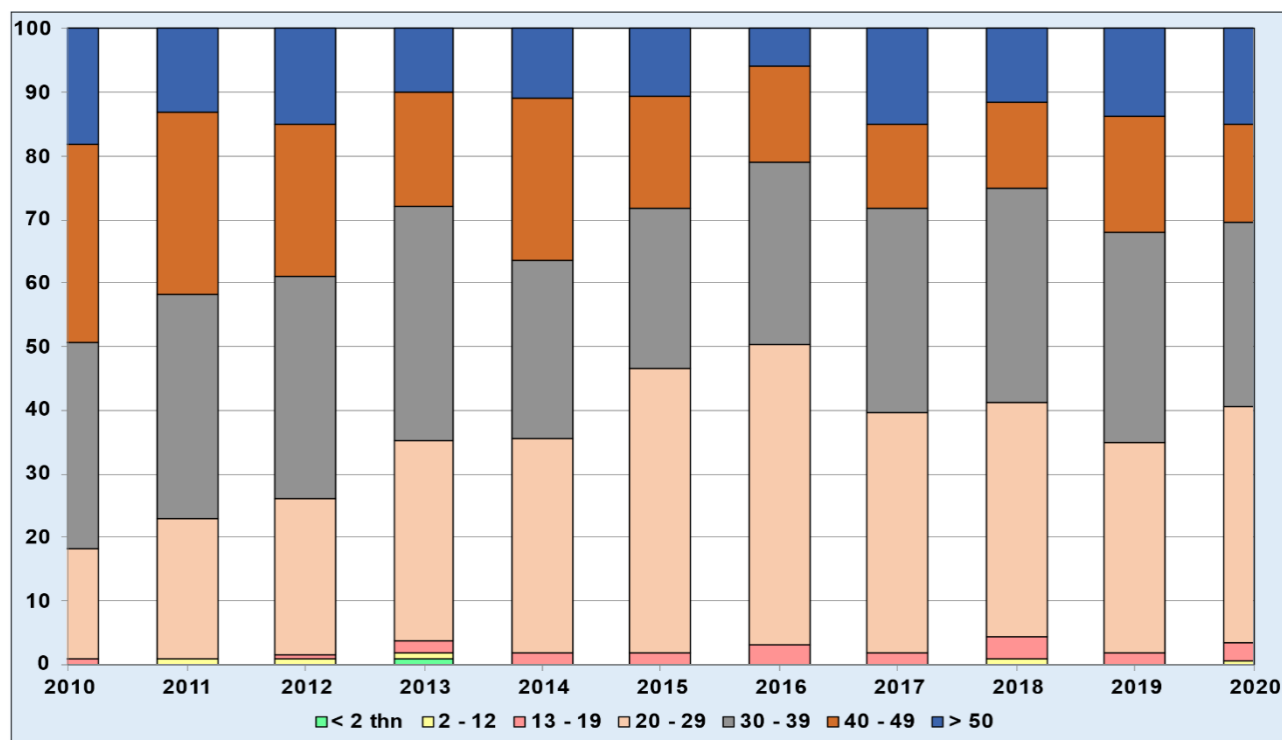
Taburan Menurut Faktor Demografi dan Faktor risiko

Secara kumulatif sejumlah 5560 kes HIV dilaporkan semenjak tahun 1988 sehingga Disember 2020 dengan 1244 kes AIDS dan 768 kematian HIV/AIDS. Lelaki mewakili 87.3% daripada keseluruhan kes HIV. Etnik Melayu (42.3%) adalah golongan yang mencatatkan kes tertinggi HIV, diikuti oleh etnik Cina (36.7%), etnik India (13.5%), lain-lain etnik (0.7%) dan warga asing (6.9%). Majoriti adalah golongan yang berumur diantara 30 – 39 tahun (38.8%). Pada awal dan pertengahan tahun 1990an, kes HIV naik secara mendadak dikalangan penagih dadah berikutan pembukaan 2 buah Pusat Serenti dan bermulanya program saringan HIV untuk golongan tersebut. Secara kumulatifnya sehingga Disember 2020, 35.1% kes HIV dijangkiti melalui perkongsian jarum, 41.2% melalui hubungan heteroseksual dan 16.6% melalui hubungan homoseksual/biseksual. Walaubagaimanapun kes-kes HIV yang dijangkiti melalui hubungan seksual meningkat daripada 62.4% pada tahun 2007 kepada 98.6% pada tahun 2020 dengan jangkitan secara homoseksual/biseksual menunjukkan tren peningkatan ketara daripada 1.2% pada tahun 2007 kepada 56.6% pada tahun 2020. Bagi tahun 2020 sahaja sejumlah 362 kes HIV, 46 kes AIDS dan 85 kematian HIV/AIDS dilaporkan. Walaubagaimanapun, kes HIV baru (KPI) adalah sebanyak 303 kes dengan kadar notifikasi 16.8 per 100,000 penduduk.

Rajah 4.16: Pecahan kes HIV mengikut kumpulan umur, 2010 – 2020

Bilangan Kes HIV Kumpulan Umur 2010 – 2020

2

Program Pencegahan Jangkitan HIV & Sifilis Ibu Ke Anak (PMTCT)

Program Saringan HIV untuk Ibu Mengandung telah dimulakan di semua klinik yang mempunyai perkhidmatan Kesihatan Ibu dan Anak di Pulau Pinang bermula Mac 1998. Bermula tahun 2012 Saringan HIV kepada Ibu Mengandung juga turut meliputi data saringan yang dijalankan di beberapa fasiliti swasta (15 pusat bersalin swasta). Pada tahun 2020, seramai 21,964 ibu mengandung baru telah disaring dengan 19235 adalah saringan di fasiliti kerajaan dan selebihnya dari fasiliti swasta. Sepanjang tahun 2020, sejumlah 10 orang ibu hamil baru dikesan HIV positif. Walaubagaimanapun tiada bayi yang dilahirkan dikesan positif HIV.

Program Saringan HIV Untuk Ibu Mengandung Di Pulau Pinang (fasiliti KKM), 2009 – 2020

Jadual 4.54: Program Saringan HIV Untuk Ibu Mengandung Di Pulau Pinang (fasiliti KKM), 2009 – 2020

Tahun	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Bil. Kedatangan ibu mengandung	18628	18265	19847	19682	19997	20568	20256	20118	20560	20424	20,110	19,235
Bil.ibu disaring HIV	18840	18265	20096	19682	19997	20567	20256	20118	20560	20424	20,110	19,235
Bil. Ibu yang disahkan HIV Positif	10 (0.05%)	13 (0.07%)	14 (0.07%)	16 (0.08%)	23 (0.11%)	13 (0.06%)	15 (0.07%)	13 (0.06%)	12 (0.06%)	16 (0.08%)	18 (0.09%)	10 (0.05%)

HIV / AIDS Di Institusi Tahanan

Saringan HIV dijalankan di Penjara Pulau Pinang, Penjara Seberang Perai dan PUSPEN (Cure & Care Rehab Centre) Kampung Selamat bagi kemasukan baru, selepas 6 bulan dan sebelum pembebasan. Seramai 385 penghuni CCRC (Cure & Care Rehabilitation Centre) disaring (0% dikesan positif) dan 9,988 saringan dilakukan di penjara pada tahun 2020 (0.08% dikesan positif).

Program Saringan HIV Tanpa Nama (Anonymous)

Program Saringan HIV Tanpa Nama (Anonymous) telah diperluaskan di semua Klinik Kesihatan di Pulau Pinang mulai tahun 2003 serta turut disertai oleh Badan Bukan Kerajaan (NGO) berkaitan HIV mulai tahun 2010. Seramai 2,044 orang telah mendapatkan perkhidmatan ini di semua fasiliti terlibat pada tahun 2020. Daripada keseluruhan kes yang disaring, 77 orang (3.8%) dikesan HIV positif.

Program Pengurusan Pesakit HIV Diperingkat Jagaan Primer (PPHIV)

Program Pengurusan Pesakit HIV Di peringkat Jagaan Primer (PPHIV) telah bermula pada tahun 2000 di semua klinik kesihatan dengan menyediakan perkhidmatan saringan HIV, kaunseling & pendidikan kesihatan HIV serta rujukan. Manakala semua klinik kesihatan yang mempunyai Pakar Perubatan Keluarga menyediakan perkhidmatan rawatan ARV untuk pesakit HIV. Sehingga Disember 2020 terdapat 29 klinik kesihatan yang memberikan khidmat rawatan ARV, 23 klinik kesihatan tersebut mempunyai Pakar Perubatan Keluarga tetap manakala 6 klinik kesihatan lain menerima lawatan Pakar Kesihatan Keluarga secara berjadual. Di Negeri Pulau Pinang, usaha juga telah dibuat untuk meningkatkan *accessibility* kepada rawatan termasuklah :-

- Menyelaraskan latihan sangkut / *attachment* Pakar Perubatan Keluarga bersama Pakar Penyakit Berjangkit di Hospital Pulau Pinang secara berterusan.
- Meningkatkan bilangan Klinik Kesihatan yang memulakan rawatan ARV oleh Pakar – Pakar Perubatan Keluarga yang telah menjalani latihan dan attachment.
- Memastikan kes HIV yang dikesan di klinik kesihatan atau oleh badan bukan kerajaan (NGO) yang berkaitan HIV dirujuk kepada Pakar Perubatan Keluarga untuk pemeriksaan dan rawatan susulan.

Pada tahun 2020, seramai 505 pesakit aktif mendapatkan rawatan susulan di klinik kesihatan dengan seramai 498 (98.6%) menerima rawatan ARV.

Program Pertukaran Jarum Dan Alat Suntikan

Negeri Pulau Pinang juga telah terpilih sebagai salah satu Negeri perintis untuk Program Pertukaran Jarum dan alat suntikan (NSEP) yang telah bermula pada 17 Februari 2006. Di Pulau Pinang, badan bukan kerajaan yang terlibat adalah AARG_NSEP (AIDS Action Research Group). Bagi tahun 2020, sejumlah 450 klien unik telah direkodkan dengan 335 klien baru didaftarkan. 9 klien baru telah dirujuk ke Program Terapi Gantian Dengan Metadon (MMT). Sebanyak 5504 jarum telah diedarkan dengan purata jarum bagi seorang klien aktif adalah 63. Kadar pemulangan jarum dicatatkan sebanyak 85%

Program Terapi Gantian Dengan Metadon

Program Terapi Gantian Dengan Metadon telah bermula pada tahun 2005 dengan program perintis di Hospital Bukit Mertajam. Program ini telah diletakkan di bawah unit AIDS / STD bermula tahun 2008. Sehingga akhir 2020 terdapat 26 fasiliti yang memberikan perkhidmatan tersebut di negeri Pulau Pinang. Daripada jumlah tersebut 20 pusat adalah di fasiliti Kementerian Kesihatan Malaysia (3 di hospital dan 17 di klinik kesihatan), 2 di klinik swasta, 2 di fasiliti-fasiliti di bawah Agensi Anti Dadah Kebangsaan dan 2 di penjara. Sehingga Disember 2020, sejumlah 5549 pesakit telah berdaftar dan daripada jumlah tersebut seramai 1478 adalah pesakit yang aktif mengambil rawatan. Kadar pengekalan dalam rawatan adalah 78.23%.

4.5 PROGRAM CAWANGAN RANCANGAN KAWALAN PENYAKIT-PENYAKIT BAWAAN VEKTOR NEGERI (RKBPV) PULAU PINANG

Pengenalan dan fungsi

Rancangan Kawalan Penyakit-penyakit Bawaan Vektor Negeri Pulau Pinang bertanggungjawab bagi mengurangkan morbiditi dan mortaliti penyakit-penyakit bawaan vektor yang merangkumi penyakit malaria, demam denggi, filariasis, Japanese Encephalitis, tifus, hawar, dan demam kuning.

Walau bagaimanapun, penekanan yang lebih telah diberikan kepada penyakit demam denggi/demam denggi berdarah (DD/DDB) dan penyakit malaria memandangkan penyakit-penyakit ini merupakan masalah utama kesihatan awam di negeri Pulau Pinang. Di samping itu, langkah-langkah pencegahan dan kawalan bagi penyakit-penyakit lain juga masih dijalankan.

Objektif

Objektif Umum

1. Mengurangkan morbiditi dan mortaliti penyakit-penyakit bawaan vektor di Negeri Pulau Pinang.
2. Mencegah kejadian penyakit-penyakit bawaan vektor di kawasan di mana tiada wabak pada masa kini.
3. Memastikan tiada kes hawar dan demam kuning.

Objektif Khusus

Denggi

1. Mengawal penyakit DD/DDB untuk mengurangkan kejadian kes yang dilaporkan tidak melebihi 100 kes per 100,000 penduduk dan tiada kematian.
2. Mengurangkan pembiakan nyamuk Aedes di luar dan di dalam rumah supaya tidak melebihi Index Aedes 1% dan Index Breteau 5.
3. Melibatkan masyarakat dalam aktiviti pencegahan dan kawalan penyakit DD/DDB.
4. Memberi pendidikan kesihatan kepada masyarakat dalam usaha pencegahan dan kawalan penyakit DD/DDB.

Malaria

1. Menuju ke arah pencapaian eliminasi malaria

Filariasis

1. Mengelakkan pengenalan semula penyakit filariasis ke negeri Pulau Pinang.

Japanese encephalitis

1. Mengurangkan morbiditi dan mortaliti penyakit Japanese encephalitis bagi golongan berisiko.

Chikungunya

1. Mengurangkan morbiditi kes Chikungunya.
2. Mengurangkan pembiakan nyamuk Aedes di luar dan di dalam rumah supaya tidak melebihi Index Aedes 1% dan Index Breteau 5.
3. Melibatkan masyarakat dalam aktiviti pencegahan dan kawalan penyakit Chikungunya.
4. Memberi pendidikan kesihatan kepada masyarakat dalam usaha pencegahan dan kawalan penyakit Chikungunya.

Typhus

1. Pengawasan penyakit typhus.
2. Mengurangkan morbiditi dan mortaliti penyakit typhus.

Demam Kuning (Yellow Fever)

1. Pengawasan rapi nyamuk Aedes di lapangan terbang/ pelabuhan.

Hawar

1. Mencegah kemasukan semula penyakit hawar dari negara jiran.
2. Memastikan "Flea Index" tidak melebihi 1.

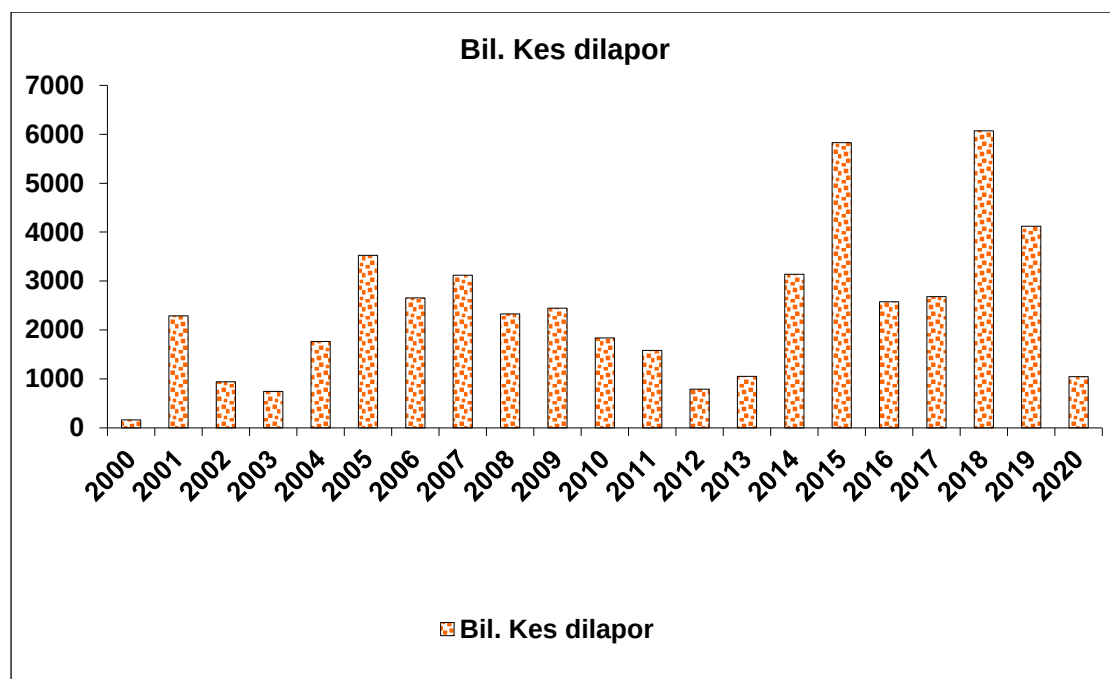
Pencapaian dan aktiviti

Penyakit Demam Denggi

Antara penyakit-penyakit bawaan vektor, demam denggi (DD)/demam denggi berdarah (DDB) masih merupakan masalah kesihatan awam utama di negeri ini, diikuti

oleh malaria serta lain-lain penyakit bawaan vektor. Rajah 4.17 menunjukkan bilangan kes yang dilaporkan sejak tahun 2000 hingga 2020. Pada tahun 2020, jumlah kes DD/DDB dilaporkan adalah 1,043 kes dilaporkan iaitu menurun 3,076 sebanyak 74.68% berbanding 4,119 kes pada tahun 2019. Kadar insidens per 100,000 penduduk adalah 57.74 menurun berbanding 232.71 per 100,000 penduduk pada 2019.

Rajah 4.17 : Bilangan kes demam denggi/demam denggi berdarah dilaporkan di Negeri Pulau Pinang 2000-2020

Pada tahun 2020, Pulau Pinang mencatatkan kes tertinggi denggi pada minggu ke-30 iaitu 49 kes. Operasi bersama antara Kementerian Kesihatan Malaysia dan Pihak Berkuasa Tempatan telah dilaksanakan dari semasa ke semasa pada tahun 2020 bagi mengawal kes yang berlaku di seluruh kawasan Pulau Pinang.

Jadual 4.55 : Taburan kes DD/DDB yang dilapor mengikut daerah tahun 2019 dan 2020.

Daerah	2019	2020

	DEMA M DENG GI	MAT I	%	C.F.R	DEMA M DENG GI	MATI	%	C.F.R
GEORGE TOWN	642	0	15.6%	0.00%	199	1	19.1%	0.50%
DTL	696	3	16.9%	0.43%	462	1	44.3%	0.22%
DBD	640	2	15.5%	0.31%	117	0	11.2%	0.00%
SPU	446	0	10.8%	0.00%	102	0	9.8%	0.00%
SPT	1,360	4	33.0%	0.29%	120	0	11.5%	0.00%
SPS	335	0	8.1%	0.00%	43	0	4.1%	0.00%
JUMLAH	4,119	9	100%	0.22%	1,043	2	100%	0.19%

Pada tahun 2020, daerah yang mencatatkan bilangan kes tertinggi adalah dari daerah Timur Laut dengan 462 kes (44.3%) dari keseluruhan kes diikuti dengan kawasan George Town 199 kes (19.1%), Seberang Perai Tengah 120 kes (11.5%), Barat Daya 117 kes (11.2%), Seberang Perai Utara 102 kes (9.8%) dan Seberang Perai Selatan 43 kes (4.1%). Sebanyak 333 (31.93%) kes demam denggi dilaporkan oleh hospital/klinik kerajaan, manakala selebihnya, 710 (68.07%) dilaporkan oleh hospital/klinik swasta.

Bagi tahun 2020, sejumlah 602,252 premis telah diperiksa berbanding sejumlah 611,850 buah premis telah diperiksa untuk pembiakan Aedes dalam tahun 2019. Bilangan premis yang positif pembiakan nyamuk Aedes pada tahun 2020 adalah 12,752 berbanding 12,867 buah premis pada tahun 2019. Pada tahun 2020, 851,503 buah premis telah disembur kabus berbanding 1,175,146 buah premis pada tahun 2019. (*Rujuk Jadual 4.56 dan 4.57*)

Penguatkuasaan Akta Pemusnahan Serangga Pembawa Penyakit 1975, (APSP 1975) telah dijalankan ke atas penghuni premis yang mana didapati terdapat pembiakan Aedes di dalam atau di luar premis mereka. Penguatkuasaan undang-undang perlu dan penting bagi mengawal persekitaran luar dan dalam premis daripada pembiakan Aedes. Pada tahun 2020 sebanyak 1,192 notis amaran telah dikeluarkan dan 921 kompaun dikeluarkan berbanding pada tahun 2019 sebanyak 1,152 notis amaran dan 2,439 kompaun telah dikeluarkan.

Jadual 4.56: Aktiviti kawalan denggi mengikut daerah di negeri Pulau Pinang bagi tahun 2020

AKTIVITI	MPPP	MPSP	DTL	DBD	SPU	SPT	SPS	P.K.P	PKLT	JUMLAH
Bil. Premis diperiksa	86,478	0	202,824	168,885	29,016	46,523	68,526	0	0	602,252
Bil. Premis positif jentik-jentik	799	0	4,833	2,694	1,512	2,177	737	0	0	12,752
Bil. Kompaun dikeluarkan	0	0	237	328	115	173	68	0	0	921
Bil. Kompaun dijelaskan	0	0	175	109	122	143	69	0	0	618
Hasil kutipan kompaun (RM)	0	0	49,600	25,400	22,580	41,000	20,170	0	0	158,750
Bil. Notis dikeluarkan	0	0	553	249	102	267	21	0	0	1,192
Bil. Tindakan mahkamah	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bil. Premis ditutup	7	0	7,066	252	111	270	23	0	0	7,729

[illegible]

Jadual 4.57 : Aktiviti kawalan denggi mengikut daerah di negeri Pulau Pinang bagi tahun 2019

[illegible]

Bil. Tindakan mahkamah	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bil. Premis ditutup	55	0	368	122	229	284	94	0	0	1152
Bil. Premis dibubuh abate	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Bil. Premis disembur kabus	55	0	368	122	229	284	94	0	0	1152
Gotong Royong	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Jadual 4.58: Aktiviti kajian pembiakan aedes di kawasan utama di negeri Pulau Pinang, tahun 2019 – 2020 (Data yang dilaporkan dari daerah).

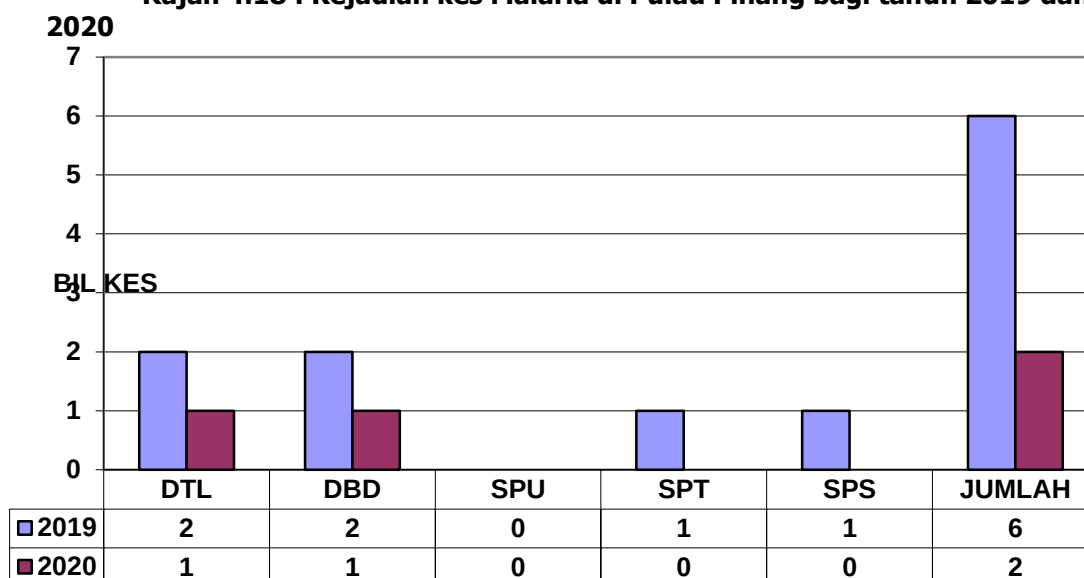
KAWASAN UTAMA	TAHUN 2019			TAHUN 2020		
	Bil. Diperiksa	Bil. Positif	Aedes Index (%)	Bil. Diperiksa	Bil. Positif	Aedes Index (%)
Rumah / kedai	584,583	6,591	1.13	575,621	5,491	0.95
Tapak Pembinaan	547	106	19.38	373	58	15.55
Sekolah	1,074	108	10.06	929	90	9.69

Kilang	485	31	6.39	790	17	2.15
Pejabat	303	28	9.24	152	20	13.16
Projek Rumah Terbengkalai	33	4	12.12	26	9	34.62
Tempat Ibadat	2,207	105	4.76	2,191	128	5.84
Tanah Perkuburan	86	10	11.63	58	8	13.79
Tempat Pembuangan Sampah	2,988	91	3.05	3,249	187	5.76
Tanah Lapang	10,204	3,976	38.97	5,474	1,769	32.32
Kemudahan Kesihatan	692	7	1.01	481	23	4.78
Pembahagi Jalan	27	5	18.52	100	11	11.00
Tmn Permainan/ Rekreasi	1,907	190	9.96	1,569	141	8.99
Lain-lain kawasan	7,339	1,699	23.15	11,059	4,718	42.66
JUMLAH	611,850	12,867	2.10	602,252	12,752	2.12

Kawalan Malaria

Pada tahun 2020 kes malaria yang dikesan di seluruh negeri Pulau Pinang ialah sebanyak 2 kes (***lihat Rajah 4.18***). Slaid malaria yang diperiksa adalah berjumlah 27,668. Kadar insiden tahunan bagi tahun 2020 ialah 0.11 per 100,000 penduduk berbanding 0.34 per 100,000 penduduk pada tahun 2019. Sebanyak 100% (2 kes) dikesan melalui pengesanan secara pasif (Passive Case Detection) dan 0% (0 kes) dikesan melalui pengesanan secara aktif (Active Case Detection). Seramai 1 kes (50.0%) adalah di kalangan pendatang asing, dan 1 kes (50.0%) adalah di kalangan warganegara. Terdapat 1 kes dari Cameroon (50.0%), dan 1 kes orang tempatan (50.0%) mendapat jangkitan dari luar negara. Tiada kes kematian dilaporkan pada tahun 2020. Spesies utama yang dikesan dalam kejadian kes malaria di negeri Pulau Pinang pada tahun 2020 ialah Plasmodium falciparum (100%). Tiada kes jangkitan tempatan malaria dikesan pada tahun 2020.

Rajah 4.18 : Kejadian kes Malaria di Pulau Pinang bagi tahun 2019 dan

Dalam kawalan malaria, aktiviti yang dijalankan adalah semburan residu dan edaran kelambu berubat. Aktiviti dijalankan berdasarkan stratifikasi semasa lokaliti. Aktiviti anti-larva dan penyelenggaraan parit-parit kawalan juga dijalankan. Kerja-kerja penangkapan nyamuk dewasa juga dijalankan oleh pasukan entomologi negeri untuk memantau kehadiran nyamuk dewasa. Aktiviti kawalan yang dijalankan semasa wabak malaria melibatkan semburan residu, semburan ULV, semburan kabus, Night Trapping, kajian larva dan nyamuk dewasa serta memusnahkan punca pembiakan yang terdapat di kawasan terbabit. **Jadual 4.59** menunjukkan pencapaian aktiviti kawalan malaria bagi sepanjang tahun 2019 dan 2020.

Jadual 4.59 : Pencapaian aktiviti kawalan Malaria di kawasan kes bagi Negeri Pulau Pinang Tahun 2019 Dan 2020

	Aktiviti Kawalan	019	020
	Bil.contoh darah PCD	,187	,349
	Bil.contoh darah ACD	1,997	4,840
	Bil.contoh darah PCD positif		
	Bil.contoh darah ACD positif		
	Bil.rawatan radikal		
	Bilangan kajian jentik-jentik dijalankan	,105	,359
	Bilangan semburan abate 500E dijalankan	,844	,110
	Bil. Rumah di sembur kabus (Thermal)		
	Bil Rumah di sembur residu (Focal Spraying)	97	57
	Bilangan risalah diedarkan	1,723	,183
	Bilangan pendekatan individu	9,957	7,173
	Bil.kelambu diedarkan		26

Pencapaian Pungutan Slaid Darah Malaria Dan Perkhidmatan Makmal

Jumlah pungutan slaid pada tahun 2020 adalah 27,668 (ABER = 1.53%). Ini adalah merupakan pungutan slaid yang dibuat di seluruh negeri Pulau Pinang melalui ACD, PCD, INV dan lain-lain. Jumlah slaid positif adalah 2 kes (SPR = 0.007) di mana ini menghasilkan API = 0.0011 (**Sila lihat Jadual 4.60**)

Jadual 4.60 : Pencapaian Perkhidmatan Makmal Kaji darah Parasit Malaria Negeri Pulau Pinang Tahun 2020

Jumlah Selaidd Dipunggut	Jumlah Selaidd Diperiksa	Jumlah Selaidd Positif	SPR (Selaidd Positif Rate)	ABER (Annual Blood Exam, Rate)	API (Annual Parasite Incidence)
27,668	27,668	2	0.007	1.53	0.0011

Lain-Lain Penyakit-Penyakit Bawaan Vektor

Pada tahun 2020 sebanyak 4 kes filariasis telah dikesan daripada 24,548 slaid yang diperiksa berbanding dengan tahun 2019 sebanyak 3 kes filariasis telah dikesan daripada 106,630 selaid yang diperiksa. Sepanjang tahun 2020 terdapat 3 kes Japanese encephalitis dikesan. **Jadual 4.61** menunjukkan bilangan kes penyakit-penyakit berkenaan mengikut daerah bagi tahun 2019 dan 2020.

Jadual 4.61 : Penyakit Filariasis, Typhus, Japanese Encephalitis dan Viral Encephalitis Mengikut daerah di Pulau Pinang pada tahun 2019 dan 2020.

Daerah	Filariasis		Typhus		Japanese encephalitis	
	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Timur Laut	0	0	0	0	0	0
Barat Daya	0	0	0	0	0	1
SPU	2	1	0	0	0	0
SPT	0	2	0	0	0	0
SPS	1	1	0	0	0	2
P.Pinang	3	4	0	0	0	3

Aktiviti Kawalan Rodensia di Pintu Masuk

Aktiviti kawalan rodensia dijalankan oleh Pejabat Kesihatan Pelabuhan dan Lapangan Terbang bagi tujuan pengawasan 'Flea Index' dan secara tidak langsung mengawal daripada berlaku jangkitan hawar daripada negara-negara luar terutamanya. Tiada kes hawar dilaporkan pada tahun 2020. Bagi tahun 2020, jumlah perangkap tikus yang dipasang ialah 25,837 sebanyak 378 ekor tikus telah ditangkap, disikat dan dihapuskan. 45 kutu diperolehi daripada 378 tikus yang ditangkap. 'Flea Index' ialah 0.31. (***Lihat Jadual 4.62***).

Jadual 4.62 : Aktiviti kawalan rodensia di Pelabuhan Dan Lapangan Terbang Negeri Pulau Pinang Tahun 2019-2020

AKTIVITI	2019	2020
Bilangan perangkap dipasang	24,462	25,837
Bilangan rodensia ditangkap	310	378
Bilangan kutu flea ditemui	100	45
Flea index kutu <i>X. cheopis</i>	0.50	0.31

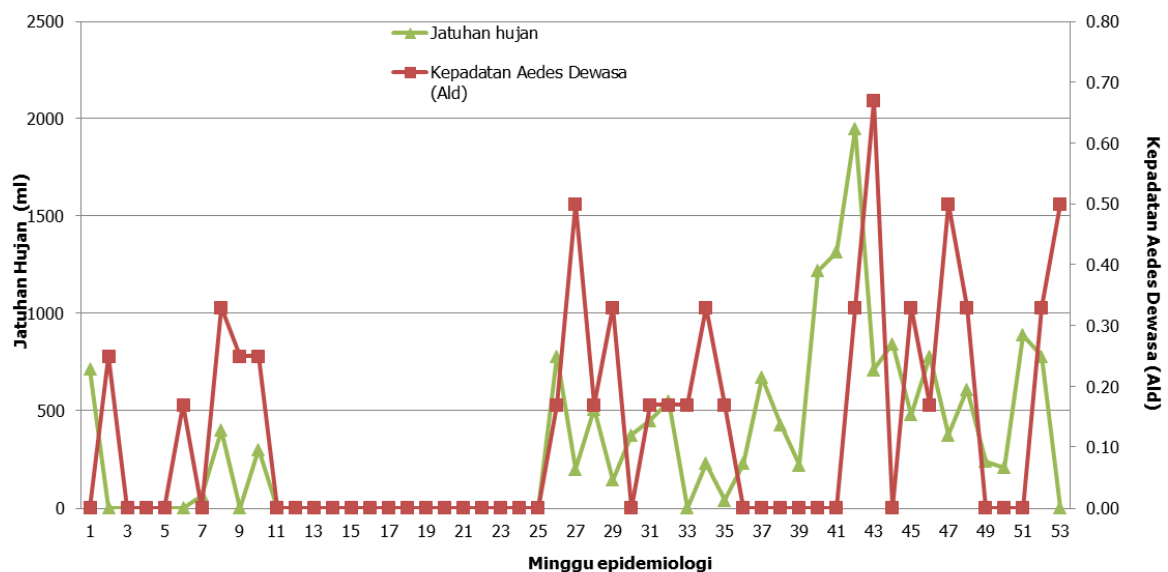
Penurunan dalam Indeks kutu di pintu masuk pelabuhan adalah disebabkan pemantapan aktiviti-aktiviti surveilans kehadiran rodent dan pengesanan kutu yang dilaksanakan bersama dengan kerjasama Pejabat Kesihatan Pelabuhan dan Penang Port serta bantuan teknikal dari Unit Vektor Negeri. Tindakan-tindakan bagi mengurangkan infestasi tikus dan kutu sedang giat dijalankan oleh Pejabat Kesihatan Pelabuhan dan *Penang Port*.

Pemantauan Entomologi

Pemantauan Situasi Semasa Kepadatan Nyamuk Aedes Dewasa di Stesen Sentinel

Kajian Sentinel Aedes Dewasa dan pemasangan ovitrap telah dijalankan bagi tahun 2020 di lokaliti Kampung Sungai Gelugor, Timur Laut, Pulau Pinang. Namun kajian ini telah berhenti mulai minggu epidemiologi ke 12 sehingga 24 atas sebab kejadian pandemik Covid di negara ini. Berdasarkan graf kajian asas ini (**rujuk Rajah 4.19**) menunjukkan perubahan indeks kepadatan Aedes Dewasa dan jumlah jatuhan hujan. Secara keseluruhan, indeks kepadatan Aedes dewasa menurun apabila jatuhan hujan menurun.

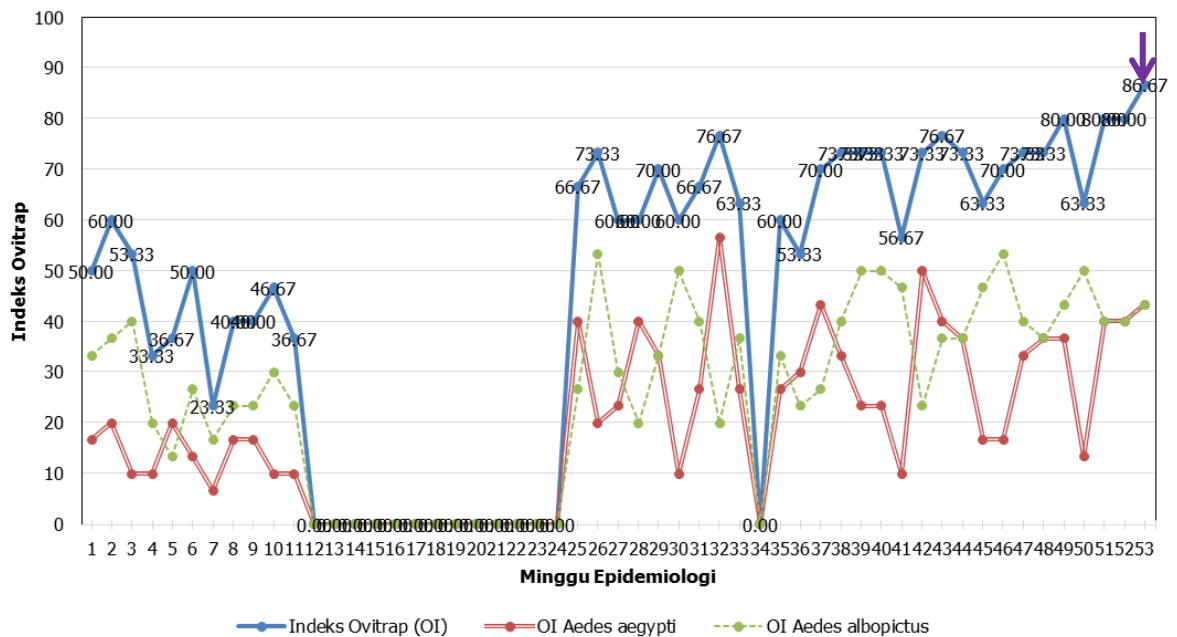
Rajah 4.19 : Graf Perubahan Indeks Kepadatan Aedes Dewasa Dibandingkan Jumlah Taburan Hujan Bagi Tahun 2020.

Berdasarkan graf mingguan ovitrap (**rujuk Rajah 4.20**) mendapati indeks ovitrap sentiasa tinggi dengan purata 34.25%. Kehadiran larva nyamuk *Aedes albopictus* yang merupakan vektor utama Demam Denggi di lokasi ini pada tahun 2020.

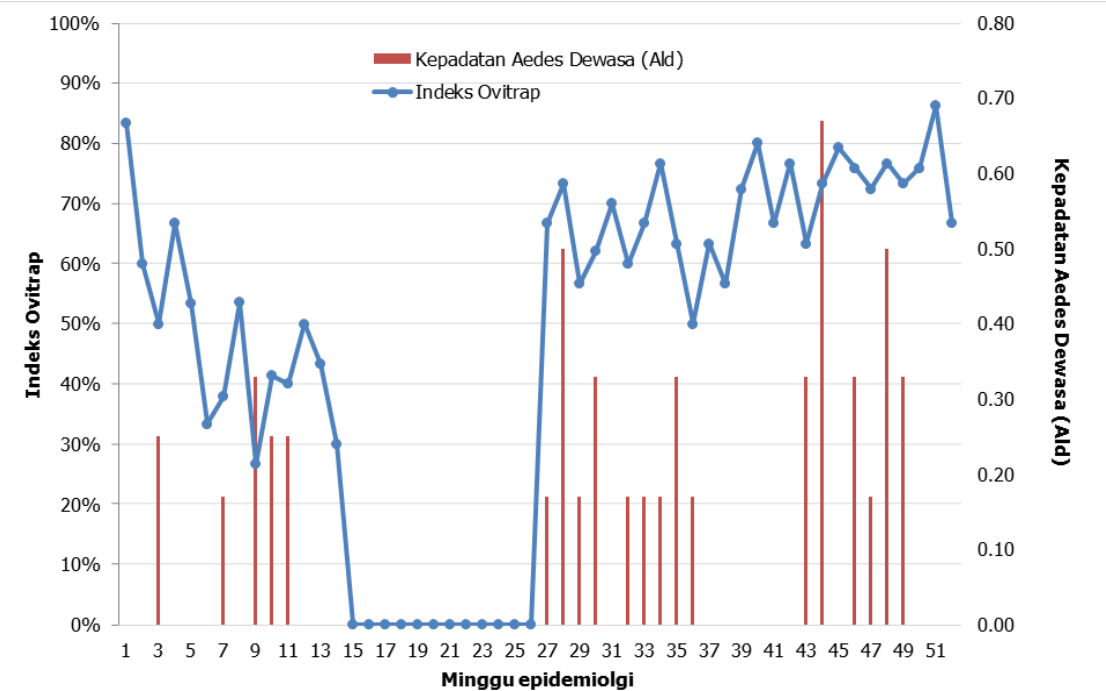
Rajah 4.20 : Indeks Ovitrap Kampung Sungai Gelugor Bagi Tahun 2020.

Kes pertama

Sebanyak satu kes Demam Denggi dilaporkan pada minggu epidemiologi ke-53 dengan Indeks Ovitrap (OI) sebanyak 86.7%. Purata indeks ovitrap sebanyak 75.8% direkodkan sebelum kes Demam Denggi pertama dilaporkan. Tindakan penghapusan tempat pembiakan nyamuk Aedes dan Semburan Ruang Termal telah dilakukan pada minggu epidemiologi ke-18 dan ke-53 sebagai tindakan pencegahan dan kawalan kes.

Rajah 4.21 : Kehadiran Nyamuk Dewasa Betina yang diperangkap berbanding dengan Indeks Ovitrap

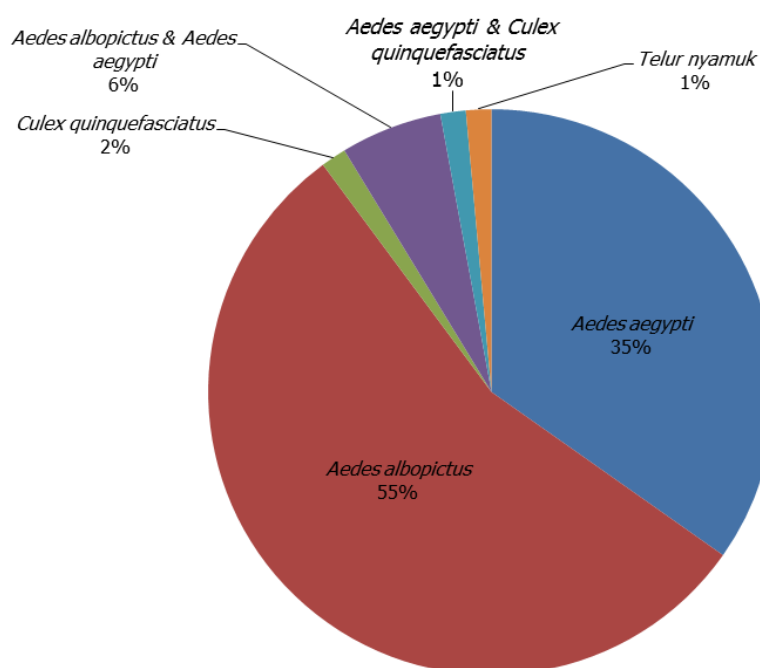

Purata indeks ovitrap adalah sebanyak 60.5%. Jadi sebagai tindakan pencegahan, tindakan kawalan seperti Penghapusan Tempat Pembiakan (PTP) atau ULV pencegahan pada waktu pagi harus diambil sekiranya nilai OI adalah tinggi daripada 60%.

Pencapaian aktiviti kajian Siasatan Entomologi (EI) Demam Denggi

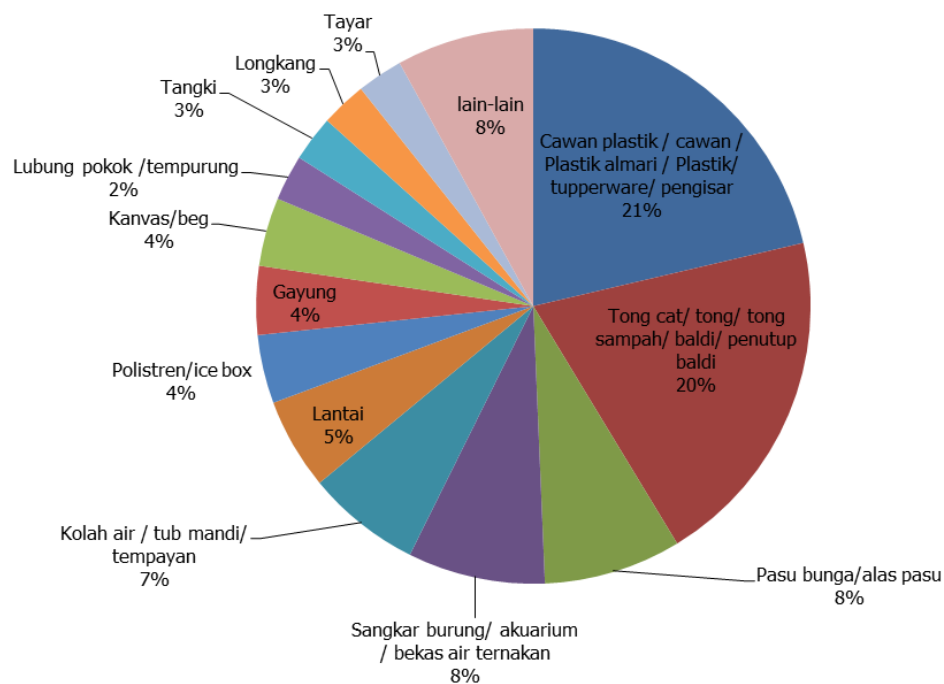
Pada tahun 2020, Pasukan Entomologi dan Pest telah melakukan siasatan entomologi di 35 lokaliti yang dilaporkan kes Demam Denggi yang merangkumi daerah Timur Laut, Barat Daya, Seberang Perai Tengah dan Seberang Perai Selatan. Lokaliti-lokaliti yang dirangkumi termasuklah 9 (25.7%) lokaliti *Hotspot*, 1 (2.9%) lokaliti kes dilaporkan kematian, 4 (11.4%) lokaliti wabak tak terkawal dan 1 (2.9%) wabak terkawal. Teknik-teknik kajian yang digunakan adalah pemeriksaan tempat pembiakan larva nyamuk dan urungan nyamuk dewasa. Pembiakan *Aedes albopictus* masih merupakan spesies nyamuk yang kerap dijumpai di kawasan yang bermasalah Demam Denggi di Pulau Pinang.

Rajah 4.22 : Spesies Nyamuk dikenalpasti semasa Siasatan Entomologi pada tahun 2020

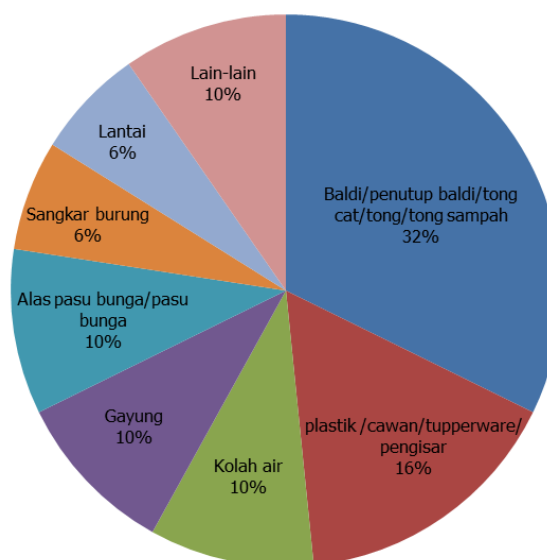

Bekas-bekas positif yang kerap dijumpai mengandungi pembiakan Larva *Aedes* spp di negeri Pulau Pinang adalah kategori buatan plastik. Bagi jenis bekas pembiakan nyamuk yang kerap di dalam premis adalah baldi dan tong. Bekas buatan plastik pula merupakan bekas pembiakan yang kerap dijumpai di luar premis.

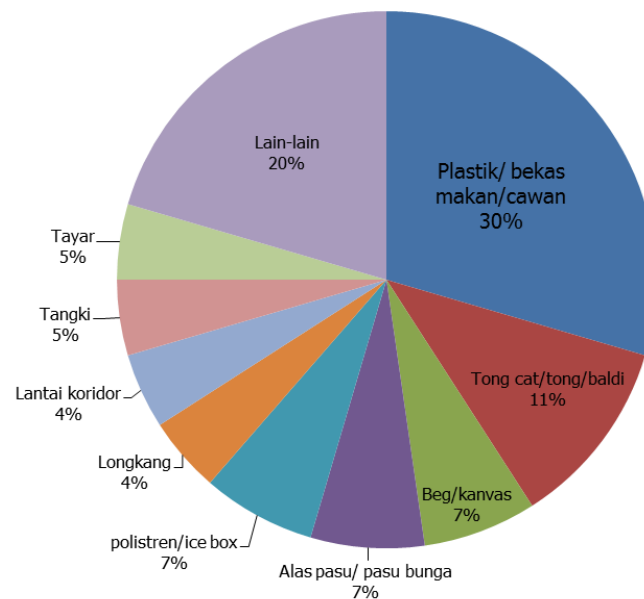
Rajah 4.23 : Peratusan Jenis Bekas Pembiakan Nyamuk Aedes Semasa Siasatan Entomologi (EI) Penyakit Demam Denggi Pada Tahun 2020

Rajah 4.24 : Peratusan Jenis Bekas Pembiakan Nyamuk Aedes Di Dalam Premis Semasa Siasatan Entomologi (EI) Penyakit Demam Denggi Pada Tahun 2020

Rajah 4.25 : Peratusan Jenis Bekas Pembiakan Nyamuk Aedes Di Luar Premis Semasa Siasatan Entomologi (EI) Penyakit Demam Denggi Pada Tahun 2020

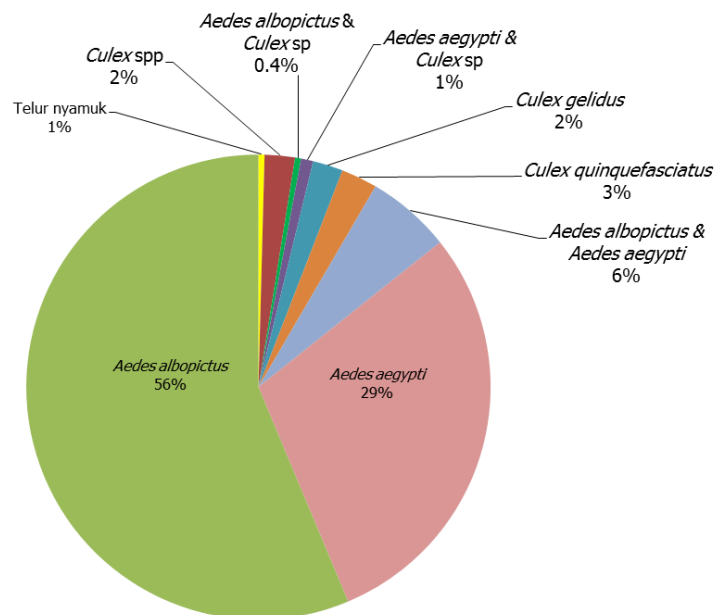

Aktiviti urungan nyamuk dewasa dari jam 9.00 pagi sehingga 1.00 tengah hari pada tahun 2020 telah menunjukkan bahawa sebanyak 10 lokaliti (28.6%) terdapat kehadiran nyamuk dewasa daripada 35 spot. Aktiviti urungan nyamuk dewasa telah merekodkan frekuensi nyamuk yang paling tinggi adalah pada tempoh masa 10:00-10:59 pagi.

Pencapaian aktiviti kajian Siasatan Entomologi (EI) Penyakit Demam Chikungunya

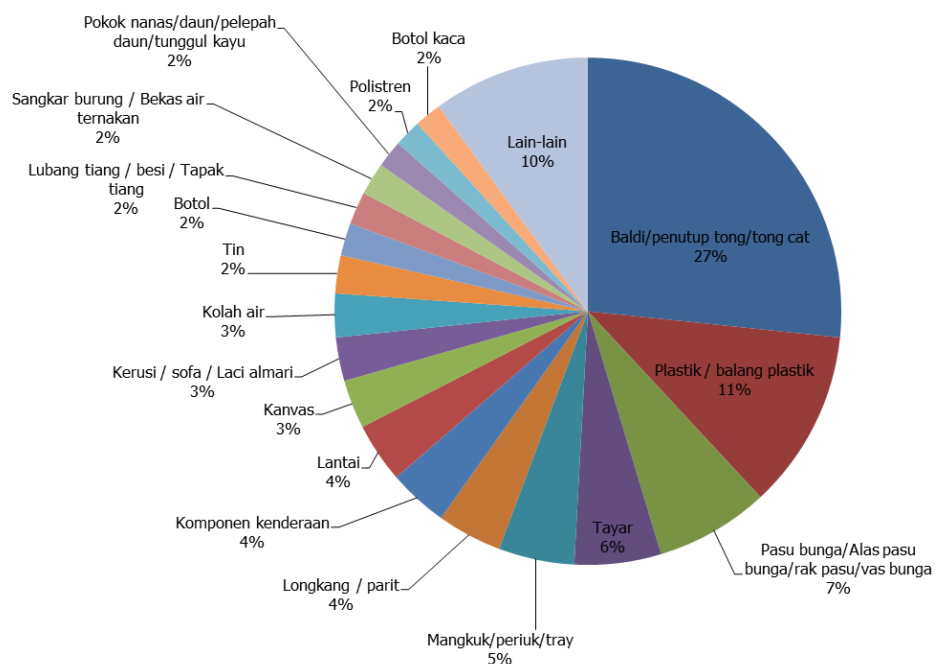
Pada tahun 2020, Pasukan Entomologi dan Pest telah melakukan siasatan entomologi di 35 lokaliti yang dilaporkan kes Demam Chikungunya yang merangkumi daerah Timur Laut, Barat Daya, Seberang Perai Utara dan Seberang Perai Tengah. Lokaliti-lokaliti yang dirangkumi termasuklah 12 (34.3%) lokaliti *Hotspot*, 4 (11.4%) lokaliti wabak tak terkawal, 9 (25.7%) wabak terkawal dan 10 (28.6%) lokaliti single kes. Teknik-teknik kajian yang digunakan adalah pemeriksaan tempat pembiakan larva nyamuk dan urungan nyamuk dewasa. Pembiakan *Aedes albopictus* merupakan spesies nyamuk yang kerap dijumpai di kawasan yang bermasalah Demam Chikungunya di Pulau Pinang pada tahun 2020.

Rajah 4.26 : Spesies Nyamuk Dikenalpasti Semasa Siasatan Entomologi Pada Tahun 2020

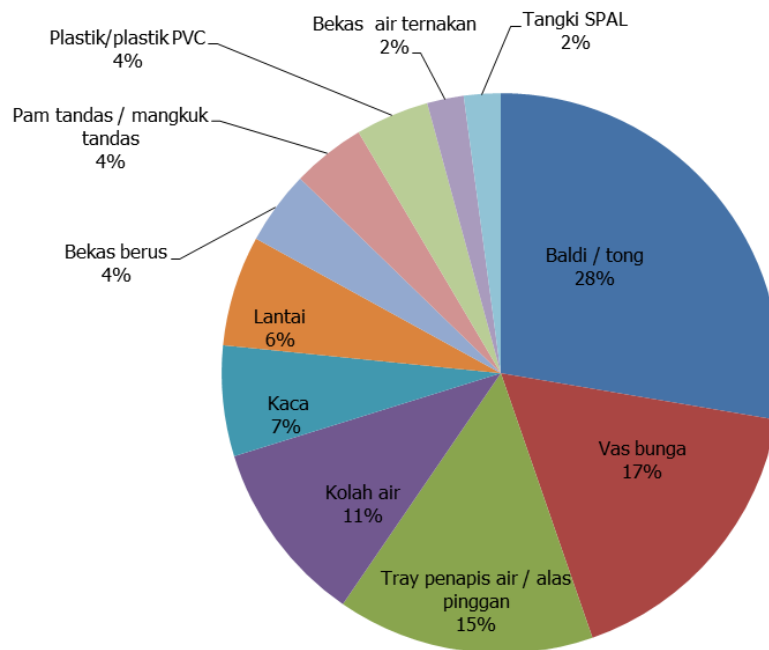

Bekas-bekas positif yang kerap dijumpai mengandungi pembiakan Larva *Aedes* spp di luar dan dalam premis bagi negeri Pulau Pinang adalah kategori buatan plastik seperti baldi, tong.

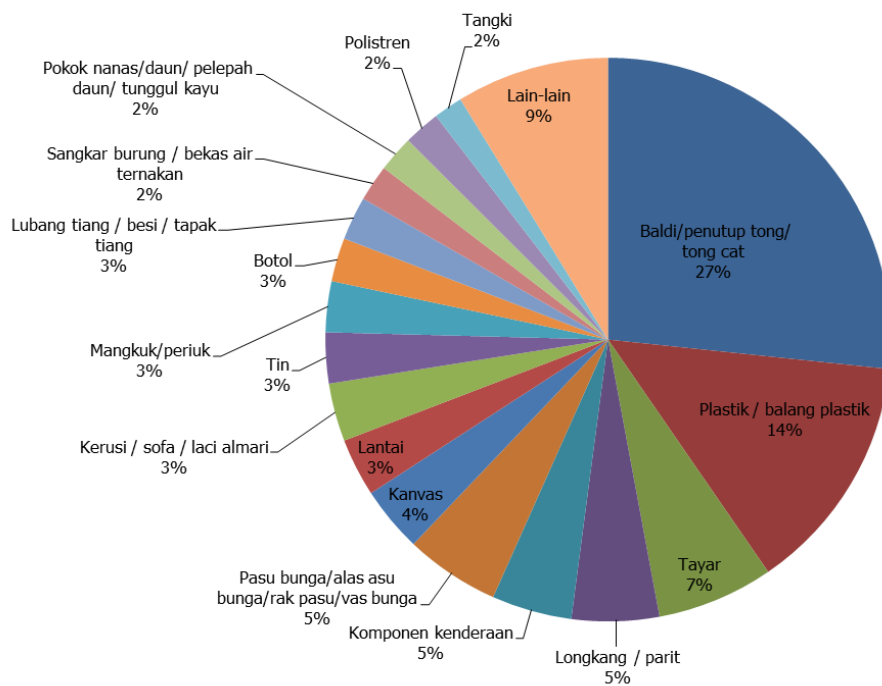
Rajah 4.27 : Peratus Jenis Bekas Pembiakan Nyamuk *Aedes* Semasa Siasatan Entomologi (EI) Penyakit Demam Chikungunya Pada Tahun 2020

Rajah 4.28 : Peratus Jenis Bekas Pembiakan Nyamuk Aedes Di Dalam Premis Semasa Siasatan Entomologi (EI) Penyakit Demam Chikungunya Pada Tahun 2020

Rajah 4.29 : Peratus Jenis Bekas Pembiakan Nyamuk Aedes Di Luar Premis Semasa Siasatan Entomologi (EI) Penyakit Demam Chikungunya Pada Tahun 2020

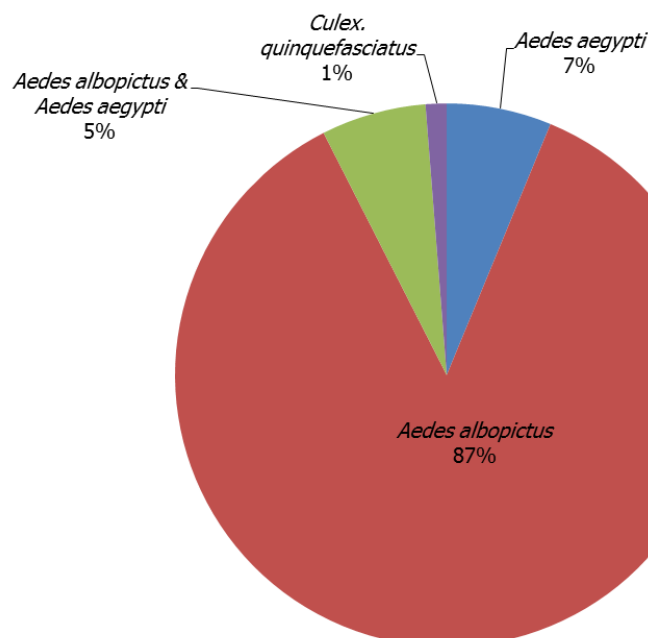

Aktiviti urungan nyamuk dewasa dari jam 9.00 pagi sehingga 1.00 tengah hari pada tahun 2020 telah menunjukkan bahawa sebanyak 22 lokaliti (62.9%) terdapat kehadiran nyamuk dewasa daripada 35 spot. Aktiviti urungan nyamuk dewasa telah merekodkan frekuensi nyamuk yang paling tinggi adalah pada tempoh masa 10:00-10:59 pagi.

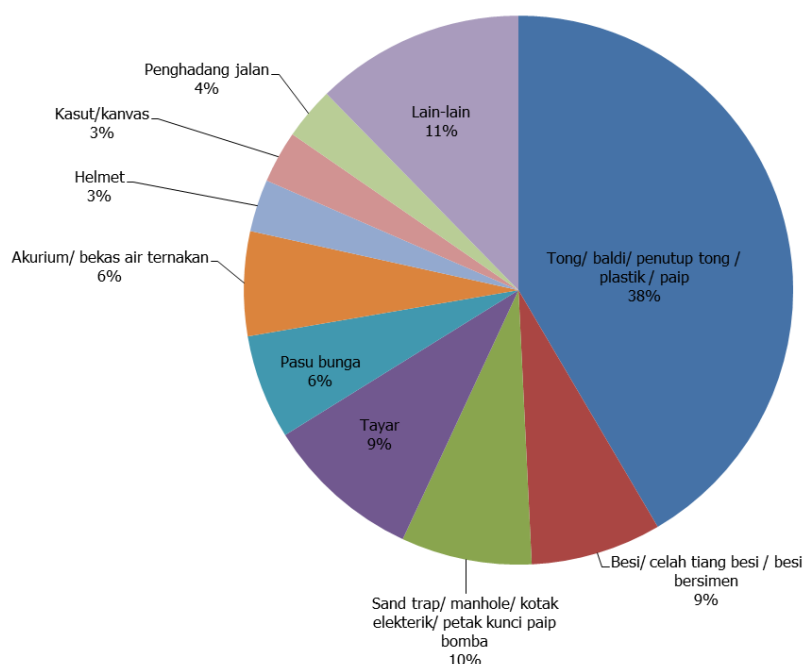
Pencapaian aktiviti kajian Penilaian Risiko Entomologi (ERA) Tempat Pembiakan Nyamuk *Aedes*

Sebanyak 21 kajian Penilaian Risiko Entomologi telah dilakukan oleh Pasukan entomologi dan pest pada tahun 2020 iaitu 15 (71.4%) fasiliti kesihatan, 1 (4.8%) aduan dan 5 (23.8%) kawasan tumpuan orang ramai seperti perhentian bas dan keretapi serta tapak pasar malam. Kajian ERA hanya merangkumi semua daerah iaitu Timur Laut, Barat Daya, Seberang Perai Utara, Seberang Perai Tengah dan Seberang Perai Selatan. Teknik-teknik kajian yang digunakan adalah pemeriksaan tempat pembiakan larva nyamuk dan urungan nyamuk dewasa. Spesies larva nyamuk *Aedes albopictus* merupakan spesies yang paling kerap dijumpai semasa ERA. Bekas – bekas positif yang kerap dijumpai mengandungi pembiakan larva nyamuk *Aedes* spp adalah bekas buatan plastik.

Rajah 4.30 : Spesies Nyamuk *Aedes* dikenalpasti semasa Penilaian Risiko Entomologi pada tahun 2020

Rajah 4.31 : Peratus Jenis Bekas Positif Pembiakan Nyamuk Aedes semasa kajian Penilaian Risiko Entomologi (ERA) pada tahun 2020

Aktiviti urungan nyamuk dewasa telah menunjukkan sebanyak 13 lokaliti (65%) telah direkodkan dengan kehadiran nyamuk dewasa semasa kajian Penilaian Risiko Entomologi. Aktiviti urungan nyamuk dewasa telah merekodkan frekuensi nyamuk yang paling tinggi adalah pada tempoh masa 9:00-10:00 pagi diikuti 10:00 – 11:00 pagi.

Memandangkan kebanyakan tempat pembiakan larva nyamuk *Aedes* masih dijumpai di lokaliti-lokaliti yang sensitive termasuk fasiliti kesihatan, jadi tindakan kawalan dan pencegahan perlu ditambahbaik dengan melibatkan pelbagai agensi dengan penubuhan pasukan anti pembiakan Aedes sebagai tindakan yang berkesan secara berjangka masa panjang untuk membanteraskan demam denggi di lokaliti-lokaliti yang sensitif.

Kajian *Air-Borne* Bioassay Dan Penggunaan Slaid Kaca Magnesium Oksida (MgO)

Pasukan Entomologi dan Pest (E&P) telah melakukan penilaian keberkesanan semburan kabus yang dijalankan oleh pasukan kawalan di daerah dengan menggunakan kaedah kajian *air-borne* bioassay dan penggunaan slaid kaca Magnesium Oksida (MgO).

Kajian *air-borne* bioassay terdiri daripada cawan kertas yang diubah suai dengan melekatkan jaring halus pada cawan tersebut. Setiap cawan kertas diisi dengan sebanyak 20 ekor nyamuk dewasa betina yang berumur 3 hingga 5 hari. Slaid kaca Magnesium Oksida merupakan slaid kaca yang diselaputi dengan Magnesium Oksida untuk menilai saiz titisan racun

yang dihasilkan oleh mesin semburan kabus. Setiap kali kajian dilakukan, sebanyak 21 cawan kertas dan 21 slaid kaca MgO telah dipasang di dalam premis, luar premis, kawasan tumpuan orang ramai, belakang lorong rumah atau koridor rumah.

Pada tahun 2020, pasukan E&P telah melakukan sebanyak 23 kajian *air-borne* bioassay dan 25 kajian pemasangan slaid kaca MgO di semua daerah. Sebanyak 22 kali kajian bioassay dan 24 kali kajian slaid MgO sahaja berjaya menilai aktiviti semburan kabus. Pembatalan aktiviti penilaian kualiti aktiviti semburan disebabkan pembatalan semburan kabus atas faktor hujan.

Jadual 4.63: Kajian *Air-Borne* Bioassay Dan Penggunaan Slaid Kaca Magnesium Oksida (MgO)

Pasukan kawalan	Kajian Air-borne bioassay (Peratus)	Kajian Slaid kaca (Peratus)
Barat Daya	8(35%)	8(32%)
Timur Laut	3(13%)	5(20%)
Seberang Perai Utara	3(13%)	3(12%)
Seberang Perai Tengah	3(13%)	3(12%)
Seberang Perai Selatan	1(4%)	1(4%)
Jabatan Kesihatan Persekutaran dan Perlesenan, Majlis Bandaraya Pulau Pinang (MBPP)	4 (17%)	4 (16%)
Vektor Negeri Pulau Pinang	1(4%)	1(4%)

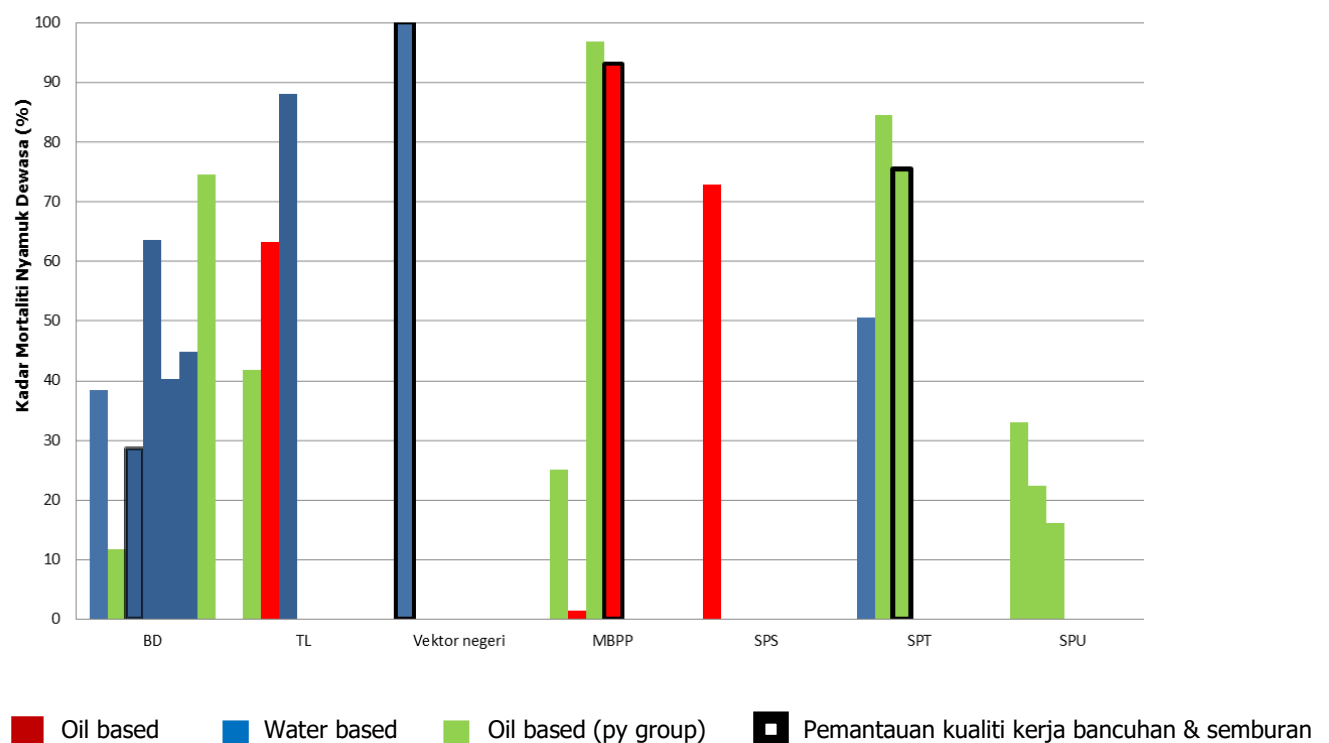
Selain daripada melakukan penilaian semburan kabus dengan kajian *air-borne* bioassay dan MgO, pasukan E&P telah melakukan 6 kali pemeriksaan kualiti terhadap sesi bancuhan racun dan semasa semburan kabus. Pemeriksaan kualiti ini telah merangkumi lima pasukan iaitu sebanyak 2 kali (33%) pasukan Timur Laut, dan sekali (17%) pasukan Barat Daya, pasukan Vektor negeri Pulau Pinang, pasukan Seberang Perai Tengah dan pasukan MBPP.

Sebanyak 12 kali (50%) daripada 24 kajian penggunaan slaid kaca yang diselaputi dengan MgO telah menunjukkan semburan kabus menghasilkan saiz titisan racun yang dihasilkan adalah bersesuaian untuk membunuh nyamuk yang aktif berterbangan semasa semburan kabus dalam tempoh masa selama 30 minit. Pasukan kawalan yang mencapai sasaran kajian slaid kaca MgO

adalah dari Barat Daya (3 kali), Seberang Perai Tengah (3 kali), Timur Laut (2 kali), MBPP (2 kali), Vektor Negeri Pulau Pinang (1 kali) dan Seberang Perai Selatan (1 kali). Walaupun, mesin semburan kabus berupaya menghasilkan titisan racun yang optimum untuk membunuh nyamuk yang aktif berterbangan, namun faktor lain seperti tempoh masa semburan dan cara bancuhan racun juga memainkan peranan yang tinggi untuk mencapai kadar mortality nyamuk yang tinggi.

Sebanyak 5 kali (22%) semburan kabus adalah berkesan iaitu mencapai sasaran dengan peratusan mortaliti nyamuk keseluruhan aktiviti sama atau melebihi 80%. Pasukan yang terlibat bagi pencapaian ini adalah dari MBPP (2 kali), Timur Laut (1 kali), Seberang Perai Tengah (1 kali), Vektor negeri Pulau Pinang (1 kali).

Rajah 4.32 : Kajian *Air-Borne* Bioassay Mengikut Pasukan Semburan Tahun 2020

Berikut adalah pecahan peratus pencapaian kadar mortaliti nyamuk sejumlah bersamaan/melebihi 80% mengikut kedudukan cawan bioassay yang dipasang.

Jadual 4.64 : Pencapaian Kadar Mortaliti Nyamuk Sejumlah Bersamaan/Melebihi 80%

Lokasi cawan bioassay	Bilangan lokaliti yang terlibat	Bilangan lokaliti yang melaporkan peratusan mortaliti nyamuk ≥80%	Peratus pencapaian (%)
Rumah kes	11	4	36
Dalam premis	15	3	20
Luar premis	21	6	29
Lorong belakang (Backlane)	6	1	17
Kawasan tumpuan orang ramai	7	2	29

Cadangan penambahbaikan untuk meningkatkan keberkesanan aktiviti semburan kabus telah diberikan kepada pasukan yang terlibat seperti semburan mengikut isipadu premis, kalibrasi mesin mengikut jadual dan pembersihan mesin secara rutin. Walau bagaimanapun, keberkesanan aktiviti semburan kabus turut dipengaruhi oleh faktor lain yang di luar kawalan manusia khususnya tiupan angin dan kesukaran menyembur di dalam premis. Cadangan meningkatkan tempoh masa semburan dan menyembur dengan arah bantuan angin untuk meningkatkan keberkesanan aktiviti tersebut.

Stesen Sentinel Nyamuk *Anopheles*

Sistem surveilans malaria merupakan strategi pertama diantara tujuh strategi yang diperkenalkan di dalam Pelan Strategi Eliminasi Malaria Kebangsaan (PSEMK). Sistem surveilans ini memainkan peranan penting untuk mengetahui tentang spesies *Anopheles*, sebaran, kepadatan, bionomik vektor, impak aktiviti kawalan yang dijalankan dan penilaian faktor-faktor risiko bagi berlakunya transmisi malaria di sesuatu kawasan.

Lokaliti Sungai Baong, Seberang Perai Selatan telah dipilih sebagai Stesen Sentinel Nyamuk *Anopheles* bagi Negeri Pulau Pinang berdasarkan sejarah kes tempatan terakhir yang dilaporkan iaitu pada tahun 2012 dan kesediaan penduduk untuk memberi kerjasama semasa kajian sedang dijalankan.

Stesen sentinel ini telah bermula pada bulan Mei 2015. Sebanyak sembilan (9) kali aktiviti dijalankan sepanjang tahun 2020 iaitu setiap bulan selama 4 hari 3 malam (36jam). Aktiviti tidak dapat dijalankan pada April hingga Jun 2020 memang Negeri Pulau Pinang berada dalam tempoh

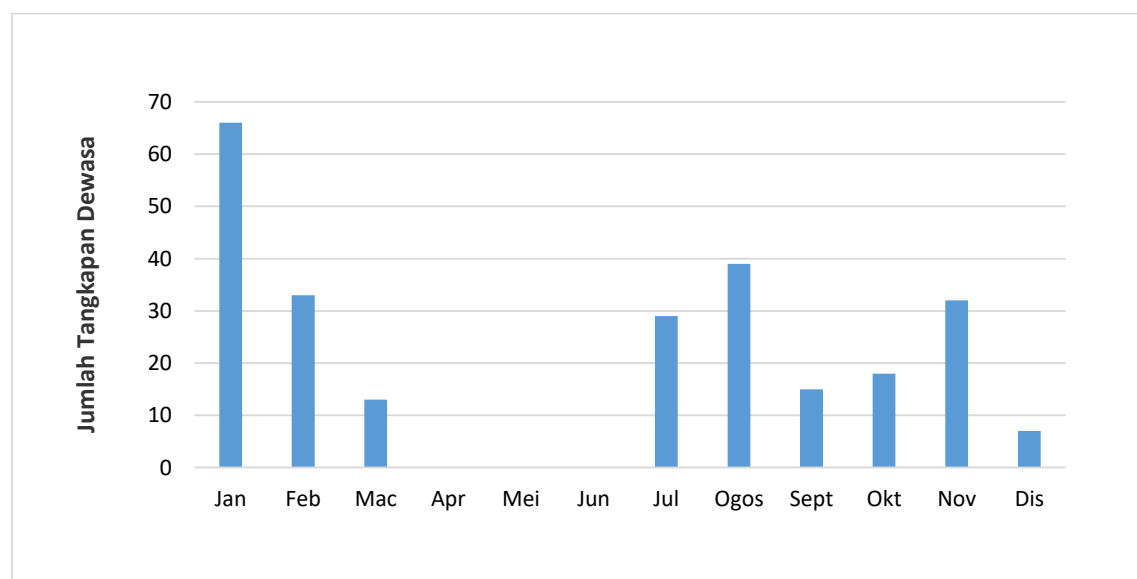
Perintah Kawalan Pergerakan (PKP) disebabkan pandemik Covid 19. Kaedah tangkapan nyamuk *Anopheles* dewasa yang digunakan ialah *Human Landing Catch*, HLC (tangkapan nyamuk dewasa semasa ianya hinggap pada manusia).

Pada bulan Januari dan Ogos 2020 mencatatkan jumlah tangkapan tertinggi nyamuk dewasa *Anopheles* iaitu masing-masing adalah 66 ekor dan 39 ekor manakala pada bulan Disember 2020 merekodkan tangkapan yang paling rendah iaitu 7 ekor nyamuk *Anopheles* sahaja. Trend ini berkemungkinan berlaku disebabkan aktiviti kawalan vektor; semburan dinding yang dijalankan pada bulan Januari dan Jun setiap tahun. Selain itu, faktor persekitaran serta taburan hujan turut memainkan peranan dalam peningkatan jumlah tangkapan. Ini secara tidak langsung mengakibatkan densiti nyamuk dewasa kembali meningkat selepas beberapa bulan aktiviti kawalan dijalankan di kawasan ini.

Terdapat empat spesies nyamuk *Anopheles* spp. yang telah direkodkan sepanjang aktiviti yang dilaksanakan di Stesen Sentinel Nyamuk. Spesies nyamuk yang ditemui adalah *An. maculatus*, *An. umbrosus*, *An. peditaeniatus* dan *An. paraliae*.

Stesen Sentinel Nyamuk *Anopheles* mencatatkan kehadiran vektor penyakit malaria dengan *Human Biting Rate* (HBR) pada 0.176 pmh (*per man per hour*). Situasi ini menunjukkan negeri Pulau Pinang mempunyai kepadatan vektor penyakit malaria yang rendah.

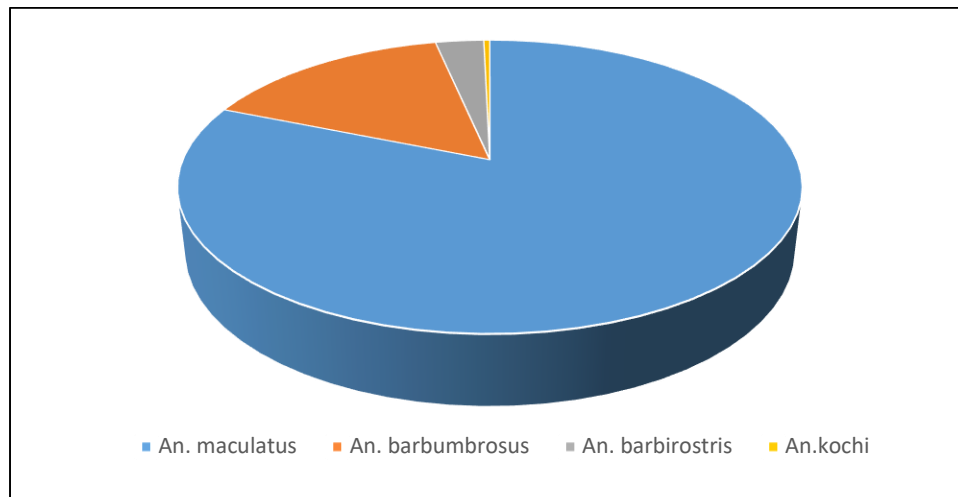
Rajah 4.33 : Jumlah tangkapan nyamuk dewasa di lokaliti sentinel sepanjang tahun 2020

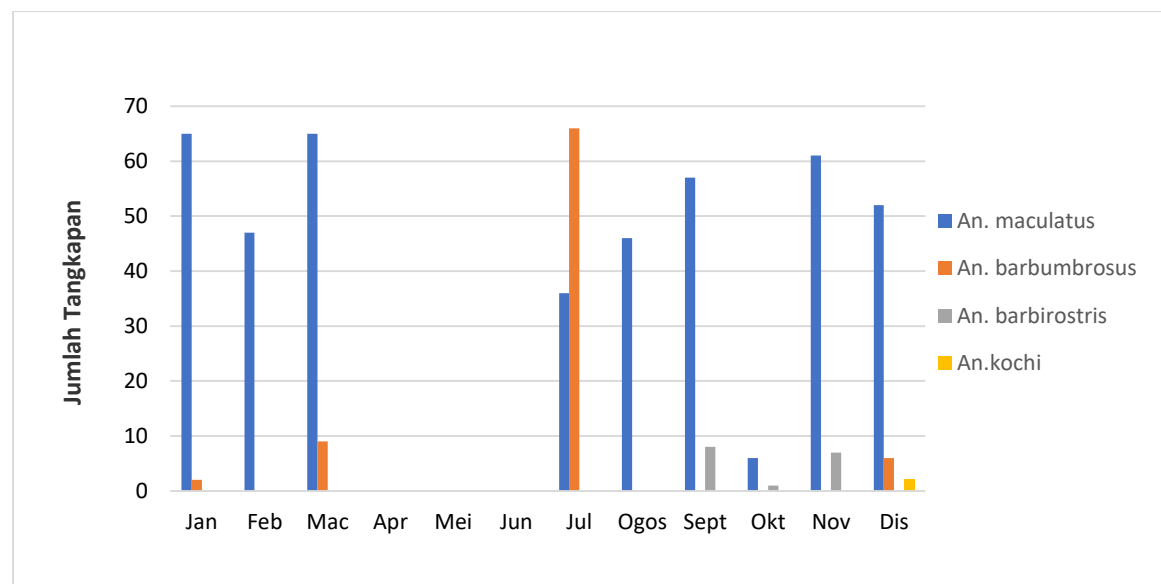
Kajian larva juga dilakukan di sekitar lokaliti sentinel bagi mengenal pasti larva nyamuk *Anopheles* spp. yang membiak di lokaliti ini. Kaedah ini juga dapat mengenal pasti spesies nyamuk dewasa *Anopheles* yang tidak diperolehi semasa aktiviti HLC. Hasil kajian mendapati larva *An. maculatus*

merekodkan jumlah tangkapan tertinggi iaitu 81.16% sepanjang tahun 2020, diikuti oleh larva *An. barbumbrosus* iaitu 15.49%, larva *An. barbirostris* group 2.99%, dan *An. kochi* sebanyak 0.37%. Stesen Sentinel Nyamuk *Anopheles* akan diteruskan pada masa hadapan bagi mengesan perubahan bionomik dan kepadatan populasi nyamuk *Anopheles* di Pulau Pinang khususnya.

Rajah 4.34 : Peratus tangkapan larva mengikut spesies di lokaliti sentinel sepanjang 2020

Rajah 4.35 : Jumlah tangkapan larva mengikut spesies dan bulan di lokaliti sentinel sepanjang tahun 2020

Pencapaian Aktiviti Kajian Penyiasatan Entomologi (*Entomology Investigation*, EI) nyamuk *Anopheles*

Pada tahun 2020 terdapat dua kes import yang didaftarkan di negeri Pulau Pinang, walau bagaimanapun hanya satu kes menunjukkan kehadiran gametosit. Setiap kes import yang didaftarkan telah dijalankan penyiasatan entomologi (EI) bagi membuat penilaian kesesuaian ekologi pembiakan *Anopheles* dalam liputan 2km radius dan mengenal pasti kewujudan vektor penyakit malaria di lokaliti kes.

Jadual 4.65 : Ringkasan kes malaria di negeri Pulau Pinang bagi tahun 2019

Bil	Warganegara	Jenis Parasit	Kehadiran gametosit	Klasifikasi Kes	Daerah	Jenis Penempatan
Kes 1	Malaysia	PF	Tiada	Imported	Barat Daya	Bandar
Kes 2	Cameroon	PF	Ada	Imported	Timur Laut	Bandar

Jadual 4.66 : Ringkasan kes malaria dan hasil kajian entomologi yang telah dijalankan sepanjang tahun 2020

Bil	Warganegara	Jenis Parasit	Jenis Penempatan	Kesesuaian Ekologi	Kewujudan Vektor
Kes ke-1	Malaysia	PF	Bandar	Sesuai	<i>An. maculatus</i>
Kes ke-2	Cameroon	PF	Bandar	Tidak sesuai	Tiada

Kajian secara berkala di lokaliti kes dapat membantu mengetahui kepadatan vektor berbanding perubahan ekosistem semasa.

Pencapaian Aktiviti Kajian Penilaian Risiko Entomologi (*Entomology Risk Assessment, ERA*) nyamuk *Anopheles*

Garis Panduan Pencegahan Malaria Re-introduction menyatakan bahawa setiap lokaliti bebas kes perlu dilakukan stratifikasi semula bagi mencegah jangkitan indigenous (human malaria) dan menilai tahap risiko kejadian malaria re-introduction. Hal yang demikian adalah untuk memperkukuhkan aktiviti surveilan di setiap lokaliti dan dapat mencadangkan aktiviti surveilan dan pencegahan yang sesuai mengikut tahap risiko kejadian re-introduction.

Penentuan tahap reseptiviti di lokaliti merupakan salah satu komponen dalam menilai tahap risiko kejadian malaria re-introduction. Tahap reseptiviti penting untuk menentukan keperluan aktiviti preventif bagi mengelak berlakunya kejadian malaria re-introduction menggunakan konsep Integrated Vector Management (IVM).

Jadual 4.67 : Ringkasan kajian risiko entomologi (ERA) dan hasil kajian yang telah dijalankan sepanjang tahun 2020

Daerah	Lokaliti	Ekosistem	Kesesuaian Ekologi	Kewujudan Vektor	Tahap Reseptiviti
SPS	Kampung Sungai Buaya	Bukit bukau, sungai dan ladang kelapa sawit	Sesuai	<i>An. maculatus</i>	Sederhana
SPU	Guar Petai	Sawah padi	Sesuai	<i>An. campestris</i>	Sederhana
SPT	Kampung Sungai Lembu	Ladang kelapa sawit	Sesuai	<i>An. maculatus</i>	Sederhana
SPS	Sungai Chenaam	Sawah padi	Sesuai	<i>An. campestris</i>	Sederhana
SPT	Kampung Kuala Juru	Kawasan Perindustrian	Tidak sesuai	Tiada	Rendah
SPU	Ara Kuda	Ladang kelapa sawit	Tidak sesuai	Tiada	Rendah
SPT	Kampung Kubang Ulu	Ladang kelapa sawit dan kebun sayur	Tidak sesuai	Tiada	Rendah

Pencapaian Aktiviti Kajian Penyiasatan Entomologi (EI) bagi Penyakit Filariasis

Program Eliminasi Filariasis Limfatik Kebangsaan (PEFLK) yang dilaksanakan sejak tahun 2011 dengan tujuan untuk membasmi penyakit filariasis di Malaysia. Walaupun tiada kes tempatan dilaporkan di negeri Pulau Pinang, namun Pasukan Entomologi dan Pest telah melakukan siasatan entomologi di lokaliti yang dilaporkan kes *imported* Filariasis. Sebanyak 2 kes import dengan parasit *Brugia malayi* telah dilaporkan di Daerah Seberang Perai Utara dan Seberang Perai Tengah. Terdapat 1 kes import dengan parasit *Wuchereria bancrofti* telah dilaporkan di Daerah Seberang Perai Tengah. Kesemua kes dikesan melalui *Mass Blood Survey* (MBS) di tempat kerja/ tahanan pesakit.

Hasil kajian larva telah menunjukkan terdapat kehadiran vektor yang memindahkan parasit *Wuchereria bancrofti* iaitu *Culex quinquefasciatus* dan nyamuk *Mansonia uniformis* bagi parasit *Brugia malayi*. Pada masa yang sama, vektor bagi penyakit-penyakit lain seperti *Aedes albopictus*, *Culex vishnui* dan *Culex gelidus*.

Kajian penilaian risiko entomologi bagi penyakit Filariasis telah dilakukan di Ekosistem 24, Seberang Perai Utara untuk mengenalpasti kehadiran vektor di daerah tersebut. Spesies nyamuk yang berupaya memindahkan parasit filaria telah dikenalpasti iaitu *Anopheles campestris*,

Anopheles barbirostris dan *Mansonia uniformis*. Pada masa yang sama, nyamuk vektor Japanese Encephalitis iaitu *Culex gelidus* turut dijumpai di kawasan kajian.

Pasukan kawalan di daerah telah dimaklumkan untuk bekerjasama dengan pihak majikan kilang / depot tahanan agar memastikan setiap kali terdapat kehadiran warga asing yang baru dari negara endemik dimaklumkan kepada pasukan daerah untuk sesi *Mass Blood Survey* sebagai tindakan pencegahan perebakan parasit berlaku di negeri ini.

Kajian Entomologi Rodensia dan Kutu di Pintu Masuk Antarabangsa.

Prai Bulk Cargo Butterworth, Pulau Pinang

Kajian rodensia dan kutu dijalankan oleh pasukan Entomologi dan Pest secara rutin sekali setahun di Gudang Prai Bulk Cargo Butterworth, Pulau Pinang (BCT Perai). Objektif kajian ini adalah untuk mengenalpasti situasi semasa kepadatan dan spesies kutu di terminal BCT Perai. Membuat penilaian persekitaran yang menyumbang kepada infestasi tikus yang tinggi serta mengenal pasti kehadiran vektor yang lain selain dari rodensia seperti tungau (mites) yang juga masalah kesihatan awam.

Pada Julai 2020, pasukan entomologi dan pest telah menjalankan aktiviti surveilans di BCT, Perai bagi mengambil sebanyak 28 sampel seperti tanah, pasir, jagung, gandum, dan najis tikus dari 8 premis di Pelabuhan BCT, Perai.

Jadual 4.68: Berikut adalah jenis sampel dan jumlah bilangan kutu dari 2 lokasi yang berbeza:-

Bil	Lokasi/Gudang	Jenis Sampel	Jumlah Kutu	Spesies
1	Gudang Palmco Jaya	Jagung, pasir & najis tikus	11	<i>Xenopsylla cheopis</i>
2	Gudang FFC	Dedak, najis & pasir	4	<i>Xenopsylla cheopis</i>

Berdasarkan kajian sampel, terdapat 15 ekor kutu tikus (*Xenopsylla cheopis*) dijumpai dari 2 lokasi berbeza iaitu di FFC dan Palmco Jaya. Lokasi yang paling tinggi bilangan kutu dijumpai adalah di gudang Palmco Jaya. 8 sampel (28.5%) positif daripada 28 sampel diambil (15 ekor kutu *Xenopsylla cheopis*)

Hasil tangkapan kutu pada tahun 2020 adalah menurun jika dibandingkan dengan tahun 2019. Sebanyak 15 ekor kutu *Xenopsylla cheopis* telah diperolehi pada tahun 2020 berbanding 33 ekor pada tahun 2019.

Jadual 4.69 :Perbandingan Keputusan Kajian Kutu Selama 8 Tahun (2013 Hingga 2020) Di Gudang Prai Bulk Cargo Butterworth, Pulau Pinang:

Bil	Tahun	Jumlah Sampel Diambil	Jumlah Sampel Positif	Spesies Kutu	% Sampel Positif
1	2013	48	19	<i>Xenopsylla cheopis</i>	40
2	2014	46	0	-	0
3	2015	154	6	<i>Xenopsylla cheopis</i>	4
4	2016	95	6	<i>Xenopsylla cheopis</i>	6.3
5	2017	16	2	<i>Xenopsylla cheopis</i>	12.5
6	2018	20	4	<i>Xenopsylla cheopis</i>	20
7	2019	25	6	<i>Xenopsylla cheopis</i>	24
8	2020	28	8	<i>Xenopsylla cheopis</i>	28.5

Malaysian International Tuna Port (MITP), Batu Maung

Pada 20 Oktober 2020, sebanyak 20 perangkap tikus telah dipasang di Malaysian Internatinal Tuna Port untuk mengenalpasti kehadiran tikus dan spesies flea atau vektor dibawa oleh tikus yang boleh menyebabkan masalah kesihatan awam.

Sebanyak 3 (15%) daripada 20 perangkap yang dipasang berjaya memerangkap tikus *Rattus rattus*. Indeks perangkap tikus adalah 0.15 dan indeks kutu adalah 0.33.

Walaupun indeks kutu adalah kurang daripada 1, namun aktiviti rutin untuk menangkap tikus masih perlu diteruskan. Pada masa yang sama, tindakan pembersihan serta cara pelupusan sampah perlu ditambahbaik lagi agar memastikan pelabuhan ini di bawah pemantauan yang baik dan tidak ada jangkitan Plague berlaku.

4.6 PROGRAM CAWANGAN KAWALAN PENYAKIT TIDAK BERJANGKIT

PENGENALAN

Program Kawangan Kawalan Penyakit Tidak berjangkit bertanggungjawab dalam memastikan risiko dan kejadian penyakit tidak berjangkit dapat dicegah di peringkat awal melalui aktiviti promosi kesihatan, pengesanan awal penyakit, rawatan awal yang berkesan serta aktiviti rehabilitasi yang memenuhi keperluan.

OBJEKTIF

- i. Mengurangkan Morbiditi dan Mortaliti Penyakit Tidak Berjangkit melalui aktiviti pencegahan primer, sekunder dan tertiar.
- ii. Meningkatkan pengetahuan dan kesedaran mengenai risiko dan penyakit NCD demi untuk mencegah atau melambatkan kejadian penyakit tersebut di kalangan masyarakat.
- iii. Meningkatkan pengesanan awal penyakit NCD dan kes yang tidak dikesan (*undiagnosed*) demi mengurangkan komplikasi dan kematian pramatang (*premature*).
- iv. Memperkasakan komuniti melalui aktiviti promosi dan intervensi risiko NCD untuk pencegahan dan kawalan NCD di komuniti.
- v. Meningkatkan kualiti pengurusan dan rawatan serta komplikasi penyakit NCD melalui 'Model of Good Care'.
- vi. Meningkatkan kolaborasi, integrasi dan advokasi di kalangan pelbagai *stakeholders* untuk mewujudkan persekitaran dan budaya yang menjurus kepada amalan gaya hidup sihat.
- vii. Menjalankan surveilans dan pemantauan risiko, beban penyakit dan kematian NCD secara saintifik dan berterusan.

PENCAPAIAN PROGRAM

Program Diabetes

Sepanjang tahun 2020, seramai **44,518** kes aktif pesakit Diabetes yang telah didaftarkan dalam *National Diabetes Registry* (NDR) serta telah mendapat rawatan di 27 klinik kesihatan di seluruh negeri Pulau Pinang. Manakala untuk pesakit di hospital-hospital kerajaan, sebanyak **10,537** kes aktif pesakit Diabetes yang telah didaftarkan dalam NDR. **Jadual 4.70** menunjukkan beban pesakit diabetes yang mendapat rawatan di klinik kesihatan di semua 5 Daerah di negeri Pulau Pinang pada tahun 2020.

Jadual 4.70: Beban Pesakit Diabetes di Klinik Kesihatan di Daerah Tahun 2020

Bil.	Daerah	Kedatangan Pesakit Diabetes	Pesakit Aktif di Daerah Sehingga 2020	Kes Type 2 DM Baru didaftar
1.	Timur Laut	62,907	14,850	2,228
2.	Barat Daya	19,179	5,374	822
3.	Seberang Perai Utara	38,458	11,725	1,515
4.	Seberang Perai Tengah	36,805	8,403	1,181
5.	Seberang Perai Selatan	25,068	4,166	762
Jumlah		182,417	44,518	6,508

Pada tahun 2020, daripada **2,422,912** pesakit yang hadir di Jabatan Pesakit Luar (JPL) di Klinik Kesihatan, seramai **182,417** orang (7.53%) merupakan pesakit Diabetes yang mendapatkan rawatan baru ataupun rawatan susulan. Sebanyak 81,140 kes yang disaring untuk penyakit Diabetes di Klinik Kesihatan, Pusat Promosi Kesihatan Komuniti (PPKK), melalui Program KOSPEN dan aktiviti-aktiviti lain di daerah. Daripada jumlah itu, sebanyak 21,455 kes (26.4%) yang menunjukkan keputusan *abnormal* seperti di **Jadual 4.71**. Pesakit yang mempunyai keputusan abnormal telah dirujuk untuk pemeriksaan lanjut atau pengambilan darah yang lebih terperinci di klinik kesihatan.

Jadual 4.71 : Pencapaian Aktiviti Saringan Penyakit Diabetes Mengikut Daerah Tahun 2020

Bil	Daerah	Keputusan Saringan Kes		Jumlah Saringan
		Normal (<5.6)	Abnormal (≥5.6)	
1	Timur Laut (TL)	16,456 (68.1%)	7,716 (31.9%)	24,172
2	Barat Daya (BD)	2,611 (64.5%)	1,438 (35.5%)	4,049
3	Seberang Perai Utara (SPU)	25,517 (76.4%)	7,871 (23.6%)	33,388
4	Seberang Perai Tengah (SPT)	8,241 (72.0%)	3,203 (28.0%)	11,444
5	Seberang Perai Selatan (SPS)	6,860 (84.8%)	1,227 (15.2%)	8,087
JUMLAH KESELURUHAN		59,685 (73.6%)	21,455 (26.4%)	81,140

Bermula pada tahun 2018, indikator Peratus Pesakit Diabetes Jenis 2 yang mencapai paras HbA1c kurang atau sama dengan 6.5% ($\leq 6.5\%$) dengan sasaran $\geq 30\%$ telah dijadikan sebagai salah satu Petunjuk Prestasi Utama atau *Key Performance Indicator* (KPI) untuk Pengarah Kesihatan Negeri dan Timbalan Pengarah Kesihatan Negeri (Kesihatan Awam).

Pada tahun 2020, sebanyak **3,069** sampel telah dipilih secara *random sampling* mengikut Klinik Kesihatan untuk Audit 2020. Sebanyak 95.6% atau 2,935 sampel yang berjaya diaudit.

Jadual 4.72: Laporan Audit Klinikal Diabetes Mengikut Daerah, Tahun 2019 dan 2020

Bil.	Daerah	Jumlah Sampel Dipilih		Jumlah sebenar sampel yang diaudit		Peratusan Keputusan HbA1c $\leq 6.5\%$	
		2019	2020	2019	2020	2019	2020
1.	Timur Laut	1420	1040	1413 (99.5%)	1032 (99.2%)	36.7%	42.9%
2.	Barat Daya	460	380	425 (92.4%)	354 (93.2%)	27.1%	26.1%
3.	Seberang Perai Utara	750	730	717 (95.6%)	711 (97.4%)	23.9%	31.4%
4.	Seberang Perai Tengah	790	619	741 (93.8%)	546 (88.2%)	25.0%	26.9%
5.	Seberang Perai Selatan	390	300	372 (95.4%)	292 (97.3%)	27.7%	34.3%
Jumlah		3810	3069	3668 (96.3%)	2935 (95.6%)	29.8%	34.0%

Pada tahun 2020, kebanyakan daerah menunjukkan peningkatan pencapaian sasaran HbA1c $\leq 6.5\%$. Berdasarkan **Jadual 4.72**, daerah Timur Laut, Seberang Perai Utara dan Seberang Perai Selatan mencapai sasaran HbA1c $\leq 6.5\%$ melebihi 30%. Manakala dua daerah lagi belum mencapai sasaran yang telah ditetapkan.

Walaupun bagaimanapun, kebanyakan daerah menunjukkan peningkatan *response rate* berbanding tahun 2019.

Bagi memastikan kualiti pengurusan pesakit diabetes semakin baik, Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang telah mengadakan latihan Rakan Pembimbing Diabetes (RAPID) kepada anggota Paramedik. Tujuan program ini dianjurkan adalah untuk melatih anggota-anggota paramedik di Klinik-klinik Kesihatan di seluruh negeri Pulau Pinang sebagai *Diabetes Educator*.

Antara elemen yang perlu dilalui oleh peserta program RAPID adalah:

- i. Kursus Intensif
- ii. Latihan sangkutan di Hospital

- iii. Latihan sangkutan di Klinik Kesihatan
- iv. Buku Log Program
- v. Kajian Kes-kes Diabetes
- vi. Peperiksaan pada akhir program (MCQ, MEQ, OSCE & VIVA)

Seramai 21 anggota paramedik yang terpilih telah lulus dalam Program RAPID 2019/2020. Mereka diharapkan dapat memberikan komitmen yang tinggi dan mengamalkan semua ilmu yang telah dipelajari untuk memperkukuhkan pemantauan dan pelaksanaan Program Diabetes di negeri Pulau Pinang.

Program Komuniti Sihat Pembina Negara – KOSPEN

Pada tahun 2020, Program KOSPEN melibatkan 58 lokaliti Rukun Tetangga (RT), KEMAS dan Pusat Internet. Ini termasuk 39 lokaliti RT yang sedia ada. Walau bagaimanapun, kesan daripada pandemik COVID-19, pelaksanaan aktiviti KOSPEN agak terbatas dan tertumpu kepada meningkatkan kesedaran komuniti tentang COVID-19 dan pembudayaan norma baharu. Taklimat berkenaan CAPP dan Pembudayaan Norma Baharu telah disampaikan kepada pasukan iNCD Daerah pada 13 Ogos 2020.

Jadual 4.73: Bilangan Lokaliti KOSPEN Pulau Pinang 2020

Daerah	Lokaliti 2019	Lokaliti 2020			Jumlah Semasa
		RT	KEMAS	Pusat Internet	
Timur Laut	7	7	-	-	7
Barat Daya	-	5	5	1	11
Seb. Perai Utara	11	10	4	-	14
Seb. Perai Tengah	13	15	-	-	15
Seb. Perai Selatan	8	6	5	-	11
JUMLAH	39	43	14	1	58

Sehingga Disember 2020, seramai 201 sukarelawan telah dilatih. Kumulatif **10,427** saringan kesihatan telah dijalankan, iaitu 30.2% daripada keseluruhan penduduk berumur 18 tahun dan ke atas.

Daripada **10,427** saringan yang dijalankan, didapati 3,390 orang (32.8%) mempunyai berat badan berlebihan i.e BMI ≥ 25 kg/m². Seramai 544 orang (5.3%) yang mempunyai BMI ≥ 35 kg/m² (obese Class II) dan 91.5% telah dirujuk untuk intervensi selanjutnya. Sebanyak 1,890 (18.3%) daripada penduduk yang disaring mempunyai tekanan darah yang *abnormal*, iaitu sistolik ≥ 140 mmHg atau diastolik ≥ 90 mmHg. Manakala sebanyak 3,330 (32.3%) dikesan mempunyai risiko paras gula yang tinggi dalam darah, iaitu ≥ 5.6 mmol/L. Peserta saringan yang dikesan merokok adalah seramai 734 (7.1%). Mereka yang mempunyai faktor risiko NCD ini dirujuk ke Klinik-klinik Kesihatan yang berdekatan untuk intervensi selanjutnya.

Pada tahun 2020, seramai 860 peserta telah menjalani Saringan DASS-21. Tiada peserta yang mendapat skor teruk/ sangat teruk untuk dirujuk. Manakala bagi Modul Pencegahan Kemudaratan Alkohol melalui Saringan AUDIT-C, seramai 226 peserta telah disaring. Kesemua peserta mencapai skor kurang daripada 5.

Program Pengurusan Berat Badan merupakan salah satu skop KOSPEN dengan objektif untuk mengurangkan obesiti di kalangan penduduk lokaliti KOSPEN. Kriteria peserta ialah yang berumur 18 hingga 40 tahun, BMI di antara 30-35 kg/m² dan tiada penyakit kronik. Walau bagaimanapun, aktiviti PBB ditangguhkan kerana pandemik COVID-19.

Program Kawalan Tembakau

Pelaksanaan Aktiviti Kawalan Tembakau adalah melalui strategi MPOWER yang telah disarankan oleh Pertubuhan Kesihatan Sedunia (WHO). Bagi strategi **Protect** - Melindungi golongan bukan perokok dari bahaya asap rokok, YB Menteri Kesihatan telah meluluskan pewartaan semua tempat makan, sama ada yang berhawa dingin atau tidak berhawa dingin sebagai kawasan larangan merokok. Penguatkuasaan penuh telah dijalankan pada tahun 2020.

Selaras dengan Artikel 14 *WHO Framework Convention on Tobacco Control*, strategi **Offer**-Menawarkan perkhidmatan berhenti merokok, sebanyak 27 klinik kesihatan di Pulau Pinang mempunyai perkhidmatan ini. Selain itu, melalui Program MQuit, perkhidmatan berhenti merokok diperluaskan dengan jalinan kolaborasi bersama fasiliti kesihatan swasta seperti Penang Adventist Hospital, dan 5 rangkaian Lotus Farmasi. Sejajar hasrat KKM untuk mengurangkan prevalen perokok, perkhidmatan berhenti merokok ini juga boleh dicapai melalui lawan sesawang *jomquit.com.my* dan pendaftaran melalui MySejahtera.

Jadual 4.74: Jumlah Klien yang Berdaftar dan Berhenti Merokok mengikut Daerah di Pulau Pinang pada Januari-Disember 2020.

Bil.	Daerah	Jumlah Daftar KBM (Julai 2019- Jun 2020)	Jumlah yang ada <i>Quit Date</i> (Jan-Dis 2020)	Bil. Klien Berjaya Berhenti Merokok	Peratus (%)
1.	Timur Laut	203	55	22	40.0%
2.	Barat Daya	124	14	6	42.9%
3.	Seberang Perai Utara	275	121	56	46.3%
4.	Seberang Perai Tengah	144	56	31	55.4%
5.	Seberang Perai Selatan	68	33	16	48.5%
	Jumlah	814	279	131	47.0%

Sambutan Hari Tanpa Tembakau Sedunia 2020 Peringkat Negeri Pulau Pinang yang bertemakan “Melindungi belia dari manipulasi industri dan mencegah mereka dari penggunaan tembakau dan nikotin” dijalankan melalui kempen di radio, media sosial dan edaran risalah.

Program Pencegahan dan Pengesanan Kanser

Aktiviti program saringan kanser kolorektal dilaksanakan bermula pada tahun 2014 untuk mengesan tanda-tanda awal kanser kolorektal. Ujian saringan kanser kolorektal ini dijalankan kepada semua warganegara Malaysia yang berusia antara 50 hingga 75 tahun dan tidak mempunyai sebarang gejala. Pada 2020, sebanyak 5,335 ujian iFOBT telah dijalankan di kalangan pelanggan yang datang ke Klinik Kesihatan dan didapati seramai 263 kes (4.9%) adalah positif iFOBT. Namun, hanya 117 orang pelanggan sahaja yang menjalani kolonoskopi. Terdapat 6 kes dikesan kanser (5.1%) dan 20 kes dikesan mempunyai polyps (17.1%).

Jadual 4.75: Aktiviti Saringan Kanser Kolorektal 2020

Daerah	Jumlah Saringan	Saringan Keputusan iFOBT Positif	Peratus iFOBT positif	Klien Yang Hadir Untuk Kolonoskopi	Bil Kes Positif Kolonoskopi	
					Polyps	Kanser
Timur Laut	1133	58	5.1%	34	4	10
Barat Daya	762	89	11.7%	16	0	6
SPU	594	21	3.5%	8	2	1
SPT	1532	41	2.7%	13	0	3
SPS	1314	54	4.1%	46	0	0
JUMLAH	5,335	263	4.9%	117	6	20

Sistem Verifikasi Data Kematian Yang Tidak Disahkan Secara Perubatan

Sesuai dengan wawasan negara untuk menjadi negara maju, statistik sebenar kematian yang disahkan secara perubatan adalah penting. Ini adalah untuk membolehkan Malaysia mengenalpasti kadar kematian sebenar yang diakibatkan oleh penyakit-penyakit tertentu di negara ini. Statistik ini juga diperlukan bagi tujuan pemantauan indikator penyakit tertentu seperti penyakit-penyakit kronik di peringkat kebangsaan dan global seperti *Global NCD Targets*. Objektif pelaksanaan sistem ini adalah untuk meningkatkan peratus kematian yang disahkan secara perubatan di Malaysia ke arah 80% pada tahun 2025. Berikut disertakan pencapaian verifikasi data kematian bagi negeri Pulau Pinang.

Jadual 4.76: Pencapaian Verifikasi bagi Data Kematian JPN bulan Januari-Disember 2019

BIL.	PERKARA	JUMLAH KUMULATIF					
		Negeri	Daerah				
			TL	BD	SPU	SPT	SPS
1.	Jumlah rekod daftar kematian daripada JPN	4514	1408	602	1039	972	493
2.	KES KELUAR						
	2.1 Daerah lain	130	7	92	2	7	22
	2.2 Negeri lain	8	0	0	4	0	4
3.	KES PINDAH MASUK						
	3.1 Daerah lain	130	93	8	5	22	2
	3.2 Negeri lain	1	0	0	0	1	0
4	Kes selesai disiasat	4479	1489 (99.7%)	517 (99.8%)	1035 (99.7%)	969 (98%)	469 (100%)
i.	Alamat tidak lengkap / rumah tidak dijumpai	640	194	67	172	142	65
ii.	Rumah dijumpai, waris tidak ditemui	2181	928	242	375	477	159
iii.	Waris enggan ditemuramah / beri kerjasama	496	218	42	81	100	55
iv.	Temuramah dijalankan	1,162	149	166	407	250	190
5	Kes masih dalam siasatan	28	5	1	3	19	0
6	<i>Kes Duplicate</i>	0	0	0	0	0	0
7	Jumlah sebenar Dalam Negeri	4,507	1,494	518	1,038	988	469

Jadual 4.77: Pencapaian Verifikasi bagi Data Kematian JPN bulan Januari-Jun 2020

BIL.	PERKARA	JUMLAH KUMULATIF					
		Negeri	Daerah				
			TL	BD	SPU	SPT	SPS
1.	Jumlah rekod daftar kematian daripada JPN	2,151	730	259	467	481	214
2.	KES KELUAR						
	2.1 Daerah lain	62	5	48	0	3	6
	2.2 Negeri lain	7	0	1	0	1	5
3.	KES PINDAH MASUK						
	3.1 Daerah lain	62	47	5	2	6	2
	3.2 Negeri lain	6	1	0	3	1	1
4	Kes selesai disiasat	2,147	773 (100%)	215 (100%)	470 (99.8%)	483 (99.8%)	206 (100%)
i.	Alamat tidak lengkap / rumah tidak dijumpai	99	25	14	29	22	9
ii.	Rumah dijumpai, waris tidak ditemui	1066	428	84	208	279	67
iii.	Waris enggan ditemuramah / beri kerjasama	304	213	9	20	47	15
iv.	Temuramah dijalankan	678	107	108	213	135	115
5	Kes masih dalam siasatan	2	0	0	1	1	0
6	Kes <i>Duplicate</i>	1	0	0	1	0	0
7	Jumlah sebenar Dalam Negeri	2,149	773	215	471	484	206

Program Kesihatan Mental Dalam Komuniti

Bermula pada tahun 2020, Indikator Liputan Rawatan Kesihatan Mental di Klinik Kesihatan dengan sasaran peratus kes cicir kurang atau sama dengan 10% ($\leq 10\%$) telah dijadikan sebagai salah satu Petunjuk Prestasi Utama atau *Key Performance Indicator* (KPI) untuk Pengarah Kesihatan Negeri dan Timbalan Pengarah Kesihatan Negeri (Kesihatan Awam).

KPI ini mencapai sasaran pada tahun 2020, iaitu 4.06% dimana sebanyak 44 orang cicir daripada 1084 jumlah kes semasa yang didaftarkan di seluruh klinik kesihatan Pulau Pinang (**Jadual 4.78**). Jumlah kes keciciran meningkat berbanding hanya 17 kes pada tahun 2019. Kebanyakan alasan yang dikemukakan adalah berikutan pandemik COVID-19 dimana Perintah Kawalan Pergerakan

dilaksanakan. Semua kes keciciran telah diambil tindakan. Tiada kes dengan TAG teruk yang dikesan sepanjang tahun 2020.

Pada tahun 2020, terdapat sebanyak 161 kes baru, dimana 80.7% adalah penyakit mental yang didiagnosa di klinik kesihatan manakala selebihnya adalah dirujuk dari hospital untuk rawatan susulan di klinik kesihatan. Kes baru tertinggi yang didiagnosa di klinik kesihatan ialah kes kemurungan (*depression*) sebanyak 55 kes (42.3%) diikuti *schizophrenia* sebanyak 31 kes (23.9%) dan *anxiety disorders* sebanyak 26 kes (20%).

Jadual 4.78 : Pencapaian Aktiviti Rawatan Susulan Penyakit Mental di Klinik Kesihatan Tahun 2020

Daerah	Bil Kes Baru			Bil. Kes Keluar			Jumlah Kes Semasa	Indikator Perkhidmatan	
	Diagnosa di Klinik	Rujuk dari Hosp	Jumlah Kes Baru	Pindah Keluar	Mati	Jum. Kes Keluar		Bil. Kes dgn TAG teruk (Relaps)	Bil. Kes Keciciran
TL	35	8	43	60	4	64	221	0	5
BD	11	5	16	41	1	42	92	0	7
SPU	68	2	70	131	1	132	546	0	21
SPT	7	11	16	45	4	49	143	0	8
SPS	5	11	16	25	1	26	82	0	3
Jumlah	130	31	161	302	11	313	1084	0	44

Saringan Minda Sihat pada tahun 2020 seperti di **Jadual 4.79** menunjukkan sebanyak **11,941** orang telah disaring menggunakan borang saringan DASS-21 dan seramai 70 orang dikesan mempunyai stres, 127 orang mempunyai anizeti dan 68 orang mengalami kemurungan. Seramai 139 kes yang mempunyai skor *abnormal* (teruk atau sangat teruk) telah dirujuk kepada Pegawai Perubatan atau Pakar Perubatan Keluarga untuk rawatan susulan, kaunselling atau intervensi.

Jadual 4.79: Pencapaian Saringan Minda Sihat Tahun 2020

Bil	Daerah	Bilangan Disaring	Normal		Abnormal		Bilangan		
							Stres	Anzieti	Kemurungan
1	TL	3,262	3,221	(98.7%)	41	(1.3%)	23	38	27
2	BD	1,676	1,656	(98.8%)	20	(1.2%)	10	18	10
3	SPU	2,455	2,418	(98.5%)	37	(1.5%)	15	33	16
4	SPT	3,069	3,028	(98.7%)	41	(1.3%)	22	38	15
5	SPS	1,479	1,479	(100.0%)	0	(0.0%)	0	0	0
Jumlah		11,941	11,802	(98.8%)	139	(1.2%)	70	127	68

Pada setiap tahun, Kursus Minda Sihat di Tempat Kerja akan diadakan bertujuan untuk meningkatkan kesedaran anggota kesihatan serta staf sokongan di daerah mengenai kepentingan penjagaan kesihatan mental serta mempelajari dan mempraktikkan kemahiran kesihatan mental yang baik di tempat kerja. Walaubagaimanapun, kursus ini tidak dapat dilaksanakan pada tahun 2020 disebabkan pandemik COVID-19.

Program Pencegahan Keganasan Rumahtangga & Penderaan Kanak-Kanak

Bagi jumlah kes keganasan rumahtangga yang telah dikendalikan di hospital-hospital kerajaan di Pulau Pinang, jumlah yang dilaporkan adalah sebanyak **733** kes seperti yang dipaparkan di **Jadual 4.80**.

Secara keseluruhan, majoriti kes penderaan yang dilaporkan adalah dikalangan perempuan (85.5%), daripada bangsa Melayu (57.4%) dan melibatkan anggota keluarga terdekat iaitu pasangan masing-masing (47.3%).

Jadual 4.80 : Laporan penderaan kategori dewasa, kanak-kanak dan remaja tahun 2020

Kategori	Jantina	Fizikal	Seksual	Psikologi	Jumlah
Kanak-kanak (0-9 tahun)	Lelaki	34	4	1	39
	Perempuan	22	29	0	51
	Jumlah	56	33	1	90
Kanak-kanak (10-17 tahun)	Lelaki	21	14	2	37
	Perempuan	15	82	2	99
	Jumlah	36	96	4	136
Remaja (18-19 tahun)	Lelaki	4	0	0	4
	Perempuan	13	14	0	27
	Jumlah	17	14	0	31
Dewasa	Lelaki	21	5	0	26
	Perempuan	418	32	0	450
	Jumlah	439	37	0	476
Jumlah besar		548	180	5	733

Penderaan fizikal menyumbang peratus terbanyak iaitu sebanyak 74.8% dari jumlah kes yang dilaporkan. Kes penderaan fizikal bagi kanak-kanak dan remaja adalah sebanyak 109 kes dan tiada perbezaan ketara antara lelaki dan perempuan. Pendera melibatkan ibu bapa kandung (50.5%), diikuti oleh pengasuh (12.8%) dan lain-lain yang dikenali (12.8%). Bagi kategori dewasa, kes penderaan perempuan lebih dominan iaitu sebanyak 95.2% daripada jumlah kes penderaan fizikal dewasa dan melibatkan pasangan masing-masing (77.9%).

Kes penderaan seksual banyak dilaporkan bagi kategori kanak-kanak berusia 10 hingga 17 tahun. Bagi kategori ini, majoritinya adalah perempuan (85.4%) dan melibatkan teman lelaki atau wanita (54.2%), dan diikuti oleh lain-lain yang dikenali (21.9%).

Program Saringan dan Intervensi Kemudaran Alkohol

Kursus Pencegahan dan Intervensi Kemudaran Alkohol Peringkat Negeri Pulau Pinang telah diadakan pada 27 Ogos 2020 untuk meningkatkan pengetahuan dan kesedaran staf tentang kepentingan kesihatan dan kemudaran alkohol. Semua doktor dan paramedik yang hadir telah diberi pendedahan dan dilatih untuk membuat saringan menggunakan borang Audit C dan Audit 10. Sesi perbincangan turut diadakan untuk membincangkan secara terperinci tentang retan yang perlu dihantar oleh daerah, serta mengenalpasti masalah dan rintangan yang mungkin dihadapi di peringkat klinik / daerah untuk menjalankan saringan alkohol.

Untuk tahun 2020, saringan dan intervensi kemudaran alkohol telah dijalankan di 26 buah klinik kesihatan di seluruh Pulau Pinang, termasuk saringan komuniti di Ladang Kalidonia di Seberang

Perai Selatan. Secara keseluruhannya, seramai **1190** klien telah disaring untuk kemudahan alkohol dengan menggunakan borang Audit 10.

Secara purata, terdapat sedikit penurunan jumlah saringan sepanjang tahun 2020. Terdapat 6 buah klinik yang menunjukkan peningkatan saringan sehingga mencapai sasaran dan 9 buah klinik yang berjaya mengekalkan pencapaian pada tahun 2020. Kebanyakan klinik yang tidak berjaya mencapai **sasaran saringan 50 klien/klinik/tahun** adalah terutamanya klinik-klinik yang mempunyai kepadatan penduduk Melayu yang tinggi.

Jadual 4.81 : Kaedah pengendalian pesakit di klinik kesihatan berdasarkan skor Audit 10.

Skor AUDIT 10	Risiko	Tahap risiko	Intervensi
0 – 7	Peminum risiko rendah / sejarah berisiko untuk balik semula ke tahap peminum mudarat	Zon I	Pendidikan berkenaan kemudahan alkohol
8 – 15	Peminum yang minum melebihi cadangan pengambilan / klien yang telah mendapat kesan bahaya alkohol dan kebergantungan (<i>hazardous drinker</i>)	Zon II	Nasihat Ringkas (simple advice)
16 - 19	Pengambilan alkohol yang telah menyebabkan kesan bahaya dan kebergantungan (<i>harmful drinking and dependency</i>)	Zon III	Intervensi berterusan (Extended intervention) yang merangkumi nasihat ringkas + Intervensi ringkas + Pemantauan berterusan
20- 40	Berisiko tinggi kepada kemudahan alkohol	Zon IV	Rujukan kepada pakar

Daripada **1,190** klien yang disaring, 1006 klien (84.5%) berada di Zon 1, 141 klien (11.8%) berada di Zon II, 28 klien (2.4%) berada di Zon III, dan 15 klien (1.3%) berada di Zon IV.

Klien yang telah menjalani saringan akan dikendalikan mengikut tahap risiko masing-masing seperti di Jadual 4.85. Semua klien di Zon I telah diberikan pendidikan kesihatan manakala klien yang berada di tahap risiko Zon II - III telah dirujuk untuk intervensi serta pemantauan lebih rapi oleh Pegawai Perubatan. Klien yang berada di Zon IV telah dirujuk untuk rawatan selanjutnya oleh Pakar Perubatan Keluarga atau Pakar Psikiatri.

KESIMPULAN

Secara kesimpulannya, penyakit tidak berjangkit (NCD) merupakan masalah utama dalam kesihatan awam. Kempen-kempen kesedaran dan saringan kesihatan perlu diteruskan dan diperhebatkan dengan pembudayaan norma baharu. Kerjasama dan komitmen yang tinggi daripada semua anggota kesihatan dan masyarakat amat diperlukan untuk menjayakan program pengawalan penyakit tidak berjangkit.

4.7 PROGRAM CAWANGAN KESIHATAN PEKERJAAN DAN ALAM SEKITAR

PENGENALAN

Cawangan Kesihatan Pekerjaan Dan Alam Sekitar (KPAS) di Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang (JKNPP) adalah satu cawangan yang diletakkan di bawah penyeliaan Bahagian Kesihatan Awam. Cawangan ini mengendalikan 2 program utama iaitu Program Kesihatan Pekerjaan dan Program Kesihatan Persekitaran. Selain itu, Program KOSPEN PLUS agensi-agensi luar serta anggota Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) juga diletakkan di bawah pengurusan Cawangan KPAS. Cawangan KPAS JKNPP juga menjalankan kursus-kursus bagi anggota-anggota di lapangan dalam memantapkan pengurusan dan meningkatkan pencapaian program-program tersebut.

PROGRAM KESIHATAN PEKERJAAN

AKTIVITI/ SKOP UTAMA

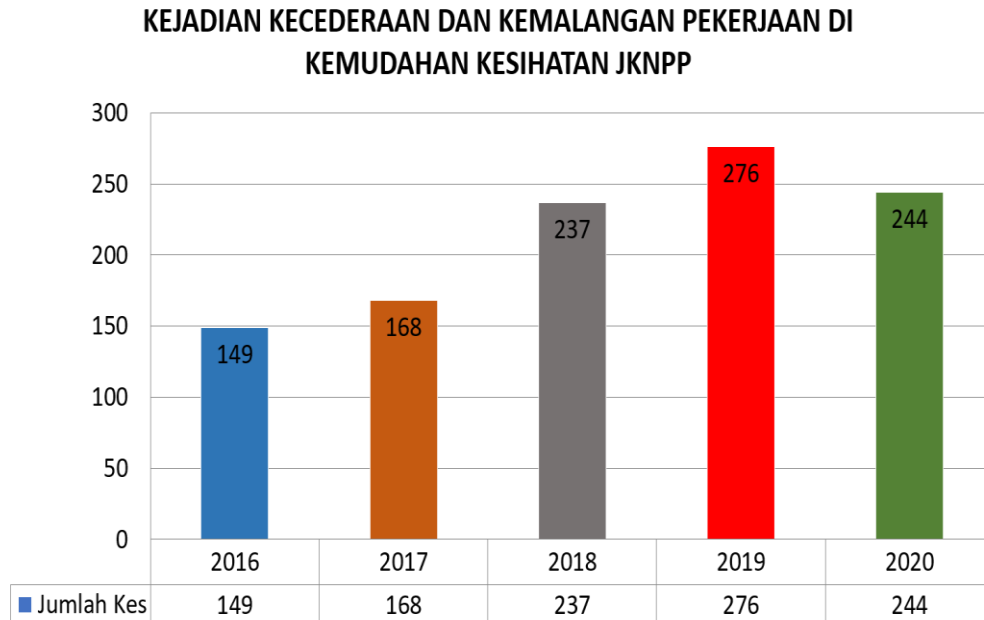
- a. Surveillance Kemalangan Dan Kecederaan Anggota KKM
- b. Surveillance Kecederaan Akibat Tertusuk Jarum Dan Peralatan Tajam
- c. Surveillance Penyakit Paru-paru Anggota KKM
- d. Surveillance Anggota Kawalan Vektor
- e. Program Saringan Tuberkulosis Anggota Berisiko
- f. Program Saringan dan Immunisasi Hepatitis B Anggota Berisiko
- g. Penubuhan dan penyeliaan Jawatankuasa Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan di fasiliti-fasiliti JKNPP
- h. Kes Kekerasan Terhadap Anggota

STATISTIK DAN PENCAPAIAN

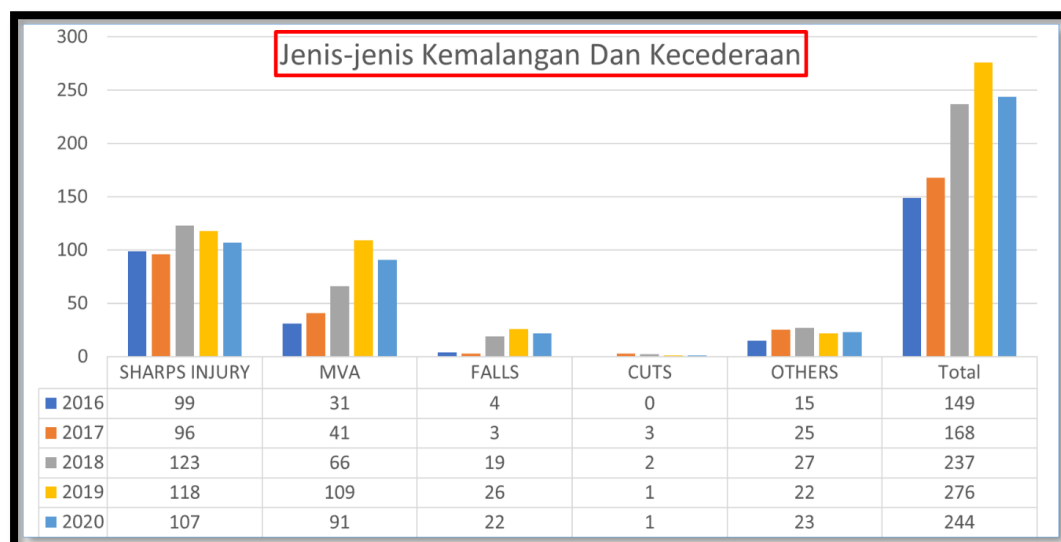
Surveillance Kemalangan Dan Kecederaan Anggota

Statistik jumlah kecederaan dan kemalangan pekerjaan di kalangan anggota Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang bagi tahun 2016-2020 ditunjukkan dalam **Rajah 4.36**. Terdapat peningkatan kes dari 2016 ke 2019 dan tahun 2020 menunjukkan penurunan. Jenis-jenis kecederaan dipecahkan kepada 5 kumpulan utama seperti di dalam **Rajah 4.37** di bawah.

Rajah 4.36 : Statistik Jumlah Kecederaan Dan Kemalangan di Kalangan Anggota JKNPP tahun 2016-2020

Rajah 4.37 : Jenis-jenis Kecederaan Dan Kemalangan yang Melibatkan Anggota JKNPP

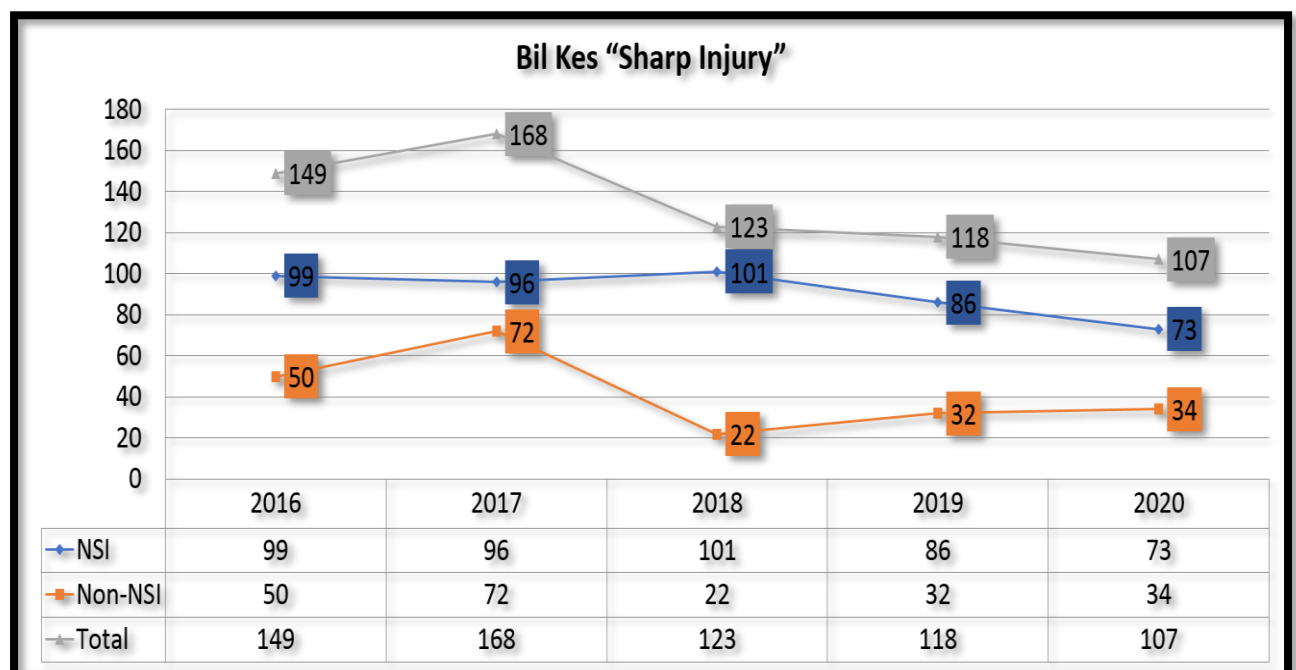
Kecederaan akibat tertusuk jarum dan peralatan tajam adalah penyumbang terbesar iaitu sebanyak 107 kes atau 43.8% daripada jumlah kes diikuti kemalangan kenderaan bermotor atau kemalangan jalan raya iaitu sebanyak 91 kes atau 25%. Tiada kemalangan maut anggota JKNPP dilaporkan bagi tahun 2020.

Kejadian lain-lain kemalangan dan kecederaan adalah seperti terpercik darah semasa merawat pesakit, sengatan lebah semasa bertugas di fasiliti kesihatan dan kecederaan sewaktu mengendalikan peralatan kesihatan.

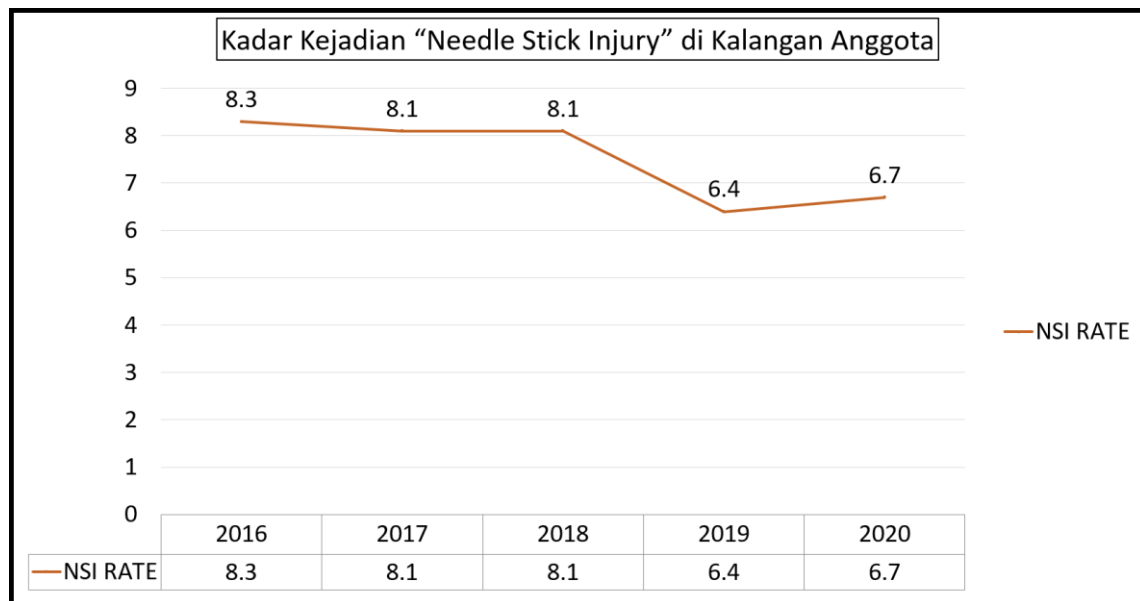
Surveillance Kecederaan Akibat Tertusuk Jarum Dan Peralatan Tajam

Sebanyak 73 kes (68.2%) daripada kecederaan akibat tertusuk jarum dan peralatan tajam adalah disebabkan tusukan jarum (*Needle Stick Injury*). Peratusan ini adalah menurun berbanding 86 kes atau 72.8% pada 2019.

Rajah 4.38 : Jumlah Kecederaan Akibat Tertusuk Jarum Dan Peralatan Tajam di kalangan anggota JKNPP 2016-2020

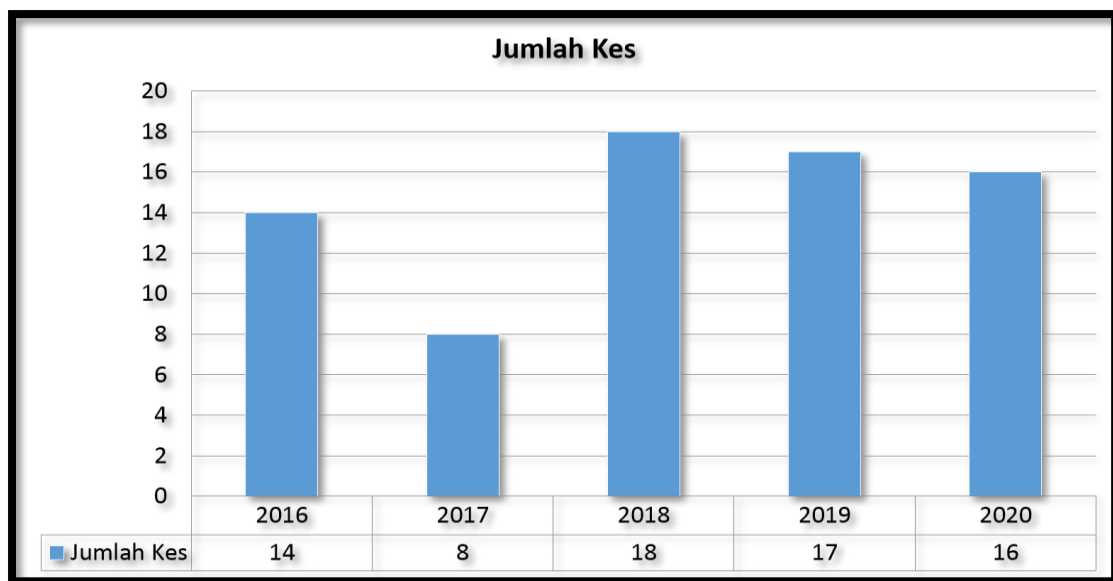
Rajah 4.39: Kadar Kejadian 'Needle Stick Injury' di Kalangan Anggota JKNPP 2016-2020

Pemantauan kadar kejadian '*Needle Stick Injury*' adalah salah satu daripada pemantauan *QA/NIA* kebangsaan yang menetapkan sasaran '**0 rate**' iaitu tiada kejadian tertusuk jarum patut berlaku di kalangan anggota kesihatan. **Rajah 4.39** menunjukkan kadar kejadian tertusuk jarum di kalangan anggota Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang ialah **6.7 per 1000** anggota pada tahun 2020 dan ia tidak mencapai sasaran yang ditetapkan.

Surveillance Penyakit Paru-paru Anggota JKNPP

Rajah 4.40 : Kes Tuberkulosis yang dilaporkan di Kalangan Anggota JKNPP 2016-2020

Bilangan kes Tuberkulosis yang berlaku di kalangan anggota Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang didapati telah menurun kepada 16 kes pada 2020 berbanding 17 kes bagi tahun 2019. Hospital Pulau Pinang mencatatkan kes terbanyak iaitu sebanyak 7 kes diikuti Hospital Seberang Jaya dan PKD Seberang Perai Utara masing-masing sebanyak 5 kes dan 2 kes. Sebanyak 1 kes direkodkan di Hospital Bukit Mertajam dan Hospital Kepala Batas. Dari segi kategori perjawatan, Jururawat Kesihatan menyumbang kepada bilangan tertinggi iaitu sebanyak 5 kes diikuti oleh Pembantu Perawatan Kesihatan sebanyak 3 kes.

Jadual 4.82 : Jumlah Kes Penyakit Tibi Anggota KKM Mengikut Fasiliti Bagi JKNPP 2020

FASILITI		JAWATAN	BIL	TOTAL
HPP	CHEST WARD (C16)	S/Nurse	1	7
	DENGUE WARD(C17)	Sister	1	
	O&G	Sister	1	
	O&G	HO	1	
	CSSD UNIT	PPK	1	
	A&E	MA	1	
	TRANSPLANT UNIT	S/Nurse	1	
HSJ	A&E	MA	1	5
	SURGICAL	Medical Officer	1	
	WARD 5(SARI WARD)	PPK	1	
	WARD 3	PPK	1	
	FORENSIK UNIT	MO	1	
HBM	OPHTHAL WARD(WARD 4)	S/Nurse	1	1
HKB	PHARMACY	Pharmacist	2	1
PKD SPU	VEKTOR UNIT	General Assistant(Pembantu Am)	1	2
	KK SUNGAI DUA	General Assistant(Pembantu Am)	1	
JUMLAH				16 KES

Program Saringan Tuberkulosis Bagi Anggota JKN Pulau Pinang

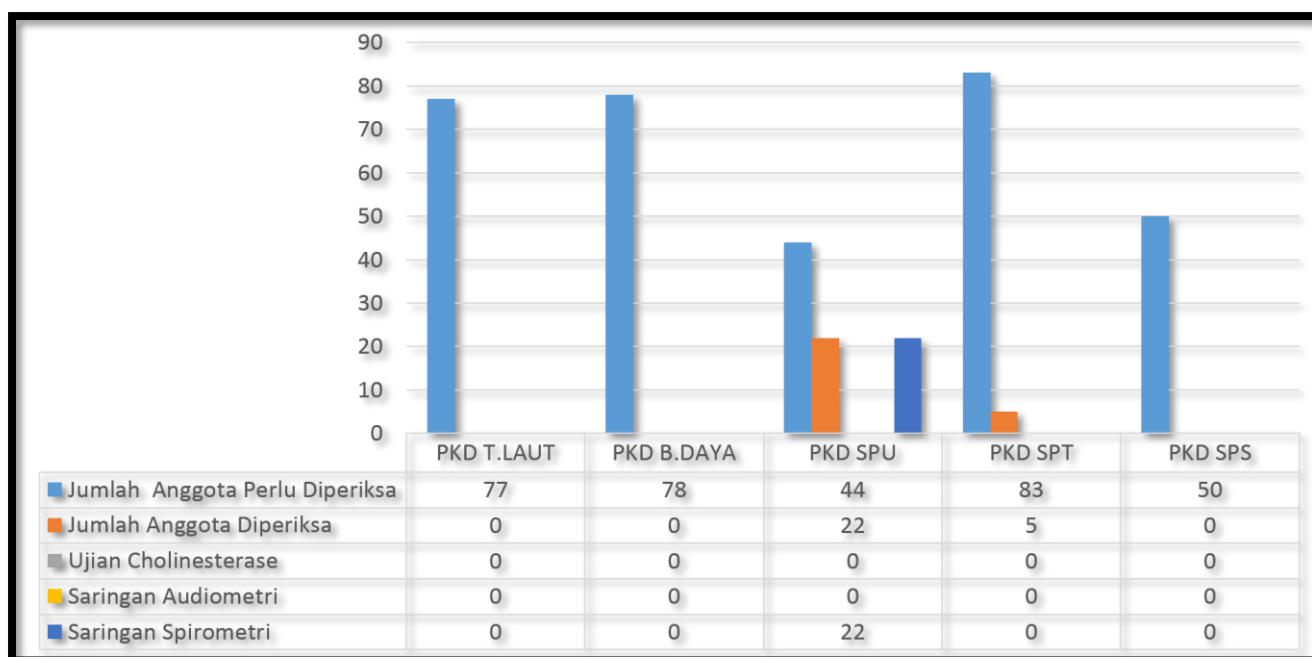
Semua anggota kesihatan dari kumpulan berisiko jangkitan tuberkulosis perlu menjalani 3 jenis saringan. Ketiga-tiga jenis saringan tersebut adalah:-

1. Saringan Pra Penempatan untuk anggota yang baru dilantik
2. Saringan Berkala (periodic) bagi anggota yang sedang berkhidmat
3. Saringan Pra Persaraan / Pra Perpindahan yang dijalankan kepada anggota kesihatan yang berisiko tinggi yang akan bersara atau telah diarahkan berpindah keluar daripada tempat kerja berisiko tinggi.

Saringan berkala adalah saringan X-Ray 2 tahun sekali bagi kumpulan anggota berisiko berdasarkan persetujuan Mesyuarat Teknikal Kesihatan Pekerjaan JKNPP bil 1 2019.

Surveillance Anggota Kawalan Vektor

Rajah 4.41 : Ujian Saringan bagi Anggota Kawalan Vektor JKNPP tahun 2020

Anggota Kawalan Vektor yang terlibat dengan aktiviti semburan kabus (*fogging*) perlu menjalani ujian saringan secara berkala iaitu saringan audiometri, saringan cholinesterase dan saringan spirometri. Ujian saringan bagi anggota Vektor JKN Pulau Pinang bagi tahun 2020 telah ditangguhkan susulan pandemik Covid-19.

Program Saringan dan Immunisasi Hepatitis B Anggota Berisiko

Program imunisasi Hepatitis B ini telah bermula sejak 1989 dan terdapat anggota-anggota KKM yang telah menerima imunisasi yang lengkap. Terdapat juga anggota-anggota KKM yang tidak pernah mendapat imunisasi atau mendapat imunisasi yang tidak lengkap. Oleh itu bagi tujuan program ini, anggota-anggota KKM tersebut telah dibahagikan kepada dua kumpulan :

Kumpulan 1: Anggota KKM yang tidak pernah mendapat imunisasi Hepatitis B atau yang telah mendapat imunisasi Hepatitis B tetapi tidak lengkap.

Kumpulan 2 : Anggota KKM yang telah menerima imunisasi Hepatitis B yang lengkap sebelum ini tetapi tidak mengetahui status imunisasi mereka.

Aktiviti imunisasi Hepatitis B bagi anggota dalam kumpulan berisiko yang bertugas di Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang adalah seperti berikut:

Jadual 4.83 : Aktiviti imunisasi Hepatitis B bagi anggota

Bil Anggota Kump 1 yang telah dikenalpasti	126
Bil Anggota Kump 2 yang telah dikenalpasti	303

Bil Anggota Kump 1 yang telah menerima imunisasi lengkap	89
Bil Anggota Kump 2 yang telah mendaftar saringan	303
Bil Reaktif ujian saringan anti-HBs (daripada Kumpulan 2)	226

Penubuhan dan penyeliaan Jawatankuasa Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan di fasiliti-fasiliti JKNPP

Menurut Seksyen 30, Akta Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan 1994 (AKKP 1994), majikan bertanggungjawab menubuhkan Jawatankuasa Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan (JKKP) di tempat kerja jika terdapat 40 (empat puluh) orang pekerja atau lebih di tempat kerja. Peraturan-peraturan Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan (Jawatankuasa Keselamatan dan Kesihatan) 1996 telah diwujudkan untuk menjelaskan secara lebih terperinci berkenaan Jawatankuasa Keselamatan dan Kesihatan.

Setiap fasiliti di JKNPP ada menubuhkan JKKP masing-masing dan telah menjalankan mesyuarat setiap 3 bulan bagi membincangkan isu-isu berkaitan keselamatan dan kesihatan pekerjaan mengikut keperluan Akta Keselamatan Kesihatan Pekerjaan 1994.

Akta Keselamatan dan Kesihatan Pekerjaan 1994 (AKKP 1994), mewajibkan setiap minit mesyuarat disimpan tidak kurang daripada 7 tahun. Minit mesyuarat merupakan dokumen yang penting kerana ianya merekodkan setiap keputusan dan tindakan yang diambil oleh JKKP.

Salinan minit setiap mesyuarat JKKP hendaklah diberikan kepada ahli dan PTJ/ majikan tempat kerja dalam tempoh 2 minggu selepas mesyuarat dijalankan. Satu Salinan lagi hendaklah di hantar kepada Cawangan Kesihatan Pekerjaan Dan Alam Sekitar Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang.

Kes Kekerasan Terhadap Anggota

Secara keseluruhan, terdapat 22 kes kekerasan terhadap anggota kesihatan di Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang telah dinotifikasi sepanjang tahun 2020 berbanding 44 kes pada tahun sebelumnya. Kesemua kes tersebut berlaku di hospital-hospital. Tiada kes dilaporkan bagi Bahagian Kesihatan Awam dan Bahagian Pergigian sepanjang tahun 2020.

PROGRAM KESIHATAN PEKERJAAN

AKTIVITI/ SKOP UTAMA

- a. Program Kospen Plus
- b. Surveillan Penyakit Akibat Pencemaran Udara (Jerebu).

- c. Pemantauan Kesihatan Persekitaran Malaysia Future Leaders Schools (MFLS)
- d. Pemantauan Kesihatan Persekitaran Penjara.
- e. Pemantauan Kesihatan Persekitaran Depot Tahanan.
- f. Pemantauan Kesihatan Persekitaran Pusat Jagaan
- g. Pertandingan Healthy Setting
- h. Pemantauan Bencana Banjir

STATISTIK DAN PENCAPAIAN

Program Kospen Plus

Program ini bermula semenjak April 2017. Program ini melibatkan agensi luar KKM dan fasiliti KKM.

Terdapat 6 Skop Utama dan tambahan 2 Skop pilihan dalam Program ini:

1. Skop 1- PHHSM/Kafateria Sihat
2. Skop 2-Amalan Tidak Merokok (Awam /Swasta)
3. Skop 3-Hidup Yang Aktif
4. Skop 4-Pengurusan Berat Badan
5. Skop 5-Saringan Kesihatan
6. Skop 6-Saringan Minda Sihat
7. Skop 7-Saringan Persekitaran tempat Kerja Sihat
8. Skop 8-Saringan Pencegahan Dan Pengurangan kemudaratan Alkohol

Program Kospen Plus Agensi Luar adalah program pencapaian KPI YBMK. Terdapat dua (2) Petunjuk Prestasi Utama (KPI) bagi program KOSPEN Plus; iaitu KPI yang pertama ialah peratus pekerja di tempat kerja (setting) yang menjalankan Program KOSPEN Plus disaring untuk faktor risiko NCD pada tahun semasa dengan sasaran 80%. KPI yang kedua, bilangan tempat kerja (setting) baru yang menerapkan Program KOSPEN Plus pada tahun semasa dengan sasaran kebangsaan 200 setting. Manakala bagi Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang sasaran adalah 14 setting.

Pencapaian bagi Negeri Pulau Pinang pada tahun 2020 untuk KPI yang pertama iaitu peratus pencapaian anggota di agensi disaring status kesihatan adalah sebanyak 89%. Manakala bagi KPI kedua, iaitu bilangan setting baru yang menerapkan Program KOSPEN Plus ialah sebanyak 15 setting yang terdiri daripada 12 setting awam dan 3 setting swasta. Secara keseluruhannya, JKNPP telah mencapai sasaran KPI YBMK iaitu penerapan program di 15

agensi dan 89% anggota di agensi disaring status kesihatan. **Jadual 4.84** menunjukkan pecahan Agensi luar yang menerapkan program KOSPEN Plus dan peratus anggota disaring mengikut daerah pada tahun 2020.

Jadual 4.84: Agensi luar yang menerapkan program KOSPEN Plus mengikut daerah pada tahun 2020

Daerah	Sasaran Lokaliti	Lokaliti Disensitised	Agensi	Anggota Disaring	Peratus saringan (Sasaran : 85%)
Timur Laut	3	3	Agensi Anti Dadah Kebangsaan Negeri Pulau Pinang (AADK)	19/22	86%
			Pejabat Daerah dan Tanah Timur Laut	77/90	85%
			Angkatan Pertahanan Awam Malaysia (Unit Tg Bungah)	24/24	100%
Barat Daya	3	3	Kem Bina Negara, Pulau Betong	24/24	100%
			Balai Bomba Air Putih	22/22	100%
			Jabatan Pengaliran & Saliran (JPS)	25/25	100%
Seberang Perai Tengah	3	3	Premium Sound Solution Sdn Bhd	28/59	47%
			Jabatan Keselamatan Jalan Raya	10/10	100%
			Elaine Daily Centre	18/20	90%
Seberang Perai Utara	3	3	Bahagian Pengurusan UITM Cawangan Bertam	25/25	100%
			Rumah Kanak-Kanak Taman Bakti, Kepala Batas	21/21	100%
			Tadika dan Taska Pintar, Kepala Batas	20/20	100%
	3	3	Institusi Latihan Kecemerlangan MARA	30/30	100%

Seberang Perai Selatan	Angkatan Pertahanan Awam Malaysia, Seb. Perai Selatan	41/41	100%
	Balai Bomba Sungai Bakap	29/29	100%

Program KOSPEN Plus bagi anggota KKM pencapaian saringan oleh anggota JKNPP amat menggalakkan.

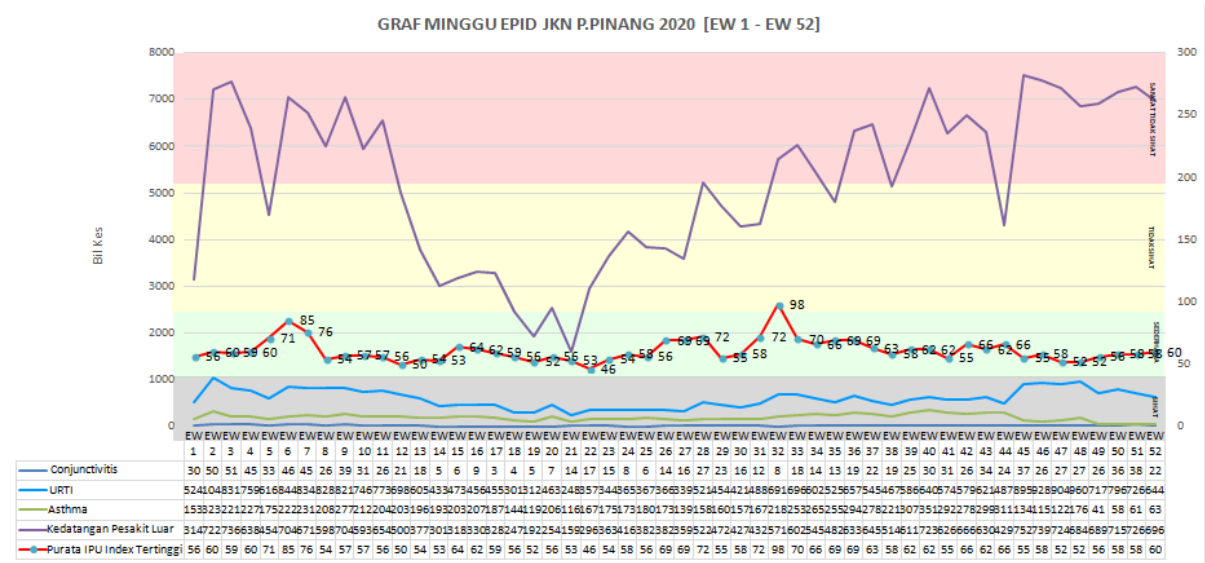
Jadual 4.85 menunjukkan pencapaian anggota KKM bagi negeri Pulau Pinang bagi tahun 2020 iaitu seramai 8260 anggota (63%) yang layak telah disaring.

Jadual 4.85: Pencapaian Program Kospen Plus Anggota JKNPP bagi tahun 2020

Sasaran Negeri	100%
Bil. Anggota Telah Mempunyai Penyakit Kronik	939
Bil. Pekerja Wanita Yang Mengandung	190
Jumlah Anggota Disaring	8260/13138
Peratus Anggota Disaring	63%
Bil. Anggota Disahkan Hpt/ Pre Hpt	71
Bil. Anggota Disahkan Dm/Pre Dm	79
Bil. Anggota Bmi ≥ 30.0 Kg/M³ (%)	1332
Bil. Anggota Merokok	393
Bil. Anggota Berjaya Berhenti Merokok	34

Surveilan Penyakit Akibat Pencemaran Udara (Jerebu)

Rajah 4.42: Surveilan Penyakit berkaitan pencemaran udara Negeri Pulau Pinang Tahun 2020

Tiga penyakit yang dipantau akibat pencemaran udara adalah :-

- i. Penyakit URTI
- ii. Penyakit Konjunktivis
- iii. Penyakit Asma

Data penyakit akibat pencemaran udara diperolehi daripada empat klinik & hospital sentinel iaitu:

- i. Klinik Kesihatan Seberang Jaya (SPT).
- ii. Klinik Kesihatan Perai (SPT).
- iii. Klinik Kesihatan Sungai Dua (TL).
- iv. Hospital Balik Pulau (BD)

Pada tahun 2020, tiada episod kejadian jerebu yang dilaporkan. Indeks Pencemaran Udara (IPU) tahap baik ialah antara 0 hingga 50. Secara keseluruhan, purata bacaan IPU di Negeri Pulau Pinang adalah IPU 62. IPU meningkat pada Minggu Epid 6 (IPU 85; pada tahap **sederhana**) dan Minggu Epid 32 (IPU 98; pada tahap **tidak sihat**).

Data pemantauan pemantauan penyakit akibat pencemaran udara menunjukkan terdapat peningkatan penyakit URTI pada Minggu Epid 2 iaitu sebanyak 1047 kes, penyakit Konjunktivis juga meningkat pada Minggu Epid 3 iaitu sebanyak 51 kes, manakala penyakit asma juga menunjukkan peningkatan pada Minggu Epid 2 iaitu sebanyak 323 kes.

Pemantauan Kesihatan Persekitaran Malaysia Future Leaders Schools (MFLS)

Cawangan KPAS JKN Pulau Pinang Unit Kesihatan Persekitaran bertanggungjawab untuk memastikan kesihatan persekitaran MALAYSIA FUTURE LEADERS SCHOOLS (MFLS) adalah sihat dan selamat. Kem MFLS di negeri Pulau Pinang adalah di Kem Bina Negara, Teluk Bahang. Pemeriksaan Kem MFLS melibatkan 3 pusingan iaitu pusingan pertama (Mac) perlu dilaksanakan 1 kali pemeriksaan sebelum Fasa 1 Kem MFLS bermula, pusingan kedua (Julai-Ogos) dilaksanakan semasa kem beroperasi sepanjang tahun dan pusingan ketiga (November) dilaksanakan semasa kem beroperasi sepanjang tahun. Namun pada tahun 2020, pemantauan Kesihatan persekitaran MALAYSIA FUTURE LEADERS SCHOOLS (MFLS) telah ditangguhkan akibat kejadian pandemik COVID-19 yang melanda seluruh dunia.

Pemantauan Kesihatan Persekitaran Penjara

Negeri Pulau Pinang mempunyai dua buah penjara iaitu di Daerah Timur Laut dan di Daerah Seberang Perai Selatan. Pemantauan kesihatan persekitaran dilakukan dua kali setahun menggunakan format BKP/UKP/Penjara/2009/02.

Jadual 4.86 : Markah Pemeriksaan Persekitaran Penjara Setengah Tahun Pertama (Januari-Dis) Bagi Tahun 2020.

DAERAH	TARIKH LAWATAN	MARKAH PEMERIKSAAN (%)
PKD TIMUR LAUT	11 Mac 2020	Perkhidmatan kesihatan = 85.0
		Sel/kelas/bengkel = 57.1
		Dapur/diet/menu = 45.4
		Penilaian kesihatan persekitaran = 86.0
		Pematuhan kepada peraturan penjara = 82.4
PKD SEB PERAI SELATAN	27 Julai 2020	Perkhidmatan kesihatan = 88.7
		Sel/kelas/bengkel = 91.7
		Dapur/diet/menu = 84.5
		Penilaian kesihatan persekitaran = 94.3
		Pematuhan kepada peraturan penjara = 100.0
PKD TIMUR LAUT	9 September 2020	Perkhidmatan kesihatan = 83.9
		Sel/kelas/bengkel = 85.7
		Dapur/diet/menu = 77.0
		Penilaian kesihatan persekitaran = 86.0
		Pematuhan kepada peraturan penjara = 82.3
PKD SEB PERAI SELATAN	<i>Pemeriksaan kitaran kedua tidak dilaksanakan kerana kluster Covid-19 di Penjara Seberang Perai</i>	

Pemantauan Kesihatan Persekitaran Depot Tahanan

Negeri Pulau Pinang mempunyai satu depot tahanan bagi pendatang asing tanpa izin (PATI) iaitu di daerah Seberang Perai Tengah. Pemantauan dilakukan dua kali setahun dengan menggunakan format DEPOT/KPAS/KKM/1/2008. Keputusan pemeriksaan menunjukkan markah penilaian depot dari tahun 2016 sehingga tahun 2020 adalah memuaskan. **Jadual 4.87** menunjukkan pecahan peratus markah penilaian mengikut tahun.

Jadual 4.87: Markah Pemantauan Kesihatan Persekitaran Depoh Tahanan

DAERAH	TAHUN	MARKAH PEMERIKSAAN DEPOH TAHANAN IMIGRESEN BAGI PENILAIAN KESIHATAN PERSEKITARAN
Depoh Tahanan Sementara Daerah Seberang Perai Tengah	2020	80.33%
	2019	81.5
	2018	78.0%
	2017	74.0%
	2016	92.0%

Pemantauan Kesihatan Persekitaran Pusat Jagaan

Negeri Pulau Pinang mempunyai 74 buah Pusat Jagaan bagi tahun 2020. Pemeriksaan kesihatan persekitaran mengikut daerah masing-masing telah dicapai 100.0% bagi tahun 2020.

Jadual 4.88 : Pemantauan Kesihatan Persekitaran Pusat Jagaan

DAERAH	JUMLAH PUSAT JAGAAN	JUMLAH YANG DIPERIKSA	PERATUS YANG DIPERIKSA
Timur Laut	25	25	100%
Barat Daya	12	12	100%

Seberang Perai Utara	20	20	100%
Seberang Perai Tengah	9	9	100%
Seberang Perai Selatan	8	8	100%

Pertandingan Healthy Setting

Bagi tahun 2020, pertandingan Healthy Setting tidak diadakan kerana Pandemik COVID-19 yang melanda seluruh dunia. Namun satu (1) Bengkel Projek Healthy Setting Peringkat Negeri Pulau Pinang telah diadakan pada 22 Januari 2020 di Bilik Seminar, Klinik Kesihatan Sungai Dua, Daerah Seberang Perai Utara. Bengkel tersebut melibatkan semua fasiliti Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) di Pulau Pinang. Seramai 36 orang anggota yang telah menyertai bengkel tersebut.

Pemantauan Bencana Banjir

Terdapat empat (4) episod kejadian bencana banjir di Pulau Pinang pada tahun 2020 yang melibatkan pembukaan pusat pemindahan sementara. Kejadian pertama pada 27 April 2020 sehingga 28 April 2020 melibatkan dua (2) pusat pemindahan sementara iaitu PPS SJK (C) True Light dan PPS Juru Daerah Seberang Perai Tengah. Kejadian kedua berlaku pada 6 Mei 2020 hingga 19 Mei 2020 melibatkan dua (2) daerah iaitu Daerah Seberang Perai Utara dan Daerah Seberang Perai Selatan dimana 2 pusat pemindahan dibuka. Kejadian pada 6 Mei 2020 melibatkan lokaliti Kampung Paya Tok Akil, PPS Desa Puri telah dibuka dan ditutup pada 7 Mei 2020. Manakala kejadian pada 18 Mei 2020 melibatkan lokaliti Kampung Sethu Daerah Seberang Perai Selatan, PPS Sekolah Menengah Kebangsaan Jawi telah dibuka dan ditutup pada 19 Mei 2020. Kejadian keempat pada 5 Jun 2020 sehingga 7 Jun 2020 melibatkan satu (1) PPS di daerah Seberang Perai Utara. Lokaliti yang terlibat ialah Tasek Gelugor, PPS Desa Puri telah dibuka.

Jadual 4.89 : Lokaliti dan status Pusat Pemindahan Sementara (PPS)

PPS DAERAH	Tarikh buka	Tarikh tutup	Bil.Mangsa terlibat

PPS Desa Puri -SPU	5 Jun 2020	7 Jun 2020	32
PPS Sekolah menengah Kebangsaan Jawi - SPS	18 Mei 2020	19 Mei 2020	40
PPS Desa Puri- SPU	6 Mei 2020	7 Mei 2020	4
PPS SJK (C) True Light & PPS Juru – SPT	27 April 2020	28 April 2020	148

4.8 PROGRAM CAWANGAN PROMOSI KESIHATAN NEGERI

PENGENALAN

Cawangan Promosi Kesihatan, Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang berperanan melaksanakan Program Promosi Kesihatan di seluruh negeri Pulau Pinang. Perkhidmatan yang diberikan meliputi:

- Perancangan, pembangunan, pelaksanaan dan penilaian Program Promosi Kesihatan.
- Pengurusan kempen-kempen seperti Kempen Cara Hidup Sihat, sambutan hari-hari khas kesihatan dan program-program khas.
- Penerbitan, pinjaman dan pengedaran bahan pendidikan dan promosi kesihatan.
- Pengurusan Program Promosi Kesihatan melalui media massa.
- Pembentukan program latihan dalam bidang pendidikan dan promosi kesihatan.
- Penyelidikan dalam bidang promosi kesihatan.
- Khidmat runding cara dalam bidang promosi kesihatan.

OBJEKTIF

Untuk mempromosikan kesihatan kepada masyarakat dengan:

- Menyebarkan maklumat yang tepat, wajar, sesuai, inovatif, saksama dan tepat pada waktu.

- Memperkasakan individu dan komuniti supaya mereka dapat bertindak terhadap faktor-faktor yang mempengaruhi kesihatan mereka.
- Meningkatkan kerjasama antara sektor termasuk agensi kerajaan, NGOs dan swasta.

PETUNJUK PRESTASI UTAMA (KPI)

Jadual 4.90: Pencapaian KPI Promosi Kesihatan JKN Pulau Pinang 2020

PETUNJUK	KPI	SASARAN	PENCAPAIAN	CATATAN
COMBI Denggi	TKPK (KA)	5 Lokaliti	13 Lokaliti	KPI Tercapai
Liputan Promosi Pencegahan Denggi di Sekolah	YBMK	100%	100%	KPI Tercapai
Liputan Sekolah Kelab Doktor Muda	TPK (KA)	38%	73%	KPI Tercapai
Penubuhan Sekolah Baru Kelab Doktor Muda	PKD	25 Sekolah	24 Sekolah	Daerah SPS tidak capai kerana baki SR adalah Sek Kurang Murid (SKM)
Bil. Pasukan COMBI Komuniti Baru Pencegahan Penyakit Berjangkit Yang Ditubuhkan	PKD	1 Pasukan/daerah (5 pasukan)	13 Pasukan	Semua Daerah tercapai
Liputan Promosi Pencegahan HIV/AIDS di Sekolah Menengah	PKD	80%	100%	Semua Daerah tercapai

AKTIVITI DAN PENCAPAIAN

AKTIVITI UNIT BERGERAK PENDIDIKAN KESIHATAN (UBPK)

Pada tahun 2020, pelaksanaan aktiviti pendidikan kesihatan di lokaliti berwabak dan kawasan prioriti kekal menjadi keutamaan UBPK. Sebanyak 186 lawatan ke lokaliti wabak telah diadakan. Secara kumulatif, 5,108 hebahan awam, 5,035 nasihat individu, 3,682 tunjuk cara, 26 perbincangan kumpulan kecil, 16,190 pengedaran bahan bercetak pencegahan denggi dan COVID-19 termasuk risalah dan poster serta 108 unit pemasangan *streamer* dan *banner* telah dilakukan di lokaliti wabak. Selain itu, UBPK juga telah mengadakan 35 sesi pameran bergerak di lokaliti wabak terkawal, wabak tak terkawal & *hotspot*.

WELLNESS HUB (WH)

WH adalah kemudahan kesihatan yang menyediakan perkhidmatan promosi kesihatan secara komprehensif untuk membina upaya kemahiran dan perubahan tingkah laku komuniti ke arah amalan cara hidup sihat. Terdapat tiga (3) buah WH di Pulau Pinang iaitu WH Klinik Kesihatan Seberang Jaya di daerah Seberang Perai Tengah yang memulakan perkhidmatan sejak tahun 2004 sebagai projek rintis, WH Klinik Kesihatan Sungai Dua di daerah Seberang Perai Utara pada tahun 2007 dan WH Klinik Kesihatan Jalan Angsana di Daerah Timur Laut pada tahun 2020. Pelaksanaan WH adalah berdasarkan kepada elemen utama amalan cara hidup sihat iaitu makan secara sihat, senaman dan aktiviti fizikal, berhenti merokok dan minda sihat. Pencapaian WH pada tahun 2008 hingga 2020 adalah seperti **Jadual 4.91, Jadual 4.92** dan **Jadual 4.93** berikut.

Jadual 4.91 : Pencapaian Aktiviti Di Wellness Hub (WH) Seberang Jaya, Seberang Perai Tengah 2008-2020

WH	TAHUN	KEDATANGAN	PENDAFTARAN BARU	KES ULANGAN	DIRUJUK
Seberang Jaya	2008	2,987	861	2,041	85
	2009	2,445	586	1,747	112
	2010	1,225	272	858	95
	2011	2,316	271	1,920	125
	2012	3,979	173	3,603	203
	2013	3,871	669	3,202	372
	2014	7,104	609	5,380	1,115
	2015	7,317	493	4,309	2,515
	2016	8,160	537	3,529	4,094
	2017	8,031	477	4,440	3,114
	2018	7,928	788	5,588	1,552
	2019	13,479	487	12,041	951

	2020	6,848	649	5,565	634

Jadual 4.92: Pencapaian Aktiviti Di Wellness Hub (WH) Sungai Dua, Seberang Perai Utara 2008-2020

WH	TAHUN	KEDATANGAN	PENDAFTARAN BARU	KES ULANGAN	DIRUJUK
Sungai Dua	2008	236	120	106	10
	2009	242	130	99	13
	2010	185	88	95	2
	2011	199	75	124	0
	2012	234	48	186	0
	2013	1,149	426	460	263
	2014	1,876	973	735	168
	2015	3,154	2,301	788	65
	2016	2,972	1,907	1,013	52
	2017	1,258	735	507	16
	2018	7,789	273	7,328	188
	2019	10,387	389	9,867	131
	2020	7,040	435	6,522	83

Jadual 4.93: Pencapaian Aktiviti Di Wellness Hub (WH) Jalan Angsana, Timur Laut 2020

WH	TAHUN	KEDATANGAN	PENDAFTARAN BARU	KES ULANGAN	DIRUJUK
Jalan Angsana	2020	723	497	22	204

PROMOSI CARA HIDUP SIHAT

PROGRAM SISWA SIHAT (PROSIS)

Dengan berkonsepkan '*Dari Siswa, Melalui Siswa, Untuk Siswa*', Program Siswa Sihat (PROSIS) merupakan satu kolaborasi bijak Kementerian Kesihatan Malaysia bersama-sama Kementerian Pengajian Tinggi dan Kementerian Pendidikan Malaysia untuk memperkasakan siswa/i Institusi Pengajian Tinggi (IPT) dalam mengamalkan cara hidup sihat. Program ini telah bermula sebagai projek rintis pada tahun 2011 di beberapa Universiti Awam yang terpilih sahaja namun kini telah diperluaskan ke Kolej Komuniti, Politeknik, Kolej Matrikulasi dan Institut Pendidikan Guru.

Ekoran daripada penutupan Allianze University College of Medical Sciences (AUCMS) pada tahun 2014 atas faktor masalah pengurusan, Institut Perguruan Kampus Tuanku Bainun telah dipilih sebagai lokasi PROSIS Negeri Pulau Pinang yang kedua pada 25 April 2016. Sepanjang tahun 2016, sebanyak tiga (3) sesi latihan telah diadakan kepada 30 sukarelawan PROSIS (M10). Pada tahun 2016, PROSIS Institut Perguruan Kampus Tuanku Bainun juga telah mengadakan satu (1) projek intervensi.

Pada tahun 2017, Politeknik Balik Pulau dan Kolej Jururawat Pulau Pinang telah bersetuju untuk menubuhkan PROSIS di institusi masing-masing. Sebanyak 50 sukarelawan PROSIS dari Politeknik Balik Pulau dan 65 sukarelawan PROSIS dari Kolej Jururawat Pulau Pinang. Sepanjang tahun 2017, sebanyak dua (2) kursus dan tiga (3) segi taklimat telah diadakan yang melibatkan sebanyak 106 orang sukarelawan PROSIS.

Pada tahun 2018, lima (5) buah institusi telah menubuhkan PROSIS iaitu : Institusi Latihan Perindustrian (ILP) Kepala Batas, Universiti Teknologi MARA (UiTM) Permatang Pauh, Universiti Sains Malaysia (USM) Kampus Kejuruteraan, Nibong Tebal, Institut Pendidikan Guru (IPG) Pulau Pinang, Timur Laut dan Kolej Kemahiran Tinggi MARA (KKTM), Balik Pulau.

Pada tahun 2019, tiada penubuhan baru Program Siswa Sihat (PROSIS) di IPT/Institusi. Tahun 2019 program PROSIS di IPT/Institusi ditumpukan kepada pengukuhan program kecergasan dan program IFitER (I Fit and Eat Right). UiTM Permatang Pauh, Seberang Perai Tengah dan Institut Pendidikan Guru (IPG) Pulau Pinang, Timur Laut telah menubuhkan Pasukan Senam Sihat. IPG Pulau Pinang juga turut menubuhkan Pasukan Lompat Tali.

Pada tahun 2020, tiada penubuhan baru Program Siswa Sihat (PROSIS) di IPT/Institusi disebabkan oleh pandemik COVID-19 kebanyakan aktiviti dijalankan secara atas talian.

COMBI

COMBI ialah singkatan bagi '*Communication for Behavioural Impact*' atau 'Komunikasi untuk Perubahan Tingkah Laku'. COMBI diperkenalkan oleh Pertubuhan Kesihatan Sedunia (WHO) pada tahun 2001 sebagai salah satu strategi untuk menangani masalah Denggi di Malaysia. COMBI merupakan satu pendekatan dinamik yang menggunakan strategi mobilisasi sosial dan komunikasi untuk mempengaruhi individu, keluarga dan komuniti ke arah perubahan tingkah laku yang sihat. Pendekatan COMBI dibangunkan berasaskan teori-teori perubahan tingkah laku, komunikasi dan pemasaran bagi menangani isu-isu sosial. Ia juga merupakan satu pendekatan yang menyeluruh lagi fleksibel untuk merancang, melaksana dan memantau tindakan-tindakan mobilisasi sosial dan komunikasi yang boleh diubahsuai dan diuji mengikut objektif-objektif tingkah laku yang telah dipilih.

Pada tahun 2020, sebanyak 13 lokaliti baru telah menjalankan projek COMBI menjadikan jumlah terkumpul 216 projek sejak diperkenalkan pada tahun 2005. Bermula Julai 2014, penubuhan pasukan COMBI Pencegahan Penyakit Berjangkit telah dijadikan KPI PKD bagi menggantikan bilangan anggota kesihatan yang diberi latihan teras promosi kesihatan. Pada Julai 2020, COMBI juga telah berperanan untuk mengamalkan serta menyampaikan maklumat pembudayaan norma baharu. Sasaran

yang ditetapkan ialah satu COMBI baru bagi setiap daerah. Mengambil kira perkembangan ini, semua PKD telah mencapai KPI yang ditetapkan.

PROGRAM KELAB DOKTOR MUDA

Perkembangan Kelab Doktor Muda

Program Doktor Muda mula dilaksanakan pada tahun 1989 di Sekolah Kebangsaan Sri Biram, Pekan, Pahang. Program ini kemudiannya bertapak di negeri Kelantan apabila Sekolah Kebangsaan Tanah Merah 1 mula melaksanakannya pada tahun 1991.

Pada tahun 2000, Bahagian Pendidikan Kesihatan, Kementerian Kesihatan Malaysia telah menjadikan Program Doktor Muda ini sebagai salah satu program promosi kesihatan yang diterajui di peringkat kebangsaan. Perancangan, penyelarasan dan pelaksanaan program ini ke seluruh negara dilaksanakan secara bersama dengan Bahagian Sekolah dan Kementerian. Pada Mei 2006, Kementerian Pelajaran Malaysia telah menjadikan program Doktor Muda sebagai salah satu aktiviti kokurikulum di sekolah rendah dan dikenali sebagai Kelab Doktor Muda. Penerimaan Program Doktor Muda sebagai aktiviti ko-kurikulum merupakan satu pengiktirafan Kementerian Pendidikan Malaysia kepada program ini, yang sememangnya telah terbukti membawa faedah dan kebaikan kepada murid sekolah.

Sehingga Disember 2020, sebanyak 199 buah sekolah rendah telah menubuhkan Kelab Doktor Muda dengan penyertaan seramai 5,296 murid sekolah rendah tahun 4, 5 dan 6 telah dilantik sebagai 'Doktor Muda'. Kemajuan Kelab Doktor Muda Pulau Pinang dan di semua daerah sejak tahun 2011 amat menggalakkan seperti yang ditunjukkan di **Jadual 4.94**.

Jadual 4.94: Pencapaian Kelab Doktor Muda Sekolah Rendah 2005-2020

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
SK	12	14	16	19	22	31	32	41	57	70	78	84	101	119	127	131
SJK (C)	0	1	3	5	6	7	7	8	10	9	13	13	13	17	27	46
SJK (T)	0	1	3	4	5	5	6	7	8	9	9	13	13	16	21	22
Jum. Sekolah	12	16	22	28	33	43	45	56	75	88	100	110	127	152	175	199
Bil. Ahli	170	310	505	662	850	1,237	1,318	1,750	2,567	2,571	3,039	3,389	3,848	4,551	5,142	5,296

Training Of Trainers Kelab Doktor Muda Sekolah Rendah Peringkat Negeri

Training Of Trainers Kelab Doktor Muda Sekolah Rendah Peringkat Negeri telah diadakan pada 12-13 Ogos 2020 di Allied Healthcare Centre of Excellence. Latihan adalah merangkumi 12 skop yang

terkandung di dalam Modul Latihan Kelab Doktor Muda Sekolah Rendah. Latihan ini diadakan untuk memberi pendedahan, pengetahuan dan kemahiran kepada guru-guru penasihat mengenai Kelab Doktor Muda berpandukan modul dan garis panduan yang sedia ada.

Sambutan Minggu Sihat *Health Promotion In Learning Institutions* (HePiLI)

Kementerian Pendidikan Malaysia telah meluluskan pengisytiharan tarikh 1 hingga 7 Julai setiap tahun sebagai Minggu Sihat HePiLI. Objektif pelaksanaan Minggu Sihat HePiLI adalah untuk mempromosikan aktiviti Tunas Dr Muda, Doktor Muda Sekolah Rendah dan Menengah serta PROSIS dan bertindak sebagai platform kepada program-program kesihatan yang dilaksanakan di peringkat sekolah, Institut Pengajian Tinggi dan Institusi. Sambutan Minggu Sihat HePiLI tahun 2020 dijalankan secara norma baharu iaitu kebanyakan aktiviti dijalankan secara atas talian. Antara aktiviti yang dilaksanakan adalah Pertandingan Melukis Poster dan Video *Speak Out* dan kuiz kesihatan secara atas talian.

PENDIDIKAN KESIHATAN DI RADIO

Unit Promosi Kesihatan Negeri telah bekerjasama dengan Radio MUTIARA fm (RTM) untuk menyampaikan maklumat dan aktiviti promosi kesihatan. Sepanjang tahun 2020, sebanyak 31 slot kesihatan telah disiarkan setiap hari Isnin minggu pertama dan minggu ketiga daripada pukul 2.30 petang hingga 3.00 petang setiap bulan. Di samping itu, pihak MUTIARA fm juga membantu Jabatan Kesihatan Negeri untuk menyiarkan pengumuman spontan mengenai maklumat kesihatan dari semasa ke semasa bagi tujuan kempen kesihatan, kejadian wabak penyakit seperti denggi, aktiviti promosi kesihatan dan sebagainya.

Jadual 4.95: Senarai Tajuk Slot Kesihatan Di Radio MUTIARA fm Tahun 2020

BIL	TARIKH	TAJUK
1.	6 Januari 2020	COMBI, Masyarakat dan Pencapaian
2.	20 Januari 2020	<i>Seasonal Influenza</i>
3.	3 Februari 2020	Perluasan Kawasan Pulau Pinang Bebas Asap Rokok
4.	17 Februari 2020	Penjagaan Pra Kehamilan (Pre Pregnancy)
5.	2 Mac 2020	Tuberkulosis (TB)
6.	10 Mac 2020	Sambutan Hari Pembantu Perubatan

7.	16 Mac 2020	Aktiviti Kecergasan
8.	19 Mac 2020	COVID-19: Apa Yang Anda Perlu Faham
9.	30 Mac 2020	COVID-19: Sokongan Psikososial Bagi Orang Awam
10.	6 April 2020	Keselamatan Makanan di Bulan Ramadhan
11.	20 April 2020	Ramadan Titik Permulaan Berhenti Merokok
12.	22 April 2020	Sokongan Psikososial Dalam Mendepani Cabaran Perintah Kawalan Pergerakan
13.	4 Mei 2020	Pemakanan Sihat: Normal Baru Di Bulan Ramadhan
14.	18 Mei 2020	Hari Tanpa Tembakau Sedunia 2020
15.	1 Jun 2020	Hapus Aedes, Cegah Denggi
16.	15 Jun 2020	COVID-19: Pemeriksaan Premis Makanan Semasa Pandemik COVID-19
17.	6 Julai 2020	Perkhidmatan Kesihatan Pergigian Dalam Norma Baru, Norma Baharu Senyuman Baharu
18.	20 Julai 2020	Pematuhan SOP PKPP Di Bawah Akta 342
19.	3 Ogos 2020	Sokong Penyusuan Susu Ibu Ke Arah Kesejahteraan Sejagat
20.	17 Ogos 2020	Pembudayaan Norma Baharu Dalam Komuniti Bagi Mencegah Penularan COVID-19
21.	7 September 2020	FAQ: Perkhidmatan Nilai Tambah Farmasi (<i>Pharmacy Value-Added Services</i> (VAS))
22.	21 September 2020	Tidak Gatal, Tiada Rasa, Itu Kusta
23.	22 September 2020	Peranan Individu Dalam Menangani COVID-19
24.	5 Oktober 2020	Timur Laut Menuju Sifar HIV (<i>HIV City Getting To Zero Project</i>)
25.	19 Oktober 2020	Kempen <i>Let's Talk</i> Minda Sihat
26.	2 November 2020	Banjir Dan Risiko Penyakit Berjangkit
27.	4 November 2020	Diabetes Dan Kepentingan Saringan
28.	16 November 2020	Akhiri AIDS 2030: Solidariti Sejagat, Tanggungjawab Bersama
29.	7 Disember 2020	Norma-norma Baharu Dalam perkhidmatan Di Klinik Kesihatan
30.	16 Disember 2020	<i>Vaccine</i>
31.	21 Disember 2020	Ubat Dalam Rawatan HIV: Harapan Untuk Pesakit

SAMBUTAN HARI-HARI KHAS KESIHATAN TAHUN 2020

Pada tahun 2020, kelima-lima (5) sambutan hari-hari khas kesihatan iaitu Hari Tibi Sedunia, Hari Tanpa Tembakau Sedunia, Hari Kesihatan Mental Sedunia, Hari Kesihatan Sedunia dan Hari AIDS Sedunia tidak dianjurkan secara fizikal seperti kebiasaan sebelumnya kerana aktiviti yang melibatkan kehadiran yang ramai serta terdapat risiko kepada kenaikan kes COVID-19 perlu dielakkan selaras dengan kehendak SOP dan pembudayaan norma baharu. Namun begitu, sambutan hari-hari khas kesihatan diraikan melalui hebahan di radio, pameran berskala kecil, edaran bahan bercetak seperti poster dan risalah serta viral infografik melalui media sosial iaitu *whatsapp*, *facebook* dan *youtube*.

LATIHAN

Kursus Dianjurkan;

- i. Kursus Komunikasi Mengikut Norma Baru Dalam Promosi Kesihatan pada 28 Julai 2020 di Penang Tech Dome, KOMTAR, Timur Laut.
- ii. Kursus Modul Kelab Doktor Muda Sekolah Rendah pada 12-13 Ogos 2020 di Allied Healthare Centre of Excellence, Sungai Pinang Timur Laut
- iii. Training of Trainers (TOT) Program Tunas Doktor Muda pada 17 Ogos 2020 di Allied Healthare Centre of Excellence, Sungai Pinang Timur Laut
- iv. Kursus Modul Kelab Doktor Muda Sekolah Menengah pada 26-27 Ogos 2020 di Wisma Persekutuan Kepala Batas, Seberang Perai Utara.
- v. Kursus Strategi Pemerkasaan Pemimpin COMBI 2020 pada 16-18 Oktober 2020 di Putra Brasmana Hotel, Kuala Perlis, Perlis.

HEALTH PROMOTING CLINIC (HPC)

Program HPC adalah kerjasama di antara Bahagian Pembangunan Kesihatan Keluarga dan Bahagian Pendidikan Kesihatan, Kementerian Kesihatan Malaysia. HPC mula diperkenalkan tahun 2015 di negeri Pulau Pinang. Terdapat sebanyak 25 buah klinik yang telah dipilih untuk menjalankan HPC di Negeri Pulau Pinang dari tahun 2015 hingga tahun 2018. Projek rintis HPC bermula di dua (2) klinik kesihatan terpilih iaitu Klinik Kesihatan Bukit Minyak, Seberang Perai Tengah dan Klinik Kesihatan Tasek Gelugor, Seberang Perai Utara. Taklimat pertama pelaksanaan HPC peringkat negeri dijalankan pada 27 Mac 2015. Pada tahun 2016, penambahan 13 buah klinik kesihatan, seterusnya pada tahun 2017 dan 2018 penambahan sebanyak 10 buah klinik menjadikan kumulatif klinik yang menjalankan HPC adalah sebanyak 35 buah klinik. Pada tahun 2019 dan 2020 tiada penubuhan klinik baru untuk HPC namun begitu aktiviti pengukuhan dijalankan kepada klinik-klinik yang belum mencapai pengiktirafan HPC.

Jadual 4.96: *Health Promoting Clinic (HPC)* Negeri Pulau Pinang

TAHUN	DAERAH	KLINIK KESIHATAN / KKIA / KD / K1M	JUMLAH
2015	Seberang Perai Utara	KK Tasek Gelugor	2

	Seberang Perai Tengah	KK Bukit Minyak	
2016	Seberang Perai Utara	KK Kepala Batas	13
		KK Butterworth	
		KK Penaga	
	Seberang Perai Tengah	KK Seberang Jaya	
		KK Berapit	
	Seberang Perai Selatan	KK Bandar Tasek Mutiara	
		KK Bukit Panchor	
	Barat Daya	KK Bayan Lepas	
		KK Bayan Baru	
	Timur Laut	KK Bandar Baru Air Hitam	
		KK Jalan Perak	
		KK Jalan Macalister	
		KK Sungai Dua (TL)	
2017	Seberang Perai Utara	KK Sungai Dua (SPU)	10
		KK Mak Mandin	
	Seberang Perai Tengah	KK Permatang Pauh	
		KK Kubang Semang	
	Seberang Perai Selatan	KK Nibong Tebal	
		KK Sungai Acheh	
	Barat Daya	KK Teluk Bahang	
		KKIA Air Putih	
	Timur Laut	KK Lebu Muntri	
		KK Bukit Jambul	
2018	Seberang Perai Utara	KK Kuala Muda	10
		KD Kg Selamat	
	Seberang Perai Tengah	KK Perai	
		KK Machang Bubok	
	Seberang Perai Selatan	KKIA Sungai Bakap	
		KD Valdor	
	Barat Daya	KD Permatang Damar Laut	
		KIM Seri Genting Balik Pulau	
	Timur Laut	KK Tanjung Bungah	
		KK Air Itam	
2019 (Pengukuhan HPC)	Seberang Perai Utara	KK Butterworth	10
		KK Mak Mandin	
	Seberang Perai Tengah	KK Kubang Semang	

		KK Machang Bubok	
	Seberang Perai Selatan	KK Bandar Tasek Mutiara	
		KK Bukit Panchor	
	Barat Daya	KK Bayan Lepas	
		KK Bayan Baru	
	Timur Laut	KK Jalan Macalister	
		KK Tanjung Bungah	
2020 (Pengukuhan HPC)	Seberang Perai Utara	KK Butterworth	9
		KK Mak Mandin	
	Seberang Perai Tengah	KK Machang Bubok	
	Seberang Perai Selatan	KK Nibong Tebal	
		KK Sungai Acheh	
	Barat Daya	KK Teluk Bahang	
		KKIA Air Putih	
	Timur Laut	KK Jalan Macalister	
		KK Tanjung Bungah	

Hasil lawatan penyeliaan yang dilakukan pada tahun 2020 menunjukkan lapan (8) buah klinik telah berjaya mendapat markah 80% ke atas dan layak diberi pengiktirafan *Health Promoting Clinic* manakala hanya satu (1) buah klinik yang mendapat markah 50% – 79%.

PERKHIDMATAN

Penerbitan

Sepanjang tahun 2020, sebanyak 547,671 bahan bercetak telah diterbitkan di peringkat negeri meliputi risalah, *flyer*, poster, booklet, streamer, *roll-up* streamer, banner dan *signboard*. Di samping itu, Cawangan Promosi Kesihatan juga menerima bahan bercetak dari Bahagian Pendidikan Kesihatan untuk kegunaan Negeri Pulau Pinang.

Jadual 4.97: Senarai Terbitan Bahan-bahan Bercetak Tahun 2020

BIL.	JENIS	TAJUK	BIL. CETAKAN
1	Risalah	COVID-19	12,000 keping
2	Flyer	COVID-19	12,000 keping
3		COVID-19	75,000 keping
4		COVID-19 - Pencegahan Awam	75,000 keping
5		COVID-19 - Pencegahan Individu	75,000 keping

6		Penggredan Pembiakan Jentik-jentik	60,000 keping
7		Kekal Aktif di Rumah	10,000 keping
8		Senaman Mudah di Pejabat	10,000 keping
9		Senaman Sebagai Rutin Harian	10,000 keping
10		Aktiviti Fizikal dan Perintah Kawalan Pergerakan	6,500 keping
11		Stres dan Perintah Kawalan Pergerakan	6,500 keping
12		Makanan Sihat dan Perintah Kawalan Pergerakan	6,500 keping
13		Berhenti Merokok dan Perintah Kawalan Pergerakan	6,500 keping
14	Poster	COVID-19	3,000 keping
15		COVID-19	15,000 keping
16	Booklet	Inovasi COMBI	300 keping
17		COVID-19 - Disinfeksi	60,000 keping
18		Cegah Denggi dan Chikungunya	40,000 keping
19		COVID-19 - Disinfeksi	60,000 keping
20		Panduan Borang COMBI	1,250 keping
21		Panduan COMBI	1,250 keping
22	Streamer	COVID-19	116 keping
23		Nyamuk Aedes Ber-Wolbachia	20 keping
24		COVID-19 - Klinik Kesihatan	226 keping
25		COVID-19	800 keping
26	Roll-Up Streamer	COVID-19	12 keping
27	Banner	COVID-19	66 keping
28		Nyamuk Aedes Ber-Wolbachia	10 keping
29		Denggi - Cheng Beng	80 keping
30		COVID-19	400 keping
31		COVID-19 - Klinik Kesihatan	111 keping
32	Signboard	COMBI	30 keping
JUMLAH			547,671 keping

Promosi Kesihatan di Media Sosial

Laman *Page Facebook* Unit Promosi Kesihatan Negeri Pulau Pinang telah bermula pada 16 Oktober 2015 dengan pautan www.facebook.com/UPKNegeriPenang. Laman ini dibangunkan dengan bertujuan untuk menyebarkan informasi berkaitan kesihatan, aktiviti-aktiviti promosi kesihatan, program-program kesihatan dan sambutan hari-hari kesihatan. Dari tarikh permulaan hingga tahun 2016 telah mencapai 507 'followers', bagi tahun 2017 mencapai 859 'followers', bagi tahun 2018 mencapai 1172 'followers',

bagi tahun 2019 mencapai 2113 'followers' dan bagi tahun 2020 mencapai 3525 'followers' mengikuti perkembangan pautan UPKNPenang.

Terdapat 3 jenis paparan yang dibuat di pautan UPK Negeri Pulau Pinang seperti berikut:

- i) Informasi Kesihatan
- ii) Saranan / Hebahan isu-isu berkaitan kesihatan
- iii) Aktiviti / Program Promosi Kesihatan

Jadual 4.98: Bilangan paparan UPK Negeri Pulau Pinang di pautan laman *facebook* sepanjang tahun 2020

BULAN	Jan	Feb	Mar	April	Mei	Jun	Jul	Ogos	Sept	Okt	Nov	Dis	Jumlah
BIL. PAPARAN	30	20	28	33	26	24	32	35	21	29	35	28	341

Liputan Video dan Fotografi

Sebanyak 30 liputan untuk aktiviti di peringkat jabatan dan daerah telah dilakukan sepanjang 2020 dengan 24 daripadanya adalah liputan fotografi manakala 6 adalah liputan video yang telah dijadikan penerbitan penuh.

RUMUSAN

Pelaksanaan aktiviti promosi kesihatan di Negeri Pulau Pinang sepanjang tahun 2020 adalah memuaskan dengan penyertaan pelbagai pihak. Pelbagai pendekatan baru dalam aktiviti promosi kesihatan seperti HePiLI dan COMBI dilihat berjaya menarik sokongan masyarakat untuk melibatkan diri serta mendapatkan manfaat secara langsung dalam program yang dianjurkan.

Program khas seperti Kelab Doktor Muda semakin berkembang dan mendapat sokongan yang baik dari pihak sekolah. Promosi Cara Hidup Sihat juga telah diperluaskan dengan lebih tumpuan diberi kepada usaha-usaha menggalakkan komuniti menjalankan aktiviti berbentuk kemahiran seperti 'Berjalan 10,000 Langkah', pengurusan stres, makan secara sihat, berhenti merokok, mengetahui tahap kesihatan dan sebagainya bagi maksud pencegahan kepada risiko penyakit-penyakit tidak berjangkit terutamanya diabetes, hipertensi, serangan jantung, kanser dan lain-lain penyakit kardiovaskular yang semakin menular.

Program COMBI di negeri Pulau Pinang melalui Cawangan Promosi Kesihatan Negeri, Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang dengan kerjasama Pertubuhan COMBI Negeri Pulau Pinang dan COMBI daerah serta lokaliti juga semakin mendapat tempat di kalangan masyarakat dan komuniti apabila

diperkukuhkan dengan program pemerksaan komuniti, Agen Kesihatan Komuniti (AKK) dan Agen Basmi COVID-19 (ABC). Ini dapat dilihat melalui pelbagai penglibatan dan pelaksanaan program pencegahan denggi dan chikungunya serta pencegahan COVID-19 dengan pelaksanaan aktiviti Cari dan Musnah, gotong-royong dan lawatan rumah ke rumah (penggredan premis) bagi tujuan pendidikan kesihatan dan pemeriksaan dengan pematuhan SOP yang ditetapkan dari semasa ke semasa dan pembudayaan norma baharu.

4.9 PROGRAM CAWANGAN KAWALSELIA RADIASI PERUBATAN

PENGENALAN

Cawangan Kawalselia Radiasi Perubatan (CKRP), Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang (JKNPP) bertanggungjawab dalam aktiviti penguatkuasaan dan permonitoran di bawah Akta Perlesenan Tenaga Atom 1984 (Akta 304) yang melibatkan premis swasta dan kemudahan kerajaan dalam penggunaan radas penyinaran dan juga bahan radioaktif. Di antara aktiviti CKRP adalah lawatan penguatkuasaan bagi premis swasta dan pemantauan bagi kemudahan kerajaan yang terlibat dengan penggunaan sinaran mengion bagi tujuan perubatan membabitkan hospital, klinik kesihatan dan klinik pergigian dalam negeri Pulau Pinang. Berdasarkan maklumat rekod perlesenan Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) yang terkini, jumlah klinik dan hospital swasta yang berlesen di bawah Akta 304 adalah sebanyak 299 premis swasta manakala sebanyak 58 buah kemudahan kerajaan berdaftar di bawah akta tersebut. Bagi aktiviti penguatkuasaan dan pemantauan ia merangkumi perkhidmatan Radiologi, Perubatan Nuklear, Radioterapi, Veterinar dan Pergigian yang terlibat dalam penggunaan sinaran mengion bagi tujuan diagnosis atau rawatan. Berdasarkan statistik terdapat 515 radas penyinaran dan 46 bahan radioaktif di premis swasta yang telah dilesenkan dengan KKM manakala, di kemudahan kerajaan pula terdapat 124 radas penyinaran dan 42 bahan radioaktif yang telah didaftarkan bagi tujuan perubatan.

OBJEKTIF/FUNGSI

Memastikan penggunaan sinaran mengion bagi tujuan perubatan adalah selamat, optima dan wajar serta meminimalkan bahaya yang mungkin timbul daripada penggunaan sinaran mengion pada tahap yang dibenarkan.

AKTIVITI DAN PENCAPAIAN

- Pemantauan pembaharuan lesen dan peringatan akhir di premis swasta.
- Pemantauan Keperluan Tambahan Perlesenan (QAP) perlesenan premis swasta.
- Aktiviti lawatan pemeriksaan, pemantauan dan penguatkuasaan di bawah Akta 304 bagi premis swasta.
- Aktiviti lawatan pemeriksaan pembaharuan lesen bersepadu bersama Unit Kawalan Amalan Perubatan Swasta.

- Aktiviti lawatan pemeriksaan dan pemantauan di bawah Akta 304 bagi kemudahan kerajaan.
- Menyelaraskan Program Penjaminan Mutu QAP Radiologi di Klinik Kesihatan.
- Penilaian Khidmat Nasihat Teknikal hospital kerajaan, klinik kesihatan dan klinik pergigian.
- Menyelaraskan Program Perlindungan Sinaran (PPS) Peringkat Negeri Pulau Pinang.
- Mengendalikan latihan, bengkel, kursus dan penyebaran maklumat di bawah Akta 304.
- Menyelaraskan kajian kepuasan pelanggan di Unit Radiologi klinik kesihatan.
- Urusetia bagi pelaksanaan Pelan Tindakan Kecemasan Perubatan bagi Kemalangan Radiasi dan Latihan Kecemasan (Drill) Kemalangan Radiasi Peringkat Negeri Pulau Pinang.

Pemantauan pembaharuan lesen dan peringatan akhir premis swasta.

CKRP akan mengeluarkan notis pembaharuan lesen kepada premis swasta yang akan tamat lesen dalam tempoh 3 bulan sebelum lesen premis tersebut tamat. Peringatan akhir akan dikeluarkan sebulan sebelum lesen tamat sekiranya pihak CKRP tidak menerima sebarang maklumbalas berkaitan status pembaharuan lesen bagi premis tersebut. Pada tahun 2020, sebanyak 39 notis pembaharuan lesen telah dikeluarkan kepada premis swasta yang akan tamat lesen. Berdasarkan jumlah tersebut, sebanyak 39 notis peringatan akhir telah dikeluarkan.

Jadual 4.99: Status Pembaharuan Lesen Premis Swasta

Status Pembaharuan Lesen	Tahun 2017	Tahun 2018	Tahun 2018	Tahun 2019	Tahun 2020
Pembaharuan Awal	33.8%	87.5%	75.2%	95.7%	87.2%
Pembaharuan Lewat	5.2%	10.23%	24.8%	4.3%	12.8%
Premis Tutup	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%	0.0%
Jumlah	100%	100%	100%	100%	100%

Rujukan

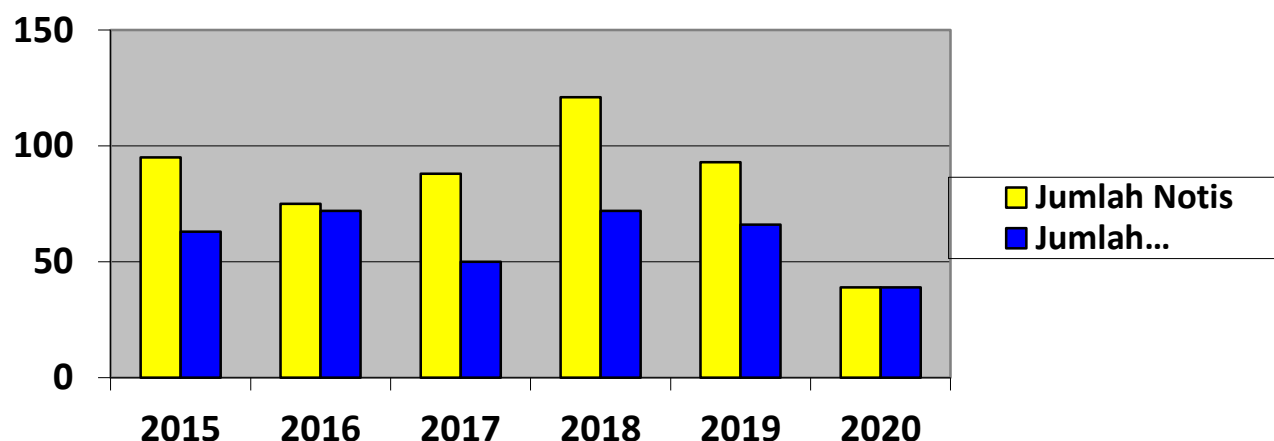
Pembaharuan Awal : Lesen diperbaharui sebelum tamat tempoh lesen

Pembaharuan Lewat : Lesen diperbaharui selepas tamat tempoh lesen

Jadual 4.100: Jumlah Notis Pembaharuan Lesen dan Peringatan Akhir yang dikeluarkan kepada premis swasta

	2016	2017	2018	2019	2020
Jumlah Notis Pembaharuan Lesen	75	88	121	93	39
Jumlah Peringatan Akhir	72	50	72	66	39

Rajah 4.43: Graf Jumlah Notis Pembaharuan Lesen dan Peringatan Akhir yang dikeluarkan kepada premis swasta

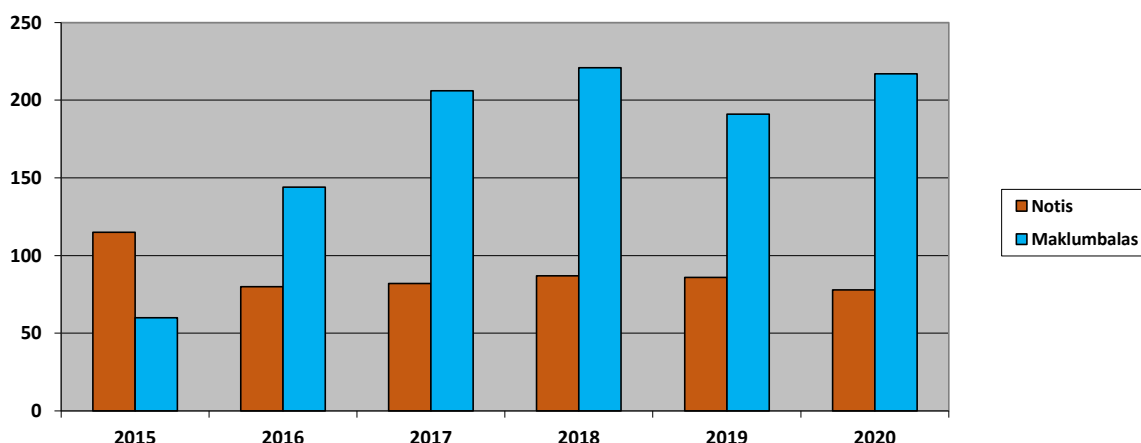
Pemantauan Keperluan Tambahan (QAP) Perlesenan premis swasta

CKRP mengeluarkan Notis Peringatan Keperluan Tambahan Perlesenan (QAP) kepada semua premis swasta setiap tahun. Notis ini akan di hantar sebulan sebelum tarikh tamat Pengujian Kawalan Mutu (QC) bagi radas penyinaran yang terdapat di premis swasta terlibat. Berdasarkan notis tersebut, CKRP akan menerima dokumen QAP dari klinik swasta dari semasa ke semasa dan akan mengemaskini dalam sistem rekod. Pada tahun 2020, sebanyak 78 notis QAP telah dikeluarkan kepada premis swasta dan sebanyak 217 maklumbalas telah diterima untuk disemak dan direkod oleh CKRP.

Jadual 4.101: Jumlah Notis Keperluan Tambahan Perlesenan (QAP) dan aklumbalas QAP yang dikeluarkan kepada premis swasta

	2016	2017	2018	2019	2020
Jumlah Notis Keperluan Tambahan Perlesenan (QAP)	80	82	87	86	78
Jumlah Maklumbalas QAP	144	206	221	191	217

Rajah 4.44: Graf Jumlah Notis Keperluan Tambahan Perlesenan (QAP) dan maklumbalas QAP yang dikeluarkan kepada premis swasta

Aktiviti permonitoran dan penguatkuasaan di bawah Akta 304 bagi premis swasta

Pada tahun 2020, CKRP telah menjalankan 71 lawatan ke premis swasta. Daripada jumlah tersebut, hanya 59 premis yang mematuhi kehendak dan peraturan perlesenan di bawah Akta 304. Surat amaran dan tindakan penambahbaikan telah dikeluarkan kepada premis-premis yang tidak mematuhi agar membuat tindakan bagi memastikan peraturan perlesenan di bawah Akta 304 di patuhi.

Jadual 4.102: Bilangan premis swasta yang dilawati

Jenis Lawatan	Bilangan di lawati			Pematuhan		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Lawatan Fomema, Aduan, Siasatan dan Penggeledahan	2	0	1	0	0	1
Lawatan pematuhan kehendak perlesenan-Lesen Menstor/Mengguna	70	50	8	52	32	6
Lawatan pematuhan kehendak perlesenan-Lesen Menstor sahaja	9	6	3	5	4	3
Lawatan Tamat Lesen	8	10	5	4	9	0
Lawatan Audit Kelas H	-	-	1	-	-	0
Lawatan Pematuhan Berdasarkan Norma Kekerapan Lawatan (Baru) / KPI PKN (2020)	12	79	53	12	70	49
Jumlah	125	145	70	83	115	59

Aktiviti permonitoran dan penguatkuasaan di bawah Akta 304 bagi kemudahan kerajaan

Sebanyak 36 lawatan telah dijalankan di kemudahan kerajaan pada tahun 2020. Di antara aktiviti yang dijalankan semasa lawatan tersebut adalah seperti perlaksanaan audit filem, menjalankan pengujian semula (*Crosscheck*) Ujian Kawalan Mutu bagi radas penyinaran dan juga lawatan tapak bagi kemasukan radas penyinaran baru. Berdasarkan lawatan yang dijalankan, semua kemudahan kerajaan tersebut mematuhi peraturan dibawah Akta Perlesenan Tenaga Atom 1984 (Akta 304).

Jadual 4.103: Bilangan kemudahan kerajaan yang dilawati

Jenis Lawatan	Bilangan di lawati			Pematuhan		
	2018	2019	2020	2018	2019	2020
Hospital	24	14	11	24	14	11
Klinik Kesihatan	38	12	10	38	12	10
Klinik Pergigian	13	37	20	13	37	11
Tentera/Veterinar	0	3	1	0	3	1
Jumlah	75	66	42	75	66	42

Program Penjaminan Mutu Radiologi di Klinik Kesihatan

Jadual 4.104 :Program Penjaminan Mutu Radiologi di Klinik Kesihatan

Bil	Aktiviti	Indikator	Standard	Klinik Kesihatan	Pencapaian	
					2019	2020
1.	Pengujian Kawalan Mutu (QC)	1 x setahun	Mematuhi <i>Malaysian Standard 838</i>	KK Sg. Dua, SPU	Selesai	Selesai
				KK Butterworth, SPU	Selesai	Selesai
				KK Seberang Jaya, SPT	Selesai	Selesai
				KK Bayan Baru, BD	Selesai	Selesai
				KK Sg. Dua, TL	Selesai	Selesai
				KK Jalan Perak, TL	Selesai	Selesai
				KK Bandar Baru Air Itam, TL	Selesai	Selesai
				KK Penaga, SPU	Selesai	Selesai
				KK Kepala Batas, SPU	Selesai	Selesai
				KK Tasek Gelugor, SPU	Selesai	Selesai
				KK Bukit Minyak	Selesai	Selesai
	Analisis Kadar Penolakan	% filem yang ditolak		KK Sg. Dua, SPU	0.43%	0.39%
				KK Butterworth, SPU	0.08%	0.03%
				KK Seberang Jaya, SPT	0.88%	0.78%
				KK Bayan Baru, BD	0.18%	0.16%

	Filem (FRRA)		<2.5%	KK Sg. Dua, TL	0.48%	0.32%
				KK Jalan Perak, TL	0.29%	0.42%
				KK Jalan Angsana	0.09%	0.13%
				KK Penaga, SPU	0.21%	0.04%
				KK Kepala Batas, SPU	0.34%	0.29%
				KK Tasek Gelugor, SPU	0.47%	0.17%
				KK Bukit Minyak	0.21%	0.03%
4.	Pembangunan profesional berterusan (CPD)	1x setahun		Tercapai: Semua Juru X-ray di klinik kesihatan telah menghadiri lebih dari 1 kursus yang berkaitan penggunaan sinaran mengion dalam tempoh 1 tahun tersebut.		
Bil	Aktiviti	Indikator	Standard	Klinik Kesihatan	2019	2020
5.	Audit kualiti (Klinik Kesihatan yang mempunyai perkhidmatan x-ray)	% arahan pemeriksaan x-ray wajar	≥90%	KK Penaga, SPU	96.7%	83.3%
				KK Sungai Dua, SPU	93.3%	96.7%
				KK Kepala Batas, SPU	96.7%	90.0%
				KK Tasek Gelugor, SPU	96.7%	86.7%
				KK Butterworth, SPU	83.3%	83.3%
				KK Seberang Jaya, SPT	80.0%	90.0%
				KK Jalan Perak, TL	93.3%	93.3%
				KK Jalan Angsana	96.6%	90.0%
				KK Sungai Dua, TL	96.7%	93.3%
				KK Bayan Baru, BD	90.0%	90.0%
				KK Bukit Minyak	96.7%	76.7%
6.	Audit kualiti (Klinik kesihatan yang mempunyai perkhidmatan x-ray)	% laporan x-ray tepat	≥ Previous Achievement	KK Penaga, SPU	70.0%	56.7%
				KK Sungai Dua, SPU	73.3%	80.0%
				KK Kepala Batas, SPU	70.0%	73.3%
				KK Tasek Gelugor, SPU	63.3%	73.3%
				KK Butterworth, SPU	63.3%	63.3%
				KK Seberang Jaya, SPT	86.7%	96.6%
				KK Jalan Perak, TL	86.7%	86.7%
				KK Jalan Angsana	77.8%	53.3%
				KK Sungai Dua, TL	70.0%	79.3%
				KK Bayan Baru, BD	80.0%	66.7%

				KK Bukit Minyak	83.3%	86.7%
7.	Audit kualiti (Klinik kesihatan yang tidak mempunyai perkhidmatan x-ray)	% arahan pemeriksaan x-ray wajar	≥ 90%	KK Air Itam, TL	90.0%	96.7%
				KK Jalan Macalister, TL	86.7%	96.7%
				KK Bukit Jambul, TL	93.3%	96.7%
				KK Bayan Lepas, BD	90.0%	93.3%
				KK Bandar Tasek Mutiara	93.3%	91.7%
				KK Kubang Semang	86.7%	80.0%
				KK Mak Mandin	92.9%	77.8%
				KK Bukit Pancor	93.3%	100.0%
				KK Tanjung Bungah	83.3%	100.0%
		% laporan x-ray tepat	≥ Previous Achievement	KK Air Itam, TL	70.0%	83.3%
				KK Bayan Lepas, BD	80.0%	76.7%
				KK Jalan Macalister	86.7%	83.3%
				KK Bukit Jambul	76.9%	90.0%
				KK Kubang Semang	83.3%	90.0%
				KK Bandar Tasek Mutiara	83.3%	86.2%
				KK Bukit Pancor	77.8%	93.1%
				KK Mak Mandin	70.0%	33.3%
				KK Tanjung Bungah	83.3%	80.0%
Bil	Aktiviti	Indikator	Standard	Klinik Kesihatan	2020 (KITARAN 1)	2020 (KITARAN 2)
8	Audit Filem	% filem (dada) yang memenuhi kriteria	≥85%	KK Penaga, SPU	100.0%	100.0%
				KK Sungai Dua, SPU	100.0%	100.0%
				KK Kepala Batas, SPU	100.0%	93.3%
				KK Tasek Gelugor, SPU	100.0%	86.7%
				KK Butterworth, SPU	100.0%	100.0%
				KK Seberang Jaya, SPT	100.0%	100.0%
				KK Bukit Minyak, SPT	100.0%	100.0%
				KK Jalan Perak, TL	100.0%	100.0%
				KK Bandar Baru Air Itam, TL	100.0%	100.0%
				KK Bayan Baru, BD	100.0%	100.0%
				KK Sungai Dua, TL	100.0%	100.0%
			≥85%	KK Penaga, SPU	100.0%	100.0%

		% filem (ekstrimitie s) yang memenuhi kriteria		KK Sungai Dua, SPU	100.0%	100.0%
				KK Kepala Batas, SPU	100.0%	100.0%
				KK Tasek Gelugor, SPU	100.0%	100.0%
				KK Butterworth, SPU	100.0%	100.0%
				KK Seberang Jaya, SPT	100.0%	100.0%
				KK Bukit Minyak, SPT	100.0%	100.0%
				KK Jalan Perak, TL	100.0%	100.0%
				KK Bandar Baru Air Itam, TL	100.0%	100.0%
				KK Bayan Baru,BD	100.0%	100.0%
				KK Sungai Dua, TL	100.0%	100.0%
		% filem (lumbar) yang memenuhi kriteria	≥85%	KK Penaga, SPU	100.0%	100.0%
				KK Sungai Dua, SPU	93.3%	100.0%
				KK Kepala Batas, SPU	100.0%	93.3%
				KK Tasek Gelugor, SPU	100.0%	86.7%
				KK Butterworth, SPU	100.0%	100.0%
				KK Seberang Jaya, SPT	93.3%	100.0%
				KK Bukit Minyak, SPT	100.0%	93.3%
				KK Jalan Perak, TL	TB	93.3%
				KK Bandar Baru Air Itam, TL	100.0%	100.0%
				KK Bayan Baru,BD	100.0%	100.0%
				KK Sungai Dua, TL	100.0%	87.5%

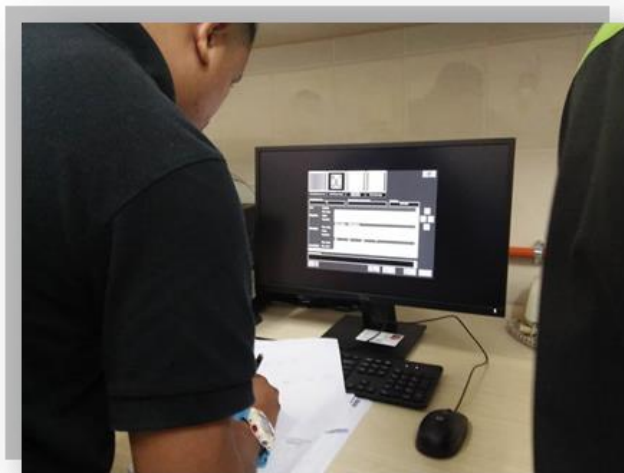
Khidmat Nasihat Teknikal dalam bidang keselamatan sinaran dan Fizik Perubatan untuk perkhidmatan di Hospital, Klinik Kesihatan dan Klinik Pergigian

CKRP bertanggungjawab untuk memberikan khidmat nasihat dari segi teknikal, perlindungan sinaran dan menghadiri lawatan tapak bagi kemudahan kerajaan yang mempunyai perkhidmatan x-ray. Pada tahun 2020, CKRP telah terlibat secara langsung dalam memberi khidmat nasihat bagi projek perolehan *Computed Radiography (CR) System* yang dipasang di 7 klinik kesihatan. CKRP juga turut melaksanakan Pengujian Semula (*Crosscheck*) Ujian Kawalan Mutu bagi semua radas penyinaran yang terdapat di Klinik Kesihatan, Klinik Pergigian dan juga radas yang telah berusia lebih 10 tahun yang terdapat di hospital kerajaan. CKRP telah mengambil bertanggungjawab dalam melaksanakan memantau dedahan dos bagi pesakit yang telah menjalani rawatan *permanent seed implant brachytherapy* di kemudahan kerajaan. Pada tahun 2020, CKRP telah membuat pengukuran dos ke atas pesakit di Jabatan Radiologi, Hospital Sungai Bakap yang mengandungi *radioactive seed* di samping memberi khidmat nasihat kepada pesakit berkaitan langkah-langkah perlindungan sinaran yang perlu di ambil serta khidmat nasihat kepada kakitangan klinik bagi memastikan dedahan dos yang diterima oleh kakitangan kesihatan adalah minima semasa mengendalikan pesakit tersebut . Antara lain adalah lawatan khidmat nasihat bagi kemudahan bas x-ray bergerak di Institusi Perubatan dan Pergigian Termaju, USM.

Testing & Commissioning (T&C) Computed Radiography (CR) System di Unit Radiologi Klinik

Menjalankan pemantauan dan pengukuran dos ke atas pesakit yang mempunyai *Permanent Radioactive Seed Implant* di Jabatan Radiologi, Hospital Sungai Bakap

Menjalankan Lawatan *Testing and Commissioning* (T&C) CR System di Klinik Kesihatan yang menerima *Computed Radiography* sistem.

Lawatan Kemudahan Bas Mamografi Bergerak Institut Perubatan & Pergigian Termaju USM

Jawatankuasa Program Perlindungan Sinaran Peringkat Negeri Pulau Pinang (JPPSPN)

JPPSPN telah ditubuhkan dengan rasminya pada 11 September 2007 dan dipengerusikan oleh Pengarah Kesihatan Negeri Pulau Pinang. Polisi penubuhan JPPSPN adalah untuk melindungi manusia dan alam sekitar daripada dedahan sinaran yang merbahaya dan dedahan tidak sepatutnya dan mematuhi serta melaksanakan kehendak di bawah peruntukan undang-undang Malaysia yang termaktub dalam Akta Perlesenan Tenaga Atom 1984 (Akta 304), arahan-arahan serta peraturan-peraturan keselamatan dan perlindungan sinaran sejajar dengan piawaian yang telah ditetapkan oleh Agensi Tenaga Atom Antarabangsa (IAEA).

JPPSPN bertanggungjawab menganjurkan satu kursus perlindungan sinaran peringkat negeri pulau pinang kepada semua kakitangan perubatan yang terlibat dengan radas penyinaran dan bahan radioaktif samaada secara langsung atau tidak langsung. Justeru, JPPSPN telah menganjurkan satu Taklimat Perlindungan Sinaran JPPSPN Peringkat Negeri Pulau Pinang yang dilaksanakan secara bersiri iaitu Siri 1 dan Siri 2. Penglibatan peserta bagi taklimat ini terbuka kepada semua pekerja sinaran dari Bidang Radiologi dan Pergigian merangkumi seramai 90 orang kesemuanya.

Taklimat Perlindungan Sinaran JPPSPN Siri 1 dan 2 Peringkat Negeri Pulau Pinang Sesi 2020

Pengendalian Latihan, Bengkel, Kursus Dan Penyebaran Maklumat berkaitan sinaran mengion serta peraturan-peraturan yang berkaitan Akta Perlindungan Sinaran Mengion 1984 (Akta 304)

Pada tahun 2020, CKRP berjaya mengendalikan 2 kursus/bengkel dengan penyertaan peserta seramai 58 orang yang terdiri dari Kumpulan Sokongan dan Kumpulan Pengurusan & Profesional. Antara kursus yang telah dijalankan adalah Kursus Pemantapan Perkhidmatan Radiologi: CME Radiologi 2020 dan Bengkel Pengujian Kawalan Mutu (QC) Radas *Computed Tomography (CT Scan) Scanner*.

Kursus Pemantapan Perkhidmatan Radiologi : CME Radiologi 2020
15 Ogos 2020, Merdeka Beach

Bengkel Ujian Kawalan Mutu (QC) Radas CT Scanner
27 hingga 29 Julai 2020
Hospital Sultanah Bahiyah, Alor Setar.

Menyelaras kajian kepuasan pelanggan di Unit Radiologi Klinik Kesihatan

Kajian Kepuasan Pelanggan di Unit Radiologi Klinik Kesihatan masih diteruskan pada tahun 2020 bagi mengenalpasti kelemahan dan kekurangan perkhidmatan x-ray di Unit Radiologi, Klinik Kesihatan. Kajian ini dilaksanakan ke atas pesakit yang mendapatkan perkhidmatan radiologi di Klinik Kesihatan. Pada tahun 2020, 11 Unit Radiologi di Klinik Kesihatan telah berjaya menjalankan kajian kepuasan pelanggan tersebut. Jumlah sampel yang di ambil adalah sebanyak 200 sampel kajian bagi setiap klinik kesihatan.

Rajah 4.45 : Kajian Kepuasan Pelanggan Tahun 2020 Unit Radiologi Klinik Kesihatan

4.10 PROGRAM CAWANGAN INSPEKTORAT DAN PERUNDANGAN (CIP)

PENGENALAN

Penubuhan Cawangan Inspektorat dan Perundangan (CIP) adalah untuk mewujudkan satu struktur yang teratur dan mantap yang mampu menjalankan tugas-tugas penyiasatan, risikan, penguatkuasaan dan pendakwaan dengan lebih profesional serta mempertingkatkan kualiti dan keberkesanan aktiviti penguatkuasaan dibawah Undang-Undang Kesihatan Awam.

OBJEKTIF

- i. Menyelaras dan melaksanakan aktiviti-aktiviti penguatkuasaan yang melibatkan Undang-Undang Kesihatan Awam dengan lebih fokus, teratur dan mantap
- ii. Mempertingkatkan kualiti dan keberkesanan penguatkuasaan di bawah Undang-Undang Kesihatan awam.

UNIT PENDAKWAAN

OBJEKTIF PENUBUHAN PASUKAN TERAS PENDAKWAAN

- i. Satu pasukan pendakwaan khas yang terlatih peringkat Negeri Pulau Pinang yang dikenali sebagai **Pasukan Teras Pendakwaan (PTP) Negeri Pulau Pinang "Core Prosecution Team"** telah diwujudkan pada tahun 2019 bagi menjalankan tugas pendakwaan kes perbicaraan di bawah Undang-Undang Kesihatan Awam yang sedia ada, iaitu Akta Makanan 1983 dan Peraturan-Peraturan di bawahnya, Peraturan-Peraturan Kawalan Hasil Tembakau 2004, Akta Pemusnahan Serangga Pembawa Penyakit 1975, Akta Pencegahan dan Pengawalan Penyakit Berjangkit 1988 dan peraturan-peraturan di bawahnya serta kes-kes berprofil tinggi di peringkat daerah masing-masing. Tujuan penubuhan pasukan pendakwaan ini adalah selaras dengan objektif penubuhan Unit Pendakwaan, Sektor Inspektorat dan Perundangan (SIP), Kementerian Kesihatan Malaysia sebagai langkah bagi memperkembangkan pasukan pendakwaan di setiap negeri.
- ii. Pasukan Teras Pendakwaan Negeri Pulau Pinang diketuai oleh Ketua Cawangan Inspektorat dan Perundangan (CIP), Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang sebagai penasihat dan seorang ketua pasukan teras pendakwaan negeri dengan dianggotai oleh 2 orang ahli pasukan iaitu pegawai pendakwa (PO) yang dilantik dikalangan Pegawai Kesihatan Persekitaran (PKP) dan Penolong Pegawai Kesihatan Persekitaran (PPKP) di Pejabat Kesihatan Daerah masing-masing. Jumlah anggota Pasukan Teras Pendakwaan Pendakwaan Negeri adalah seramai 15 orang.
- iii. Pasukan pendakwaan daerah terdiri daripada kalangan Pegawai Kesihatan Persekitaran (PKP), Penolong Pegawai Kesihatan Persekitaran U36/U32 dan Penolong Pegawai Kesihatan Persekitaran U29. Sehingga tahun 2020, seramai 81 orang pegawai pendakwa di bawah daerah telah dilantik sebagai pegawai pendakwa (PO) di bawah Seksyen 377(b) Kanun Prosedur Jenayah.

Pecahan bilangan pegawai pendakwaan mengikut daerah adalah seperti berikut :

- a. Pejabat Kesihatan Daerah Timur Laut : 17 pegawai pendakwa;
- b. Pejabat Kesihatan Daerah Barat Daya : 13 pegawai pendakwa;
- c. Pejabat Kesihatan Daerah Seberang Perai Utara : 13 pegawai pendakwa;
- d. Pejabat Kesihatan Daerah Seberang Perai Tengah : 13 pegawai pendakwa;
- e. Pejabat Kesihatan Daerah Seberang Perai Selatan : 13 pegawai pendakwa; dan
- f. Pejabat Kesihatan Pintu Masuk Antarabangsa : 12 pegawai pendakwa;

FUNGSI PASUKAN TERAS PENDAKWAAN NEGERI

- i. Pegawai pendakwa (PO) yang dilantik dalam pasukan teras pendakwaan tersebut akan berperanan dalam mengendalikan kes-kes perbicaraan yang telah melanggar Undang-Undang Kesihatan Awam serta memberi input teknikal pendakwaan di daerah masing-masing. Selain itu, pasukan teras pendakwaan daerah akan membimbing pegawai pendakwa yang baru dilantik di bawah Seksyen 377(b) Kanun Tatacara Jenayah (Akta 593) untuk menjalankan sebutan kes di Mahkamah Rendah dengan prosedur yang betul.
- ii. Tambahan lagi, bagi memastikan kejayaan dalam kes perbicaraan, pasukan teras pendakwaan negeri akan menganjurkan mesyuarat dan *mock trial* bersama pasukan daerah untuk membincangkan elemen pendakwaan bersama-sama saksi pendakwaan bagi memastikan dokumen perbicaraan dalam keadaan teratur dan isu-isu teknikal yang dapat dijangka dalam proses pendakwaan.
- iii. Sepanjang tahun 2020, terdapat 5 kes perbicaraan telah berlangsung di Negeri Pulau Pinang yang melibatkan pelbagai kesalahan dan beberapa kes perbicaraan yang berlangsung, antara juga terdapat kes telah dibawa ke peringkat rayuan Mahkamah Tinggi Pulau Pinang.

Jadual 4.105 :Program Penjaminan Mutu Radiologi di Klinik Kesihatan

BIL	KES	PKD	KESALAHAN	STATUS
1	PP V Mondelez Sdn Bhd	PMA	AKTA MAKANAN 1983 (KADMIUM)	SEBUTAN DI MAHKAMAH TINGGI 2021
2	PP V Mumahammad XX XX	PKD SPS	AKTA MAKANAN 1983 (PPKM 2009)	HUKUMAN RM 150 OKS tukar pengakuan mengaku salah sebelum perbicaraan dimulakan
3	PP V P. GOVINXXXX	PKD SPU	APPPB 1988 (PKP NO2.) – KESALAHAN BERHIMPUN	HUKUMAN RM 500 @ 10 HARI PENJARA OKS tukar pengakuan mengaku salah sebelum perbicaraan dimulakan
4	PP V GOH XXX XXX	PKD TL	AKTA MAKANAN 1983 (METHANOL)	HUKUMAN RM 3000 @ 5 BULAN PENJARA OKS tukar pengakuan mengaku salah sebelum perbicaraan dimulakan
5	PP V TAN XX XX	PKD TL	APPPB 1988 (PKP NO2.)- KESALAHAN BERHIMPUN	HUKUMAN RM 1000 @ 3 BULAN PENJARA OKS tukar pengakuan mengaku salah sebelum perbicaraan dimulakan

FUNGSI PASUKAN TERAS PENDAKWAAN DAERAH

- i. Dengan peningkatan kes pendakwaan dalam Negeri Pulau Pinang, pasukan teras pendakwaan daerah juga memainkan satu peranan yang amat penting dalam tugas pendakwaan peringkat daerah.
- ii. Pasukan pendakwaan daerah akan membawa kes-kes yang telah melanggar Undang-Undang Kesihatan Awam iaitu Akta Makanan 1983 dan Peraturan–Peraturan 1985 dan Peraturan dibawahnya, Peraturan-Peraturan Kawalan Hasil Tembakau 2004, Akta Pemusnahan Serangga Pembawa Penyakit 1975, Akta Pencegahan dan Pengawalan Penyakit Berjangkit 1988.

PENCAPAIAN PROGRAM

Operasi Penguatkuasaan Peraturan-Peraturan Kawalan Hasil Tembakau 2004.

Cawangan Inspektorat dan Perundangan (CIP) Negeri Pulau Pinang sangat komited dalam memastikan keberkesanan penguatkuasaan dan memberi penekanan terhadap isu-isu yang boleh menjejaskan aspek kesihatan persekitaran dan orang awam di negeri ini.

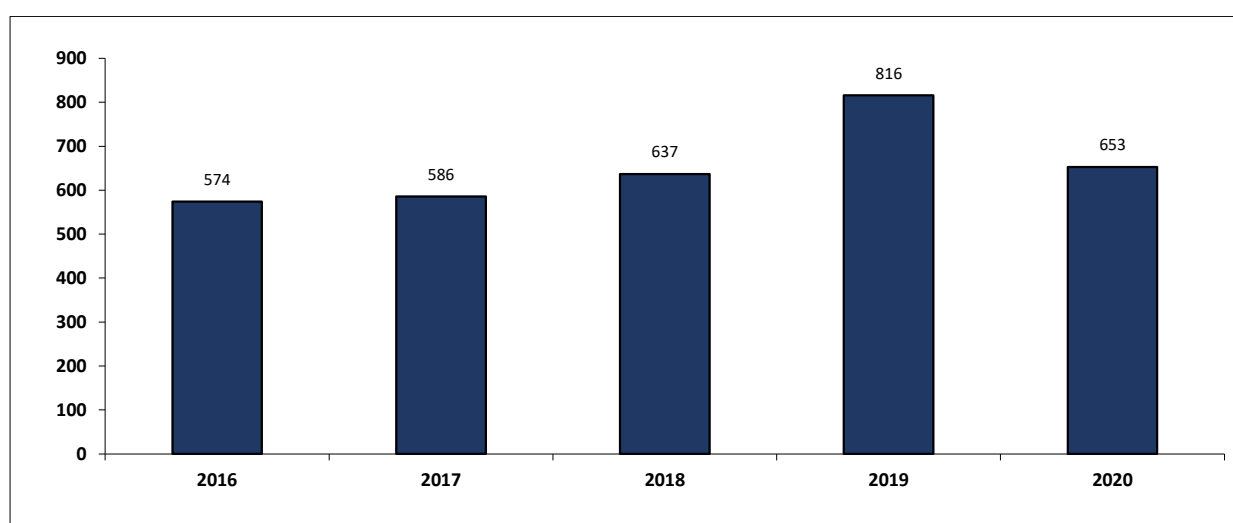
Sepanjang tahun 2020, CIP bersama dengan Pejabat Kesihatan Daerah telah melaksanakan Operasi Penguatkuasaan Peraturan-Peraturan Kawalan Hasil Tembakau 2004 (PPKHT 2004) dimana operasi pada bulan Februari 2020 bertemakan Operasi Kedai Runcit dan telah mengeluarkan tujuh (7) notis 32B dengan nilai kompaun ditawarkan adalah RM3,500.00 manakala nilai rampasan sebanyak RM1,049.30. Pada bulan Mac, operasi yang sama telah dijalankan dengan bertemakan kedai makan

dan telah mengeluarkan 3 notis. Nilai tawaran kompaun adalah sebanyak RM1,500.00 dan nilai rampasan rokok adalah sebanyak RM2,652.00. CIP juga menjalankan operasi khas PPKHT 2004 yang bertemakan IQOS Care Corner pada bulan Februari 2020 dan telah melawati 30 buah premis. Selain itu, Operasi PPKHT 2004 di premis makanan telah dijalankan sepanjang tahun dengan pengeluaran notis sebanyak 685 notis dengan nilai tawaran kompaun sebanyak RM169,450.00.

Berikut adalah pencapaian operasi penguatkuasaan Undang-Undang Kesihatan Awam yang telah dijalankan:-

Penguatkuasaan Peraturan-Peraturan Kawalan Hasil Tembakau 2004

Rajah 4.46: Bilangan Operasi Kawalan Hasil Tembakau Bagi Tahun 2016 - 2020

Rajah 4.46 menunjukkan pencapaian operasi penguatkuasaan Peraturan-Peraturan Kawalan Hasil Tembakau 2004 yang dijalankan dari tahun 2016 hingga 2020. Sebanyak 653 operasi telah dijalankan pada tahun 2020 berdasarkan situasi semasa dan aduan awam yang diterima. Jumlah bilangan operasi bagi tahun 2020 adalah berkurangan berbanding dengan tahun sebelumnya ekoran daripada pandemik Covid-19 yang melanda.

Jadual 4.106: Aktiviti Penguatkuasaan Kawalan Hasil Tembakau Bagi Tahun 2016 - 2020

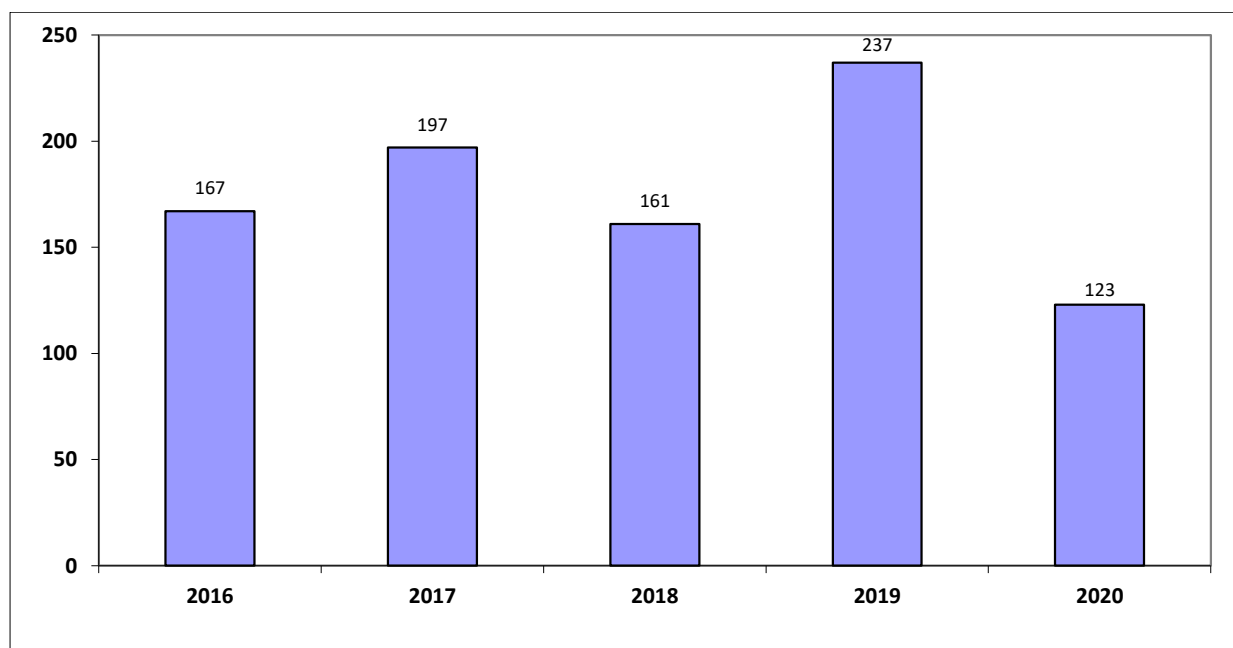
Bil	Aktiviti operasi	2016	2017	2018	2019	2020
1	Bil. Premis / Lokaliti Dilawati	1951	3076	1947	2341	8061
2	Bil. Notis Kesalahan Sek.32B Dikeluarkan	4108	4293	4380	5117	2643
3	Bil. Kompaun Yang Dibayar	1297	1760	1829	5234	1833

4	Jumlah Amaun Kompaun Yang Dibayar (RM)	169,985	265,530	282,400.30	432,057	296,455
5	Bil. Jenis Barangan Dirampas	892	4047	2202	13813	252
6	Jumlah Nilai Rampasan (RM)	7,761.70	54,868.60	57,537.26	60,964	1,670

Jadual 4.106 menunjukkan aktiviti penguatkuasaan Peraturan-Peraturan Kawalan Hasil Tembakau 2004. Pada tahun 2020 sebanyak 2,643 notis di bawah Seksyen 32B telah dikeluarkan. Diantara kesalahan yang telah dilakukan adalah Merokok Di Kawasan Larangan Merokok, Orang Belum Dewasa (OBD) Merokok, Jualan Rokok dibawah Harga Minima Rokok (HMR) dan lain-lain. Dari jumlah tersebut sebanyak 1,833 kompaun telah dijelaskan termasuk kompaun tahun 2019 yang tamat pada 2020 dengan nilai RM 296,455.00. Manakala bagi jumlah rampasan pula menurun iaitu RM1,670.00 berbanding tahun sebelumnya iaitu RM60,964.00 kerana operasi dikurangkan berikutan keadaan Covid-19 yang meningkat.

Penguatkuasaan Keselamatan dan Kebersihan Makanan

Rajah 4.47: Bilangan Operasi Kawalan Keselamatan Makanan Bagi Tahun 2016 – 2020

Rajah 4.47 menunjukkan aktiviti penguatkuasaan dibawah Akta Makanan 1983, Peraturan-Peraturan Makanan 1985 dan Peraturan-Peraturan Kebersihan Makanan 2009. Pada tahun 2020, terdapat penurunan yang ketera dalam operasi yang dijalankan iaitu sebanyak 123 operasi penguatkuasaan dijalankan berbanding tahun sebelumnya iaitu 237 operasi, ini disebabkan negara dilandai pandemik COVID-19 dan Perintah Kawalan Pergerakan dikuatkuasakan mulai 18hb Mac, 2020. Diantara operasi yang dijalankan adalah Operasi Premis Bersih, Operasi Bertema dan Operasi Rutin.

Jadual 4.107: Aktiviti Penguatkuasaan Keselamatan & Kebersihan Makanan (2016-2020)

Bil	Aktiviti operasi	2016	2017	2018	2019	2020
1	Bil. Sampel Formal Diambil	2504	3605	1365	1304	953
2	Bil. Sampel Formal Menyalahi	51	57	48	44	29
3	Bil. Premis Diperiksa	6337	7428	6444	7225	2948
4	Bil. Premis Makanan Ditutup	80	108	210	217	111
5	Bil. Jenis Barangan Rampasan Dibuat	4414	2260	2472	3289	5327
6	Jumlah Nilai Rampasan (RM)	77,037.94	31,415.86	75,344.94	32,204.00	28,657.00
7	Bil. Notis Sek.32B Dikeluarkan	792	1729	2387	2787	1368
8	Bil. Kampaun Yang Dibayar	534	1683	1920	2559	1340
9	Jumlah Amaun Kampaun Yang Dibayar (RM)	203,050.00	525,765.00	664,037.00	908,237.00	595,122.00

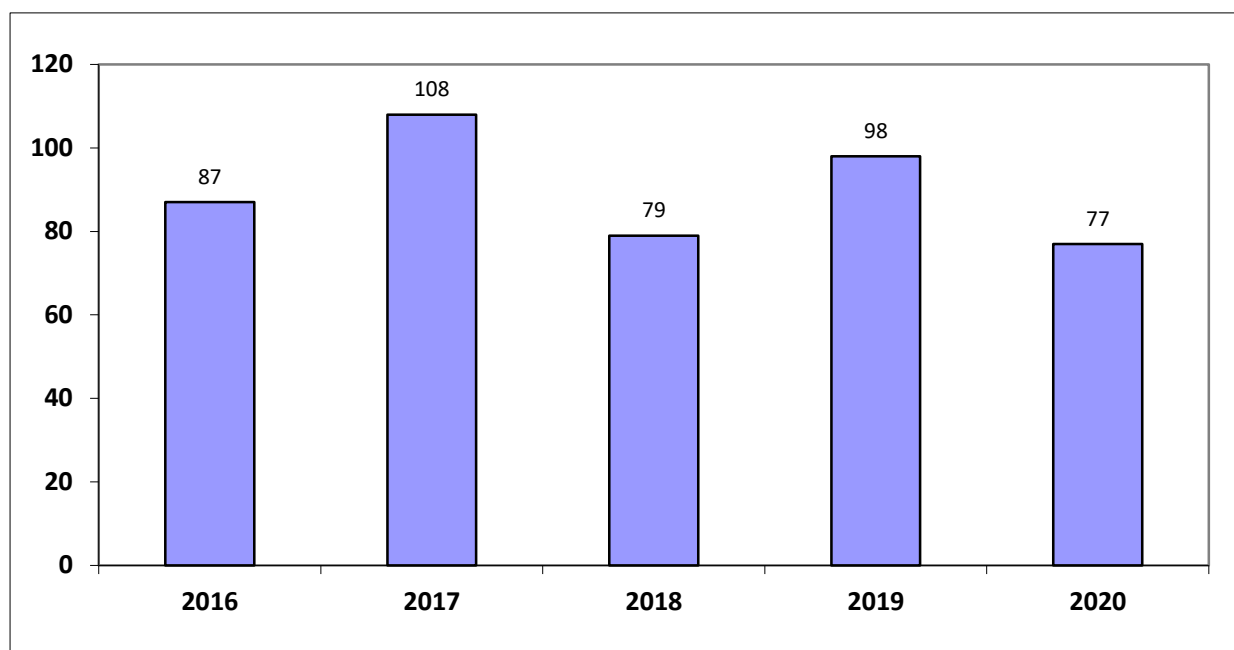
Jadual 4.107 menunjukkan aktiviti penguatkuasaan keselamatan dan kebersihan Makanan. Pada tahun 2020 sebanyak 29 dari 953 sampel formal yang diambil melanggar peruntukan Akta Makanan 1983 dan Peraturan-Peraturan Makanan 1985. Antara kesalahan yang dikesan antaranya penggunaan bahan pengawet yang dilarang dalam makanan, methanol dan lain-lain.

Bilangan pemeriksaan premis makanan yang diperiksa iaitu 2,948 premis menurun daripada tahun sebelumnya. Bagi bilangan jenis barangan yang rampas adalah sebanyak 5,327 dengan jumlah nilai rampasan RM 28,657.00.

Jumlah pengeluaran Notis Kesalahan Memerintah Kehadiran Ke Mahkamah pada tahun 2020 adalah sebanyak 1,368 dimana di bawah Peraturan-Peraturan Kebersihan Makanan 2009 pada tahun 2020 sebanyak 1,279 notis kesalahan telah dikeluarkan. Bilangan kampaun yang telah dibayar adalah 1,245 dengan nilai bayaran RM 341,872.00. Manakala pengeluaran Notis Kesalahan Memerintah Kehadiran Ke Mahkamah di bawah Peraturan-Peraturan Makanan 1985 jumlah notis kesalahan yang dikeluarkan adalah sebanyak 89 dan jumlah kampaun yang dibayar adalah 95 dengan nilai bayaran RM 253,250.00.

Penguatkuasaan Akta Pemusnahan Serangga Pembawa Penyakit 1975

Rajah 4.48: Bilangan Operasi Kawalan Vektor Bagi Tahun 2016 – 2020

Rajah 4.48 adalah Aktiviti penguatkuasaan Akta Pemusnahan Serangga Pembawa Penyakit 1975 menunjukkan pengurangan bilangan operasi yang dijalankan iaitu sebanyak 77 operasi pada tahun 2020 berbanding 98 pada tahun sebelumnya. Operasi peringkat daerah dijalankan melalui jadual yang dirancang oleh daerah. Manakala operasi peringkat Jabatan Kesihatan Negeri dijalankan seperti Ops Bersama CIDB serta Operasi Gempur Aedes (OGA) dimana arahan daripada Kementerian Kesihatan Malaysia yang dilaksanakan pada setiap bulan. Operasi ini memberi tumpuan kepada kawasan wabak demam denggi yang telah dikenalpasti dan penekanan juga diberikan di kawasan berpotensi tinggi seperti tapak binaan, tapak semaian serta kawasan longgokan barang lusuh dan terpakai serta kawasan komersial dan tumpuan awam.

Jadual 4.108: Penguatkuasaan Akta Pemusnahan Serangga Pembawa Penyakit 1975 Bagi Tahun 2016-2020

Bil	Aktiviti operasi	2016	2017	2018	2019	2020
1	Bil. Premis Diperiksa	405,479	322,191	421,108	494,756	519,328
2	Bil. Premis Positif Pembiakan	14,973	12,357	12,705	11,602	11,850
3	Bil. Perintah Notis (Sek.8) Dikeluarkan (Notis Pembersihan)	716	845	1167	1088	1203
4	Bil. Kompaun Yang Dikeluarkan	1046	1472	1987	1249	862
5	Bil.Kompaun Yang Dibayar	844	1075	1490	1114	643
6	Jumlah Amaun Kompaun Dibayar (RM)	278,780.00	352,320.00	525,870.00	375,285.00	164,100
7	Bil. Arahan Berhenti Kerja	33	35	28	13	6
8	Bil. Premis Ditutup	36	38	29	14	6

Jadual 4.108 menunjukkan pada tahun 2020, sebanyak 519,328 premis telah diperiksa di bawah Akta Pemusnahan Serangga Pembawa Penyakit 1975. Hasilnya, sebanyak 11,850 premis didapati positif pembiakan jentik-jentik nyamuk aedes dan 862 kompaun telah dikeluarkan dengan 643 dari kompaun tersebut telah dibayar dengan nilai RM164,100.00. Hanya 7% premis positif pembiakan boleh dikeluarkan kompaun. Pembiakan jentik-jentik ditemui di premis atau kawasan yang tidak boleh dikompaun seperti penghuni dibawah umur 18 tahun, rumah berkunci, tanah terbiar, rumah kosong dan bahu jalan. Selain itu juga, sebanyak 6 Notis Arahan Berhenti Kerja dikeluarkan kepada tapak binaan dan sebanyak 6 Premis ditutup bagi melakukan kerja-kerja pembersihan.

Penguatkuasaan Kawalan Penyakit Berjangkit

Jadual 4.109: Aktiviti Penguatkuasaan Akta Pencegahan dan Pengawalan Penyakit bagi tahun 2016 –2020

Bil	Aktiviti operasi	2016	2017	2018	2019	2020
1	Bil. Kes Penyakit Berjangkit Gagal Dilapor	0	0	0	7	2
2	Bil. Siasatan Ke Atas Kegagalan Melapor Kes Dijalankan	0	0	0	7	2
3	Bil. Kompaun Dikeluarkan	0	0	0	0	1
4	Bil.Premis Diperiksa Di Bawah Seksyen 18(1)(d)	72	51	776	205	72
5	Bil. Premis Ditutup Di Bawah Seksyen 18(1)(d)	55	20	189	87	31
6	Bil.Premis Diperiksa Di Bawah Seksyen 18(1)(f)	0	0	0	0	9745
7	Bil. Premis Ditutup Di Bawah Seksyen 18(1)(f)	0	0	0	0	67

Jadual 4.109 menunjukkan aktiviti penguatkuasaan kawalan penyakit berjangkit dari tahun 2016 hingga 2018, tiada kes penyakit berjangkit yang gagal dilaporkan dan tiada kompaun dikeluarkan. Namun pada tahun 2019, sebanyak 7 kes penyakit berjangkit yang gagal dilaporkan telah direkodkan dan pada tahun 2020 sebanyak 2 kes penyakit berjangkit gagal lapor telah direkodkan. Sebanyak 72 premis telah diperiksa di bawah Seksyen 18(1)(d) Akta Pencegahan dan Pengawalan Penyakit Berjangkit (APPPB) 1988 dan 31premis tersebut telah ditutup di bawah seksyen yang sama. Manakala bagi Seksyen 18(1)(f) APPPB 1988, pemeriksaan premis dijalankan untuk memastikan pematuhan SOP Covid-19 dimana 9745 premis diperiksa dengan 67 premis telah ditutup dibawah seksyen ini.

Antara premis yang ditutup adalah Pusat Asuhan Kanak-Kanak, Taska, Tadika dan Dewan Makan Asrama Sekolah, kedai runcit, klinik dan sebagainya. Penutupan Premis di bawah APPPB 1988 adalah berdasarkan kejadian Penyakit Berjangkit iaitu Kaki Tangan Dan Mulut (HFMD) dan Kejadian Keracunan Makanan serta ketidakpatuhan SOP Covid-19.

Jadual 4.110: Pencapaian Aktiviti Penguatkuasaan di bawah Akta Pencegahan dan Pengawalan Penyakit (Akta 342) Perintah Kawalan Pergerakan (PKP) Tahun 2020.

Bil	Negeri	Kompaun dikeluarkan KKM		Kompaun dikeluarkan PDRM		Kompaun dibayar KKM		Kompaun dibayar PDRM	
		Bil	Jumlah (RM)	Bil	Jumlah (RM)	Bil	Jumlah (RM)	Bil	Jumlah (RM)
1	TIMUR LAUT	19	19,000	931	931,000	15	15,000	596	596,000
2	BARAT DAYA	8	8,000	179	179,000	8	8,000	148	141,000
3	SEBERANG PERAI UTARA	5	5,000	1,813	1,813,000	5	5,000	1,268	1,111,100
4	SEBERANG PERAI TENGAH	26	26,000	626	626,000	21	21,000	378	378,000
5	SEBERANG PERAI SELATAN	0	0	84	84,000	0	0	76	76,000
6	PINTU MASUK ANTARABANGSA	0	0	0	0	0	0	0	0
JUMLAH		58	58,000	3,633	3,633,000	49	49,000	2,466	2,302,100

Jadual 4.110 menunjukkan aktiviti penguatkuasaan dibawah Akta Pencegahan dan Pengawalan Penyakit Berjangkit (Akta 342) bagi Perintah Kawalan pergerakan tahun 2020. Sebanyak 58 kompaun dari Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) dan 3633 kompaun dari pihak Polis Diraja Malaysia (PDRM) telah dikeluarkan dengan nilai sebanyak RM3,691,000 bagi kedua-dua agensi kepada Orang Kena Kompaun (OKK) kerana ketidakpatuhan SOP atau ingkar arahan Perintah Kawalan Pergerakan. Antara kesalahan yang dikenakan kompaun adalah seperti aktiviti berhimpun dan gagal memastikan penjarakan fizikal, bergerak dari satu kawasan tempatan jangkitan ke kawasan tempatan jangkitan yang lain tanpa kebenaran PDRM, tidak memakai pelitup muka, pemilik premis gagal menyediakan peralatan saringan suhu atau peralatan saringan suhu tidak berfungsi, individu gagal menggunakan Aplikasi MySejahtera atau mencatatkan nama dan nombor telefon sebelum memasuki premis dan lain-lain kesalahan di bawah peraturan-peraturan Pencegahan dan Pengawalan Penyakit Berjangkit (Langkah-langkah di dalam kawasan tempatan jangkitan) (Perintah Kawalan Pergerakan). Daripada bilangan kompaun yang dikeluarkan, sebanyak 49 kompaun KKM dan 2466 kompaun PDRM telah dibayar dengan nilai sebanyak RM2,351,100 bagi kedua-duanya. Seramai 22 Orang Kena Saman (OKS) telah dikenakan tindakan Denda di Mahkamah dengan nilai RM15,060 dan sebanyak 2 orang OKS gagal membayar denda dan telah dikenakan hukuman penjara.

Penyediaan Kertas Siasatan (KS) Untuk Kes Pendakwaan

Setiap notis memerintah kehadiran ke mahkamah (Notis 32B) yang dikeluarkan kepada Orang Kena Notis (OKN) perlu dibuka kertas siasatan untuk mendapatkan izin kompaun dari Timbalan Pendakwa Raya (TPR). Sekiranya tawaran kompaun tidak dijelaskan oleh OKN, kertas siasatan ini akan diteruskan dengan prosedur pendakwaan di Mahkamah iaitu mengemukakan kepada Timbalan Pendakwa Raya bagi mendapatkan izin dakwa sebelum prosedur pendakwaan di mahkamah.

Jadual 4.111: Kertas Siasatan Dibuka Untuk Kes Pendakwaan Tahun 2020

Bil	Perkara	AM	PPM	PPKM	PPKHT	APSPP	APPPB	TOTAL
1	Bil. Kertas Siasatan Dibuka	24	62	1092	2501	1205	510	5394
2	Bil. Kertas Siasatan Dirujuk Ke Timbalan Pendakwa Raya (TPR) Untuk Izin Kompaun	18	62	1092	2063	776	0	4011
3	Bil. Kertas Siasatan Dirujuk Ke TPR Untuk Izin Dakwa	18	9	190	1160	217	510	2104
4	Bil. Kes <i>No Further Action (NFA)</i> Dari TPR	2	3	19	44	1	2	71
5	Bil. Kertas Siasatan Daftar Di Mahkamah	16	6	222	1028	216	56	1544

Berdasarkan **Jadual 4.111**, telah menunjukkan jumlah kertas siasatan yang dibuka bagi setiap Akta dan Peraturan untuk tindakan Pendakwaan di mahkamah bagi tahun 2020. Sebanyak 5394 kertas siasatan telah dibuka pada tahun tersebut dan sebanyak 4011 kertas siasatan dirujuk ke TPR untuk mendapatkan izin kompaun. Manakala, sebanyak 2104 Kertas siasatan dirujuk untuk izin dakwa dan sebanyak 1544 kertas siasatan telah didaftar di Mahkamah.

Walaupun, sebanyak 71 kertas siasatan telah mendapat arahan daripada Timbalan Pendakwa Raya untuk tidak melanjutkan pendakwaan selanjutnya (NFA) atas kriteria seperti OKS tidak dapat dijumpai, alamat tidak lengkap dan sebagainya.

Tindakan Pendakwaan di Mahkamah

Setiap kertas siasatan yang telah daftar di Mahkamah, pihak mahkamah akan memberi tarikh sebutan untuk OKS hadir ke Mahkamah. Prosiding pendakwaan di mahkamah akan dijalankan berdasarkan tatacara Seksyen 173, Kanun Tatacara Jenayah (Akta 593) di hadapan Majistret.

Sekiranya pihak OKS mengaku salah, pihak mahkamah akan menjatuhkan hukuman berdasarkan pertuduhan terhadap OKS. Di sebaliknya, sekiranya OKS tidak mengaku salah, mahkamah akan menetapkan prosedur perbicaraan kes bagi tarikh selanjutnya. Dalam prosiding pendakwaan di Mahkamah, terdapat beberapa terma mahkamah yang harus diketahui oleh Pegawai Pendakwa seperti *discharge not amounting to acquitted* (DNAA) bermaksud dibebaskan tanpa dibebaskan iaitu OKS tersebut boleh dituduh semula jika terdapat bahan bukti yang baru. *Discharge and Acquittal (D&A)* bermaksud Orang Kena Saman dilepaskan dan dibebaskan selepas bebas dari sesuatu pertuduhan di Mahkamah.

Jadual 4.112: Tindakan Mahkamah Terhadap Kes Pendakwaan Tahun 2020

Bil	Perkara	AM	PPM	PPKM	PPKHT	APSPP	APPPB	TOTAL
1	Bil. kes di denda	16	7	22	43	20	13	121
2	Bil. Kes dipenjara	0	0	0	0	0	0	0
3	Bil. Kes denda dan penjara	0	0	0	0	0	1	1
4	Amaun denda (RM)	46,500	10,700	15,000	19,700	27,850	9,400	129,150
5	Bil. kes DNAA	0	2	99	1293	47	22	1463
6	Bil. kes ditarik balik	0	3	156	206	51	1	417

Berdasarkan **Jadual 4.112** diatas, menunjukkan tindakan kes-kes pendakwaan di mahkamah bagi tahun 2020. Sebanyak 121 kes telah dijatuhkan hukuman denda dengan amaun sebanyak RM129,150.00 dan tiada kes dipenjarakan sepanjang tahun 2020. Namun terdapat satu kes dimana OKS telah dikenakan denda dan dipenjarakan atas kesalahan tidak mematuhi SOP dibawah Akta 342.

Jadual juga menunjukkan bilangan kes DNAA adalah sebanyak 1463 kes atas kriteria waran tangkap gagal disempurnakan kepada Orang Kena Saman (OKS). Manakala, sebanyak 417 kes ditarik balik adalah disebabkan OKS telah menjelaskan tawaran kompaun.

Ringkasan Pungutan Amaun Kompaun Dan Denda Mahkamah Bagi Tahun 2020

Jadual 4.113 : Ringkasan Pungutan Amaun Kompaun Dan Denda Mahkamah Bagi Tahun 2020

Bil	Akta / Peraturan	Kompaun Dibayar	Denda Mahkamah
1	Akta Makanan 1983	-	46,500
2	Peraturan-Peraturan Makanan 1985	253,250	10,700
3	Peraturan-Peraturan Kebersihan Makanan 2009	341,872	15,000
4	Peraturan-Peraturan Kawalan Hasil Tembakau 2004	296,455	19,700
5	Akta Pemusnahan Serangga Pembawa Penyakit 1975	164,100	27,850
6	Akta Pengawalan dan Pencegahan Penyakit Berjangkit 1988	1,904,500	4,000
7	Akta Pengawalan dan Pencegahan Penyakit Berjangkit 1988 (PKP)	2,351,100	15,060
	Jumlah	RM 5,311,277.00	RM 138,810.00
	Jumlah keseluruhan (Kompaun + Denda)	RM 5,450,087.00	

Permohonan Kad Kuasa oleh Pegawai Kesihatan Persekitaran (PKP) dan Penolong Pegawai Kesihatan Persekitaran (PPKP)

Dari segi permohonan kad kuasa untuk lantikan sebagai pegawai diberikuasa, PKP dan PPKP wajib memohon Kad Pengenalan Penguatkuasaan Kesihatan untuk menjalankan tindakan penguatkuasaan. Antara aktiviti penguatkuasaan adalah seperti di bawah Akta Makanan 1983, Peraturan-Peraturan Makanan 1985, Peraturan-Peraturan Kebersihan Makanan 2009, Akta Pencegahan Dan Pengawalan Penyakit Berjangkit 1988 dan Akta Pemusnahan Serangga Pembawa Penyakit 1975. Selain daripada Kad Pengenalan Penguatkuasaan Kesihatan, terdapat juga Sijil Perakuan Kuasa Di Bawah Subseksyen 3(1) APPPB 1988, Sijil Perakuan Kuasa Di Bawah Subseksyen 3(2) Akta Makanan 1983, Sijil Perakuan Mengkompaun Di Bawah Subseksyen 33(1) yang perlu dimohon sebagai pegawai diberikuasa yang dilantik oleh Menteri Kesihatan. Bagi Kuasa Di Bawah Seksyen 10 Dan 11, Akta Makanan 1983 iaitu Kuasa Penutupan Premis Makanan, kuasa permohonan akan diturunkan kepada PPKP Gred U32 dan ke atas sahaja. Manakala bagi kuasa di bawah Seksyen 25, APPPB 1988 akan diturunkan kepada Pegawai Kesihatan Daerah dan Pegawai Kesihatan Epidemiologi bagi pengeluaran kompaun di bawah APPPB 1988.

Jadual 4.114 : Ringkasan Pungutan Amaun Kompaun Dan Denda Mahkamah Bagi Tahun 2020

BIL	PERKARA	TAHUN 2020
1.	Kad Pengenalan Penguatkuasaan Kesihatan	27
2.	Sijil Perakuan Kuasa Di Bawah Subseksyen 3(1) APPPB 1988	26
3.	Sijil Perakuan Kuasa Di Bawah Subseksyen 3(2) AM 1983	23
4.	Sijil Penurunan Kuasa Mengkompaun Di Bawah Subseksyen 33(1)	24
5.	Pemberian Kuasa Di Bawah Seksyen 10 Dan 11, Akta Makanan 1983	2
6.	Sijil Penurunan Kuasa Mengkompaun Seksyen 25, APPPB 1988	1
7.	Permohonan Kad Perwakilan Di Bawah APSPP 1975	15

Permohonan yang diterima akan disemak dan direkod oleh Cawangan Inspektorat Dan Perundangan Negeri (CIPN) sebelum dihantar kepada Sektor Perundangan Dan Inspektorat (SIP), Bahagian Perkembangan Kesihatan Awam, Kementerian Kesihatan Malaysia untuk proses permohonan.

Pemohonan Kad Perwakilan Kuasa Dibawah Akta Pemusnahan Serangga Pembawa Penyakit 1975 Bagi Pembantu Kesihatan Awam (PKA)

Permohonan untuk kad Perwakilan Kuasa Dibawah Akta Pemusnahan Serangga Pembawa Penyakit 1975 untuk PKA akan dibuat melalui Cawangan Inspektorat Dan Perundangan Negeri (CIPN), Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang kepada Sektor Perundangan Dan Inspektorat (SIP), Bahagian Perkembangan Kesihatan Awam Kementerian Kesihatan Malaysia. Semua borang permohonan akan disemak dan direkod sebelum dihantar ke Sektor Perundangan Dan Inspektorat, Bahagian Perkembangan Kesihatan Awam, Kementerian Kesihatan Malaysia. Sebanyak 15 permohonan kad perwakilan kuasa telah diterima pada tahun 2020.

4.11 PROGRAM CAWANGAN KEJURUTERAAN BAHAGIAN KESIHATAN AWAM

Cawangan Kejuruteraan Bahagian Kesihatan Awam terbahagi kepada enam program iaitu:

- I. Projek**
- II. Perkhidmatan Sokongan Klinik (PSK)**
- III. Medical Equipment Enhancement Tenure (MEET)**
- IV. Pengurusan Aset Tak Alih (PATA)**
- V. Bekalan Air & Kebersihan Alam Sekeliling (BAKAS)**
- VI. Kawalan Mutu Air Minum (KMAM)**

PROJEK PEMBAIKAN KECIL

Aktiviti Pengurusan Projek Pembaikan Kecil dilaksanakan bagi semua fasiliti kesihatan dan pergigian di Pulau Pinang. Jadual dibawah menunjukkan senarai projek pembaikan kecil yang telah dilaksanakan bagi Tahun 2020 meliputi pelbagai jenis peruntukan. Butiran senarai projek-projek yang telah dilaksanakan adalah seperti berikut:

Jadual 4.115: Senarai Projek Pembaikan Kecil Fasiliti Tahun 2020

PERUNTUKAN BP0060: Pembaikan Kecil Fasiliti Fasa 1 & Fasa 2			
BIL.	PTJ	TAJUK PROJEK	HARGA TAWARAN (RM)
1	PKDSPS	Pelaksanaan Semula Projek Terbengkalai Bagi Kerja-kerja Menaiktaraf Dua Buah Kuarters Sedia Ada Termasuk Lain-Lain Kerja Berkaitan Kepada Klinik Kesihatan Sungai Bakap	472,946.00
2	PKDSPT	Kerja-Kerja Naiktaraf Bekalan Elektrik (TNB) dan Lain-Lain Kerja Berkaitan di PKDSPT	125,710.00
3	HSJ	Menaiktaraf Jabatan Belah Mulut Klinik Pergigian Hospital Seberang Jaya. (Dilaksanakan dengan bantuan Jurutera Awam KA)	114,965.00
4	PPDSPU	kerja-kerja Menaiktaraf Klinik Pergigian Butterworth	57,246.75
5	PPDTL	Kerja-kerja ubahsuai Bilik Pegawai kepada Bilik X-ray serta kerja berkaitan	49,990.00
6	PKDSPU	Kerja-kerja Naiktaraf Stor Exhibit Cawangan Penguatkuasaan Farmasi Pulau Pinang	317,177.00
7	PKDSPU	Makmal Keselamatan dan kualiti makanan Pulau Pinang, Butterworth	29,071.50

8	CKAPS	Kerja-Kerja Penggantian Bumbung Bilik Gerakan UKAPS dan Lain-Lain Kerja Berkaitan di Blok UKPAS, Kompleks Kesihatan Butterworth.	129,650.00
9	PKDSPU	Kerja-kerja Pembaikan Bumbung Bocor dan lain-lain kerja yang berkaitan di Klinik Kesihatan Butterworth, Daerah Seberang Perai Utara, Pulau Pinang	64,425.00
JUMLAH (RM)			1,361,181.25

Jadual 4.116: Senarai Projek Pembaikan Kecil (Pemagaran) Tahun 2020

PERUNTUKAN BP007: PEMAGARAN			
BIL.	PTJ	TAJUK PROJEK	HARGA TAWARAN (RM)
1.	PKDBD	Kerja-kerja Pemagaran dan Penyelenggaraan Tanah Kosong Teluk Tempoyak, Daerah Barat Daya.	67,860.00
2.	PKDBD	Kerja-kerja Pemagaran dan Penyelenggaraan Tanah Kosong Teluk Bahang, Daerah Barat Daya.	59,220.00
3.	PKDSPU	Kerja-kerja Pemagaran dan Pengukuran semula kawasan tanah Klinik kesihatan Kuala Muda serta lain-lain kerja yang berkaitan	83,483.00
4.	PKDSPT	Kerja-kerja Menaiktaraf Pagar dan lain-lain kerja berkaitan di Kuarters Simpang Tiga Berapit, Seberang Perai Tengah	42,000.00
5.	PKDTL	Pemagaran 3 unit kuarters di Jalan Akuarium (Belakang KK Gelugor)	3,500.00
JUMLAH (RM)			256,063.00

Jadual 4.117: Senarai Projek Pembaikan Kecil (Pembaikan Kuarters) Tahun 2020

PERUNTUKAN: BP0009 (PEMBAIKAN KUARTERS)			
BIL.	PTJ	TAJUK PROJEK	HARGA TAWARAN (RM)
1.	PKDSPU	Kerja Pemasangan Bundwall dan lain-lain Kerja Berkaitan bagi tujuan kawalan banjir di kuarters Klinik Kesihatan Mak Mandin, Daerah Seberang Perai Utara, Pulau Pinang.	82,369.60
2.	PKDBD	Kerja-kerja Pembaikan dan naiktaraf fasiliti kuarters serta lain-lain kerja berkaitan di kuarters Klinik Desa Pematang Janggus, Daerah Seberang Perai Utara, Pulau Pinang.	122,593.80
3.	PKDSPA	Kerja-kerja Naiktaraf Bumbung Sedia ada Termasuk lain-lain Kerja berkaitan di Kuarters Kesihatan Air Itam, Daerah Timur Laut, Pulau Pinang.	184,696.00
4.	PKDPD	Kerja-kerja pembaikan struktur dan bumbung Kuarters Kesihatan Jalan Dato's Ismail Hashim	310,000.00
JUMLAH (RM)			699,659.40

Jadual 4.118: Senarai Projek Pembaikan Kecil (Peruntukan RMK11 - RP4) Tahun 2020

PERUNTUKAN RP4 : PEMBAIKAN / NAIKTARAF SISTEM PENDAWAIAN & SISTEM PENCEGAHAN KEBAKARAN			
BIL.	PTJ	TAJUK PROJEK	HARGA TAWARAN (RM)
1.	PKDSPT	Cadangan Kerja-Kerja Pendawaian Semula Elektrik Dan Kerja-Kerja Berkaitan Di Klinik Pergigian Kubang Semang, Seberang Perai Tengah.	97,440.00
2.	PKDSPT	Kerja-kerja Pembaikan Sistem Pencegahan Kebakaran Serta Kerja-kerja Lain Berkaitan di Klinik Kesihatan Air Itam, Daerah Timur Laut, Pulau Pinang.	65,000.00
3.	PKDBD	Kerja-kerja Pemasangan Panel Sistem Pencegahan Kebakaran serta Aksesori Sistem Kebakaran dan kerja-kerja berkaitan di Klinik Pergigian Bayan Lepas, Daerah Barat Daya, Pulau Pinang.	9,710.00
JUMLAH (RM)			172,150.00

Jadual 4.119: Senarai Projek Pembaikan Kecil (Peruntukan RP4 RMK-11) Tahun 2020

PERUNTUKAN RP4 RMK-11: SISTEM PENCEGAHAN KEBAKARAN			
BIL.	PTJ	TAJUK PROJEK	HARGA TAWARAN (RM)
1.	PKDSPT	Kerja-kerja Pembaikan Sistem Pencegahan Kebakaran Serta Kerja-kerja Lain Berkaitan di Klinik Kesihatan Air Itam, Daerah Timur Laut, Pulau Pinang.	65,000.00
2.	PKDBD	Kerja-kerja Pemasangan Panel Sistem Pencegahan Kebakaran serta Aksesori Sistem Kebakaran dan kerja-kerja berkaitan di Klinik Pergigian Bayan Lepas, Daerah Barat Daya, Pulau Pinang.	9,710.00
JUMLAH (RM)			74,710.00

Jadual 4.120: Senarai Projek Pembaikan Kecil Tahun 2020 (Perolehan Penyaman Udara)

PERUNTUKAN 35000: PEROLEHAN PENYAMAN UDARA			
BIL.	PTJ	TAJUK PROJEK	HARGA TAWARAN (RM)
1.	PKDBD	Perolehan Penggantian Alat Penyaman Udara Jenis Berasingan Tahun 2020 Bagi Fasiliti Kesihatan Daerah Barat Daya	69,295.00
2.	PKDTL	Perolehan Penggantian Alat Penyaman Udara Jenis Berasingan Tahun 2020 Bagi Fasiliti Kesihatan Daerah Timur Laut (PPDTL & PKDTL)	83,500.00
3.	PPDSPS	Perolehan Penggantian Alat Penyaman Udara Jenis Berasingan Tahun 2020 Bagi Fasiliti Kesihatan Daerah Seberang Perai Selatan (PPDSPS & PKDSPS)	69,930.00
4.	PKDSPT	Perolehan Penggantian Alat Penyaman Udara Jenis Berasingan Tahun 2020 Bagi Fasiliti Kesihatan Daerah Seberang Perai Tengah	87,840.00
5.	PKDSPU	Perolehan Penggantian Alat Penyaman Udara Jenis Berasingan Tahun 2020 Bagi Fasiliti Kesihatan Daerah Seberang Perai Utara (PPDSPU & PKDSPU)	86,580.00
JUMLAH (RM)			397,145.00

Jadual 4.121 : Senarai Projek Pembaikan di KK Perluasan PSK Tahun 2020

0806 PEMBAIKAN di KK Perluasan PSK Tahun 2020			
BIL.	PTJ	TAJUK PROJEK	HARGA TAWARAN (RM)
1	PKDSPT	Kerja-kerja Pembaikan dan Naiktaraf Sistem-sistem Kejuruteraan Sedia ada Di Klinik Kesihatan Bukit Minyak.	171,662.50
2	PKDSPA	Kerja-kerja Pembaikan dan Naiktaraf Kemudahan Fasiliti Sedia ada Di Klinik Kesihatan Bandar Tasek Mutiara.	74,198.00
3	PKDSPA	Kerja-kerja Pembaikan dan Naiktaraf Kemudahan Fasiliti Sedia ada Di Klinik Kesihatan Bukit Panchor	323,000.00
4	PKDTL	Kerja-kerja Pembaikan dan Naiktaraf Kemudahan Fasiliti Sedia ada Di Klinik Kesihatan Sungai Dua.	331,740.00
5	PKDSPU	Kerja-kerja Pembaikan dan Naiktaraf Kemudahan Fasiliti Sedia ada Di Klinik Kesihatan Mak Mandin.	291,810.00
JUMLAH (RM)			1,192,410.50

Jadual 4.122 : Senarai Projek Peruntukan Khas Di Bawah Seliaan Cawangan Kejuruteraan KA

PERUNTUKAN KHAS			
BIL.	PTJ	TAJUK PROJEK	HARGA TAWARAN (RM)
1	JKNPP	BP0600 KHAS Kerja-Kerja Menaiktaraf Kolej Kejururawatan Pulau Pinang Termasuk Lain-Lain Kerja Berkaitan Kepada Kompleks Kecemerlangan Kesihatan Pulau Pinang, Daerah Timur Laut, Pulau Pinang	2,479,016.65
2	HSJ	YAYASAN KEBAJIKAN NEGARA & SUNWAY Kerja-Kerja Menaiktaraf Secara Reka dan Bina Asrama Jururawat Hospital Sebagai Anjung Kasih YKN Hospital Seberang Jaya, Pulau Pinang	818,395.00
3	PKDSPU	MYCREST Projek Ubahsuai dan Pembaikan di Klinik Kesihatan Kepala Batas Bagi Program MyCrest	93,300.00
JUMLAH (RM)			3,390,711.65

PERKHIDMATAN SOKONGAN KLINIK (PSK)

Aktiviti Perkhidmatan Sokongan Klinik (PSK) adalah merupakan perjanjian kontrak antara Kementerian Kesihatan Malaysia dengan syarikat kontraktor yang terpilih melalui tatacara perolehan tender selama tiga (3) tahun. Bagi Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang, syarikat Edgenta Healthtronics Sdn. Bhd. telah berjaya mendapatkan tender PSK tersebut. Tempoh tawaran kontrak bermula dari 1.1.2019 sehingga 31.12.2021. Jumlah keseluruhan nilai kontrak bagi tiga (3) tahun adalah sebanyak RM22,483,908.04.

Jadual 4.123 : Ringkasan Perkhidmatan Sokongan Klinik

AKTIVITI	PENCAPAIAN	JANGKA MASA
Menjalankan pemantauan perkhidmatan penyelenggaraan fasilti (FEMS), perkhidmatan pembersihan (CLS) dan perkhidmatan sisa klinikal (CWMS) yang dijalankan oleh kontraktor	Bilangan klinik : 9 Daerah : 4 Peruntukan : RM 22,483,908.04	3 tahun (1 Januari 2019 sehingga 31 Disember 2021)

Klinik-klinik yang terlibat di dalam Perkhidmatan Sokongan Klinik (PSK) adalah:

1. Klinik Kesihatan Jalan Perak – PKD Timur Laut
2. Klinik Kesihatan Jalan Angsana – PKD Timur Laut
3. Klinik Kesihatan Bayan Baru – PKD Barat Daya
4. Klinik Kesihatan Seberang Jaya – PKD Seberang Perai Tengah
5. Klinik Kesihatan Butterworth – PKD Seberang Perai Utara
6. Klinik Kesihatan Sungai Dua – PKD Seberang Perai Utara
7. Klinik Kesihatan Tasek Gelugor – PKD Seberang Perai Utara
8. Klinik Kesihatan Kepala Batas – PKD Seberang Perai Utara
9. Klinik Kesihatan Penaga – PKD Seberang Perai Utara

Antara perkhidmatan yang diberikan bagi Perkhidmatan Sokongan Klinik (PSK) adalah seperti *Facility Engineering Management System* (FEMS), *Cleansing Services* (CLS) dan *Clinical Waste Management System* (CWMS). Bagi setiap perkhidmatan yang diberikan, telah terdapat Pegawai Liason (LO) yang telah dilantik di setiap klinik untuk memastikan skop kerja yang perlu dijalankan oleh Syarikat dipatuhi dan dilaksanakan bagi setiap bulan. **Jadual 4.124** menunjukkan Laporan Kewangan bagi Januari 2020 sehingga Disember 2020 untuk PSK.

Jadual 4.124: Laporan Kewangan PSK Januari 2020 – Disember 2020

Item	Peruntukan 2019 (RM)	Perbelanjaan (RM)	% Perbelanjaan
<i>Facility Engineering Management System</i> (FEMS)	3,466,479.62	3,232,420.78	94.00
<i>Cleansing Services</i> (CLS)	1,222,151.38	1,206,534.81	99.00
<i>Clinical Waste Management System</i> (CWMS)	302,250.00	237,034.50	79.00
Corrective Maintenance	1,018,454.00	563,269.29	56.00
Preliminaries	67,000.00	0.00	0.00
Jumlah	6,076,335.00	5,239,259.38	87.00

MEDICAL EQUIPMENT ENHANCEMENT TENURE (MEET)

Medical Equipment Enhancement Tenure (MEET)

Medical Equipment Enhancement Tenure (MEET) adalah satu perkhidmatan untuk membekal, menghantar, memasang, menguji, mentauliah dan menyelenggara peralatan biomedical di klinik-klinik kerajaan oleh Syarikat Quantum Medical Solution (QMS) Sdn. Bhd.. Perkhidmatan ini telah bermula dari 17 Disember 2014 sehingga 17 Disember 2027. Tempoh kontrak yang ditawarkan adalah selama 13 tahun. Antara skop kerja Syarikat QMS adalah:

1. Membekal dan memasang aset perubatan di Klinik Kerajaan
 - *Purchased Biomedical Equipment* (PBE)
 - aset baru yang dibekalkan dan menjadi hakmilik Kerajaan serta berharga RM2,000 ke bawah
 - Rujuk Schedule A02 untuk Kategori BE
2. Sewaan (rental) kepada Kerajaan semasa tempoh sewaan
 - *New Biomedical Equipment* (NBE)
 - aset baru yang dibekalkan secara sewaan kepada Kerajaan dan berharga RM2,000 ke atas
 - Tempoh sewaan adalah selama 8 tahun dan akan menjadi hakmilik kerajaan

- Rujuk Schedule A01 untuk Kategori BE
- 3. Melaksanakan penyelenggaraan berjadual (PPM) peralatan perubatan di Klinik Kerajaan
- 4. Pembaikan peralatan perubatan (*Corrective Maintenance*)

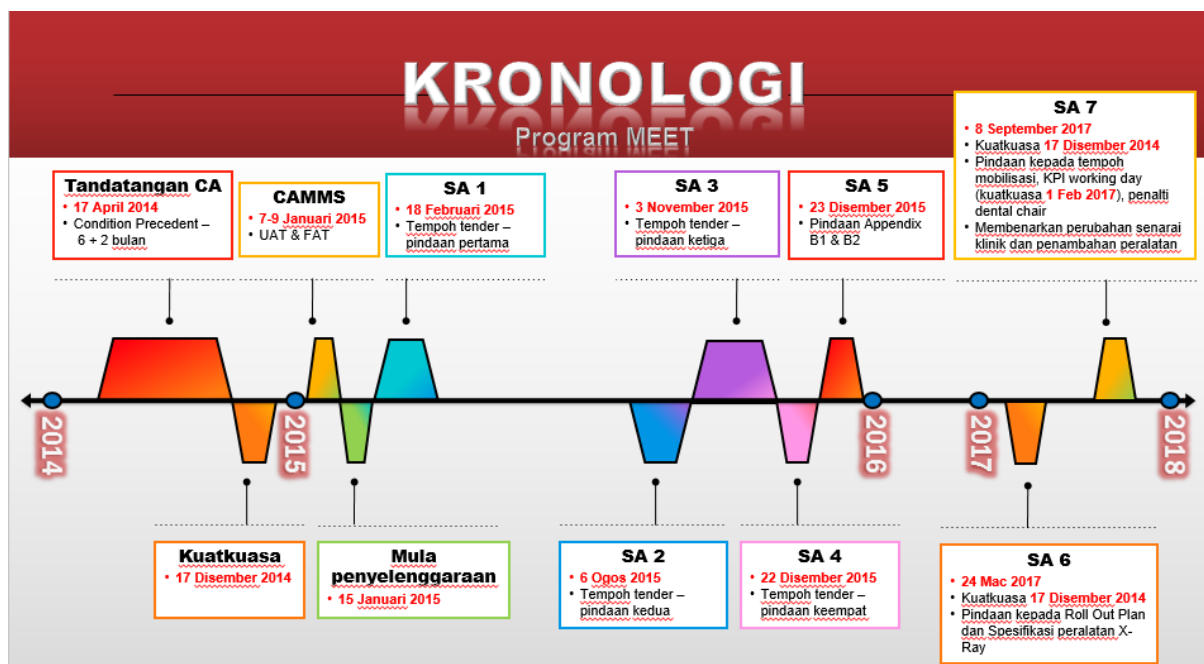
Pindaan Kontrak Program MEET

1. *Supplementary Agreement* (S.A) Pertama
 - Tandatangan dan kuatkuasa pada 18 Februari 2015
 - Pindaan tempoh tender 1
2. *Supplementary Agreement* (S.A) Kedua
 - Tandatangan dan kuatkuasa 6 Ogos 2015
 - Pindaan tempoh tender 2
3. *Supplementary Agreement* (S.A) Ketiga
 - Tandatangan dan kuatkuasa 3 November 2015
 - Pindaan tempoh tender 3
4. *Supplementary Agreement* (S.A) Keempat
 - Tandatangan dan kuatkuasa 22 Disember 2015
 - Pindaan tempoh tender 4
5. *Supplementary Agreement* (S.A) Kelima
 - Tandatangan dan kuatkuasa 23 Disember 2015
 - Pindaan kepada Apendix B1 dan B2
6. *Supplementary Agreement* (S.A) Keenam
 - Kuatkuasa 17 Disember 2014
 - Tandatangan 24 Mac 2014
 - Pindaan kepada Roll Out Plan dan spesifikasi peralatan biomedical
7. *Supplementary Agreement* (S.A) Ketujuh
 - Kuatkuasa 17 Disember 2014
 - Pindaan kepada tempoh mobilisasi, KPI Working Day (Kuatkuasa 1 Feb 2017);
penalty dental chair
 - Membenarkan perubahan senarai klinik dan penambahan peralatan

Jadual 4.125: Jumlah Bilangan Klinik Yang Terlibat di Negeri Pulau Pinang

Daerah	Klinik Kesihatan	Klinik Pergigian	Jumlah
Barat Daya	19	8	27
Timur Laut	17	28	45
Seberang Perai Utara	35	14	49
Seberang Perai tengah	24	24	48
Seberang Perai Selatan	21	8	29
Jumlah	116	82	198

Rajah 4.49 : Ringkasan *Supplementary Agreement (SA)* MEET

Pada asalnya, sebanyak 4,931 peralatan biomedikal (BE) telah dimasukkan di dalam kontrak MEET. Ini adalah jumlah aset yang telah disenaraikan pada tahun 2011. Namun begitu, terdapat penambahan dan pengurangan peralatan biomedikal dari tahun 2011 sehingga tahun 2018. Sehingga kini, jumlah peralatan yang berada di bawah penyelenggaraan kontrak MEET adalah 8290. Ini termasuklah peralatan GAP iaitu NBE dan PBE.

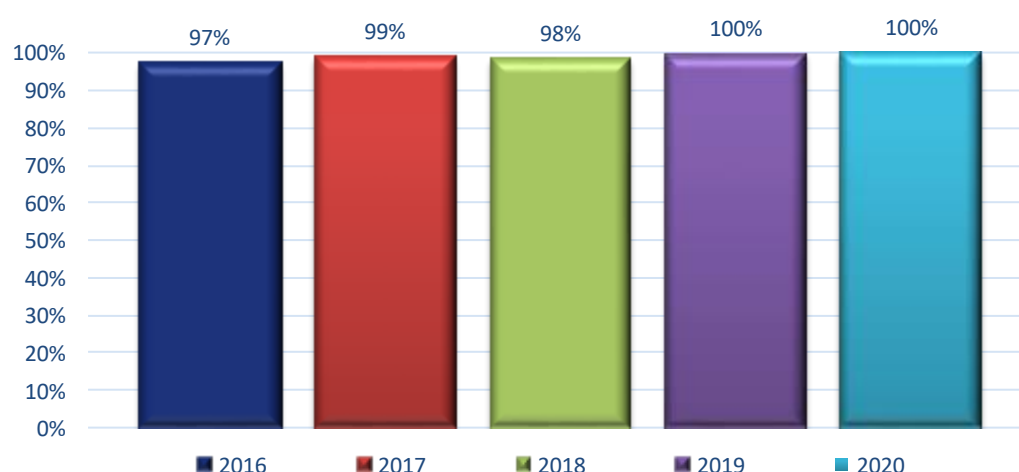
Jadual 4.126: Jumlah Penalti Pada Tahun 2020

DAERAH	2020		
	KESIHATAN	PERGIGIAN	JUMLAH
BARAT DAYA	2.9 %	0.8 %	1.6 %
SEBERANG PERAI SELATAN	20.9 %	7.5 %	13.5 %
SEBERANG PERAI TENGAH	3.6 %	1.3 %	2.4 %
SEBERANG PERAI UTARA	2.8 %	8.0 %	6.1 %
TIMUR LAUT	3.5 %	14.0 %	9.8 %
JUMLAH KESELURUHAN	5.0 %	7.7 %	6.6 %

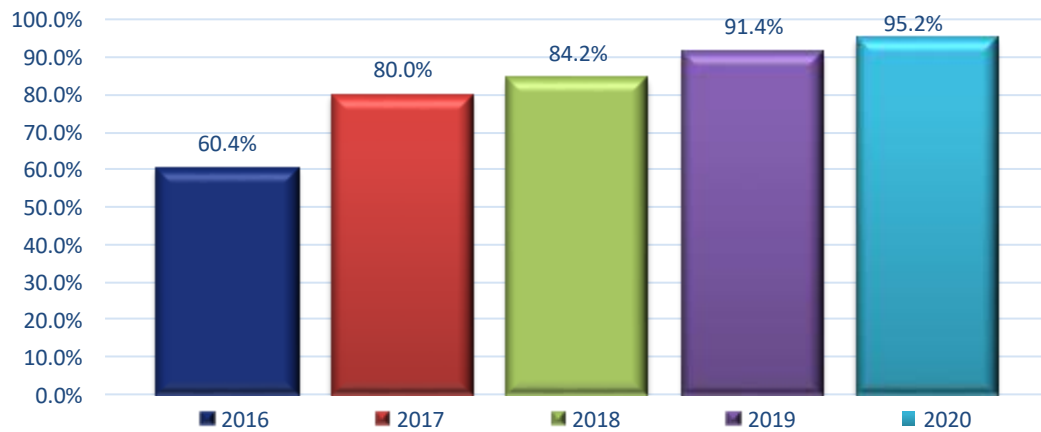
Jadual 4.126 menunjukkan peratus penalti yang dikenakan terhadap pihak syarikat pada tahun 2020. Keseluruhan penalti yang dikenakan adalah 6.6%. Bahagian Pergigian mencatatkan sebanyak 7.7% manakala Bahagian Kesihatan Awam mencatatkan sebanyak 5.0%. Bahagian Pergigian mencatatkan jumlah penalti yang tinggi adalah disebabkan nilai kategori peralatan yang dikenakan untuk penalti adalah tinggi seperti yang terdapat di dalam kontrak MEET.

Berikut adalah pencapaian dan perbandingan *Key Performance Indicator* (KPI) untuk tiga (3) KPI iaitu *Response Time*, *Repair Time* dan *Schedule Maintenance* bagi Negeri Pulau Pinang.

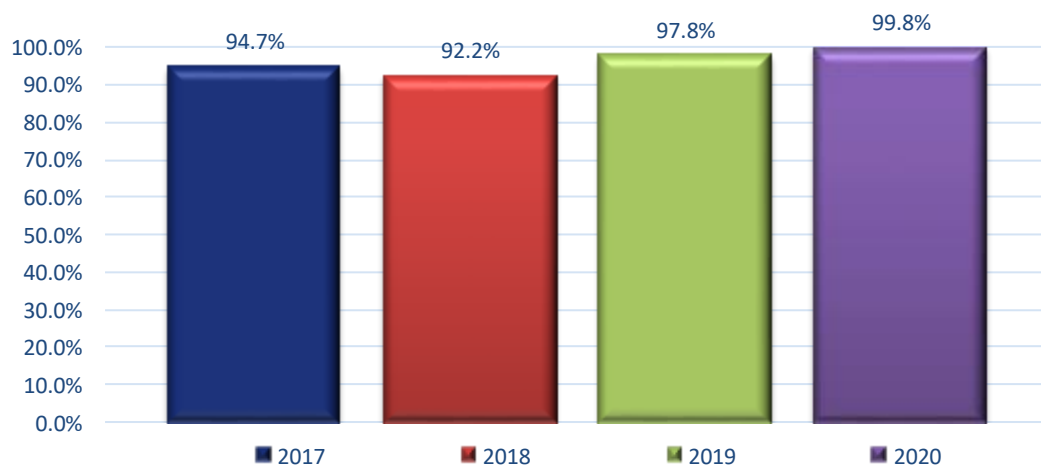
Rajah 4.50: KPI Response Time JKN Pulau Pinang

Rajah 4. 51 : KPI Repair Time JKN Pulau Pinang

Rajah 4.52 : KPI Schedule Maintenance JKN Pulau Pinang

Jadual 4.127 : Status *Construction Work (CW)* Batch 1 – Batch 12

B.E Code	B.E Category	BE QTY	Completed	%WD
(10)01	Computed Radiography Systems	4	3	75%
(10)02	Radiographic/Fluoroscopic Systems, General-Purpose	4	3	75%
(10)03	Analyzer, Laboratory, Clinical Chemistry, Automated (High)	11	11	100%
(10)04	Analyzer, Laboratory, Clinical Chemistry, Automated (Med)	8	8	100%
(10)05	Hoods, Isolation, Laminar Air Flow	2	2	100%
(10)06	Chairs, Examination/Treatment, Dentistry	30	30	100%
(10)07	Chairs, Examination/Treatment, Dentistry	1	1	100%
(10)08	Dental Workstation	4	4	100%
(10)09	Fume Extractor	1	1	100%
Grand Total		66	64	97%

Jadual 4.128 : Status *Construction Work (CW)* SA7

B.E Code	B.E Category	BE QTY	Completed	%WD
(10)01	Computed Radiography Systems	7	7	100%
(10)06	Chairs, Examination/Treatment, Dentistry	5	5	100%
Grand Total		12	12	100%

PENGURUSAN ASET TAK ALIH (PATA)

Pengurusan Aset Tak Alih (PATA) bertujuan membantu setiap PTJ menguruskan aset-aset yang bersifat kekal seperti Bangunan, Tanah dan sistem-sistem yang terdapat di dalam premis agar pengurusan aset-aset tersebut dilaksanakan dengan lebih sistematik dan menyeluruh. Sehingga Tahun 2018 aktiviti PATA melibatkan proses pendaftaran Premis, Blok, Aras dan Ruang. **Jadual 4.129** di bawah menunjukkan status pendaftaran bagi PTJ-PTJ yang terdapat di pemantauan Bahagian Kesihatan Awam.

Jadual 4. 129 : Laporan Pendaftaran DPA dan DAK Tahun 2020

Bil.	PTJ	Laporan Pendaftaran			Jumlah
		DPA	DAK(Blok)	DAK (Ruang)	
1.	PKDSPU	34	115	2895	3044
2.	PKDSPT	26	72	904	1002
3.	PKDSPS	22	70	1253	1345
4.	PKDTL	21	90	1044	1155
5.	PKDBD	23	82	1043	1148
JUMLAH		126	492	7139	7694

Kementerian turut mengeluarkan arahan kepada jabatan di bawahnya agar melaksanakan aktiviti pendaftaran komponen utama yang melibatkan 3 jenis sistem di setiap PTJ. Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang memantau aktiviti pendaftaran komponen melalui reten bulanan yang dihantar oleh setiap PTJ. Prestasi pendaftaran komponen utama sehingga bulan Disember 2020 adalah seperti yang dinyatakan di dalam **Jadual 4.130** di bawah:

Jadual 4.130: Prestasi Pendaftaran Komponen Sehingga Disember 2020

Bil.	PTJ	Laporan Pendaftaran		Jumlah (%)
		Bilangan Komponen	Komponen Berdaftar	
1.	PKDSPU	8,729	8,729	100.00
2.	PKDSPT	2,528	2,519	99.64
3.	PKDSPS	3,447	3,447	100.00
4.	PKDTL	5,472	3,787	69.30
5.	PKDBD	2,858	2,858	100.00
JUMLAH		22,651	20,696	91.36

PROGRAM BEKALAN AIR DAN KEBERSIHAN ALAM SEKELILING (BAKAS)

Pengenalan

Negeri Pulau Pinang yang terletak di Utara Pantai Barat Semenanjung Malaysia mempunyai keluasan tanah 1,048 km persegi. Negeri ini mempunyai lima daerah, iaitu Daerah Timur Laut dan Barat Daya, yang terletak di bahagian Pulau dan Daerah Seberang Perai Utara, Seberang Perai Tengah dan Seberang Perai Selatan yang terletak di bahagian Seberang Perai. Walaubagaimanapun, Daerah Timur Laut tidak termasuk di bawah Program BAKAS ini kerana telah dikategorikan sebagai daerah yang maju.

Pada akhir tahun 2020 Negeri Pulau Pinang mempunyai **292,512** buah rumah dengan penduduk seramai **1,024,342** orang. Jumlah rumah di kawasan luar bandar ialah **63,275** dengan penduduk sebanyak **224,809**. Bilangan rumah dan jumlah penduduk bagi Negeri Pulau Pinang dan pembahagian bagi setiap daerah adalah seperti di **Jadual 4.131**

Jadual 4.131 : Bilangan rumah dan jumlah penduduk bagi Negeri Pulau Pinang dan pembahagian bagi setiap daerah

BILANGAN RUMAH DAN PENDUDUK
MENGIKUT DAERAH
TAHUN : 2020

DAERAH	JUMLAH SELURUH DAERAH *		KAWASAN BANDAR		KAWASAN LUAR BANDAR **		PERATUS DI LUAR BANDAR	
	RUMAH	PENDUDUK	RUMAH	PENDUDUK	RUMAH	PENDUDUK	RUMAH	PENDUDUK
SEBERANG PERAI UTARA	83,886	289,117	58,099	207,157	25,787	81,960	30.74%	28.35%
SEBERANG PERAI TENGAH	106,685	363,033	87,805	291,271	18,880	71,762	17.70%	19.77%
SEBERANG PERAI SELATAN	43,138	172,930	31,847	130,589	11,291	42,341	26.17%	24.48%
BARAT DAYA	58,803	199,262	51,486	170,516	7,317	28,746	12.44%	14.43%
NEGERI	292,512	1,024,342	229,237	799,533	63,275	224,809	21.63%	21.95%

Punca: Bahagian Perkhidmatan Kejuruteraan KOM RES222 & 223

*Jabatan Perangkaan Malaysia (<http://www.statistics.gov.my/>)

** Data Asas: Bancian Luar Bandar Oleh kakitangan BAKAS

Program Rancangan Kebersihan Alam Sekeliling atau RKAS telah dilaksanakan sejak tahun 1974. Pada masa sekarang ia dikenali sebagai Bekalan Air Dan Kebersihan Alam Sekitar atau BAKAS. Aktiviti-aktiviti program ini dilaksanakan di kawasan luar bandar dengan matlamat utama untuk meningkatkan taraf kesihatan masyarakat luar bandar melalui penggunaan kemudahan asas kebersihan alam sekitar.

Tujuan Program BAKAS

Tujuan utama Laporan Tahunan ini adalah untuk membentangkan pelaksanaan dan pencapaian program BAKAS untuk tahun 2020 dan ia meliputi perkara-perkara berikut:

- Kemajuan pelaksanaan aktiviti-aktiviti
- Pencapaian fizikal berdasarkan kepada 'spesifikasi output'
- Pengurusan peruntukan kewangan dan projek
- Isu-isu yang mempengaruhi pencapaian dan pelaksanaan program

Objektif Program

Objektif Program BAKAS ialah untuk meningkatkan kebersihan alam sekeliling dan mutu bekalan air di kawasan luar bandar bagi mencegah serta mengawal kejadian wabak penyakit bawaan air melalui penyediaan kemudahan asas bekalan air bersih dan sistem sanitasi yang sempurna.

Pencapaian Program BAKAS 2020

Pencapaian Fizikal

Spesifikasi output program BAKAS telah ditetapkan melalui persetujuan bersama oleh setiap daerah. Spesifikasi output tahun 2020 bagi setiap daerah adalah seperti di **Jadual 4.132**.

Jadual 4.132: Spesifikasi output tahun 2020

SPESIFIKASI OUTPUT
PROGRAM BEKALAN AIR DAN KEBERSIHAN ALAM SEKELILING (BAKAS)
MENGIKUT DAERAH

DAERAH	BEKALAN AIR					[A] JUMLAH PERUNTUKAN BEKALAN AIR (RM)
	SAMBUNGAN PAIP PBA/KKM				Peruntukan (RM)	
	Bil. Projek		Bil Rumah			
	Baru	Ganti/NT	Baru	Ganti/NT		
SEBERANG PERAI UTARA	22	0	22	0	66,190.00	66,190.00
SEBERANG PERAI TENGAH	8	0	8	0	23,737.00	23,737.00
SEBARANG PERAI SELATAN	15	0	15	0	43,854.20	43,854.20
BARAT DAYA	8	0	8	0	19,800.00	19,800.00
NEGERI	53	0	53	0	153,581.20	153,581.20

DAERAH	TANDAS CURAH			SISTEM PELUPUSAN AIR LIMBAH			SISTEM PELUPUSAN SISA PEPEJAL			PERCONTOHAN AIR BAKAS (Bilangan sampel diambil)			
	Baru	Ganti	[B] Peruntukan (RM)	Baru	Ganti	[C] Peruntukan (RM)	Baru	Ganti	[D] Peruntukan (RM)	Fizikal	Bakteria	Kima	Jumlah Bilangan
SEBERANG PERAI UTARA	8	0	18,083.60	17	0	18,980.70	28	0	9,130.00	0	0	0	0
SEBERANG PERAI TENGAH	4	0	9,000.00	10	0	12,000.00	47	0	16,400.00	0	0	0	0
SEBARANG PERAI SELATAN	6	0	10,230.70	6	0	5,184.30	35	0	11,200.00	0	0	0	0
BARAT DAYA	2	0	4,400.00	8	0	9,600.00	24	0	10,800.00	30	20	260	310
NEGERI	20	0	41,714.30	41	0	45,765.00	134	0	47,530.00	30	20	260	310

Berdasarkan spesifikasi output tersebut, penilaian pencapaian fizikal dibuat pada akhir tahun seperti berikut:

Pembinaan Tandas

Pada Tahun 2020, Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang telah menerima peruntukan subsidi sebanyak 41,714.30 di bawah Program BAKAS untuk pembinaan tandas sempurna (baru/ gantian). 20 buah tandas telah dibina untuk kegunaan 115 orang penduduk luar bandar di Negeri Pulau Pinang. Pencapaian dan penggunaan tandas sempurna di kawasan luar bandar tahun 2020 merujuk kepada **Jadual 4.133**.

Jadual 4.133: Pencapaian dan penggunaan tandas sempurna di kawasan luar bandar tahun 2020

PENCAPAIAN DAN PENGGUNAAN TANDAS SEMPUrna DI KAWASAN LUAR BANDAR
TAHUN : 2020

DAERAH	SASARAN ** (BILANGAN RUMAH)	JUMLAH DIBINA (BILANGAN RUMAH)	PRESTASI PEMBINAAN * (%)	BILANGAN RUMAH MENDAPAT KEMUDAHAN	BILANGAN PENDUDUK MENDAPAT KEMUDAHAN
SEBERANG PERAI UTARA	8	8	100.00%	8	37
SEBERANG PERAI TENGAH	4	4	100.00%	4	18
SEBARANG PERAI SELATAN	6	6	100.00%	6	38
BARAT DAYA	2	2	100.00%	2	22
NEGERI	20	20	100.00%	20	115

Punca: Bahagian Perkhidmatan Kejuruteraan KKM RES222 & 223

* Peratus pencapaian pembinaan tandas adalah untuk projek KKM sahaja

**Sasaran dan pembinaan adalah termasuk projek baru dan gantian

Sistem Pelupusan Air Limbah (SPAL)

Pada Tahun 2020, Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang telah menerima peruntukan subsidi sebanyak 45,765.00 di bawah Program BAKAS untuk pembinaan sistem pelupusan air limbah. 41 buah sistem pelupusan air limbah telah dibina untuk kegunaan 195 orang penduduk luar bandar di Negeri Pulau Pinang. Pencapaian dan penggunaan sistem pelupusan air limbah dan sistem pelupusan sisa pepejal di kawasan luar bandar tahun 2020 merujuk kepada **Jadual 4.134**.

Jadual 4.134: Pencapaian dan Penggunaan Sistem Pelupusan Air Limbah dan Sistem Pelupusan Sisa di Luar Bandar

DAERAH	AIR LIMBAH				
	SASARAN ** (BILANGAN RUMAH)	JUMLAH DIBINA (BILANGAN RUMAH)	PRESTASI PEMBINAAN * (%)	BILANGAN RUMAH MENDAPAT KEMUDAHAN	BILANGAN PENDUDUK MENDAPAT KEMUDAHAN
SEBERANG PERAI UTARA	17	17	100.00%	17	78
SEBERANG PERAI TENGAH	10	10	100.00%	10	34
SEBERANG PERAI SELATAN	6	6	100.00%	6	30
BARAT DAYA	8	8	100.00%	8	53
NEGERI	41	41	100.00%	41	195

Punca: Bahagian Perkhidmatan Kejuruteraan KKM RES222 & 223

* Peratus pencapaian pembinaan tandas adalah untuk projek KKM sahaja

**Sasaran dan pembinaan adalah termasuk projek baru dan gantian

Sistem Pelupusan Sisa Pepejal (SPSP)

Pada Tahun 2020, Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang telah menerima peruntukan subsidi sebanyak 47,530.00 di bawah Program BAKAS untuk pembinaan sistem pelupusan sisa pepejal. 134 buah sistem pelupusan sisa pepejal telah dibina untuk kegunaan 532 orang penduduk luar bandar di Negeri Pulau Pinang. Pencapaian dan penggunaan penggunaan sistem pelupusan air limbah dan sistem pelupusan sisa pepejal di kawasan luar bandar tahun 2020 merujuk kepada **Jadual 4.135**.

Jadual 4.135: Pencapaian dan penggunaan penggunaan sistem pelupusan air limbah dan sistem pelupusan sisa pepejal di kawasan luar bandar tahun 2020

PENCAPAIAN DAN PENGGUNAAN SISTEM PELUPUSAN AIR LIMBAH DAN SISTEM PELUPUSAN SISA DI LUAR BANDAR

DAERAH	AIR LIMBAH				
	SASARAN ** (BILANGAN RUMAH)	JUMLAH DIBINA (BILANGAN RUMAH)	PRESTASI PEMBINAAN * (%)	BILANGAN RUMAH MENDAPAT KEMUDAHAN	BILANGAN PENDUDUK MENDAPAT KEMUDAHAN
SEBERANG PERAI UTARA	17	17	100.00%	17	78
SEBERANG PERAI TENGAH	10	10	100.00%	10	34
SEBARANG PERAI SELATAN	6	6	100.00%	6	30
BARAT DAYA	8	8	100.00%	8	53
NEGERI	41	41	100.00%	41	195

Punca: Bahagian Perkhidmatan Kejuruteraan KKM RES222 & 223

* Peratus pencapaian pembinaan tandas adalah untuk projek KKM sahaja

**Sasaran dan pembinaan adalah termasuk projek baru dan gantian

Bekalan Air Minum di Kawasan Luar Bandar

Pada Tahun 2020, Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang telah menerima peruntukan subsidi sebanyak RM153,581.20 di bawah Program BAKAS untuk pembinaan sistem bekalan air sambungan ke rumah yang dibina untuk 53 buah rumah. Pencapaian dan penggunaan sistem bekalan air di kawasan luar bandar yang dibina oleh KKM pada tahun 2020 merujuk kepada **Jadual 4.136**.

Jadual 4.136: Pencapaian dan penggunaan sistem bekalan air di kawasan luar bandar yang dibina oleh KKM pada tahun 2020

**PENCAPAIAN DAN PENGGUNAAN SISTEM BEKALAN AIR DI LUAR BANDAR YANG DI BINA OLEH KKM
TAHUN : 2020**

DAERAH	SAMBUNGAN PBA/KKM				JUMLAH	
	SASARAN ** (BILANGAN RUMAH)	BILANGAN RUMAH MENDAPAT KEMUDAHAN	PRESTASI PEMBINAAN * (%)	BILANGAN PENDUDUK MENDAPAT KEMUDAHAN	BILANGAN RUMAH MENDAPAT KEMUDAHAN	BILANGAN PENDUDUK MENDAPAT KEMUDAHAN
SEBERANG PERAI UTARA	22	22	100.00%	109	22	109
SEBERANG PERAI TENGAH	8	8	100.00%	39	8	39
SEBARANG PERAI SELATAN	15	15	100.00%	71	15	71
BARAT DAYA	8	8	100.00%	30	8	30
NEGERI	53	53	100.00%	249	53	249

Punca: Bahagian Perkhidmatan Kejuruteraan KKM RES222 & 223

* Peratus pencapaian pembinaan tandas adalah untuk projek KKM sahaja

**Sasaran dan pembinaan adalah termasuk projek baru dan gantian

Persampelan Air Luar Bandar di Bawah Program BAKAS

Bagi tahun 2020, persampelan air luar bandar telah dijalankan di **10 stesen persampelan** dimana sebanyak 310(51.67%) sasaran sampel telah dianalisa. Analisa air mendapati **terdapat** pelanggaran ujian **Fizikal (0.00%), Bakteria (100%) dan Kimia (3.85%)**. Prestasi percontohan air untuk sistem bekalan air Projak BAKAS, KKM pada tahun 2020 merujuk kepada **Jadual 4.137** .

Jadual 4.137 : Prestasi percontohan air untuk sistem bekalan air Projak BAKAS, KKM pada tahun 2020

PRESTASI PERCONTOHAN AIR UNTUK SISTEM BEKALAN AIR PROJEK BAKAS, KKM
TAHUN : 2020

Daerah	Sasaran Sampel				Sampel Dianalisa				% Pencapaian	Kualiti					
										Bil. Pelanggaran			% Pelanggaran		
	F (A)	B (B)	K (C)	Jumlah (D)	F (E)	B (F)	K (G)	Jumlah (H)		F (J)	B (K)	K (L)	F (M)	B (N)	K (O)
BARAT DAYA	40	40	520	600	30	20	260	310	51.67%	0	20	10	0.00%	100.00%	3.85%
Negeri	40	40	520	600	30	20	260	310	51.67%	0	20	10	0.00%	100.00%	3.85%

Pencapaian Kewangan

Peruntukan yang diluluskan kepada Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang bagi Program BAKAS dalam tahun 2020 ialah **RM320,000.00** dan daripada ini sejumlah **RM297,590.50** iaitu 93.00% telah dibelanjakan. **Jadual 4.138** menunjukkan agihan peruntukan dan perbelanjaan Program BAKAS bagi Negeri Pulau Pinang pada tahun 2020.

Jadual 4.138 : Agihan peruntukan dan perbelanjaan Program BAKAS bagi Negeri Pulau Pinang pada tahun 2020

PERUNTUKAN DAN PERBELANJAAN PROGRAM BAKAS
TAHUN : 2020

Bil.	Aktiviti	Peruntukan (RM)	Perbelanjaan (RM)	Baki (RM)	(%) Perbelanjaan	Catatan
1	Telaga Terkawal	0.00	0.00	0.00	0.00%	
2	Telaga Terkawal Dengan Sambungan	0.00	0.00	0.00	0.00%	
3	Sistem Graviti Feed	0.00	0.00	0.00	0.00%	
4	Sistem Tadahan Air Hujan	0.00	0.00	0.00	0.00%	
5	Sambungan Paip Air PBA/KKM	153,581.20	153,581.20	0.00	100.00%	
6	Tandas Sempurna	41,714.30	41,714.30	0.00	100.00%	
7	Sistem Pelupusan Sisa Pepejal	47,530.00	47,530.00	0.00	100.00%	
8	Sistem Pelupusan Air Limbah	45,765.00	45,765.00	0.00	100.00%	
9	Lain-lain	9,000.00	9,000.00	0.00	100.00%	
10	Lain-lain Sistem (Oleh KKM)	0.00	0.00	0.00	0.00%	
11	JKN	22,409.50	0.00	22,409.50	0.00%	
	NEGERI	320,000.00	297,590.50	22,409.50	93.00%	

Punca : RES677 Negeri - Bahagian Perkhidmatan Kejuruteraan, KKM
PBA - Pihak Berkuasa Air
KKM - Kementerian Kesihatan Malaysia
SPAL - Sistem Pelupusan Air Limbah
SPSP - Sistem pelupusan Sisa Pepejal

Pencapaian Liputan Kemudahan BAKAS

Tandas

Peratus liputan tandas bagi Negeri Pulau Pinang sehingga akhir tahun 2020 adalah sebanyak **94.29%**. Sehingga hujung tahun 2020 sebanyak **59,663** buah rumah didapati di Pulau Pinang telah mempunyai kemudahan tandas yang sempurna. Liputan rumah mendapat kemudahan tandas yang sempurna sehingga akhir tahun 2020 merujuk kepada **Jadual 4.139**.

Bekalan Air bersih

Negeri Pulau Pinang yang pesat membangun telah mencapai satu tahap liputan bekalan air paip yang amat meluas di seluruh negeri termasuk kawasan luar bandar. Peratus liputan bekalan air bersih bagi Negeri Pulau Pinang sehingga akhir 2020 telah mencapai sebanyak **96.21%** di mana sejumlah **60,874** buah rumah telah mendapat kemudahan. Manakala baki **3.79%** merupakan rumah yang mempunyai sistem air tidak terkawal. Liputan rumah mendapat kemudahan bekalan air terkawal sehingga akhir tahun 2020 merujuk kepada **Jadual 4.139**.

Sistem Pelupusan Air Limbah (SPAL)

Peratus liputan SPAL bagi Negeri Pulau Pinang sehingga akhir tahun 2020 adalah sebanyak **52.37%**. Sehingga hujung tahun 2020 sebanyak **33,139** buah rumah didapati di Pulau Pinang telah mempunyai kemudahan sistem pelupusan air limbah yang sempurna. Liputan rumah mendapat kemudahan sistem pelupusan air limbah yang sempurna sehingga akhir tahun 2020 merujuk kepada **Jadual 4.139**.

Sistem Pelupusan Sisa Pepejal (SPSP)

Bagi Negeri Pulau Pinang, peratus liputan rumah luar bandar yang mendapat kemudahan bagi SPSP sehingga akhir tahun 2020 ialah **86.63%**. Sila rujuk **Jadual 4.139** . Sehingga hujung tahun 2020 sebanyak **54,816** buah rumah didapati di Pulau Pinang telah mempunyai kemudahan sistem pelupusan sisa pepejal. Liputan rumah mendapat kemudahan sistem pelupusan sisa pepejal yang sempurna sehingga akhir tahun 2020 .

Jadual 4.139 : Liputan rumah mendapat kemudahan sistem pelupusan sisa pepejal yang sempurna sehingga akhir tahun 2020

LIPUTAN RUMAH MENDAPAT KEMUDAHAN TANDAS, BEKALAN AIR,
SISTEM PELUPUSAN AIR LIMBAH DAN SISTEM PELUPUSAN SISA PEPEJAL
YANG SEMPURNA SEHINGGA AKHIR TAHUN
TAHUN : 2020

DAERAH	BILANGAN DAN LIPUTAN RUMAH								
	JUMLAH RUMAH LUAR BANDAR	TANDAS		BEKALAN AIR		AIR LIMBAH		SISA PEPEJAL	
		LIPUTAN RUMAH	%	LIPUTAN RUMAH	%	LIPUTAN RUMAH	%	LIPUTAN RUMAH	%
SEBERANG PERAI UTARA	25,787	24,675	95.69%	25,236	97.86%	90	0.35%	20,003	77.57%
SEBERANG PERAI TENGAH	18,880	17,583	93.13%	17,584	93.14%	17,589	93.16%	17,626	93.36%
SEBARANG PERAI SELATAN	11,291	11,276	99.87%	10,909	96.62%	10,097	89.43%	11,219	99.36%
BARAT DAYA	7,317	6,129	83.76%	7,145	97.65%	5,363	73.30%	5,968	81.56%
NEGERI	63,275	59,663	94.29%	60,874	96.21%	33,139	52.37%	54,816	86.63%

Punca: Bahagian Perkhidmatan Kejuruteraan KKM RES222 & 223

Isu Dan Masalah Pelaksanaan Program BAKAS

Bekalan Air Minum

Bekalan air minum dibagikan kepada dua (2) kategori iaitu terkawal dan tidak terkawal. Di antara faktor yang menyebabkan yang menyumbang kepada peratus rumah dengan bekalan tidak terkawal termasuk tuan tanah tidak memberi kebenaran untuk memasang sambungan paip air ke rumah, rumah terletak di kawasan yang berbukit tinggi dan jauh terpencil secara individu dimana tiada paip utama ke kawasan tersebut. Perkongsian paip juga merupakan salah satu faktor utama yang menyumbang kepada peratus bekalan air tidak terkawal. Hal ini kerana, rumah terbabit sebenarnya telah menerima bekalan air terkawal secara tidak langsung dengan cara berkongsi paip dengan rumah terdekat. Walaubagaimanapun, mengikut definisi bekalan air terkawal setiap rumah perlu menerima sambungan paip air masing-masing dari pihak pembekal air. Jumlah dan peratusan rumah di luar bandar yang tidak mempunyai bekalan air terkawal pada tahun 2020 seperti di **Jadual 4.140(a)**

Tandas

Kemudahan tandas dibahagikan kepada dua (2) kategori iaitu terkawal dan tidak terkawal. Secara keseluruhan, liputan rumah dengan tandas sempurna agak baik. Walaubagaimanapun, masih terdapat rumah tanpa tandas sempurna. Keadaan ini boleh mengundang pelbagai penyakit bawaan air. Daripada jumlah ini kebanyakan rumah merupakan rumah di atas air (persisiran pantai dan tepi sungai) di mana kebanyakan mereka mempunyai tandas curah yang disalurkan terus ke laut dan sungai. Jumlah dan peratusan rumah di luar bandar yang tidak mempunyai tandas tidak sempurna pada tahun 2020 seperti di **Jadual 4.140 (a)**.

Jadual 4.140 (a) : Jumlah dan peratusan rumah di luar bandar yang tidak mempunyai bekalan air terkawal dan tandas sempurna

**JUMLAH DAN PERATUSAN RUMAH DI LUAR BANDAR
YANG TIDAK MEMPUNYAI BEKALAN AIR BERSIH DAN TANDAS SEMPURNA
TAHUN : 2020**

Daerah	Jumlah Rumah						
	Luar Bandar	Dengan Air Bersih	Tanpa Air Bersih	(%) Tanpa Kemudahan	Dengan Tandas Sempurna	Tanpa Tandas Sempurna	(%) Tanpa Kemudahan
SEBERANG PERAI UTARA	25,787	25,236	551	2.14%	24,675	1,112	4.31%
SEBERANG PERAI TENGAH	18,880	17,584	1,296	6.86%	17,583	1,297	6.87%
SEBARANG PERAI SELATAN	11,291	10,909	382	3.38%	11,276	15	0.13%
BARAT DAYA	7,317	7,145	172	2.35%	6,129	1,188	16.24%
Negeri	63,275	60,874	2,401	3.79%	59,663	3,612	5.71%

Punca : RES223 Negeri - Bahagian Perkhidmatan Kejuruteraan, KKM

Sistem Pelupusan Air Limbah

Kemudahan sistem pelupusan air limbah dibahagikan kepada dua (2) kategori iaitu memuaskan dan tidak memuaskan. Secara keseluruhan, peratus liputan rumah dengan sistem pelupusan air limbah memuaskan di kawasan luar bandar masih rendah. Air limbah bertakung menyebabkan berlaku penyakit bawaan air dan vektor. Semua rumah perlu mempunyai sistem pelupusan air limbah memuaskan bagi memastikan kebersihan alam sekeliling secara menyeluruh tercapai.

Sistem SPAL sempurna (sedia ada) tidak diselenggara dengan baik menyebabkan jangka hayat sistem sedia ada menjadi lebih pendek dan sistem cepat rosak. Sistem sempurna hendaklah sekurang-kurangnya mempunyai kotak tapisan makanan & lubang resapan. Kotak tapisan berfungsi bagi menapis sisa makan pepejal sebelum masuk ke dalam resapan. Ini bagi memastikan proses penguraian berlaku dengan sempurna dan jangka hayat lubang resapan dapat lebih panjang. Jumlah dan peratusan rumah di luar bandar yang tidak mempunyai sistem pelupusan air limbah memuaskan pada tahun 2020 seperti di **Jadual 4.140 (b)**

Liputan Sistem Pelupusan Sisa Pepejal

Kemudahan sistem pelupusan sisa pepejal dibahagikan kepada dua (2) kategori iaitu memuaskan dan tidak memuaskan. Secara keseluruhan, peratus liputan sistem pelupusan sisa pepejal memuaskan di kawasan luar bandar masih rendah. Kawasan luar bandar di Negeri Pulau Pinang masih belum mendapat perkhidmatan pengurusan sisa pepejal sepenuhnya dari Pihak Berkuasa Tempatan (PBT). Terdapat tong komunal yang diletakkan di tepi jalan besar dimana sisa pepejal isi rumah perlu di bawa ke tong komunal. Walaubagaimapun, di sesetengah kawasan operasi, tong komunal yang disediakan oleh PBT agak jauh dari rumah menyebabkan sisa pepejal isi rumah ini dilonggokkan di kawasan kampung. Keadaan ini mengundang pelbagai bawaan vektor & roden seperti demam denggi dan leptospirosis (kencing tikus).

Sisa pepejal ini juga dilupuskan dengan pelbagai cara lain oleh penduduk luar bandar termasuk kaedah pembakaran dan tanam. Penggunaan kaedah kompos masih rendah. Pengetahuan mengenai pengasingan di

punca mengikut jenis sisa pepejal juga masih rendah menyebabkan jumlah sisa pepejal yang dijana per isi rumah tinggi berbanding kemudahan tong sampah komunal yg disediakan. Limpahan sisa pepejal dapat dilihat di kebanyakan kawasan pengumpulan sisa pepejal. Jumlah dan peratusan rumah di luar bandar yang tidak mempunyai sistem pelupusan sisa pepejal memuaskan pada tahun 2020 seperti di **Jadual 4.140 (b)**

Jadual 4.140 (b) : Jumlah dan peratusan rumah di luar bandar yang tidak mempunyai sistem pelupusan air limbah dan sistem pelupusan sisa pepejal memuaskan pada tahun 2020

JUMLAH DAN PERATUSAN RUMAH DI LUAR BANDAR
YANG TIDAK MEMPUNYAI SISTEM PELUPUSAN AIR LIMBAH DAN
SISTEM PELUPUSAN SISA PEPEJAL SEMPURNA
TAHUN : 2020

Daerah	Jumlah Rumah						
	Luar Bandar	Dgn Sistem air Limbah Sempurna	Tanpa Sistem Air Limbah Sempurna	(%) Tanpa Kemudahan	Dgn Sistem Sisa Pepejal Sempurna	Tanpa Sistem Sisa Pepejal Sempurna	(%) Tanpa Kemudahan
SEBERANG PERAI UTARA	25,787	90	25,697	99.65%	20,003	5,784	22.43%
SEBERANG PERAI TENGAH	18,880	17,589	1,291	6.84%	17,626	1,254	6.64%
SEBARANG PERAI SELATAN	11,291	10,097	1,194	10.57%	11,219	72	0.64%
BARAT DAYA	7,317	5,363	1,954	26.70%	5,968	1,349	18.44%
Negeri	63,275	33,139	30,136	47.63%	54,816	8,459	13.37%

Punca : RES223 Negeri - Bahagian Perkhidmatan Kejuruteraan, KKM

Pertukaran Anggota BAKAS

Salah satu cabaran pelaksanaan Program BAKAS di Pulau Pinang adalah pertukaran anggota BAKAS di peringkat Jabatan Kesihatan Negeri dan Daerah. Hal ini sedikit sebanyak mengganggu pelaksanaan Program BAKAS memandangkan Program ini sangat bergantung kepada data kampung yang menjadi tunjang utama program ini. Sejak tahun 2012, data kampung telah dimasukkan secara berperingkat ke dalam sistem e-BAKAS. Pada tahun 2018, keseluruhan data telah berjaya dimasukkan ke dalam sistem e-BAKAS dan kualiti data ini sedang diverifikasi dari semasa ke semasa bagi memastikan data ini dapat digunakan sepenuhnya untuk rujukan. Pada tahun 2020, data e-BAKAS telah dijadikan baseline bagi penyediaan Laporan Kemajuan & Pencapaian BAKAS. Berikut adalah status kualiti data e-BAKAS mengikut Negeri Sehingga Mac 2021.

Jadual 4.140 (b) : Jumlah dan peratusan rumah di luar bandar yang tidak mempunyai sistem pelupusan air limbah dan sistem pelupusan sisa pepejal memuaskan pada tahun 2020

STATUS KUALITI DATA e-BAKAS MENGIKUT NEGERI SEHINGGA MAC 2021

Negeri: **Pulau Pinang**

Bil.	Daerah	Jumlah Rumah dalam e-BAKAS	Bilangan Rumah yang ada Maklumat				Peratusan Rumah yang ada Maklumat			
			Bekalan Air	Tandas	SPSP	SPAL	Bekalan Air	Tandas	SPSP	SPAL
1	Barat Daya	7,201	6,968	6,929	6,913	6,864	96.8%	96.2%	96.0%	95.3%
2	SPS	11,261	10,536	10,505	10,530	10,517	93.6%	93.3%	93.5%	93.4%
3	SPT	17,770	16,207	16,334	16,219	16,173	91.2%	91.9%	91.3%	91.0%
4	SPU	26,667	22,890	23,477	23,466	23,439	85.8%	88.0%	88.0%	87.9%
Jumlah		62,899	56,601	57,245	57,128	56,993	90.0%	91.0%	90.8%	90.6%

	≥ 90%
	70% - 89%
	50% - 69%
	< 50%

Cadangan dan Masalah Pelaksanaan Program BAKAS

Aktiviti promosi kesihatan yang telah diperkenalkan semula di bawah Program BAKAS perlu diperkembangkan lagi. Penduduk luar bandar perlu memahami tanggungjawab masing-masing bagi memastikan keadaan sekeliling bersih untuk mengelakkan penyakit bawaan air dan vektor di kawasan kampung. Kesedaran untuk menyelenggara sistem SPAL dan tandas secara berkala perlu dipertingkatkan. Selain itu, aktiviti promosi kesihatan berkaitan pengasingan di punca juga perlu dilaksanakan. Pengetahuan mengenai jenis-jenis sisa pepejal yang boleh dikompos, dikitar semula, diguna semula dan dibakar perlu diterapkan bagi mengurangkan beban tapak pelupusan sisa pepejal sedia ada di Pulau Burung, Pulau Pinang.

Kekerapan pertukaran Penolong Pegawai Kesihatan Persekitaran dan Pembantu Kesihatan Awam perlu dikaji semula bagi memastikan kelancaran dan kelangsungan pelaksanaan Program BAKAS. Penyerahan tugas perlu dilaksanakan secara sempurna oleh anggota BAKAS yang akan berpindah keluar termasuk penyerahan fail kampung, reten, peta, borang kajian kampung dan lain-lain dokumen berkaitan. Hal ini bagi memastikan anggota yang mengambil alih mendapat maklumat lengkap berkaitan kawasan operasi BAKAS yang terlibat.

Penglibatan anggota BAKAS di lapangan dalam aktiviti pencegahan COVID-19 turut memberi kesan kepada pelaksanaan program BAKAS pada tahun 2020.

Rumusan

Program BAKAS di Negeri Pulau Pinang sedang giat berjalan menuju matlamat 100% liputan bagi tandas sempurna dan bekalan air terkawal di kawasan luar bandar. Selain itu, sistem pelupusan air limbah dan sisa pepejal juga diberi tumpuan untuk mempertingkatkan tahap kebersihan alam sekeliling di kawasan luar bandar supaya masyarakat luar bandar dapat menikmati cara hidup yang sihat.

Program BAKAS telah memainkan peranan yang penting di Negeri Pulau Pinang di mana ianya dapat mengawal dan mencegah wabak penyakit berjangkit di kawasan luar bandar. Sehubungan itu, Program BAKAS perlu dilaksanakan dengan baik dan berkesan.

Pelaksanaan Program BAKAS terutamanya aktiviti bancian kampung agak terganggu disebabkan pandemik COVID-19 yang telah melanda negara sejak Bulan Mac 2020. Walaubagaimanapun, aktiviti BAKAS perlu dijalankan seiring dengan aktiviti pencegahan COVID-19 yang turut melibatkan anggota BAKAS di lapa

KAWALAN MUTU AIR MINUM (KMAM)

Pengenalan

Program Kawalan Mutu Air Minum (KMAM) telah dijalankan dengan matlamat untuk memastikan bekalan air terawat yang dibekalkan kepada pengguna di seluruh negeri adalah mengikut piawaian yang telah ditetapkan oleh Kementerian Kesihatan Malaysia. Program Kawalan mutu air minum adalah untuk menilai secara berkesan terhadap mutu air yang dibekalkan mengikut piawaian air minum yang telah ditetapkan di peringkat kebangsaan. Program ini juga turut terlibat merancang aktiviti - aktiviti termasuk pengumpulan, pemprosesan, penganalisan data/maklumat mutu air minum daripada sistem bekalan air awam serta menggunakan maklumat yang berguna untuk tindakan segera atau perancangan jangka masa panjang untuk melindungi mutu air minum kita.

Program ini mula dilaksanakan di Pulau Pinang sejak tahun 1987 dan turut melibatkan pelbagai agensi kerajaan yang lain seperti Jabatan Kimia, Jabatan Alam Sekitar, pihak pembekal air dan juga Badan Kawal Selia Air Negeri. Pihak Berkuasa Air telah pun diswastakan dengan sepenuhnya pada tahun 2002 dan dikenali sebagai Perbadanan Bekalan Air Pulau Pinang Sendirian Berhad (PBAPP). PBAPP merupakan pembekal air terawat tunggal di negeri Pulau Pinang. Bagi daerah pemantauan di Timur Laut, nama bagi LRA Guillemard + Air Itam di tukarkan kepada LRA Guillemard + Batu Feringghi berikutan terdapat percampuran air daripada LRA Batu Feringghi.

Objektif Program

Objektif Program Kawalan Mutu Air Minum adalah bertujuan untuk meningkatkan taraf kesihatan orang ramai menerusi bekalan air minum yang bersih, selamat dan mencukupi. Untuk mencapai objektif ini semua, bekalan air awam mestilah dikawal supaya semua kekurangan dan kelemahan dapat dikenalpasti dan dibetulkan sebelum berlaku wabak penyakit dan keracunan. Sehingga tahun 2020, terdapat 9 Loji Rawatan Air di bawah seliaan PBAPP iaitu :

Jadual 4.141 : Jumlah dan peratusan rumah di luar bandar yang tidak mempunyai sistem pelupusan air limbah dan sistem pelupusan sisa pepejal memuaskan pada tahun 2020

Bil.	LRA	Daerah Pemantauan
1.	LRA Sungai Dua	Seberang Perai Utara

2.	LRA Bukit Toh Allang	
3.	LRA Bukit Panchor	Seberang Perai Selatan
4.	LRA Air Itam Filter	Timur Laut
5.	LRA Water Fall	
6.	LRA Tiger Hill	
7.	LRA Batu Feringghi	
8.	LRA Guillemard+ LRA Batu Feringghi	
9.	LRA Sungai Pinang	Barat Daya

Jadual 4.142: Pengkelasan Rangkaian bagi tahun 2020

Bil.	Daerah Pemantauan	Tahun 2020
1.	Seberang Perai Tengah	Course 1: LRA Sungai Dua Course 2: LRA Bukit Toh Allang
2.	Seberang Perai Utara	Course 1: LRA Bukit Toh Allang Course 2: LRA Sungai Dua
3.	Seberang Perai Selatan	Course 1: LRA Sungai Dua Course 2: LRA Bukit Panchor
4.	Timur Laut	Course 1: LRA Sungai Dua Course 2: LRA Batu Ferring Course 3: LRA Air Itam Course 4: LRA Guillemard Course 5: LRA Water Fall Course 6: LRA Tiger Hill
5.	Barat Daya	Course 1: LRA Sungai Dua Course 2: LRA Batu Ferringhi Course 3: LRA Sungai Pinang
6.	MBPP	Course 1: LRA Sungai Dua Course 2: LRA Air Itam Course 3: LRA Guillemard Course 4: LRA Water Fall

Elemen-Elemen Program

Elemen-elemen penting program seksyen KMAM adalah pengawasan, kajian kebersihan, pemprosesan dan analisis data, tindakan pemulihan dan pemeriksaan institusi.

Pengawasan

Sampel air diambil pada setiap minggu mengikut jadual yang telah dirancang di stesen-stesen persampelan yang telah dikenalpasti. Kekerapan pengambilan sampel adalah berdasarkan *National Standard for Drinking Water Quality* (NSDWQ), Edisi 2, 2004 yang dikeluarkan oleh Bahagian Perkhidmatan Kejuruteraan (BPK), Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM). Pemantauan dijalankan di sepanjang rangkaian air iaitu daripada muka sauk sehinggalah kepada pengguna.

Terdapat sebanyak 210 buah stesen persampelan di negeri Pulau Pinang bagi melaksanakan aktiviti pengawasan. Namun, didapati bilangan stesen persampelan tersebut adalah tidak mencukupi jika dibandingkan dengan kadar pengeluaran kapasiti air terawat daripada 9 buah loji tersebut. Berikut merupakan pecahan bilangan stesen persampelan mengikut jenis stesen persampelan.

Jadual 4.143: Bilangan Stesen Persampelan Mengikut Jenis Stesen Persampelan.

Daerah	Jenis Stesen				Jumlah
	Intake	TPO	SRO	Aux.	
SPT	-	-	-	34	34
SPU	2	3	4	41	50
SPS	3	1	1	18	23
TL	6	3	3	31	43
BD	1	-	2	31	34
MPPP	-	-	2	24	26
Jumlah Besar					210

Kajian Kebersihan

Selain daripada pemantauan bekalan air awam, kajian kebersihan adalah satu elemen penting dalam program KMAM. Kajian kebersihan adalah satu aktiviti untuk mengenalpasti risiko-risiko pencemaran di kawasan tadahan, loji rawatan air dan sepanjang rangkaian paip pengguna yang boleh mengakibatkan kemerosotan kualiti air terawat yang secara tidak langsung memberi kesan kepada kesihatan pengguna.

Jadual 4.144 : Tarikh Kajian Kebersihan

Bil	Daerah	Loji Rawatan Air	Tarikh Kajian Kebersihan
1.	SPT	LRA Toh Allang	27 hingga 29 Oktober 2020
2.	SPU	LRA Sungai Dua	03 hingga 05 Mac 2020
3.	SPS	LRA Bukit Panchor	02 hingga 04 September 2020
4.	Timur Laut	LRA Batu Feringghi	29 Sept hingga 01 Okt 2020
5.	Barat Daya	LRA Sg Pinang	14 hingga 17 Sept 2020

Jadual 4.145: Tarikh Health Risk Assessment (HRA) 2020

Bil	Daerah	Loji	Tarikh HRA
1.	Timur Laut	LRA Guillemard	30 Ogos 2020
2.		LRA Air Itam	07 September 2020
3.		LRA Waterfall	14 September 2020
4		LRA Tiger Hill	21 September 2020

Pemprosesan dan Analisis Data

Data-data pengawasan kualiti air disimpan pada peringkat daerah dan juga di peringkat negeri. Pengurusan data kualiti air pada masa ini dilakukan dengan menggunakan perisian Water Quality Software (WQS) bermula tahun 2008 menggantikan perisian lama sebelum ini. Pengisian data dijalankan di peringkat daerah adalah selari dengan keputusan daripada makmal Jabatan Kimia. Data-data disemak jika terdapat sebarang kesilapan dan pembetulan sebelum di "key in" dalam sistem WQS.

Tindakan Pemulihan

Apabila pelanggaran kualiti air dikesan, tindakan pemulihan akan dilakukan dengan segera. Pihak pembekal air akan dimaklumkan agar tindakan pemulihan dapat dijalankan untuk memastikan kualiti air di tahap yang dibenarkan oleh KKM.

Ringkasan Aktiviti-Aktiviti Tahunan

Ringkasan aktiviti-aktiviti di bawah program KMAM yang dijalankan di peringkat negeri merangkumi semua daerah di negeri terbabit bagi sepanjang tahun 2020 ialah:

Jadual 4.146: Aktiviti-Aktiviti Tahunan

Bil	Latihan/Kursus/Bengkel	Tarikh
1	Bengkel Kalibrasi Peralatan KMAM Bil 1/2020	23 Januari 2020
2	Bengkel Penyediaan Laporan Tahunan KMAM	13-14 Februari 2020
3	Bengkel Laporan Kajian Kebersihan DI KK Tasek Gelugor	20-21 Februari 2020

4	Mesyuarat Teknikal KMAM/BAKAS	27 Mac 2020
5	Taklimat Reten KMAM baru di JKN Kedah	02 Julai 2020
6	Kursus Instrumentasi alat KMAM Bersama Arachem	21-23 Julai 2020
7	Pra Bengkel Pemurnian Dasar Deraf Enakmen Sumber Air Pulau Pinang	11 Ogos 2020
8	Audit kompetensi penyampel air oleh KKM di PKD Barat Daya	13 Ogos 2020
9	Taklimat & Hands-On Aplikasi EHRI	26-28 Ogos 2020
10	Mesy. Penyelarasan Aktiviti Kej Kes Umum & SOP 2020	1-3 September 2020
11	Mesyuarat dan Bengkel kalibrasi alat KMAM Bil 3/2020	30 Oktober 2020
12	Audit teknikal PKDSPT	07 Ogos 2020
13	Audit teknikal PKDTL	19 Ogos 2020
14	Audit teknikal PKDBD	06 Ogos 2020
15	Audit teknikal PKDSPU	05 Ogos 2020
16	Audit teknikal PKDSPA	11 September 2020
17	Mesy. Perancangan Aktiviti tahun 2021 KMAM dan Penyediaan Piano cart Persampelan KMAM EU serta Takwim 2020 bersama PBA, Jabatan Kimia, Pejabat Kesihatan Daerah di KK Sg Dua SPU	11-13 November 2020
18	Mesyuarat Teknikal KMAM/BAKAS Tahun 2020 (online)	24-12 Disember 2020

Peruntukan dan Perbelanjaan

Jumlah peruntukan yang diterima pada awal tahun 2020 ialah sebanyak RM250,000. Peruntukan tersebut digunakan dibawah program PEKA dan KMAM. Kos peruntukan dibelanjakan termasuk pembelian bahan ujikaji dan reagen serta botol. Selain itu, kos peruntukan juga termasuk didalam kos pembaikan dan kalibrasi peralatan KMAM. Reten bagi perbelanjaan telah dihantar kepada pihak KKM pada setiap bulan.

Pemantauan Mutu Air Minum Di Dalam Sistem Bekalan Air Awam

Jadual 4.147: Prestasi Persampelan Air bagi tahun 2020

Bil	Kumpulan	Cadangan	Pencapaian	Peratusan (%)
•	Kumpulan 1	3720	3720	100
•	Kumpulan 2	810	810	100
•	Kumpulan 3	456	456	100
•	Kumpulan 4	264	264	100

Quality Assurance Programme (QAP)

Jadual 4.148 : QAP 2020

DISTRICT	E-Coli & Baki Klorin (QAP < 0.05)			E-Coli (QAP < 0.15)			Kekeruhan (QAP < 2.0)			Baki Klorin (QAP < 1.85)			Aluminium (QAP < 10.0)		
	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C	A	B	C
Seberang Perai Tengah	420	0	0.00%	420	1	0.24%	420	0	0.00%	420	0	0.00%	90	0	0.00%
Seberang Perai Utara	856	0	0.00%	856	1	0.12%	856	0	0.00%	856	0	0.00%	165	3	1.82%
Seberang Perai Selatan	344	0	0.00%	344	0	0.00%	344	0	0.00%	344	2	0.58%	72	1	1.39%
Timur Laut	672	0	0.00%	672	0	0.00%	672	0	0.00%	672	0	0.00%	145	7	4.83%
Barat Daya	464	0	0.00%	464	0	0.00%	464	0	0.00%	464	0	0.00%	94	7	7.45%
MPPP	392	0	0.00%	392	0	0.00%	392	0	0.00%	392	0	0.00%	83	3	3.61%
TOTAL	3148	0	0.00%	3148	2	0.06%	3148	0	0.00%	3148	2	0.06%	649	21	3.24%

PEMANTAUAN MUTU AIR MINUM DI DALAM SISTEM BEKALAN AIR AWAM

Senarai Aset Stesen Persampelan Mutu Air Dan Statusnya

Jadual 4.149 : Bilangan Stesen Persampelan

Daerah	Bil. Stesen Persampelan
Seberang Perai Tengah	35
Seberang Perai Utara	50
Seberang Perai Selatan	24
Timur Laut	42
Barat Daya	33
MPPP	26
JUMLAH	210

Senarai Aset Peralatan Ujian Mutu Air Dan Statusnya

Jadual 4.150 : Bilangan Stesen Persampelan

Daerah	HACH Spectrophotometer DR 890 / DR 2000 / DR 2010	pH Meter	Pocket pH Tester (pH Scan 1)	pH / Chlorine Comparator	Colour Comparator	Pocket Colorimeter (Chlorine)	Conductivity / TDS Meter	Turbidimeter	DO Meter	
									YSI	HANNA
Jab Kesihatan Negeri	1	1	0	0	0	1	1	0	1	0
Seberang Perai Tengah	0	2	0	0	0	2	1	2	1	0
Seberang Perai Utara	0	2	0	0	0	1	2	2	2	0
Seberang Perai Selatan	0	2	0	0	0	3	2	2	1	0
Timur Laut	0	3	0	0	1	2	2	2	2	0
Barat Daya	1	3	0	0	0	3	1	3	1	0
MPPP	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Jumlah	2	13	0	0	1	12	9	11	8	0

Kajian Kebersihan

Jadual 4.151 : Tarikh Kajian Kebersihan

Bil	Daerah	Loji Rawatan Air	Tarikh Kajian Kebersihan
1.	SPT	LRA Toh Allang	27 hingga 29 Oktober 2020
2.	SPU	LRA Sungai Dua	03 hingga 05 Mac 2020
3.	SPS	LRA Bukit Panchor	02 hingga 04 September 2020
4.	Timur Laut	LRA Batu Feringghi	29 Sept hingga 01 Okt 2020
5.	Barat Daya	LRA Sg Pinang	14 hingga 17 Sept 2020

Audit Teknikal Program KMAM

Tarikh dan ringkasan bagi penemuan audit di daerah adalah seperti di bawah:

Jadual 4.152 : Lawatan Audit Teknikal Ke Daerah

Bil	Daerah	Tarikh Audit
•	Audit teknikal PKDSPU	05/08/20
•	Audit teknikal PKDBD	06/08/20
•	Audit teknikal PKDSPT	07/08/20
•	Audit teknikal PKDTL	19/08/20
•	Audit teknikal PKDSPS	11/09/20

CADANGAN PENAMBAHBAIKAN**Pemprosesan dan Penganalisaan Data.**

Program komputer WQS digunakan untuk mengumpul keputusan analisa contoh air dan seterusnya menganalisa data-data dan kualiti air mentah dan air terawat. Dengan adanya maklumat berkomputer penelitian keatas pelanggaran piawaian dan kawalan berisiko dapat dikenalpasti dan diawasi. Walaubagaimanapun program yang telah digunakan semenjak tahun 2008 telah berusia dan tidak selari dengan perkembangan zaman. Seharusnya program WQS ini ditambah baik dan dapat menghasilkan laporan yang diperlukan oleh pengguna selari dengan teknologi terkini. Peralatan ujikaji di lapangan juga telah berusia melebihi 10 tahun dan memerlukan kos penyelenggaraan yang tinggi serta alat ganti sudah tidak dapat diperolehi. Penambahan bilangan stesen persampelan juga perlu ditambah dari semasa ke semasa selaras dengan pembangunan di Negeri Pulau Pinang.

Kesimpulan

Program Kawalan Mutu Air Minum Kebangsaan yang telah dilaksanakan setakat ini adalah berjalan dengan lancar dan bersistematik. Walau bagaimanapun dengan pembangunan perumahan dan industri yang pesat, bilangan stesen persampelan perlu ditambah supaya dapat mewakili keadaan sebenar kualiti air di sesuatu lokasi . Skop program KMAM perlu diperluaskan selari dengan perkembangan semasa khasnya daripada segi tindakan susulan ke atas pelanggaran parameter kimia iaitu Kumpulan 2. Pembangunan modal insan juga perlu diberi perhatian supaya komunikasi, kemahiran dan inovasi dapat dipertingkatkan untuk membantu meningkatkan kualiti penyampaian perkhidmatan kepada masyarakat. Dengan bermulanya era penswastaan sistem bekalan air di Negeri Pulau Pinang , adalah diharapkan mutu air minum dalam bekalan air awam adalah semakin meningkat dan mematuhi piawaian air minum kebangsaan bagi menjamin bekalan air minum awam selamat dan mencukupi.

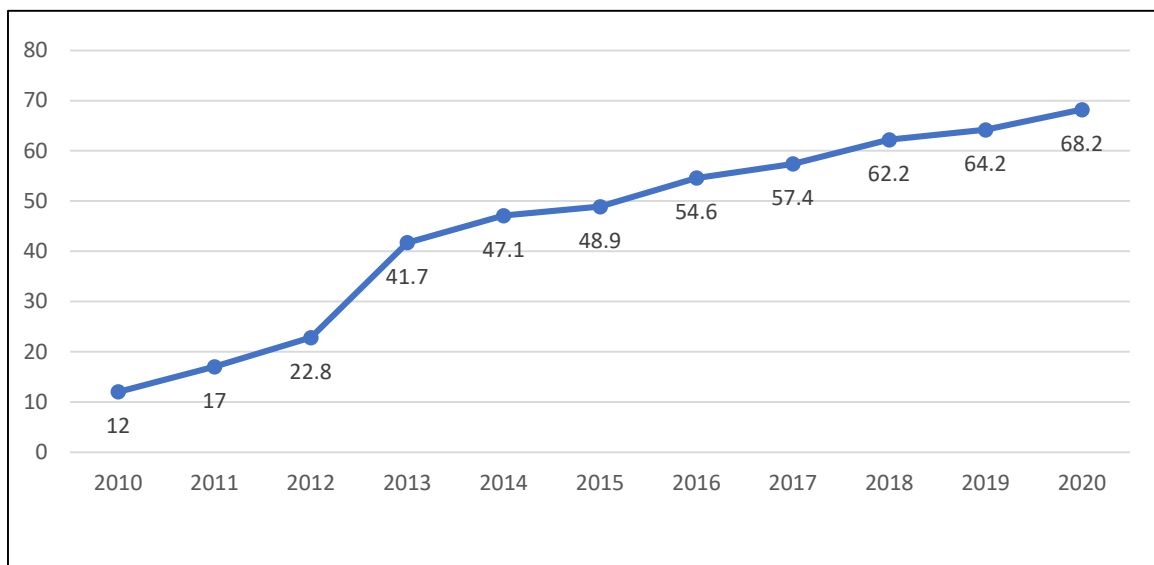
4.12 PROGRAM CAWANGAN PEMAKANAN

PERKHIDMATAN PROGRAM PEMAKANAN

Amalan Penyusuan Susu Ibu Eksklusif

Polisi Penyusuan Susu Ibu Malaysia menyatakan "Semua ibu digalakkan menyusukan bayinya dengan susu ibu sahaja (eksklusif) dari lahir sehingga berusia enam bulan dan meneruskan penyusuan susu ibu sehingga bayi berumur 2 tahun. Makanan pelengkap perlu dimulakan apabila bayi berusia 6 bulan"

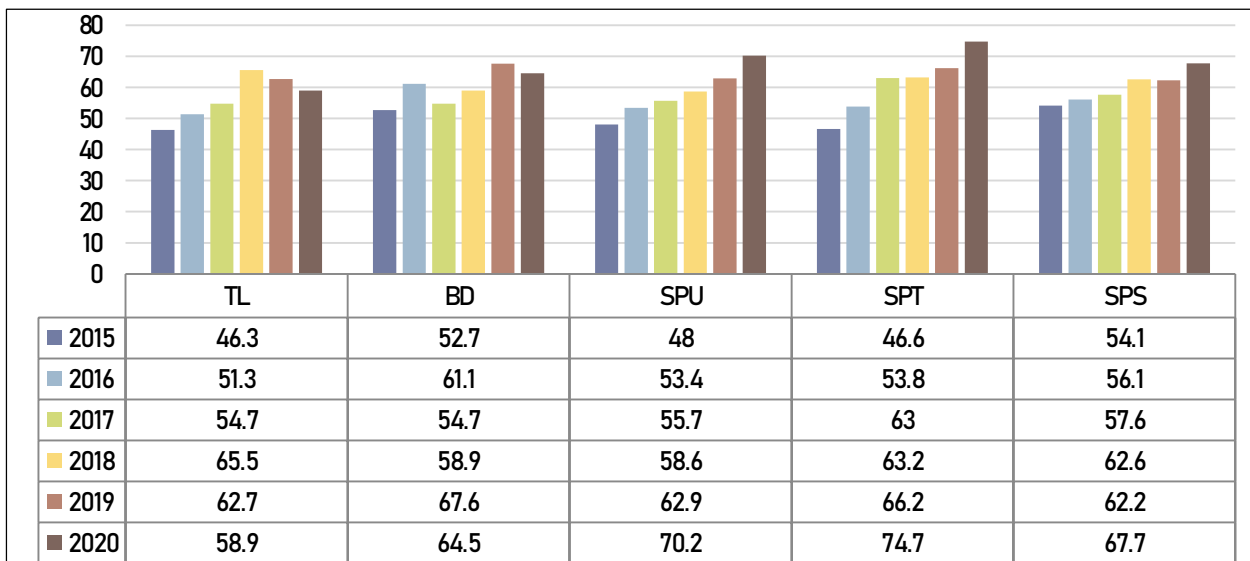
Rajah 4.53: Amalan Penyusuan Susu Ibu Secara Eksklusif Sehingga 6 Bulan Bagi Negeri Pulau Pinang

Sumber: Reten PSI 201B

Rajah 4.53 menunjukkan peningkatan peratus yang memuaskan bagi amalan penyusuan susu ibu secara eksklusif sehingga berumur enam bulan dalam kalangan bayi yang hadir ke klinik kesihatan di negeri Pulau Pinang dari tahun 2010 hingga tahun 2020. Pencapaian pada tahun 2020 adalah 68.2% meningkat dari tahun 2019 serta tahun-tahun sebelumnya. Namun pencapaian tahun 2020 adalah rendah dari sasaran KPI tahun 2020 yang telah ditetapkan iaitu 70%. Di antara aktiviti-aktiviti pendidikan serta sokongan kepada ibu menyusui adalah melalui pelaksanaan Klinik Rakan Bayi dan aktiviti kumpulan sokongan penyusuan susu ibu di peringkat komuniti.

Rajah 4.54 : Amalan Penyusuan Susu Ibu Secara Eksklusif Sehingga 6 Bulan Mengikut Daerah Bagi Negeri Pulau Pinang

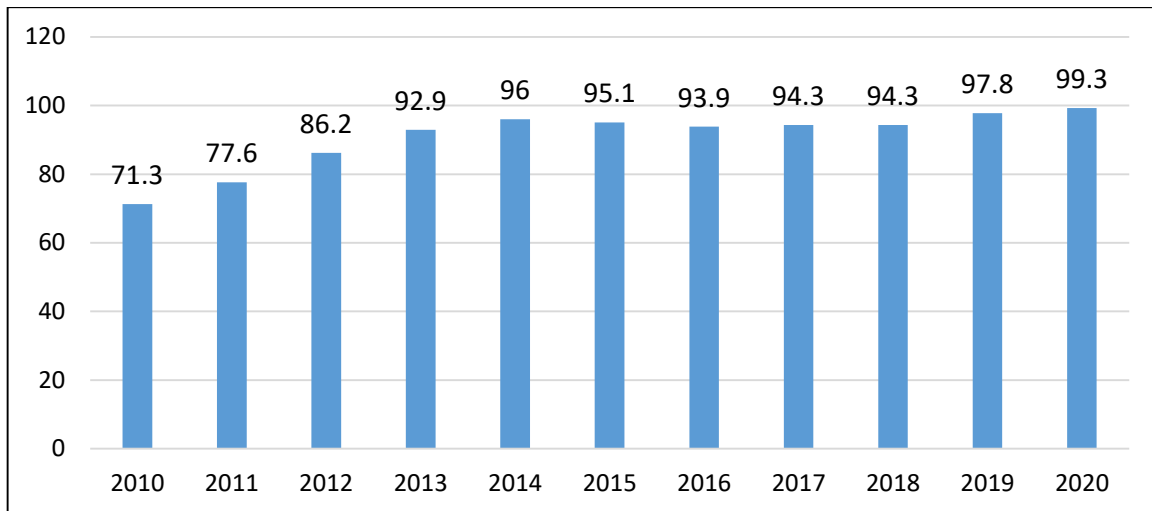
Sumber: Reten PSI 201B

Rajah 4.54 menunjukkan tren peningkatan bagi peratus amalan penyusuan susu ibu secara eksklusif sehingga bayi berumur enam bulan di semua daerah kecuali Timur Laut. Walaubagaimana pun, hanya daerah Seberang Perai Utara, Seberang Perai Tengah dan Seberang Perai Selatan yang mencapai sasaran KPI tahun 2020 iaitu >70%. Aktiviti-aktiviti pengukuhan amalan penyusuan susu ibu secara eksklusif melalui advokasi dan sokongan oleh anggota kesihatan di peringkat klinik kesihatan, klinik desa serta hospital diteruskan serta ditambahbaik bagi mencapai sasaran KPI tahunan.

Amalan Pengenalan Makanan Pelengkap Bayi Pada Usia 6 Bulan

Pertubuhan Kesihatan Sedunia (WHO) telah mengesyorkan pemberian makanan pelengkap kepada bayi perlu diperkenalkan apabila bayi telah mencapai umur 6 bulan. Ini selaras dengan Polisi Penyusuan Susu Ibu Malaysia yang menggalakkan bayi diberi susu ibu sahaja dari lahir sehingga berumur 6 bulan dan makanan pelengkap dimulakan apabila bayi berumur 6 bulan. Melalui pendidikan pemakanan di peringkat klinik, ibu-ibu telah diajar tentang cara-cara pemberian makanan pelengkap yang betul dan tepat pada waktunya untuk bayi mereka.

Rajah 4.55 : Peratus Amalan Pengenalan Makanan Pelengkap Bayi Pada Usia 6 bulan

Sumber: Reten AMP 201

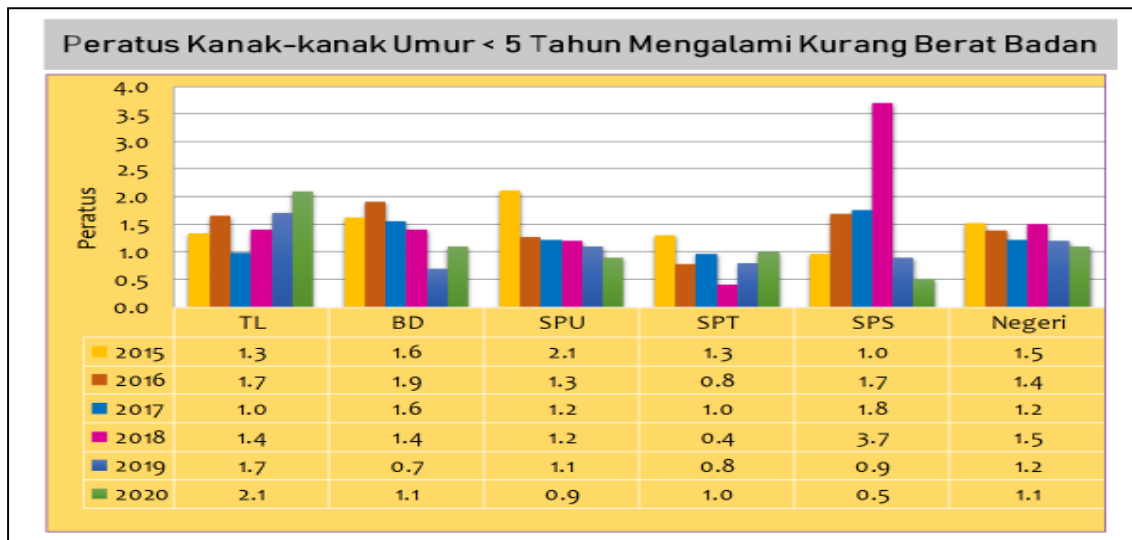
Pada tahun 2020, seramai 18,578 bayi berumur 6 bulan yang hadir ke klinik kesihatan pada bulan mac, jun dan september telah disampel bagi amalan pengenalan makanan pelengkap pada usia 6 bulan.

Rajah 4.55 menunjukkan sebanyak 99.3% bayi diperkenalkan makanan pelengkap pada umur yang tepat iaitu 6 bulan. Pencapaian tahun 2020 adalah melebihi dari sasaran Pelan Tindakan Pemakanan Kebangsaan III, 2016-2025 bagi negeri Pulau Pinang iaitu 95%.

Taraf Pemakanan Kanak-Kanak Bawah 5 tahun

Pada tahun 2020, seramai 20,676 orang bayi dan kanak-kanak di bawah umur 5 tahun dengan kedatangan baru ke klinik kesihatan pada bulan mac, jun dan september telah disampel bagi menentukan taraf pemakanan mereka dengan menggunakan rujukan Carta Pertumbuhan Bayi dan Kanak-Kanak, WHO 2006. Hasil pengawasan mendapati 98.8% kanak-kanak bawah umur 5 tahun ini mempunyai berat badan normal berdasarkan carta berat-untuk-umur, 99.5% mempunyai tinggi-untuk-Umur yang normal dan 99.2% mempunyai BMI-untuk-Umur yang normal.

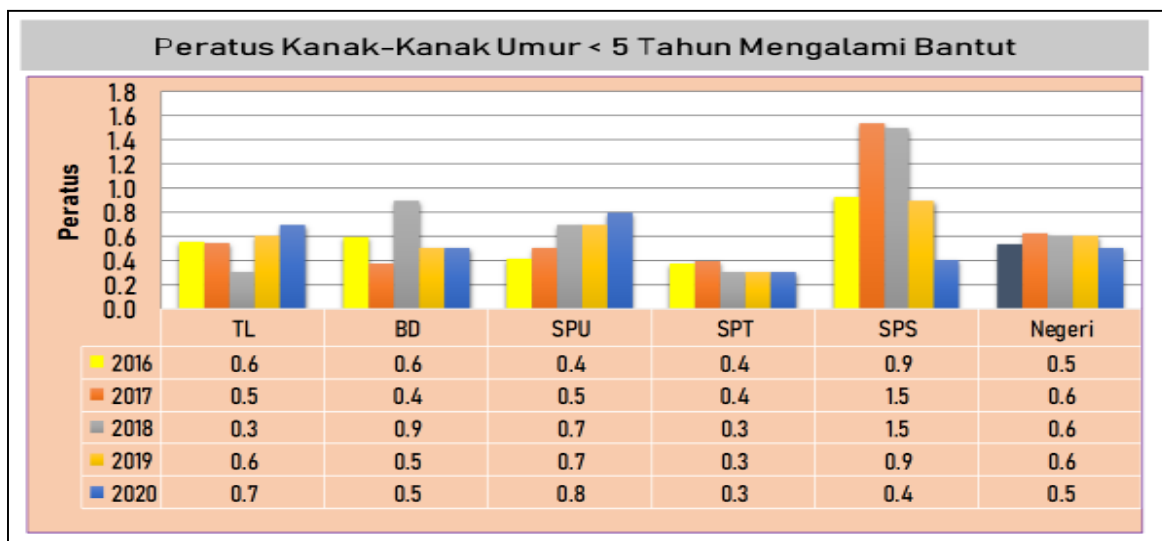
Rajah 4.56: Peratus Kanak-Kanak Bawah Umur 5 tahun Yang Mengalami Kurang Berat Badan (KBB), Berat untuk Umur <-2SD, Mengikut Daerah

Sumber: Reten KKK 201A

Rajah 4.56 menunjukkan peratus pencapaian masalah kurang berat badan (KBB) iaitu berat untuk umur kurang daripada -2SD dalam kalangan kanak-kanak bawah umur 5 tahun di negeri Pulau Pinang. Pada tahun 2020, sebanyak 1.1% kanak-kanak mengalami kurang berat badan menurun sedikit berbanding 1.2% pada tahun 2019. Pencapaian ini mencapai sasaran KPI tahun 2020 iaitu $\leq 2.2\%$. Begitu juga bagi semua daerah di Pulau Pinang yang mencapai sasaran KPI yang ditetapkan. Daerah Timur Laut mempunyai peratus tertinggi dari daerah-daerah lain.

Rajah 4.57 : Peratus Kanak-Kanak Bawah Umur 5 tahun Yang Mengalami Bantut (Panjang/tinggi untuk Umur <-2SD) Mengikut Daerah

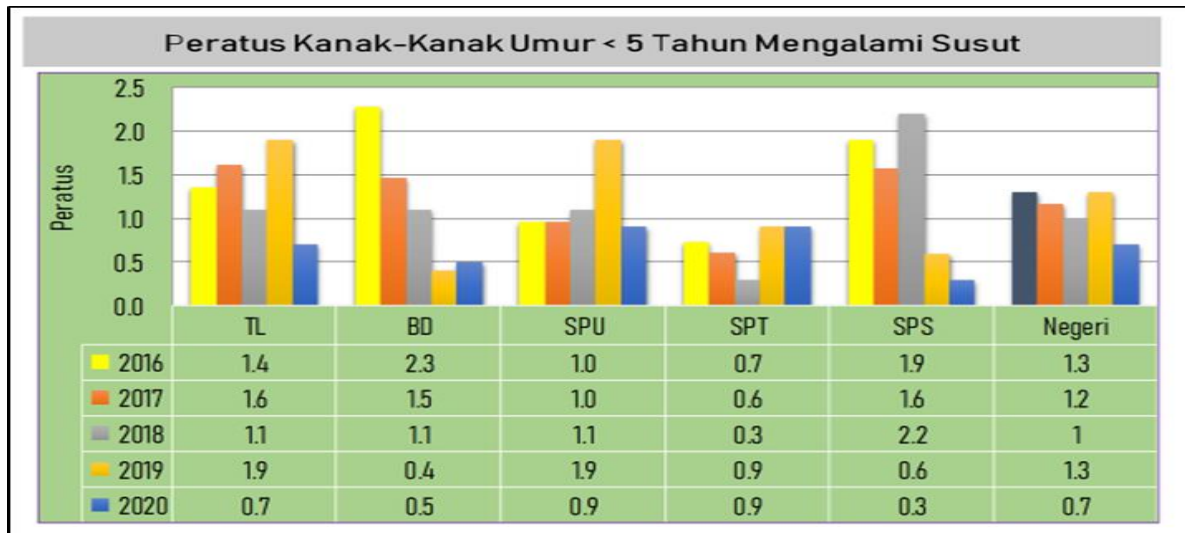

Sumber: Reten KKK 210 B

Rajah 4.57 menunjukkan peratus kanak-kanak bawah 5 tahun dengan kedatangan baru ke klinik kesihatan yang mengalami masalah bantut iaitu Panjang/Tinggi Untuk Umur <-2SD. Sebanyak 0.5%

kanak-kanak mengalami masalah bantut, menurun sedikit dari tahun 2019. Daerah Seberang Perai Utara menunjukkan peratus tertinggi berbanding dengan daerah-daerah lain dengan 0.8% kanak-kanak mengalami bantut. Di peringkat komuniti, dianggarkan 1 dalam 5 kanak-kanak bawah 5 tahun dianggarkan mengalami masalah bantut (NHMS 2015).

Rajah 4.58: Peratus Kanak-Kanak Bawah Umur 5 tahun Yang Mengalami Susut (BMI untuk Umur <-2SD) Mengikut Daerah di Negeri Pulau Pinang

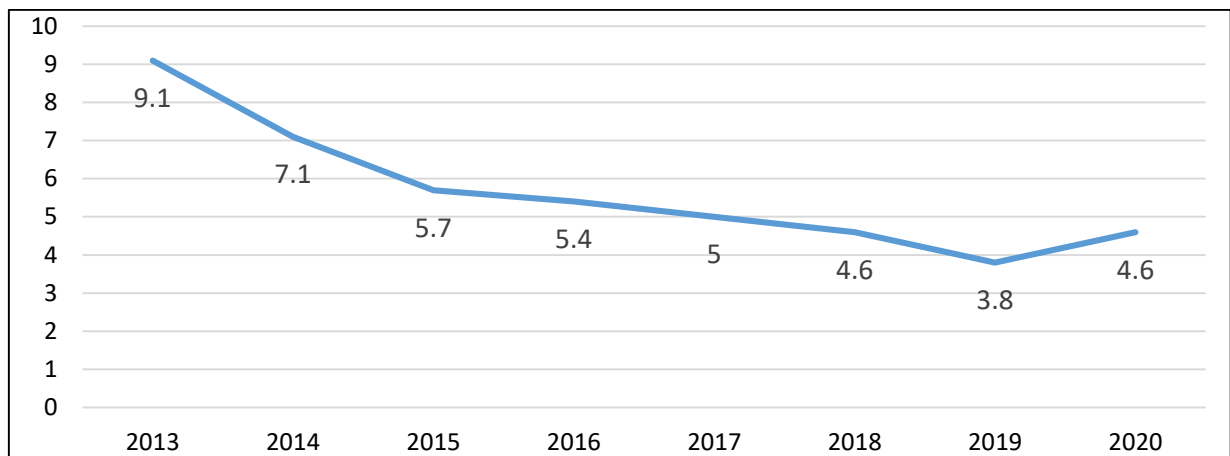

Sumber : KKK 210C

Rajah 4.58 menunjukkan peratus kanak-kanak bawah 5 tahun pada kedatangan baru ke klinik kesihatan dan yang mengalami masalah susut iaitu BMI Untuk Umur <-2SD mengikut daerah. Sebanyak 0.7% kanak-kanak yang disaring mengalami masalah susut, menurun sedikit berbanding tahun 2019. Daerah Seberang Perai Tengah dan Seberang Perai Utara menunjukkan peratusan tertinggi iaitu 0.9% berbanding daerah-daerah lain namun juga menurun dari tahun sebelumnya.

Anemia Di Kalangan Ibu Hamil

Rajah 4.59 : Peratus Ibu Hamil Yang Mengalami Anemia Pada Minggu ke 36 Kehamilan Bagi Negeri Pulau Pinang, Tahun 2013-2020

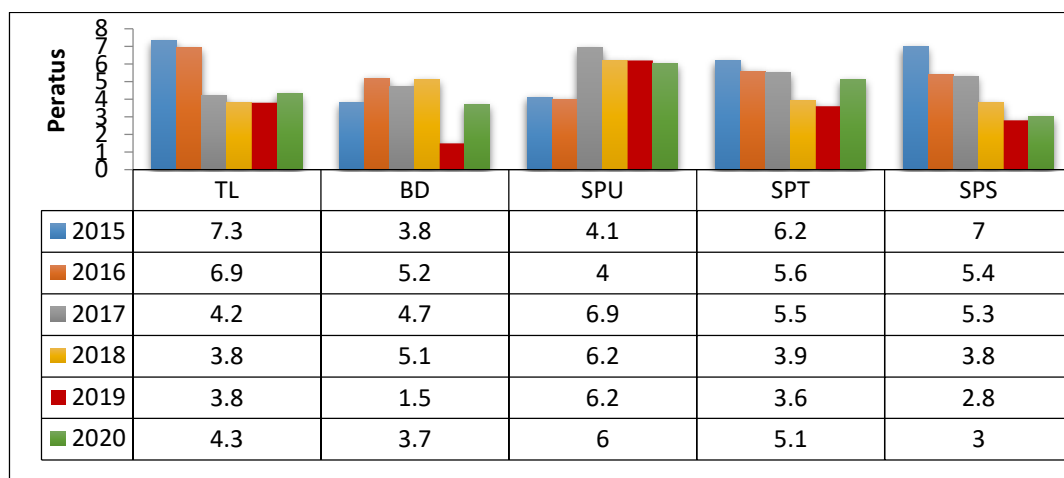
Sumber : Reten KIB201B

Pada tahun 2020, seramai 12,680 ibu hamil pada minggu ke 36 kehamilan disaring dan sebanyak 4.6% daripada mereka mengalami anemia. Masalah anemia dalam kalangan ibu hamil pada minggu ke 36 kehamilan telah mengalami tren penurunan bermula tahun 2013 sehingga 2019. Namun, rajah 4.41 telah menunjukkan peningkatan peratus pada tahun 2020 iaitu 4.6% berbanding tahun 2019 dan sebelumnya.

Peratus ini juga tidak mencapai sasaran KPI tahu 2020 iaitu kurang dari 4.6%.

Pelbagai aktiviti pencegahan dan menambahbaik pengurusan kes anemia secara efektif di peringkat klinik telah memberi kesan kepada penurunan peratus masalah anemia pada tahun-tahun sebelum ini. Di antara aktiviti yang dijalankan adalah pengesanan awal, nasihat dan rundingcara pemakanan serta ibu dipastikan mengambil hematinik/ suplemen secara betul dan berterusan. Oleh yang demikian, aktiviti-aktiviti ini perlu disemak semula serta diperkukuhkan bagi mengekang peningkatan peratus secara berterusan.

Rajah 4.60 : Peratus Anaemia Di Kalangan Ibu Hamil Mengikut Daerah, Tahun 2013 - 2020

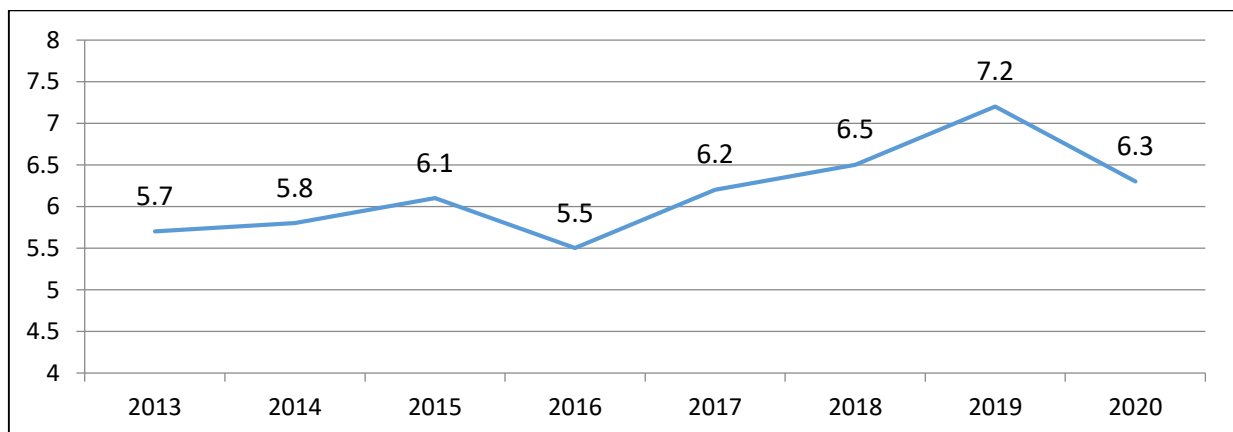

Sumber: Reten KIB 201B

Rajah 4.60 menunjukkan pencapaian anemia di kalangan ibu hamil pada minggu ke 36 kehamilan mengikut daerah. Daerah Seberang Perai Utara mencapai peratus tertinggi dengan 6%, diikuti dengan Seberang Perai Tengah dengan 5.1% dan kedua-dua daerah ini tidak mencapai sasaran KPI tahun 2020 iaitu <4.6%. Semua daerah kecuali Seberang Perai Utara telah menunjukkan peningkatan peratus pada tahun 2020.

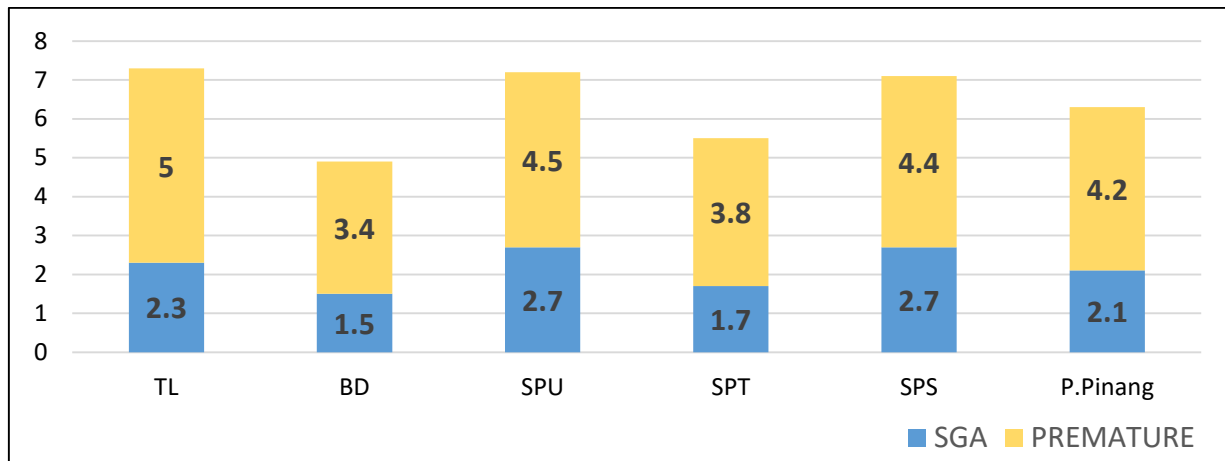
Bayi Berat Lahir Rendah (< 2.5 Kg)

Rajah 4.61: Peratus Bayi Lahir Dgn Berat Rendah (< 2.5 kg) Negeri Pulau Pinang

Rajah 4.61 menunjukkan sebanyak 6.3% bayi daripada 19,782 kelahiran hidup pada tahun 2020 dilahirkan dengan berat lahir yang rendah (<2.5 kg). Pencapaian ini menunjukkan penurunan dari tahun-tahun sebelumnya. Pencapaian ini juga mencapai sasaran Pelan Tindakan Pemakanan Kebangsaan iaitu kurang 8%.

Rajah 4.62: Peratus Bayi Lahir Dgn Berat Rendah (< 2.5 kg) Mengikut Daerah

Rajah 4.62, menunjukkan peratus bayi berat lahir rendah bagi negeri Pulau Pinang disebabkan lahir pra masa (*premature*) iaitu 4.2%, lebih tinggi dari peratus bayi yang lahir dengan *Small Gestation Age* (SGA) iaitu 2.1%. Semua daerah juga menunjukkan peratus bayi dengan berat lahir rendah yang disebabkan oleh bayi pramatang lebih tinggi berbanding SGA. Daerah Timur Laut dan Seberang Perai Utara mempunyai peratus tertinggi iaitu 7.3% .

Aktiviti Advokasi Pemakanan dan Pemulihan Pemakanan

Pada tahun 2020, pelaksanaan aktiviti advokasi, pengawasan serta pemulihan pemakanan agak terkesan akibat penularan wabak Covid 19 serta pelaksanaan perintah kawalan pergerakan. Aktiviti-aktiviti yang melibatkan komuniti serta mengikut institusi seperti taska, sekolah, pemulihan dalam komuniti (PDK), pasaraya sihat tidak dapat dijalankan. Di antara pencapaian aktiviti yang telah dijalankan sepanjang tahun 2020 adalah seperti di bawah:-

Program Pemulihan Kanak-Kanak Kekurangan Zat Makanan (PPKZM)

Pada tahun 2020, seramai 76 orang kanak-kanak kurang zat makanan dari keluarga miskin tegar, miskin dan mudah miskin menerima bantuan bakul makanan yang berharga di antara RM180.00 hingga RM200.00 setiap bulan. Mereka ini menerima Bakul Makanan Pakej 13 yang mengandungi susu formula khas untuk meningkatkan berat badan dan juga multivitamin. Bilangan penerima semasa pada bulan Disember 2020 seramai 52 orang iaitu Timur Laut (2 kes), Barat Daya (7 kes), SPU (10 kes), SPT (20 kes) dan SPS (13 kes). Pencapaian KPI PPKZM iaitu peratus kanak-kanak yang meningkat berat badan setelah menerima ≤ 6 bakul makanan bagi tahun 2020 adalah 76.2% dan ini mencapai sasaran KPI iaitu $\geq 66\%$.

Pelaksanaan Hospital Rakan bayi

Semua enam buah hospital kerajaan dan tiga buah hospital swasta di Negeri Pulau Pinang telah mendapat pengiktirafan sebagai Hospital Rakan Bayi. Tiga buah hospital swasta yang telah mendapat pengiktirafan adalah Hospital Adventist, Hospital Pakar KPJ Penang dan Hospital Lam Wah Ee. Pelaksanaan ini terus dikekalkan dengan proses penilaian semula Hospital Rakan Bayi setiap tiga tahun dan pengawasan Hospital Rakan Bayi setiap Jun dan Disember setiap tahun. Pada tahun 2020, terdapat tiga buah hospital yang tamat tempoh pengiktirafan iaitu Hospital Pulau Pinang, Hospital Seberang Jaya, Hospital Balik Pulau dan Hospital Adventist. Namun semua hospital diberi pelanjutan tempoh sehingga tahun 2021 disebabkan kekangan penularan wabak Covid 19 dan perintah kawalan pergerakan.

Sambutan Bulan Pemakanan

Sambutan Bulan Pemakanan disambut pada bulan april setiap tahun. Sambutan ini bertujuan untuk memberi advokasi berkaitan kepentingan amalan makan secara sihat untuk pencegahan penyakit serta kesihatan sepanjang hayat. Walaubagaimana pun tahun 2020 sambutan Bulan Pemakanan diadakan agak lewat dan disambut secara maya. Sambutan Bulan Pemakanan Peringkat Negeri Pulau Pinang diadakan pada 12 November 2020 secara maya menerusi FB Live Nutritionist Penang dan FB Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang. Tema sambutan bagi tahun 2020 adalah "Budayakan Makan Secara Sihat, Bergerak Aktif!" atau *Invest in Healthy Nutrition : Eat Right, Get Moving!*. Di antara pengisian aktiviti adalah ucapan pelancaran sambutan oleh Pengarah Kesihatan Negeri Pulau Pinang, webinar Pemakanan Sihat dan Covid 19, demonstrasi masakan sihat, demonstrasi senaman serta kuiz maya.

Sambutan Minggu Penyusuan Susu Ibu

Sambutan Minggu Penyusuan Susu Ibu disambut pada 1 hingga 8 Ogos setiap tahun di seluruh dunia. Pada Tahun 2020, aktiviti sambutan diteruskan dengan norma baru melalui aktiviti hybrid iaitu melibatkan beberapa aktiviti fizikal yang terhad kepada 30 orang dan juga disiarkan secara maya menerusi FB Live Nutritionist Penang dan FB Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang. Pelancaran sambutan Minggu Penyusuan Susu Ibu Peringkat Negeri Pulau Pinang diadakan pada 5 Ogos 2020. Tema sambutan adalah Pengisian aktiviti seperti ucapan pelancaran oleh Pengarah Kesihatan Negeri Pulau Pinang, tayangan video *Happy Breastfeeding Week* dari pelbagai hospital, tayangan infografik penyusuan susu ibu, penyampaian kit penyusuan susu ibu kepada ibu postnatal di wad Hospital Pulau Pinang, ceramah, pameran dan kuiz secara maya.

4.13 PROGRAM CAWANGAN PERKEMBANGAN KESIHATAN AWAM

Cawangan Perkembangan Kesihatan Awam telah ditubuhkan pada Jun 2015. Cawangan ini bermula dengan penubuhan Unit Kualiti Kesihatan Awam yang dinaiktaraf kepada Cawangan Perkembangan Kesihatan Awam. Tugas utama Cawangan Perkembangan Kesihatan Awam adalah menyelaras aktiviti yang berkaitan dengan Kesihatan Awam. Cawangan Perkembangan Kesihatan Awam terdiri daripada 3 subunit seperti yang dipaparkan di carta organisasi di bawah.

Unit Perlaksanaan Polisi KA

Antara skop tugas unit ini adalah memantau

1. QAP/NIA
2. KPI (KPI PKN/ TPKN (KA)/ PKD)
3. MYCPD 2.0
4. EKSA
5. *Qualitative Initiative* (QA DSA/ Inovasi/KIK)

Unit Pembangunan Profesyen KA

Peranan unit ini adalah menyelaraskan program di bawah portfolio:

1. Latihan Dalam Perkhidmatan
2. *Public Health Research Circle*
3. Pembangunan Profesyen KA
4. Latihan/ Logbook Pra Kepakaran Perubatan Kesihatan Awam

Unit Pengurusan

Unit ini bertanggungjawab dalam menyelaraskan program-program seperti:

1. Penggunaan fasiliti kesihatan oleh IPTS/IPTA
2. Perancangan dan pelaksanaan Pelan Tindakan Bahagian Kesihatan Awam
3. Mesyuarat Teknikal Bahagian Kesihatan Awam
4. Mesyuarat Pengurusan Bahagian Kesihatan Awam
5. Myportfolio dan *JD HRMIS*

PORTFOLIO CAWANGAN PERKEMBANGAN KESIHATAN AWAM TAHUN 2020

PEMANTAUAN QAP/NIA (NATIONAL INDICATOR APPROACH) KPI (KEY PERFORMANCE INDEX)

Pengenalan Kepada QAP/NIA

- *Quality Assurance Program (QAP)/National Indicator Approach (NIA)* merupakan satu pendekatan yang diterapkan dalam *Program Quality Assurance*, Kementerian Kesihatan Malaysia di mana indikator dan piawai diwujudkan untuk mengukur dan memantau tahap kualiti beberapa aspek perkhidmatan. Indikator ini dipantau di peringkat kebangsaan dan sekiranya

berlakunya *shortfall in quality* (SIQ), siasatan akan dilakukan di peringkat daerah dan negeri untuk mengenalpasti punca berlakunya SIQ tersebut.

- ▶ Terdapat perubahan jumlah indikator QAP/NIA yang dipantau bagi tahun 2020. Makluman berkaitan perubahan ini telah disampaikan melalui surat daripada Bahagian Perkembangan Kesihatan Awam, Kementerian Kesihatan Malaysia dengan no. ruj: KKM.100-13/2/36 Jld. 2 (21) bertarikh 10 Jun 2020. Intipati surat tersebut adalah makluman berkenaan 5 indikator QAP/NIA terdahulu telah digugurkan dari pemantauan. Indikator-indikator tersebut adalah seperti di senaraikan di bawah:

I. Sputum Conversion Rate

II. Dengue Notification Time Index

III. Dengue Outbreak Control Index

IV. Malaria Death

V. Incidence of Neonatal Jaundice

- ▶ Ini telah menjadikan jumlah indikator QAP/NIA yang dipantau bagi tahun 2020 adalah 8 indikator. 1 indikator bagi kitaran setengah tahun (Jan-Jun) dan 8 indikator bagi sepanjang tahun (Jan-Disember)
- ▶ Pelaporan dari setiap cawangan/unit dikumpul setiap 6 bulan iaitu pada bulan Julai dan bulan Januari tahun berikutnya.

Jadual 4.153: Pencapaian QA/NIA Januari-Disember 2020

Bil	INDICATOR	STANDARD	PENCAPAIAN JAN-DIS 2020
1.	<i>Incidence rate of needle stick injury per 1000 healthcare workers within Ministry of Health</i>	0	2.6 per rate/ 1000 HCW

2.	<i>Rejection Rate of X-ray film</i>	<i>< 2.5%</i>	(26/11220) 0.29%
3.	<i>Lab Turn Around Time (LTAT)</i>	<i>> 95% Health Clinic involved achieved < 30 minutes (Analytical Phase)</i>	(1600/1600) 100%
4.	<i>% of asthmatic patients received appropriate management of asthma at health clinics</i>	<i>Beating own standards</i>	(643/762) 84.38%%
5.	<i>% of clients perceived the service provided as Client Friendly</i>	<i>Beating own standards</i>	(2763/2801) 98.64%
6.	<i>Percentage of visual defect cases detected among standard 1 school children</i>	<i>≥ 5%</i>	(575/21696) 2.6%
7.	<i>HbA1C level – Proportion of T2DM patients with HbA1C level <6.5%</i>	<i>≥ 30%</i>	(1044/3069) 34.02%
8.	<i>Percentage of anaemic pregnant mother (haemoglobin less than 11 gm% at 36 weeks gestation)</i>	<i>Standard set: 10%</i>	(70/2315) 3.0%

Pengenalan Kepada Petunjuk Prestasi Utama (Key Performance Indicator)

- *Key Performance Indicator* (KPI) juga merupakan salah satu daripada pendekatan yang diterapkan dalam Program *Quality Assurance*, Kementerian Kesihatan Malaysia di mana indikator dan piawai

diperluaskan untuk mengukur dan memantau tahap kualiti beberapa aspek perkhidmatan termasuk aspek *Non-Clinical* seperti produktiviti dan pengurusan kewangan. Ia adalah salah satu faktor yang penting dalam pencapaian sesuatu organisasi. Indikator ini juga dipantau di peringkat kebangsaan.

- ▶ Dari bulan Januari sehingga Disember 2020, sebanyak **13 indikator** Bahagian Kesihatan Awam, **1 indikator** Bahagian Penyelidikan dan Sokongan Teknikal dan **1 indikator** Bahagian Perubatan dipantau di peringkat negeri oleh Cawangan Perkembangan Kesihatan Awam. Ini merupakan pecahan indikator-indikator YBMK/KPK/TKPK/PKN.
- ▶ KPI Timbalan Pengarah Kesihatan Negeri (Kesihatan Awam) dan Pegawai Kesihatan Daerah (PKD) juga telah diwartakan sebagai KPI rasmi bagi Bahagian Kesihatan Awam. KPI TPKN (KA) merupakan kesemua KPI PKN dan ditambah dengan 1 KPI baru menjadikan jumlah KPI TPKN (KA) adalah 14 indikator. Manakala KPI PKD pula merupakan keseluruhan KPI PKN & TPKN (KA) dan ditambah satu KPI baru menjadikan jumlah KPI adalah 15 indikator. Senarai indikator-indikator tersebut adalah seperti di **Jadual 4.154**.

Jadual 4.154: Senarai KPI PKN/TPKN(KA)/PKD

Bil	Indikator	Sasaran	Catatan	Bahagian
1	Kadar Berjaya Berhenti Merokok	≥35%	KPK TKPK(KA) PKN TPKN(KA) PKD	Bahagian Kawalan Penyakit Bahagian Pembangunan Kesihatan Keluarga
2	Liputan rawatan kesihatan mental di Klinik Kesihatan	< 10%	KPK TKPK (KA) PKN TPKN (KA) PKD	Bahagian Kawalan Penyakit
3	Peratus pekerja di tempat kerja (setting) yang menjalankan Program KOSPEN Plus disaring untuk faktor risiko NCD pada tahun semasa.	80%	KPK TKPK (KA) PKN TPKN (KA) PKD	Bahagian Kawalan Penyakit
4	Bilangan Tempat Kerja (setting) baru yang menerapkan Program KOSPEN PLUS	200 (Kebangsaan) Negeri: 14 (Setahun) 7 (Setengah Tahun)	TKPK (KA) PKN TPKN (KA) PKD	Bahagian Kawalan Penyakit

5	Kadar Sukses Rawatan TB Bagi Warganegara	$\geq 86\%$	KPK TKPK (KA) PKN TPKN (KA) PKD	Bahagian Kawalan Penyakit
6	Liputan Rawatan Antiretroviral (ART)	60%	KPK TKPK (KA) PKN TPKN (KA) PKD	Bahagian Kawalan Penyakit
7	Peratus pesakit Diabetes Jenis 2 yang mencapai paras HbA1C kurang atau sama dengan 6.5% ($\leq 6.5\%$)	$\geq 30\%$	TKPK(KA) PKN TPKN(KA) PKD	Bahagian Kawalan Penyakit
8	Peratus Kes <i>Non-Polio Acute Flaccid Paralysis Discard 1</i>	80%	KPK TKPK (KA) PKN TPKN (KA) PKD	Bahagian Kawalan Penyakit
9	Penurunan insiden kes measles	Penurunan 50%	KPK TKPK (KA) PKN TPKN (KA) PKD	Bahagian Kawalan Penyakit
10	Peratus Liputan Imunisasi MMR DOS 1 pada umur 9 bulan dalam Program Imunisasi Kebangsaan (MCV 1)	$\geq 95\%$ $\geq 47.5\%$ (Setengah Tahun)	KPK TKPK (KA) PKN TPKN (KA) PKD	Bahagian Pembangunan Kesihatan Keluarga
11	Peratus anemia (Hb < 11g/dl) di kalangan ibu hamil pada 36 minggu kehamilan	< 7.0% (Kebangsaan) < 4.6% (Negeri)	TKPK(KA) PKN TPKN(KA) PKD	Bahagian Pemakanan
12	Peratus kanak-kanak Kurang Berat Badan dalam Program Pemulihan Kanak-Kanak Kekurangan Zat Makanan yang meningkat berat	$\geq 66\%$	KPK TKPK (KA) PKN TPKN (KA) PKD	Bahagian Pemakanan

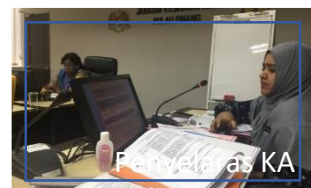
	badan berdasarkan standard pertumbuhan WHO 2006			
13	Peningkatan komuniti disaring dengan saringan Faktor Risiko Cara Hidup Sihat di Wellness Hub	50%	TKPK(KA) PKN TPKN(KA) PKD	Bahagian Pendidikan Kesihatan
14	Peratus pematuan keperluan regulatori hasil lawatan pemeriksaan ke atas premis berlesen di bawah Akta 304	≥ 80%	TKPK(KA) PKN TPKN(KA)	Bahagian Kawalselia Radiasi
15	Pembudayaan/Replikasi Inovasi Negeri (merujuk kepada peratus pembudayaan inovasi dilaksanakan di fasiliti KKM)	≥ 80%	PKN (Perubatan)	Bahagian Kualiti Penjagaan Perubatan
16	Peratus Perbelanjaan Peruntukan Latihan Dalam Perkhidmatan (Dalam Negara) Program Kesihatan Awam	≥ 99% (Jan-Sep: 74.3%)	Pengarah Perkembangan Kesihatan Awam TPKN (KA) PKD	Bahagian Perkembangan KA
17	Peratus perbelanjaan peruntukan pembangunan di Pejabat Kesihatan Daerah	95%	Pengarah Perkembangan Kesihatan Awam PKD	Pejabat Kesihatan Daerah

- ▶ Pelaporan KPI akan dikumpul setiap suku tahun iaitu pada bulan Mac bagi suku pertama, bulan Julai bagi setengah tahun, bulan September bagi suku ketiga tahun dan bulan Januari tahun berikutnya untuk KPI sepanjang tahun. Manakala audit KPI peringkat negeri dilakukan bagi pelaporan KPI setengah tahun. Dilanjutkan dengan audit KPI dari KKM sekitar bulan Julai hingga Ogos.
- ▶ Pada 10 Mac 2020, telah diadakan Mesyuarat Petunjuk Prestasi UTAMA (KPI) KPK, TKPK (KA), PKN, TPKN (KA) & PKD Bagi Tahun 2020 Bahagian Kesihatan Awam, Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang.

Mesyuarat Petunjuk Prestasi Utama (KPI) KPK, TKPK (KA), PKN, TPKN (KA) & PKD
pada 10 Mac 2020

- Pada 28 Ogos 2020 telah dilaksanakan Mesyuarat Bersama Penyelaras KPI PKN & TPKN Bagi Tahun 2020 yang dipengerusikan oleh Timbalan Pengarah Kesihatan Negeri (Perubatan) . Dalam mesyuarat ini, pencapaian KPI PKN suku tahun iaitu Jan - Mac 2020 telah dibentangkan.

Mesyuarat Bersama Penyelaras KPI PKN & TPKN Bagi Tahun 2020

- Audit Dalaman KPI PKN TPKN(KA) Jan-Jun 2020 telah diadakan pada 15-16 Julai 2020 di Bilik Mesyuarat Tingkat 37, KOMTAR. Sebanyak 14 indikator KPI PKN dan TPKN (KA) telah diaudit. Hasil audit serta pencapaian KPI PKN/TPKN (KA) telah dibentangkan dalam mesyuarat Mesyuarat Pencapaian dan Semakan Petunjuk Prestasi Utama (KPI) Januari-Jun 2020 peringkat Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang telah diadakan pada 22 Julai 2020.
- Audit Dalaman KPI PKN TPKN(KA) Jan-Disember 2020 telah dijalankan pada 13 Januari 2021.
- Tahun 2020, Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang telah mencatatkan pencapaian Indeks Pematuhan Keseluruhan Audit iaitu **Fully Compliant (FC)** bagi Audit Pencapaian Setengah Tahun Prestasi Petunjuk Utama (KPI) Pengarah Kesihatan Negeri dan Audit Pencapaian Tahunan Prestasi Petunjuk Utama (KPI) Pengarah Kesihatan Negeri.

Audit Dalam Petunjuk Prestasi Utama (KPI) PKN/TPKN (KA) Jan-Jun 2020 15-16 Julai 2020

Auditee KPI PKN dan TPKN (KA)

- Cawangan Perkembangan Kesihatan Awam juga merupakan auditee kepada 1 KPI Pengarah Kesihatan Negeri (Perubatan) iaitu; **Pembudayaan/Replikasi Inovasi Negeri (merujuk kepada peratus pembudayaan inovasi dilaksanakan di fasiliti KKM)** dan 1 KPI Timbalan Pengarah Kesihatan Negeri (Kesihatan Awam) iaitu **Peratus Perbelanjaan Peruntukan Latihan Dalam Perkhidmatan (Dalam Negara) Program Kesihatan Awam** dan 1 KPI Pegawai Kesihatan Daerah iaitu **Peratus perbelanjaan peruntukan pembangunan di Pejabat Kesihatan Daerah**
- Pencapaian ketiga-tiga indikator KPI Jan-Dis 2020 tersebut adalah seperti berikut:

Jadual 4.155: Pencapaian KPI PKN/TPKN (KA)/PKD di bawah seliaan Cawangan Perkembangan Kesihatan Awam

Indikator	KPI	Sasaran	Pencapaian Jan- Disember 2020	SIQ (Ada/Tidak)
Pembudayaan/Replikasi Inovasi Negeri (merujuk kepada peratus pembudayaan inovasi dilaksanakan di fasiliti KKM)	PKN (Perubatan)	≥ 80%	100% (33/33)	Tidak
Peratus Perbelanjaan Peruntukan Latihan Dalam Perkhidmatan (Dalam Negara) Program Kesihatan Awam	Pengarah Perkembangan Kesihatan Awam TPKN (KA) PKD	≥ 99%	99.99% (139,662.54/ 139,662.60)	Tidak
Peratus perbelanjaan peruntukan pembangunan di Pejabat Kesihatan Daerah	Pengarah Perkembangan Kesihatan Awam PKD	95%	99.96% (1,470,949.84/ 1,471,565.44)	Tidak

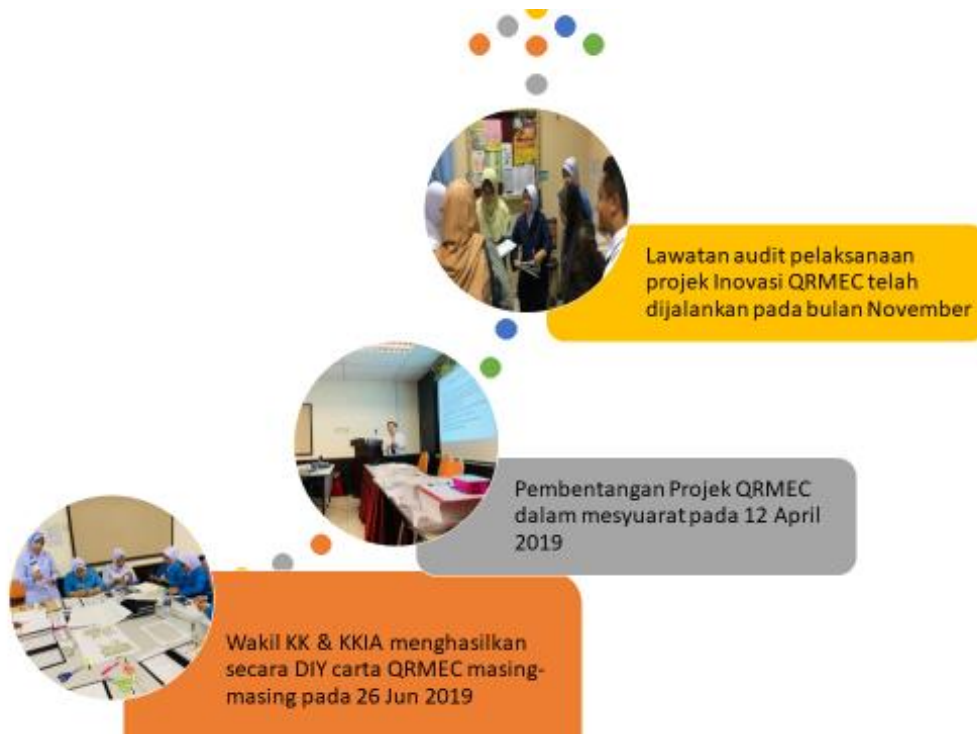
KPI PKN (Perubatan) Pembudayaan/Replikasi Inovasi Negeri (merujuk kepada peratus pembudayaan inovasi dilaksanakan di fasiliti KKM)

- KPI ini merujuk kepada keperluan pembudayaan inovasi yang dilaksanakan di peringkat klinik kesihatan KKM. Bagi klinik kesihatan KKM pencapaian dicadangkan adalah pereplikasian atau pengamalan inovasi dan amalan inovasi yang telah dibangunkan dalam tempoh dua tahun pada tahun semasa.
- KPI ini akan menggalakkan penghasilan inovasi bagi menyumbangkan nilai tambah kepada perkhidmatan di Kementerian Kesihatan Malaysia.
- Pembudayaan inovasi adalah satu inisiatif pengamalan idea-idea yang kreatif bagi membantu meningkatkan kualiti dan produktiviti perkhidmatan.
- Sasaran yang telah ditetapkan bagi KPI ini adalah $\geq 80\%$ tahunan.

Rajah 4.63 : Carta alir proses kerja KPI pembudayaan/replikasi projek inovasi di Klinik Kesihatan

- Projek carta QRMEC yang telah dibangunkan oleh kumpulan East Eagle dari PKD Timur Laut telah dipilih sebagai projek yang direplikasikan keseluruh klinik kesihatan negeri Pulau Pinang pada tahun 2019/2020.

Kronologi pelaksanaan KPI pereplikasian projek inovasi carta QRMEC

Aktiviti lawatan pemantauan di klinik kesihatan

- Kesenambungan dari pelaksanaan pereplikasian projek QRMEC ini, kami telah menjalankan satu kajian keberkesanan projek carta QRMEC ini di semua klinik kesihatan di Pulau Pinang pada bulan Julai 2020. Laporan kajian keberkesanan ini adalah seperti dibawah:
 1. 410 responden dari pelbagai latar belakang perjawatan telah memberi maklumbalas kajian ini (Pakar Perubatan, Pegawai Perubatan, Penyelia Jururawat Keishatan, Ketua Jururawat Kesihatan, Jururawat Terlatih, Jururawat Masyarakat)
 2. 75.4% (309/410) responden secara keseluruhan berpuas hati dengan carta QRMEC ini dengan skor yang diberikan 4 hingga 5 (Memuaskan dan sangat memuaskan)
 3. 71% (291/410) merasakan reka bentuk carta QRMEC ini memuaskan.
 4. 87.6% akan mengesyorkan carta ini kepada fasiliti kesihatan yang lain.
 5. 73.7% (302/410) menyatakan carta ini membantu tugas seharian petugas kesihatan.

Peratus Perbelanjaan Peruntukan Latihan Dalam Perkhidmatan (Dalam Negara) Program Kesihatan Awam

- KPI ini mengukur prestasi perbelanjaan peruntukan Latihan Dalam Perkhidmatan (Dalam Negara) yang telah diperuntukan kepada Program Kesihatan Awam. Sasaran yang ditetapkan adalah $\geq 99\%$.
- Bagi KPI ini, pelaporan adalah suku tahunan. Sehingga bukan Disember 2019, pencapaian bagi KPI adalah menepati sasaran yang ditetapkan. Tiada SIQ bagi tahun 2019.
- Pelaporan diperoleh dari setiap cawangan/unit dan juga dari setiap daerah. Seterusnya, pelaporan disediakan oleh Pembantu Tadbir Kewangan Bahagian Kesihatan Awam. Cawangan Perkembangan Kesihatan Awam bertanggungjawab untuk menyemak dan mengesahkan laporan yang diterima sebelum ditandatangani oleh TPKN (KA).

Peratus Perbelanjaan Peruntukan Pembangunan di Pejabat Kesihatan Daerah

- KPI ini mengukur prestasi perbelanjaan peruntukan pembangunan yang telah diberikan kepada Pejabat Kesihatan Daerah (PKD). KPI ini masih baru diperkenalkan pada tahun 2020 dengan penetapan sasaran 95%.
- Peruntukan pembangunan ini adalah peruntukan yang diterima dalam tahun semasa oleh PKD selain peruntukan aset.
- Tujuan utama KPI ini diperkenalkan adalah bagi menggalakkan optimalisasi perbelanjaan setiap peruntukan pembangunan oleh setiap PKD.
- Bagi tahun 2020, pencapaian KPI ini menepati sasaran yang telah ditetapkan. Tiada SIQ di peringkat negeri.

INISIATIF KUALITI BAHAGIAN KESIHATAN AWAM

Pengenalan Dan Latar Belakang

- ▶ Kualiti Kesihatan bermaksud peningkatan kualiti perkhidmatan kesihatan yang berterusan bertepatan dengan perkembangan profesionalisme ilmu kesihatan semasa. Setiap fasiliti kesihatan amat digalakkan supaya sentiasa mengkaji dan mengenalpasti kekangan dalam mutu perkhidmatan masing-masing. Mengukur pencapaian adalah amat penting dalam menentukan kualiti perkhidmatan. Suatu projek kualiti haruslah sentiasa dipantau dan diperbaiki mutu dari masa ke masa bagi menjamin mutu yang berterusan. *Quality Assurance* bermaksud suatu proses atau aktiviti yang melibatkan merancang kualiti, selaraskan *standard*, mengukur dan memantau kepatuhan terhadap standard. *QA* merupakan satu *process-centered approach* yang bertujuan memastikan suatu organisasi memberi perkhidmatan atau menghasilkan produk terbaik.
- ▶ Cawangan Perkembangan Kesihatan Awam merupakan penyelararas *Quality Assurance Project* bagi *District Specific Approach*. Tugas utama Cawangan Perkembangan Kesihatan Awam adalah mengenalpasti projek-projek QA terbaru atau yang sedang berlangsung dari setiap fasiliti kesihatan di daerah. Penyelarasan secara berkala dilakukan bagi membimbing setiap projek sehingga menampakkan hasil yang bermutu.

Bengkel QA DSA Bahagian Kesihatan Awam

- ▶ Pada tahun 2020, Bahagian Kesihatan Awam telah mengenalpasti beberapa projek QA/DSA yang berpotensi untuk pertandingan Konvesyen QA DSA/HSA Peringkat Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang dan peringkat kebangsaan.
- ▶ Senarai projek QA DSA dari Pejabat Kesihatan Daerah adalah seperti berikut:

1. *To create awareness on annual screening for previously diagnose GDM mother –*
PKD SPT
2. *Improving Anonymous HIV Screening Process at KK Bukit Panchor –* **PKD SPS**
3. *Improving Alcohol Screening in KK Nibong Tebal –* **PKD SPS**
4. *Improving Code 1 Contraception among Postnatal Clients at Health Clinic –* **PKD SPS**
5. *Improving Contraception Uptake in Women with Pre-pregnancy Risk Factors in KKBTM –* **PKD SPS**
6. *Improving diabetic wound healing via modern dressing at KK Butterworth –* **PKD SPU**
7. *Adolescent Health: To improve screening & its interventions -* **PKD TL**
8. *To reduce the number of pap smear slides with Absent Endocervical Cell –* **PKD BD**

- Bengkel Pemurnian QA/DSA Peringkat Bahagian Kesihatan Awam telah diadakan pada 10-11 Ogos 2020 bertempat di Hotel Rai, Pulau Pinang.
- Dalam bengkel ini, empat penceramah (*trainers*) QA negeri Pulau Pinang telah dijemput untuk membimbing peserta-peserta QA DSA dari Kesihatan Awam. Penceramah terdiri daripada Puan Atisha binti Abdul Hanif (Ketua Pegawai Farmasi UF54), Puan Eezsafryna Azalin binti Noordin (Pegawai Dietetik Hospital Pulau Pinang), Puan Lee Kai Fong dan Dr Rafidah bt Md Noor (Pakar Perubatan Kesihatan Awam).

Bengkel QA DSA Bahagian Kesihatan Awam

Bengkel Inovasi Bahagian Kesihatan Awam Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang

- Kementerian Kesihatan Malaysia amat menggalakkan pembangunan projek inovasi bagi meningkatkan mutu perkhidmatan di semua fasiliti kesihatan Malaysia.
- Tahun 2020, menyahut cabaran Kementerian Kesihatan Malaysia Cawangan Perkembangan Kesihatan Awam telah mengadakan Bengkel Inovasi Peringkat Bahagian Kesihatan Awam pada 18 Ogos 2020 bertempat di Allied Health Center of Excellence, Pulau Pinang.
- Dalam program ini, Dr Retha Rajah (Pegawai Farmasi UF5) dijemput sebagai penceramah jemputan bagi membimbing projek-projek inovasi dari Pejabat Kesihatan Daerah.
- Projek-projek inovasi yang telah dibentangkan dalam bengkel ini terdiri daripada:
 1. Wound Care Return Made Easy
 2. Multidisciplinary Diabetes Care Approach at Bandar Baru Air Itam Health Clinic (Jalan Angsana Health Clinic) - PKDTL
 3. Pessagram – PKDTL
 4. Weight Awareness and Management Among Klinik Kesihatan Teluk Bahang – PKDBD

5. Skuad Sihat – PKDSPS
6. Alkohol Roda – PKDSPS
7. Goggle Fundus – PKDSPS
8. SPUB Database – PKDSPS

Bengkel Inovasi Bahagian Kesihatan Awam pada 18 Ogos 2020

PROGRAM MYCPD 2.0

Pengenalan Kepada Program MYCPD

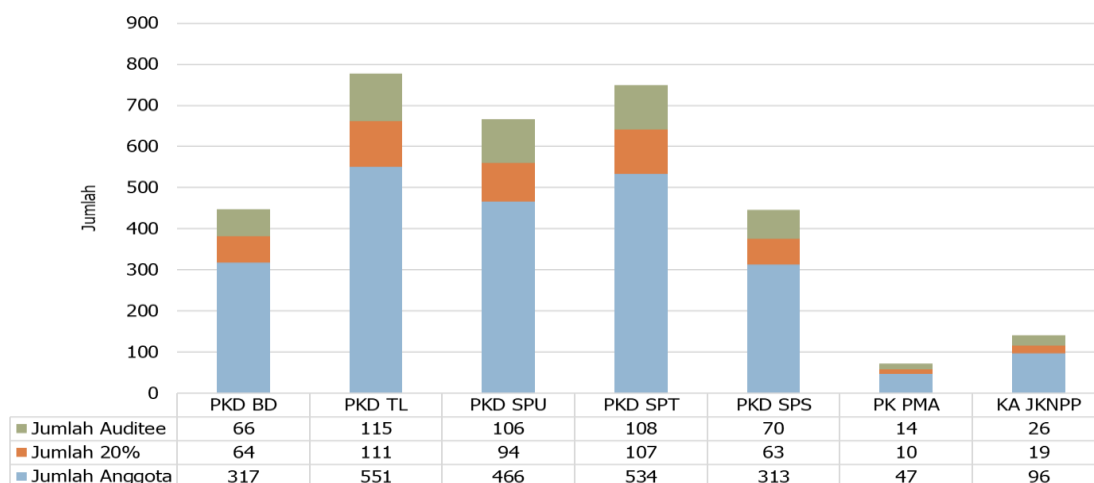
- ▶ MyCPD iaitu *Continuous Profesional Development* merupakan salah satu program yang telah diperkenalkan pada awal tahun 80-an lagi. *Pilot project* MYCPD Kementerian Kesihatan Malaysia telah berkuatkuasa pada tahun 2007, iaitu melibatkan 3 skim terawal. Pada tahun 2010, MyCPD telah diperluaskan kepada skim lain antaranya Penolong Pegawai Perubatan, Jururawat dan Sains Bersekutu. MyCPD telah diwajibkan untuk skim yang terlibat sebagai medium pemantauan keperluan dasar 7 hari latihan dalam perkhidmatan dan menjadi keperluan pembaharuan APC bagi skim tertentu.
- ▶ Pada tahun 2017, MyCPD telah dinaik taraf kepada MyCPD 2.0 iaitu versi baru yang lebih mudah diakses oleh pegawai dan juga penyelia masing-masing.

Aktiviti Tahun 2020

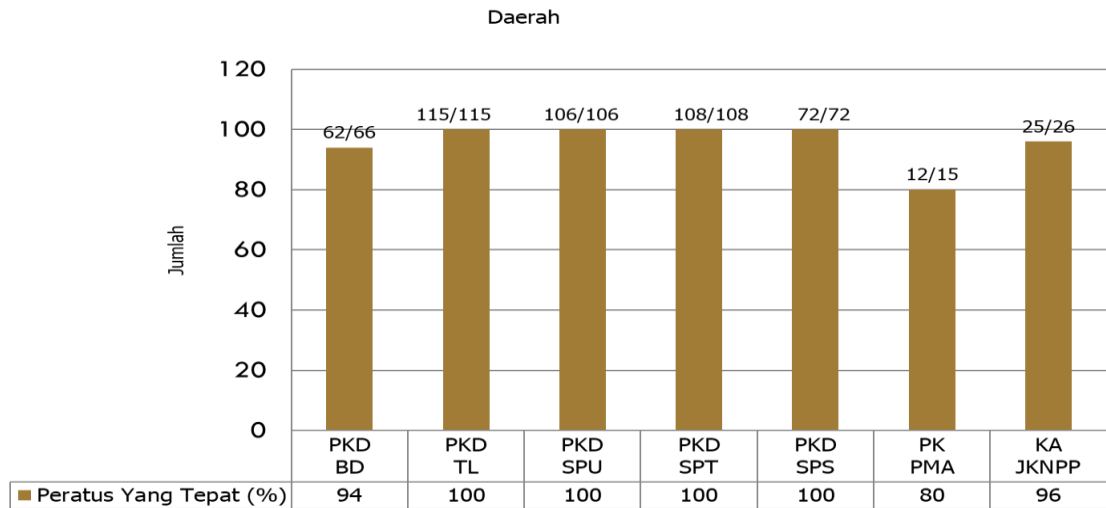
Audit MyCPD 2.0

- Cawangan Perkembangan Kesihatan Awam telah melaksanakan audit MyCPD 2.0 secara atas talian bagi Bahagian Kesihatan Awam. Audit melibatkan anggota kesihatan di cawangan/unit Bahagian Kesihatan Awam dan juga anggota kesihatan di Pejabat Kesihatan daerah/Pejabat Kesihatan Pintu Masuk Antarabangsa.
- Sebanyak 20% dari jumlah keseluruhan anggota kesihatan di setiap fasiliti kesihatan telah diaudit. Laporan audit MyCPD 2.0 ini telah dibentangkan dalam Mesyuarat Pencapaian Audit Verifikasi MyCPD 2.0 Bahagian Kesihatan Awam. Berikut merupakan laporan yang telah dibentangkan dalam mesyuarat berkenaan.

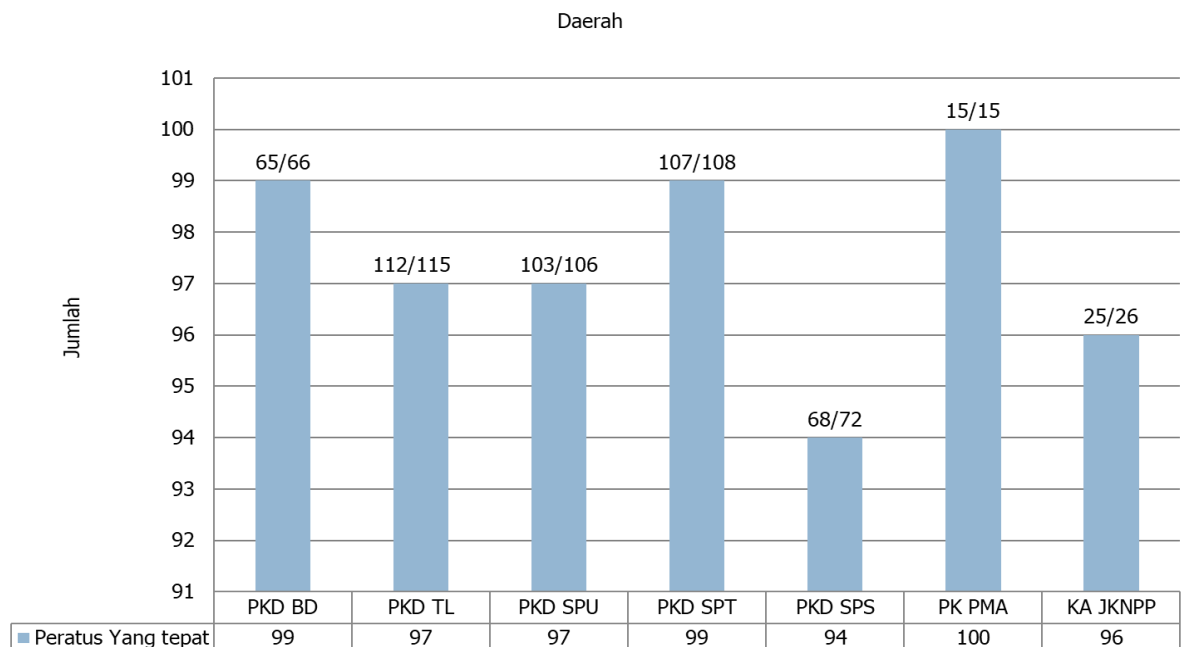
Rajah 4.64 : Pegawai yang diaudit verifikasi mengikut daerah (secara online)

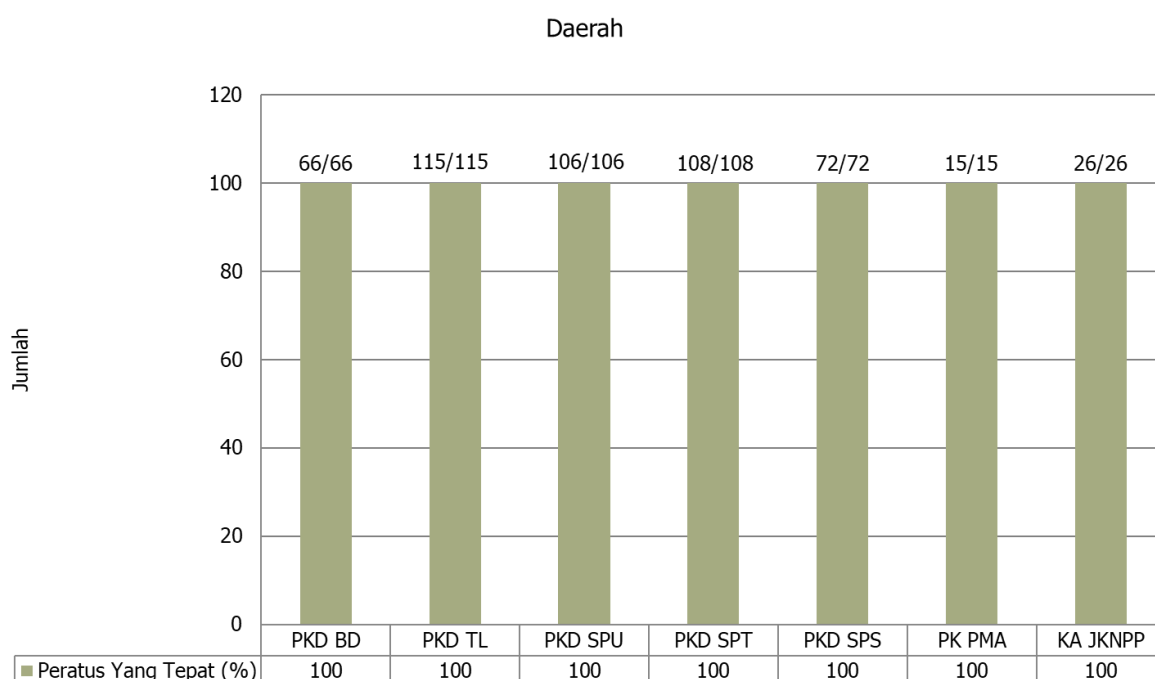
Rajah 4.65 : Pencapaian audit verifikasi berdasarkan ketepatan Nama Penyelia yang dinyatakan (secara online)

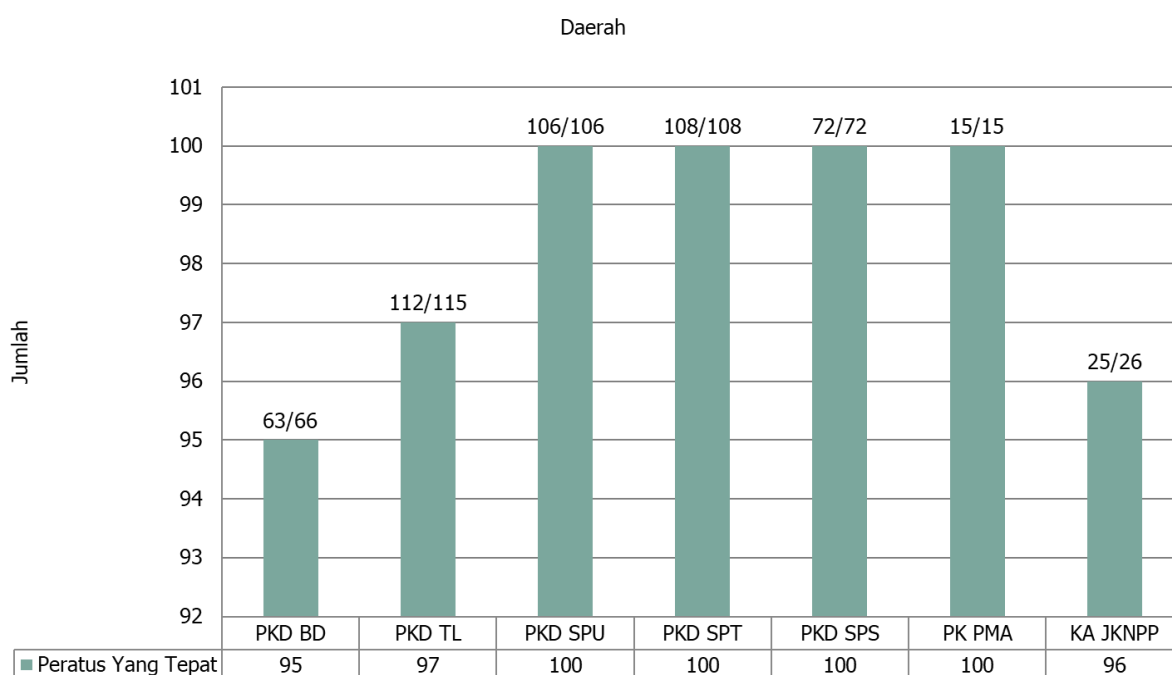
Rajah 4.66 : Pencapaian audit verifikasi berdasarkan ketepatan Gred yang dinyatakan (secara online)

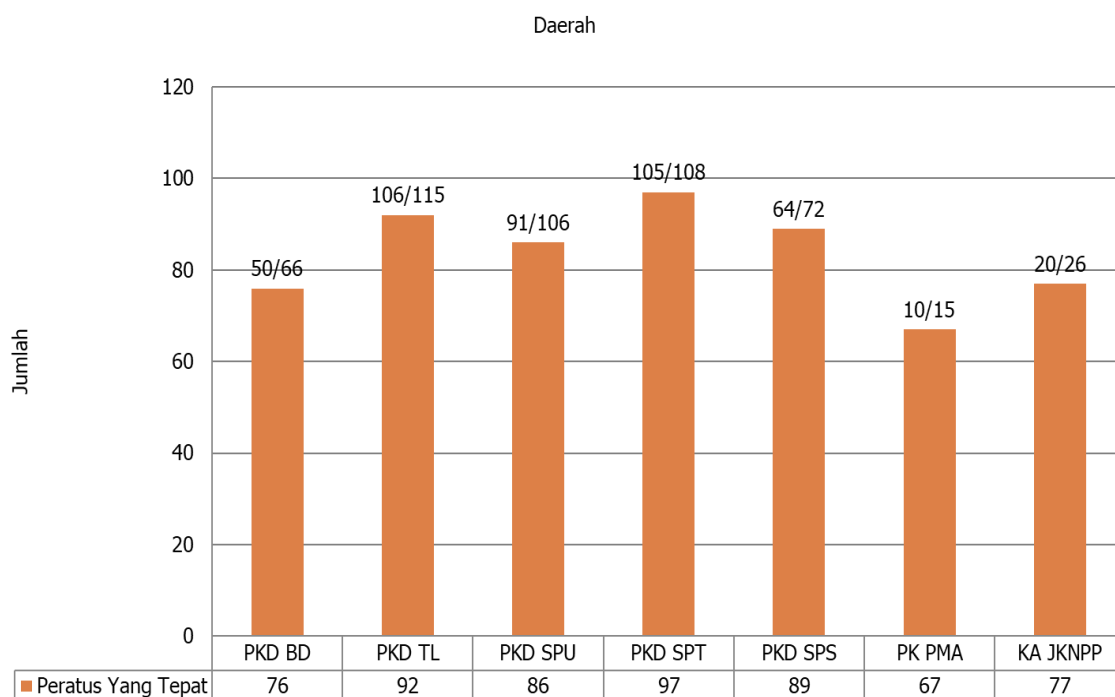
Rajah 4.67 : Pencapaian audit verifikasi berdasarkan ketepatan Jawatan yang dinyatakan (secara online)

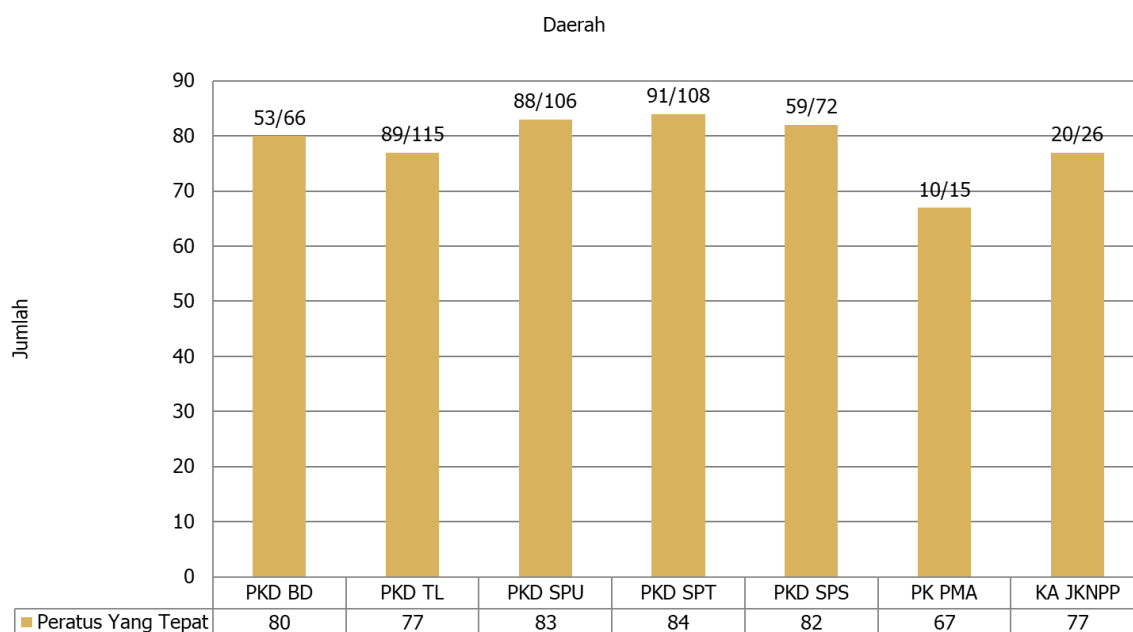
Rajah 4.68 : Pencapaian audit verifikasi berdasarkan ketepatan Pusat Tanggungjawab yang dinyatakan (secara online)

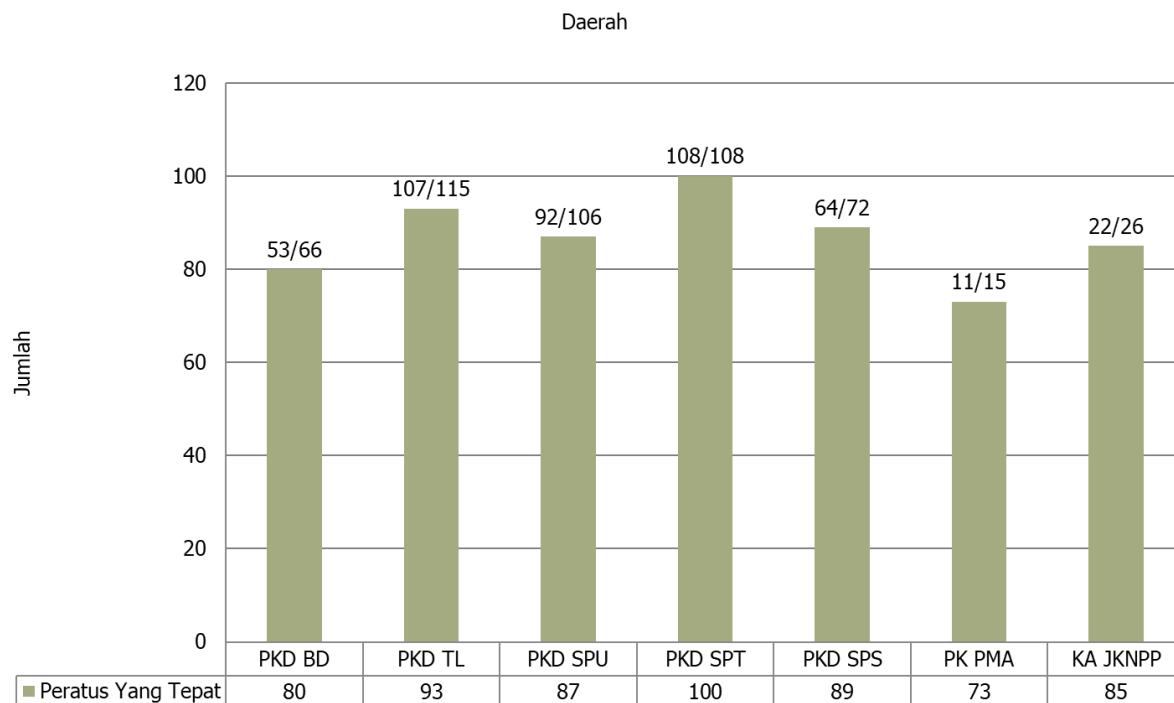
Rajah 4.69 : Pencapaian audit verifikasi berdasarkan ketepatan Kategori Aktiviti CPD yang direkodkan oleh auditee (secara online)

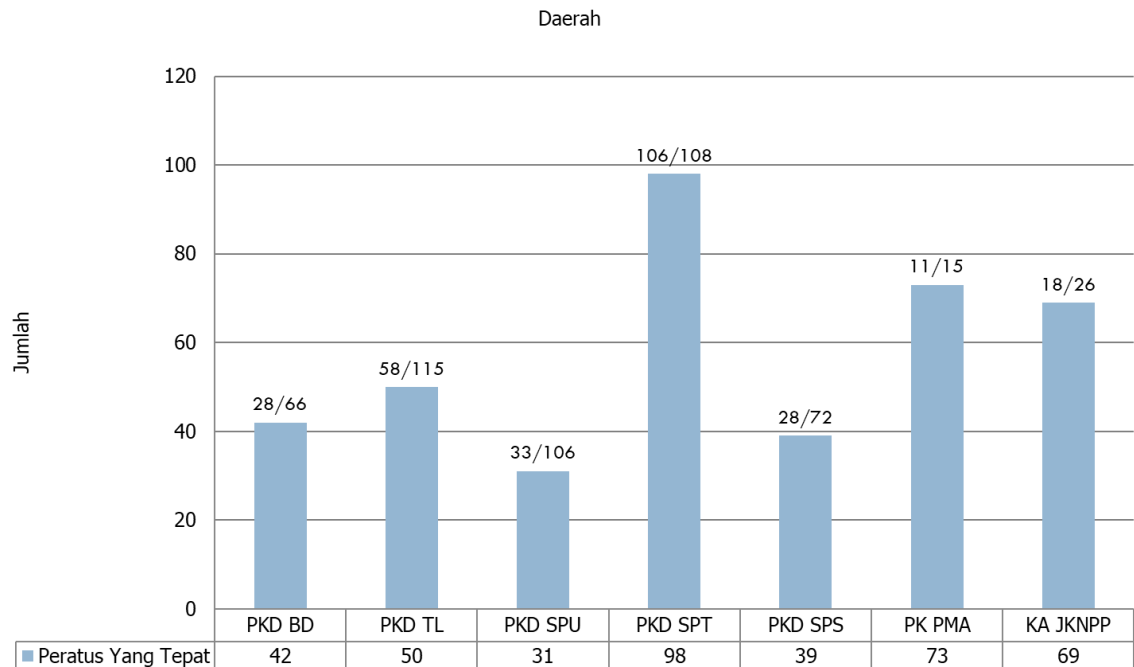
Rajah 4.70 : Pencapaian audit verifikasi berdasarkan ketepatan Tuntutan Mata Kredit yang direkodkan (tiada multiple entry) oleh auditee (secara online)

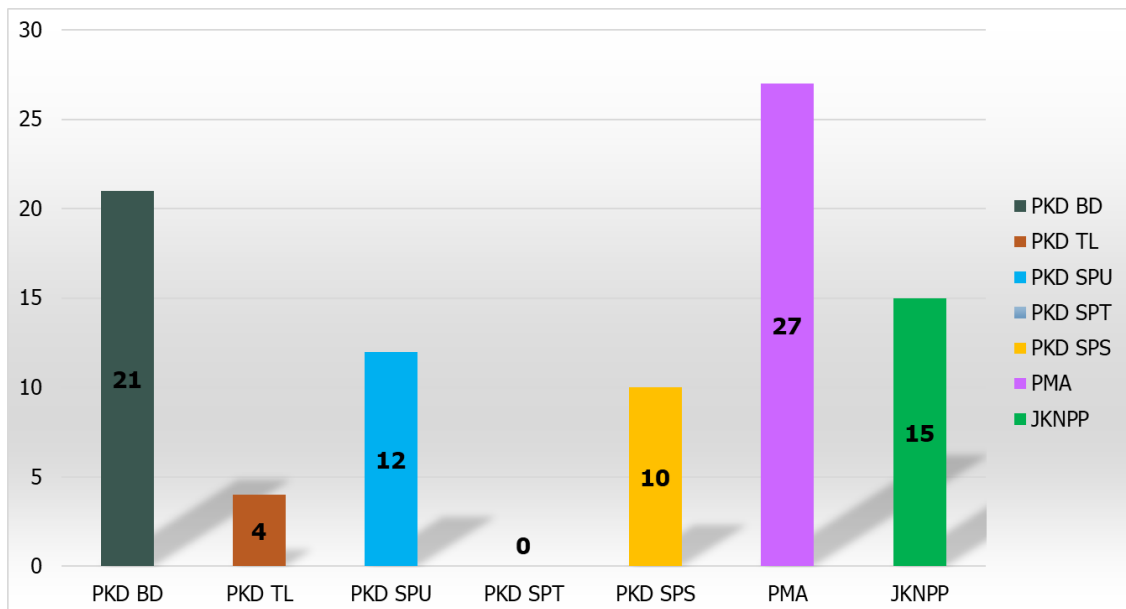
Rajah 4.71 : Pencapaian audit verifikasi berdasarkan ketepatan Tuntutan Mata Kredit (tiada tuntutan mata kredit tugas hakiki/tugas harian) yang direkodkan oleh auditee (secara online)

Rajah 4.72 : Pencapaian audit verifikasi berdasarkan ketepatan Dokumen Sokongan Mengikut Kesesuaian Kategori untyk Tuntutan Mata Kredit yang direkodkan oleh auditee (secara online)

Rajah 4.73 : Peratus (%) auditee yang tidak membuat Tuntutan Mata Kredit pada tahun 2020

Mesyuarat Pencapaian Audit Verifikasi MyCPD 2.0

- ▶ Pada 11 September 2020, Cawangan Perkembangan KA telah menganjurkan Mesyuarat Pencapaian Audit Verifikasi MyCPD 2.0 yang bertempat di Bilik Mesyuarat Klinik Kesihatan Sungai Dua, Seberang Perai Utara.
- ▶ Dalam mesyuarat ini, pegawai yang hadir telah didedahkan dengan program MYCPD 2.0 dengan lebih terperinci, tatacara penghantaran laporan CPD dan kriteria tuntutan mata kredit serta pengenalan kepada audit verifikasi CPD yang baru iaitu secara atas talian.
- ▶ Pencapaian Audit Verifikasi MyCPD 2.0 bagi tahun 2019 telah dibentangkan kepada semua penyeleras daerah dan negeri.

Mesyuarat Pencapaian Audit Verifikasi MyCPD 2.0

MESYUARAT PENGURUSAN BAHAGIAN KESIHATAN AWAM

Pengenalan

- ▶ Cawangan Perkembangan KA merupakan penyelaras bagi pelaksanaan Mesyuarat Pengurusan Bahagian Kesihatan Awam. Pada tahun 2020 , mesyuarat ini telah dilaksanakan sebanyak dua kali iaitu pada bulan Mac dan September.
- ▶ Mesyuarat ini bertujuan membincangkan isu-isu dan perkara berbangkit dari setiap daerah serta cawangan/unit yang berkaitan.
- ▶ Mesyuarat Pengurusan Bil 1/2020 telah diadakan pada 13 Mac 2020 di Bilik Mesyuarat Tingkat 37, KOMTAR. Manakala Mesyuarat Pengurusan Bil 2/2020 telah diadakan pada 15 September 2020 di Bilik Mesyuarat Tingkat 37, KOMTAR. Sebagai penutup tahun, Mesyuarat Teknikal Bil 3/2019 telah diadakan pada 25 November 2019 di Bilik Mesyuarat Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional, SPS.

Mesyuarat Pengurusan Bil 1/2020

11 Mac
2020

Mesyuarat Pengurusan Bil 2/2020

15
September
2020

Mesyuarat Pengurusan Kesihatan Awam Tahun 2020

PELAN TINDAKAN

Pengenalan

- ▶ Cawangan Perkembangan KA merupakan penyelaras bagi pelaksanaan Pelan Tindakan Bahagian Kesihatan Awam. Pelan Tindakan ini direncanakan sekali setahun iaitu pada penghujung tahun.
- ▶ Tujuan diadakan Pelan Tindakan ini adalah sebagai salah satu platform pembentangan pencapaian setiap cawangan dan juga pembincangan rencana pelan tindakan bagi tahun berikutnya.
- ▶ Pelan Tindakan ini melibatkan wakil dari setiap cawangan dan unit serta anggota dari setiap Pejabat Kesihatan Daerah dan Pejabat Kesihatan PMA.
- ▶ Setiap daerah diminta menghasilkan satu pelan tindakan bagi setiap program Kesihatan Awam yang akan diguna pakai sebagai petunjuk pelaksanaan aktiviti Kesihatan Awam.

Pelan Tindakan 2020/2021

- ▶ Pelan Tindakan 2020/2021 telah dilaksanakan pada 21 hingga 23 Oktober 2020 di Hotel Equatorial, Pulau Pinang.
- ▶ Selama tiga hari program berlangsung, wakil anggota dari setiap cawangan dan juga daerah telah membentangkan pelan tindakan masing-masing.
- ▶ Pelan Tindakan yang dihasilkan akan dijadikan petunjuk pelaksanaan program-program Kesihatan Awam.

Sesi pembentangan Pelan Tindakan 2020/2021

MYPORTFOLIO DAN JD HRMIS

Pengenalan

- MyPortfolio merupakan fail meja yang dijenamakan semula sebagai MyPortfolio bagi memberikan gambaran menyeluruh terhadap bidang tugas serta tanggungjawab sesuatu jawatan dan agensi.
- Merupakan satu kaedah pengurusan ilmu yang memberikan penekanan kepada pengupayaan minda setiap penjawat awam dalam kerangka organisasi pembelajaran
- Merupakan dokumen rujukan rasmi yang menghuraikan
 - i) maklumat pewujudan jawatan
 - ii) proses kerja
 - iii) panduan menjalankan tugas bagi jawatan dalam sesebuah organisasi
- Bermula dengan Pekeliling Kemajuan Pentadbiran Awam Bil 4 Tahun 2018 MyPortfolio: Panduan Kerja Sektor Awam dikeluarkan pada 12 Julai 2018
- Dalam pekeliling ini mengandungi 10 komponen termasuk 1 komponen baru: *Job Description (JD)*. Lain-lain dokumen adalah:
 - Carta organisasi
 - Carta fungsi
 - Aktiviti bagi fungsi
 - Proses kerja
 - Carta alir (mengikut tempoh masa)
 - Senarai semak
 - Senarai undang-undang, peraturan dan punca kuasa
 - Senarai borang
 - Senarai jawatankuasa yang dianggotai (mengikut jawatan)
- Pelaksanaan untuk mewujudkan dan pengemasinian Deskripsi Tugas (*JD*) pada Jawatan Sebenar hanya boleh diakses di persekitaran HRMIS 2.0 sahaja.
- *JD* yang perlu diwujudkan dalam HRMIS ini adalah terhad kepada Jawatan Sebenar atau Jawatan berwaran sahaja. Jawatan yang tidak berwaran adalah terkecuali.
- Menu *JD* dalam HRMIS boleh diakses oleh semua Pemilik Kompetensi (CO) yang mempunyai
- Pelaksanaan JD HRMIS di Bahagian Kesihatan Awam dipantau bersama Bahagian Pengurusan (Unit Komunikasi Korporat & Cawangan Teknologi Maklumat) melalui sistem HRMIS.

PROGRAM LATIHAN LOGBOOK PRA-KEPAKARAN

Pengenalan

- Program Latihan Logbook Pra-Kepakaran Perubatan Kesihatan Awam merupakan satu program asas pemantauan latihan pra-kepakaran bagi pegawai-pegawai yang akan mengikuti pengajian di peringkat Sarjana Perubatan Kesihatan Awam/Kedokteran Kesihatan Awam (MPH/DrPH). Program ini digunapakai sepenuhnya untuk memastikan pegawai-pegawai yang akan memasuki Program Latihan Pra-Kepakaran Perubatan Kesihatan Awam bersedia dari aspek pengetahuan dan memastikan pegawai memahami bidang Kepakaran Perubatan Kesihatan Awam.
- Ia penting bagi memastikan pelatih yang terpilih berkualiti seterusnya meningkatkan kadar kelulusan di dalam program ini.
- Buku log Latihan Pra-Kepakaran Perubatan Kesihatan Awam ini merupakan satu dokumen utama pra syarat kemasukan ke Program Latihan Kepakaran Perubatan Kesihatan Awam (MPH/DrPH). Buku log ini adalah sebahagian inisiatif program bimbingan "Mentor-Mentee" yang diperkenalkan oleh Kementerian Kesihatan Malaysia.
- Buku log ini merekodkan kesemua pengalaman akademik, praktikal dan kemahiran yang diperolehi oleh Pegawai Perubatan semasa menjalani penempatan dalam Program Kesihatan Awam. Maklumat dalam buku ini akan dijadikan asas kepada jawatankuasa penilai untuk mempertimbangkan pegawai bagi mengikuti program MPH/DrPH tertakluk kepada keputusan peperiksaan kemasukan (Entrance Exam).
- Bagi memastikan implementasi program mentor mentee ini berjalan lancar dan mencapai matlamat, program ini akan dipantau secara sistematik. Mentor dan mentee serta pencapaian direkodkan oleh Bahagian Perkembangan Kesihatan Awam.
- Cawangan Perkembangan Kesihatan Awam juga bertanggungjawab melaksanakan aktiviti bersama-sama mentor-mentee. Sebagai contohnya, penganjuran Journal Club Meeting yang merupakan inisiatif cawangan ini untuk memberikan pendedahan kepada mentee berkenaan isu kesihatan semasa serta memantapkan teori dan praktikal analisis data saintifik.

Aktiviti Program

Journal Club Meeting: Pembentangan Laporan Sainstifik Bahagian Kesihatan Awam Bil 1/2020

- Telah diadakan pada 23 September 2020
- Dipengerusikan oleh Dr Marina binti Kamaruddin (TPKN (KA)) dengan kehadiran bersama Pakar Perubatan Kesihatan Awam dari PKD dan juga Cawangan/Unit
- Dalam mesyuarat ini, satu laporan saintifik telah dibentangkan oleh Dr Norashikin yang seterusnya dilanjutkan dengan sesi perbincangan.

Journal Club Meeting Bil 1/2020

Journal Club Meeting: Pembentangan Laporan Sainstifik Bahagian Kesihatan Awam Bil 2/2020

- Telah diadakan pada 9 Oktober 2020
- Dipengerusikan oleh Dr Chow Sze Loon (Pegawai Kesihatan Daerah SPS) dengan kehadiran bersama Pakar Perubatan Kesihatan Awam dari PKD dan juga Cawangan/Unit
- Dalam mesyuarat ini, satu laporan saintifik telah dibentangkan oleh Dr Afiq Amsyar yang seterusnya dilanjutkan dengan sesi perbincangan.

Journal Club Meeting Bil 2/2020

BENGKEL ANJURAN CAWANGAN KESIHATAN AWAM

Bengkel Penulisan & Penerbitan Saintifik Bahagian Kesihatan Awam Tahun 2020

- Bengkel ini telah diadakan pada 7-9 September 2020 bertempat di Klinik Kesihatan Sungai Dua, Seberang Perai Utara.
- Penglibatan anggota kesihatan yang terdiri dari pelabgai kategori skim perkhidmatan dari daerah dan juga cawangan/unit di Bahagian Kesihatan Awam.
- Tujuan utama diadakan bengkel sedemikian adalah untuk meningkatkan pengetahuan dalam penulisan dan penerbitan saintifik di kalangan peserta yang hadir.
- Bengkel ini telah dikoordinasikan bersama dua fasilitator jemputan iaitu Dato' Dr Fadzilah binti Kamaludin dan Dr Noorhaida binti Ujang. Kedua-dua fasilitator ini merupakan sosok yang begitu arif dalam bidang penulisan dan penerbitan saintifik.
- Program yang berlangsung selama satu hari ini diharapkan memberi manfaat kepada peserta yang hadir.

Bengkel Penulisan & Penerbitan Saintifik Bahagian Kesihatan Awam Tahun 2020

Taklimat Tatacara Pengendalian Tatatertib Bahagian Kesihatan Awam

- Telah dilaksanakan pada 10 September 2020 bertempat di RECSAM, Pulau Pinang.
- Penceramah jemputan iaitu Ybrs. En Vellan Supramaniam (Timbalan Pengarah Kesihatan Negeri (Pengurusan) telah hadir memberikan ceramah pada hari tersebut.
- Peserta terdiri daripada wakil Cawangan/Unit Bahagian Kesihatan Awam & juga wakil PKD

Gambar 18: Taklimat Tatacara Pengendalian Tatatertib Bahagian Kesihatan Awam

Program Jom Sihat: Cergas & Cerdas Bermula Di Sini

- Program ini dianjurkan dengan kolaborasi bersama Biro Kesihatan PUSPANITA Negeri Pulau Pinang.
- Berlangsung pada 27 Oktober 2020 bertempat di Auditorium A, KOMTAR.
- Menampilkan dua penceramah jemputan iaitu Puan Zuhaida binti Harun (Pegawai Sains Pemakanan JKN Pulau Pinang) dan Puan Siti Nur Fadilah bt Fadzil (Ikon Sihat dan Fit JKN Pulau Pinang).
- Peserta yang hadir telah didedahkan dengan tip pemakanan sihat dan cara kekela sihat dengan senaman yang bersesuaian.

Program Jom Sihat: Cergas & Cerdas Bermula Di Sini

SUMBANGAN PERALATAN PERUBATAN DARI MMA-MMAF SHOPPEE COVID-19 KEPADA BAHAGIAN KESIHATAN AWAM, JKN PULAU PINANG

Pada 5 Februari 2021 telah berlangsung Majlis Serah Terima Sumbangan Peralatan Perubatan Dari MMA-MMAF Shopee Covid-19 Kepada Bahagian Kesihatan Awam, Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang.

Sebanyak 20 unit *Infra-red forehead thermometer with stand* beserta 3 unit *Rossmax Infra-red non-contact thermometer* telah diserahkan kepada setiap Pejabat Kesihatan Daerah dan Pejabat Kesihatan Pelabuhan dan Lapangan Terbang. Diharapkan sumbangan yang diberikan membantu aktiviti saringan COVID-19. Serahan sumbangan ini kepada setiap PTJ telah berlangsung pada bulan Disember 2020.

Majlis Serah Terima Sumbangan Peralatan Perubatan Dari MMA-MMAF Shopee Covid-19
Kepada Bahagian Kesihatan Awam, Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang pada

Serahan sumbangan kepada wakil Pejabat Kesihatan Daerah & Pejabat Kesihatan Pelabuhan & Lapangan Terbang pada tahun 2020

PENGENALAN

Bahagian Kesihatan Pergigian Pulau Pinang merupakan salah satu daripada enam program di Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang. Ianya terletak di Aras 7, Bangunan Persekutuan Jalan Anson, Pulau Pinang. Dengan keluasan 114,945.52 km persegi dan kepadatan penduduk sejumlah 1,874,178 orang, Bahagian Kesihatan Pergigian Pulau Pinang berusaha memberi perkhidmatan pergigian yang komprehensif kepada kumpulan sasaran utama iaitu:

- ✿ Toddlers
- ✿ Kanak-kanak Prasekolah
- ✿ Murid-murid Sekolah Rendah
- ✿ Murid-murid Sekolah Menengah
- ✿ Ibu Mengandung
- ✿ Warga Emas
- ✿ Kanak-kanak Istimewa/Warga Berkeperluan Khas, dan
- ✿ Orang Dewasa

Rawatan yang diberikan merangkumi rawatan asas dan rawatan kepakaran. Perkhidmatan kepakaran pergigian diberi kepada kes-kes rujukan daripada pegawai-pegawai pergigian dan pegawai-pegawai perubatan. Rawatan Incremental diberikan kepada murid-murid Sekolah Rendah dan Sekolah Menengah.

VISI

Supaya masyarakat kita akan mendapat satu perkhidmatan yang berkualiti dan mudah diperolehi dari segi kos dan "accessibility" dengan keutamaan diberikan kepada pencegahan penyakit.

MISI

Mencapai satu tahap kesihatan pergigian yang membanggakan untuk semua lapisan masyarakat:

- ✿ Dengan memotivasikan penjagaan kesihatan mulut sendiri ;
- ✿ Melalui peningkatan kesedaran tentang kesihatan pergigian sebagai salah satu aspek penting dalam kesihatan keseluruhannya ;
- ✿ Menyediakan perkhidmatan pergigian yang sesuai ;
- ✿ Untuk meningkatkan kualiti kehidupan.

OBJEKTIF

Untuk memberi satu perkhidmatan pergigian yang berkualiti dari segi *Total Quality Management* dalam suasana penyayang supaya mencapai kepuasan pelanggan. Meningkatkan taraf kesihatan pergigian rakyat Malaysia dengan memberi perkhidmatan pencegahan, pemulihan dengan pemeliharaan yang berkualiti dan berkesan disamping menggalakkan personel meningkatkan pengetahuan sejajar dengan perkembangan semasa di bidang pergigian.

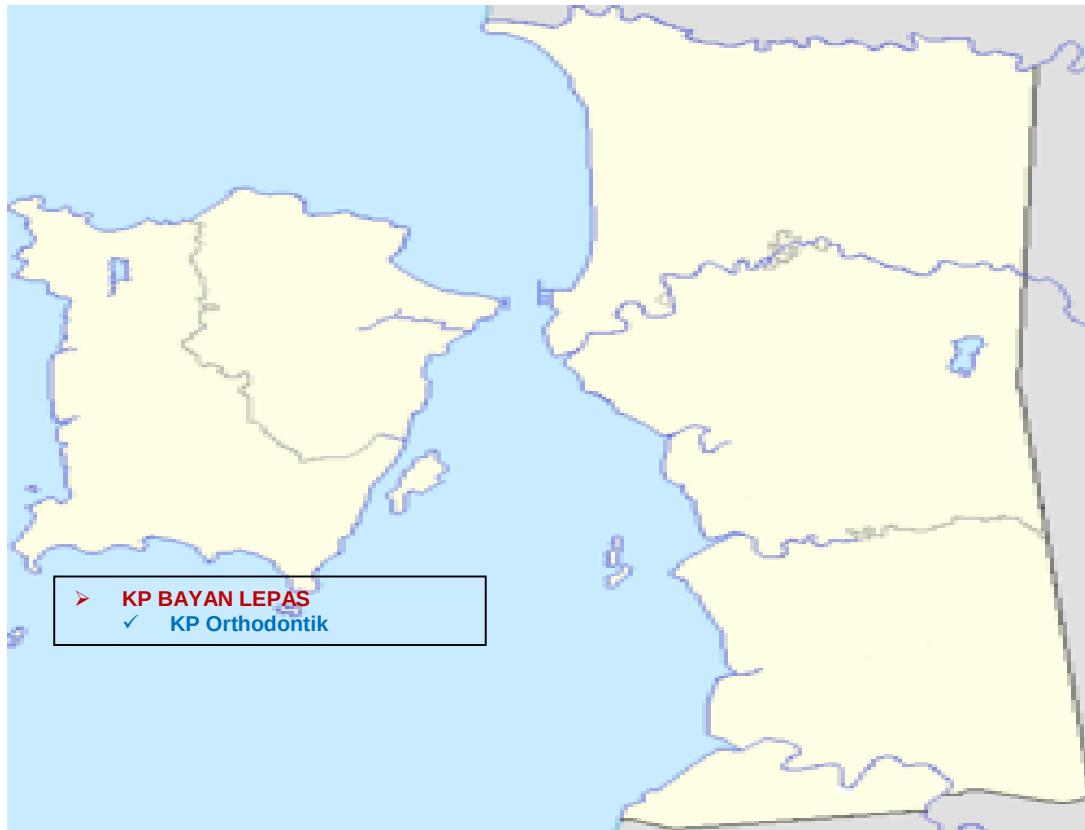
PENTADBIRAN

Bahagian Kesihatan Pergigian Pulau Pinang ditadbir oleh Timbalan Pengarah Kesihatan Negeri (Pergigian) yang bertanggungjawab kepada Pengarah Kesihatan Negeri dan juga Pengarah Kanan Kesihatan Pergigian Kementerian Kesihatan Malaysia. Beliau dibantu oleh empat (4) orang Ketua Penolong Pengarah Kanan, empat (4) orang Ketua Penolong Pengarah dan lima orang Pegawai Pergigian Daerah di peringkat daerah iaitu:

- ✿ Timur Laut
- ✿ Barat Daya
- ✿ Seberang Perai Utara
- ✿ Seberang Perai Tengah
- ✿ Seberang Perai Selatan

Bahagian Pengurusan bertanggungjawab dalam hal-hal pengurusan personel, pengurusan kewangan, perolehan dan pembelian jabatan, pengesanan dan penyeliaan projek-projek pembangunan serta penyelarasan aktiviti-aktiviti latihan di peringkat negeri.

KEMUDAHAN KLINIK PERGIGIAN KEPAKARAN DI NEGERI PULAU PINANG

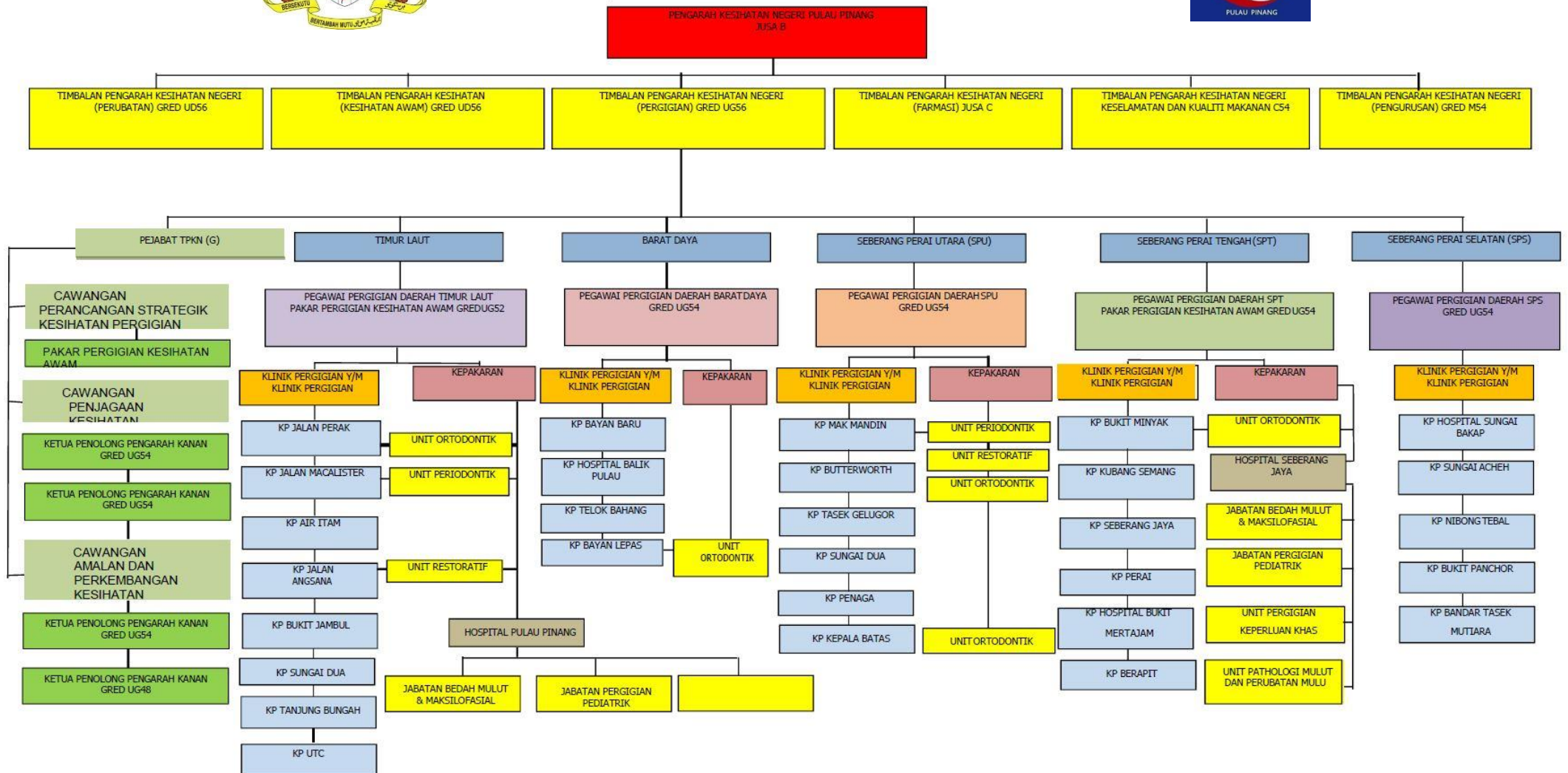
KEMUDAHAN KLINIK PERGIGIAN PRIMER DI NEGERI PULAU PINANG

1.2 CARTA ORGANISASI BAHAGIAN

CARTA ORGANISASI BAHAGIAN KESIHATAN PERGIGIAN PULAU PINANG

TABURAN KEMUDAHAN PERGIGIAN

Kesihatan pergigian disampaikan dalam pelbagai kemudahan fasiliti yang ditempatkan di klinik-klinik kesihatan, hospital, klinik statik, sekolah rendah, sekolah menengah dan institusi tertentu. Pada tahun 2020, kemudahan fasiliti pergigian adalah 156 yang dilengkapi dengan 283 unit pergigian.

Jadual 1: Kemudahan Fasiliti Dan Unit Pergigian 2020

Daerah Fasiliti	Daerah Timur Laut		Daerah Barat Daya		Daerah SPU		Daerah SPT		Daerah SPS	
	Bil.	Unit	Bil.	Unit	Bil.	Unit	Bil.	Unit	Bil.	Unit
Klinik Pergigian Pakar	7	20	1	1	6	8	5	8	0	0
Klinik Pergigian Klinik Kesihatan	8	28	4	9	6	23	6	17	5	12
Klinik Pergigian Sekolah Rendah	18	9	4	5	10	10	15	13	3	1
Klinik Pergigian Sekolah Menengah	3	1	0	0	2	2	4	3	2	0
Pusat Pergigian Sekolah	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Klinik Pergigian Bergerak	1	1	1	1	1	2	0	0	0	0
Pasukan Pergigian Bergerak	8	14	4	11	9	25	5	8	5	16
Pasukan Pergigian Bergerak Pra Sekolah	3	5	2	12	4	7	3	7	2	4
Klinik Pergigian KKIA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Klinik-klinik Lain	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JUMLAH	48	78	16	39	37	77	38	56	17	33

RINGKASAN PERJAWATAN DAN PENGISIAN MENGIKUT PROGRAM

Kekuatan sumber manusia Bahagian Kesihatan Pergigian dalam tahun 2020 adalah 901 orang (94.64%) daripada 952 perjawatan yang ada. Jawatan yang tak diisi adalah 51 (5.35%) di mana 9 (17.6) kekosongan adalah daripada kumpulan Pengurusan & Profesional manakala 42(82.4) kekosongan adalah daripada kumpulan pelaksana.

Jadual 2: Ringkasan Perjawatan Dan Pengisian Mengikut Program Sehingga

31 Disember 2020

BIL	JAWATAN	GRED	PERJAWATAN	ISI	KOSONG
A. PENGURUSAN DAN PROFESIONAL					
1.	Timbalan Pengarah Kesihatan Negeri (Pergigian) Pakar Pergigian Kesihatan Awam	UG54/ Pakar UG56	1	1	0
2.	Pakar Pergigian Kesihatan Awam	UG48/ UG52/ UG54/ UG56	3	2	1
3.	Pegawai Pergigian Daerah Pakar Pergigian Kesihatan Awam	UG54/ Pakar UG56	1	1	0
4.	Pakar Pergigian Ortodontik, Pegawai Pergigian	UG44/ UG48/ UG52/ UG54/ UG56	4	4	0
5.	Pakar Pergigian Bedah Mulut & Maxilofasial, Pegawai Pergigian	UG44/ UG48/ UG52/ UG54/ UG56	4	4	0
6.	Pakar Pergigian Pediatrik, Pegawai Pergigian	UG44/ UG48/ UG52/ UG54/ UG56	1	1	0
7.	Pakar pergigian Periodontik, Pegawai Pergigian	UG44/ UG48/ UG52 / UG54/ UG56	3	3	0
8.	Pakar Pergigian Restoratif Pegawai Pergigian	UG44/ UG48/ UG52 / UG54/ UG56	1	1	0
9.	Pakar Pergigian Keperluan Khas, Pegawai Pergigian	UG44/ UG48/ UG52/ UG54/ UG56	1	1	0

10.	Pakar Pergigian Patologi Mulut & Perubatan Mulut Pegawai Pergigian	UG44/ UG48/ UG52/ UG54/ UG56	1	1	0
11.	Pegawai Pergigian	UG41/ UG44/ UG48/ UG52/ UG54	178	170	8
12.	Pegawai Pergigian	UG41/ UG44/ UG48	19	19	0
JUMLAH			216	207	9
BIL	JAWATAN	GRED	PERJAWATAN	ISI	KOSONG
B. PARAMEDIK & AUKSILIARI					
1.	Juruterapi Pergigian	U40	1	1	0
2.	Juruterapi Pergigian	U38	1	1	0
3.	Juruterapi Pergigian	U36	5	5	0
4.	Juruterapi Pergigian (TBK2)	U32/U36	24	24	0
5.	Juruterapi Pergigian (TBK1 dan TBK2)	U29/U32/36	151	147	4
6.	Juruteknologi Pergigian	U38	1	1	0
7.	Juruteknologi Pergigian	U36	4	4	0
8.	Juruteknologi Pergigian (TBK2)	U32/U36	8	8	0
9.	Juruteknologi Pergigian (TBK1 dan TBK2)	U29/U32/36	30	27	3
10.	Pembantu Pembedahan Pergigian	U26	1	1	0
11.	Pembantu Pembedahan Pergigian (TBK2)	U24/U26	24	24	0

12.	Pembantu Pembedahan Pergigian (TBK1 dan TBK2)	U19/U24/U26	241	227	14
JUMLAH			491	470	21
BIL	JAWATAN	GRED	PERJAWATAN	ISI	KOSONG
C. GUNASAMA & SOKONGAN					
1.	Pembantu Tadbir (Kewangan) (TBK2)	W22/ W26	1	1	0
2.	Pembantu Tadbir (Perkeranian /Operasi (TBK2)	N22/ N26	1	1	0
3.	Penolong Akauntan,Gred W29 KUP, Jawatan Hakiki Pembantu Tadbir(Kewangan),Gred W19 (TBK1) dan (TBK 2)	W29	6	6	0
4.	Pembantu Tadbir (perkeranian / Operasi) (TBK1) dan (TBK 2)	N19/N22/N26	39	37	2
5.	Pembantu Tadbir (Kewangan) (TBK1) dan (TBK 2)	W19/W22/W26	4	4	0
6.	Pembantu Khas, Pembantu Setiausaha Pejabat / Setiausha Pejabat	N19/N29/ N29/N30	1	1	0
7.	Pegawai Khidmat Pelanggan (TBK1) dan (TBK 2)	N19/N22/N26	1	1	0
8.	Pemandu Kenderaan (TBK1) dan (TBK 2)	H11/H14/H16	49	41	8
9.	Pemandu Kenderaan,Gred R3 (TBK 1) Jawatan Jumud KUP, Jawatan Hakiki Pemandu Kenderaan, Gred H11	R3 / R6	4	4	0

	(TBK1) dan (TBK 2)				
10.	Pembantu Operasi (TBK1) dan (TBK 2)	N11/N14/N16	8	7	1
11	Pembantu Awam (TBK1) dan (TBK 2)	H11/H14/H16	3	3	0
12	Pembantu Perawatan Kesihatan	U16	1	1	0
13	Pembantu Perawatan Kesihatan (TBK 2)	U14/U16	2	1	1
14	Pembantu Perawatan Kesihatan Gred U3(TBK1), Jawatan Jumud Khas Untuk Penyandang, Jawatan Hakiki Pembantu Perawatan Kesihatan, Gred U11 (TBK 1 dan TBK 2 Tahun)	U3/U12	5	5	0
15	Pembantu Perawatan Kesihatan (TBK 1 dan TBK2)	U11/U14/U16	120	111	9
	JUMLAH		245	224	21
	JUMLAH KESELURUHAN		952	901	51

AKTIVITI DAN PENCAPAIAN PROGRAM PERGIGIAN

A. PENGGALAKAN KESIHATAN PERGIGIAN

1. PROMOSI KESIHATAN PERGIGIAN

Promosi Kesihatan Pergigian merupakan aktiviti penting yang diserapkan ke dalam kehidupan harian semua golongan masyarakat dengan harapan ia akan mengurangkan keperluan untuk rawatan di masa akan datang. Aktiviti yang dijalankan termasuk kempen kesihatan pergigian, ceramah kesihatan pergigian dan latihan memberus gigi. Disamping itu pertunjukan boneka dan "role play" turut dijalankan bagi kanak-kanak tadika/pra sekolah.

Sebanyak 523 tadika kerajaan dan 162 tadika swasta telah dilawati sekurang-kurangnya dua kali setahun dengan menjalankan aktiviti di atas.

1.1. CERAMAH KESIHATAN PERGIGIAN

Pada tahun 2020, ceramah kesihatan pergigian telah diberikan kepada lima kumpulan utama iaitu kanak-kanak pra sekolah, murid sekolah rendah, murid sekolah menengah, ibu mengandung dan orang dewasa. Pencapaian kehadiran ceramah adalah seperti di Jadual 3.

Jadual 3 : Kehadiran Untuk Ceramah Di Pulau Pinang 2016 - 2020

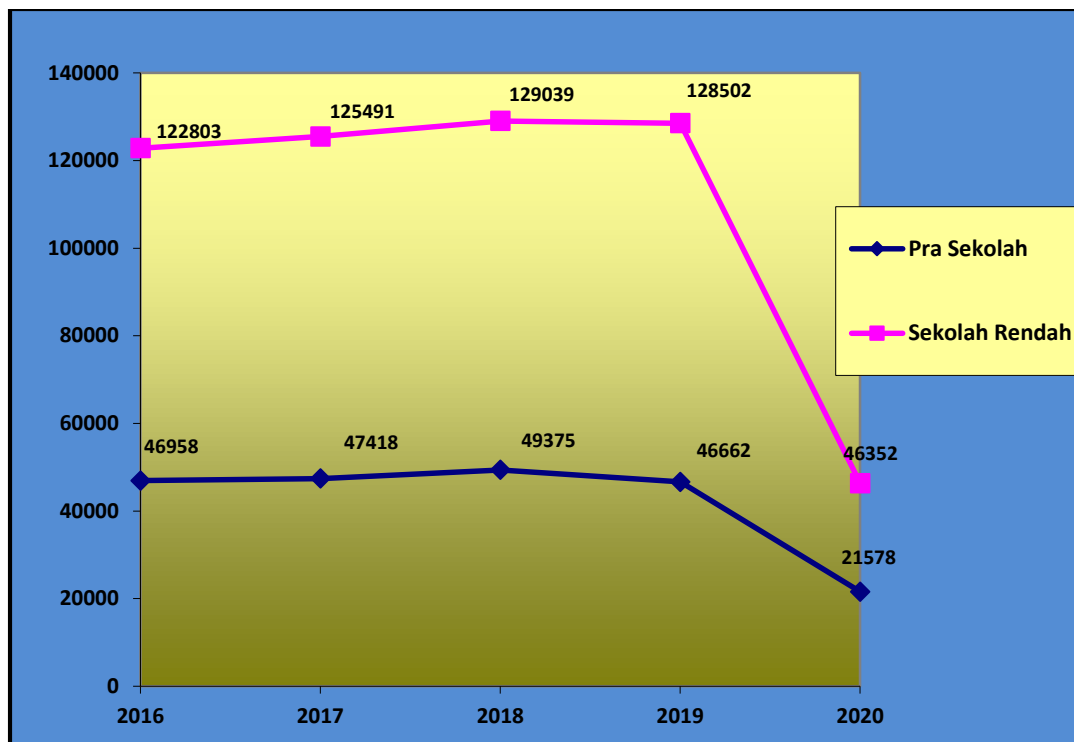
KATEGORI PESAKIT	2016	2017	2018	2019	2020
PRA SEKOLAH	47218	47279	48692	47154	22039
SEKOLAH RENDAH	124221	121687	126652	124596	49767
SEKOLAH MENENGAH	56743	74221	76612	69197	19015
IBU MENGANDUNG	10755	18547	12521	12611	9545
ORANG DEWASA	37768	57249	78265	85478	56045

Terdapat penurunan kehadiran ceramah bagi semua kategori pesakit berbanding dengan tahun 2019 adalah disebabkan oleh wabak Covid-19.

1.2. LATIHAN MEMBERUS GIGI

Latihan memberus gigi (LMG) juga merupakan salah satu aktiviti utama yang dijalankan untuk kanak-kanak tadika/pra sekolah dan murid sekolah rendah. Seramai 21,578 orang kanak-kanak tadika/pra sekolah dan 46,352 orang murid sekolah rendah telah melibatkan diri dalam tahun 2020. Bilangan yang menjalankan aktiviti ini telah menurun berbanding dengan tahun-tahun sebelum disebabkan lawatan ke sekolah dan pra sekolah tidak dapat dijalankan akibat wabak covid-19.

Rajah 1: Kehadiran Untuk Latihan memberus Gigi Pulau Pinang 2016 – 2020

2. PEMFLUORIDAAN BEKALAN AIR MINUM

Pemfluoridaan bekalan air minum merupakan program pencegahan yang berkesan untuk mencegah kejadian karies gigi. Terdapat empat buah loji yang beroperasi di Daerah Timur laut, sebuah di daerah Barat Daya, dua buah di daerah Seberang Perai Utara, dan sebuah di daerah Seberang Perai Selatan di mana tahap bacaan fluorida yang ditetapkan di loji dan di retikulasi adalah 0.4 ppm – 0.6 ppm. Agensi yang terlibat dalam program ini adalah Bahagian Pergigian, Bahagian Kejuruteraan dan Bahagian Kesihatan Awam KKM, Bahagian Kimia dan Perbadanan Bekalan Air Pulau Pinang. Terdapat kerjasama yang baik di antara agensi-agensi yang terlibat dengan program pemfluoridaan bekalan air minum awam ini. Dengan itu masalah yang dihadapi dari segi pencapaian tahap fluorida pada 0.4 ppm – 0.6 ppm dapat dibincang bersama.

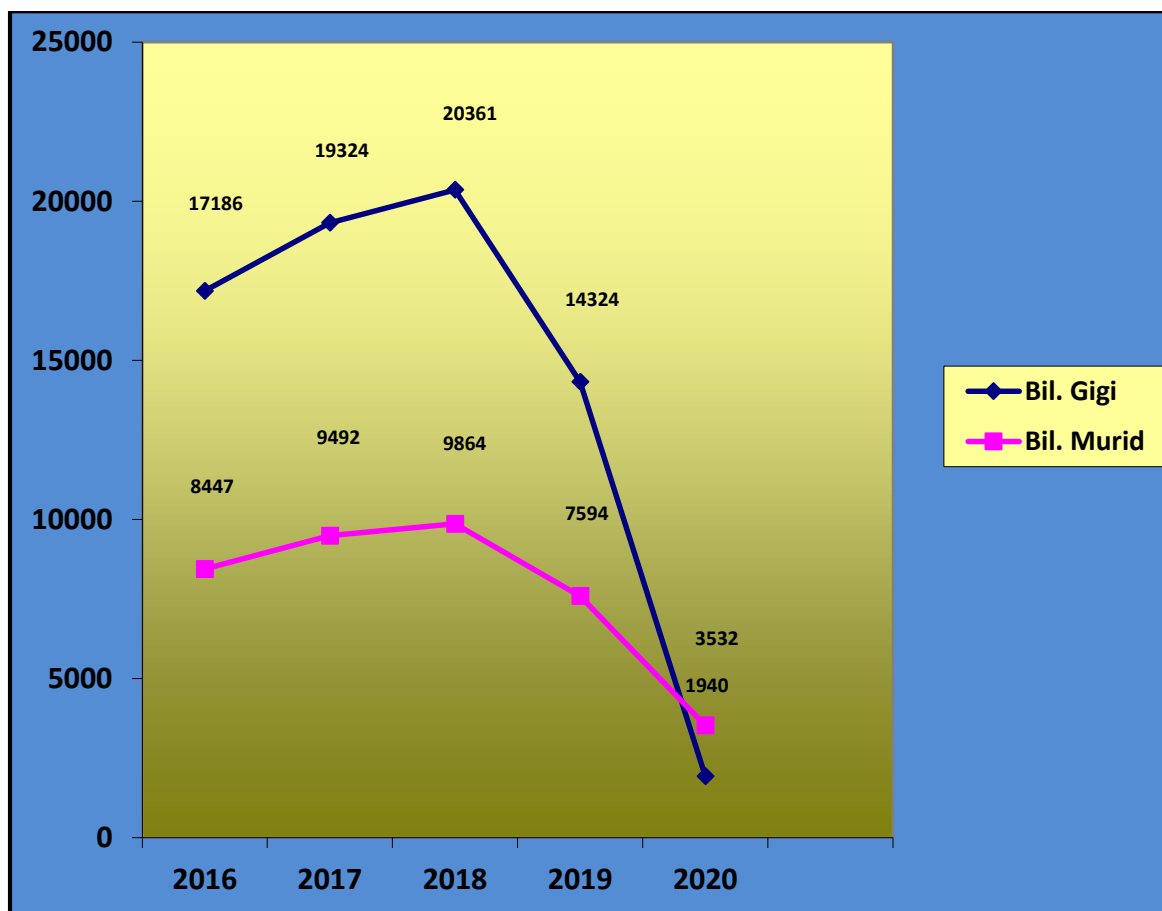
Jadual 4: Loji Bekalan Air Pulau Pinang

DAERAH	LOJI AIR	FLUORIDA FEEDER	
		ADA	TIADA
DAERAH TIMUR LAUT	Loji Pembersihan Air Itam	✓	
	Loji Pembersihan Air Terjun	✓	
	Loji Pembersihan Guillemard	✓	
	Loji Batu Feringghi	✓	
DAERAH BARAT DAYA	Loi Pembersihan Sungai Pinang	✓	
DAERAH SEBERANG PERAI UTARA	Loji Sungai Dua	✓	
	Loji Bukit To' Alang	✓	
DAERAH SEBERANG PERAI SELATAN	Loji Bukit Panchor	✓	
JUMLAH LOJI DENGAN FLUORIDE FEEDER DI PULAU PINANG = 8 BUAH			

3. RAWATAN SEALAN FISUR

Rawatan sealan fisur bertujuan untuk mencegah kejadian karies pada gigi kekal di peringkat umur yang muda terutamanya gigi molar kekal pertama yang tumbuh dalam lingkungan umur 6-8 tahun. Rawatan sealan fisur diberikan kepada mereka yang mempunyai tahap kesihatan mulut yang kurang baik. Program ini dilaksanakan serentak dengan aktiviti perkhidmatan pergigian sekolah. Bagi tahun 2020 jumlah murid yang menerima rawatan sealan fisur adalah seramai 1940 orang dengan jumlah gigi yang dibuat fisur sealan sebanyak 3532 batang gigi.

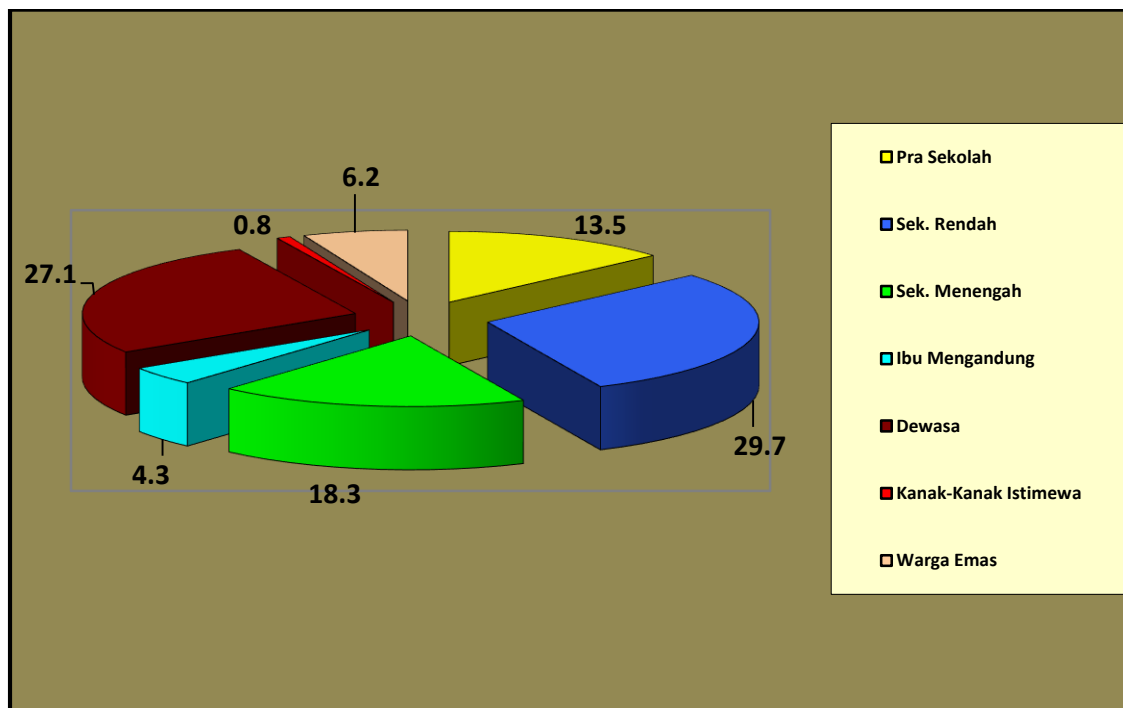
Rajah 2: Pencapaian Rawatan Fisur Sealan Tahun 2016 – 2020

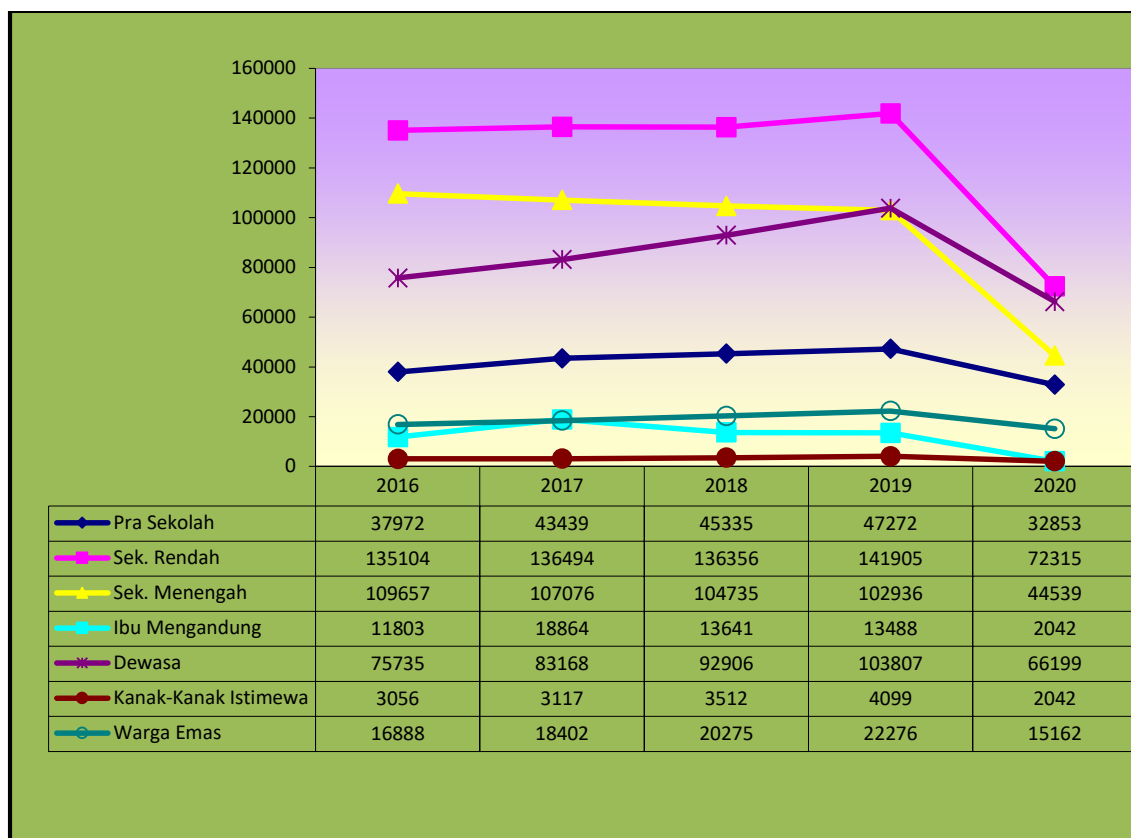
B. PENJAGAAN PERGIGIAN PRIMER

Penjagaan pergigian primer diberi kepada masyarakat mengikut kumpulan utama yang ditentukan iaitu kanak-kanak pra sekolah, murid sekolah rendah dan menengah, ibu mengandung, kanak-kanak istimewa, warga emas dan orang dewasa. Di negeri Pulau Pinang, seramai 243649 (13%) penduduk telah mendapatkan penjagaan kesihatan pergigian. Daripada jumlah kedatangan, kumpulan yang terbanyak sekali menerima perkhidmatan pergigian melalui penjagaan kesihatan primer iaitu murid sekolah rendah (29.7%), diikuti kedatangan baru orang dewasa (27.1%) dan seterusnya murid sekolah menengah (18.3%) seperti ditunjukkan di Rajah 3.

Rajah 3: Penjagaan Kesihatan Primer Bagi Negeri Pulau Pinang Tahun 2020.

Rajah 4: Pesakit Yang Menerima Penjagaan Pergigian Primer Tahun 2016 - 2020

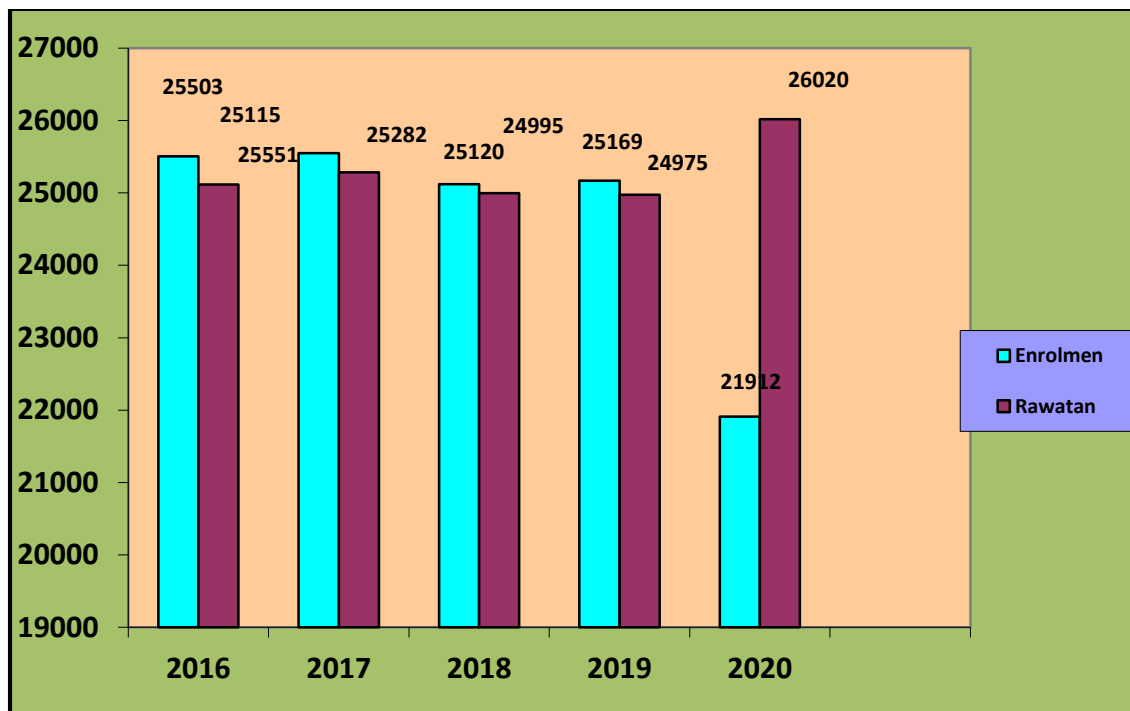
Perbandingan dari tahun 2019, bilangan pesakit yang menerima penjagaan kesihatan pergigian primer menurun bagi tahun 2020 berikutan peningkatan kes wabak covid 19 yang telah menjejaskan rawatan pergigian sekolah dan juga di fasiliti klinik pergigian.

(I). KANAK-KANAK PRA SEKOLAH

Program bagi kanak-kanak pra sekolah lebih menumpukan kepada aktiviti promosi dan pencegahan. Antaranya ialah lawatan sekurang-kurangnya dua kali oleh Jururawat Pergigian dengan menjalankan aktiviti latihan memberus gigi, memberi ceramah, permainan *role-play*, persembahan boneka dan aktiviti interaktif yang lain.

Objektif program ini ialah menimbulkan kesedaran kepada kanak-kanak pra sekolah dan penjaga mereka tentang pentingnya penjagaan kesihatan pergigian. Kanak-kanak ini juga dididik menghargai penjagaan kesihatan pergigian sendiri. Sebanyak 523 buah tadika kerajaan dan 162 buah tadika swasta telah diberi latihan memberus gigi serta ceramah kesihatan pergigian sebanyak dua kali lawatan dan seramai 21,912 orang dari 26,020 (84.2%) orang kanak-kanak tadika telah diberi pemeriksaan pergigian.

Rajah 5: Pencapaian Rawatan Kanak-Kanak Pra Sekolah Bagi Tahun 2016 - 2020

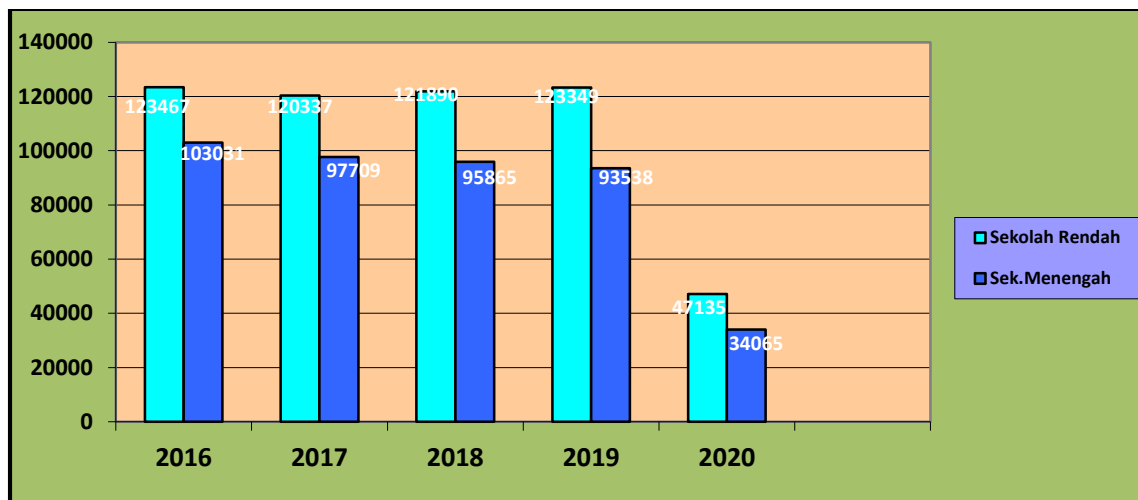

(II). MURID-MURID SEKOLAH

Sebahagian besar perkhidmatan pergigian yang diberikan kepada murid-murid sekolah ialah melalui "outreach programme". Perkhidmatan yang diberikan adalah melalui klinik pergigian sekolah, klinik pergigian di klinik kesihatan, klinik pergigian bergerak dan pasukan pergigian bergerak. Program kesihatan pergigian sekolah yang dibuat secara "incremental" telah berjaya memberikan kesihatan pergigian intensif kepada sebahagian besar murid sekolah di bandar dan di luar bandar.

Di negeri Pulau Pinang liputan sekolah rendah dan sekolah menengah pada tahun 2020 telah menurun. Iaitu liputan sekolah rendah adalah 69% dan sekolah menengah adalah 24.4%. Daripada 125,175 orang murid sekolah rendah seramai 47,135 (37.7%) murid adalah disahkan *orally-fit*. Bagi murid sekolah menengah pula daripada 96,302 orang murid seramai 34,065 (35.4%) adalah *orally-fit*.

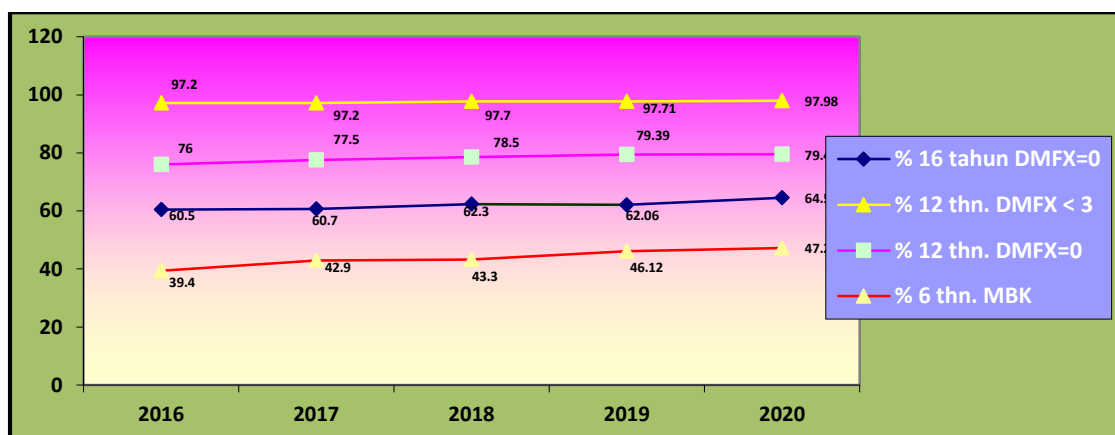
Rajah 6: Pencapaian Murid Sekolah 'Orally Fit' Tahun 2016 - 2020

III) INDIKATOR IMPAK BAGI PERKHIDMATAN PERGIGIAN SEKOLAH

Semua indikator impak bagi perkhidmatan pergigian sekolah iaitu peratus murid berumur 12 tahun dengan Bebas karies (DMFX=0), peratus murid berumur 6 tahun dengan mulut bebas Karies (MBK) dan peratus murid berumur 12 tahun yang mengalami kerosakan gigi kurang daripada 3 batang gigi (DMFX<3 iaitu indikator impak bagi perkhidmatan pergigian sekolah rendah telah menunjukkan peningkatan bagi tahun 2020. Indikator impak bagi perkhidmatan pergigian sekolah menengah iaitu peratus murid berumur 16 tahun dengan Bebas karies (DMFX=0) juga menunjukkan sedikit peningkatan berbanding dengan tahun 2019 seperti di Rajah 7.

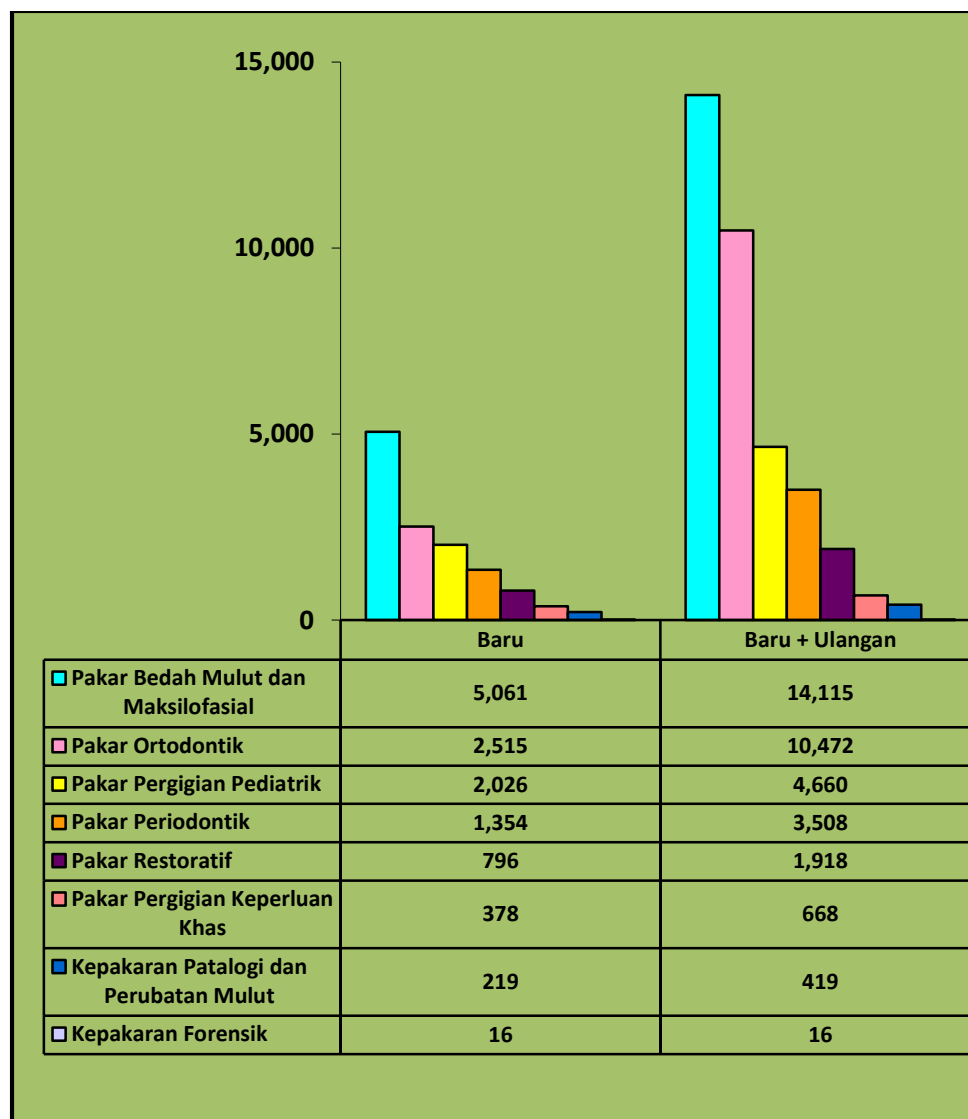
Rajah 7: Pencapaian Indikator Impak Perkhidmatan Pergigian Sekolah Tahun 2016 - 2020

C. PENJAGAAN PERGIGIAN KEPAKARAN

Pada tahun 2020, negeri Pulau Pinang mempunyai 16 orang pakar pergigian klinikal. Mereka terdiri daripada empat orang Pakar Pergigian Ortodontik, seorang Pakar Pergigian Pediatrik, empat orang Pakar Pergigian Bedah Mulut dan Maksilofasial, tiga orang Pakar Pergigian Periodontik, seorang Pakar Pergigian Restoratif, seorang Pakar Pergigian Keperluan Khas, seorang pakar Perubatan Mulut dan Patologi dan seorang pakar Pergigian Forensik. Kadar penggunaan klinik pergigian pakar dapat dilihat daripada kes kedatangan baru dan jumlah kedatangan pesakit iaitu kedatangan baru dan ulangan seperti di Rajah 8

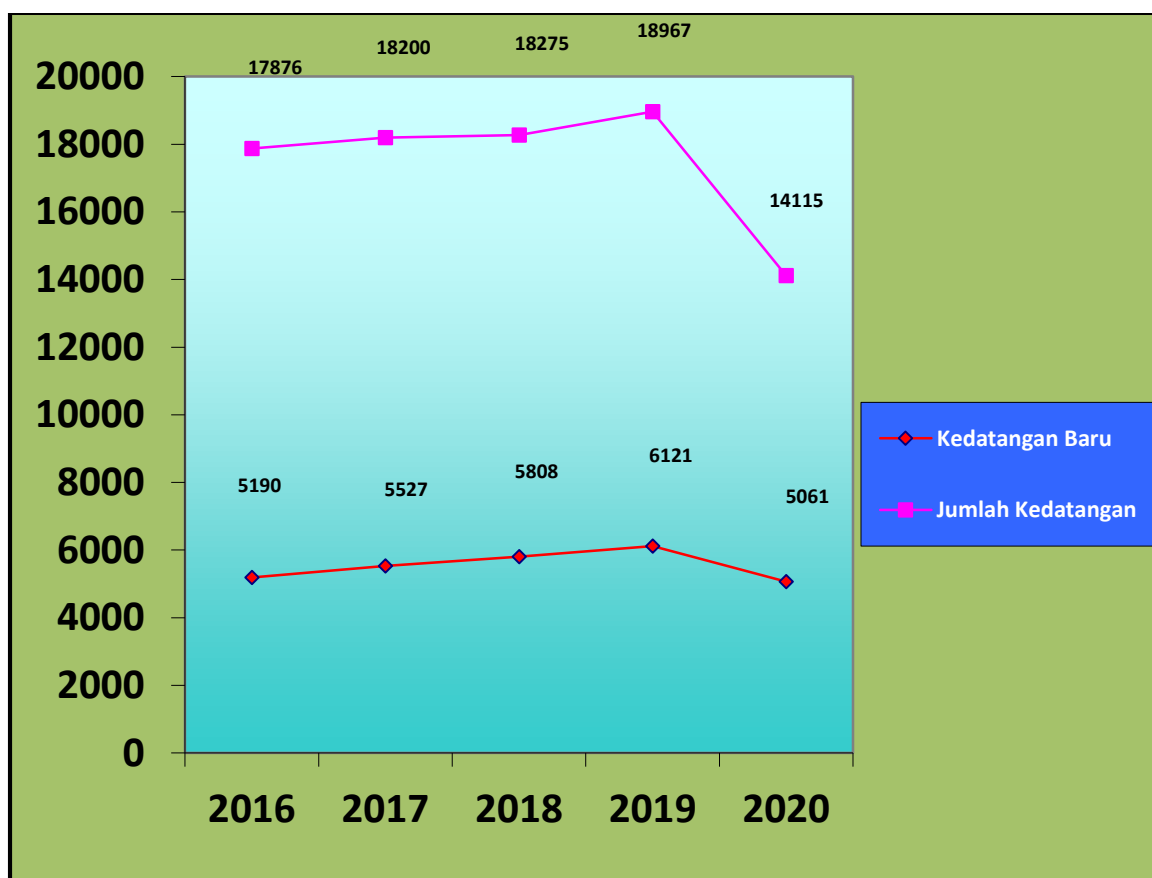
Rajah 8: Kehadiran di Klinik Pakar Pergigian Bagi Tahun 2020

(I). KLINIK PAKAR PERGIGIAN BEDAH MULUT

Terdapat dua buah Klinik Pakar Pergigian Bedah Mulut dan Maksilofasial, iaitu Klinik Pakar Pergigian Bedah Mulut dan Maksilofasial Hospital Seberang Jaya dan Klinik Pakar Pergigian Bedah Mulut dan Maksilofasial Hospital Pulau Pinang. Bagi tahun 2020 terdapat penurunan kes kedatangan pesakit baru dan jumlah kedatangan berbanding tahun 2019.

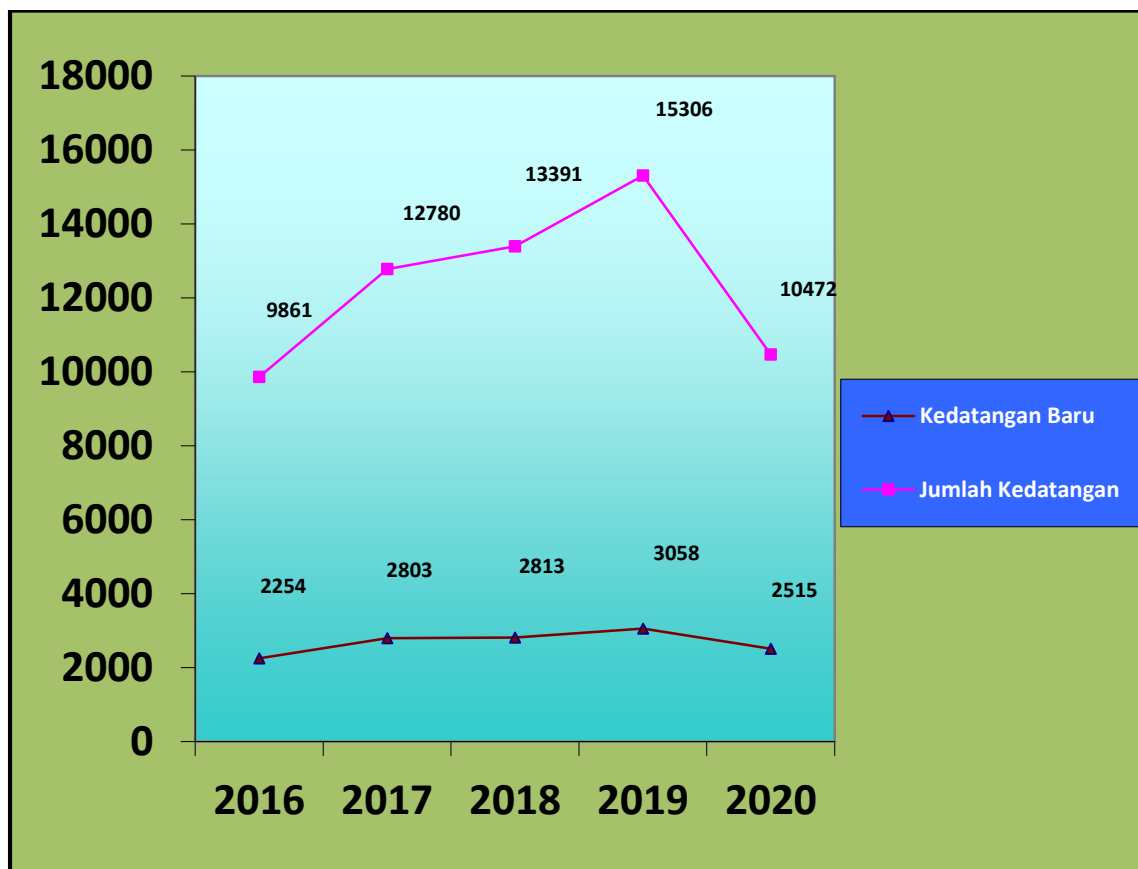
Rajah 9: Pencapaian Hasil Kerja Pakar Bedah Mulut dan Maksilofasial Tahun 2016 – 2020

(II). KLINIK PAKAR PERGIGIAN ORTODONTIK

Terdapat empat buah Klinik Pakar Pergigian Ortodontik iaitu di Klinik Pergigian Mak Mandin, Klinik Pergigian Jalan Perak, Klinik Pergigian Kepala Batas dan Klinik Pergigian Bayan Lepas. Pencapaian kedatangan pesakit baru dan jumlah kedatangan telah menunjukkan penurunan pada tahun 2020.

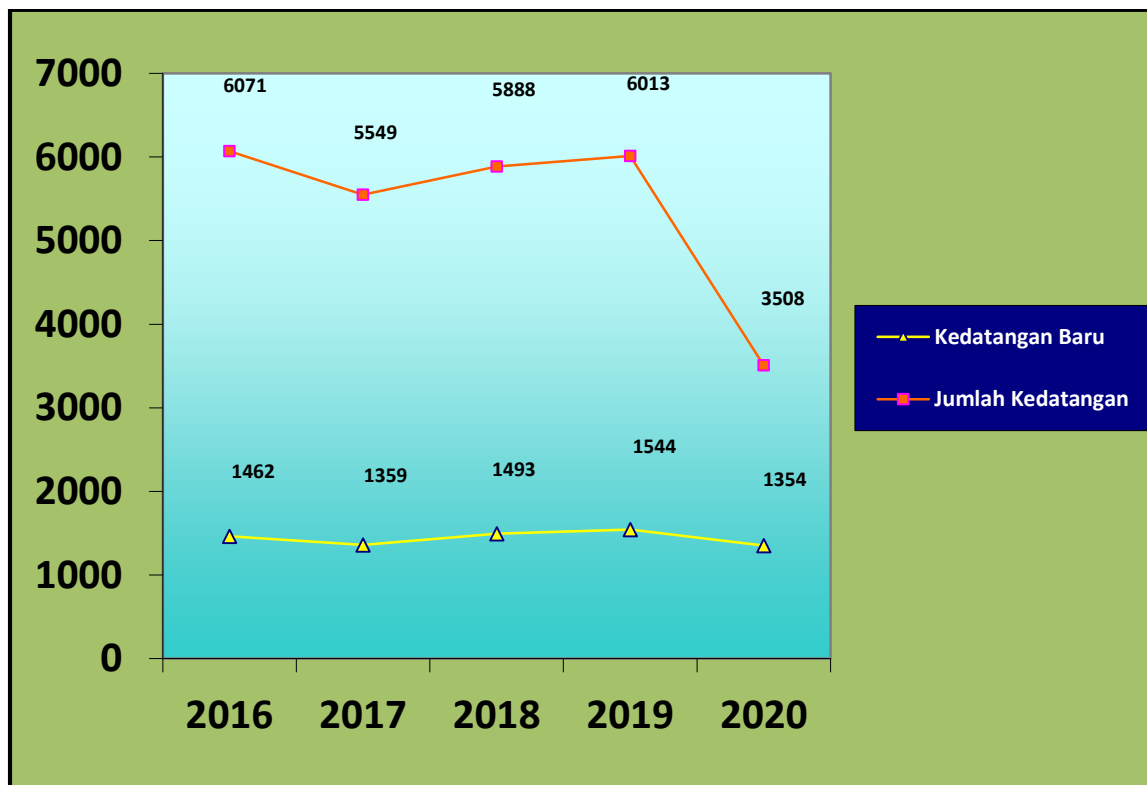
Rajah 10: Pencapaian Hasil Kerja Pakar Pergigian Ortodontik Tahun 2016 - 2020

(III). KLINIK PAKAR PERGIGIAN PERIODONTIK

Terdapat dua buah Klinik Pakar Pergigian Periodontik iaitu, Klinik Pergigian Periodontik KP Jalan Perak di daerah Timur Laut dan Klinik Pergigian Periodontik KP Mak Mandin di daerah Seberang Perai Utara dengan seorang pakar yang bertugas sepenuh masa di setiap klinik. Terdapat penurunan kedatangan pesakit pada tahun 2020 berbanding 2019 seperti di Rajah 11.

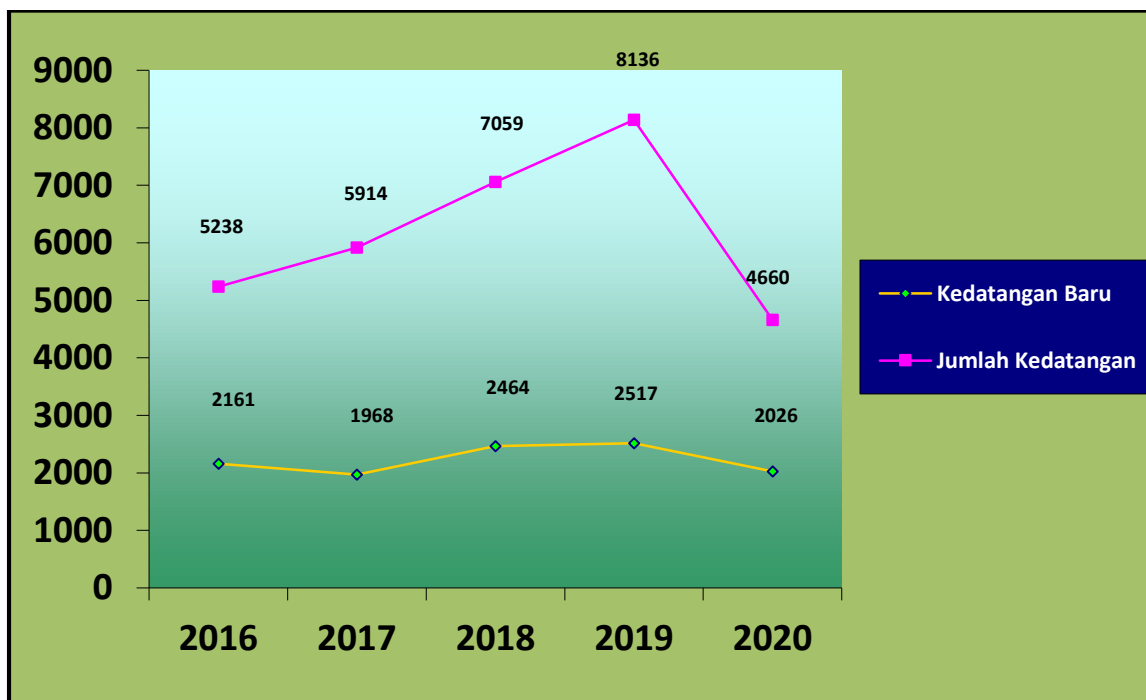
Rajah 11: Pencapaian Hasil Kerja Pakar Pergigian Periodontik Tahun 2016 - 2020

(iv). KLINIK PAKAR PERGIGIAN PEDIATRIK

Klinik Pakar Pergigian Pediatrik terletak di Hospital Pulau Pinang dan merupakan satu-satunya klinik yang memberi penjagaan kesihatan pergigian kepada kanak-kanak 16 tahun ke bawah yang dirujuk. Pada tahun 2020 terdapat penurunan dari jumlah kedatangan berbanding tahun 2019.

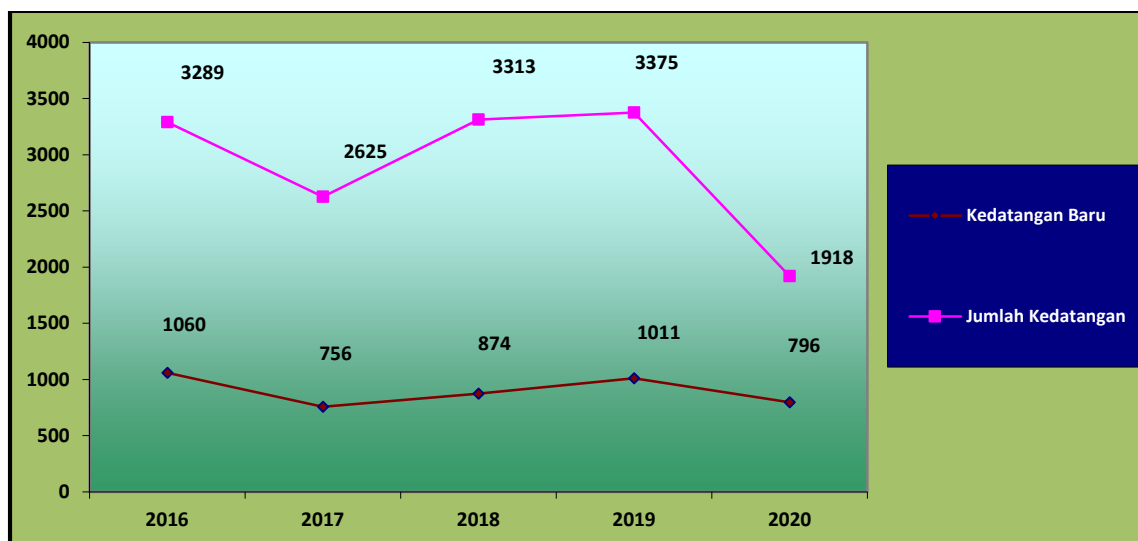
Rajah 12: Pencapaian Hasil Kerja Pakar Pergigian Pediatrik Tahun 2016 - 2020

(V). KLINIK PAKAR PERGIGIAN RESTORATIF

Klinik Pakar Pergigian Restoratif terletak di Klinik Pergigian Mak Mandin dan di Klinik Pergigian Jalan Angsana. Ia di kendalikan oleh dua orang pakar yang bertugas di kedua-dua buah klinik secara berjadual. Ia menjalankan rawatan bagi kes-kes yang dirujuk dari klinik-klinik pergigian lain di Pulau Pinang. Terdapat penurunan pada Jumlah Kedatangan pesakit baru dan jumlah kedatangan tahun 2020 berbanding tahun 2019. Jumlah kedatangan adalah seperti di rajah 13.

Rajah 13: Pencapaian Hasil Kerja Pakar Pergigian Restoratif Tahun 2016 - 2020

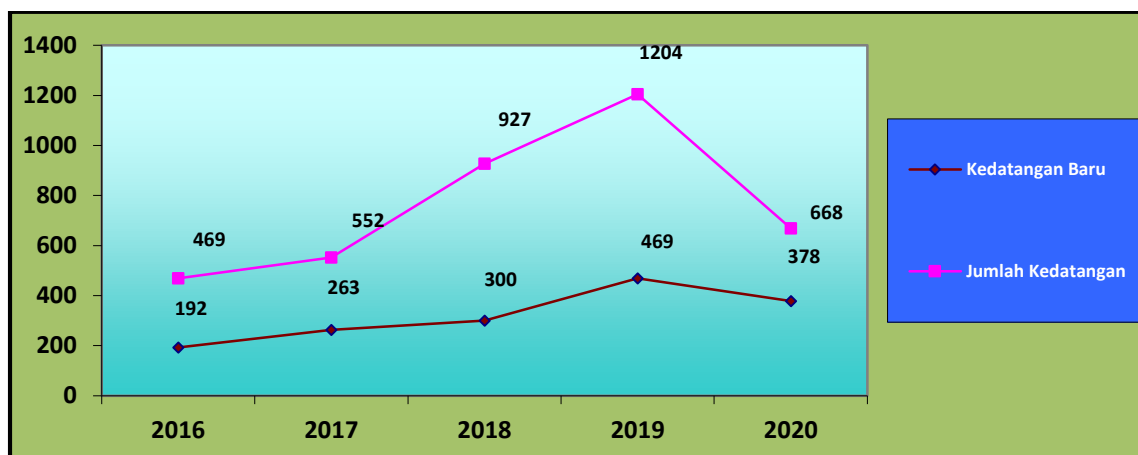

(vi). Klinik Pakar Pergigian Keperluan Khas

Klinik Pakar Pergigian Keperluan Khas telah beroperasi sejak tahun 2014 di Klinik Pakar Pergigian Bedah Mulut dan Maksilofasial Hospital Seberang Jaya oleh seorang **Pakar Pergigian Keperluan Khas**. Lawatan ke KP Pakar Hospital Pulau Pinang dibuat seminggu sekali. Kedatangan pesakit menunjukkan penurunan berbanding tahun 2019 seperti di Rajah 14.

Rajah 14: Pencapaian Hasil Kerja Pakar Pergigian Keperluan Khas Tahun

2016-2020

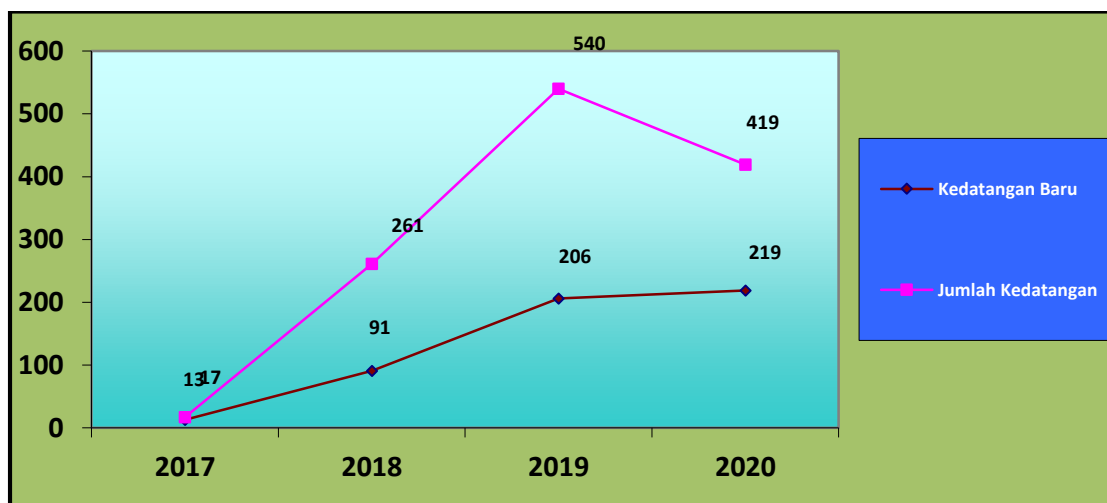

(vii). Klinik Pakar Pergigian Patologi Dan Perubatan Mulut

Klinik Pakar Patologi dan Perubatan Mulut telah beroperasi sejak tahun 2017 di Unit OPOM Hospital Seberang Jaya oleh seorang **Pakar Pergigian Patologi dan Perubatan Mulut**. Kedatangan pesakit adalah seperti seperti di Rajah 15.

Rajah 15 : Pencapaian Hasil Kerja Pakar Patologi dan Perubatan Mulut

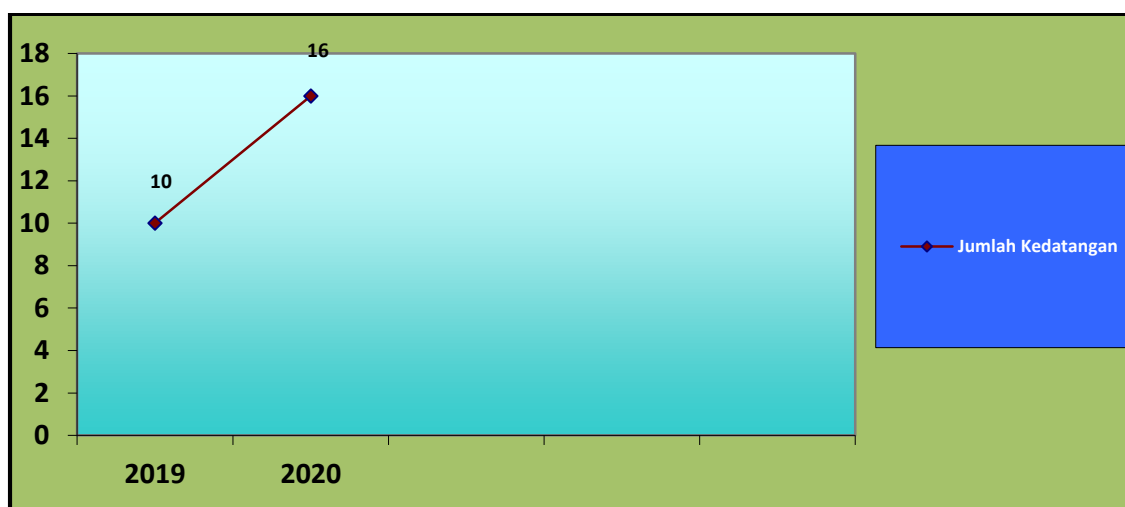
2017-2020

(viii). Klinik Pakar Pergigian Forensik

Klinik Pakar Pergigian Forensik telah mula beroperasi pada Ogos tahun 2019. Unit ini ditempatkan sementara di Klinik Pakar Pergigian Bedah Mulut dan Maksilofasial Hospital Pulau Pinang dengan seorang **Pakar Pergigian Forensik**. Kedatangan pesakit di klinik tersebut adalah seperti di Rajah 16.

Rajah 16 : Pencapaian Hasil Kerja Pakar Pergigian Forensik 2019-2020

D. INISIATIF PENINGKATAN KUALITI

(i). Program Kepastian Kualiti (QAP) National Indikator Approach (NIA)

Maklumat bagi indicator NIA digabungkan di peringkat negeri melalui format HIMS di mana ia dianalisis dan dibentangkan dalam format QAP.

Pencapaian kualiti (NIA) Tahun 2016 – 2020 ditunjukkan seperti di jadual 5.

Jadual 5 : Pencapaian Kualiti (NIA) Tahun 2016-2020

BIL	INDIKATOR	PIAWAI	PENCAPAIAN				
			2016	2017	2018	2019	2020
1.	Percentage of schoolchildren maintaining orally fit status						
	a) Primary schoolchildren	≥ 65%	58.5%	59.3	62.3	63.8	60.4
	b) Secondary schoolchildren	≥ 80%	76.2%	76.3	76.2	77.5	75.3
2.	Percentage of non-conformance of optimal fluoride level at reticulation points						
	a) Levels < 0.4 ppm	≤ 25%	1.3%	0.0	0.0	0.0	0.0
	b) Level > 0.6 ppm	≤ 7 %	0.0%	0.0	0.0	0.0	0.0

Jadual 6: Pencapaian Kualiti (DSA) Tahun 2020.

Mulai tahun 2019 *Indicator* untuk pencapaian kualiti DSA telah diseragamkan bagi semua daerah. Pencapaian negeri dari tahun 2019-2020 adalah seperti berikut:

BIL.	INDICATOR	STANDARD (%)	ACHIVEMENT (%)	
			2019	2020
1.	Coverrage of Toddlers	35%	42.1	24.43
2.	Number of Incident "Sharp Injury"	0	7	10
3.	Percentage of Rejection X-Ray Taken	$\leq 10\%$	2.17	1.85

Segala pengenalpastian masalah, pemantauan dan tindakan penambahbaikan/susulan telah dilaksanakan.

**Jadual 7: BIDANG KEBERHASILAN UTAMA (KRA) DAN
PETUNJUK PRESTASI UTAMA(KPI)**

PROGRAM KESIHATAN PERGIGIAN, KKM TAHUN 2020

KPI	MONITORING INDICATORS	SASARAN	2017	2018	2019	2020
1. Peratus klinik pergigian (KP) yang menyediakan perkhidmatan pesakit luar setiap hari	Bil. KP yang menyediakan perkhidmatan pesakit luar setiap hari.	>84%	<u>28</u> 28 100%	<u>28</u> 28 100%	<u>28</u> 28 100%	<u>28</u> 28 100%
2. Peratus Klinik Kesihatan (KK) yang mempunyai komponen fasiliti pergigian	Bil. KK yang mempunyai komponen fasiliti pergigian (KK Jenis 1-5, yang ada kemudahan pergigian yang lengkap iaitu sekurang-kurangnya ada bilik rawatan, kerusi dan unit pergigian)	≥75%	<u>25</u> 26 96.2%	<u>25</u> 26 96.2%	<u>25</u> 26 96.2%	<u>25</u> 26 96.2%
3. Peratus Liputan Ibu Mengandung	Bilangan Ibu Mengandung Baharu yang Dirujuk Dari KKIA	≥60%	-	-	-	<u>10377</u> 20000 51.89%
4. Peratus murid sekolah rendah mencapai status orally-fit (liputan)	Bilangan murid sekolah rendah yang telah selesai rawatan	≥96.5%	<u>120,337</u> 123,649 97.3%	<u>121,890</u> 124,145 98.2%	<u>123,349</u> 125,578 98.2%	<u>47135</u> 125,175 37.66%

5. Peratus murid sekolah menengah mencapai status orally-fit (liputan)	Bilangan murid sekolah menengah yang telah selesai rawatan	$\geq 85\%$	<u>97,709</u> 101,596 96.2%	<u>95,865</u> 98,569 97.3%	<u>93,538</u> 96,259 97.2%	<u>34065</u> 96,302 35.37%
6. Peratus murid sekolah rendah dengan status <i>maintaining orally – fit</i> (Kedatangan baru)	Bilangan murid sekolah rendah yang tidak perlu rawatan.	$\geq 65\%$	-	-	<u>79,946</u> 125,357 63.8%	<u>37143</u> 61541 60.35%
7. Peratus murid sekolah menengah dengan status <i>maintaining orally – fit</i>	Bilangan murid sekolah menengah yang tidak perlu rawatan.	$\geq 70\%$	-	<u>74,737</u> 98,106 76.2%	<u>74,287</u> 95,823 77.5%	<u>30020</u> 39858 75.32%
8. Peratus murid 6 tahun bebas karies gigi	Bilangan murid tahun 1 bebas karies gigi (dft=0 & DMFT=0)	$\geq 50\%$	-	-	<u>10071</u> 21835 46.1%	<u>3845</u> 9109 42.21%
9. Peratus murid 12 tahun bebas karies gigi	Bilangan murid tahun 6 yang bebas karies gigi (DMFT=0)	$\geq 70.5\%$	-	<u>15,663</u> 19,963 78.46%	<u>16082</u> 20256 79.39%	<u>8442</u> 10814 78.07%
10. Peratus murid 16 tahun bebas karies gigi	Bilangan murid Tingkatan 4 yang bebas karies gigi (DMFT=0)	$\geq 50\%$	-	-	<u>11680</u> 18821 62.06%	<u>4500</u> 7497 60.02%
11. Peratus murid Sekolah Rendah yang perlu sealant fisur mendapat rawatan sealan fisur	Bilangan murid diberi rawatan sealan fisur.	$\geq 96\%$	-	<u>9864</u> 9889 99.8%	<u>7594</u> 7623 99.6%	<u>1502</u> 2480 60.56%

12. Peratus murid Sekolah yang dikenalpasti sebagai perokok semasa menjalani sekurang-kurangnya 3 kali sesi intervensi lanjutan melalui program KOTAK	Bil. Murid sekolah yang dikenalpasti sebagai perokok semasa yang telah yang telah menjalani sekurang-kurangnya 3 kali intervensi lanjutan	$\geq 58\%$	-	<u>942</u> 1,173 80.3%	<u>748</u> 936 79.9%	<u>133</u> 272 48.9%
13. Peratus ibu mengandung mencapai status orally fit	Bilangan ibu mengandung yang telah selesai rawatan	$\geq 45\%$	-	-	<u>5788</u> 13488 42.91%	<u>5090</u> 10539 48.3%
14. Peratus warga emas berumur 60 tahun yang mempunyai 20 batang gigi atau lebih yang berfungsi.	Bilangan pesakit baru warga emas berumur 60 tahun yang mempunyai ≥ 20 batang gigi yang berfungsi.	$\geq 60\%$	-	<u>701</u> 1611 43.5%	<u>816</u> 1720 47.4%	<u>559</u> 1234 45.3%
15. Peratus pesakit mendapat denture dalam tempoh 3 bulan.	Bil. Pesakit mendapat dentur dalam tempoh 3 bulan dari tarikh permintaan untuk dentur dan didapati sesuai untuk memulakan rawatan dentur.	$\geq 64\%$	<u>3,263</u> 4,001 81.6%	<u>3,262</u> 3,592 90.8%	<u>3,389</u> 3,879 87.4%	<u>1,889</u> 2,425 77.9%
16. Peratus pesakit berumur 60 tahun ke atas mendapat denture dalam tempoh 8 minggu.	Bil. Pesakit 60 tahun ke atas mendapat dentur dalam tempoh 8 minggu dari tarikh permintaan untuk dentur dan didapati sesuai untuk menerima rawatan dentur.	$\geq 50\%$	<u>1407</u> 2131 66%	<u>1472</u> 1954 75%	<u>1756</u> 2259 77.7%	<u>942</u> 1403 67.14%

17. Peratus ikon gigi (iGG) yang menjalankan aktiviti sekurang-kurangnya 1 kali sebulan.	Bilangan Ikon gigi yang menjalankan aktiviti kesihatan pergigian sekurang – kurangnya 1 kali sebulan.	≥40%	-	-	<u>7</u> 16 43.75%	<u>25</u> 31 80.65%
18. Peratus peruntukan tahunan Latihan Dalam Perkhidmatan (LDP) Program Kesihatan Pergigian, Kementerian Kesihatan Malaysia selesai dibelanja pada minggu pertama Disember tahun semasa.	Jumlah peruntukan LDP yang dibelanjakan pada tahun semasa	100%	-	-	<u>99,301.83</u> 99,305.00 100%	<u>27,300.00</u> 27,300.00 100%

19. Peratus klinik pergigian dengan persijilan MS ISO 2015	Bilangan KP memberi Perkhidmatan pergigian primer yang telah memperolehi persijilan MS ISO 9001:2015	$\geq 85\%$	<u>24</u> 28 85.7%	0 0 0%	<u>28</u> 28 100%	<u>28</u> 28 100%
20. Peratus Fasiliti Pergigian KKM Yang mencapai $\geq 80\%$ pematuhan semasa Audit Keselamatan Dan Kesihatan	Bilangan fasiliti yang diaudit yang mencapai $\geq 80\%$ pematuhan.	$\geq 95\%$	-	-	<u>51</u> 51 100%	<u>43</u> 43 100%
21. Peratus pemeriksaan pemantauan yang dijalankan ke atas Klinik Pergigian Swasta (KPS) yang dikenal pasti.	Bil. Klinik Pergigian Swasta yang dijalankan pemeriksaan pemantauan	100%	70/72 97.2%	73/73 100%	80/80 100%	88/88 100%
22. Peratus pesakit luar yang mendapat rawatan dalam masa 60 minit	Bilangan pesakit luar yang mendapat rawatan dalam masa 60n minit dari waktu pendaftaran	$\geq 86\%$	-	-	<u>231477</u> 239063 96.83%	<u>141186</u> 145330 97.15%

23. Peratus pelanggan yang berpuas hati dengan perkhidmatan/ rawatan yang diterima	Bilangan pelanggan yang berpuas hati dengan rawatan pergigian (pesakit memberi skor 4 dan 5 bagi soalan 4 Bahagian 4)	≥95%	<u>493</u> 500 98.6%	<u>296</u> 300 98.7%	<u>6005</u> 6052 99.2%	<u>3905</u> 3918 99.67%
24. Pembudayaan Inovasi di Klinik Pergigian	Bilangan Klinik pergigian yang melaksanakan pengreplikasi / pengamalan hasil inovasi	≥80%	-	<u>26</u> 28 92.9%	<u>28</u> 28 100%	<u>28</u> 28 100%
25. Peratus Penyelesaian Aduan (Program Kesihatan Pergigian)	Bilangan aduan kategori biasa yang diselesaikan dalam tempoh 15 hari bekerja	≥85%	-	<u>13</u> 13 100%	<u>24</u> 25 96.0%	<u>18</u> 18 100%

PERLAKSANAAN AKTIVITI

I. AKTIVITI LATIHAN

Selaras dengan Pekeliling Perkhidmatan Bilangan 6 Tahun 2005 iaitu mengenai Dasar Latihan Sumber Manusia Sektor Awam, telah menetapkan bahawa setiap anggota dikehendaki untuk menghadiri kursus sekurang-kurangnya tujuh (7) hari setahun. Sepanjang tahun 2020, Bahagian Pegigian Kesihatan Pulau Pinang telah melaksanakan 37 kursus dengan peratus prestasi pebelanjaan adalah 100%. Selain itu terdapat kursus dan CDE yang dilaksanakan di peringkat Pejabat Pegigian Daerah dan Klinik. Seramai 478 (52.93%) anggota pergigian telah menghadiri kursus sekurang-kurangnya tujuh (7) hari.

KESIMPULAN

Pada keseluruhannya, pencapaian perkhidmatan pergigian Negeri Pulau Pinang pada tahun 2020 adalah menurun. Ini adalah disebabkan oleh penularan wabak Covid 19 yang melanda seluruh dunia. Penularan wabak ini turut memberi kesan kepada perkhidmatan kesihatan pergigian memandangkan penyampaian perkhidmatan pergigian melibatkan banyak prosedur rawatan yang menghasilkan aerosol. Pengurusan rawatan pergigian telah dijalankan berdasarkan surat arahan Garis Panduan Pengendalian Isu-isu Berhubung Penularan Jangkitan Wabak Covid-19 Di Perkhidmatan Kesihatan Pergigian Bil. 3/2020 dimana rawatan pergigian yang melibatkan penghasilan aerosol perlu diberi melalui temujanji. Ini secara tidak langsung, memberi impak kepada pencapaian perkhidmatan pergigian pada tahun ini.

BAHAGIAN PERKHIDMATAN FARMASI

1. PENGENALAN

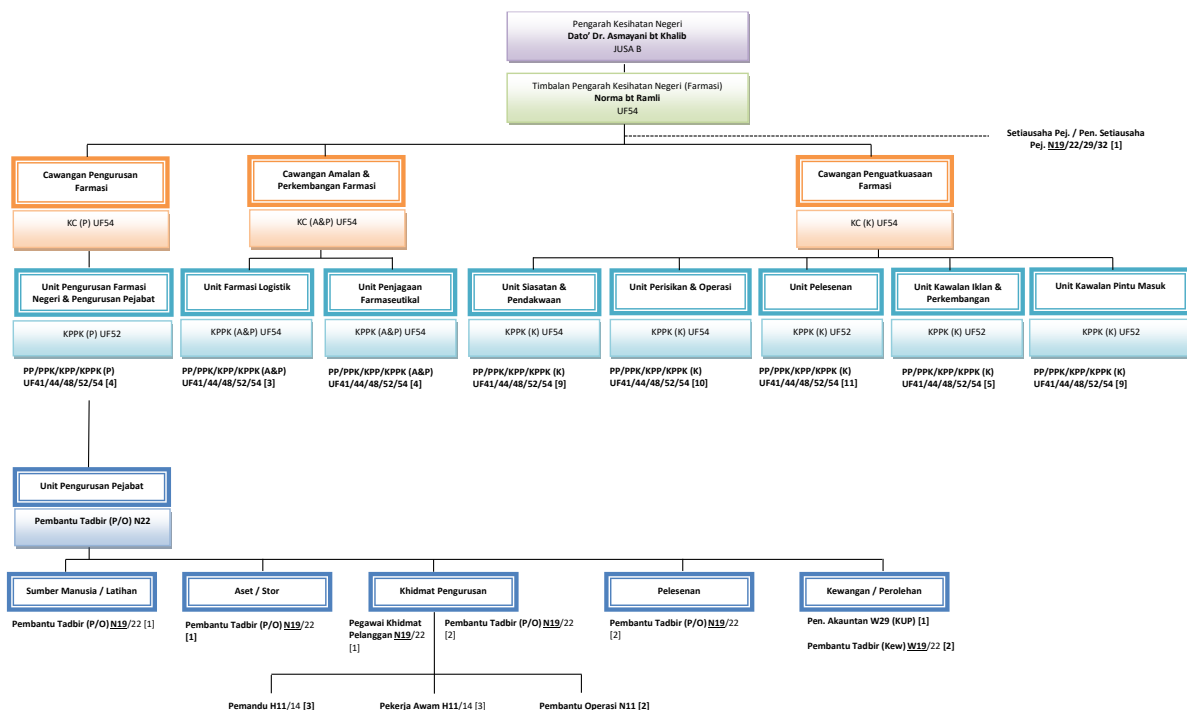
Bahagian Perkhidmatan Farmasi Negeri Pulau Pinang diterajui oleh Timbalan Pengarah Kesihatan Negeri (Farmasi) yang bertanggungjawab kepada Pengarah Kesihatan Negeri dan Pengarah Kanan Program Perkhidmatan Farmasi, Kementerian Kesihatan Malaysia di dalam perancangan, pelaksanaan dan pemantauan fungsi dan aktiviti farmasi dengan dibantu oleh Ketua-ketua Cawangan Pengurusan, Amalan & Perkembangan dan Penguatkuasaan Farmasi. Bahagian ini terletak di Aras 8, Bangunan Persekutuan, Jalan Anson, Pulau Pinang dan melaksanakan tiga aktiviti utama iaitu:

1. Pengurusan Farmasi
2. Amalan dan Perkembangan Farmasi
3. Penguatkuasaan Farmasi

2. OBJEKTIF

- i. Menerajui pengurusan berkualiti ke atas ubat-ubatan melalui tenaga kerja yang berdaya saing dan teknologi bersesuaian serta perkongsian dengan semua pihak yang berkepentingan.
- ii. Memastikan semua keluaran farmaseutikal dan produk-produk penjagaan kesihatan yang berada di pasaran adalah berkualiti, selamat dan berkesan dan dikawal mengikut perundangan serta digunakan secara rasional.

3. CARTA ORGANISASI

4. AKTIVITI DAN PENCAPAIAN

4.1 PENGURUSAN FARMASI NEGERI

A. Perjawatan

Secara amnya, Bahagian Perkhidmatan Farmasi Negeri adalah bertanggungjawab ke atas perancangan dan pengurusan sumber manusia bagi tiga (3) kategori perjawatan utama iaitu Pegawai Farmasi, Penolong Pegawai Farmasi dan Pembantu Tadbir di samping beberapa jawatan anggota sokongan. Jadual di bawah menunjukkan maklumat pengisian jawatan Bahagian Perkhidmatan Farmasi Negeri Pulau Pinang.

Jadual 1: Pengisian Jawatan Perkhidmatan Farmasi Negeri Pulau Pinang Tahun 2020

GRED JAWATAN	JAWATAN	PENGISIAN	KEKOSONGAN	% PENGISIAN
Pegawai Farmasi				
Gred UF41/44/48/52/54	568	558	10	98
Penolong Pegawai Farmasi				
Gred U40	1	0	1	0
Gred U38	2	2	0	100
Gred U36	10	10	0	100
Gred U32	22	22	0	100
Gred U29	155	148	7	96
Jumlah Kecil	190	182	8	96
Penolong Pegawai/Pembantu Tadbir				
Gred N32	2	2	0	100
Gred N29	6	5	1	83
Gred N26	1	1	0	100
Gred N22	8	8	0	100
Gred N19	30	29	1	97
SUP N29	1	1	0	100
PKP N19	1	1	0	100
Gred W19	3	3	0	100
Jumlah Kecil	52	50	2	96
Jawatan-jawatan Sokongan Lain				
PPK U11	16	13	3	81

Pemandu R3	3	3	0	100
PRA R4	4	2	2	50
PA H11	28	24	4	86
PO N11	2	2	0	100
Jumlah Kecil	53	44	9	83
Jumlah Negeri	863	834	29	97

B. Sumber Kewangan

Pada tahun 2020, sejumlah RM 8,114,242 peruntukan telah diterima dengan kenaikan sebanyak 11.43% daripada peruntukan yang diterima pada tahun 2019. Kedudukan peruntukan dan perbelanjaan sebenar bagi tahun 2016 - 2020 ditunjukkan di dalam jadual berikut.

Jadual 2: Prestasi Perbelanjaan Berbanding Peruntukan Sebenar BPF Negeri Pulau Pinang Tahun 2016 - 2020

Tahun	Peruntukan (RM)	Perbelanjaan (RM)	% Perbelanjaan
2016	6,420,538	6,579,546	102.48
2017	5,591,480	7,151,551	127.90
2018	6,342,976	6,841,178	107.85
2019	7,282,160	7,622,748	104.68
2020	8,114,242	8,466,870	104.35

Peruntukan mengurus yang diterima pada tahun 2020 adalah sebanyak RM 806,440. Kedudukan peruntukan mengurus dan perbelanjaan sebenar bagi tahun 2020 ditunjukkan di dalam jadual berikut.

Jadual 3: Prestasi Perbelanjaan Berbanding Peruntukan Sebenar Peruntukan Mengurus Bagi Bekalan dan Perkhidmatan (OS20000) BPF Negeri Pulau Pinang Tahun 2020

Peruntukan (RM)	Perbelanjaan (RM)	% Perbelanjaan
806, 440	756,878	93.85

C. Latihan

Bahagian Perkhidmatan Farmasi Pulau Pinang bertanggungjawab dalam merangka dan melaksanakan latihan seperti bengkel, kursus, seminar, latihan sangkutan dan program CPD (*Continuing Professional Development*) dengan kerjasama anggota farmasi daripada hospital dan PKD bagi meningkatkan kompetensi semua kategori anggota farmasi negeri Pulau Pinang mengikut skop tugas masing-masing.

Dengan perbelanjaan RM 18,188 di bawah Peruntukan Belanja Pembangunan RMK-11 (Latihan Dalam Perkhidmatan), sebanyak 11 program latihan telah dianjurkan seperti di dalam jadual di bawah.

Jadual 4: Latihan yang Dianjurkan oleh BPF Pulau Pinang Tahun 2020

Bil	Nama Latihan	Tarikh	Jumlah Peserta
PENGURUSAN FARMASI			
1	Bengkel Quality Assurance (QA) Farmasi Negeri Pulau Pinang (Fasa 2)	17 - 18/02/2020	50
2	Bengkel Inovasi Farmasi Negeri Pulau Pinang: Praktis Farmasi Dalam Era Inovasi	19/02/2020	51
3	Bengkel KIK Farmasi Negeri Pulau Pinang (Fasa 1)	26 - 27/02/2020	41
4	Bengkel Audit Klinik Farmasi Negeri Pulau Pinang	12/03/2020	44
5	Bengkel Pelarasan Daftar Fail BPFPP	2/06/2020	15
6	Kursus Amalan Pendispensan Baik Bagi Penolong Pegawai Farmasi	10/08/2020	44
7	Bengkel KIK Farmasi Negeri Pulau Pinang (Fasa 2)	02/09/2020	30
8	Kenali Diri Dalam Pengendalian Stress	23/10/2020	19
JUMLAH			294
PENGUATKUASAAN FARMASI			
9	Seminar Inside Out: Jenayah Siber	2 - 4/09/2020	50
JUMLAH			50
AMALAN DAN PERKEMBANGAN FARMASI			
10	Bengkel Pengukuhan Program Penggunaan Ubat Berkualiti - Pengguna (QUMC)	22 - 23/07/2020	20
11	Methodology Workshop (R&D)	11 - 13/08/2020	19
JUMLAH			39
LAIN-LAIN			
12	Yuran Pendaftaran Konvensyen / Kursus	Sepanjang 2020	9
JUMLAH			9
JUMLAH KESELURUHAN			392

D. Aktiviti Kualiti

Jadual 5: Aktiviti Kualiti Bahagian Perkhidmatan Farmasi Negeri 2020

Mesyuarat Jawatankuasa Induk Kualiti Farmasi Negeri – 1 kali / tahun	
Bil 1 / 2019	27 Ogos 2020

Jadual 6: Aktiviti Kualiti Farmasi Negeri Sepanjang Tahun 2020

Aktiviti	
1. Bengkel QA Tahun 2020 Fasa 2	
Tempat:	Bangunan Persekutuan, Jalan Anson, Pulau Pinang
Tarikh:	17 – 18 Februari 2020
2. Bengkel Kumpulan Inovatif & Kreatif (KIK) Fasa I dan Fasa II Tahun 2020	
Tempat:	Bangunan Persekutuan, Jalan Anson, Pulau Pinang / Dewan KK Sg. Dua (SPU)
Tarikh:	26 - 27 Feb 2020 & 2 September 2020
3. Kursus Inovasi	
Tempat:	Bangunan Persekutuan, Jalan Anson, Pulau Pinang
Tarikh:	19 Feb 2020
4. Bengkel Audit Klinikal	
Tempat:	Bilik Seminar, KK Bukit Minyak
Tarikh:	12 Mac 2020
5. Mesyuarat Pelan Tindakan 2021	
Tempat:	Hotel Bayview Georgetown
Tarikh:	4 – 5 November 2020

Gambar 1: Mesyuarat Pelan Tindakan Tahun 2020

4.2. AMALAN DAN PERKEMBANGAN FARMASI

A. Pengenalan

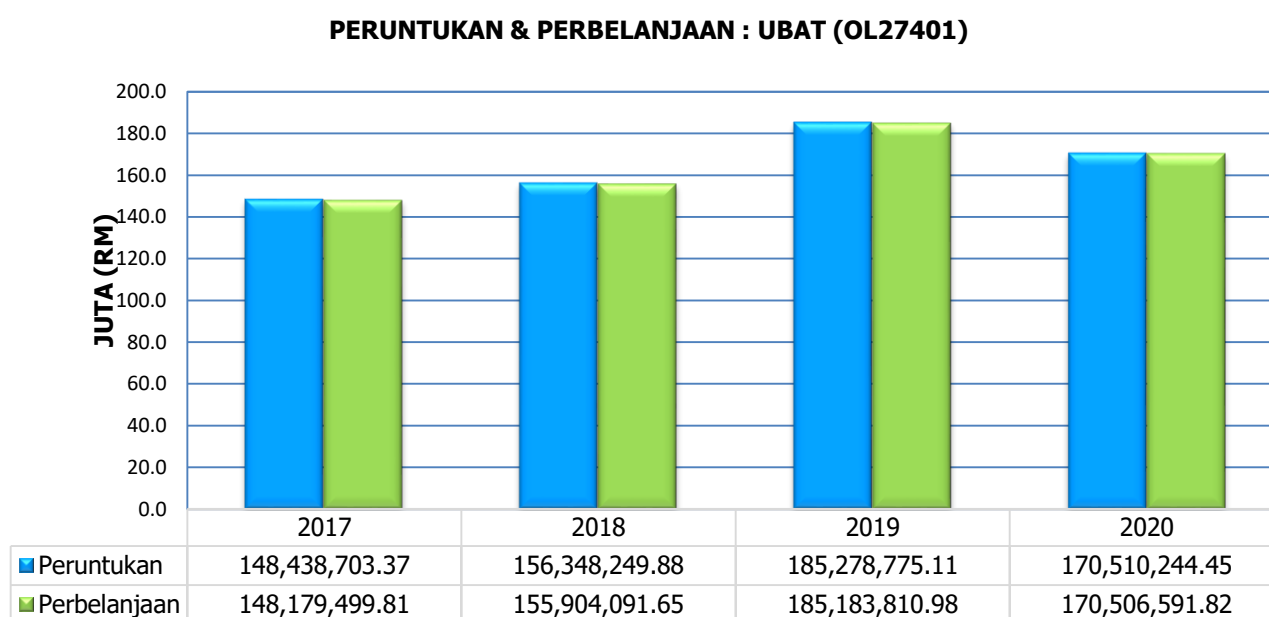
Cawangan Amalan Dan Perkembangan (A&P) Farmasi berperanan untuk memastikan keperolehan dan kepenggunaan ubat-ubatan yang berkualiti melalui Amalan Farmasi yang berkesan bagi mempertingkatkan Perkhidmatan Farmasi di Negeri Pulau Pinang supaya seiring dengan matlamat Kementerian Kesihatan Malaysia.

Cawangan ini terdiri daripada Unit Penjagaan Farmaseutikal dan Unit Farmasi Logistik yang bertanggungjawab untuk memantau aktiviti farmasi di semua hospital dan klinik kesihatan kerajaan di Negeri Pulau Pinang.

B. Perbelanjaan Ubat dan Bukan Ubat

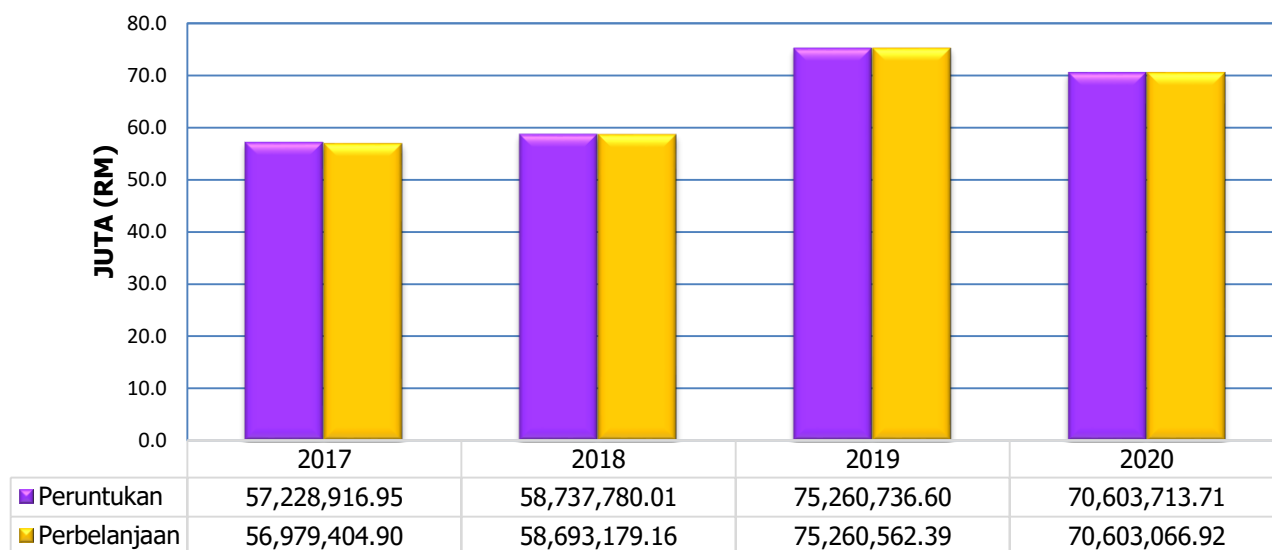
Jabatan Farmasi di hospital dan klinik kesihatan menguruskan perolehan ubat, vaksin, bukan ubat, reagen dan gas perubatan.

Rajah 1: Peruntukan & Perbelanjaan Ubat (OL27401)

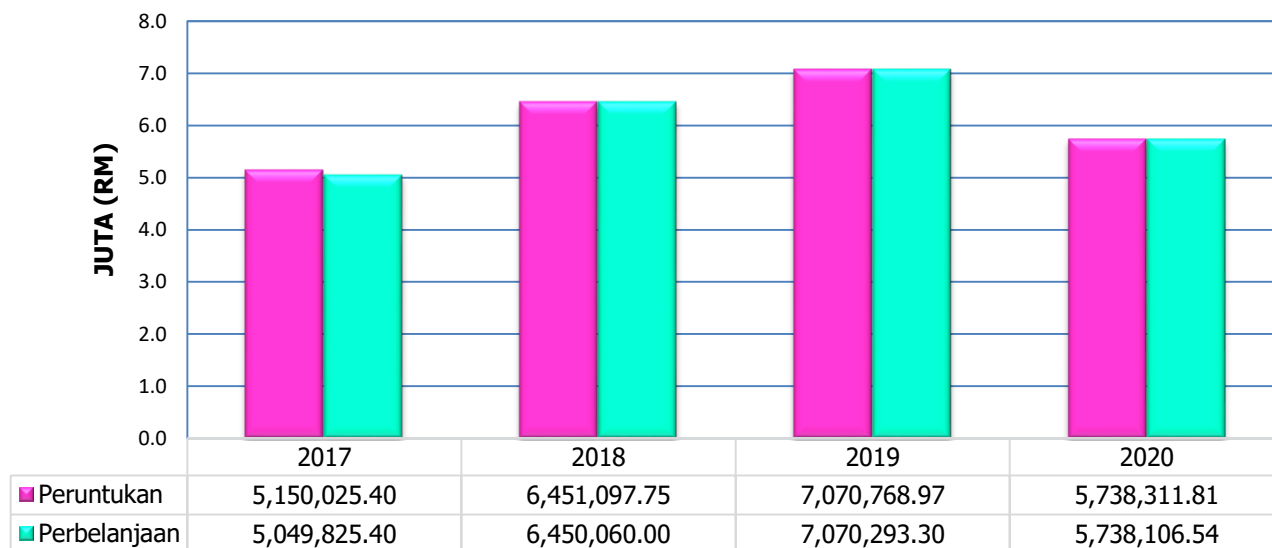
Rajah 2: Peruntukan & Perbelanjaan Bukan Ubat (OL27499)

PERUNTUKAN & PERBELANJAAN : BUKAN UBAT (OL27499)

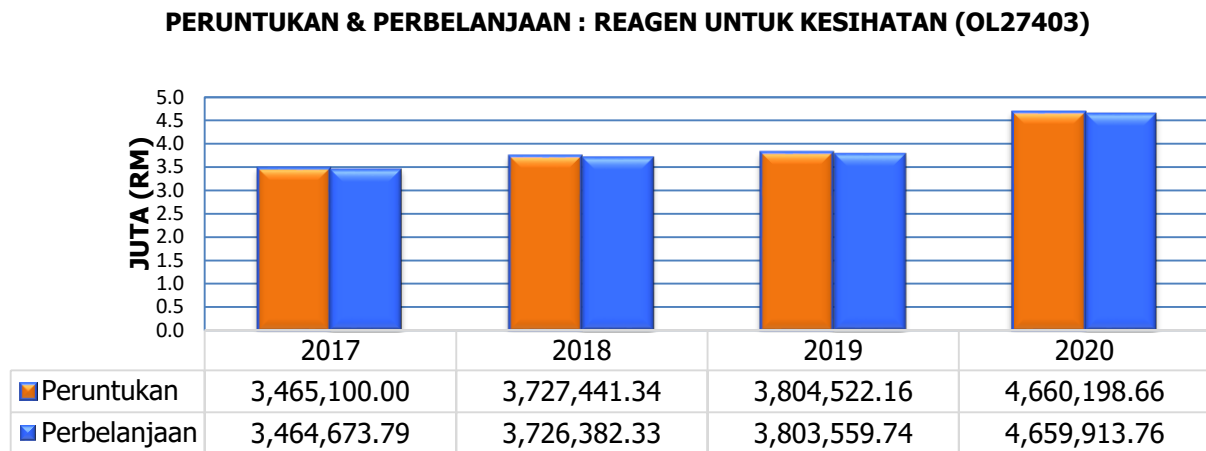

Rajah 3: Peruntukan & Perbelanjaan Vaksin (OL27404)

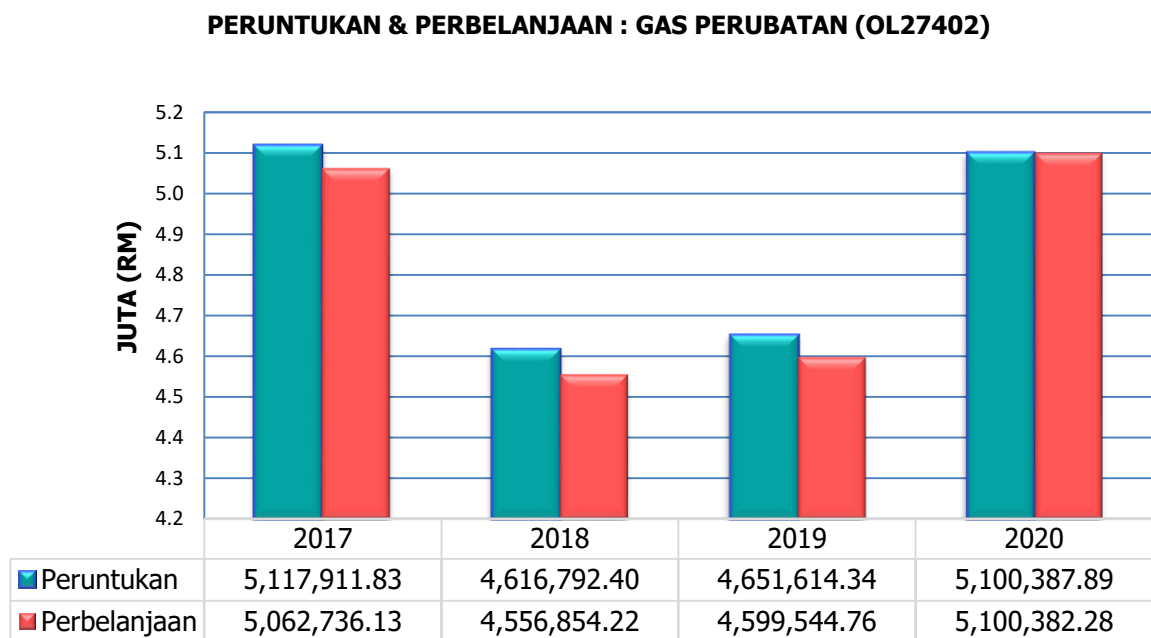
PERUNTUKAN & PERBELANJAAN : VAKSIN (OL27404)

Rajah 4: Peruntukan & Perbelanjaan Reagen Untuk Kesihatan (OL27403)

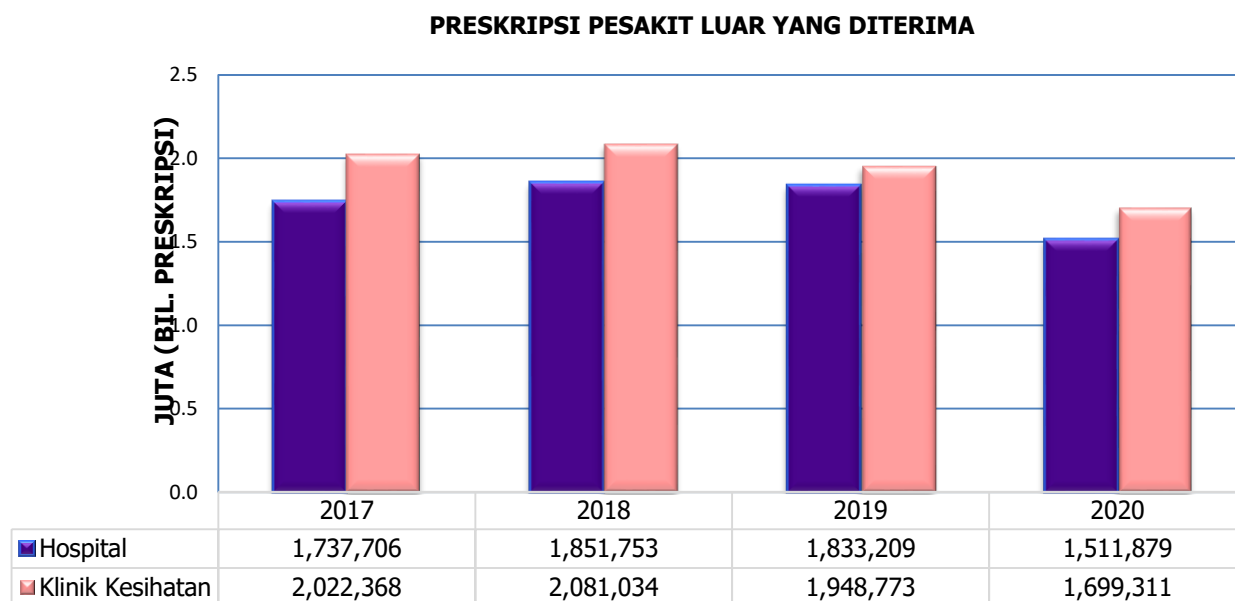

Rajah 5: Peruntukan & Perbelanjaan Gas Perubatan (OL27402)

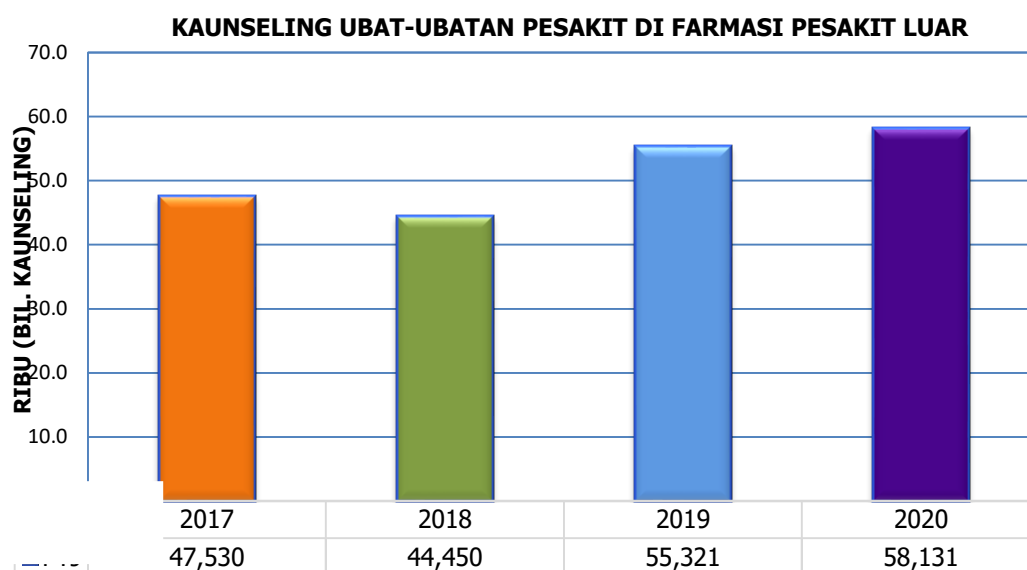

C. Perkhidmatan Farmasi Ambulatori

i. Rajah 6: Preskripsi Pesakit Luar yang Diterima

ii. Rajah 7: Kaunseling Ubat-Ubatan Pesakit Di Farmasi Pesakit Luar

iii. Perkhidmatan *Medication Therapy Adherence Clinic* (MTAC)

Perkhidmatan MTAC melibatkan kolaborasi di antara Pegawai Farmasi dan Pegawai Perubatan dalam memberi penjagaan farmaseutikal kepada pesakit. MTAC dilaksanakan oleh Pegawai Farmasi dengan menjalankan pemantauan terapi ubat-ubatan dan pemberian maklumat kepada pesakit yang bertujuan untuk meningkatkan pemahaman pesakit tentang rawatan farmakoterapi dan memberikan motivasi agar pesakit mempunyai persepsi yang positif tentang penyakit dan rawatan yang diterima. Sebanyak 11 jenis perkhidmatan MTAC dijalankan di hospital dan klinik kesihatan di Negeri Pulau Pinang.

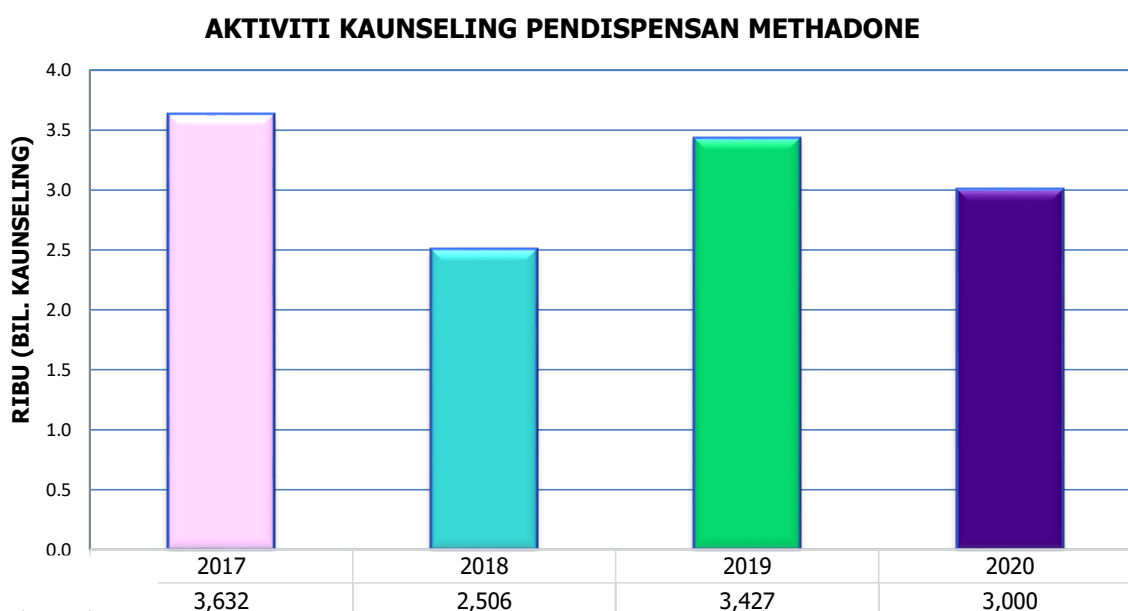
Jadual 7: Jenis MTAC di Hospital dan Klinik Kesihatan Negeri Pulau Pinang

Bil.	Jenis MTAC	Tahun/ Sesi Lawatan			
		2017	2018	2019	2020
1.	Diabetes Mellitus	8,691	9,934	11,061	9,314
2.	Retroviral Disease	1,598	2,407	3,043	2,698
3.	Respiratory	521	591	725	484
4.	Warfarin	15,275	15,587	15,095	12,964
5.	Chronic Kidney Disease	376	416	367	272
6.	Renal Transplant	26	52	61	0
7.	Rheumatology	196	240	239	269
8.	Psoriasis	137	153	277	275
9.	Heart Failure	401	804	753	718
10.	Psychiatric	646	667	746	719
11.	Hemodialysis/ CAPD	-	17	49	38
Jumlah		27,867	30,868	32,416	27,751

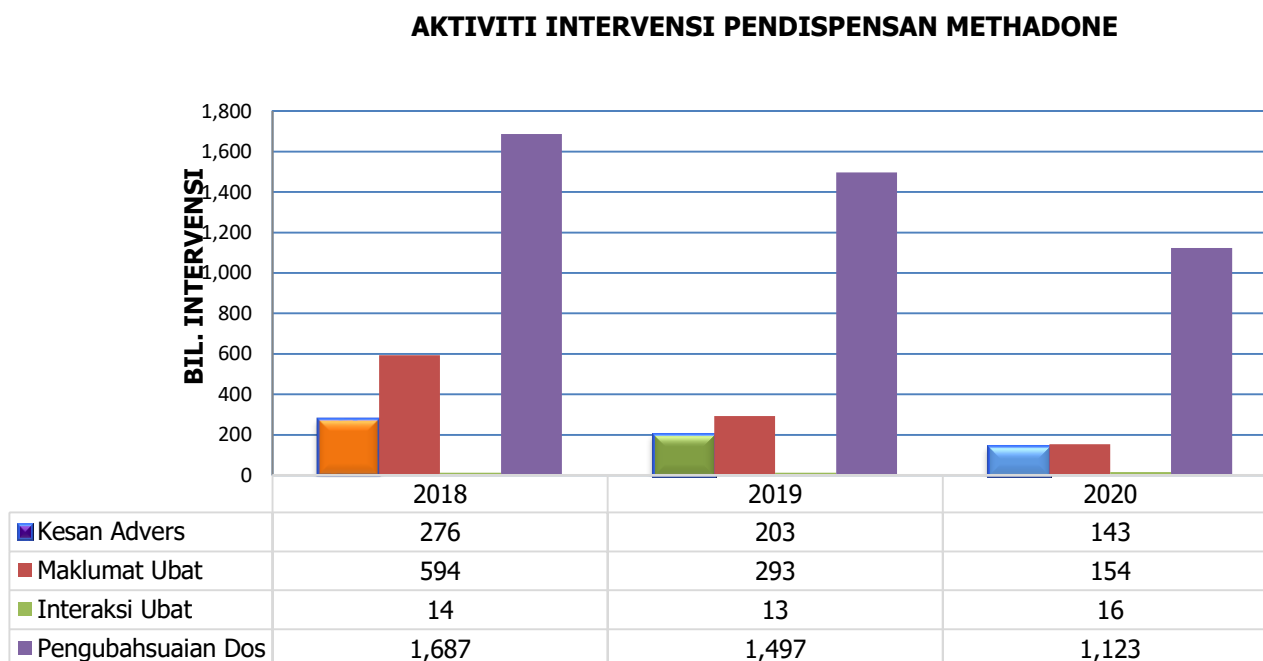
iv. Rawatan Terapi Gantian Methadone

Terdapat sebanyak 24 pusat pendispensan Methadone di bawah Kementerian Kesihatan Malaysia di Negeri Pulau Pinang melibatkan 2 hospital, 16 klinik kesihatan, 2 AADK, 2 penjara dan 2 klinik swasta.

Rajah 8: Aktiviti Kaunseling Pendispensan Methadone

Rajah 9: Aktiviti Intervensi Pendispensan Methadone

v. Perkhidmatan Nilai Tambah Farmasi (*Value Added Service* - VAS)

Hospital dan klinik kesihatan Negeri Pulau Pinang menyediakan Perkhidmatan Nilai Tambah Farmasi seperti Sistem Pendispensan Ubat Bersepadu, Sistem Temujanji (terdiri daripada pelbagai medium seperti kad, telefon, Pusat Pungutan Ubat Susulan Setempat - *Medilock*), Farmasi Pandu Lalu dan Ubat Melalui Pos (UMP).

Jadual 8: Bilangan Preskripsi Susulan yang Didispen Secara VAS

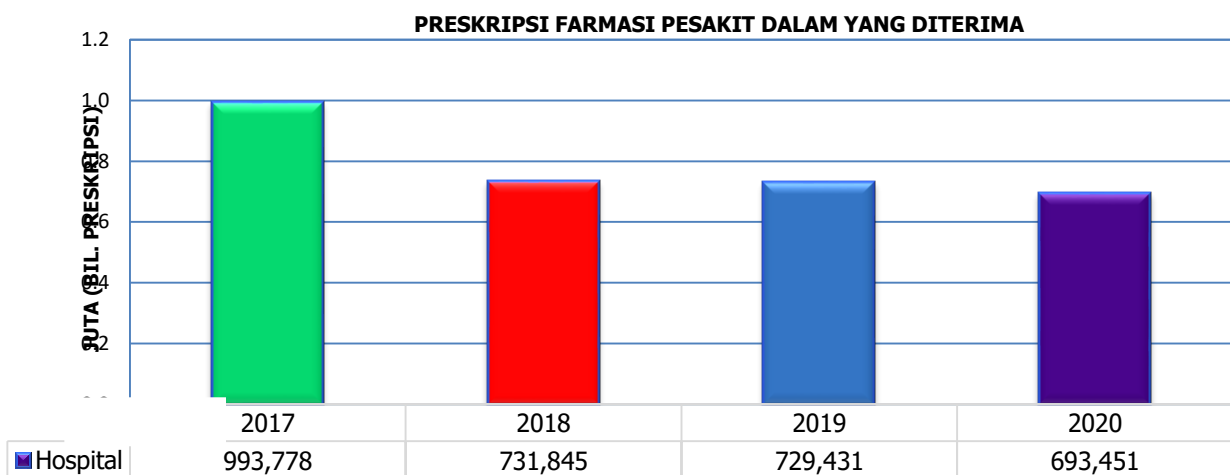
2018		2019		2020	
Bil. Preskripsi Susulan	Bil. Preskripsi Susulan Didispen Secara VAS	Bil. Preskripsi Susulan	Bil. Preskripsi Susulan Didispen Secara VAS	Bil. Preskripsi Susulan	Bil. Preskripsi Susulan Didispen Secara VAS
1,314,230	238,406 (18.1%)	1,371,416	317,135 (23.1%)	1,268,937	438,659 (34.6%)

D. Perkhidmatan Farmasi Pesakit Dalam

i. PRESKRIPSI FARMASI PESAKIT DALAM YANG DITERIMA

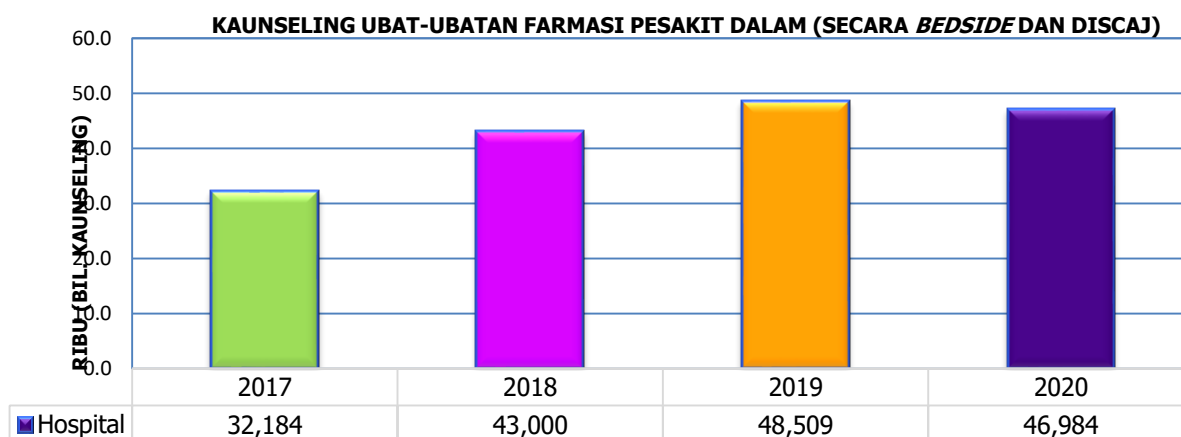
Semakan semula dan pelarasan cara pelaporan preskripsi farmasi pesakit dalam yang diterima secara Unit Dos menyebabkan data bilangan preskripsi pada tahun 2018 menunjukkan penurunan.

Rajah 10: Preskripsi Farmasi Pesakit dalam yang Diterima

ii. KAUNSELING UBAT-UBATAN PESAKIT DALAM (SECARA *BEDSIDE* DAN *DISCAJ*)

Rajah 11: Kaunseling Ubat-ubatan Farmasi Pesakit Dalam (Secara Bedside dan Discaj)

E. Penggunaan Ubat Secara Berkualiti - Pengguna

Penggunaan Ubat Secara Berkualiti – Pengguna (PUB-P) merupakan satu daripada komponen Dasar Ubat Nasional (DUNas). Komponen ini menekankan peranan utama ahli farmasi dalam memastikan ubat-ubatan digunakan secara bijak, sesuai, selamat dan kos efektif ke arah menggalakkan hasil kesihatan (health outcomes) yang lebih baik melalui Program Kenali Ubat Anda (KUA).

Program Duta Kenali Ubat Anda, sub-program Kenali Ubat Anda merupakan program *community empowerment* bertujuan untuk memperkasa komuniti berkenaan penggunaan ubat secara berkualiti. Duta KUA yang merupakan wakil komuniti, bertindak sebagai pemudah cara dalam menyalurkan informasi secara lebih berkesan kepada masyarakat setempat. Melalui program ini, Pegawai Farmasi menjalankan program-program pendidikan berkaitan ubat-ubatan kepada masyarakat bersama-sama dengan Duta KUA. Sehingga tahun 2020, seramai 49 orang duta telah dilantik bagi Negeri Pulau Pinang.

Jadual 9: Bilangan aktiviti Kenali Ubat Anda

Aktiviti	2018	2019	2020
1) Pameran/ Ceramah	123	141	100
2) Aktiviti Duta Kenali Ubat Anda	47	64	41
3) Penerbitan Artikel Kesihatan	-	2	3
4) Lain-lain (wawancara radio, sembang santai dll.)	-	8	22
Jumlah	170	215	166

F. Petunjuk Prestasi Utama (*Key Performance Indicator - KPI*) Bagi Tahun 2020

Jadual 10: Petunjuk Prestasi Utama (Key Performance Indicator – KPI) Bagi Tahun 2020

Bil.	KPI	Sasaran	Pencapaian
1.	Peratus fasiliti KKM yang berjaya mencapai paras simpanan stok ubat yang optimum (1-3 bulan)	≥90%	98.48% (10.833/11) fasiliti
2.	Peratus preskripsi susulan yang didispens melalui perkhidmatan Tambah Nilai (VAS) berbanding preskripsi susulan diterima	≥20%	34.6% (438,659/ 1,268,937) preskripsi
3.	Bilangan kaunseling ubat-ubatan yang diberikan kepada pesakit oleh Pegawai Farmasi di fasiliti kesihatan	99,000	105,115 Kaunseling
4.	Peratus klinik kesihatan yang mencapai pematuhan penuh ≥ 80% bagi penilaian amalan keselamatan pengubatan	≥80%	100% 35 fasiliti
5.	Bilangan pesakit yang dibuat rekonsiliasi ubat-ubatan semasa kemasukan ke wad	31,000	31,125 pesakit
6.	Peratus fasiliti farmasi yang diaudit oleh Audit Dalam Amalan Farmasi (ADAF) mendapat tahap pematuhan baik (80-100%)	≥70%	100% 19 fasiliti
7.	Peratus fasiliti mencapai sasaran penggunaan semua modul sistem PhIS yang ditetapkan	100%	92.11% (35/38) fasiliti

G. Aktiviti Amalan dan Perkembangan Farmasi Tahun 2020

1. Program Duta Prihatin Masyarakat (DPM)

Program Duta Prihatin Masyarakat (DPM) merupakan satu daripada inisiatif bagi memastikan pengurusan ubat-ubatan di rumah pesakit adalah dengan cara yang betul dan selamat. Program ini melibatkan kolaborasi Duta Kenali Ubat Anda (KUA) dan Pegawai Farmasi ke rumah pesakit yang terpilih. Program DPM juga merupakan usaha untuk memperluaskan peranan Duta KUA dalam aktiviti pendidikan dan kesedaran pengguna.

Pada tahun 2020, sebanyak 6 sesi Program DPM telah dijalankan oleh Pegawai Farmasi bersama-sama Duta KUA dari Hospital Sungai Bakap, PKD Timur Laut dan PKD Seberang Perai Selatan.

Gambar 2: Lawatan Hospital Sungai Bakap dan PKD Seberang Perai Selatan ke Kampung Che Isa, Nibong Tebal pada 5 Mac 2020

Gambar 3: Lawatan PKD Timur Laut ke Taman Free School, George Town pada 28 Ogos 2020

Gambar 4: Lawatan Hospital Sungai Bakap dan PKD Seberang Perai Selatan ke Kampung Che Isa, Nibong Tebal pada 5 Mac 2020

Gambar 5: Hospital Sungai Bakap dan PKD Seberang Perai Selatan ke Taman Berjaya, Nibong Tebal pada 5 Mac 2020

2. Sesi Facebook Live PharmTALKS

Dalam usaha mengelakkan penularan wabak COVID-19, Bahagian Perkhidmatan Farmasi Pulau Pinang telah mengambil inisiatif untuk melaksanakan sesi *Facebook (FB) Live* sebagai salah satu cara dalam penyampaian maklumat berkaitan ubat-ubatan kepada orang awam melalui e-pembelajaran.

Sehingga Disember 2020, sebanyak 26 sesi *FB Live* yang merangkumi pelbagai tajuk berkaitan penggunaan ubat-ubatan yang betul telah dijalankan oleh Pegawai Farmasi dari semua fasiliti kesihatan di Negeri Pulau Pinang dengan 8 sesi melibatkan Duta KUA.

Gambar 6: Sesi Facebook Live PharmTALKS

Gambar 7: Sesi Facebook Live PharmTALKS

Gambar 8: Sesi Facebook Live PharmTALKS

Gambar 9: Sesi Facebook Live PharmTALKS

3. Agihan Sumbangan *Personal Protective Equipment (PPE)* Untuk Kegunaan Wabak Coronavirus 2019 (Covid-19)

Pada penghujung tahun 2019, telah berlaku penularan pandemik baru iaitu wabak COVID-19. Kementerian Kesihatan Malaysia (KKM) telah mengambil beberapa langkah dalam usaha untuk membendung wabak COVID-19 daripada terus menular di negara ini. Antara langkah yang diambil oleh kerajaan adalah dengan melaksanakan tempoh Perintah Kawalan Pergerakan (PKP) bermula pada Mac 2020. Dalam masa yang sama, peningkatan penggunaan PPE untuk kegunaan wabak Covid-19 juga telah meningkat secara mendadak sehingga stok sedia ada tidak mencukupi. Sehubungan dengan itu, KKM telah bersetuju untuk menerima sumbangan dari mana-mana pihak dalam membantu negara membuat persediaan menangani wabak ini.

Gambar 10: Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang menerima sumbangan *face mask* daripada Konsulat China dan The Government of Quangang District, Fujian Province, China di KOMTAR pada 2 April 2020 bagi kegunaan *frontliners* di semua hospital dan klinik kesihatan kerajaan di Negeri Pulau Pinang.

Gambar 11: Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang menerima sumbangan *face mask* daripada Konsulat China yang mewakili beberapa syarikat di Xiamen, China di KOMTAR pada 5 Mei 2020 bagi kegunaan *frontliners* di semua hospital dan klinik kesihatan kerajaan di Negeri Pulau Pinang.

4. AKTIVITI PENGUATKUASAAN

Aktiviti penguatkuasaan berperanan untuk memastikan semua produk farmaseutikal, tradisional dan kosmetik dalam pasaran adalah sah dari segi pendaftaran dan notifikasi. Ia juga berfungsi untuk memastikan bahawa pengendalian rangkaian bekalan dan pemasaran, iklan-iklan produk tersebut (termasuk juga perkhidmatan perubatan) dan penggunaanya dikendalikan dengan mematuhi peruntukan undang-undang yang terlibat.

Undang-undang dan Peraturan-peraturan yang dikuatkuasakan oleh Cawangan ini ialah :

Akta Pendaftaran Ahli Farmasi 1951

Akta Racun 1952 (disemak 1989) dan Peraturan-peraturan

Akta Dadah Berbahaya 1952 dan Peraturan-peraturan

Akta Jualan Dadah 1952 dan Peraturan-peraturan Kawalan Dadah dan

Kosmetik 1984

Akta Ubat (Iklan & Penjualan) 1956 dan Peraturan-peraturan

Usaha ini dilakukan melalui aktiviti penguatkuasaan dan pencegahan, kawalan melalui pelesenan, aktiviti pemantauan dan juga aktiviti peningkatan kesedaran pengguna untuk menurunkan permintaan terhadap produk yang tidak selamat atau membahayakan. Aktiviti Cawangan Penguatkuasa Farmasi merangkumi 7 aktiviti utama iaitu:

- 1) Pelesenan
- 2) Pemeriksaan Premis
- 3) Penyaringan Pengimportan dan Pemeriksaan di Pintu Masuk Kastam
- 4) Operasi dan Risikan
- 5) Penyiasatan dan Pendakwaan
- 6) Saringan Iklan dan Kualiti
- 7) Kawalan Farmaseutikal dan Pendidikan Pengguna.

Jadual di bawah menunjukkan pencapaian aktiviti penguatkuasaan oleh Cawangan Penguatkuasa Farmasi Negeri Pulau Pinang.

Jadual 11: Pencapaian Aktiviti Penguatkuasaan Dan Perlesenan Farmasi Bagi Tahun 2016-2020

AKTIVITI	2016	2017	2018	2019	2020
Jumlah Lesen/ Permit Yang Dikeluarkan	1,001	1,041	1169	1160	1172
Pemeriksaan Klinik	229	239	244	239	245
Pemeriksaan Premis Berlesen	799	917	875	934	910
Pemeriksaan Rutin Atas Premis Yang Tidak Berlesen	567	527	526	518	534
Pemeriksaan untuk Lesen PBKD	61	63	46	76	31
Bil. Konsainmen Diperiksa Dipintu Masuk	23,330	22,164	25,939	23,988	25,537
Bil. Item Diperiksa Dipintu Masuk	53,753	58,422	62,786	42,965	3,302,345
Bil. bagasi Diperiksa Dari Bagasi Penumpang	119,750	134,078	130,045	185,433	275
Operasi Serbuan Terancang Negeri	98	109	119	115	139
Bil. Item Dirampas	1864	1388	2079	2865	4,620
Nilai Rampasan (RM)	883,971	417,280	10,488,406	5,166,566	17,123,426
Siasatan Aduan / Maklumat	103	91	112	73	74
Bil. Kes Siasatan Yang Selesai (Selain Dari Kes Iklan)	100	107	95	114	128 (termasuk kes iklan)

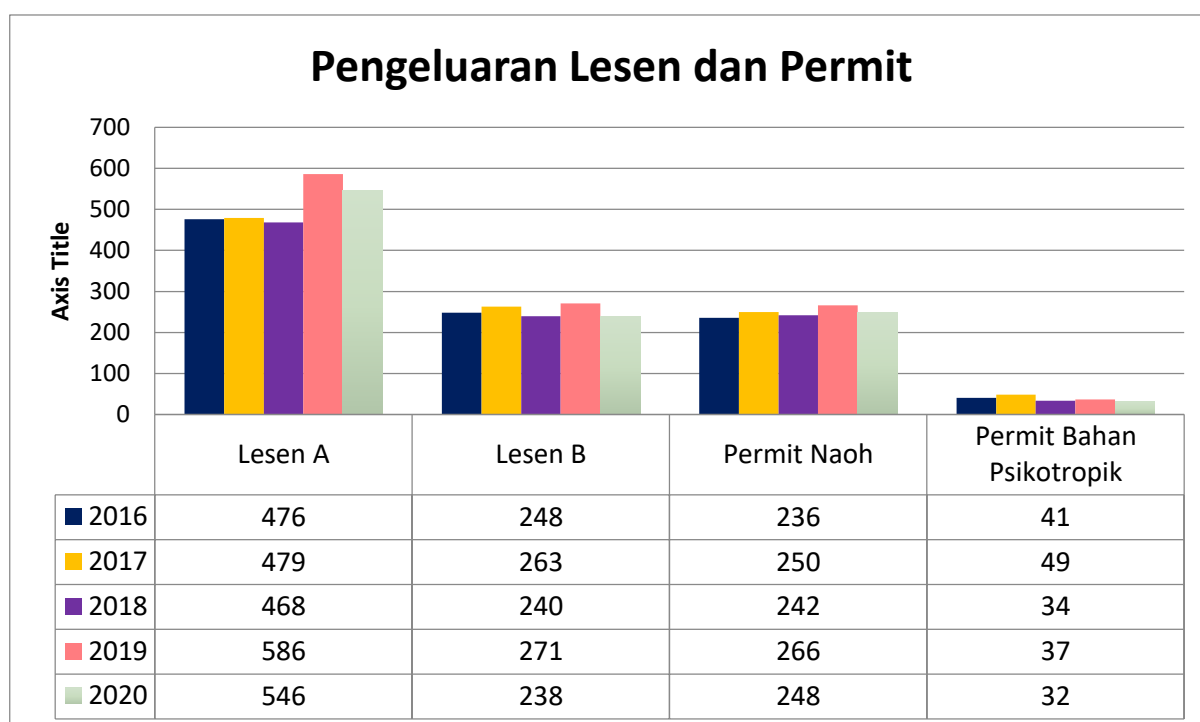
Siasatan Kes Di Bawah Akta Ubat (Iklan & Penjualan) 1956	3	1	4	7	5
Pendakwaan Kes Baru	98	100	98	93	115
Bil. Kehadiran Di Mahkamah	186	205	179	143	160
Bil. Aktiviti Pendidikan Dan Perlindungan Pengguna	13	15	10	14	9

A. PELESENAN

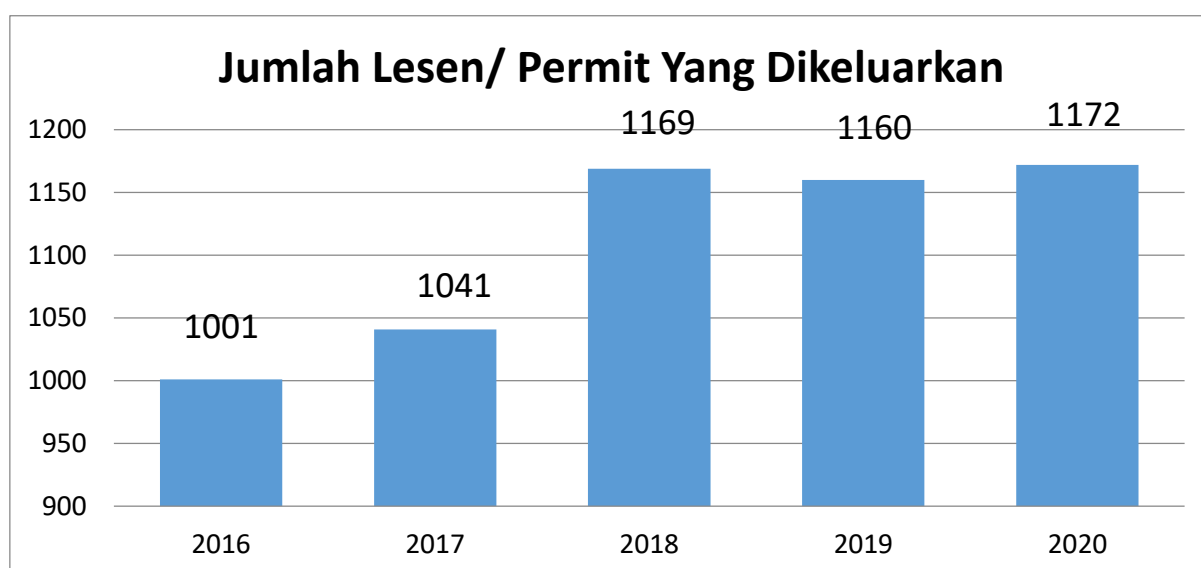
Pelesenan melibatkan aktiviti pemprosesan lesen dan permit ke atas permohonan Lesen Racun Jenis A, Lesen Racun Jenis B, Permit Natrium Hidroksida dan Permit Bahan Psikotropik yang dikeluarkan dibawah keperluan peruntukan Seksyen 26(1) Akta Racun 1952, peruntukan Peraturan 4, Peraturan-Peraturan Racun (Natrium Hidroksida) 1962 dan peruntukan peraturan 15 Peraturan-peraturan Racun (Bahan-bahan Psikotropik) 1989.

Berikut ialah statistik perbandingan pengeluaran lesen dan permit bagi tahun 2016 hingga 2020.

Rajah 12: Perbandingan Pengeluaran Lesen dan Permit Tahun 2016 - 2020

Rajah 13: Pencapaian Aktiviti Pelesenan Tahun 2016-2020

Tempoh pengeluaran Lesen atau permit baru merupakan salah satu daripada Piagam Pelanggan Cawangan Penguatkuasa Farmasi Pulau Pinang iaitu pengeluaran lesen atau permit baru yang dikeluarkan di bawah Akta Racun 1952 dalam tempoh 7 hari bekerja. Mulai November 2016, semua pembaharuan lesen atau permit dan lesen/permit baru dibuat secara atas talian melalui sistem MyPharmaC. Sistem ini telah dibangunkan oleh Bahagian Perkhidmatan Farmasi Kementerian Kesihatan Malaysia untuk memudahkan permohonan pembaharuan dan permohonan baru lesen atau permit selaras dengan perkembangan teknologi terkini.

B. PEMERIKSAAN PREMIS

Jadual 12: Pengkelasan Jenis Premis

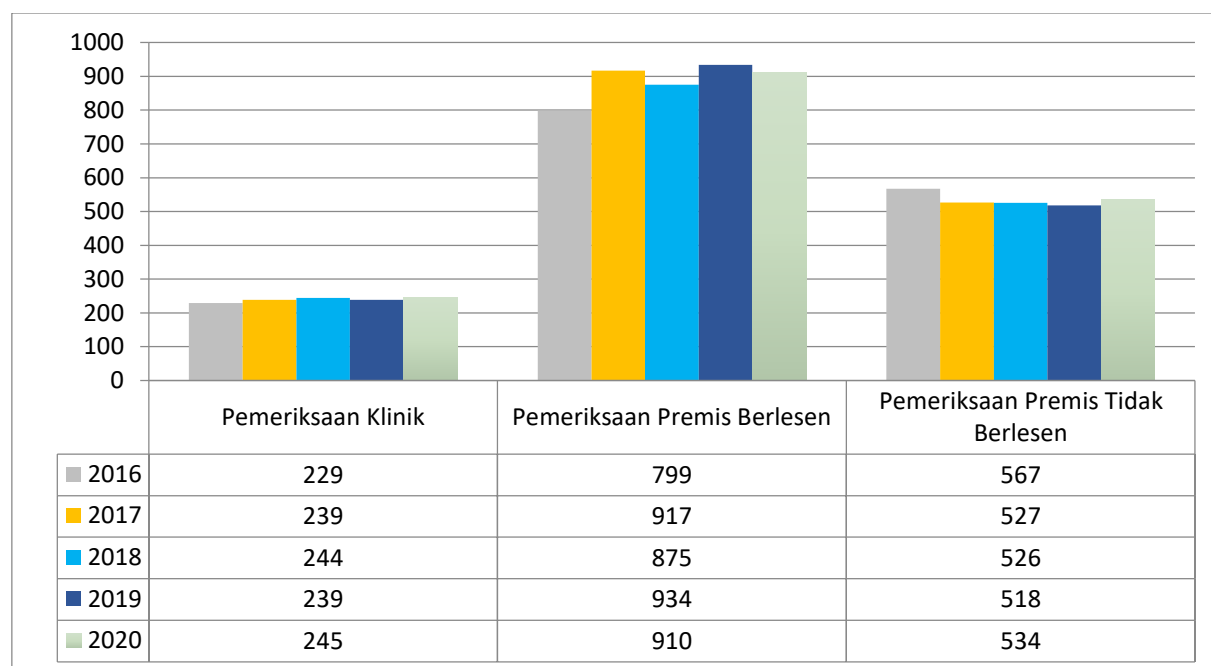
Pengkelasan Premis	Pengkelasan Jenis Premis
Premis Berlesen	Premis yang mempunyai Lesen Racun Jenis A, B, dan Permit Natrium Hidroksida, Premis yang mempunyai Lesen Pengimport dan Pemborong Keluaran Berdaftar - (Farmasi Komuniti, Pengimport, Pemborong dan Pengilang Keluaran Farmaseutikal, Hospital Swasta, Pengimport dan Pemborong Bahan Kimia)
Premis Berdaftar	Klinik Perubatan, Klinik Pergigian, Klinik Veterinar dan Hospital Swasta
Premis Tidak Berlesen	Kedai Runcit/Ubat /Pasar Mini, Pengamal Perubatan Tradisional, Rumah Kediaman, Pasar Malam/Pagi, Kenderaan, Kaki Lima, Jualan Langsung, Ladang Ternakan, Kilang Makanan, Stor/Gudang,Salun

	Kecantikan/Spa/Aromatherapy/ Saloon atau Pusat Kecergasam/ Pusat Rawatan Rambut dan lain-lain.

Di bawah aktiviti ini, pemeriksaan premis berlesen dijalankan bagi tujuan pengeluaran lesen baru atau pembaharuan lesen dan pemeriksaan komplians untuk memastikan pemegang lesen dan premis yang dilesenkan mematuhi syarat dan peruntukan undang-undang yang dikuatkuasakan. Pemeriksaan juga dilakukan ke atas klinik dan hospital swasta bagi memastikan pembekalan ubat-ubatan adalah untuk tujuan rawatan dan kepatuhan terhadap keperluan peruntukan undang-undang berkaitan.

Pemeriksaan rutin dijalankan ke atas premis tidak berlesen yang menjual ubat-ubatan/ kosmetik / produk suplemen kesihatan bagi memastikan tiada penjualan produk racun berjadual dan produk yang dijual adalah produk yang berdaftar dengan Kementerian Kesihatan Malaysia. Berikut ialah statistik pencapaian aktiviti pemeriksaan premis bagi tahun 2016 sehingga 2020.

Rajah 14: Pencapaian Aktiviti Pemeriksaan Premis Tahun 2016-2020

Gambar 12: Pemeriksaan premis berlesen oleh Pegawai Penguatkuasa Farmasi Negeri Pulau Pinang

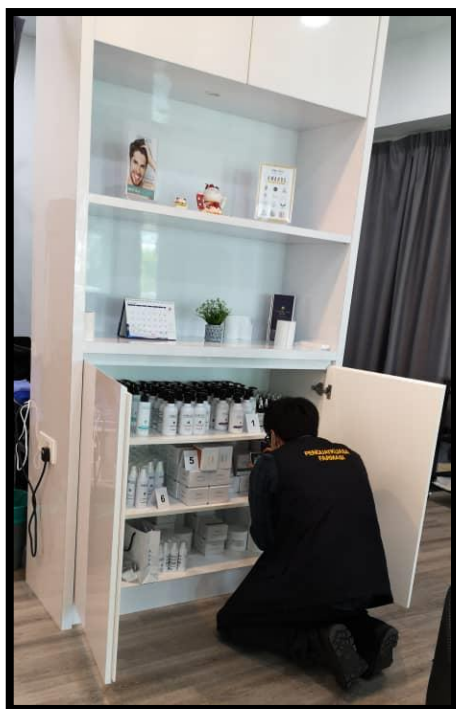
Gambar 13: Pemeriksaan premis berlesen oleh Pegawai Penguatkuasa Farmasi Negeri Pulau Pinang

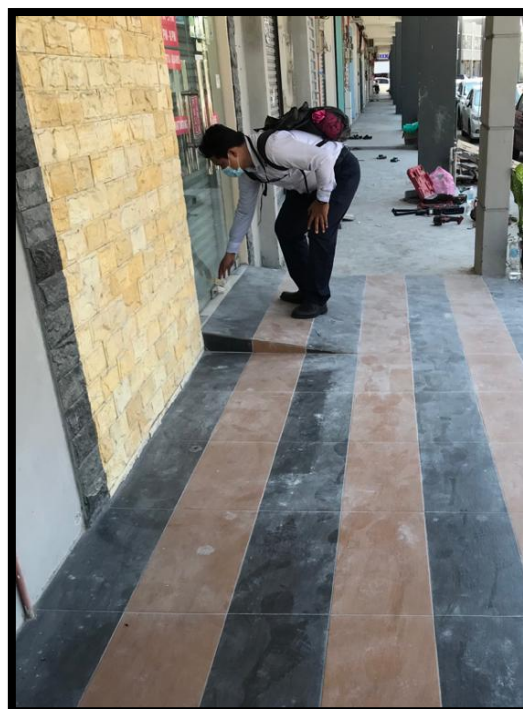
Gambar 14: Pemeriksaan premis berlesen oleh Pegawai Penguatkuasa Farmasi Negeri Pulau Pinang

Gambar 15: Pemeriksaan premis berlesen oleh Pegawai Penguatkuasa Farmasi Negeri Pulau Pinang

Gambar 16: Pemeriksaan Premis Tidak Berlesen

Gambar 17: Pemeriksaan Premis Tidak Berlesen

C. SARINGAN & PEMERIKSAAN PENGIMPORAN DI PINTU MASUK

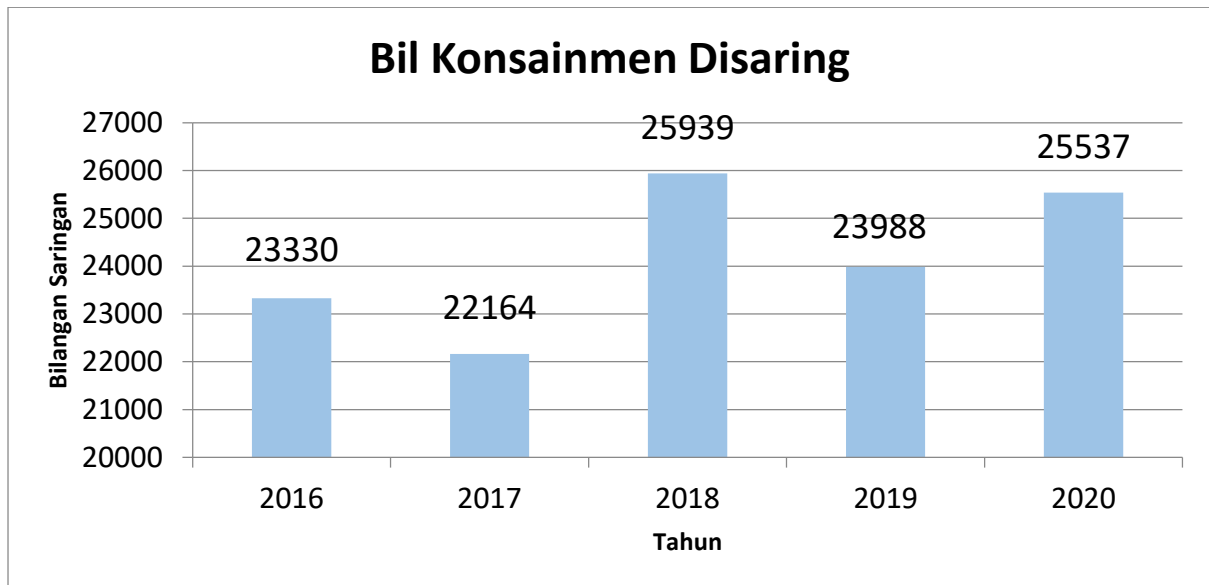
Saringan & pemeriksaan pengimportan di pintu masuk dilakukan terhadap semua konsaimen yang dirujuk oleh pihak kastam melibatkan saringan konsaimen melalui kapal atau kargo udara, bungkusan melalui pos/mel/kurier udara dan bagasi penumpang. Saringan tersebut dilakukan oleh Pegawai Penguatkuasa Farmasi yang ditempatkan di Pelabuhan Butterworth Utara (NBCT), Pejabat Pos Butterworth dan Kompleks Kargo Udara Kedua, Batu Maung termasuk saringan bagasi penumpang kapal terbang daripada penerbangan antarabangsa yang tiba di Lapangan Terbang Antarabangsa Bayan Lepas.

Pemeriksaan dan saringan ke atas bagasi penumpang bagi tahun 2020 adalah sebanyak 275 bagasi sahaja. Penurunan statistik adalah disebabkan oleh Perintah Kawalan Pergerakan (PKP) yang berkuatkuasa sejak 18 Mac 2020. Secara keseluruhannya, pada tahun 2020, sejumlah 25,537 konsainmen telah diperiksa melibatkan saringan terhadap 3,302,345 perkara dan daripada itu sebanyak 3515 perkara dirampas dianggarkan bernilai RM 558,875. Peningkatan bilangan item yang diperiksa adalah disebabkan penafsiran yang baru terhadap pengiraan statistik.

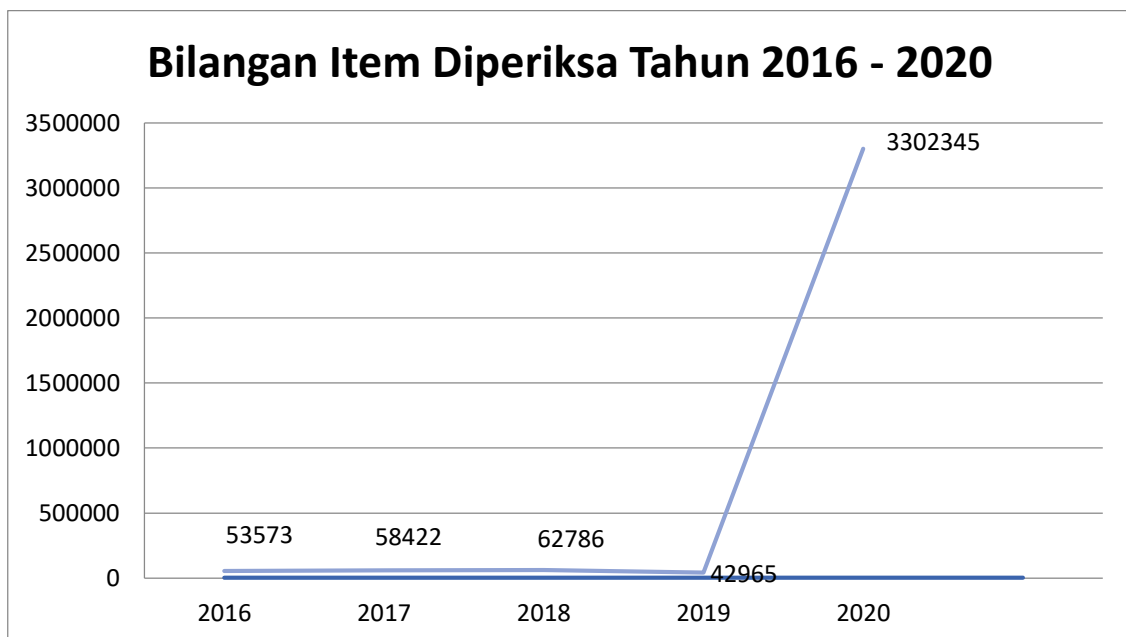
Satu Operasi Pangea yang diketuai oleh Jabatan Kastam Diraja Malaysia dan melibatkan pelbagai agensi telah dilaksanakan bermula pada 18 Februari 2020. Hasil rampasan sepanjang Ops Pangea melibatkan Hemp (Ganja) pada 27 Februari 2020 dengan nilai rampasan RM 5000.

Satu pemeriksaan fizikal bersama Jabatan Kastam Diraja Malaysia juga dijalankan pada 13 Oktober 2020 ke atas konsainmen yang disyaki dicampurpalsu dengan bahan kimia prekursor.

Rajah 15: Pencapaian Aktiviti Saringan Pengimportan Di Pintu Masuk Tahun 2016-2020

Rajah 16: Pencapaian Aktiviti Saringan Pengimportan Melibatkan Bilangan Item Diperiksa Di Pintu Masuk Tahun 2016-2020

Gambar 18: Pemeriksaan di Gudang LTAB oleh Pegawai Penguatkuasa Farmasi Negeri Pulau Pinang bersama-sama agensi penguatkuasaan yang terlibat

Gambar 19: Pemeriksaan di Gudang LTAB oleh Pegawai Penguatkuasa Farmasi Negeri Pulau Pinang bersama-sama agensi penguatkuasaan yang terlibat

Gambar 20: Pemeriksaan di Gudang LTAB oleh Pegawai Penguatkuasa Farmasi Negeri Pulau Pinang bersama-sama agensi penguatkuasaan yang terlibat

Gambar 21: Rampasan Kes melibatkan Hemp
(Gania) pada 27/02/2020

Gambar 22: Rampasan Kes melibatkan
Hemp (Ganja) pada 27/02/2020

Gambar 23: Rampasan Kes melibatkan Hemp (Ganja) pada 27/02/2020

Gambar 24: Pemeriksaan Fizikal bersama Kastam
ke atas Konsainmen disyaki dicampurpalsu
Prekursor pada 13/10/2020

Gambar 25: Pemeriksaan Fizikal bersama Kastam
ke atas Konsainmen disyaki dicampurpalsu
Prekursor pada 13/10/2020

Gambar 26: Pemeriksaan Fizikal bersama Kastam ke atas
Konsainmen disyaki dicampurpalsu Prekursor pada 13/10/2020

D. RISIKAN DAN OPERASI

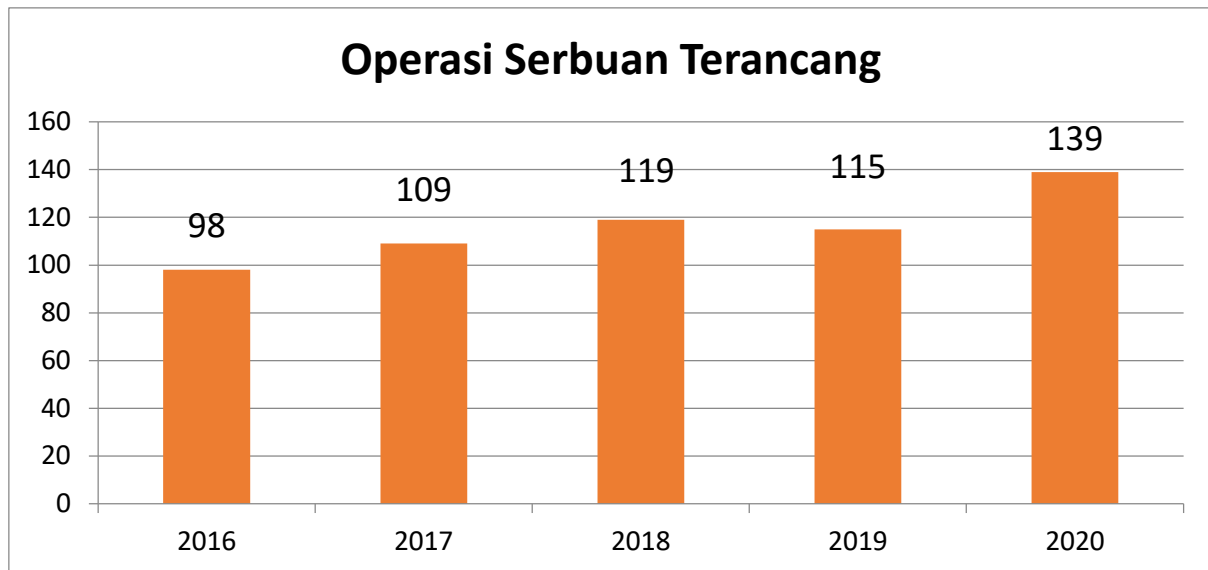
Operasi serbuan dijalankan selepas risikan yang teliti dilakukan terhadap sasaran atau individu yang disyaki terlibat di dalam aktiviti yang melanggar peruntukan undang-undang yang dikuatkuasakan. Ini adalah untuk menjamin kejayaan sesuatu tindakan operasi tersebut.

Pada tahun 2020 sebanyak 139 serbuan dilakukan melibatkan rampasan 4,620 perkara bernilai RM 17,123,426. Pada tahun 2016, Bahagian Penguatkuasa Farmasi KKM telah menubuhkan CYFORS untuk menangani isu-isu penjualan ubat/ kosmetik terlarang secara atas talian. Setiap negeri perlu menyediakan laporan profiling daripada inteligens siber yang dijalankan dan bagi tahun 2020, CPF Pulau Pinang telah melaporkan sebanyak 25 profiling. 12 kes siasatan telah dibuka melibatkan 17 jenis rampasan digital seperti telefon, komputer peribadi dan tablet. Kerjasama dengan pihak TELCO, E-Commerce, Suruhanjaya Komunikasi dan Multimedia Malaysia (SKMM) dan Cyber Security Malaysia (CSM) telah dijalankan di dalam memantapkan tindakan penguatkuasaan.

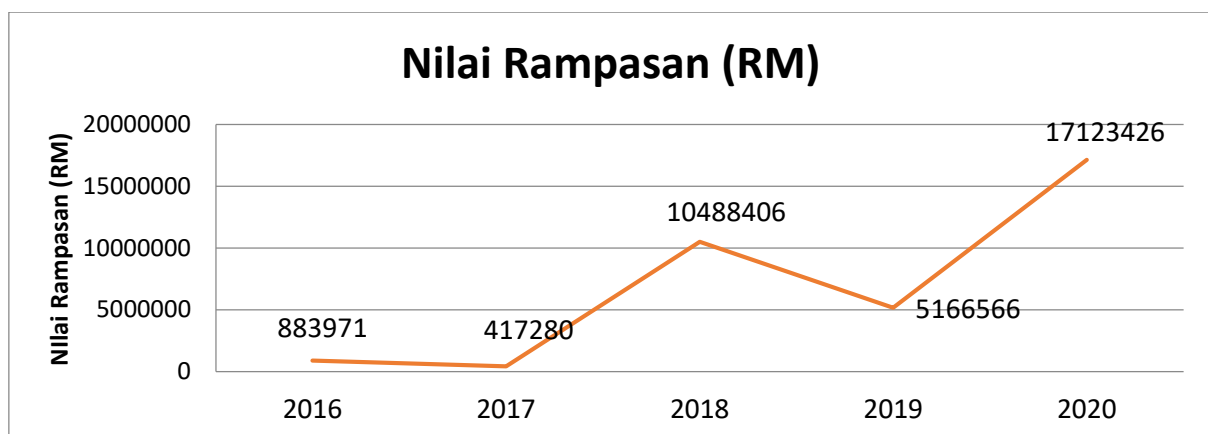
Pada 8 Oktober 2020 satu Ops Cengkeh melibatkan sebuah premis stor yang melibatkan penjualan di platform e-dagang Lazada telah dijalankan. Anggaran nilai rampasan adalah sebanyak RM 862,500 dengan anggaran item rampasan sebanyak 957 jenis produk tidak berdaftar dan 2 jenis produk tradisional.

Selain itu, pada 24 Disember 2020, satu Ops Ginseng melibatkan kerjasama antara Cawangan Penguatkuasaan Farmasi Pulau Pinang dengan Polis Diraja Malaysia Pulau Pinang telah dijalankan. Serbuan melibatkan satu premis kedai ubat Cina dan satu premis gudang haram. Anggaran nilai rampasan adalah sebanyak RM 14 juta dengan anggaran item rampasan sebanyak 156,777 botol ubat tidak berdaftar.

Rajah 16: Pencapaian Aktiviti Operasi Tahun 2016 – 2020

Rajah 17: Pencapaian Aktiviti Operasi melibatkan Nilai Rampasan Tahun 2016 - 2020

Gambar 27: Sidang media di Ibu Pejabat Polis Pulau Pinang pada 28 Disember 2020

Gambar 28: Sidang media di Ibu Pejabat Polis Pulau Pinang pada 28 Disember 2020

Gambar 29: Sidang media di Ibu Pejabat Polis Pulau Pinang pada 28 Disember 2020

Gambar 30: Lokasi serbuan Ops Cengkeh

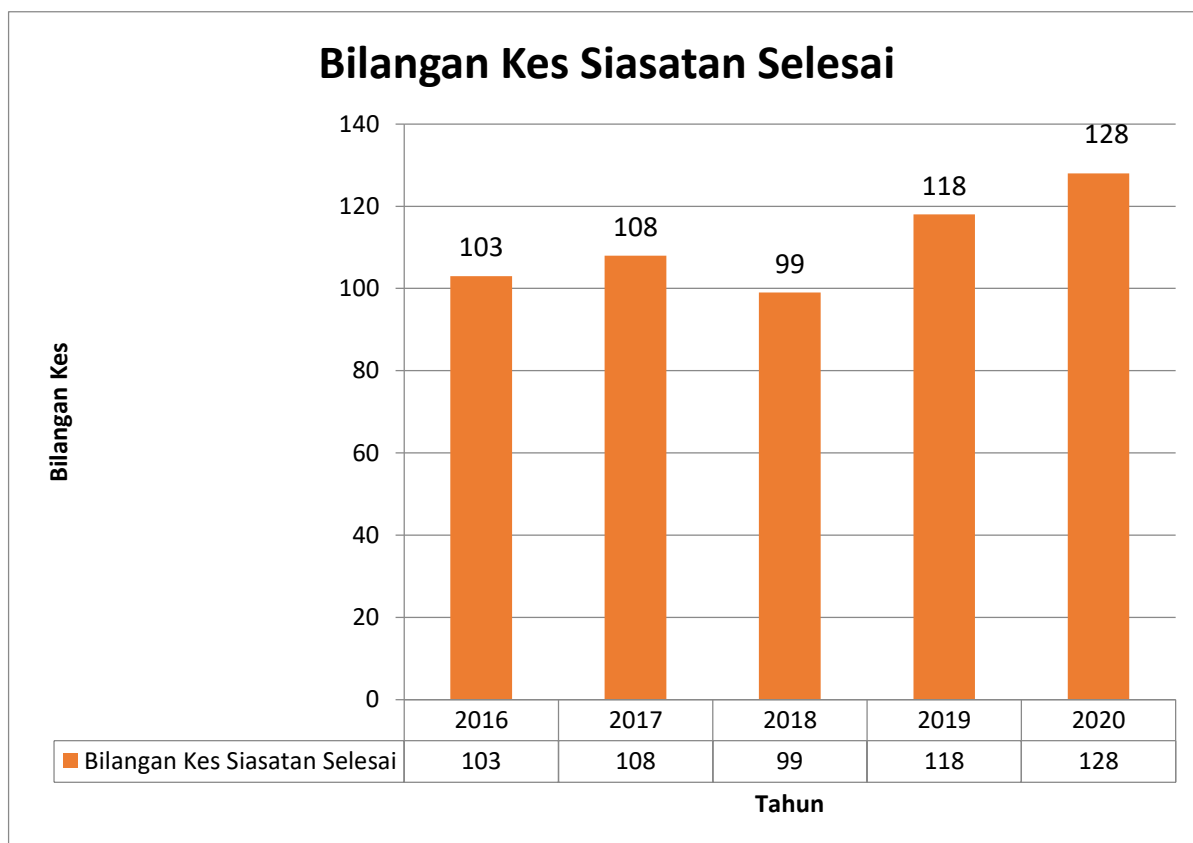
Gambar 31: Lokasi serbuan Ops Cengkeh

E. PENYIASATAN DAN PENDAKWAAN

Bagi semua kes yang melibatkan kesalahan dan pelanggaran undang-undang yang dikuatkuasakan, siasatan akan di jalankan oleh pegawai penguatkuasa farmasi yang telah diberi kuasa di bawah undang-undang tersebut. Penyiasatan melibatkan proses pengumpulan bukti fizikal, penganalisaan barang kes oleh Jabatan Kimia atau pengesahan status pendaftaran oleh Pihak Berkuasa Kawalan Dadah, pengambilan keterangan saksi dan pengesahan dokumen yang melibatkan agensi lain bertujuan bagi menyokong fakta kes agar tertuduh dapat disabitkan ke mahkamah. Selanjutnya, permohonan sanksi atau arahan pendakwaan daripada Timbalan Pendakwaraya diperlukan sebelum sesuatu kes siasatan dapat didaftarkan di mahkamah untuk pendakwaan.

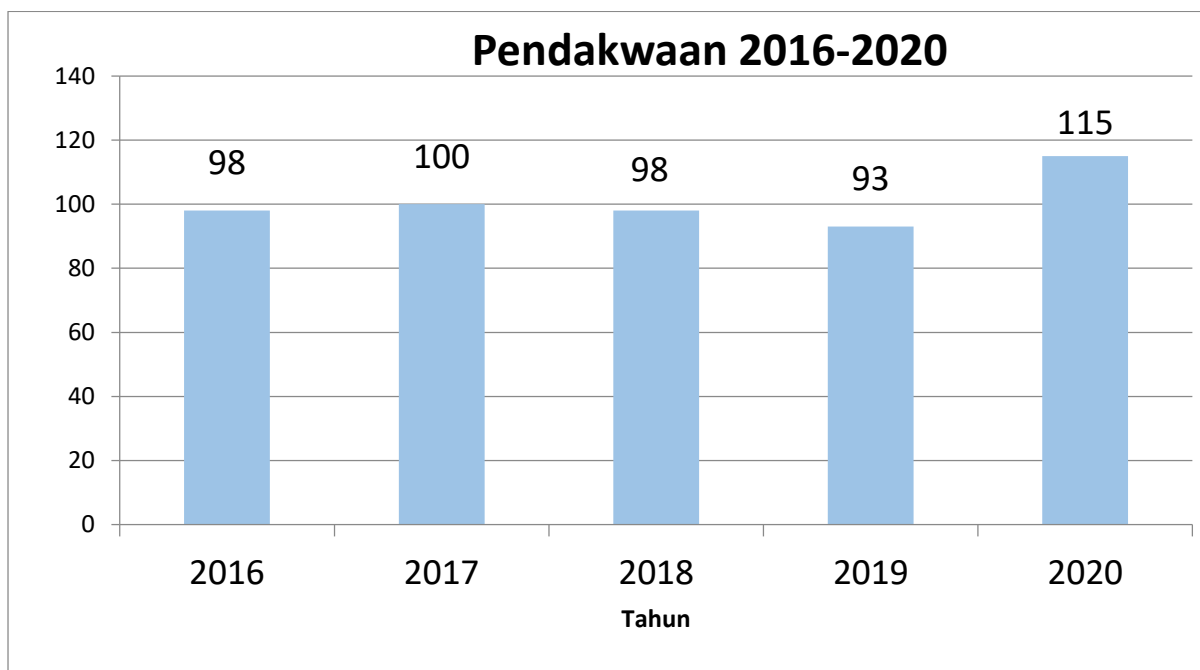
Pada tahun 2020 sebanyak 128 kes telah selesai disiasat melibatkan 9 kes tahun 2018, 83 kes tahun 2019 dan 36 kes tahun 2020. Jika dilihat kepada tempoh masa penyelesaian kes, Cawangan ini telah berjaya mencapai standard QAP siasatan ditetapkan di mana peratus kes siasatan selesai dalam tempoh 4 bulan dicapai ialah 93.22 % (standard QAP6: 85%).

Rajah 18: Pencapaian Aktiviti Penyiasatan 2016-2020

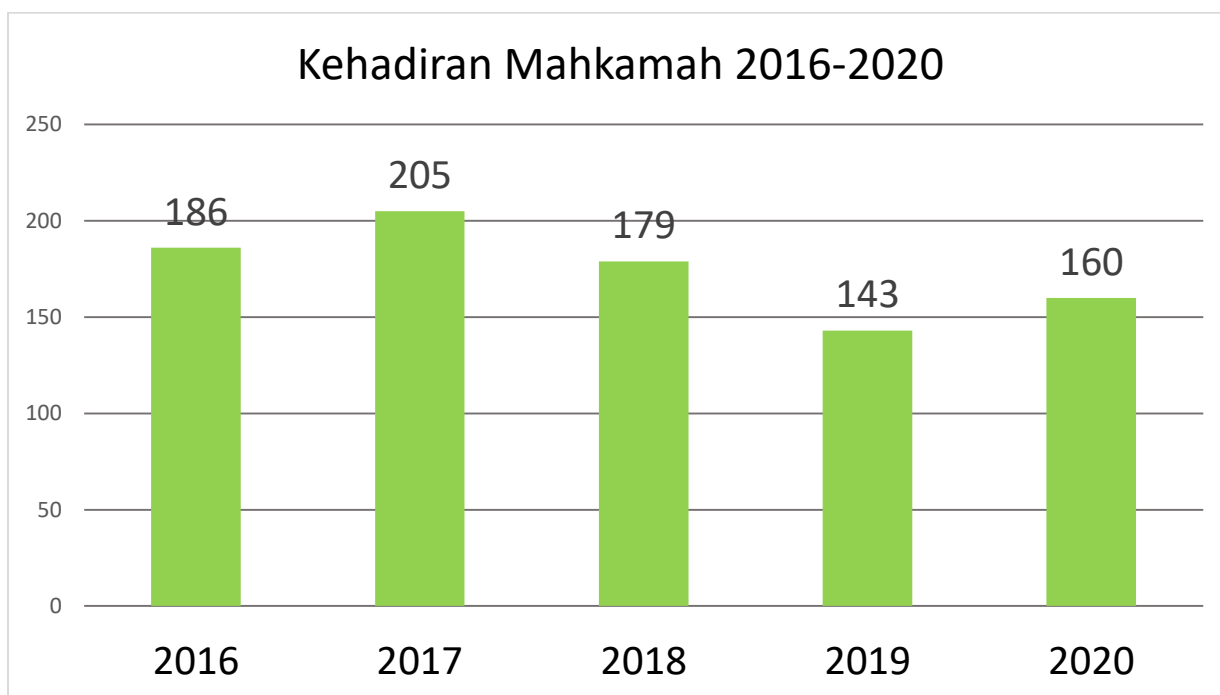

Pendakwaan kes di Mahkamah juga dijalankan oleh Pegawai Penguatkuasa Farmasi dari cawangan ini meliputi pendakwaan sebutan kes baru dan kes bicara. Jumlah pendakwaan kes baru pada tahun 2020 ialah sebanyak 125 kes manakala kehadiran pegawai pendakwa ke mahkamah sepanjang tahun 2020 ialah 160 kehadiran. Jumlah denda yang dikutip untuk tahun 2020 adalah sebanyak RM757,200.00.

Rajah 19: Pencapaian Aktiviti Pendakwaan Tahun 2016-2020

Rajah 20 : Pencapaian Kehadiran Mahkamah Tahun 2016-2020

F. SARINGAN IKLAN DAN KUALITI

Saringan pengiklanan juga merupakan salah satu aktiviti penguatkuasaan yang dijalankan di Cawangan ini di mana Cawangan Penguatkuasa Farmasi Negeri Pulau Pinang telah dipertanggungjawabkan untuk menyaring akhbar Kwang Wah Yit Poh, Guang Ming Daily dan majalah Health Today selain saringan terhadap siaran iklan melalui radio tempatan iaitu Mutiara FM dan Melody FM. Saringan terhadap iklan ini adalah berdasarkan peruntukan di bawah Akta Ubat (Iklan dan Penjualan) 1956. Bagi tahun 2020 sebanyak 681 iklan telah disaring.

Pada tahun ini, aktiviti tinjauan papan iklan luar di Lebuhraya E1 Plus Utara, mulai Plaza Toll Selatan Sungai Petani sehingga Plaza Toll Bandar Baharu Pulau Pinang telah dijalankan pada bulan Mei dan Disember 2020 bagi memastikan iklan-iklan tersebut mematuhi undang-undang yang dikuatkuasakan. Sebanyak 64 billboard telah disaring dan didapati sebanyak 9 billboard yang melanggar peruntukan yang dikuatkuasakan. Tindakan telah diambil terhadap 9 billboard tersebut.

Gambar 32: Aktiviti Tinjauan Papan Iklan Luar Di Lebuhraya Pulau Pinang

Gambar 33: Aktiviti Tinjauan Papan Iklan Luar Di Lebuhraya Pulau Pinang

Dalam pengurusan kualiti, terdapat lima (6) indikator yang telah dimuktamadkan sebagai Petunjuk Prestasi (KPI) bagi Cawangan Penguatkuasa Farmasi dan 4 indikator bagi Program Jaminan Kualiti (*Quality Assurance Programme*) (QAP). Jadual berikut menunjukkan pencapaian KPI dan QAP untuk CPF Pulau Pinang bagi tahun 2020. Secara keseluruhannya, Cawangan Penguatkuasa Farmasi Pulau Pinang telah berjaya mencapai sasaran untuk semua indikator KPI & QAP bagi tahun 2020.

Jadual 13: Petunjuk Prestasi (KPI) bagi Cawangan Penguatkuasa Farmasi

Bil.	KPI	Sasaran 2020	Pencapaian 2020
1	Peratus pengeluaran lesen/ permit baru yang dikeluarkan di bawah Akta Racun 1952 dalam tempoh 7 hari bekerja	90%	100% (280/280)
2	Peratus aduan awam mengenai penjualan/pengiklanan produk yang tidak mematuhi undang-undang yang berjaya diambil tindakan penguatkuasaan(serbuan/pemeriksaan) dalam tempoh 60 hari daripada tarikh penerimaan aduan	75%	91% (40/44)
3	Peratus kes yang berjaya dalam perbicaraan mahkamah daripada jumlah kes yang didakwa di mahkamah	100%	100% (113/113)
4	Peratus kertas siasatan dikemukakan kepada Timbalan Pendakwaraya (TPR) selepas menerima Laporan Analisa dalam tempoh satu (1) bulan	90%	99.1% (115/116)
5	Peratus iklan ubat-ubatan di dalam media cetak yang dipantau mematuhi undang-undang yang dikuatkuasakan	90%	96.97% (256/264)
6.	Peratus Laporan Pemprofilan yang diambil tindakan dalam tempoh 14 hari bekerja	90%	100% (25/25)

Jadual 14: Indikator bagi Program Jaminan Kualiti (Quality Assurance Programme) (QAP)

No.	QAP Indicator	Standard 2020	Pencapaian 2020
1.	Complaint Related To Infringement of Pharmacy Laws Verified And Responded Within 2 Weeks	100%	100% (74/74)
2.	Tactical Intelligence completed with operation order within 2 months	95%	100% (5/5)

3.	Completion of investigation paper within 4 months	85%	93.22% (110/118)
4.	Follow-up actions taken within 3 months after inspection of premises	98%	100% (87/87)

G. PENDIDIKAN DAN KESEDARAN PENGGUNA

Pada tahun 2020, Bahagian Penguatkuasa Farmasi KKM mensasarkan aktiviti kesedaran pengguna kepada pihak berkepentingan seperti Pihak Berkuasa Tempatan.

Sepanjang tahun 2020 sebanyak 9 aktiviti pendidikan dan kesedaran pengguna telah dijalankan melibatkan aktiviti pameran, ceramah dan dialog. Ianya meliputi 6 ceramah, 1 pameran dan 2 dialog dengan agensi kerajaan/swasta.

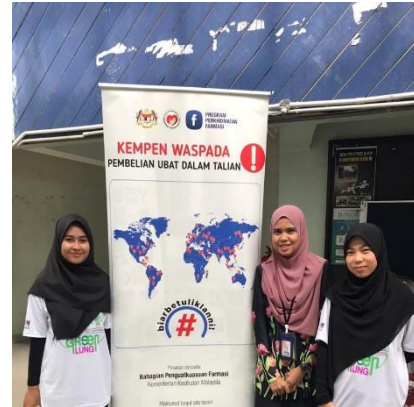
Gambar 34: Sesi Dialog Harmoni Antara CPF Pulau Pinang Bersama MPSP & MBPP

Gambar 35: Sesi Dialog Harmoni Antara CPF Pulau Pinang Bersama MPSP & MBPP

Gambar 36: Pameran dan ceramah sempena Kempen Kesedaran Waspada Ubat Dalam Talian di Universiti Sains Malaysia pada 6 Mac 2020

Gambar 37: Pameran dan ceramah sempena Kempen Kesedaran Waspada Ubat Dalam Talian di Universiti Sains Malaysia pada 6 Mac 2020

H. KEJAYAAN DAN PENCAPAIAN CPF PULAU PINANG SEPANJANG 2020

Pada 31 Januari 2020, Stor Ekshibit Butterworth telah menerima kunjungan hormat dan perasmian stor oleh Pengarah Kesihatan Negeri Pulau Pinang.

Stor Ekshibit telah dilengkapi dengan sebuah Dumb Waiter bertujuan mengangkat barang ekshibit yang berat ke tingkat satu kerana stor tidak mempunyai lif. Selain itu, terdapat keperluan mendesak untuk menyimpan barang kes yang semakin bertambah dimana ruang stor di tingkat bawah tidak mencukupi bagi menampung kapasiti ekshibit sediada.

Gambar 38: Upacara perasmian oleh
Pengarah Kesihatan Negeri Pulau Pinang

Gambar 40: Pemasangan Dumb Waiter di Stor
Ekshibit Butterworth

Gambar 39: Upacara perasmian oleh Pengarah
Kesihatan Negeri Pulau Pinang

Gambar 41: Pemasangan Dumb Waiter di Stor
Ekshibit Butterworth

UNIT KEJURURAWATAN 2020

Pengenalan

Unit ini bertanggungjawab dalam perkhidmatan kejururawatan yang mana ianya merangkumi perkhidmatan pesakit dalam dan luar di hospital dan kesihatan awam. Ianya berperanan dalam merancang, menyelaraskan aktiviti, mengawalselia, menilai mutu serta memberi pengukuhan berkaitan keberkesanan dan keselamatan dalam penjagaan dan perkhidmatan yang diberi. Pemantauan berterusan dijalankan dari masa ke semasa bagi mengekalkan mutu serta memastikan kepatuhan kepada piawaian serta mengambil tindakan penambahbaikan atas *shortfall* yang berlaku.

Objektif

Memastikan perkhidmatan Kejururawatan yang diberi adalah efisien, efektif dan berintegriti serta selamat berdasarkan piawaian yang telah ditetapkan. Memastikan status kesihatan masyarakat dikawasan perkhidmatan khasnya Negeri Pulau Pinang dapat ditingkatkan dan dikekalkan.

Perjawatan Dan Pembangunan Sumber Manusia

- **Perjawatan**

Perjawatan yang diluluskan untuk JKN adalah 4671 untuk pelbagai kategori. Mulai November 2019, jawatan Gred U42 dan U41 telah difleksikan kepada Jawatan Gred U41/42/44. Sebanyak 95.6% jawatan telah diisi pada tahun 2020. Pada Januari 2020 sebanyak 76 jawatan Jururawat U19 telah difleksikan kepada JM U19 (TBK1&2) / Jururawat U29 (TBK1&2). Pecahan kategori pengisian dan kekosongan sehingga Disember 2020 adalah seperti jadual 8. 1.

Jadual 8.1: Pecahan Pengisian dan Kekosongan Mengikut Gred Tahun 2020

Gred	Jumlah Jawatan	2019		2020	
		Pengisian	Kekosongan	Pengisian	Kekosongan
U48	1	1	0	1	0
U44	3	2	1	3	0
U41/42/44	41	36	5	39	2
U36	75	67	8	70	5
U32	342	320	22	321	21
U32(J)/U32 (PPP)	2	2	0	2	0
U29/U32	3137	3131	6	3106	31
JM U19(TBK1&TBK2)/ JT U29(TBK1&TBK2)	76			77	-1

U26	17	16	1	14	3
U24	102	101	1	101	1
U19/U24/U26	851			734	117
U24/U26	0	0	0	0	0
JSPS	26	2	24	1	25
JUMLAH	4673	4502	171	4469	204

- **Pengkhususan**

Jururawat yang telah mengikuti kursus pengkhususan lanjutan/pos basik akan ditempatkan mengikut pengkhususan masing-masing. Ini adalah untuk meningkatkan mutu perkhidmatan kejururawatan. Sehingga Disember 2020, seramai 1869 (52.8%) jururawat (Perubatan) dan 492 (80.13%) jururawat (KA) telah memperolehi pelbagai pengkhususan /pos basik.

- **Pembangunan Modal Insan**

Unit Kejururawatan juga mengalakkan pembelajaran yang berterusan dengan mengadakan kursus-kursus untuk meningkatkan keupayaan dan pembangunan profesional di kalangan staf kejururawatan dari aspek pengetahuan, kemahiran dan sikap yang perlu untuk memberi perawatan yang berkualiti.

Pada masa yang sama Unit Kejururawatan mengambil bahagian dalam semua program yang berkaitan dengan pembelajaran dan penyelidikan bagi menyumbang kepada penambahbaikan perawatan pesakit staf kejururawatan serta merancang, melaksana, mengekalkan atau menaik taraf serta menilai standard program kejururawatan yang dijalankan.

Latihan Dalam Perkhidmatan - Unit Kejururawatan telah menilai dan mengenalpasti keperluan kursus bagi semua kategori jururawat (Perubatan dan Kesihatan Awam) serta merancang dan melaksanakannya mengikut peruntukan seperti yang di senaraikan. Walaubagaimanapun kita telah berjaya menjalankan sebanyak 14 kursus mengikut keperluan kejururawatan, berikutan penularan pandemic Covid 19 dan keperluan dalam menangani serta penjagaan isu ini diberi keutamaan.

Jadual 8.2: Senarai kursus / bengkel yang dianjurkan Tahun 2020

	NAMA KURSUS	TEMPAT KURSUS	TARIKH	TEMPOH KURSUS	BILANGAN PESERTA	
					KUMP P&P	KUMP SOKONGAN

1	Bengkel Klinikal Research :Protocol Development 1	CRC,Hospital Pulau Pinang	18-19/2/2020	2 hari	1	30
2	Bengkel Klinikal Research :Protocol Development II	CRC,Hospital Pulau Pinang	7-8/4/2020	2 hari	1	30
3	Taklimat secara online(VC) : Panduan Pengurusan Pegawai Berprestasi Rendah Dan Pegawai Bermasalah	PTJ Masing-masing	3/6/2020	1 hari	0	30
4	Kursus Go Fit Don't Quit (Fasa1)	Klinik Kesihatan Sungai Dua, Pulau Pinang.	2/7/2020	1 hari	1	19
5	Kursus Critical Thinking	Allied Healthcare Training Centre	2-3/9/2020	2 hari	30	0
6	Kursus Leadership & Management Untuk Penyelia (Fasa 1)	Allied Healthcare Training Centre	7-8/9/2020	2 hari	8	22
7	Kursus Leadership & Management Untuk Penyelia (Fasa 2)	Allied Healthcare Training Centre	21-22/9/2020	2 hari	6	28
8	Kursus Go Fit Don't Quit (Fasa1)	Klinik Kesihatan Sungai Dua, Pulau Pinang.	25/9/2020	1hari	0	20
9	Bengkel NORMA (Pakej Sewaan Bilik Pembedahan)	Allied Healthcare Training Centre.	30/9/2020	1 hari	2	28
10	Jururawat Idamanku	Rumah Peranginan Persekutuan, Jalan Scott, Pulau Pinang.	1-2/10/2020	2 hari	16	16

11	Kursus Power Point	Allied Healthcare Training Centre	9 & 12/10/2020	2 hari	30	0
12	Kursus Critical Thinking	Allied Healthcare Training Centre	5-6/10/2020	2 hari	9	36
13	Kursus Pemantapan Pengurus Wad (Pakej Kursus)	Hotel Jen Penang	03/11/2020	1 hari	10	50
14	Kursus Excel	Allied Healthcare Training Centre	5-6/11/2020	2hari	29	1

PENCAPAIAN

- **Aktiviti Kualiti Kejururawatan**

Audit kejururawatan merupakan satu proses penilaian kualiti perawatan ke atas pesakit melalui kajian standard secara sistematik. Perlaksanaan diperkenalkan oleh Unit Penyelidikan dan Pembangunan Kualiti. Bahagian Kejururawatan KKM dan diselaraskan kepada semua hospital negeri dan hospital pakar yang mula diperkenalkan pada penghujung Disember 2008.

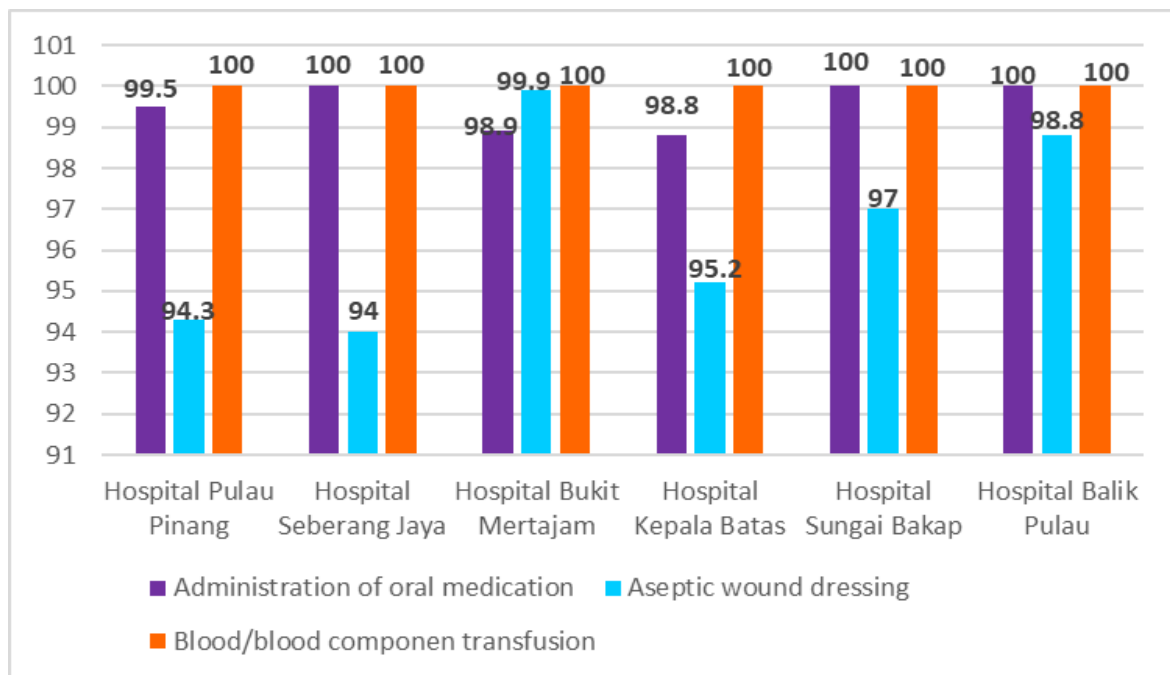
Audit kejururawatan yang dilakukan adalah *National Nursing Audit (NNA- Perubatan & Kesihatan Awam)*, *Nursing Indicator Approach (NIA)*, *National Operation Room Nursing audit (NORNA)* dan *Save Surgery Save Life (SSSL)*

- **National Nursing Audit**

Audit ini dijalankan sebanyak 2 kali setahun, mengikut apa yang telah dijadualkan oleh pihak Bahagian Kejururawatan (BKJ) tetapi hanya fasa ke 2 sahaja dijalankan berlanjutan dari pandemic Covid 19 ini.

Rajah 8.3: Pencapaian *National Nursing Audit* Perubatan.

JULAI– SEPTEMBER 2020

National Nursing Audit Kesihatan Awam

Audit Kejururawatan Kebangsaan Kesihatan Awam telah dimulakan pada tahun 2009 dengan 5 elemen dan 14 indikator. Aktiviti audit ini dijalankan setiap tahun di Klinik Kesihatan dan Pejabat Kesihatan Daerah. Pada tahun 2012, ianya diperluaskan ke Klinik Desa. Audit Kejururawatan mempunyai meliputi dua belas (12) Indikator. Elemen 11 dan 12 iaitu Kepimpinan dan Pentadbiran Perkhidmatan Kejururawatan & Pengurusan Sumber Manusia di Jagaan Kesihatan Primer telah diaudit di Klinik Kesihatan dan Klinik Kesihatan Ibu Dan Anak di Negeri Pulau Pinang, ketetapan dua komponen ini didapati keseluruhannya telah mencapai 100% manakala elemen yang masih memerlukan penambahbaikan secara terus menerus adalah elemen kurang zat makanan (KZM) Dikalangan Bayi & Kanak-kanak Berumur 6 Bulan - 6 Tahun. Berikutan dengan penularan pandemik Covid 19 , maka lawatan rumah dan demonstrasi makanan tidak dapat dijalankan mengikut waktu yang telah ditetapkan.

Jadual 8.4 : Pencapaian *National Nursing Audit* Kesihatan Awam di Klinik Kesihatan

Elemen Kesihatan	Standard	PKD TL	PKD BD	PKD SPU	PKD SPT	PKDSPS
Pemeriksaan Fizikal & Palpasi Ibu Mengandung di Klinik Bagi Kes Baru & Ulangan	90%	87%	100%	90.9%	100%	87.5%
Pengendalian Ibu Hamil Berisiko Tinggi -Anaemia in pregnancy	85%	86.5%	87.5%	95.2%	92..3%	75.8%

Pengendalian Ibu Hamil Berisiko Tinggi - Gestational Diabetis Melitus	85%	85.7%	92.3%	87%	90.9%	79.4%
Pengendalian Ibu Hamil Berisiko Tinggi -Pregnancy Induced Hypertension	85%	100%	100%	100%	100%	80%
Pemeriksaan Posnatal Dirumah - Jagaan Ibu	95%	88.9%	95%	100%	100%	88.3%
Pemeriksaan Posnatal Dirumah - Jagaan Anak	95%	100%.	95%	100%	100%	100%
Pemberian Vaksin Melalui Suntikan Imunisasi	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Penjagaan Rangkaian Sejuk	100%	100%	100%	100%	100%	100%
Penilaian Pertumbuhan Dan Perkembangan Di Kalangan Bayi Dan Kanak-Kanak	95%	100%	95%	100%	100%	100%
Pengendalian KZM Dikalangan Bayi & Kanak-kanak Berumur 6 Bulan -6 Tahun	80%	100%	90%	50%	84.6%	53.9%
Kepimpinan dan Pentadbiran Perkhidmatan Kejururawatan	100%	100%	100%	100%	100%	66.7%
Pengurusan Sumber Manusia di Jagaan Kesihatan Primer	100%	100%	100%	100%	100%	100%

National Nursing Audit (KA) dibahagikan kepada 3 elemen seperti berikut:

Elemen 1 : Pengendalian Ibu Berisiko Tinggi.

- Pemeriksaan Fizikal & Palpasi Ibu Mengandung di Klinik Bagi Kes Baru & Ulangan.
- Pengendalian Ibu Hamil Berisiko Tinggi -Anaemia in pregnancy.
- Pengendalian Ibu Hamil Berisiko Tinggi -Gestational Diabetis Melitus.
- Pengendalian Ibu Hamil Berisiko Tinggi -Pregnancy Induced Hypertension.

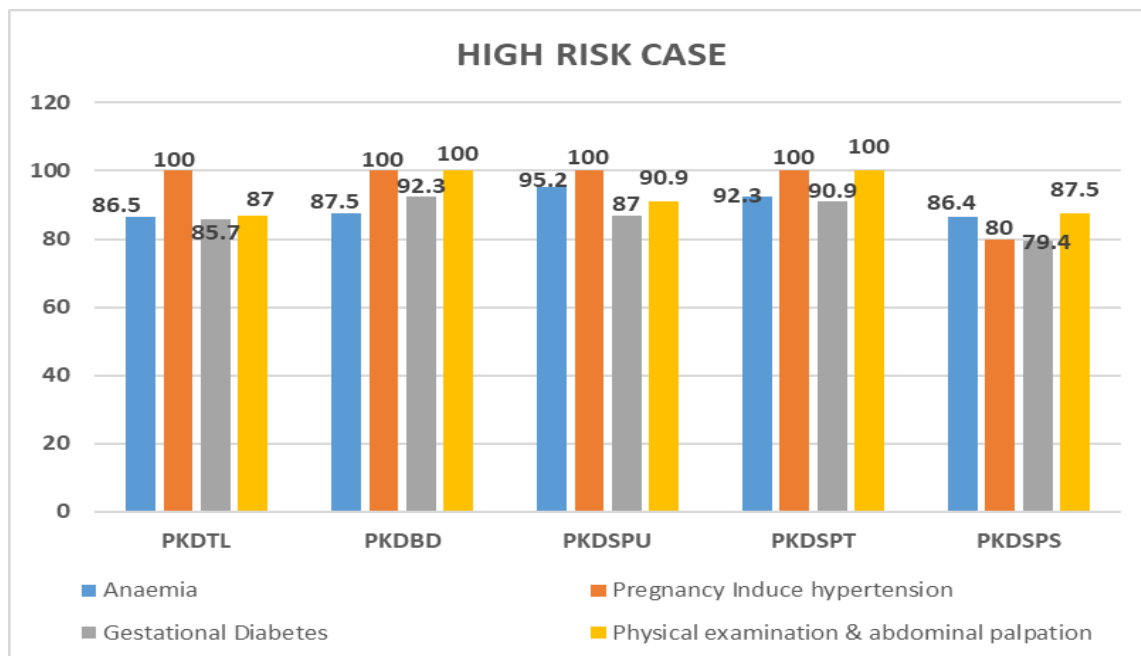
Elemen 2 : Jagaan Perawatan Postnatal Ibu dan Bayi Di rumah

- Pemeriksaan Postnatal di rumah – Jagaan Ibu.
- Pemeriksaan Postnatal di rumah – Jagaan Anak.

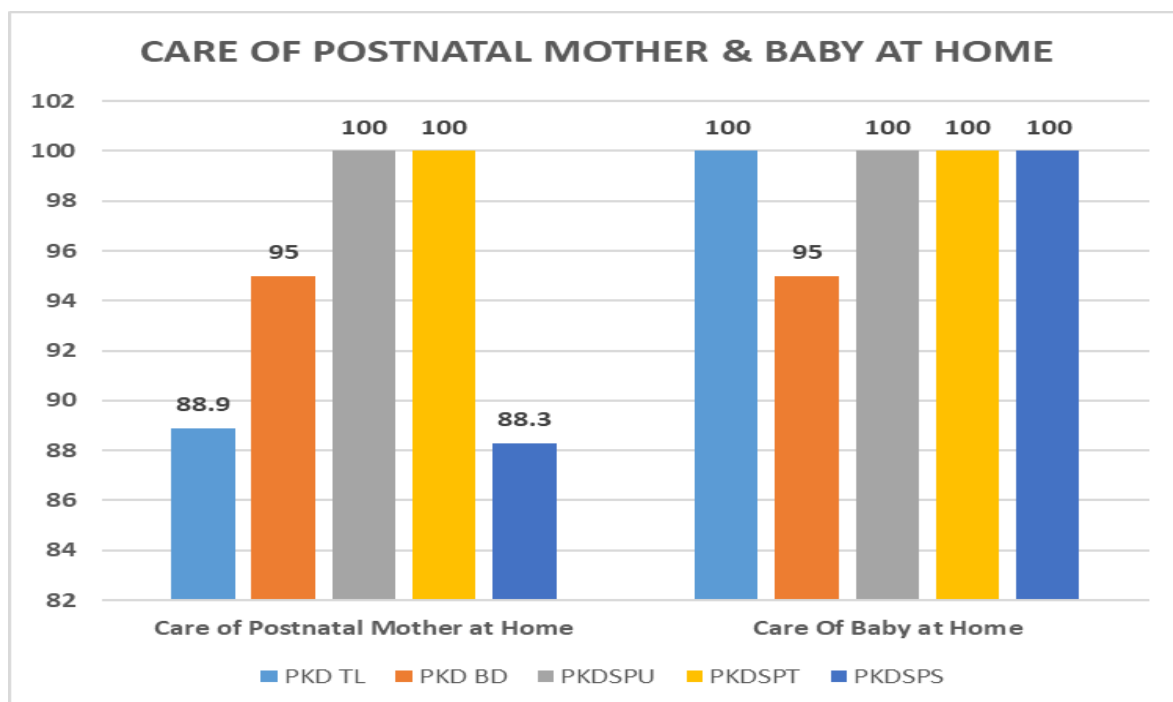
Elemen 3: Penjagaan Bayi Dan Kanak-Kanak.

- **Pemberian Vaksin Melalui Suntikan Immunisasi.**
- **Penjagaan Rangkaian Sejuk.**
- **Penilaian Pertumbuhan Dan Perkembangan Di Kalangan Bayi Dan Kanak-Kanak.**
- **Pengendalian KZM Dikalangan Bayi Dan Kanak-Kanak Berumur 6 Bulan – 6 Tahun.**

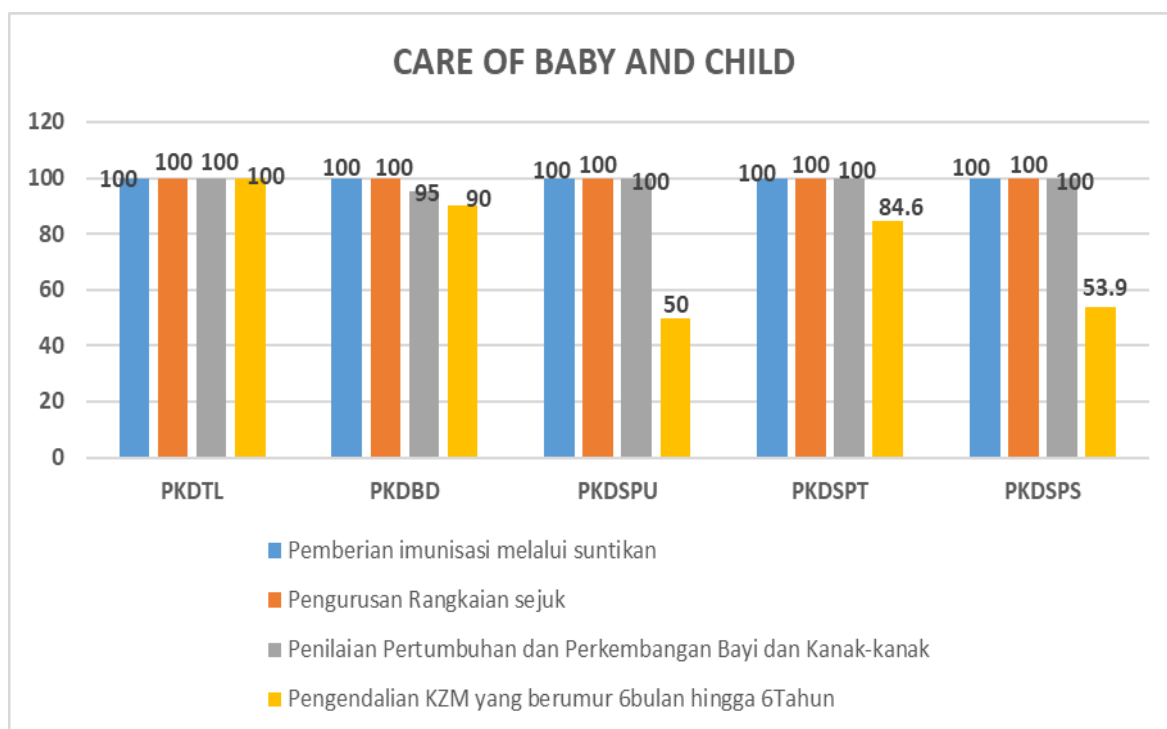
Jadual 8.4.1 : Elemen 1 - Pengendalian Ibu Berisiko Tinggi.

Jadual 8.4.2 : Elemen 2 - Jagaan Perawatan Postnatal Ibu dan Bayi Di rumah

Jadual 8.4.3 : Elemen 3 - Penjagaan Bayi Dan Kanak-Kanak.

- **National Nursing Indicator Approach (NNIA)**
 - **Incidence of Thrombophlebitis among inpatient with intravenous cannulation**

NNIA dijalankan setiap bulan di semua hospital dan laporan dihantar setiap suku tahun. Tiada *shortfall in quality* pada tahun 2019. Pada keseluruhannya, pencapaian bagi Tahun 2020 adalah seperti berikut.

**Jadual 8.5 : Insiden of Thrombophlebitis among inpatient with intravenous (VI) cannulation
(≤ 0.50)**

Bil.	Indikator	Standard	Adult (Conscious)	Adult (Unconscious)	Pediatrics	Neonates
1	Thrombophlebitis	< 0.5 %	0.02	0	0.13	0

Jadual 8.6: Insiden *Pressure Ulcer*

Bil.	Indikator	Standard	Suku Tahun Pertama (Jan-Mac)	Suku Tahun Kedua (April-Jun)	Suku Tahun Ketiga (Jul-Sep)	Suku Tahun Keempat (Okt-Dis)
1	Pressure Ulcer	< 2.1%	0.67	0.83	0.7	0.7

Insiden *Patient Fall* 2020.

Standard yang ditetapkan untuk mengurangkan pesakit jatuh adalah : *a 10% reduction each year based on the previous year's data as a base line*. Perbandingan kadar pesakit jatuh 2020 dan 2019 berkurangan sebanyak 6 kes (7.5%).

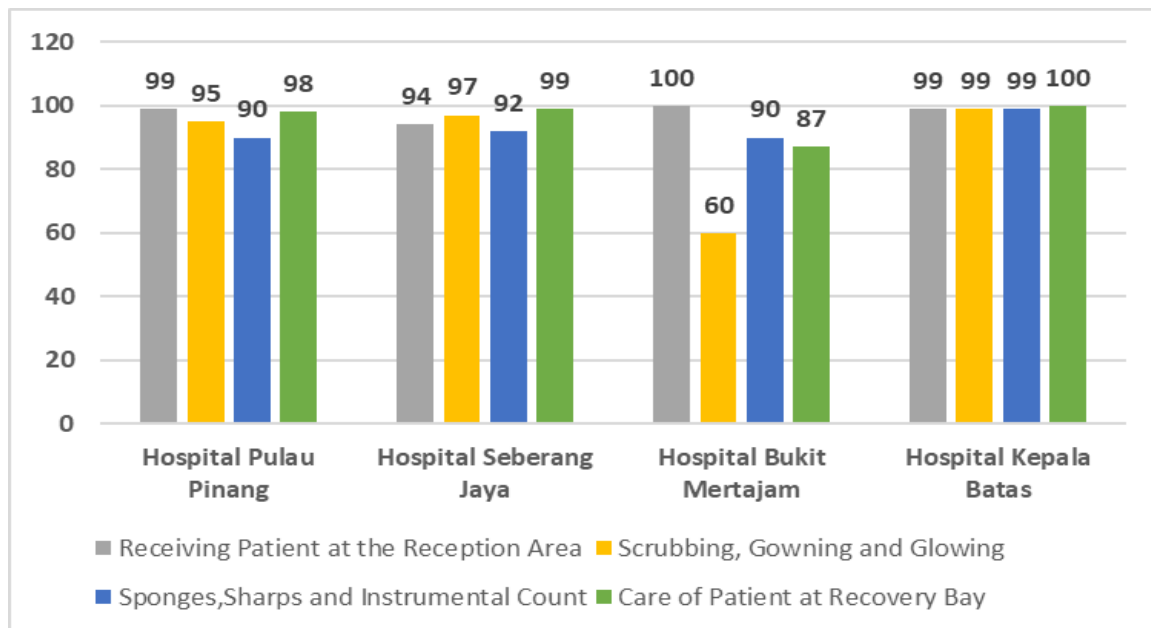
Jadual : 8.7 : Perbandingan Jumlah pesakit jatuh pada tahun 2019 dan 2020

Fasa	Suku Tahun Pertama (Jan-Mac)	Suku Tahun Kedua (April-Jun)	Suku Tahun Ketiga (Jul-Sep)	Suku Tahun Keempat (Okt-Dis)	Jumlah
No of Patient Fall 2019	19	25	19	17	80
No of Patient Fall 2020	25	20	10	19	74

National Operative Room Nursing Audit (NORNA)

Audit ini dijalankan setahun sekali dengan menggunakan borang version NORNA E5 AF 5. Element yang dinilai adalah (i) *receiving patient at reception area*, (ii) *Scrubbing, gowning and Gloving* (iii) *Sponges, sharps and Instrument count* (iv) *Care of patient at recovery Bay* (Rajah 8.4). Pencapaian standard yang ditetapkan adalah 85%.

Rajah 8.8 : National Operative Room Nursing Audit (NORNA)

Program Pementoran.

Dalam bidang kejururawatan, istilah pementoran digunakan untuk menerangkan perhubungan yang melibatkan Jururawat dari jawatan yang sama di mana Jururawat yang baru dilantik / pindah masuk diberi nasihat, bimbingan khusus atau kaunseling daripada penasihat yang lebih berpengetahuan dan berpengalaman. Program ini dijalankan secara intensif dan mengambil masa selama enam (6) bulan, dan masa tambahan selama tiga (3) bulan akan diberikan jika mereka masih lagi tidak mencapai piawaian yang telah ditetapkan. Untuk jururawat yang berpindah masuk pementoran hanya dibuat sebagai memberi orientasi berkaitan fasiliti baru dan carta aliran tugas sahaja. **Standard yang ditetapkan adalah 85%-** Iaitu 85% dari jumlah lantikan jururawat akan mencapai kelulusan (markah) >65%

Pada tahun 2019 dan 2020 semua lantikan baru telah tamat program pementoran mengikut masa yang ditetapkan dan pencapaiannya adalah 100%.

Penutup

Unit Kejururawatan JKN Pulau Pinang akan terus berusaha memantapkan dan meningkatkan mutu kualiti perkhidmatan dalam kompetensi jururawat semasa memberi perawatan kepada pesakit adalah berkesan dan selamat. Kami juga akan berazam untuk terus mengekalkan tahap kualiti kejururawatan pada tahap yang cemerlang dan menaikkan imej JKNPP.

Komunikasi dan penyeliaan yang berkesan memainkan peranan yang penting dalam usaha untuk menjadi dan menyediakan pegawai dengan budaya kerja yang lebih sopan dan sentiasa memberi layanan yang baik serta mesra kepada pesakit, waris dan juga anggota rakan sekerja. Terdapat banyak program yang berkaitan telah diadakan antara contohnya adalah kursus komunikasi berkesan, Kursus Jururawat Idamanku dan Kursus Orentasi serta soft skills sentiasa diterapkan kepada semua staf kejururawatan dalam meningkatkan lagi mutu perkhidmatan keseluruhannya.

Unit Kejuurawatan di Jabatan Kesihatan Negeri memainkan peranan penting dalam mengawalselia amalan, akta dan peratutan, audit serta pembangunan profesion. Unit ini telah mengimplementasikan Plan tindakan yang telah dirancang dengan menggunakan pendekatan turun padang oleh semua Penyelia untuk menyusun strategi, memantau dan memastikan kelancaran serta perawatan kejururawatan diberikan mengikut piawaian yang telah ditetapkan.

Unit ini sentiasa selari dengan plan strategik dari Kementerian Kesihatan dan Lembaga Pembantu Perubatan. Pendekatan ini amat perlu supaya semua program yang akan dijalankan dapat diselaraskan dengan lebih baik untuk memberi impak yang tinggi kepada Jabatan Kesihatan Negeri dan kementerian am nya.

UNIT PERKHIDMATAN PENOLONG PEGAWAI PERUBATAN NEGERI

PENGENALAN

Bahagian Perkhidmatan Penolong Pegawai Perubatan Negeri adalah bertanggungjawab terus kepada Pengarah Kesihatan Negeri. Fungsi utama bahagian ini ialah menyelaras perkhidmatan Penolong Pegawai Perubatan, Perkhidmatan Penolong Pegawai Perubatan, Program Penempatan Wajib dan Pembantu Perawatan Kesihatan dalam Negeri Pulau Pinang.

VISI

Profesion Penolong Pegawai Perubatan, akan menjadi golongan yang berpengetahuan, berkemahiran tinggi serta cekap dalam memberikan perkhidmatan perubatan dan kesihatan bagi menjadikan Malaysia sebuah Negara yang sihat dengan mengutamakan profesionalisma, kualiti, inovasi dan kerja berpasukan.

Penolong Pegawai Perubatan akan memainkan peranan yang penting dalam meningkatkan tahap kesihatan individu, keluarga dan masyarakat melalui sistem kesihatan yang saksama, berteknologi sesuai dan serasi pelanggan berfokuskan aspek-aspek promotif, preventif diagnostik, kuratif dan rehabilitatif serta menggalakkan kerjasama individu dan masyarakat kearah peningkatan mutu kehidupan.

MISI.

1. Memberi perkhidmatan perubatan dan kesihatan yang terkini dan berteknologi sesuai dengan cekap dan efektif berkonsepkan profesionalisma, "client focus" dan "smart partnership" melalui usaha:-
2. Menjalankan tugas-tugas dan tanggungjawab Penolong Pegawai Perubatan berpandukan peranan klinikal, dokumentasi, latihan, penyelidikan dan pengurusan dengan lancar, teratur serta berkesan seiring dengan perkembangan semasa.
3. Melengkapkan sistem perkhidmatan kesihatan dengan memberikan penekanan berkonsepkan "wellness focus", "seamless care" dan "client empowerment" kepada setiap individu, keluarga dan masyarakat terhadap penjagaan kesihatan yang optima, menikmati kehidupan yang berkualiti serta menghargai kesihatan sebagai aset yang bernilai. Menjadikan kualiti sebagai teras kepada perkhidmatan kesihatan yang dilaksanakan melalui program-program kualiti. Melaksanakan penyelidikan untuk perkembangan ilmu bagi tujuan memantapkan aspek perkhidmatan dan profesyen. Meningkatkan dan mengembangkan tahap pengetahuan dan kemahiran serta keterampilan profesion Penolong Pegawai Perubatan sejajar dengan perkembangan bidang perubatan.

4. Meningkatkan perhubungan antara Penolong Pegawai Perubatan, Ketua Penolong Pegawai Perubatan dan pegawai-pegawai atasan. Melaksanakan semua arahan, peraturan, garispanduan, polisi dan dasar perkhidmatan dari Pengarah Hospital, Jabatan Kesihatan Negeri dan Kementerian Kesihatan Malaysia dengan berkesan, berkualiti dan professional bersama-sama dengan semua warga Penolong Pegawai Perubatan.
5. Menetapkan serta menentukan suasana kerja yang ceria dan kondusif kearah perkhidmatan yang berkualiti untuk memenuhi kepuasan pelanggan dalaman dan luaran.
6. Menggalakkan penglibatan anggota dalam aktiviti perkembangan kerjaya dan pembangunan Modal Insan sebagai tradisi latihan dan pendidikan berterusan selaras dengan Dasar Latihan Sumber Manusia Sektor Awam.

PERJAWATAN DAN SUMBER MANUSIA

Perjawatan Penolong Pegawai Perubatan

BIL	GRED PPP	BILANGAN JAWATAN	BILANGAN PENGISIAN	JUMLAH KEKOSONGAN	PERATUS PENGISIAN
1	U29	561	552	9	98.4%
2	U32	136	135	1	99.3%
3	U36	25	21	4	84%
4	U41/42/U44	19	16	3	84.2%
5	U44	4	4	0	100%
JUMLAH		745	728	17	97.7%

Perjawatan Penolong Pegawai Perubatan Gred U29 -Kontrak

PTJ	FASA							
	2	3	4	5	6	7	7A	Total
Hospital Pulau Pinang	26	5	8	6	3	2	4	54
Hospital Seberang Jaya	17	3	5	7	2	1	1	36
Hospital Bukit Mertajam	4	6	6	4	3	2	1	26
Hospital Kepala Batas	6	4	5	3	1	1	1	21
Hospital Sungai Bakap	1	2	7	3	2	1	2	18
Hospital Balik Pulau	0	3	4	5	1	2	2	17
PKD Timur Laut	5	4	5	5	2	1	1	23
PKD Barat Daya	2	2	3	3	2	0	1	13
PKD Seberang Perai Utara	4	3	3	5	2	2	1	20
PKD Seberang Perai Tengah	1	4	6	4	2	1	1	19
PKD Seberang Perai Selatan	4	4	3	2	2	1	1	17
Pintu Masuk Antarabangsa	2			2			1	5
Jumlah	72	40	55	49	22	14	17	269

Perjawatan Pembantu Perawatan Kesihatan

BIL	GRED	BILANGAN JAWATAN	BILANGAN PENGISIAN	JUMLAH KEKOSONGAN	PERATUS PENGISIAN
1	U16	7	6	1	85.7%
2	U14	54	45	9	83.3%
3	U11	1540	1407	133	91.4%
JUMLAH		1601	1458	143	91.1%

PROGRAM PENEMPATAN WAJIB

Program Penempatan Wajib (PPW) bertujuan untuk melengkapkan diri Penolong Pegawai Perubatan dengan pengetahuan perubatan kecemasan serta mengendalikan kes-kes kecemasan. Latihan ini ditambahbaik dari segi pelaksanaan agar PPW betul-betul mantap, relevan dan bermanfaat kepada

masyarakat apabila tamat latihan. Dengan latihan yang diperkemas ini diharap akan dapat melahirkan seseorang Penolong Pegawai Perubatan (PPP) bukan sahaja berpengetahuan dan berpengalaman tetapi juga seseorang PPP yang bertanggungjawab serta berdedikasi membolehkan mereka lebih bersedia dan lebih yakin diri bagi menghadapi cabaran-cabaran yang menanti mereka sama ada di pusat kesihatan atau hospital dimana juga mereka ditempatkan.

Modul untuk Program Penempatan Wajib telah diselaraskan untuk negeri Pulau Pinang dibawah seliaan jawatankuasa yang dilantik , diketuai oleh Dr .Noor Azleen Bt Ayob Ketua Perkhidmatan Perubatan Kecemasan Pulau Pinang. Pada masa sekarang terdapat 4 buah hospital yang dijadikan tempat latihan PPW, iaitu Hospital Pulau Pinang, Hospital Seberang Jaya, Hospital Bukit Mertajam dan Hospital Kepala Batas.

Program Penempatan Wajib (PPW)

Bil	Tarikh Penempatan	3 Februari 2020	5 Oktober 2020	Jumlah
	Nama Hospital			
1	Hospital Pulau Pinang	14	20	34
2	Hospital Seberang Jaya	11	19	30
3	Hospital Bukit Mertajam	7	8	15
4	Hospital Kepala Batas	8	8	16
Jumlah		40	55	95

Program Penempatan Wajib fasa 4 ditangguh pada 25 Februari 2020 untuk sementara waktu dan semua PPP yang terlibat dihantar ke tempat / fasiliti COVID19.

LATIHAN DAN PENCAPAIAN

PROGRAM / AKTIVITI KURSUS / LATIHAN UNTUK PENOLONG PEGAWAI PERUBATAN

Program dan Aktiviti

TARIKH	AKTIVITI/ PROGRAM/ KURSUS	TEMPAT
Pada 11 -14 Mac 2020	Seminar Penolong Pegawai Perubatan	TH Hotel Pulau Pinang
10 Mac 2020	Program Derma Darah Penolong Pegawai Perubatan	Hospital Seberang Jaya
22 Feb 2020	Karnival Bolasepak 9 Sebelah Penolong Pegawai Perubatan Peringkat Kebangsaan 2020	Padang Polo Sukan dan Rekreasi Pulau Pinang
13 Mac 2020	Kejohanan Bowling Peringkat Kebangsaan Penolong Pegawai Perubatan	Aspiration Bowling Center Sunshine Square , Pulau Pinang 2020
29 Ogos 2020	Team Building Dan Kecergasan	Bukit Bendera , Pulau Pinang
23 Julai 2020	Dialog PPP Bersama Ketua Penolong Pegawai Perubatan Negeri	Diadakan secara bersemula / virtual

Kursus dan latihan

TARIKH	AKTIVITI/ PROGRAM/ KURSUS	TEMPAT
12 -13 Ogos 2020	Kursus Middle Level Manager	Hospital Bukit Mertajam
28 Okt. 2020	Kursus Keterampilan dan Komunikasi Penolong Pegawai Perubatan	Klinik Kesihatan Kepala Batas
5 Feb.2020 dan 6 Feb 2020	Kursus Pemantapan Klinikal Skill Penolong Pegawai Perubatan	Hospital Pulau Pinang
4 Sept 2020	Kursus Kajian dan Penyelidikan Penolong Pegawai Perubatan	Jabatan Kesihatan Negeri
3-4 Sept. 2020	Kursus Malaysian Trauma Life Support Penolong Pegawai Perubatan	Hospital Bukit Mertajam
28 Ogos 2020	Kursus Pemantapan Skill Local Preceptor Program Penempatan Wajib	Hospital Seberang Jaya

KURSUS/ LATIHAN UNTUK PEMBANTU PERAWATAN KESIHATAN

TARIKH	AKTIVITI/ PROGRAM/ KURSUS	TEMPAT
28 Okt 2020	Komunikasi Berkesan Pembantu Perawatan Kesihatan (PPK)	Klinik Kesihatan Kepala Batas
20-22 Julai 2020,	Kursus Pembantu Perawatan Kesihatan tahap 1	Hospital Pulau Pinang
25-27 Feb 2020	Kursus Pembantu Perawatan Kesihatan tahap 2	Hospital Pulau Pinang

PENCAPAIAN KURSUS POST BASIK/ ADVANCED DIPLOMA

LAPORAN POST BASIK / ADVANCED DIPLOMA MENGIKUT DISIPLIN PENGKHUSUSAN BAGI PENOLONG PEGAWAI PERUBATAN 2020		
Bil	Post Basik	Total
	Jumlah Anggota	728
	Jumlah Anggota > 3 tahun	460
1	Sijil Pengkhususan Kecemasan	81
2	Sijil Pengkhususan Psikiatrik	2
3	Sijil Pengkhususan Perawatan Orthopedik	30
4	Sijil Pengkhususan Perawatan Renal	42
5	Sijil Pengkhususan Forensik	9
6	Sijil Pengkhususan Perawatan Oftalmik	2
7	Sijil Pengkhususan Kesihatan Primer	13
8	Sijil Pengkhususan Pengurusan Diabetes	22
9	Sijil Pengkhususan Pengurusan Personel Kesihatan	8
10	Sijil Pengkhususan Perubatan Sukan	4
11	Sijil Pengkhususan Gastrointestinal Endoscopy	3
12	Sijil Pengkhususan Kaunseling HIV/AIDS	2
13	Sijil Pengkhususan Perawatan Otorinolaringologi	3
14	Sijil Pengkhususan Neurofisiologi Klinikal	3
15	Sijil Pengkhususan Kawalan Infeksi	6
16	Sijil Pengkhususan Perawatan Perianaesthesia	4

17	Diploma Lanjutan Penjagaan Kecemasan	12
	Diploma Lanjutan Penjagaan Kardiovaskular sub kursus:	
18	i) Cardiovascular Technology	7
19	ii) Cardiovascular Perfusion	7
	Diploma Lanjutan Perawatan Perioperatif-sub kursus:	
20	v) Urology Surgery	1
21	Sijil Pos Basik Respiratori	1
22	Sijil Pos Basik Perawatan Rapi	5
23	Sijil Pos Basik Perawatan Perioperatif	4
24	Sijil Pos Basik Perawatan Koronari	4
25	Sijil Pengkhususan Perawatan Onkologi	1
Total Post Basik/Adv. Diploma		276

PENCAPAIAN KURSUS TAHAP I DAN II PEMBANTU PERAWATAN KESIHATAN

1. PROGRAM PERUBATAN

BIL	PTJ	JUMLAH PPK	TAHAP 1	TAHAP 11
1	HOSPITAL PULAU PINANG	550	518	477
2	HOSPITAL SEBERANG JAYA	210	194	170
3	HOSPITAL BUKIT MERTA JAM	156	145	133
4	HOSPITAL KEPALA BATAS	68	67	67
5	HOSPITAL BALIK PULAU	48	45	35
6	HOSPITAL SUNGAI BAKAP	71	72	72
JUMLAH		1103	1041	954
PERATUS			94.4%	91.6%

2. PROGRAM KESIHATAN AWAM

BIL	PTJ	JUMLAH PPK	TAHAP 1	TAHAP 11
1	PKD TIMUR LAUT	55	48	47
2	PKD BARAT DAYA	25	25	24
3	PKD SEBERANG PERAI UTARA	66	67	67
4	PKD SEBERANG PERAI TENGAH	38	38	38
5	PKD SEBERANG PERAI SELATAN	30	29	29
6	PK PELABUHAN DAN L.TERBANG	4	2	2
JUMLAH		218	209	207
PERATUS			95.9%	99.0%

3. PROGRAM PERGIGIAN

BIL	PTJ	JUMLAH PPK	TAHAP 1	TAHAP 11
1	PEJABAT TPKN(G)	1	1	1
2	DAERAH TIMUR LAUT	37	30	20
3	DAERAH BARAT DAYA	11	11	8
4	DAERAH SEBERANG PERAI UTARA	36	36	36
5	DAERAH SEBERANG PERAI TENGAH	20	20	18
6	DAERAH SEBERANG SELATAN	15	15	15
JUMLAH		120	113	98
PERATUS			94.2%	86.7%

4. PROGRAM KESELAMATAN DAN KUALITI MAKANAN

BIL	PTJ	JUMLAH PPK	TAHAP 1	TAHAP 11
1	JKN UNIT KKM	2	2	1
JUMLAH		2	2	1
PERATUS			100.0%	50.0%

JUMLAH KESELURUHAN

BIL	PTJ	JUMLAH PPK	TAHAP 1	TAHAP 11
JUMLAH		1443	1365	1260
PERATUS			94.6%	92.3%

KEY PERFORMANCE INDICATOR –

Terdapat 3 KPI bersama iaitu Perkhidmatan Ambulans, Triage dan Asthma Care (PEFR) .

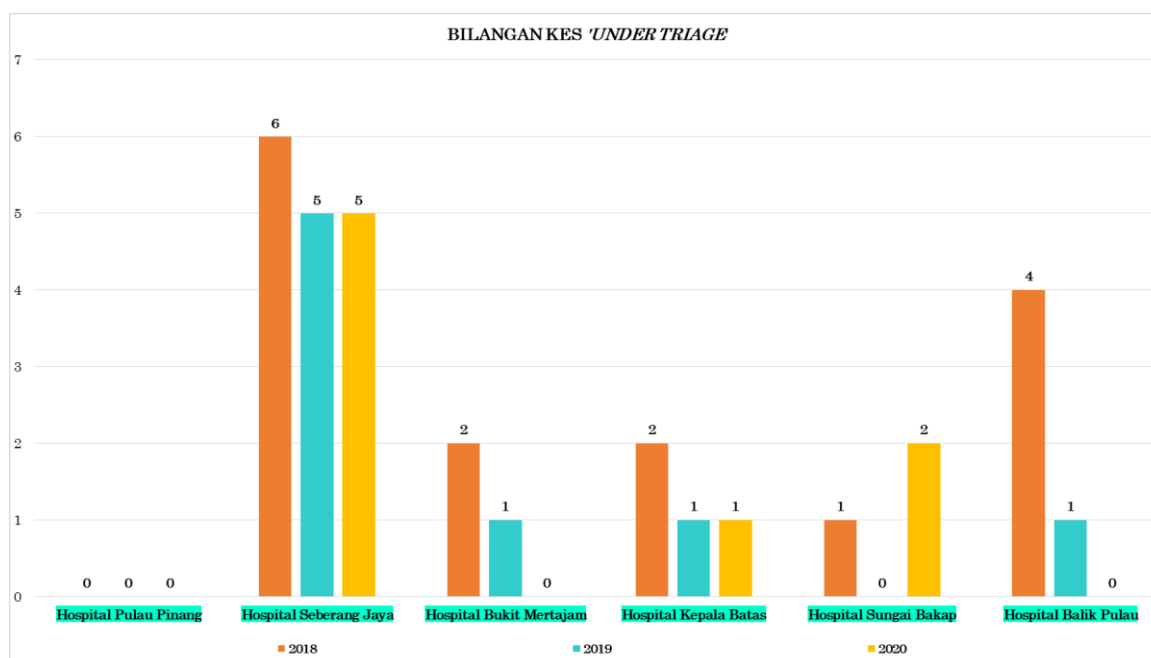
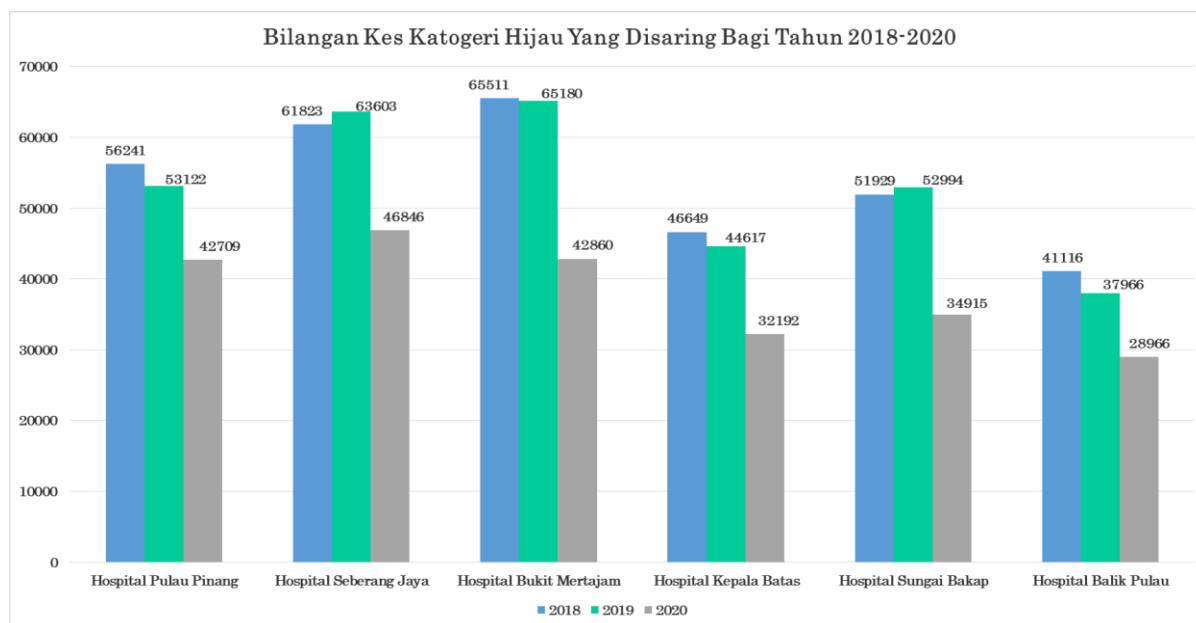
1. .Under Triage

-Inappropriate triaging (UNDER TRIAGING): Percentage of category Green patients who should have been triaged as category RED

Standard = ≤0.5%

HOSPITAL	NUMERATOR(N)	DENOMINATOR(D)	RATE
Hospital Pulau Pinang	0	42709	0.00%
Hospital Seberang Jaya	5	46846	0.01%
Hospital Bukit Mertajam	0	42860	0.00%
Hospital Kepala Batas	1	32192	0.00%

Hospital Sungai Bakap	2	34915	0.01%
Hospital Balik Pulau	0	28966	0.00%
Total	8	228488	0.00%

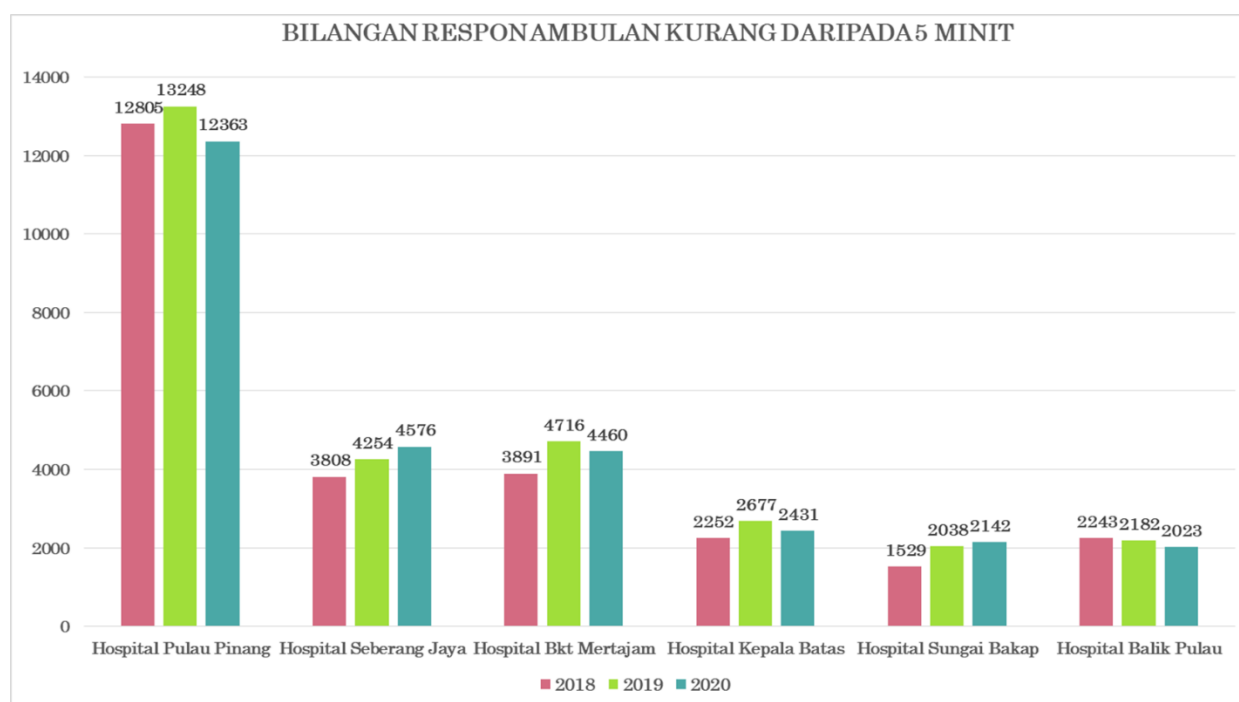

2. Perkhidmatan Ambulans

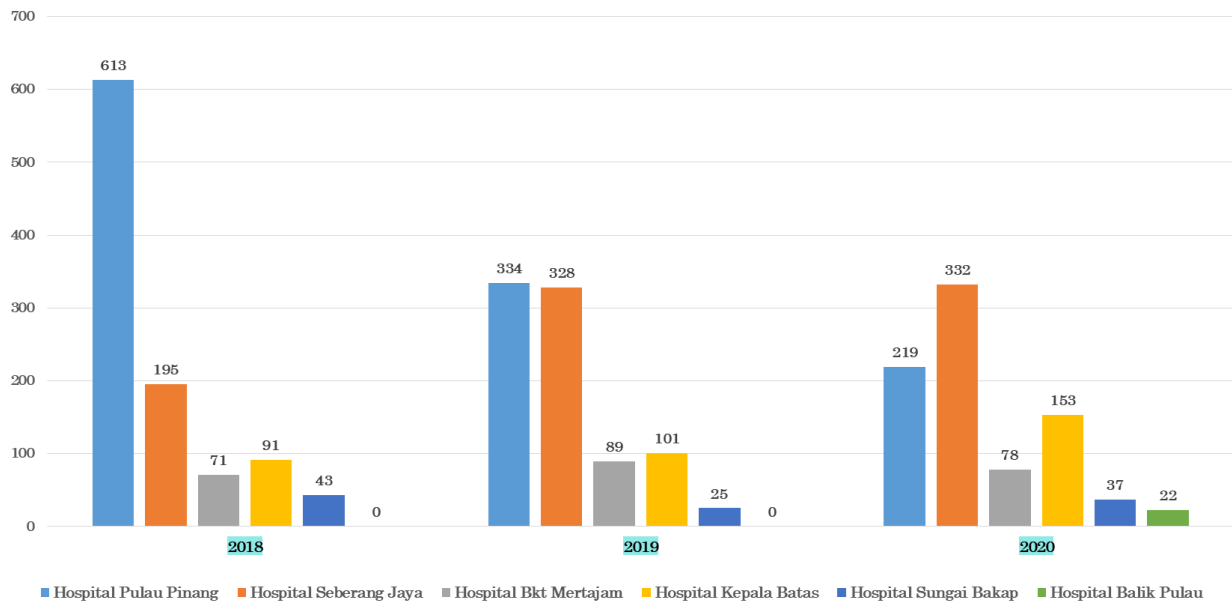
-Dispatch and ambulance preparedness for primary response of less than 5 minutes.

***KPI 2 Dispatch and ambulance preparedness for primary response of less than 5 minutes.
Januari – Disember 2020) 90%***

HOSPITAL	NUMERATOR(N)	DENOMINATOR(D)	RATE
Hospital Pulau Pinang	12363	12582	98.26%
Hospital Seberang Jaya	4576	4908	93.24%
Hospital Bukit Mertajam	4460	4538	98.28%
Hospital Kepala Batas	2431	2584	94.08%
Hospital Sungai Bakap	2142	2179	98.30%
Hospital Balik Pulau	2023	2045	98.92%
Total	27995	28836	97.08%

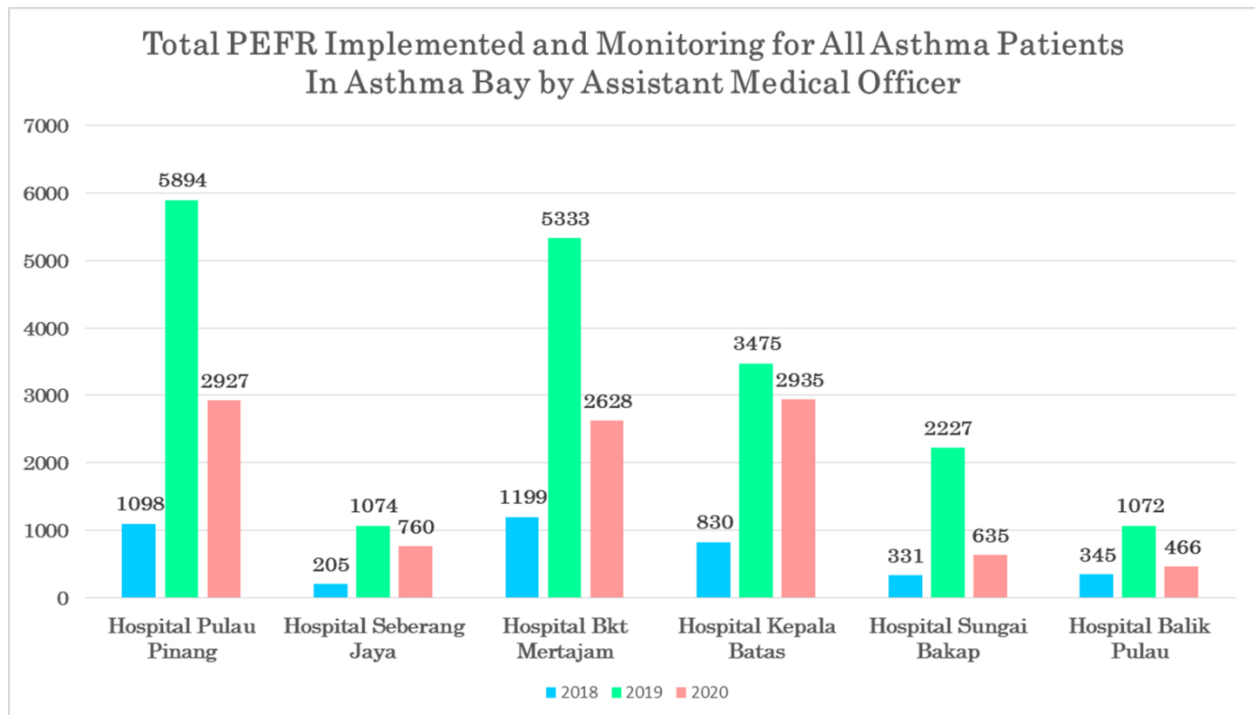

BILANGAN RESPON AMBULAN YANG MELEBIHI 5 MINIT

3. PEFR Implemented And Monitoring For All Asthma Patients In Asthma Bay By Assistant Medical Officer (AMO).

HOSPITAL	NUMERATOR(N)	DENOMINATOR(D)	RATE
Hospital Pulau Pinang	2927	3109	94.15%
Hospital Seberang Jaya	760	760	100.00%
Hospital Bukit Mertajam	2628	2658	98.87%
Hospital Kepala Batas	2935	2954	99.36%
Hospital Sungai Bakap	635	635	100.00%
Hospital Balik Pulau	466	466	100.00%
Total	10351	10582	97.82%

pengurangan kes pada tahun 2020 adalah kerana PEFR tidak dipraktik semasa kerana wabak COVID19.

AKTIVITI PENOLONG PEGAWAI PERUBATAN

Penolong Pegawai Perubatan di negeri Pulau Pinang juga memainkan peranan penting dalam aktiviti – aktiviti yang dijalankan sama ada aktiviti Penolong Pegawai Perubatan dan aktiviti bersama masyarakat dalam penjagaan kesihatan diri dan memberi pelajaran dan pendidikan kesihatan serta bantuan perubatan kecemasan. Dengan ini Unit Penolong Pegawai Perubatan telah menganjurkan dan terlibat dalam aktiviti tersebut seperti berikut ;

1 Bersama memerangi COVID 19

Penolong Pegawai Perubatan (PPP) terlibat secara langsung dalam rawatan untuk memerangi wabak COVID19.

Penglibatan PPP seperti di saringan pesakit, pengambilan sample, Kem ILI/ SARI, perkhidmatan ambulans kes COVID19, Bilik Gerakan, Step down care , PKRC (Pusat Kurantin & rawatan COVID19 Berisiko Rendah) dan PUCC (Penang Unified Covid Center) lebih dari 300 Penolong Pegawai Perubatan telah dimobilisasikan untuk memerangi COVID19 di Pulau Pinang. Beberapa Penolong Pegawai

Perubatan Pulau Pinang juga telah dihantar ke Selangor dan Sabah bagi membantu wabak COVID19 di negeri tersebut.

- 2 Unit Perkhidmatan Penolong Pegawai Perubatan, Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang telah menganjurkan Karnival Bola sepak 9 Sebelah Penolong Pegawai Perubatan Peringkat Kebangsaan 2020. Karnival telah dihadiri dan dirasmikan oleh Dr. Md. Zaki B. Othman Ketua Penolong Pegawai Perubatan Malaysia, Lembaga Pembantu Perubatan KKM

- 3 Program Derma Darah Penolong Pegawai Perubatan Peringkat Negeri 2020 dianjurkan oleh Unit Penolong Pegawai Perubatan Negeri.

- 4 Kejohanan Bowling Peringkat Kebangsaan Penolong Pegawai Perubatan Tahun 2020 dianjurkan oleh Unit Penolong Pegawai Perubatan Negeri

- 5 Seminar Penolong Pegawai Perubatan peringkat kebangsaan dianjurkan Oleh Unit Perkhidmatan Penolong Pegawai Perubatan Negeri Pulau Pinang bersama Cawangan Perkhidmatan PPP KKM, Persatuan dan Kesatuan PPP

Penolong Pegawai Perubatan
Peringkat KebangsaanPenolong Pegawai Perubatan
Peringkat Kebangsaan

265 peserta

Pada 11 -14 Mac 2020
TH Hotel Pulau Pinang

Pendakian Sempena Bulan Kemerdekaan Penolong Pegawai Perubatan negeri Pulau Pinang bagi menyemarakkan lagi Sambutan Kemerdekaan tahun 2020

PENDAKIAN SEMPENA BULAN
KEMERDEKAAN 2020 PENOLONG
PEGAWAI PERUBATAN
29 Ogos 2020
Bukit Bendera Pulau Pinang

Program mendaki ini telah diadakan pada 29 Ogos 2020 di Bukit Bendera Pulau Pinang. Program santai dan riadah ini adalah bertujuan untuk semarakkan sambutan hari kemerdekaan, tema yang diambil adalah **Warga Aktif Warga Produktif**

KESIMPULAN

Unit Perkhidmatan Penolong Pegawai Perubatan Jabatan Kesihatan Negeri Pulau Pinang sentiasa memberikan penekanan yang tinggi untuk terus bersama-sama meningkatkan mutu rawatan kesihatan kepada pesakit dengan lebih efisien dan selamat. Dengan ini pelbagai usaha telah dilakukan untuk memantapkan dan merealisasikan agenda tersebut seperti pemantauan yang lebih berkualiti, audit klinikal dan latihan kepada anggota dengan lebih menyeluruh supaya dapat memberikan perkhidmatan yang lebih cemerlang.

Komunikasi dan penyeliaan yang berkesan memainkan peranan yang penting dalam usaha untuk menjadi dan menyediakan pegawai dengan budaya kerja yang lebih sopan dan sentiasa memberi layanan yang baik serta mesra kepada pesakit, waris dan juga anggota rakan sekerja. Terdapat banyak program yang berkaitan telah diadakan seperti kursus penyeliaan dan komunikasi berkesan, Kursus *Middle Level manager*, Kursus Orentasi dan juga dialog –dialog yang telah diadakan untuk memastikan anggota dapat ruangan yang secukupnya untuk berinteraksi.

Unit Perkhidmatan Penolong Pegawai Perubatan di Jabatan Kesihatan Negeri juga memainkan peranan aktif dalam negeri Pulau Pinang bagi membantu memerangi wabak COVID-19. Yang mana terlibat secara langsung seperti di saringan pesakit, pengambilan sample, Kem ILI/ SARI, perkhidmatan ambulans kes COVID19, Bilik Gerakan, Step down care, PKRC (Pusat Kurantin & rawatan COVID19 Berisiko Rendah) dan PUCC (Penang Unified Covid Center). Lebih dari 300 Penolong Penolong Pegawai telah dimobilisasikan untuk memerangi COVID19 di Pulau Pinang. Beberapa Penolong Pegawai Perubatan Pulau Pinang juga telah dihantar ke Selangor dan Sabah bagi membantu wabak COVID19 di negeri tersebut.

Terdapat banyak aktiviti yang telah dan sedang dirancang. Ini termasuklah plan strategik Penolong Pegawai Perubatan Negeri. Aktiviti ini termasuklah pemantauan, audit klinikal, research, penyediaan modul, pengurusan anggota, pengurusan latihan, pemantapan skill anggota dan juga menyokong program-program kesihatan lain dalam Jabatan Kesihatan Negeri. Unit ini sentiasa selari dengan plan strategik dari Kementerian Kesihatan dan Lembaga Pembantu Perubatan. Pendekatan ini amat perlu supaya semua program yang akan dijalankan dapat diselaraskan dengan lebih baik untuk memberi impak yang tinggi kepada Jabatan Kesihatan Negeri dan kementerian amnya.

